NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTB07
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A civil szervezetek szerepe és lehetőségei Magyarországon. Miért érdemes fiatalon is civil közösségekben tevékenykedni?
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The role and opportunities of civil organizations in Hungary. Why is it worth being active in civil communities even at a young age?
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar**,** Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga Réka, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a civil közösségeket, a civil szervezetek sokrétű, sokszor hiánypótló tevékenységét, ráirányítva a hallgatók figyelmét az értelmiségi léttel járó felelősségtudatra, valamint a társadalmi problémák iránti érzékenységre.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The main goal of the course is to introduce the students the civil associations. The subject explains the diverse and often complementary activity of the civil organisations, directing the students' attention to the awareness of responsibility of the intellectual life and the sensitivity towards the social phenomena.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Behatóan ismeri a civil szervezetek legfontosabb jellemzőit, beleértve e szervezetek létrehozásának szabályait, valamint a civil kapcsolati háló jelentőségét.

Képességei: Képes a civil szervezetekkel kapcsolatban felmerült problémakörök interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére.

Attitűdje: Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi, gazdaságtudományi, valamint politikaitudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel.

Autonómiája és felelőssége: Bekapcsolódik a civil szervezetekkel kapcsolatos kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportokban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja a civil szervezetekkel kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Comprehensive theories regarding the most important characteristics of civil organisations, including the rules of establishment of these organisations and the importance of the civil social network.

Capabilities: Handling the issues of the civil organisations in an interdisciplinary manner establishing a synthesis to the concepts of public governance.

Attitude: A comprehensive approach based on social, legal, economic and political science.

Autonomy and responsibility: Participates in research and development projects regarding the civil organisations. He/she activates his/her theoretical and practical knowledge and skills autonomously while working together with other members of the team in order to achieve the goals set.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A civil szervezetek legfontosabb jellemzői – The most important characteristics of civil organizations

12.2. Interaktív foglalkozás – Interactive occasion

12.3. Civil szervezetek létrehozása; Civil szervezetek jogállása és struktúrái – Creation of civil organizations; The legal status and struktures of the civil organisations.

12.4. A civil szervezetek gazdálkodása – Management of civil organizations

12.5. A civil kapcsolati háló fontossága. Civilek és az önkéntesség, adományozás – The importance of the civil network. Civilians and volunteering, fundraising

12.6. Civilek a környezet- és klímavédelem területén – Civilians in the field of environmental and climate protection

12.7. Civilek és a fiatalság – Civilians and the youth

12.8. Civilek az oktatás és a kultúra, hagyományőrzés területén – Civilians in the field of education and culture, preservation of traditions

12.9. Civilek a szociális szférában, az egészségügyben és a család védelmében – Civilians in the social sphere, helathcare and family protection

12.10. Civilek és a nemzetközi együttműködés; Civilek a Kárpát-medencében, határon túli kapcsolatok, a „civilség" nemzeti identitásmegőrző karaktere – Civilians and the international cooperation; Civilians in the Carpathian Basin, cross-border relations, the national identity-preserving character of „civilianism"

12.11. A Nemzetközi Vöröskereszt Mozgalom működése és tevékenysége – The operation and activity of the International Red Cross Movement

12.12. A Karitatív Tanács működése és tevékenysége – The operation and activity of the Karitatív Tanács

12.13. Egy gyakorlati példa: a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság működése és tevékenysége – A practical example: the operation and activity of the Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság

12.14. +1 fakultatív alkalom (szervezeti látogatás) - + 1 optional occasion (visiting a civil organisation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább 12 foglalkozáson kötelező a részvétel.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Minden hallgatónak a félév során egy írásbeli dolgozatot kell leadnia előre egyeztetett témában, melyet eredményesen, legalább elégséges minősítéssel szükséges teljesíteni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott írásbeli dolgozat elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az írásbeli dolgozat legalább 60 százalék elérése esetén elégséges, 70 százaléktól közepes, 80 százaléktól jó, 90 százaléktól jeles minősítéssel zárul.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Esély és Részvétel Közhasznú Egyesület: Civil kézikönyv 2022. Útmutató a civil szervezetek mindennapi működéséhez. Miskolc, 2022.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. A Civil Információs Portál (CIP) felületére hetente feltöltésre kerül az egyes témákhoz ajánlott szakirodalmi jegyzék.

Budapest, 2023.02.01.

Dr. Varga Réka, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** EITKMI01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Adatvagyon és mesterséges intelligencia (MI)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Data economy aspects of artificial intelligence (AI)
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Eötvös József Kutatóközpont Információs Társadalom Kutatóintézet
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** dr. Pünkösty András PhD, tudományos munkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (4 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja annak bemutatása, hogy az adatvagyon, mint a mesterséges intelligencia rendszerek működésének bemeneti előfeltétele, milyen komplex gazdasági, jogi, szabályozási kérdéseket vet fel, illetve ezeknek milyen társadalmi és etikai vonatkozásai vannak. A tanegység tárgyalja az adat fogalmát, a digitális gazdaság mélyreható folyamatait, valamint az arra adott jogérvényesítési és szabályozási válaszokat, hangsúlyosan az adatforradalom szemszögéből vizsgálva. Tekintve, hogy EU mesterséges intelligencia szabályozására irányuló rendelettervezete szintén hangsúlyozza a kiváló adatvagyon meglétének szükségességét, a kurzus célja a hallgatókat felkészíteni az folyamatosan változó szabályozási és értékelési keret összefüggéseinek megértésére és kritikai vizsgálatára. A kurzus kiemelt figyelmet fordít az elméleti kérdések elsajátítására, ugyanakkor módszere a gyakorlatorientált, esetközpontú megközelítés is.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to present the complex economic, legal, regulatory, social and ethical issues raised by data settings and data ownership. Big data is precondition for any artificial intelligence based system. The course will discuss the legal and economic concept of data, the overarching issues of the digital economy as well as the enforcement issues and regulatory responses given to it from the data revolution perspective. As the EU's draft regulation on artificial intelligence system also emphasises the need for an excellent data setting for AI systems, the course aims to give an ability to the students to understand and critically examine the context of the ever-changing regulatory framework. The course places a strong emphasis on learning the theoretical issues, but also uses a practice-oriented, case-based approach.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató ismerje meg a mesterséges intelligencia rendszerek szemszögéből a nagy

adathalmazok jelentőségét, ehhez kapcsolódóan az adatgazdaság fogalmait, alapvető folyamatait, az adattal kapcsolatos szabályozás legfontosabb dilemmáit, beleértve a társadalmi-etikai vonatkozásokat is.

Képességei: A hallgató képes legyen a mesterséges intelligencia rendszerek, különösen az általuk felhasznált adatokkal kapcsolatos jogi és etikai dilemmák, illetve szabályozási irányok kritikai értékelésére.

Attitűdje: A hallgatók számára az elméleti keretek értő befogadásán keresztül, annak gyakorlati aspektusaira fogékony, ezáltal szakmai alapokon nyugvó önálló és reflexív ítéletalkotásra képes attitűd kialakítása kívánatos.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató a digitális átalakulás folyamatai iránt nyitott, ugyanakkor társadalmi hatásait belátással kezelni képes attitűdöt fejlesszen ki magában, amely képessé teszi arra, hogy a technológiai fejlődés eredményeit az ember alapvető méltósága szempontjából legyen képes megítélni, és mint ilyen, a technológiába vetett bizalom megfelelő kereteit alakítsa ki magában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students will learn about the significance of big data in connection with artificial intelligence systems. Also, the students shall understand the very concepts and basic principles of the data economy, the most challenging dilemmas of data related regulation, including the socio-ethical aspects thereof.

Capabilities: Students shall be able to evaluate critically the legal and ethical dilemmas and regulatory choices regarding artificial intelligence systems and the related dig data procedures.

Attitude: The students are required to develop an ability of a professional based critical attitude on the regulatory framework on AI systems and the related data governance issues, given its social and ethical implications.

Autonomy and responsibility: The students shall develop an awareness of the impacts of the digital transformation that may enable them to judge the results of technological progress from the perspective of the human dignity, and as a consequence, to be able to develop an appropriate framework of trust in technological advancement.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az adat fogalma és jelentősége a mesterséges intelligencia rendszerek vonatkozásában (The concept and the significance of big data in relation to artificial intelligence systems)

12.2. A digitális gazdaság alapfogalmai, az online piacok jellemzői (Basic concepts of the digital economy, the evolution of the online markets)

12.3. Adatvagyon és piaci erő (Data assets and market power)

12.4. Adatvagyon és versenyjogi jogérvényesítés (Big data and compatition law enforcement)

12.5. Adatvédelem és modern technológiák (Data protection in the age of big data and algotithmic decision making)

12.6. Adatvédelem, versenyjog és fogyasztóvédelem összefüggései az adatvezérelt gazdaságban, jogesetek (Interplay between data protection, compatition law and consumer protection in the data-driven economy, case studies)

12.7. A digitális piacokról szóló rendelet (DMA) és alkalmazása (The Digital Markets Act and its application)

12.8. Interoperabilitás és adatmegosztás (Interoperability and data sharing requirements)

12.9. Az európai adatgazdaság kiépülése 1. (Buliding up the European data economy: Open Data

Directive, Data Governence Act, Data Act 1.)

12.10. Az európai adatgazdaság kiépülése 2. (Buliding up the European data economy: Open Data Directive, Data Governence Act, Data Act 2.)

12.11. Az adatgazdaság hazai szabályozása (Data economy related regulations in Hungary)

12.12. Kitekintés: az Egyesült Államok megközelítése és gyakorlata (An outlook: the US approach and related practice)

12.13. Adatetika, mint alkalmazott etika (Data ethics as applied ethics)

12.14. Érett infotmációs társadalom és mesterséges intelegencia (A mature information society and artificial intelligence)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább a foglalkozások 75%-án jelen kell lennie a hallgatóknak. Aki ennél többet hiányzik az órákról, annak a félév végén szóbeli beszámoló formájában is számot kell adnia a tantárgy követelményeinek elsajátításáról.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során választható egy zárthelyi dolgozat megírása vagy kiselőadás megtartása, amely maximum 10%-ban beszámítható a félévi értékelésbe (jóváírásként).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon

16.2. Az értékelés:

Kollokvium típusú értékelés, melyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. (K)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Pünkösty András: Egy új digitális etika megalapozásának egyes szempontjai - big data, algoritmusos döntéshozatal és a személy az adatalapú társadalomban. In: Török Bernát - Ződi Zsolt (szerk.): *A mesterséges intelligencia szabályozási kihívásai. Tanulmányok a mesterséges intelligencia és a jog határterületeiről.* Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2021. 43-65.
2. Pünkösty, András: Merre tart az európai szintű platformszabályozás?: Áttekintés a platformok szabályozásának versenyjogi ösztönzőiről, valamint a fúziókontroll lehetséges fejlesztéséről In: Török, Bernát; Ződi, Zsolt (szerk.) Az internetes platformok kora Budapest, Magyarország : Ludovika Egyetemi Kiadó (2022) 424 p. pp. 176.-192.
3. Pünkösty, András: A nagy adathalmazok felhasználásának etikai kérdései – avagy szükség van-e adatetikára? In: Török, Bernát; Ződi, Zsolt Digitalizálódó társadalom : Tanulmányok az új technológiák társadalmi-jogi hatásairól Budapest, Magyarország : Ludovika Egyetemi Kiadó (2023) 336 p. pp. 215.-233.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Thouvenin, Florent, és Aurelia Tamò-Larrieux. „Data Ownership and Data Access Rights: Meaningful Tools for Promoting the European Digital Single Market?" In *Big Data and Global Trade Law*, szerkesztette Mira Burri, 316–39. Cambridge: Cambridge University Press, 2021.
2. Kerber, Wolfgang: Governance of IoT Data: Why the EU Data Act Will not Fulfill Its Objectives. *GRUR International* 72, sz. 2 (2023. február 1.): 120–35.
3. Luciano Floridi (szerk): *Ethics, Governance and Policies in Artificial Intelligence*. Springer, 2021.
4. Floridi, Luciano. *The Fourth Revolution: How the Infosphere is Reshaping Human Reality*. Oxford, New York: Oxford University Press, 2014.
5. Taddeo, Mariarosaria. *Trusting Digital Technologies Correctly*. Minds and Machines 27, sz. 4 (2017. december 1.): 565–68.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Pünkösty András PhD,
tudományos munkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁCITV04**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A felelős vezető tisztségviselő
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The responsible director
4. **Kreditérték és képzési karakter:**

   4.1. 2 kredit

   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet

5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Civilisztikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:**

Dr. Auer Ádám, PhD, habil. egyetemi docens

8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. összes óraszám/félév: 12

   8.1.1. nappali munkarend: 12 (6 EA + 6 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A kurzus célja, hogy a gazdasági társaságok vezető tisztségviselőinek mindennapi társasági jogi felelősségét a hallgatók megismerjék és megtanulják a legfontosabb kompetenciákat, képesek legyenek felismerni azokat a helyzeteket, amelyekben a vezető tisztségviselő felelőssége megállapítható. A kurzus során a vezető tisztségviselő felelősségének alapvető szabályaira építve a közgazdaságtudományi oldalról is megtanulják a vezető tisztségviselő felelősségének szabályait. Mindezekre építve valós döntési szituációt modellezünk egy igazgatótanácsi ülésen. A kurzus része egy vezérigazgatói pozíciót ellátó személy előadása, amelyen személyes beszélgetést követően bepillantást nyernek egy köztulajdonban lévő gazdasági társaság irányításának mindennapjaiba, kockázataiba és felelősségi körébe. A hallgatók részletes visszamutatást kapnak a teljesítményükről, valamint mind jogi mind gazdasági oldalról elemezzük az ügyeket.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarise students with the day-to-day corporate legal liability of director and to teach them the most important competences, to be able to recognise the situations in which the liability of a director can be established. The course will also build on the basic rules of directors liability from an economics perspective. Building on this, we will model a real decision-making situation in a board meeting. The course will include a presentation by a CEO in which, after a face-to-face discussion, you will gain insight into the daily life, risks and responsibilities of managing a publicly owned company. Students will receive a detailed feedback on their performance and an analysis of the issues from both a legal and economic perspective.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Készségszinten ismeri a vezető tisztségviselő felelősségére vonatkozó szabályokat, azok közgazdaságtudományi és jogtudományi rendszerét.

Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Képes tervezési, stratégiai, elemzési és vezetői feladatokkal összefüggő folyamatokban és döntésekben részt venni.

Attitűdje: Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír. Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására. Szem előtt tartja a mindenkori közjót és közérdeket. Együttműködik másokkal a problémamegoldásban.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális közigazgatási kérdések, feladatok végig gondolását és a megfelelő források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: has a working knowledge of the rules governing the liability of directors, their economic and legal systems.

Capabilities: Working for the common good and public interest based on professional and human standards sustained through professional commitment. Participating in processes and decision- making regarding planning, strategic, analytical and management tasks.

Attitude: Possessing the skills to recognize and handle problems competently. An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically. Keeping the common good and public interest in mind. He/she cooperates with others in order to solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she tackles complex and special public administration issues and tasks largely independently, and uses adequate resources for their solution. He/she can support his/her professional opinion and viewpoint independently in familiar decision-making scenarios.

11. Előtanulmányi követelmények: Civilisztika I., Társasági jog

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum

(magyarul, angolul - English):

12.1. A vezető tisztségviselő pozíciója, felelőssége a társasági jogban (The position and liability of directors in company law)

12.2. A vezető tisztségviselő felelőssége az ESG-ben (The liability of directors in ESG)

12.3. A vezető tisztségviselő felelősségének közgazdasági alapjai (The economis basis of directors liability)

12.4. A vezető tisztségviselő felelősségének joggazdaságtana (Law and economics of liability of directors)

12.5. Board szimuláció (Board simulation)

12.6. Board szimuláció értékelése (Evaulation of board simulation)

12.7. Vezető tisztségviselői felelősség a gyakorlatban (CEO) (Practice of directors liability (CEO))

12.8. Összefoglalás (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A részvétel a tanórákon kötelező, két hiányzás

megengedett. A tanórákon való legalább 50%-os részvétel esetén a távolmaradás pótlására kiadott jogeset feldolgozásával kerülhet sor.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A hallgatók az oktató által kiadott jogesetekből készülnek az órákra, az aktív órai munka elvárt.

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:** A félév során az oktató értékeli az órai aktivitást, amely az aláírás feltétele. Az órai részvétel mellett az oktató által kiadott feladat (csoportmunka) a kredit megszerzésének feltétele.

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félév során az oktató értékeli az órai aktivitást, amely az aláírás feltétele.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés ötfokozatú gyakorlati jeggyel történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az órai részvétel mellett az oktató által kiadott feladat (csoportmunka) a kredit megszerzésének feltétele.

17. **Irodalomjegyzék:**

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csehi Zoltán – Szabó Marianna (szerk.): A vezető tisztségviselő felelőssége. Complex Kiadó, 2015.

2. Dúl János et al. (szerk.): Társasági jogi kislexikon. Dialóg Campus Kiadó Budapest, 2018. megjelölt részei.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Szalai Ákos: A gazdasági szervezetek jogáról és közgazdaságtanáról. Pázmány Law Working Paper 2018/17.

2. Pál Lajos (szerk.): A vezető tisztségviselő jogállása és felelőssége. hvgoarc, 2017.

3. Tercsák Tamás: Az ügyvezető jogai, kötelességei, feladatai, hatásköre és jogállása. Complex, 2022.

Budapest, 2025. április 20.

Dr. Auer Ádám
egyetemi docens

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKTTM03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A jó kormányzással kapcsolatos elméletek és gyakorlatok Kínában - régen és ma
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Chinese Theories and Practices of the Good Governance – from ancient times to the present
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja bemutatni a jó kormányzással kapcsolatos legmeghatározóbb kínai elméleteket és gyakorlatokat, mindezeket az ókortól napjainkig terjedő időintervallumban vizsgálva. Ezeknek az eszmerendszereknek, politikai és társadalomfilozófiáknak, kormányzással összefüggő gyakorlatoknak az ismerete elengedhetetlenül szükséges a mai kínai állam- és közigazgatás működésének, rendszerének, jellegzetességeinek, egyedi jelenségeinek mélyebb megértéséhez.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to explain the most important Chinese theories and practices regarding good governance from the ancient times until today. This wide range of political, philosophical theories and governance practices all contribute essentially to the understanding of the functioning of the state and the public administration of the People's Republic of China.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Behatóan ismeri a kínai politikai gondolkodást. Beható ismeretekkel rendelkezik a Kínai Népköztársaságról. Részleteiben ismeri a magyar és a nemzetközi biztonság- és védelempolitika szempontjából releváns stratégiákat. Ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó alapvető nemzetközi politikai, gazdasági, társadalmi és katonai folyamatokat, tényezőket, trendeket, valamint az ezek értelmezéséhez szükséges főbb elméleti iskolákat. Ismeri a 20. és a 21. század nemzetközi konfliktusainak napjaink biztonságpolitikájára gyakorolt általános hatásait, az aktuális nemzetközi konfliktusokat és azok geostratégiai kontextusát. Ismeri az európai és nem európai országok és régiók jellemzőit, aktuális helyzetét, a változások nemzetközi dinamikáját,

rendelkezik interkulturális, nyelvi ismeretekkel. Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben, valamint ismeri az egyes régiók főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit. Ismeri a világ főbb civilizációinak, kultúrkörének és a nagy világvallásoknak a sajátosságait.

Képességei: Képes magas szinvonalú közszolgálati munkára kínai relációban.Képes a biztonság- és védelempolitikát megvalósító, valamint az ebben közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél szakreferensi feladatellátásra. Képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletre, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására. Képes a biztonság- és védelempolitikával összefüggő honvédelmi, közigazgatási feladatok ellátására. Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Magabiztosan végzi a Kínai Népköztársasággal összefüggő közszolgálati munkát. Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Elkötelezett Magyarország és a honvédelem érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül. Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt a Kínával összefüggő közszolgálati munkában. A szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok és érdekek érvényesítésére az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban. Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy - alkalmazásától függően - az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan. Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she has deep insight into the Chinese political thinking. He/she knows in detail the strategies relevant to Hungarian and international security and defense policy. He/she knows the basic international political, economic, social and military processes, factors, trends determining the Hungarian security and defense policy, as well as the main theoretical schools necessary for their interpretation. He/she is aware of the overall impact of the 20th and 21st century international conflicts on today's security policy, current international conflicts and their geostrategic context. He/she is familiar with the characteristics of European and non-European countries and regions, their current situation, international dynamics of changes, and have intercultural and linguistic skills. He/she is familiar with the main theories of civilisation and culture, and knows the main economic, political and social trends of individual regions. He/she is familiar with the characteristics of the world's main civilisations, cultures and great world religions.

Capabilities: The students of the course become able to do high quality professional work relating to China. Defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations. Independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. Understanding the complicated system of social conflicts and problems, and he/she is able to actively join the examination of conflicts within his/her professional field, using his/her deeper knowledge.

Attitude: Executes public service tasks with high self-confidence related to Peoples's Republic of China. Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher. Using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.

Autonomy and responsibility: He/she takes part in China related public service works with great responsibility. He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts. He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her. He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Uralkodói mandátum és uralkodói erények – a társadalom irányításának joga, és az ezzel járó erkölcsi, morális, politikai kötelezettségek

12.2. A jó kormányzással kapcsolatos konfuciánus elméletek és gyakorlatok 1.

12.3. A jó kormányzással kapcsolatos konfuciánus elméletek és gyakorlatok 2.

12.4. A jó kormányzással kapcsolatos legista elméletek és gyakorlatok 1.

12.5. A jó kormányzással kapcsolatos legista elméletek és gyakorlatok 2.

12.6. A jó kormányzással kapcsolatos motista elméletek és gyakorlatok

12.7. A jó kormányzással kapcsolatos taoista elméletek és gyakorlatok

12.8. A yin-yang elméleteken alapuló, jó kormányzással kapcsolatos elméletek és gyakorlatok

12.9. Szertartások és ceremóniák – a kaotikus társadalomból a harmonikus társadalomba vezető út

12.10. Az emberi természettel kapcsolatos elméleteken alapuló, jó kormányzással kapcsolatos elméletek és gyakorlatok

12.11. Modern elméletek és gyakorlatok 1.

12.12. Modern elméletek és gyakorlatok 2.

12.13. Modern elméletek és gyakorlatok 3.

12.14. Modern elméletek és gyakorlatok 4.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés:

Vizsga eredménye alapján, a vizsga típusa kollokvium.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. P. Szabó Sándor (szerk.): A Sárkány közbelép – Kína nemzetközi kapcsolatai, gazdasága és közigazgatási rendszere a 21. században. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Kínai Közigazgatás-, Gazdaság- és Társadalomkutató Központ, 2012.
2. P. Szabó Sándor: A kínai erkölcs és a szülők tisztelete. Budapest, Kossuth Kiadó, 2003.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jordán Gyula: Kína története. Budapest, Aula Kiadó, 1999.
2. Jordán Gyula – Tálas Barna: Kína a modernizáció útján a XIX-XX. században. Budapest, Napvilág Kiadó, 2005.
3. Jordán Gyula: „Az ég magas, a császár messze van” – Igazságszolgáltatás, jog és politika Kínában. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2008.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM50
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A kisebbségi területi autonómia elmélete és gyakorlata
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Theory and practice of minority territorial autonomy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Norbert, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus a kisebbségi területi autonómia világával ismerteti meg a hallgatókat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course presents the wide variety of minority territorial autonomy.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgatók megismerkednek a kisebbségi területi autonómiával és annak különféle modelljeivel.

Képességei: A hallgatók képessé válnak többség-kisebbség konfliktusok értékelésére és azzal kapcsolatban javaslatok megfogalmazására.

Attitűdje: A hallgatók elkötelezetté válnak a rule of law értékének tiszteletben tartása iránt.

Autonómiája és felelőssége: A hallgatók nemzetközi kapcsolatokban való felelős működését is elősegíti a kurzus.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students are going to be familiar with the minority territorial autonomy and its models.

Capabilities: Students become able to interpret majority-minority conflicts plus provide proposals to resolve it.

Attitude: Students will be engaged in respecting the value of rule of law.

Autonomy and responsibility: The course enables students to work with due diligence in conducting international affairs.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kisebbségi jogvédelem nemzetközi rendszere

12.2. 2-14. A kisebbségi területi autonómia - modellek

12.3. Értékelő foglalkozás

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgató köteles, egy az oktató által megjelölt témában előadást tartani a félév során. Az értékelés ötfokú skálán történik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Órai jelenlét (legalább az órák 75 százalékán kötelező). Hiányzást igazolni csak rendkívüli okra (egészségügy vagy vis maior) hivatkozva lehet.

16.2. Az értékelés:

Az órai jelenlét mellett minden hallgató köteles, egy az oktató által megjelölt témában előadást tartani a félév során. Az értékelés ötfokú skálán történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Tóth Norbert: A kisebbségi területi autonómia elmélete és gyakorlata. L'Harmattan, Budapest, 2014. ISBN 978-963-236-868-9
2. Vizi Balázs: A kisebbségi autonómia nemzetközi feltételeiről. Pro Minoritate, 2008 tavasz

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Tóth Norbert, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM48
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A magyar kultúra felfedezése – Csontváry Program
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Discovering Hungarian Culture – Csontváry Program
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. habil. Dominek Dalma Lilla, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (1 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: a 9. és a 14. pontban meghatározottak szerint
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a résztvevők mélyebben megismerjék Csontváry Kosztka Tivadar egyedülálló életművét és művészi látásmódját. A tantárgy nem csupán művészettörténeti ismeretek átadására törekszik, hanem arra is, hogy a Csontváry által képviselt kreatív megközelítések, a természettel való különleges kapcsolata és a szimbolikus gondolkodás inspirációként szolgáljon a résztvevők számára a vizuális gondolkodás fejlesztésében, az önismeret mélyítésében és a kreatív önkifejezés különböző formáiban. A tantárgy elemeket tartalmazhat a művészetterápia alapelveiből is, elősegítve az érzelmi kifejezést és a személyes növekedést a művészeti alkotás folyamatán keresztül.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to provide participants with a deeper understanding of Tivadar Csontváry Kosztka's unique oeuvre and artistic vision. The course aims not only to impart knowledge of art history, but also to use Csontváry's creative approaches, his unique relationship with nature and his symbolic thinking as inspiration for the development of visual thinking, self-awareness and creative expression. The course may also include elements from the principles of art therapy, promoting emotional expression and personal growth through the process of artistic creation.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

   Tudása: A hallgató kulturális műveltsége erősödik a tantárgyon való részvétel eredményeként.

   Képességei: A hallgató gondolkodás- és látásmódját szélesíti. Képes eligazodni a kultúra világában, kreatív és megoldásközpontú szemlélettel tekint a művészeti értékekre, képes a kritikai gondolkodásra.

   Attitűdje: A tantárgyban való részvétel fejleszti az értelmiségi léttel kapcsolatos attitűdöket. Folyamatos önképzésre törekszik. A gyakorlati ismereteinek birtokában a hallgató fogékony a

kultúrára.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató képes megfontolt, önálló, felelősségteljes értékelésére. Hozzájárul a társadalmi felelősségvállaláshoz. Kulturális identitása erősödik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student's cultural literacy is strengthened as a result of participation in the subject.

Capabilities: It broadens the student's way of thinking and seeing, is able to navigate the world of culture, looks at artistic values with a creative and solution-oriented approach, and is capable of critical thinking.

Attitude: He/she strives for continuous self-education. With practical knowledge, the student is receptive to culture.

Autonomy and responsibility: The student is capable of thoughtful, independent and responsible assessment. It contributes to social responsibility. Its cultural identity is strengthened.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés Csontváry Kosztka Tivadar világába: Csontváry élete és különleges személyisége; Művészi pályájának alakulása; Korának művészeti irányzatai és Csontváry egyéni útja; Csontváry filozófiája, a „Nagy Géniusz" koncepció. (Introduction to the world of Tivadar Csontváry Kosztka: Csontváry's life and unique personality; the development of his artistic career; the artistic trends of his time and Csontváry's individual path; Csontváry's philosophy, the concept of the „great geniu".)

12.2. A hallgatóság bevonásával Csontváry művészetének kulcsmozzanatainak és témáinak feldolgozása. (Explore key moments and themes in Csontváry's art with the audience.)

12.3. Csontváry művészi technikái és anyagai. (Artistic techniques and materials of Csontváry.)

12.4. Kreatív inspiráció és vizuális gondolkodás Csontváry nyomán. (Csontváry inspired creative inspiration and visual thinking.)

12.5. Művészetterápiás elemek a Csontváry Programban. (Art therapy elements in the Csontváry programme.)

12.6. Projektek bemutatása. (Presentation of the projects.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak kötelező a félév során a tantárgy 75%-án részt vennie. Részvétel az órai munkában és a megbeszélésekben. A tanórákat követően a szempontok alapján a beszámolókat, a reflexiós füzetet, illetve a kérdőíveket kitöltötte, aktivitást mutatott a tanórákon és a projektet bemutatta (témáját oktató határozza meg). Az adott tanulmányi félévben részvételi katalógus aláírása kötelező. E fenti feltételek nem teljesítése esetén az aláírást a hallgató nem szerzi meg, pótlási lehetőség nincs.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatónak kötelező a félév során a tantárgy 75%-án részt vennie. A tanórán az oktató által kiadott projekten kell dolgoznia, a tanórákat követően az oktató által meghatározott szempontok alapján beszámolókat kell készíteni minimum 3000 karakter/alkalom/beszámoló, reflexiós füzetet kell vezetnie, illetve a tanórák után a kérdőíveket ki kell tölteni. A fentieken kívül aktivitást kell mutatnia a tantárgy alkalmai során. Az adott tanulmányi félévben részvételi katalógus aláírása

kötelező. E fenti feltételek nem teljesítése esetén az aláírást a hallgató nem szerzi meg, pótlási lehetőség nincs.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Félévközi jegy: évközi értékelés. A félévközi jegy a tantárgy tanulmányi követelményeinek félévközi, folyamatos értékelésén és egy a félév során kiadandó projekt megvalósításán alapul. Erre tekintettel a hallgató a beszámolóira és a félév végi projektre értékelést kap. Minden beszámoló és a projekt megvalósítása is külön rész érdemjegynek számít. Az érdemjegy elérése a reflexiós füzet leadása, a beszámolók megfelelő szintű elkészítése a kiadott szempontok alapján, a félév végi projekt megvalósítása és a kérdőívek kitöltése. Amennyiben bármely fenti feltétel nem teljesül, nem teljesíti a hallgató a tantárgyat. Minden feltétel teljesülése esetében sem a jeles jegy adása érvényesül, ha a beszámolók és a projekt színvonala nem megfelelő, ezt az oktató értékeli.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, és a 14., 15., 16. pontban meghatározott követelmények teljesítése, valamint legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szabó László: Csontváry Kosztka Tivadar. Kossuth Kiadó, 2010.
2. Vass Zoltán: A hétlépéses képelemzési módszer. Flaccus Kiadó, 2011.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dominek, Dalma Lilla: Flow, avagy játékos kommunikáció a múzeumokban: Az élménycentrikus és az információcentrikus tárlatvezetés megítélése és lehetősége két hazai múzeumban. Szeged: Belvedere Meridionale, 128 p. (2020) ISBN: 9786156060181
2. Gacsályi, Anna: A művészetterápia kulturális meghatározottsága.Távol-keleti Tanulmányok 15.1 (2023): 255-276.
3. Cserjés, Katalin: Néhány sajátos kérdés Csontváry önéletrajzában: az elhívás-élmény vizsgálata. Acta Historiae Litterarum Hungaricarum 28 (1992): 155-162.
4. Fodor, Zoltán: Csontváry utazásai. Budapesti Könyvszemle-BUKSZ 22.01 (2010): 72-73.

Budapest, 2025.12.01.

Dr. Dominek Dalma, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁCITM12
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A magyar öröklési jog alapjai - praktikum
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Bases of Hungarian inheritance law in practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Civilisztikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Dúl János, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A mesterképzések keretei között a hallgatók tantervi szinten nem tanulnak öröklési jogot. A jogterületnek a hétköznapi életben és a polgári jogi jogviszonyokban betöltött jelentősége ugyanakkor szükségessé teszi azt, hogy lehetőség legyen annak alaposabb, összefüggő gyakorlatorientált megismerésére.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the training of master of arts, students do not learn inheritance law. Because of the importance of this area of law in connection with everyday life and civil law relations it is necessary to become familiar with it in details from the aspect of legal practice.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Behatóan ismeri a magyar állam szervezetét, közigazgatási rendszerét és magánjogi vonatkozásait, érti annak működését, szervezési elveit. Megfelelő áttekintéssel rendelkezik az állammal kapcsolatos komplex tudnivalók szintetizálására. Átlátja a magyar állam komplex szervezetrendszerének tagozódását. A hallgató az öröklési jog alapvető magánjogi és közjogi szabályanyagának ismeretére tesz szert a gyakorlat szemszögéből.

Képességei: Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére.

Attitűdje: Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi, gazdaságtudományi és politikatudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel. Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt. Magabiztosan tudja kezelni az öröklési jog fogalomrendszerét, jogintézményeit és mindazokat az eseteket, amelyek a közigazgatási munka során előfordulhatnak.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The structure, public administration and civil law aspects of the Hungarian state, and understands its operation and organizational principles. The comprehensive synthesis of the complex knowledge of the state. The divisions of the complex organizational structure of the Hungarian state. Graduates of the course will gain knowledge of the basic private and public law of inheritance law from the aspect of legal practice.

Capabilities: Handling different issues in an interdisciplinary manner establishing a synthesis characteristic to the concepts of public governance.

Attitude: A comprehensive approach based on social, legal, economic and political science. An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: He/she feels responsible for the outcomes of public activities. He/She will handle confidently definitions and legal institutions of inheritance law, moreover those cases which may arise during their work in public administration.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az öröklési jog alapfogalmai. (Defintions of inheritance law.)

12.2. A törvényes öröklés I. (Intestate succession I.)

12.3. A törvényes öröklés II. (Intestate succession II.)

12.4. A végintézkedések fogalma, fajtái I. (Definitions and types of wills I.)

12.5. A végintézkedések fogalma, fajtái II. (Definitions and types of wills II.)

12.6. A tartási és az életjáradéki szerződések az öröklési szerződéssel üsszefüggésben. (Maintenance contracts and life annuity contracts in connection with contract of inheritance.)

12.7. Az állam öröklése. (Succession by the State.)

12.8. A kötelesrész. (Compulsory share.)

12.9. Az öröklés joghatásai, az örökös jogállása. (Legal effects of succession, status of the heir.)

12.10. A hagyatéki tartozások. (Debts of the estate.)

12.11. A hagyatéki eljárás I. (Probate procedure I.)

12.12. A hagyatéki eljárás II. (Probate procedure II.)

12.13. A gazdasági társaságokkal kapcsolatos öröklési jogi kérdések I. A közkereseti és a betéti társaság. (Inheritance law matters in connection with business associations I. General partnership and limited partnership.)

12.14. A gazdasági társaságokkal kapcsolatos öröklési jogi kérdések II. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság. (Inheritance law matters in connection with business associations II. Limited liability company and company limited by shares.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon az oktató a félév alkalmával jelenléti ív (katalógus) aláírását kéri az előadáson jelenlévő hallgatóktól, e katalógusok kétharmadán jelen kell lenni. Ha a hallgató a jelenléttel kapcsolatos kötelezettségének nem tesz eleget, ide nem értve az igazolt hiányzást, akkor a kurzus oktatói által összeállított négy darab jogeset feldolgozásán – részletes levezetésén és sikeres megoldásán – keresztül van lehetősége az aláírás utólagos megszerzésére. A kurzus oktatói pontozzák a hallgató munkáját. Az aláírás akkor kerül megadásra, ha a hallgató az elérhető pontok

legalább 60%-át megszerzi.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során két alkalommal kerül sor zárthelyi dolgozat megírására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel feltételeinek megfelelő teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A kreditek megszerzésének feltételei az aláírás megszerzése és a két zárthelyi dolgozat kerekített számtani átlagának legalább elégséges jeggyel történő teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Vékás Lajos: Magyar polgári jog - Öröklési jog. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2014. ISBN: 978-963-9955-57-8.
2. Anka Tibor: Öröklési jog – Hagyatéki eljárás. Második, hatályosított kiadás. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2014. ISBN: 978-963-258-236-8

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dúl János: A társasági jog és az öröklési jog kapcsolódási pontjai osztrák jogi fragmentumokkal (PhD-értekezés)
2. Barzó Tímea – Juhász Ágnes – Pusztahelyi Réka – Sápi Edit: Öröklési jog. Novotni Alapítvány, Miskolc, 2016. ISBN: 978-963-9360-98-3

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Dúl János, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁÁJTV32**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A magyar tengerjog története és forrásai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** History and sources of Hungarian maritime law
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 75 % elmélet, 25 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tantárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Állam- és Jogtörténeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Bathó Gábor, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: csoportmunka, projektmunka
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja a magyar tengerjog történetének bemutatása a 11. századtól a 20. századig. Egyrészt a magyar tengerpart fogalmának, létezésének, a Magyar Királysághoz való kapcsolódásának történeti és jogtörténeti alapjait dolgozzuk fel, másrészt magának a tengerjognak a történeti forrásait és változásait a 20. századig, harmadrészt pedig ennek gyakorlati megvalósulását a kereskedelmi és haditengerészetben, valamint a tengerészeti igazgatásban.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to present the history of Hungarian maritime law from the 11th century to the 20th century. The historical and legal foundations of the concept of the Hungarian coastline, its existence and its connection to the Kingdom of Hungary will be discussed, as well as the historical sources and changes in maritime law up to the 20th century, and its practical implementation in the fields of merchant and naval law and maritime administration.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A magyar, illetve magyarországi tengerjog 19-20. századi helyzetének, kihívásainak és lehetőségeinek, valamint stratégiai dimenzióinak ismerete. Magyarország és a tenger viszonya átfogó problémáinak, kihívásainak és összefüggéseinek megismerése és megértése, azok globális és lokális szinten való értelmezése.

    Képességei: Szövegértési, -értelmezési, elemzési és értékelési készségek kialakítása, amelyek lehetővé teszik a Magyarországra ható történeti tengerjogi események és világfolyamatok hatékony értelmezését és értékelését. A tantárgyhoz kapcsolódó adatok, szakirodalom kritikus értékelése és elemzése.

    Attitűdje: Nyitottság azokra az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország tengerjogi

helyzetét és lehetőségeit érintik. Elkötelezettség az önálló és elemző, kritikus gondolkodásra, egyéni munkára és együttműködésen alapuló csoportmunkára.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és kritikus gondolkodás, érdeklődés és véleményformálás, önreflexió Magyarország tengerjogi történeti helyzetének és lehetőségeinek megértésére, valamint az egyes témakörökre vonatkozó információs források hatékony kezelése. A problémákhoz és kihívásokhoz kapcsolódó egyéni és közösségi felelősségvállalás támogatása.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knowledge of the situation, challenges, opportunities and strategic dimensions of Hungarian and Hungarian origin maritime law in the 19th and 20th centuries. Knowledge and understanding of the overall problems, challenges and interrelationships of Hungary's relationship with the sea, and their interpretation at global and local level.

Capabilities: Developing skills in reading comprehension, text interpretation, text analysis, and text evaluation, which enable the effective interpretation and evaluation of historical maritime events and world processes affecting Hungary. Critical evaluation and analysis of data and literature related to the course.

Attitude: Commitment to the future and success of the country, as well as openness to new knowledge and challenges that affect Hungary's maritime law situation and opportunities. Commitment to independent and analytical, critical thinking, individual and group work through collaboration.

Autonomy and responsibility: Fostering independent and critical thinking, interest and opinion formation, self-reflection in understanding the contemporary and future challenges and opportunities of Hungary's maritime history, as well as efficient management of information sources related to specific topics. Encouraging individual and collective responsibility for problems and challenges.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, követelmények, alapvetés (Introduction, requirements, rationale)

12.2. Magyar tengerpart a 11-14. században (Hungarian coast in the 11th-14th century)

12.3. Magyar tengerpart és Fiume a 18-20. században (Hungarian coast and Fiume in the 18-20th century)

12.4. Magyar tengerjog forrásai (Editto politico di navigazione mercantile és Code de Commerce) (Hungarian maritime law sources (Editto politico di navigazione mercantile and Code de Commerce))

12.5. Magyar tengerjog az Osztrák-Magyar Monarchiában (Hungarian maritime law in the Austro-Hungarian Monarchy)

12.6. Magyar tengerjog a két világháború között (Hungarian maritime law in the interwar period)

12.7. Intézménylátogatás, tengerészettörténeti séta (Visit to institutions, maritime history walk)

12.8. Kereskedelmi tengerészet, hajózási vállalatok (Merchant navy, shipping companies)

12.9. Kereskedelmi tengerészet, hajók, esetek (Merchant navy, ships, cases)

12.10. Haditengerészet (Navy)

12.11. Tengerészeti igazgatás története és szervezete (History and organisation of maritime administration)

12.12. Tengerészeti igazgatás, esetek (Maritime administration, cases)

12.13. Prezentációk (Presentations)

12.14. Értékelés (Assessment)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, az aláírás megtagadásra került. A távolmaradás házi dolgozattal pótolható.

A kedvezményes tanulmányi rendre jogosult hallgatók a tárgyat beadandó dolgozattal teljesíthetik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatók csoportban projektmunkát végeznek, melynek eredményeit prezentáció formájában mutatják be.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a prezentáció elkészítése.

16.2. Az értékelés:

A prezentáció értékelése ötfokú skálán történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a prezentáció legalább elégséges eredménnyel való teljesítése (gyakorlati jegy).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bathó Gábor: A magyar tengerjog története és forrásai (tantárgyi jegyzet) (kézirat)
2. Bathó Gábor: A tengert érintő törvényalkotás eredményei a kiegyezéstől az első világháborúig. In: Heil Kristóf Mihály-Kovács-Szépvölgyi Enikő (szerk.): A magyar jog modernizációja és szuverenitása. Budapest, Gondolat, 2025. 166-180.
3. Bathó Gábor: Tengerjog a Horthy-korszak törvényalkotásában (megjelenés alatt)
4. Bathó Gábor: Az Editto politico di navigazione mercantile (1774), kritikája és reformkísérletei Magyarországon (megjelenés alatt)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Nagy Ferenc: Magyar tengerjog. Értekezések a társadalmi tudományok köréből, 11. évf (1894) 8. sz.
2. Wenzel Gusztáv: Magyarország tengeri viszonyai története. Magy. Akadémiai Értesítő, 1847.

Budapest, 2025. július 18.

Bathó Gábor, PhD, adjunktus
sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTV03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A mediterrán térség
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Mediterranean region
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hidegháború és az azt követő „új világrend” tükrében megvizsgálja a Mediterráneum, azaz egy mind biztonságpolitikai, mind pedig kulturális és történelmi hagyományait figyelembe véve rendkívül széttagolt térség Európához és az integrációs folyamathoz fűződő kapcsolatait. Az előadások és a gyakorlati órák alatt készített kiselőadások során egy-egy kulcskérdés vagy konfliktus köré csoportosítva ismerik meg a hallgatók Európának a Földközi-tenger térségéhez fűződő viszonyát, illetve a hagyományos - elsősorban a hidegháborúval összefüggő - konfliktusait és a bipoláris nemzetközi rendszer szétesését követően felerősödő modern problémáit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce the political, economic processes of the Mediterranean region. The Euro-Mediterranean Partnership (EMP) has developed over the past decades bringing about a new regional approach that formed the basis of creating the European Neighbourhood Policy (ENP) and later the Union for the Mediterranean (UfM). Nowadays the EU's Mediterranean policy is based on the framework of two institutionalized programs which are formally connected. During the practical seminars and the presentations prepared by the students they are provided with knowledge about the political processes of the Mediterranean region.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a Mediterráneum politikai és gazdasági folyamatait és a térség Európához és az integrációs folyamathoz fűződő kapcsolatait.

Képességei: A hallgatók képessé válnak a mediterrán térség politikai folyamatainak elemzésére és értékelésére. Az órákon való aktív részvétellel és az esettanulmányokra épülő kiselőadások segítségével a hallgatók kommunikációs és elemző képességei fejlődnek. Képes a nemzetközi biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére. Az órákon

való aktív részvétellel és az esettanulmányokra épülő kiselőadások segítségével a hallgatók kommunikációs és elemző képességei fejlődnek. .

Attitűdje: Szakmai területen kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.

Autonómiája és felelőssége: Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she is familiar with the political, economic processes of the Mediterranean region and with the relationship between the EU and the Mediterranean region.

Capabilities: The ability to analyse and assess the political processes of the Mediterranean region. Nevertheless the aim of the practical seminars is enabling students to acquire analytical and communicating skills during the joint elaboration of the different case studies. He / she is capable of analysing and assessing challanges, risks and threats threatening the international security. Nevertheless the aim of the practical seminars is enabling students to acquire analytical and communicating skills during the joint elaboration of the different case studies. .

Attitude: His/her personal attitude is characterized by critical thinking in profession, respecting different views, authentic represantation of own stance.

Autonomy and responsibility: In the interest of quality work, he/she in a responsible manner uses all the skills and knowledge in every organizational-institutional activity.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés

12.2. A Mediterráneum és az EK/EU kapcsolatok

12.3. Barcelonai folyamat, Partnerség

12.4. Unió a Mediterráneumért, ENP

12.5. EK/EU bővítés és a Mediterráneum

12.6. Dél-európai államok I.

12.7. Dél-európai államok II.

12.8. Nemzetközi konfliktusok a mediterrán térségben I.

12.9. Nemzetközi konfliktusok a mediterrán térségben II.

12.10. Nemzetközi konfliktusok a mediterrán térségben III.

12.11. Politikus portrék I.

12.12. Politikus portrék II.

12.13. Értékelés

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik. A kiadott feladatok (szakirodalmi áttekintés, elsődleges, másodlagos források feldolgozása, 7 oldalas beadandó) folyamatos értékelése alapján (a kapott jegyek átlaga).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy a kiadott feladatok (szakirodalmi áttekintés, prezentáció, 7 oldalas beadandó) értékelése alapján (a kapott jegyek átlaga)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Molnár, Anna; Komlósi, Orsolya (szerk.): Az Európai Unió mediterrán térséggel összefüggő kapcsolata: Párbeszédek és konfliktusok, Budapest, Dialóg Campus Kiadó, (2019) ISBN: 978-615-5920-17-2 Vogel Dávid (szerk.) (2016): Mediterráneum: múlt, jelen, jövő. Budapest, Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhely. ISBN 978-615-5585-00-5
2. Molnár Anna (2016): Az Európai Unió mediterrán politikája. in: Türke András István - Besenyő János - Wagner Péter (szerk.): Magyarország és a CSDP. Magyar szerepvállalás az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikájában. Budapest, Zrínyi Kiadó. ISBN: 9789633276723.
3. N. Rózsa Erzsébet (2016): Az arab tavasz - A Közel-Kelet átalakulása. Budapest, Osiris Kiadó. ISBN: 9789632762609

17.2. Ajánlott irodalom:

1. N. Rózsa Erzsébet – Póti László: Európa régi új régiója: a Mediterráneum. Budapest: Stratégiai és Védelmi Kutatóintézet. 1999.
2. Diószegi István - Harsányi Iván – Krausz Tamás - Németh István (1997, 2001): XX. századi egyetemes történet. II. III. kötet, Budapest, Korona Kiadó. ISBN: 963 389 759 9
3. Besenyő János – Prantner Zoltán – Speidl Bianka – Vogel Dávid (szerk.) (2016): Az Iszlám Állam: Terrorizmus 2.0 – Történet, ideológia, propaganda. Budapest Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhely – Kossuth Kiadó, ISBN 978-963-09-8441-6

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Molnár Anna, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** EITKMI03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A mesterséges intelligencia és az alapjogok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** AI and fundamental rights
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % elmélet, 50 gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Török Bernát, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (7 EA + 7 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (2 EA + 2 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy az új technológiák, különösen a mesterséges intelligencia alkalmazásával és terjedésével felmerülő alapjogi kérdéseket tárgyalja. Számba veszi egyrészt az újabb technológiai megoldások által horizontálisan, vagyis minden alkalmazás során felvetett problémákat, másrészt a társadalmi jelentőségük miatt kiemelkedő jelentőségű szektorális jellemzőket. A hallgatók megismerik a kérdéskör szabályozási kihívásait, a már létező jogi válaszokat, illetve a folyamatban lévő jogalkotási folyamatokat és szabályozási elképzeléseket. Az egyedi szabályozási kérdéseken túl a tantárgy oktatása során kiemelt hangsúlyt kapnak az új technológiák terjedésének az alapjogi dogmatikát és alapjogi kultúrát alakító következményei.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject discusses fundamental rights issues arising from the application and spread of new technologies, especially artificial intelligence. It takes into account, on the one hand, the problems raised generally by newer technological solutions regarding all applications, and on the other hand, some sectoral characteristics of outstanding social importance. Students learn about the regulatory challenges of the issue, the existing legal responses, and the ongoing legislative processes and regulatory ideas. In addition to the unique regulatory issues, the consequences of the spread of new technologies and AI that shape fundamental law dogmatics and fundamental law culture are emphasized during the course.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Átlátja a mesterséges intelligencia alkalmazásához kötődő alkotmányjogi szempontrendszert és alkotmányossági kihívásokat. Ismeri a mesterséges intelligencia szabályozására irányuló jogalkotási törekvéseket, tervezeteket. Részleteiben ismeri az

adatvédelmet, a magánélet védelmét, a szólásszabadságot és a demokratikus követelményeket érő új technológiai típusú kihívásokat. Tájékozott a mesterséges intelligencia és az online platformok működésével kapcsolatos európai és amerikai jogi dilemmákról, alkotmányjogi dogmatikai fejlődésről.

Képességei: Képes értékelni az új technológiák terjedésében rejlő alkotmányossági lehetőségeket és kockázatokat. Képes alkalmazni az alkotmányjogi szemléletet az információs társadalom újszerű kihívásaira.

Attitűdje: Törekszik a szilárd erkölcsi alapokra, integritásra. Nyitott a kritikus gondolkodásra. Érzékeny az emberi méltóság érvényesülésének, a magánszféra védelmének és a társadalmi nyilvánosság demokratikus működésének problémáival szemben. Elkötelezett az alkotmányos értékek társadalmi érvényesülése iránt.

Autonómiája és felelőssége: Önálló javaslatokat tesz és döntéseket hoz. Felelősséget érez az alkotmányos értékek mások előtti képviseletéért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she understands the system of constitutional considerations and constitutional challenges related to the application of artificial intelligence. He/she is familiar with legislative efforts and drafts aimed at regulating artificial intelligence. He/she knows in details the new technological challenges regarding data protection, privacy, freedom of speech and democracy. He/she is informed about the European and American legal dilemmas related to the operation of artificial intelligence and online platforms, and dogmatic developments in constitutional law.

Capabilities: He/she is able to evaluate the constitutional opportunities and risks inherent in the spread of new technologies. He/she is able to apply the constitutional law approach to the novel challenges of the information society.

Attitude: He/she strives for solid moral foundations and integrity. Open to critical thinking. He/she is sensitive to the problems of the enforcement of human dignity, the protection of the private sphere and the democratic functioning of the social public. He/she is committed to the social enforcement of constitutional values.

Autonomy and responsibility: He/she makes independent proposals and makes decisions. He/she feels responsible for representing constitutional values to others.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Technológia, jog, emberi méltóság. Alkotmányjogi megközelítés Európában és az Egyesült Államokban. (Technology, law, human dignity. Constitutional approaches in Europe and in the US.)

12.2. Az új technológiák szabályozhatóságának kérdése. (Are new technologies regulable?)

12.3. Általános kérdések az új technológiák szabályozásában. (General aspects of regulating new technologies.)

12.4. Algoritmusok, platformok. Az alapjogok horizontális hatálya. (Algorithms, platforms. The horizontal effect of fundamental rights.)

12.5. A GDPR alkotmányjogi szabályai. (Tracing constitutional law in the GDPR.)

12.6. Algoritmizált döntéshozatal. (Automated decision-making.)

12.7. A digitális szolgáltatásokról szóló rendelet (DSA) alkotmányjogi szabályai. (Tracing constitutional law in the Digital Services Act.)

12.8. Algoritmizált ajánlórendszerek a közösségi médiában. (Automated recommendation systems of

the social media)

12.9. A mesterséges intelligenciáról szóló rendelet (AIA) tervezetének alkotmányjogi szabályai. (Tracing constitutional law in the AI Act.)

12.10 Fokozott kockázatú MI rendszerek alapjogi vonatkozásai. (High-risk AI systems and fundamental rights.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább 11 foglalkozáson jelen kell lennie a hallgatóknak, a félév során három hiányzás lehetséges. Aki ennél többet hiányzik az órákról, annak a félévközi feladatok teljesítésén kívül a félév végén szóbeli beszámoló formájában is számot kell adnia a tantárgy követelményeinek elsajátításáról.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel, a kiadott órai feladatok megoldása. Az ismeretek ellenőrzése Moodle teszt formájában történik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Óralátogatás a 15. pont szerint.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés: ötfokozatú érdemjegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Évközi értékelés. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges teszt eredmény.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Török – Ződi (szerk.): A mesterséges intelligencia szabályozási kihívásai - Tanulmányok a mesterséges intelligencia és a jog határterületeiről, Ludovika, 2021 (válogatott fejezetek)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Constitutional Challenges in the Algorithmic Society (Cambridge University Press, 2022)
2. Lessig: Code version 2.0 (Basic Books, 2006)

Budapest, 2023. november 30.

Dr. Török Bernát, PhD,

egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** EITKMI04
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A mesterséges intelligencia szabályozása
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Regulation of artificial intelligence
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Eötvös József Kutatóközpont Információs Társadalom Kutatóintézet
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** dr. Ződi Zsolt, PhD, tudományos főmunkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy a mesterséges intelligencia szabályozási kérdéseibe vezeti be a hallgatókat, hangsúlyt adva az EU törekvéseinek. Nemcsak az egyes jogszabályokkal, tervezetekkel, normatív, vagy ajánlást megfogalmazó dokumentumokkal ismerteti meg a hallgatókat, hanem a szabályozás célját, a szabályozás mögött álló igazoló elméletekkel és etikai kérdéseket is tárgyalja.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject introduces students to the regulatory issues of artificial intelligence, emphasizing the EU's efforts. It not only introduces the students to individual laws, drafts, normative or recommendation documents, but also discusses the purpose of the regulation, the justifying theories behind the regulation, and ethical issues.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az MI szabályozása mögötti igazoló elveket, etikai megfontolásokat és elméleteket. Ismeri a világ különböző tájain, és főképp a nagyhatalmi központokban zajló jogalkotási erőfeszítéseket. Mélységében ismeri az EU MI-vel kapcsolatos jogalkotási törekvéseit az AI Act-et, és a kapcsolódó irányelv-tervezeteket. Ismeri az MI szabályozási ökoszisztéma távolabbi részeit is.

    Képességei: Az MI-vel kapcsolatos etikai és jogalkotási dilemmákban képes érvelni az egyes álláspontok mellett, ismeri ezen álláspontok főbb érveit. Képes tanácsot adni az MI szabályozásával kapcsolatos kérdésekben. Képes intézményi szinten szabályozni az MI-vel érintett folyamatokat.

    Attitűdje: Felelősségteljes, de az innovációt nem akadályozó. Nyitott, de óvatos.

    Autonómiája és felelőssége: Tisztában van az MI társadalmi hatásaival, és ezt a megfelelő felelősségtudattal kezeli. Képes a piaci nyomásnak ellenállni, az eltérő érdekeket MI projektek

megítélésekor, szabályozásakor mérlegelni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knows the justifying principles, ethical considerations and theories behind the regulation of AI. Knows the legislative efforts taking place in different parts of the world, especially in the US and China. In-depth knowledge of the EU's legislative efforts related to AI, the AI Act, and related draft directives. Knows the more remote parts of the AI regulatory ecosystem.

Capabilities: In ethical and legislative dilemmas related to AI, able to argue in favor of individual positions and knows the main arguments of these positions. Able to give advice on issues related to the regulation of AI. Able to regulate AI-related processes at the institutional level.

Attitude: Responsible, but not an obstacle to innovation. Open but cautious.

Autonomy and responsibility:

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az MI szabályozás háttere: miért kell szabályoznunk az MI-t? (The background of AI regulation: why do we need to regulate AI?)

12.2. MI etika (az EU HLEG ajánlása alapján) (MI ethics (based on the recommendation of the EU HLEG))

12.3. Az MI a jelenleg hatályos jog tükrében: adatvédelmi vonatkozások, az automatizált döntéshozatal alkalmazhatóságának problémája. (AI in the light of the currently effective law: data protection aspects, the problem of the applicability of automated decision-making.)

12.4. Az MI által felvetett jogi problémák: szerzői jogi kérdések (Legal issues raised by AI: copyright issues)

12.5. Az MI által felvetett jogi problémák: a dezinformáció, a deepfake problémája. (The legal problems raised by AI: the problem of disinformation and deepfake.)

12.6. Az MI által felvetett jogi problémák: magánjogi kérdések - az EU felelősségi és termékfelelősségi irányelv-tervezetei (Legal issues raised by AI: private law issues - draft EU liability and product liability directives)

12.7. Az MI által felvetett jogi problémák: büntetőjogi problémák (Legal problems raised by AI: criminal law problems)

12.8. Az AI Act (tervezete): hatály, MI kategóriák; tiltott gyakorlatok (The AI Act (draft): scope, AI categories; prohibited practices)

12.9. Az AI Act (tervezete): a magas kockázatú MI-k és ezek követelményei. Az általános célú MI-k és a foundational model-ek szabályozása. (The AI Act (draft): high-risk AIs and their requirements. Regulation of general purpose AIs and foundational models)

12.10. Az AI Act (tervezete): intézményi, eljárási és egyéb kérdések (The AI Act (draft): institutional, procedural and other issues)

12.11. Az USA és Kína MI szabályozásának elemei. (Elements of US and Chinese AI regulation.)

12.12. Nemzetközi szervezetek etikai és jogi állásfoglalásai (OECD, ENSZ, stb.) (Ethical and legal recommendations of international organizations (OECD, UN, etc.))

12.13. Az EU MI-hez kapcsolódó adatjogi kezdeményezései (DGA, DA, stb) (Data economy and data flow initiatives of the EU related to AI (DGA, DA, etc.))

12.14. Az EU MI stratégiája: Coordinated Action Plan. A magyar MI stratégia elemei. (The EU's AI strategy: Coordinated Action Plan. Elements of the Hungarian AI strategy.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: Tavaszi és őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább 11 foglalkozáson jelen kell lennie a hallgatóknak, a félév során három hiányzás lehetséges. Aki ennél többet hiányzik az órákról, annak a félévközi feladatok teljesítésén kívül a félév végén szóbeli beszámoló formájában is számot kell adnia a tantárgy követelményeinek elsajátításáról.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A hallgatók plusz pontokat szerezhetnek referátum tartásával. Beszámoló Moodle teszt formájában. A jegy az órai aktivitás, a referátum és a Moodle teszt együttes értékeléséből áll össze.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú érdemjegy, amely a következőképp alakul ki:

Órai aktivitással szerezhető pontszám: 10 pont, önként vállalt feladattal szerezhető pontszám 10 pont, Moodle teszt: 10 pont.

Elégtelen: 0-12; elégséges: 13-15; közepes: 16-18; jó: 19-21; jeles: 22 felett

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének a legalább elégséges jegy (13 pont) Évközi értékelés

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Az EU Mesterséges Intelligencia Jogszabálya (tervezet, illetve végleges szöveg)
2. Az EU Bizottság Magas Szintű Szakértő Csoportjának megbízható mesterséges intelligenciára vonatkozó etikai iránymutatása. https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai
3. Török – Ződi (szerk.): A mesterséges intelligencia szabályozási kihívásai - Tanulmányok a mesterséges intelligencia és a jog határterületeiről, Ludovika, 2021

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Mesterséges intelligenciával foglalkozó magas szintű szakértői csoport: Policy and Investment Recommendations for Trustworthy AI. Brüsszel, 2019. június 26.
2. Mesterséges intelligenciával foglalkozó magas szintű szakértői csoport: Assessment List for Trustworthy Artificial Intelligence (ALTAI) for self-assessment. Brüsszel, 2020. július 17.
3. OECD: Artificial Intelligence in Society. OECD Publishing, Párizs, 2019.
4. Javaslat – Irányelv a szerződésen kívüli polgári jogi felelősségre vonatkozó szabályoknak a mesterséges intelligenciához történő hozzáigazításáról https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/contract-rules/digital-contracts/liability-rules-artificial-intelligence_hu?etrans=hu
5. Blueprint for an AI Bill of Rights - https://www.whitehouse.gov/ostp/ai-bill-of-rights/
6. US State-by state legislation snapshot https://www.bclplaw.com/en-US/events-insights-news/2023-state-by-state-artificial-intelligence-legislation-snapshot.html
7. The State of State AI Laws https://epic.org/the-state-of-state-ai-laws-2023/

8. Malgieri – Pasquale: Licensing high-risk artificial intelligence: Toward ex ante justification for a disruptive technology https://doi.org/10.1016/j.clsr.2023.105899
9. Huw Roberts, Josh Cowls, Jessica Morley, Mariarosaria Taddeo, Vincent Wang & Luciano Floridi: The Chinese approach to artificial intelligence: an analysis of policy, ethics, and regulation. https://link.springer.com/article/10.1007/s00146-020-00992-2
10. Zosia Wanat: 'They'll all go to the US': What the EU's AI law means for European startups https://sifted.eu/articles/eu-ai-act-regulation-startups
11. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az európai adatkormányzásról (Adatkormányzási rendelet) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0767
12. Javaslat AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a méltányos adathozzáférésre és adatfelhasználásra vonatkozó harmonizált szabályokról (adatmegosztási jogszabály) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0068
13. Coordinated Plan on Artificial Intelligence https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/plan-ai

Budapest, 2023.12.01.

dr. Ződi Zsolt, PhD,
tudományos főmunkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁNKDV01**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A nemzetközi biztonság narratívái a filmekben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Narratives of International Security on Screen
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 25% elmélet, 75% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Speck Gyula, tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (7 EA + 21 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (2 EA + 6 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Csoportmunka, hallgatói kiselőadás, olvasószeminárium, videóelemzés
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy célja, hogy a hallgatók elmélyedjenek a nemzetközi biztonsági tanulmányok alapfogalmaiban és főbb elméleteiben azok játékfilmes ábrázolásain keresztül, a hidegháborútól napjainkig. A kurzus főbb témái a nemzetközi rend működése, a posztbipoláris korszak katonai, gazdasági, politikai, társadalmi, környezeti és információs biztonsági kihívásainak játékfilmes ábrázolásai. A kurzus célja a kritikai gondolkodás fejlesztése: a hallgatók képesek legyenek elkülöníteni a filmes narratívákat a nemzetközi biztonság valóságától, és felismerni a filmek szerepét a biztonságról alkotott társadalmi percepciók formálásában. A tantárgy során a hallgatók az elméleti ismereteket a gyakorlatban alkalmazzák, így fejlesztve az elemzői, érvelési képességeket és a kritikus gondolkodást. Minden óra során a hallgatók két-három fős csoportokban 15-20 perces prezentációkban elemeznek egy-egy témát és hozzákapcsolódó játékfilmet, majd ezt követően az oktató moderálásával közösen vitatják meg. A hallgatók a készüléshez válogatott játékfilmeket és hozzájuk kapcsolódó háttérelemzéseket használnak fel.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to enable students to gain an in-depth understanding of the core concepts and major theories of international security studies through their representations in film, from the Cold War to the present day. The main topics of the course include the functioning of the international order and cinematic portrayals of the military, economic, political, societal, environmental, and information security challenges of the post-bipolar era. The course seeks to develop critical thinking skills by enabling students to distinguish cinematic narratives from the realities of international security and to recognize the role of films in shaping societal perceptions of security. Throughout the course, students apply theoretical knowledge in practice, thereby enhancing their analytical and argumentative skills as well as their capacity for critical thinking.

The course makes use of selected feature films, documentaries, podcasts, and background analyses. In each class session, students work in groups of two to three to deliver 15–20-minute presentations analysing a specific topic and its related film, followed by a moderated discussion led by the instructor.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A hallgató ismeri a nemzetközi biztonsági tanulmányok alapfogalmait, főbb elméleteit és azok filmes reprezentációit a hidegháborútól napjainkig. Megérti a nemzetközi rend működését, valamint a posztbipoláris korszak biztonsági kihívásainak összefüggéseit.

Képességei: A hallgató képes a filmes narratívák kritikai elemzésére a biztonságelméletek alkalmazásával. Képes önálló és csoportos elemzések, prezentációk és érvelések strukturált megfogalmazására.

Attitűdje: A hallgató nyitott és kritikus szemlélettel viszonyul a biztonsági jelenségek filmes ábrázolásaihoz. Törekszik a különböző értelmezések megértésére és a szakmai vitákban való aktív, konstruktív részvételre.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan képes szakmai források feldolgozására és elemzési feladatok elvégzésére. Felelősséget vállal saját tanulási folyamataiért és a csoportos munkában rá háruló feladatok szakszerű teljesítéséért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the core concepts and major theories of international security studies and their cinematic representations from the Cold War to the present. The student understands the functioning of the international order and the interconnections of security challenges in the post-bipolar era.

Skills: The student is able to critically analyse cinematic narratives through the application of security theories. The student is capable of formulating structured independent and group-based analyses, presentations, and arguments.

Attitude: The student approaches cinematic representations of security phenomena with an open and critical mindset. The student strives to understand different interpretations and to participate actively and constructively in professional debates.

Autonomy and Responsibility: The student is able to independently process academic sources and carry out analytical tasks. The student takes responsibility for their own learning processes and for the professional completion of tasks assigned in group work.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető: a biztonsági tanulmányok alapfogalmai, a film és valóság ábrázolása (Introduction: basic concepts of international security studies, depiction of film and reality)

12.2. A biztonsági elméletek fő elméleti iskolái, a nemzetközi rend és anarchia a filmek ábrázolásában (Main theories of international security, international order and anarchy in film depictions)

12.3. Nukleáris elrettentés és fegyverkezés, nukleáris biztonság (Nuclear deterrence and armament, nuclear security)

12.4. Az unipoláris pillanat és a „történelem vége” narratíva (The unipolar moment and the “end of history” narrative)

12.5. A posztbipoláris korszak fegyveres konfliktusainak ábrázolásai (Depictions of armed conflicts in the post-bipolar era)

12.6. Nemzetközi terrorizmus (International terrorism)

12.7. Nemzetbiztonság, hírszerzés, elhárítás (National security, intelligence, counterintelligence)

12.8. Szervezett bűnözés (Organized crime)

12.9. Az Egyesült Államok változó percepciója napjainkban (The changing perception of the United States today)

12.10. Új típusú biztonsági kihívások I. - Technológiai kihívások (New types of security challenges I. - Technological challenges)

12.11. Új típusú biztonsági kihívások II. - Klímaváltozás, globális egyenlőtlenségek, erőforráshiány (New types of security challenges II. - Climate change, global inequalities, resource scarcity)

12.12. Értékelés, összegzés (Evaluation, summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és/vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét és aktivitás, illetve a szóbeli prezentáció elkészítése, az órák legalább 75 százalékának látogatása. A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat 3-4 oldal terjedelemben.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatók 2-3 fős csoportokban választanak egy témát és egy hozzákapcsolódó filmet a tematikában meghatározott szempontrendszer szerint és szóbeli beszámolót tartanak róla a tanórán. Ezt követően a hallgatók az oktató moderálásával és a kiadott szakirodalom alapján közösen vitatják meg kritikai szempontból a filmek egyes jeleneteinek kontextusát, valóságtartalmát és társadalmi percepcióját, illetve elemzik azokat a biztonságelméleteken keresztül.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén az aláírás megtagadásra kerül.

16.2. Az értékelés: A félév értékelése gyakorlati jegy. Az oktató értékeli a hallgatók aktivitását (15%), a csoportmunkában való kreativitást és önállóságot (35%), továbbá az egyéni felkészülésben elkészített prezentációt (50%) a 15. pontnak megfelelően.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

4. Gazdag, Ferenc & Remek, Éva: A biztonsági tanulmányok alapjai. Dialóg Campus, 2018.
5. Tóth, Csaba: A sci-fi politológiája. Atheneum, Budapest, 2018.
6. Alford, Matthew: Reel Power: Hollywood Cinema and American Supremacy. Pluto Press, 2010.

17.2. Ajánlott irodalom:

14. Westwell, Guy: War Cinema. Hollywood on the Front Line. Wallflower, London and New York, 2006.
15. Kellner, Douglas: Cinema Wars: Hollywood Film and Politics in the Bush-Cheney Era. Chichester, West Sussex, U.K.; Malden, MA: Wiley-Blackwell, 2010.
16. Huckvale, David: Artificial Intelligence in the Movies: A History. McFarland, 2024.

Budapest, 2026. 02. 06.

Speck Gyula,
tanársegéd sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM12
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A szabadság határai az interneten
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Limits of freedom on the internet
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koltay András, PhD, kutatóprofesszor
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 4 (4 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 0 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Megismerkedés az online kommunikáció jogi szabályozásának alapvető problémáival, a jogösszehasonlítást segítségül hívva azon komplex összefüggések feltárása érdekében, amelyek az alkotmányjogi, közigazgatási jogi, polgári jogi, büntetőjogi szabályozási környezet, illetve a területhez kötődő egyéb társadalomtudományok együtthatásaként e jogterületen megjelennek.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Learning about the fundamental problems inherent in regulating the online public sphere, using comparative law to identify the complex interrelations created in this legal field as a result of the interaction between the regulatory environment of constitutional law, administrative law, civil law, criminal law and the other social sciences adjoining these areas.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az online nyilvánosság legfontosabb jogi kihívásait.

Képességei: Képes önállóan véleményt alkotni az online platformok által jelentett kihívásokkal kapcsolatban.

Attitűdje: Tudatosan használja az online kommunikációs platformokat.

Autonómiája és felelőssége: Felelősen kommunikál az online térben, ismerve jogait és annak határait.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knows the most important legal challenges facing the online public regardin online communication.

Capabilities: Able to independently articulate an opinion on the challenges posed by online

platforms.

Attitude: Consciously uses online communication platforms.

Autonomy and responsibility: Communicates responsibly in the online space, knowing his or her rights and the limits of these rights.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kommunikáció szabályozásának alapfogalmai és környezete. Eltérések a sajtó, a televízió, a rádió, valamint az internet szabályozásában. Médiapluralizmus, hozzáférés a médiához

12.2. A hírnév és becsület védelme. 3. A magánélet védelme 4. A közerkölcs és a gyermekek védelme

12.3. A gyűlöletbeszéd tilalma

12.4. A kereskedelmi kommunikáció szabályozása

12.5. Az internet mint 'médium' szabályozása, netsemlegesség 8. Fellépés az álhírekkel (fake news) szemben

12.6. A kommentekért és más felhasználói tartalmakért fennálló felelősség

12.7. A keresőmotorokkal kapcsolatos jogi kérdések

12.8. A social media platformok jogi kérdései

12.9. Az újságírók jogállása; privilégiumok, forrásvédelem, oknyomozó újságírás

12.10. A választási kampányok szabályozása

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincsen félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A Foglalkozásokon való részvétel, valamint aktív órai jelenlét.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli beszámoló vagy jogesetmegoldás, a tantárgyi programban meghatározott témakörben.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges beszámoló (B).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Koltay András (szerk.): Magyar és európai médiajog. Budapest, Wolters Kluwer, 2019 (3. kiadás)
2. Koltay András: Az új média és a szólásszabadság. Budapest, Wolters Kluwer, 2019.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Cass. R. Sunstein: Republic.com 2.0, Budapest, Complex, 2013, ISBN:9789632953557

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koltay András, PhD,
kutatóprofesszor sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTV21
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A szólásszabadság magyar gyakorlata
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Hungarian doctrine of free speech
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Török Bernát, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgya a szólásszabadság jogi doktrínájának alapvető fogalmi elemeit ismerteti meg. A hallgatók elsajátítják a szólásszabadság jogának alapfogalmait és paradigmáit, megismerik meghatározó problémaköreit és a hozzájuk kapcsolódó magyar alkotmánybírósági döntéseket. A tantárgy a mérvadó jogesetek elemzésével konkrét ügyek jogi megközelítésének, konceptualizálásának módszerét is erősíti. A magyar gyakorlat magyarázatához szükséges mértékben a tananyag része az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjoga. A tantárgy emellett hangsúlyt fektet a nyilvános közlések összetett társadalmi-kulturális-jogi kérdéskörének értelmezésére, azonosítva a jogilag releváns tényezőket.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course identifies key elements of the doctrine of free speech law, and discusses the basic legal terms and paradigms of freedom of expression drawing attention on the most challenging problems and related cases of the Constitutional Court of Hungary. To the extent necessary to understand the Hungarian doctrine, the course touches on some decisions of the European Court of Human Rights. In addition, the course helps students understand the complex social-cultural-legal reality of public communication identifying the factors relevant for the legal approach. The course discusses some pressing current challenges regarding social communicative interaction, consistently emphasizing the relevance of non-legal (sociological, cultural, historical) factors.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Átlátja az állam intézményrendszerét, alkotmányjogi, közjogi kereteit, az Alaptörvény értékrendszerét. Ismeri az alapjogi dogmatikát, különös tekintettel a szólásszabadság doktrínájára. Átlátja a társadalmi nyilvánosság szabályait.

Képességei: Határozottság, döntésképesség, hatékony érvelés. Átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

Attitűdje: Nyitott és kritikus gondolkodás. Empátia, érzékenység a társadalmi problémákkal szemben.

Autonómiája és felelőssége: Munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, mások szempontjait figyelembe véve, a társadalom egészét szolgálva cselekszik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Public institutions, the framework of the Constitution and public law and the principles of the Fundamental Law. Basic doctrine of fundamental rights with special regard to the freedom of speech. Rules of public communication.

Capabilities: Dedication, making decisions, effective reasoning. Complex approach and problem solving.

Attitude: Open-mindedness and critical thinking. Empathy and sensitivity to social issues.

Autonomy and responsibility: He/She considers his/her work as service, performs his/her duties with modesty, serving people with respect, considering other's opinions, serving the society as a whole.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, fogalmi elhatárolások és tisztázások. A szólásszabadság és jogi doktrínája. (Introduction: about the course, terminology. Freedom of speech and its legal doctrine.)

12.2. A szólásszabadság igazolásai. (Justifying freedom of speech.)

12.3. A szólásszabadság hatálya és védelmi körei. (Coverage and protection in free speech doctrine.)

12.4. A közügyek vitájának szempontrendszere I. Közszereplők és közéleti kérdések. (Speech on matters of public concern I. Public figures and public affairs.)

12.5. A közügyek vitájának szempontrendszere II. Kereskedelmi közlések. Irodalmi, művészeti alkotások szabadsága. (Speech on matters of public concern II. Commercial speech. Freedom of artistic expression)

12.6. A szólással okozott ártalmak kérdése és osztályozása. (Speech and harms. Typology.)

12.7. A szólással okozott ártalmak jogi értékelése. (Relevance of harms in legal adjudication.)

12.8. Uszítás, gyalázkodás, rémhírterjesztés. (Hate speech.)

12.9. Személyiségi jogok védelme. (Protection of personality rights.)

12.10. A korlátozás tartalomsemlegességének relevanciája. (Content neutrality.)

12.11. Tények és vélemények. (Factual statements and value judgements.)

12.12. Szólásszabadság választási kampány idején. (Speech in election campaigns.)

12.13. Speciális helyzetek: iskola, munkahely és egyéb szituációk. (Special situations: speech in school, in workplace and in other places.)

12.14. Összegzés, lezárás: a szólásszabadság doktrínájának társadalmi kötöttsége, kontextualitása. (Conclusion: speech and its social context.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órákon való részvétel kötelező, háromnál több hiányzás esetén aláírás megtagadása. Orvosi igazolással igazolt hiányzás nem számít bele a megengedett hiányzásokba.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Aktív órai részvétel, 6. és 13. óra után zárthelyi dolgozat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az órákon és félévközi feladatok teljesítése a fentiek szerint

16.2. Az értékelés:

Félévközi jegy az órai aktivitás és a zh.-k eredménye alapján

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Török Bernát: Szabadon szólni, demokráciában. Budapest, HVG-ORAC, 2018;
2. Koltay András: A szólásszabadság alapvonalai. Századvég, Budapest, 2009;
3. Koltay András: Az új média és a szólásszabadság: A nyilvánosság alkotmányos alapjainak újragondolása. Budapest, Wolters Kluwer, 2019.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Frederick Schauer: A demokrácia és a szólásszabadság határai. Válogatott tanulmányok Budapest, Wolters Kluwer, 2014.
2. Robert C. Post: A szólásszabadság amerikai hagyományának magyarázata. Budapest, Wolters Kluwer, 2017.
3. Koltay András –Török Bernát (szerk.): Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 1., 2., 3., 4. kötet (Budapest, Wolters Kluwer, 2014, 2015, 2016, 2017)

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Török Bernát, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM56
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A szubszaharai Afrika gazdasági lehetőségei és kihívásai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Subsaharan African economic challenges and opportunities
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr.Pásztor Szabolcs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: közös cikkértelmezés, útibeszámoló, dokumentumfilmrészletek elemzése, blogposztok értékelése
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Ez a tantárgy a szubszaharai afrikai térség potenciális fejlődésével foglalkozik. Miért nem sikerült az afrikai országok nagy részének kitörnie a szegénységből a függetlenség elérése óta? Milyen új módszerek állnak rendelkezésükre a jövedelem-egyenlőtlenségek mérséklésére és a szegények számának csökkentésére?

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course deals with the potential development of the Subsaharan African region. Most African countries did not manage to leave poverty behind in the fifty years since independence. Why? What new methods can they use to mitigate income inequalities and decrease the numner of poor people?

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató a félév végére tisztában van az 1960 utáni afrikai történelem fontosabb eseményeivel, a régióra jellemző speciális problémákkal.

Képességei: Értő módon képes olvasni a kontinensről szóló híreket és összefüggéseiben látja a kontinens világgazdasági rendszerben betöltött szerepét.

Attitűdje: Elkötelezett az afrikai kontinens fejlesztése és az ezzel kapcsolatos gyakorlati teendők iránt és ezt a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is hitelesen, korrekten közvetíti.

Autonómiája és felelőssége: Képes a kontinens fejlesztési segélyprogramjának magyar vonatkozásait önállóan tervezni és irányítani.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: By the end of the semester the student has extensive knowledge regarding post-independent African history and got acqauinted with specific regional problems.

Capabilities: The student is capable of analysing all news on Africa and understands the complexities behind Africa's role in the world economic system.

Attitude: The student becomes devoted to developing Subsaharan Africa and practicalities that come with it, represents his/her attitude towards professional circles and the wider society in a competent, coherent way.

Autonomy and responsibility: The student is able to individually plan and manage Hungarian developmental programmes related to Subsaharan Africa.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Afrika gazdaságföldrajza - Getting to know the economic geography of the continent

12.2. Gazdaságfejlesztési programok a függetlenség elnyerése után -miért nem sikerültek? - Economic development programmes after independence - What worked, what did not? A nemzetközi szervezetek strukturális reformjai, Black Empowerment programok - Structural adjustment programmes of international organizations, Black Empowerment programmes

12.3. Francia, brit, portugál befolyási övezetek - French, British and Portuguese influences

12.4. A 2010-es évek sikerei tartósak-e? Are 2010s successes long-term?

12.5. A nyersanyagokra alapozott fejlődés csapdái - Resource-based development traps

12.6. Afrikai sikertörténetek: Botswana - African success stories: Botswana

12.7. Afrikai sikertörténetek: Mauritius - African success stories: Mauritius

12.8. Afrika óriása: Dél-Afrika . Africa's economic giant: South Africa

12.9. Napi hírek elemzése Afrikával kapcsolatban - Current news analysis on Africa

12.10. Merre tovább? The way forward

12.11. A strukturális átalakulás útja Structural transformation

12.12. A mesterséges intelligencia és Afrika AI and Africa

12.13. Összegzés - Summary

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak részt kell vennie a foglalkozások legalább 75%-án. Amennyiben ennél több foglalkozást mulaszt, a tárgyfelelős megtagadhatja az aláírást.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatónak írnia kell három rövid, koherens értékelést afrikai aktualitásokkal kapcsolatban a félév folyamán és egy hosszabb esszét a félév végén (5 oldal).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a foglalkozások minimum 75%-án

16.2. Az értékelés:

Három rövidebb (egy-másfél oldal, egyenként a végső érdemjegy 20%-át adják) és egy hosszabb esszé (a végső érdemjegy 40%-át adják) leadása a félév folyamán

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Biedermann Zsuzsánna: Genocídium és destabilizáció az Afrikai Nagy Tavak régióban - Publikon Kiadó, Pécs, 2015. ISBN: 9786155001093
2. Biedermann Zsuzsánna, Kiss Judit (szerk.): SZUBSZAHARAI AFRIKA GAZDASÁGA A 21. SZÁZADBAN Akadémiai Kiadó, 2017 ISBN: 978 963 454 029 8

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csizmadia Sándor - Tarrósy István (szerk) : Afrika ma- Tradíció, Átalakulás, Fejlődés Publikon Kiadó, 2009 ISBN: 978-963-88505-8-4
2. Martin, William G.: South Africa and the world economy: remaking race, state and region Rochester, NY: University of Rochester Press, 2013 ISBN:9781580464314

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKKTM112
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A szuverenitásfogalom változásai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The changing character of the concept of sovereignty
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a szuverenitás fogalmában bekövetkezett változásokat, a nemzetállamok változó világban betöltött szerepére és lehetőségeire, valamint a nemzetállamok és az új szabályozó hatalmak globális erőtérben betöltött közötti kapcsolatokra koncentrálva.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The main goal of the course is to introduce the students the changing character of the concept of sovereignty. The subject explains the changing role and opportunities of the nation-state in the 21th century and the relationship between the nation-state and the new regulatory authorities in the global field of force.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Behatóan ismeri a szuverenitással kapcsolatban az évszázadok folyamán kialakított elméleteket, a nemzetállami szuverenitásra ható regionális és globális hatásokat.

Képességei: Képes a szuverenitással kapcsolatos problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére.

Attitűdje: Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi, gazdaságtudományi és politikatudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel.

Autonómiája és felelőssége: Bekapcsolódik az állammal kapcsolatos kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportokban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja az állammal kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Comprehensive theories accumulated over thousands of years regarding the

sovereignty; and the regional and global impacts influencing the sovereignty of the nation-states.

Capabilities: Handling the problem of the sovereignty in an interdisciplinary manner establishing a synthesis characteristic to the concepts of public governance.

Attitude: A comprehensive approach based on social, legal, economic and political science.

Autonomy and responsibility: Participates in research and development projects regarding the state. He/she activates his/her theoretical and practical knowledge and skills autonomously while working together with other members of the team in order to achieve the goals set.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a tantárgyi követelmények ismertetése. (Introduction. Overview of the course requirements.)

12.2. A szuverenitásfogalom jelentése és a szuverenitás definíciós lehetőségei. A szuverenitásfogalom ókori és középkori előzményei. (The meaning of the concept of the sovereignty. The various definition of the sovereignty. Ancient and medieval antecedents of the sovereignty.)

12.3. Az abszolút szuverenitás koncepciói. Jean Bodin fejedelmi szuverenitása. Thomas Hobbes uralkodói szuverenitása. Robert Filmer patriarchája. John Austin imperatív elmélete. Carl Schmitt mint az etatista tradíció örököse. (Concepts of the absolute sovereignty. Jean Bodin and the sovereignty of the Prince. Thomas Hobbes and the monarchic sovreignty. Robert Filmer's Patriarcha. John Austin's imperative theory. Carl Schmitt like an inheritor of the etatistic tradition.)

12.4. Az abszolút szuverenitás koncepcióinak háttérbe szorulása. John Locke parlamenti szuverenitása. Montesquieu és a hatalom korlátozásának tana. Jean-Jacques Rousseau és a népszuverenitás. A jogállami/joguralmi felfogás térnyerése. (Fade of the absolute sovereignty. John Locke and the sovereignty of the parliament. Montesquieu and the separation of powers. Jean-Jacques Rousseau and the popular sovereignty. Spread of the rule of law.)

12.5. A vesztfáliai típusú rendszer. A klasszikus nemzetállami szuverenitás korszaka. A magyar szuverenitásfelfogás története. (The Westphalian state system. Epoch of the classic nation-state sovereignty. History of the Hungarian concept of sovereingnty.)

12.6. Gazdaságpolitika és szuverenitás I. A merkantilizmus. Fichte zárt kereskedelmi állama. A laissez-faire-tan képviselőinek az állami beavatkozással szembeni kritikája. Adam Smith és a „láthatatlan kéz” elmélete. Herbert Spencer adminisztratív nihilizmusa. (Economic policy and sovereignty. Vol I. The mercantilism. Fichte's closed commercial state.The laissez-faire against the economical intervention of the state. Adam Smith and the theory of the "invisible hand". The administrative nihilism of Herbert Spencer.)

12.7. Gazdaságpolitika és szuverenitás II. A laissez-faire korszak következményei. A gazdasági liberalizmus válsága és az állami beavatkozás térnyerése. Keynes diadalmenete. (Economic policy and sovereignty. Vol II. Consequences of the age of laissez-faire. The crisis of the economic liberalism and spread of the intervention. The triumph of Keynes.)

12.8. Gazdaságpolitika és szuverenitás III. A neoliberalizmus ellenforradalma. A neoliberális versenyállam. (Ecomic policy and sovereignty. Vol III. Counterrevolution of the neoliberalism. The neoliberal competition state.)

12.9. A globalizáció hatása a nemzetállami szuverenitásra I. A világ kormányzása – világkormány nélkül. Hardt és Negri Birodalom-elmélete. (The global impacts influencing over the sovereignty of the nation-states. Vol. I. Global governance without global government. The theory of the "Empire" by Hardt and Negri.

12.10. A globalizáció hatása a nemzetállami szuverenitásra II. Nemzetállamok és új szabályozó hatalmak a globális erőtérben (The global impacts influencing over the sovereignty of the nation-

states. Vol. II. Nation-states and new regulatory authorities in global fields of force.)

12.11. A globalizáció hatása a jogi alrendszerre. (The global impacts influencing over the law.)

12.12. Szuverenitás és alkotmányosság a globális erőtérben és a regionális integráció kontextusában. (Sovereignty and constituionality in global fields of force and in the context of the regional integration.)

12.13. Az állam(i szerepvállalás) újbóli megerősödése a 2008-ban kitört globális gazdasági és pénzügyi válság hatására. A fejlesztő állam. (The renewal of the state after the global economic and financial crisis. Th developmental state.)

12.14. Poszthumán jövendőnk? A digitális forradalom hatásai. A mesterséges intelligencia és a robotizáció kihívásai. Miként kezelje az állam a Big Data kihívásait? (Our posthuman future? Consequences of the digital revolution.The artificial intelligence and the challenges of the robotization. Can nation-states handle the challenges of Big Data?)

12.15. "Kizöldíthető-e a szuverenitás?" A klímaváltozás kezelésének államelméleti aspektusai. (The green state: rethinking sovereignty. Theory of the state and the challenge of climate change.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozások legalább 75 százalékán (legalább 11 foglalkozáson) kötelező a részvétel.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév végén zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, melyet eredményesen, legalább elégséges minősítéssel szükséges teljesíteni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a legalább 11 foglalkozáson való részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat legalább elégséges minősítéssel történő teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A zárthelyi dolgozat legalább 60 százalék elérése esetén elégséges, 70 százaléktól közepes, 80 százaléktól jó, 90 százaléktól jeles minősítéssel zárul.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Pongrácz Alex: Nemzetállamok és új szabályozó hatalmak a globális erőtérben - avagy megszelídíthető-e a globalizáció? Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019. ISBN 978-963-531-003-6
2. Pongrácz Alex: A magyar szuverenitásfelfogás története. In Orbán Balázs - Szalai Zoltán (szerk.): Ezer éve Európa közepén. A magyar állam karaktere. Mathias Corvinus Collegium - Tihanyi Alapítvány, Budapest, 2019, 193-204. ISBN 978-615-80718-6-4.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bodin, Jean: Az államról. Gondolat Kiadó, Budapest, 1987. ISBN 963-281-870-9.
2. Dardot, Pierre - Laval, Christian: A globálrezon. A neoliberalizmus múltja és jelene. EgyKettő Kiadó, Budapest, 2013. ISBN 978-963-08-6155-7.
3. Harari,Yuval Noah: 21 lecke a 21. századra. Animus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN 978-963-

324-595-8
4. Jakab András: A szuverenitás fogalmának megszelídítése - érvelési variációk az európai integráció állandó problémájára. In Paksy Máté (szerk.): Európai jog és jogfilozófia. Szent István Társulat, Budapest, 2008, 245-266.
5. Paczolay Péter: Államelmélet I. Machiavelli és az államfogalom születése. Korona Kiadó, Budapest, 1998. ISBN 963-9036-58-7.
6. Schmitt, Carl: A politikai fogalma. Válogatott politika- és államelméleti tanulmányok. Osiris - Pallas Stúdió - Attraktor, Budapest, 2002. ISBN 963-9207-73-X
7. Schmitt, Carl: Politikai teológia. TEMPUS, Budapest, 1992. ISBN 963-462-769-2.
8. Takács Péter (szerk.): Az állam szuverenitása. Eszmény és/vagy valóság. Interdiszciplináris megközelítések. Gondolat Kiadó - MTA TK JTI - SZE DFK, Budapest-Győr, 2015. ISBN 978-963-693-599-3.
9. Wallace-Wells, David: Lakhatatlan Föld. Élet a felmelegedés után. Animus Kiadó, Budapest, 2020. ISBN 978-963-324-730-3.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKKTM115
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A területi államigazgatás fejlesztése
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):**
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kaiser Tamás Géza, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a területi államigazgatás (különös tekintettel a kormányhivatalok, a járási hivatalok és a kormányablakok) szervezeti és működési rendszerével, feladataival, eljárásával, valamint mindezek fejlesztésének lehetőségeivel, irányaival és megoldásaival foglalkozik.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject deals with the organization, operation, tasks and procedures of territorial administration (especially territorial government offices, one stop shops), including the possibilities, directions and means of development relating to the territorial administrative system.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A területi államigazgatási rendszer fejlesztésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudás megalapozása és fejlesztése, a közigazgatás-fejlesztéssel kapcsolatos fogalmakra, tételekre, törvényszerűségekre, elméletekre, összefüggésekre kiterjedően, különös tekintettel azokra a szempontokra, amelyek a mindenkori fejlesztési lehetőségeket meghatározzák.

    Képességei: A területi államigazgatás fejlesztéséhez kapcsolódó rendszerszemlélet, elemzőkészség, problémamegoldó képesség és vitakészség fejlesztése.

    Attitűdje: Elkötelezettség a területi államigazgatás szakszerű és hatékony működtetése, fejlesztése, továbbá a kapcsolódó szakmai tudásanyag és készségek fejlesztése iránt.

    Autonómiája és felelőssége: Önállóan, a saját munkavégzéséért való felelőségvállalással, illetve csapatmunkában képes eligazodni a területi államigazgatás fejlesztési lehetőségeinek rendszerében, és ennek alapján képes szakmai előkészítő anyagok írására.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Foundation and improvement of theoretical and practical knowledge relating to the development of territorial administration, including concepts, items, rules, theories and contexts of administration development, especially relating to the aspects by which developments are possibly executable.

Capabilities: Improvement of skills of system approach, analysis, problem solution and debate regarding the development of territorial administration.

Attitude: Commitment towards the professional and efficient operation, and the development og territorial administration, and towards the improvement of the relating professional knowledge and skills.

Autonomy and responsibility: Capability of thinking in the system of possibilities of the development of terrritorial administration and capability of creating professional preparatory scripts with leader supervision, with own responsibility and in teamwork.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kormányzás és a közigazgatás minősége

12.2. A közigazgatás fejlesztésének általános irányai

12.3. A területi államigazgatás fejlesztésének története

12.4. A fővárosi és megyei kormányhivatalok

12.5. A járások és a járási hivatalok

12.6. A kormányablakok

12.7. A területi államigazgatás és a helyi önkormányzatok

12.8. A területi államigazgatási feladatok racionalizálása

12.9. A területi államigazgatás szervezeti fejlesztése

12.10. A területi államigazgatás személyzeti fejlesztése

12.11. A területi államigazgatás eljárásainak fejlesztése

12.12. Az adminisztratív terhek csökkentése

12.13. A nyilvántartási és informatikai fejlesztések

12.14. Nemzetközi aspektusok

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Nappali tagozat: Legfeljebb a tanórák 25%-áról való hiányzás lehetséges. Levelező tagozat: Legfeljebb egy hiányzás lehetséges, ebben az esetben az aláírás megadásához a hallgató egy írásban beadandó többletfeladatot kap.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincsenek külön kötelező félévközi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzéséhez a fenti jelenléti követelmények teljesítése szükséges.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés megszerzéséhez a kollokvium sikeres teljesítése szükséges.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. ZÖLD-NAGY Viktória - VIRÁG Rudolf: A területi államigazgatás integrációja, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyvkiadó, Budapest, 2013, ISBN: 978-615-5344-47-3

17.2. Ajánlott irodalom:

1. BARTA Attila: Területi államigazgatás Magyarországon, Gondolat Kiadó, 2013, ISBN:978-963-693-498-9
2. BALÁZS István: A területi államigazgatás továbbfejlesztésének alternatívái, Magyar Közigazgatás 2006/2. szám, ISSN 0865-736X),
3. KOVÁCS Éva Margit: Koordinációs mechanizmusok és fejlődésük a magyar államigazgatásban (1990-2014), PhD értekezés, 2014
4. WALTER Tibor: A területi közigazgatás továbbfejlesztésének lehetőségei, Gondolat Kiadó, 2004, ISBN: 963-950-053-4
5. Hatékony közszolgálat és jó közigazgatás - nemzetközi és európai dimenziók (szerk.: KAISER Tamás), Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2014, ISBN 978-615-5491-37-5

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kaiser Tamás Géza, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁCITM13
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A vadászat közjogi és magánjogi frekventált kérdései
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Frequent questions of public and private law on hunting
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Civilisztikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Barta Judit, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja összefüggéseiben és részleteiben is bemutatni a vadászati törvény, valamint végrehajtási rendelete szabályanyagát, mind a közjogi, mind a magánjogi rendelkezéseket. A vadászati jog gyakorlásához szorosan kapcsolódik a polgári jog, a vad tulajdonjoga, a vadászattal okozott károk rendezése, és a vadásztársaságok, mint egyesületek működése, gazdálkodása, továbbá az állami erdőgazdaságok ezzel kapcsolatos tevékenysége. A magánjogi felelősségi szabályok aprólékosan bemutatásra kerülnek. Részletesen áttanulmányozzuk a vadászat rendjéhez és a vadászati jog gyakorlásához tartozó hatósági teendőket, a vadászati igazgatás területeit. A vadászati jognak gazdag bírói gyakorlata van, amelynek ismerete szükséges a jogterület elsajátításához. A tárgy némi nemzetközi kitekintést is kíván adni, uniós szabályozás hiányában, ismertetve a német és osztrák vadászati jog legfontosabb jellemzőit. A kurzus során a hallgatók rövid kitekintést kapnak a vadászati jog büntetőjogi aspektusairól, hogy lássák, van ilyen következmény is és azt, hogy hogyan kapcsolódik a magánjogi, és közjogi felelősséghez. A tárgy keretei között megpróbálunk lehetőséget teremteni arra, hogy a félév során egyszer vadaskertet, vagy vadászterületet látogassunk, annak érdekében, hogy a hallgatók „testközelből” is megismerkedjenek a vadászat szépségeivel, ne csak elméletben barátkozzanak a jogterülettel. A tárgy hozzásegít a vadászati kultúra elsajátításához is.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the lecture is to show both the private and public legal regulations of the Act on Hunting and its Implementing Regulation in details and in context. Exercising hunting right is closely linked to private law, especially in relation to the property of a game, the settlement of damage claims caused by hunting and hunting rights exercised by associations. The private law rules of liability are shown in detail. Administrative tasks concerning to exercising hunting rights and the areas of hunting administration will be described explicitly. Hunting law has rich judicial practice, which shall be known for the acquisition of this legal area. The lecture aims to give some international outlook in the absence of

EU regulation, describing the most important characteristics of German and Austrian hunting law. During the course a brief look of the criminal law aspects of hunting law will be shown, in order to introduce such a consequence to the students and to show how it relates to private and public law responsibilities. Another aim of the subject, to visit a hunting ground or hunting field at least once during the semester, so students can get acquainted with the beauties of hunting directly and not just befriend the field in theory. The lecture promotes the acquisition of hunting culture.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Behatóan ismeri a magyar állam szervezetét, közigazgatási rendszerét és magánjogi vonatkozásait, érti annak működését, szervezési elveit.

Képességei: Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére.

Attitűdje: Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi, gazdaságtudományi és politikatudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel.

Autonómiája és felelőssége: Új, komplex ismereteket igénylő helyzetekben is felelősséget vállal a döntések környezeti, társadalmi és államigazgatási hatásaiért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The structure, public administration and civil law aspects of the Hungarian state, and understands its operation and organizational principles.

Capabilities: Handling different issues in an interdisciplinary manner establishing a synthesis characteristic to the concepts of public governance.

Attitude: A comprehensive approach based on social, legal, economic and political science.

Autonomy and responsibility: He/she takes responsibility for the environmental, social and state administration impacts of decisions in new situations requiring complex knowledge.

11. Előtanulmányi követelmények: Közigazgatás-szervező alapszakon: Civilisztika I. (ÁCITB03), Közigazgatási mesterszakon: Közigazgatás magánjogi vonatkozásai (ÁCITM05), Államtudományi osztatlan mesterszakon: Civilisztika II.: Dologi jog, felelősségtan (ÁCITO02)

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A vadászati jog szabályozástörténete. (History of hunting regulation. Major legislation on hunting.)

12.2. A Vadászati törvény felépítése. A vadászati jog gyakorlásával kapcsolatos alapvető fogalmak. (The structure of the hunting law, basic concepts. Dogmatical key questions of hunting law.)

12.3. A vadászterületre vonatkozó főbb szabályok. (Major rules applicable to the hunting ground.)

12.4. A vadászati jog haszonbérlete. A bérkilövési szerződés. (Rental of hunting rights.)

12.5. Vadászat és természetvédelem kapcsolata. 6. Vadgazdálkodás. (Nature protection and hunting. Wild management.)

12.6. A vadásztársaságokra (területes, bérkilövő), mint egyesületekre vonatkozó speciális szabályok. (The main rules of hunting associations.)

12.7. A vadászat gyakorlásának rendje. (Rights and Obligations of a Member of the Hunting Society.)

12.8. Fegyelmi felelősség. Közjogi jogkövetkezmények. Vadvédelmi bírság. (The practice and order of hunting.)

12.9. A vadászati igazgatás. (Hunting management.)

12.10. Mezőgazdasági vadkár, erdőgazdálkodási vadkár. (Wild damage and liability.)

12.11. A vadászati kár, a vadban okozott kár, a vadászható állat által okozott kár. (Wild damage and

liability.)

12.12. Vadászok felelőssége, kötelező biztosítás. (The hunters' responsibility.)

12.13. Nemzetközi kitekintés. (International outlook.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon az oktató a félév alkalmával jelenléti ív (katalógus) aláírását kéri az előadáson jelenlévő hallgatóktól, e katalógusok kétharmadán jelen kell lenni. Ha a hallgató a jelenléttel kapcsolatos kötelezettségének nem tesz eleget, ide nem értve az igazolt hiányzást, akkor a kurzus oktatója által összeállított, a leadott anyagra épülő dolgozat sikeresen megírásával van lehetőség az aláírás utólagos megszerzésére. Az aláírás akkor kerül megadásra, ha a hallgató a dolgozatban elérhető pontok legalább 60%-át megszerzi.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során egy alkalommal kapnak a hallgatók feladatot, amelyet önálóan kell megoldaniuk: egy rövid téma kidolgozása, jogeset megoldása, forráskutatás, stb.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a kiadott, egyénileg megoldandó feladat megfelelő tartalmú elkészítése.

16.2. Az értékelés:

A kreditek megszerzésének feltételei az aláírás megszerzése és az utolsó alkalommal egy írásbeli dolgozat megírása, amely rövid feladatokból áll és az előadásokon elhangzottakra épül. Értékelése ötfokozatú, az összpontszám 60%-a szükséges az elégséges jegyhez, 70% közepes, 80% jó, és 90% a jeles minősítés.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Zoltán Ödön: A vadgazdálkodás és a vadászat jogi rendje (Bp. KJK, 1998.)
2. Barta Judit: A vadon élő állatok és élőhelyük, mint természeti erőforrások fenntartása és a vadászat kapcsolódási pontjai. In: Csák Csilla (szerk.) Jogtudományi tanulmányok a fenntartható természeti erőforrások témakörében. Miskolci Egyetem, 2012., 6-17.
3. Barta Judit: A vadászható állat által okozott kárért való felelősség az új Ptk.-ban. GAZDASÁG ÉS JOG, 2014, 21-26.
4. Barta Judit: A vadászható állat által okozott kárért való felelősség az új Ptk.-ban. Magyarország Jogász/világ internetes portál cikke, Létrehozás: 2013. 10. 09.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Barta - Fazekas – Harsányi - Miskolczi -Újváriné: Speciális társaságok (Bp. KJK-Kerszöv, 2003.)
2. Oroszi Sándor (szerk.): „A magyar vadászat ezer éve „ Kiadó: Milleneumi Vadászati Bizottság Bp. 2000. 01. 20. OK: 565578 (Országgyűlési Könyvtár)
3. Klátyik József: Nemzeti kincsünk a vad (vadkárok, vadászati és vadban okozott károk INGA-V GSZI Kiadó Pécs 2003.

4. Fekete István: Rózsakunyhó Móra Könyvkiadó Budapest, 1973.
5. Elek Balázs: Orvvadászok nyomában. Magyar Közlöny Lap-és Könyvkiadó Budapest, 2009.
6. Beregszászi Gy. – Csőre Pál – Motesiky Á.: A vadászat árnyoldalai (Vadászbalesetek, ütközések vaddal) TerraPrint Kiadó, Budapest, 1998.
7. Bakócz Antal: Vadászszenvedély, vadászati fegyelem Táncsics Könyvkiadó, Budapest, 1971.
8. Zoltán Ödön: Vad és gépjármű ütközése folytán bekövetkezett kárért való felelősség In: Magyar Jog 2000. 12. szám, 741-744.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Barta Judit, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM47
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A véleménynyilvánítás szabadsága a bírói gyakorlatban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The freedom of expression in the judicial practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Bartóki-Gönczy Balázs, egyetemi docens, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 14 (7 EA + 7 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 4 (2 EA + 2 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 1 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja az, hogy a hallgató megismerkedjen sajtó és személyiségi jogok bírósági gyakorlatával. A jogszabályi háttér ismertetésén túl elsődlegesen konkrét jogesetek elemzésén keresztül próbálja bemutatni a bírói jogszabály- és szövegértelmezés sajátosságait, az ítéletek, és a megítélt kártérítések, sérelemdíjak hatását a sajtó-, és véleménynyilvánítás szabadságára. A kurzus egyik kiemelt témája az internetes tartalmakkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlat változásainak elemzése, ideértve a felhasználói tartalmakért (kommentek, blogok, fórumbejegyzések) való felelősségi rendszer problémakörét. A kurzus részletesen foglalkozik a személyes adatok védelme és a személyhez fűződő jogok kapcsolatának kérdésével.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to acquaint the students with the court practice of press and personality rights. In addition to the description of the legal background, the course aims to present the peculiarities of the interpretation of the applicable legal texts, the impact of judgments on the freedom of expression, primarily through the analysis of specific legal cases. One of the main topics of the course is the analysis of changes in the case law regarding Internet content, including the issue of the liability for user generated content (comments, blogs, forum posts). The course deals in detail with the issue of the relationship between the protection of personal data and the privacy rights.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: ismeri a személyiségi jogvédelem alapjait.

Képességei: szövegelemzési, értelmezési képesség az adott jogszabályi kereteknek között.

Attitűdje: kreativitás, logikus szöveglátás.

Autonómiája és felelőssége: a vélemény, a következtetés és a tényállítás megfelelő elhatárolása.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: knows the basics of privacy protection.

Capabilities: ability to analyze and interpret texts within the given legal framework.

Attitude: creativity, logical text vision.

Autonomy and responsibility: an appropriate demarcation of opinion, conclusion and statement of facts.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A Ptk. és a médiatörvény vonatkozó részének értelmezése (Interpretation of the Civil Code and of the Media Act)

12.2. EKER törvény, és PP. alkotmányjogi háttér (Interpretation of the Code of Commerce and the Code of Civil Procedure)

12.3. Esetmegoldás (Case solving)

12.4. Esetmegoldás (Case solving)

12.5. Esetmegoldás (Case solving)

12.6. Esetmegoldás (Case solving)

12.7. Esetmegoldás (Case solving)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a tréningfoglalkozások legalább 75%-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tárgyfeleőssel való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók a szorgalmi időszak végén egy jogeset megoldásával kerülnek értékelésre. Az értékelés háromfokozatú.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. BODOLAI László: Ítélkezés a szöveg felett: védekező jogi érvelés a sajtó- és személyhez fűződő jogi perekben, Iustum Aequum Salutare, XIII. 2017.2., 139-151.
2. Koltay András: Sajtó-helyreigazítás és válaszjog: a sajtószabadság korlátja vagy kiteljesítése? Iustum Aequum Salutare, 2008/4. 143–180.;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Pribula László: A sajtó-helyreigazítás bírósági gyakorlata. Budapest, HVG-Orac 2013.
2. Gyergyák Ferenc: Sajtó-helyreigazítás a bírósági gyakorlatban. Infokommunikáció és jog, 2014/58. 85–92.
3. Kiss Tibor: A sajtó-helyreigazítás gyakorlata az új szabályozási környezetben. Magyar jog, 2011./11. 651–658.
4. Kiss Tibor: Sajtó-helyreigazítás az Interneten. Magyar jog, 2006/11. 663–672.
5. Csehi Zoltán – Koltay András – Navratyil Zoltán (szerk.): A személyiség és a média a polgári és a büntetőjogban. Budapest, WoltersKluwer, 2014.
6. Benke Gábor: Személyiségvédelem a médiában. In: Menyhárd Attila – Gárdos-Orosz Fruzsina (szerk.): Személy és személyiség a jogban. Budapest, Wolters Kluwer, 2016. 175–191.
7. Kisbán Tamás: A sajtó-helyreigazítás 'újrakodifikálásának' kritikája. In Medias Res, 2014/2. 374–383.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Bartóki-Gönczy Balázs, PhD
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTV22
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A világ jogi kultúrái
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Legal cultures of the World
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Halász Iván, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus a jogi komparatisztika hagyományait követve a világ nagy jogrendszereire, azok sajátosságaira, társadalmi és kulturális hátterére koncentrál. A fogalmi bevezetés után figyelembe veszi ezeket a jogi kultúrákat. A kurzus egyaránt kitér az európai és az azon túli jogi kultúrákra. Az egyes jogi kultúrák bemutatásán kívül foglalkozik a jogi kultúrák egymásra gyakorolt hatásával, a jogösszehasonlítás elvi és gyakorlati jelentőségű kérdéseivel, a jogátültetés (legal transplant) problematikájával és az egész gyakorlati hasznával.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Presentation of the comparative law and its traditions, institutions. Presentation and analyse of the main legal civilisations.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgatók a kurzus elvégzése után jártasak lesznek az egyes meghatározó jogi kultúrák témájában, megtanuljákk, hogy az egyes jogrendszereket, illetve jogintézményeket hogyan lehet összehasonlítani. Tisztában lesznek a "legal assistance" és "legal transplant" technológiájával is.

Képességei: Elemző és összehasonlító képességek.

Attitűdje: Elméleti és gyakorlatias tudás kombinációja.

Autonómiája és felelőssége: Autonómia és felelősségtudat a munka során

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Creative knowledge of the main legal civilisations, cultures and groups.

Capabilities: Analytical and comparative skills.

Attitude: Combination of the theoretical and practical skills.

Autonomy and responsibility: Autonomy and responsibility in the work.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Fogalmi bevezetése - a nagy jogrendszerek fogalma. A jogi kultúra fogalma.

12.2. Az összehasonlító jog és módszerei. Korunk jogainak hasonlósággа és különbözősége.

12.3. Az európai jogfejlődés mérföldkövei és meghatározó tényezői.

12.4. A római-germán jogcsalás bemutatása: kialakulása, szerkezete, jogforrások.

12.5. A common law rendszere és sz angolszász jogi kultúra

12.6. Az angol és az amerikai jogrendszer viszonyának elemzése.

12.7. A mediterrán és a latin-amerikai jogi kultúrák.

12.8. A skandináv jogi kultúra.

12.9. A szocialista jogfejlődés és jogcsalád sajátosságai.

12.10. A kínai és japán jogi kultúra

12.11. Az iszlám jogi kultúra

12.12. A hindu jogi kultúra, az indián jogi kultúra elemei. A gyarmatosítás problémája.

12.13. A hibrid jogi rendszerek (Skócia, Izrael, Dél-Afrika stb.).

12.14. A kölcsönhatások technikája és technológiája. A jogátültetés (legal transplant) és a legal assistance fogalmak stb.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantervben meghatározottak szerint, részvétel az órák 75 %-án.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Beszámoló az önálló munka alapján.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Órák kátogatása, beszámoló önálló munka alapján, zárthelyi dolggozat.

16.2. Az értékelés:

A diákok beszámolói a félév során, zárthelyi dolgozat az utolsó előtti héten, javító zárthelyi dolgozat az utolsó héten.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges beszámoló (B).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. David, René:A jelenkor nagy jogrendszerei. KJK, Budapest, 1977. 490 p.
2. Kondorosi Ferenc - Maros Kitti - Visegrády Antal: A világ jogi kultúrái - a jogi kultúrák világa. Napvilág Kiadó, Budapest, 2008. 314 p.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Comparative constitutional law in Asia. Eds. By Dixon, Rosalind - Ginsburg, Tom. Edward Elgar, Cheltenham - Northampton, 2014. 353 p.
2. The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law. Eds.: Rosenfeld, Michael - Sajó, András.Oxford: University Press, 2012.

Budapest, 2023.12.01.

Prof. Dr. Halász Iván, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM10
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A világűrrel kapcsolatos tevékenységek jogi és szabályozási kérdései
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Legal aspects of Space Activities
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Bartóki-Gönczy Balázs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 4 (4 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 0 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az űrtevékenységek (műholdas távközlés, földmegfigyelés, katonai célok, navigációs rendszerek, kutatás) egyre fontosabb szerepet játszanak az információs társadalomban. A tantárgy célja a hallgatók megismerése az világűrhöz kötődő tevékenységek alapjaival, a vonatkozó nemzetközi és nemzeti jogi keretekkel, különös tekintettel a magánpiac szereplőinek megjelenésével kapcsolatos problémákra.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Space activities (telecommunications, earth observation, military purposes, navigation systems, research) are playing an increasingly important role in the information society. The aim of the course is to familiarize students with the basics of space use, relevant international and national legal rules, with special emphasis on problems related to the emergence of private market players.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a világűr felhasználásának legfontosabb eszközeit, az űrtávközlés alapjait és a legfontosabb nemzetközi és nemzeti jogi ismereteket, nemzetközi szervezeteket

    Képességei: Képes átlátni az elektronikus hírközlési piacok működését, képes átlátni az elektronikus hírközlési piacok szabályozásának legfontosabb kérdéseit átlátni

    Attitűdje: Optimizmus, pozitív beállítottság, ambíció és kíváncsiság., Érdeklődés a digitális jogok iránt.

    Autonómiája és felelőssége: Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knows the most important tools for using space, the basics of space communication and the most important international and national legal knowledge, international organizations

Capabilities: Able to understand the functioning of electronic communications markets, to be able to understand the key issues of regulation of electronic communications markets

Attitude: Optimism, positive attitude, ambition and curiosity., Interest in digital rights.

Autonomy and responsibility: In social and public affairs, he or she exhibits a responsible attitude towards employees and subordinates.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A világűr és meghódításának története.

12.2. Az ENSZ nemzetközi egyezményei és egyéb ajánlásai.

12.3. Európai űrpolitika, 4. Műholdas távközlés jogi és szabályozási kérdései.

12.4. A világűr katonai célú felhasználásának jogi kérdései.

12.5. Földmegfigyelés, műholdas navigáció, felbocsátási szolgáltatások, biztosítási piac jogi kérdései.

12.6. A 'new space' korszak jogi és szabályozási kihívásai

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincsen félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A Foglalkozásokon való részvétel, valamint aktív órai jelenlét.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli beszámoló vagy jogesetmegoldás, a tantárgyi programban meghatározott témakörben.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges beszámoló (B).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Frans von der Dunk - Fabio Tronchetti (ed.): Handbook of Space Law, Northampton, Elgar Publishing, 2017, ISBN: 1784713638,

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Bartóki-Gönczy Balázs, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁÁJTV30**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul): Állam, hadsereg és kormányzás a római köztársaság idején**
3. **A tantárgy megnevezése (angolul): State, Army and Government in the Roman Republic**
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Állam- és Jogtörténeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** dr. Kelemen Miklós PhD. egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz. óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA +28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja a római államkormányzat főbb trendjeinek, modelljeinek történeti bemutatása. Ennek során az európai fejlődés szempontjából modell értékűnek tekinthető római köztársaság (*res publica*) és *consulatus* történeti és államtörténeti elemzését végezzük el. A kurzus elsődleges célkitűzése, hogy a hallgatók alapozó jelleggel ismereteket szerezzenek a legfontosabb európai államok által megteremtett alkotmány- és igazgatástörténeti intézmények elemeiről és jelentőségéről az antikvitás korától a 4. századig. A tárgy oktatása külön hangsúlyt helyez az összehasonlító szemlélet és módszer megismertetésére, amelyet a hallgatók későbbi tanulmányaik során is alkalmazhatnak. A kurzus elvégzésével a hallgatók tudás-kompetenciákat szerezhetnek az összetett gondolkodásra, igazgatási modellek, kormányzási technikák komplex megismerésére. A tematikában részletezett témakörök igazodnak az első évben oktatott egyetemes államtörténet és európai közigazgatástörténet tárgyak tananyagához.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The goal of the course is the historical presentation of the main trends and models of the Roman state government. During this period we will carry out a historical and state historical analysis of the Roman *res publica* and Consulship that are considered as the main models of the European development. The main purpose of the course is to provide the students with the basic knowledge on the evolution and the fundamental characteristics of the most important European legal traditions and their importance from the antiquity to the 4th century. The didactics of the course specifically emphasizes and familiarizes the students with the comparative approach and method that they shall apply in their further studies. By completing the course students acquire knowledge competences for complex thinking to understanding governance models and learning governance techniques. The topics are adapted to the subject's curriculum of European History of State and History of European public administration.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: kormányzástörténeti, hadtörténeti és eszmetörténeti műveltség; a történeti modellek elemzésének képessége; speciális történeti alapfogalmak és fejlődési tendenciák bemutatása; általános kognitív és kommunikációs készségek fejlesztése.

Képességei: közös csoportmunka és együttműködés képessége; önálló és elemző-kritikus gondolkodás kialakítása; asszociációs igény és problémamegoldó képesség kifejlesztése; magasabb absztrakciós szintek elérése; a jó kérdésfeltevés képessége, kommunikáció és együttműködés formáinak elősegítése; kutatási készségek megszerzése.

Attitűdje: nyitottság, kultúrák közötti kapcsolatok elismerése; elkötelezettség a demokratikus vívmányok, történeti hagyományok mellett; kiállás a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség mellett.

Autonómiája és felelőssége: kormányzati rendszerek önálló elemző értékelése; a kormányzati rendszerek működési hibáinak felismerése; alternatív megoldási javaslatok megfogalmazása.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: literacy in the history of government, military history and the history of ideas; the ability to analyse historical models; introduction to specific basic historical concepts and development trends; developing general cognitive and communication skills.

Capabilities: ability to work in a team and collaborate; developing autonomous and analytical-critical thinking; need for association and developing problem-solving skills; achieving higher levels of abstraction; the ability to ask good questions, promoting forms of communication and cooperation; learning research skills.

Attitude: openness, recognition of intercultural relations; commitment to historical traditions;

- advocacy for social solidarity and equal opportunities.

Autonomy and responsibility: autonomous analysis of government systems; detecting malfunctions in government systems; formulation of alternative proposals.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés. Alapfogalmak és kronológia.

12.2. A római hadtörténet forrásai

12.3. Háború, béke és vallás összefüggései az ókori Rómában

12.4. A katonáskodás és vallás viszonya az ókori Rómában

12.5. Alkotmány és háború I. – A hadiállapot, mint rendes alkotmányos állapot

12.6. Alkotmány és háború II. – „Rendkívüli állapot” és „veszélyhelyzeti jogalkotás” (tumultus, senatus consultum ultimum)

12.7. Állam és háború I. – A kettős consulság, mint rendes hadiállapot

12.8. Állam és háború II. – A dictatura és a rendkívüli dictatori jogkörök

12.9. Állam és háború III. – A senatus, mint „háborús vezérkar”

12.10. Állam és hadsereg I. – Az állami sorozás (dilectus) és a római köztársaság hadserege [

12.11. Állam és hadsereg II. – A szövetségesek, mint Róma második hadserege

12.12. Állam és hadsereg III. – A római légió

12.13. Az „erkölcsjog” (mos) és a censorok szerepe a római hadseregszervezésben

12.14. Összegzés, számonkérés

12.1. Introduction. Concepts and chronology

12.2. Sources of Roman military history

12.3. The relationship between war, peace and religion in ancient Rome

12.4. A The relationship between the military and religion in ancient Rome

12.5. Constitution and war I. – war as an ordinary constitution

12.6. Constitution and war II. – „Emergency” and „emergency legislaton” (tumultus, senatus consultum ultimum)

12.7. State and war I. – The Roman Consulship as a „Emergency Regime”

12.8. State and war II. – The dictatorship and the emergency dictatorial powers

12.9. State and war II. – The Senate as General Staff in war

12.10. State and war I. – Compulsory conscription (dilectus) and the Army of the Roman Republic

12.11. State and war II. – Rome's Italian allies as Second Army of Rome

12.12. State and war III. – the Roman legion

12.13. The role of the Roman censor and „mores” in army organisation

12.14. Summary, examinations

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A kurzus teljesítésének feltétele a tanórákon való személyes jelenlét.

Az elfogadható igazolatlan hiányzások száma szemeszterenként nappali munkarenden 3 alkalom Az igazolatlan, legfeljebb 2 alkalomnyi többlethiányzás a nappali munkarenden beadandó írásbeli dolgozattal pótolható a kurzus valamelyik témaköréből (lehetőleg a hiányzások által érintett alkalmak témaköreiből).

Az elfogadható igazolatlan hiányzások száma levelező munkarenden 1 alkalom. Az igazolatlan, legfeljebb 1 alkalomnyi többlethiányzás a levelező munkarenden beadandó írásbeli dolgozattal pótolható a kurzus valamelyik témaköréből (lehetőleg a hiányzás által érintett alkalom témaköreiből).

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Magyar és/vagy idegen nyelvű szakcikkek és/vagy történeti források elemzése és feldolgozása: minden hallgató köteles a félév során kiselőadást tartani, a megadott választható témakörök, szakcikkek és források jegyzékéből. Az előadás terjedelme 5-10 perc, amihez segédanyagként vázlatot is kell készíteni. A kiselőadások tükrözzék a téma feldolgozását, közvetítsék és tolmácsolják a hallgatóságnak, az írásmű alapvető gondolatait, ismereteit. Az előadás kiegészíthető további ismeretanyaggal, képekkel, illusztrációkkal, vázlattal, lehetőség szerint kérdésekkel vonja be a hallgatóságot, stb. Az elemzés fontosabb, közösen kijelölt részei, a félévi anyag részévé válnak.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a meghatározott számú személyes jelenlét, egy kiselőadás megtartása, valamint

a kurzus végén zárthelyi dolgozat teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az órai munka, órai előadás és zárthelyi dolgozat eredményei és értékelése alapján alakul ki a hallgató számára megajánlott jegy. A megajánlott jegy beadandó dolgozattal javítható. A zárthelyi dolgozat tananyaga a kurzus kötelező, könyv-tananyagából kijelölt részletek. A tananyagot a hallgató rendelkezésére bocsátjuk.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges érdemjegy elérése: meghatározott minimális számú óra részvétel, kiselőadás megtartása, legalább 50%-os eredménnyel megírt zárthelyi dolgozat.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kelemen Miklós: A birodalom első hadseregei. Hadügyek és közjog a római történelem első évszázadaiban. (Menedzser Praxis, Budapest 2024). Kijelölt részletek. – a kurzus résztvevőinek rendelkezésére bocsátjuk
2. Kelemen Miklós: A megmentett válság. Adalékok a késő római kormányzás és igazgatásfinanszírozás történetéhez. (Menedzser Praxis, Budapest 2021). Kijelölt részletek. – a kurzus résztvevőinek rendelkezésére bocsátjuk

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Livius: *Ab urbe condita* (Róma története a város alapításától Kiss Ferencné és Muraközy Gyula fordításában) online: https://mek.oszk.hu/06200/06201/html/romai1.htm
2. Borhy László (szerk.): *Római történelem*. Szöveggyűjtemény. Budapest, Osiris kiadó, 1998.
3. Németh György (szerk.): *Római történelem*. Budapest, Osiris kiadó, 2007.

Budapest, 2024.12.01.

Dr. Kelemen Miklós PhD.
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKKTM117
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Állami szerepvállalás és űripari szakpolitika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** State Role and Space Industry Policy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 70% elmélet, 30% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Parragh Bianka, PhD, tudományos főmunkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (7 EA + 7 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (2 EA + 2 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Tantárgy célja: olyan ismeretanyag átadása, amely nemzetközi és a honi űrgazdaság működésébe, menedzselésébe, az ösztönző állami szerepvállalás feladataiba és lehetőségeibe ad sok gyakorlati ismerettel bővített betekintést, a lényegi ismeretekre irányulva. Ezen oktatási célhoz kapcsolódóan a tárgy a nemzetközi- és honi tendenciák, pozíciók és perspektívák, valamint a spontán fejlődés és az állami eszközökkel támogatott fejlesztés alternatíváit ismerteti. Továbbá ehhez kapcsolódóan, a stratégiaalkotás alapelveit és az erre támaszkodó nemzetgazdasági, iparpolitikai, nemzetközi kapcsolati törekvéseket foglalja össze. Képet ad a közpolitikai összefüggésekről, a szélesebb és gyakorlati értelemben vett kormányzati cselekvés súlypontjairól, a kapcsolódó szabályozási, menedzselési, feltételteremtési törekvésekről. Az államigazgatási, közjogi, politikai és a közgazdasági ismeretek határterületein mozgó makrogazdasági szemléletű célirányos felépítésű tananyag a politikai működési, iparpolitikai keretekben, a társadalmi, nemzeti fejlődés kontextusában helyezi el a magyar űrgazdaságban érdekelt vállalatok és irányítási feladatok működését.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Purpose of the subject: imparting knowledge that offers insight in the operation, management and encouraging the incentive state's role of international and domestic space economy, extended by much practical knowledge and focusing on essential knowledge. Related to the educational purpose, the subject delineates the alternatives of international and domestic tendencies, positions and perspectives, as well as those of the developments supported by state resources. Additionally and related to the above, the course summarises the principles of strategy creation and the endeavours concerning the national economy, the industrial political and international relations leaning on such strategies. The course also offers a picture of the public political relations, the centroids of governmental actions, the related regulatory, managerial and conditions-establishing endeavours. The curriculum is encompassing the frontiers of public administration, public law and economic knowledge with a

macroeconomic view that places the operation of companies interested in Hungarian space economy and the respective management tasks in the context of the social and national development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A hallgatók a kurzus során megismerkednek az űrgazdaság működésének legfontosabb elméleti és gyakorlati jellegzetességeivel. Komplex rendszerként tudnak tekinteni a szektorra és az abban érvényesülő folyamatokra.

Képességei: A hallgatók a kurzus elvégzését követően, a megszerzett alapvető tudás, ismeretanyag birtokában képessé válnak az űrgazdaság jellemző folyamatainak, perspektíváinak nemzetgazdasági- és társadalmi kontextusban történő megítélésére, javul felkészültségük a kapcsolódó munkaterületeken történő munkavégzésük során.

Attitűdje: A kurzus előadásai során megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek felkelthetik a hallgatók érdeklődését az űrgazdasági szektor iránt, illetve segíthetik az e szektor iránt korábban szkeptikus hallgatókban a pozitív, elfogadóbb attitűd kialakulását.

Autonómiája és felelőssége: A kurzus ismereteire alapozva a hallgató sokoldalú segítséget kap látásmódja szélesítéséhez, perspektivikus, távlatokban látó önálló, felelősségteljes munkavégzéséhez.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: During the course the students get acquainted with the most important theoretical and practical characteristics of the operation of space economy. They will have a complex picture of the sector and the corresponding processes.

Capabilities: Following the completion of the course and having acquired basic knowledge, the students become able to judge the characteristic processes, perspectives of space economy in the context of national economy and social aspects, their preparedness shall improve in the course of their work in the related jobs.

Attitude: The theoretical and practical knowledge acquired during the course might spark the students' interest in the sector of space economy respectively, might contribute to the positive and more accepting attitude in the formerly somewhat sceptical students.

Autonomy and responsibility: Based on the knowledge gained during the course, the students get complex assistance in having a widening vision, in being able to work with an exploded, far-sighted view, independently and in a responsible way.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés: az űrkutatás, űrgazdaság, űripar a köztudatban és a valóságban. A tantárgy célja, oktatási felfogása, a gyakorlatorientáltság értelmezése, keretei, legfontosabb nemzetközi adatok, tendenciák, perspektívák. Az űrkutatás, űrgazdaság mint a legfejlődőképesebb, magas innovációs képességű iparág. (Introduction: to space research, space econonomy, space industry to common knowledge and reality. The purpose of the subject is to introduce the students to the educational concept, interpretation of practice orientedness, its framework, most important international data, tendecies and perspectives. Space research, space economy as the most dynamic industry with a high innovative ability.)

12.2. Az űrszektor és űrgazdaság nemzetközi fejlődésének irányai és szervezetei (kiemelten EU kontextusban). Magyarország részvételének jellemzői: kapcsolatépítés és szuverenitás őrzés. A stratégiaalkotás fontossága. (Trends and organisations of the international development of the space sector and space economy (especially in the context of the EU). Characteristic features of Hungary's participation: networking and preserving the sovereignty of the country. The importance of strategy-building.)

12.3. Az űripar válságállósága, rezilienciája, s ennek szerepe a magyar gazdaság új fejlődési pályára állásában. (Crisis resilience of space industry and its role in putting Hungarian economy on a new development track.)

12.4. Az űripar irányításának intézményrendszere, vezénylő, feltételt teremtő intézmények, szakmai szervezetek, klaszterek. (The institutional system of space industry, governing and condition-establishing institutions, professional organisations, clusters.)

12.5. Az űrgazdaság makrogazdasági és gazdaságpolitikai háttere. Aktív állam, integritás (pl. ellátási láncok), globális megatrendek, a versenyképesség, a hosszú távon fenntartható fejlődés és a felzárkózás tükrében. (Macroeconomic and economic policy background of space economy. Active state, integrity (for example: supply chains), global megatrends, competitiveness in view of longterm sustainable development and catching up.)

12.6. Fejlesztési útválasztások a hazai űripar perspektivikus szerepében, nemzetgazdasági hozzájárulásában. (Choosing development paths in the perspective role of domestic space industry, in respect of its contribution to national economy.)

12.7. Az ösztönző magyar állam fejlesztő, feltételt teremtő szerepe kiemelten űripari kontextusban. Gyakorlati lehetőségek a szektor méretével, vállalatainak munkaügyi, termelési adataival és innovációs kapacitásával összefüggésben, vállalati felmérések alapján. (The role of the incentive and condition-creating Hungarian state, primarily in the context of space industry. Practical possibilities in relation with the size of the sector, the labour and production data and innovation capacities of its enterprises, based on company surveys.)

12.8. Az űrgazdaság működésének nemzetközi és hazai jogi szabályozási feltételei, betekintés az űrjogba. (International and domestic legal regulatory conditions of the operation of space economy, inspection of space law.)

12.9. Összefoglalás, a tárgy súlypontjainak üzenete. (Summary: the message of the centroids of the subject.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a tréningfoglalkozások legalább 75%-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tárgyfelelőssel való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Órai gyakorlati feladatok megoldásával, a félév tematikájával megegyező témakörökből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú aktív részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Összesen 100 pont szerezhető. 30 pont a gyakorlati feladatok megoldásával, 70 pont az oktatóval vázlatszinten egyeztetett témájú házi dolgozat/ írásbeli tesztfeladatsor sikeres teljesítésével. A félévi jegy a gyakorlati feladatok és a házidolgozat/ írásbeli tesztfeladatsor együttes értékeléséből számítódik. A ponthatárok: 51 ponttól elégséges, 63 ponttól közepes, 75 ponttól jó, 86 ponttól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Parragh Bianka – Báger Gusztáv – Kovács Árpád – Tóth Gergely (2021): A reziliens és innovatív űripar magyar fejlesztési lehetőségei, Pénzügyi Szemle, 2021/1. szám
2. Ferencz Orsolya (2020): Az űrszektor gazdasági-társadalmi szerepe gazdaságtörténeti visszatekintésben és az állami szerepvállalás tükrében, In: Parragh Bianka – Kis Norbert (2020): Az ösztönző állam válságkezelése, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2020.
3. Parragh Bianka – Báger Gusztáv – Tóth Gergely (2020): A koronavírus-válság újszerűsége és kezelésének első eredményei: az ösztönző állam, mint válságkezelő, In: Parragh Bianka – Kis Norbert (szerk.): Az ösztönző állam válságkezelése, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest
4. Bartóki-Gönczy Balázs (2020): Az űrtevékenységek nemzeti szintű szabályozása, Iustum Aequum Salutare, XVI. 2020/4. szám, 93–114.
5. Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (2021): Az űripari tevékenység felmérése a szektorban résztvevő vállalatok körében, MKIK

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Magyar Asztronautikai Társaság (2020): Hazai Űrkörkép 2020, https://www.mant.hu/kiadvanyok/Urkorkep2020.pdf
2. OECD (2020): The impacts of COVID-19 on the space industry, OECD, 2020 http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/the-impacts-of-covid-19-on-the-space-industry-e727e36f/
3. Price WaterhouseCoopers (2020): Resilience of theSpace Sector to the COVID-19 Crisis, 2020. https://www.pwc.fr/fr/assets/files/pdf/2020/05/fr-france-en-resilience-of-the-space-sector-to-the-covid-19-crisis.pdf
4. Matolcsy György (2020): Versenyképesség, mint a fenntarthatóság meghatározó feltétele, Pénzügyi Szemle 2020/2. Különszám, 7-24. https://www.penzugyiszemle.hu/documents/matolcsy-20-ksz-2-m-1pdf_20210106100902_44.pdf, DOI: https://doi.org/10.35551/PSZ_2020_k_2_1
5. Parragh Bianka (2019): Az állam és a piac közötti összhang rendszertana és gazdasági hatásai Magyarországon, In: Parragh Bianka (szerk.): Ösztönző állam – hatékonyabb vállalatok, Akadémiai Kiadó, 2019. Budapest, 21-103.
6. Kovács Árpád (2020): Az egyensúlyra törekvő monetáris és fiskális politika sikere Magyarországon, - az alaptörvény mint a fiskális és monetáris biztosíték, In: Mernyei, Ákos; Orbán, Balázs (szerk.) Magyarország 2020 : 50 tanulmány az elmúlt 10 évről, Matthias Corvinus Collegium Budapest (2020) 479-498, 20 p.
7. Magyar Nemzeti Bank (2020): Versenyképességi Jelentés, MNB, https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/versenykepessegi-jelentes/versenykepessegi-jelentes-2020
8. NATO (2018): Parliamentary Assembly Economic and Security Committee (Esc) The Future of the Space Industry, General Report 2018

Budapest, 2021.04.20.

Dr. Parragh Bianka, PhD,
tudományos főmunkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁÁJTV15
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Állam- és közigazgatásellenes bűncselekmények a magyar jogtörténetben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Historical-regulative models and organizational changes of the criminal defense of state and bureaucracy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Állam- és Jogtörténeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Barna Attila, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus keretében a hallgatók megismerkedhetnek a hazai büntetőjog-történet két nagyobb és összefüggő rendszerével, sajátos fejlődési tendenciáival és alapintézményeivel. Az államot létében és közigazgatási működésében támadó bűncselekmények történeti tanulmányozásával az alapelvek és intézményrendszer változásain keresztül alkalom nyílik a 20-21 század büntető jogrendszer alapját képező magyar és európai fogalomhasználat, és rendszerszemlélet elsajátítására, a büntető-igazgatási és igazságszolgáltatási kultúra közvetítésére.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject examines and analyzes the formation, content, disputes, and relationship with the Fundamental Law of the Holy Crown doctrine.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri Magyarország történeti intézményeit, jogrendszerét, döntéshozatali folyamatait, külpolitikai kapcsolatrendszerét, illetve szakpolitikáit.

Képességei: Képes az állami működés és szervezettség értékeinek felismerésére, kreatív és megoldásközpontú történeti-elméleti megalapozottságú fejlesztő tevékenységre.

Attitűdje: Elkötelezett Magyarország demokratikus vívmányai, történeti hagyományai, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és szövetségi értékközösség mellett.

Autonómiája és felelőssége: Autonóm módon elkötelezett Magyarország demokratikus vívmányai, jogrendszerének garanciális elemei, történeti hagyományai, továbbá a jó állami

működésben rejlő értékek védelme mellett. Elutasítja a hazánk demokratikus hagyományaival ellentétes, szélsőséges világnézetű politikai irányzatokat.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Competence: the history of Hungary its institutions, legislation, decision-making processes, foreign relations and policies.

Capabilities: Is capable of working creatively and focusing on solutions, creating working hypothesis using theoretical-historical background while being familiar with its methodological background.

Attitude: Commitment to Hungary's democratical interests, historical traditions, social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law and the shared values of Europe and the hungarian nation.

Autonomy and responsibility:

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés - félévi követelmények meghatározása, Fogalmi bevezetés;

12.2. Állam- és közigazgatás a középkorban - A nemesi rend büntetőjoga: az alkotmány, a korona és az uralkodó védelme;

12.3. Az ellenállási jog története és tartalma Mo-n; Hűtlenség, felségsértés, királysértés büntetőjogi elemzése és peres gyakorlata;

12.4. Szankció és közigazgatási szankcionálás;

12.5. Közigazgatási szankció a 19-20. században;

12.6. Kihágások-szabálysértések - határterületi szankciórendszer;

12.7. Király és királyi hatalom védelme a magyar alkotmánytörténetben - Hatalommegosztás, uralmi és trónviszályok az Árpádok korában;

12.8. II. József intézkedései és magyar vármegyei ellenállás;

12.9. Állam elleni bűncselekmények szabályozása a felvilágosodás korában Mo-n; Reformkori gondolkodók és az alkotmány védelmének gondolata;

12.10. Államvédelem és jogszabályalkotás a két világháború között;

12.11. Politikai perek az 50'-es években;

12.12. A szocialista állam védelme a 70-es 80-as években;

12.13. A félév befejezése - Vizsga felkészülés;

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokról 3 hiányzás engedélyezett, elvárt a rendszeres óralátogatás;

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Megfelelő részvétel óraközi feladatok- kiselőadás megtartása, félévzáró dolgozat teljesítése;

16.2. Az értékelés:

TVSz szerinti aktív jelenlét; kiselőadás megtartása; félév végi zh eredményes teljesítése;

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Barna Attila: Az állam elleni bűncselekmények szabályozása a 19. századi Mo-n, Győr 2015.;
2. Mezey Barna: Magyar Jogtörténet, Osiris 2007.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Az állam elleni bűncselekmények szabályozása a Magyar Királyságban - Kiegészítő oktatási segédlet az Állam elleni bűncselekmények szabályozása Magyarországon választható kurzus anyagához,
2. Az állam elleni bűncselekmények forrásai (tansegédlet);
3. Angyal Pál: A közigazgatás-ellenesség büntetőjogi értékelése, 1931.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Barna Attila, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKPTV11
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az adóoptimalizálás és a gazdaság kifehérítése
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Tax Optimization and whitening the economy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közpénzügyi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Gregóczki Etelka, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az adócsalás pönalizálásának előtörténete. Nemzetközi előzmények.A büntető jog adó fogalma. Az adóval egy tekintet alá eső közteher-fizetési kötelezettségek. Az adókötelezettség fogalma. Az adókikerüléstől az adócsalásig. A legalitás és az illegalitás elhatárolása. Az adócsalás. Adalékok az offshore-jelenség büntetőjogi értékeléséhez. A vagyonosodási vizsgálatok. Munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás. Adóparadicsomok virágzása. Az adóelkerülők kiszürésére bevezezett módszerek. EKÁER és pénztárgépek online bekötése a NAV-hoz.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Prehistoric history of tax fraud. International experiences. Criminal law tax concept
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Az adócsalás, az offshore jelenségek, az adóelkerülők kiszürésére bevezetett módszerek megismerése.

    Képességei: A kurzus képessé teszi a hallgatókat az adócsalások büntetőjogi értékelésére, a legalitás és az illegalitás elhatárolására

    Attitűdje: A kurzus nagy mértékben növeli a hallgatók elkötelezettségét az adóelkerülő magatartásokkal szemben

    Autonómiája és felelőssége: A hallgatók önállóan képessé válnak az adóelkerüléssel összefüggő érdemi döntések kialakitására, tényállások következményeinek értékelésére

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

    Knowledge: Learn about tax evasion, offshore phenomena, and ways to eliminate tax evasion.

    Capabilities: Students will be able to assess the differences between social security systems and

financial engineering techniques

Attitude: The course greatly enhances students' commitment to tax avoidance behaviors

Autonomy and responsibility: Students will be able to independently make meaningful decisions related to tax evasion and assess the consequences of factual situations

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A hallgatók a képzés során ismerjék meg a a rejtett gazdaság és az adóelkerülés kiterjedésére vonatkozó becsléseket és az adóelkerülés visszaszorítására alkalmazott módszereket, technikákat azok hatékonyságát, eredményességét, a gyakorlatban érvényesülő sajátosságait. Sajátítsák el az alapvető fogalmakat, folyamatokat és kapjanak átfogó képet az adóbeszedési tevékenység feltételeiről, jogszabályi keretéről és gyakorlati hasznosíthatóságáról. Alakuljon ki a hallgatókban az önálló tanulási képesség. A tantárgy elsajátításával legyenek képesek az adóbeszedés szakterületén a megszerzett tudás (elvek, módszerek és technikák) gyakorlati alkalmazására.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Rendszeres óralátogatás.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli kollokviumi vizsga a kihúzott tételre adott válasz alapján

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szilovics Csaba: Csalás és jogkövetés az adójogban, Budapest, Gondolat kiadó, 2003.
2. Karsai Krisztina (szerk.): Nagykommentár a Büntető Törvénykönyvhöz. Budapest, Wolters Kluwer, 2019.
3. Krekó Judit – P. Kiss Gábor: Adóelkerülés és a magyar adórendszer. MNB-tanulmányok 65. 2007
4. Balog Ádám: Adóelkerülés és rejtett gazdaság Magyarországon. Köz-gazdaság 2014/4 – különszám az adópolitikáról

17.2. Ajánlott irodalom:

1. SA.38375 State aid which Luxembourg granted to Fiat 2. SA.38374 State aid implemented by the Netherlands to Starbucks

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Gregóczki Etelka, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTV29
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az alapjogok védelme a strasbourgi bíróság gyakorlatában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Protection of fundamental rights in the practice of the Strasbourg court
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Bódi Stefánia, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy kiemelten az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) esetjoga fényében szándékozik áttekinteni az egyes emberi jogok védelmét. A Bíróság meghatározó mércéje az alapjogok európai értelmezésének és a jogállamiság garanciája a tagállamok számára. Az emberi jogok témakörét az alkotmányjog oktatása során is többször érintjük, de ott nem nyílik alkalmunk az EJEB esetjogának részletes áttekintésére. A tárgy tematikájában az Emberi Jogok Európai Egyezményét vesszük alapul az alapjogok áttekintése során. A kurzus során látni fogjuk, hogy hazánk és más tagállamok joggyakorlata és szabályozása mennyiben felel meg a strasbourgi bíróság követelményeinek. A Bíróság a legnagyobb múlttal rendelkező szervezet és egyben a leghatékonyabb a jogok védelmében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject intends to review the protection of individual human rights in the light of the case law of the European Court of Human Rights (ECHR). The defining standard of the Court is the European interpretation of fundamental rights and the guarantee of the rule of law for the member states. The topic of human rights is touched upon several times during the teaching of constitutional law, but there is no opportunity to review the case law of the ECHR in detail. In the topic of the subject, we take the European Convention on Human Rights as a basis during the overview of fundamental rights. During the course, we will see to what extent the legal practice and regulations of our country and other member states meet the requirements of the Strasbourg court. The Court is the organization with the longest history and also the most effective in protecting rights.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Behatóan ismeri a magyar állam szervezetét, alapjogi rendszerét, érti annak működését és elveit.

Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét.

Attitűdje: Hatékonyan képviseli az európai demokratikus jogállamisággal konform nemzeti értékeket.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He or she is familiar with the Structure of the Hungarian State and understands its operation and principles.

Capabilities: Working for the common good and public interest based on professional and human standards sustained through professional commitment.

Attitude: Representing the values of European democracy and rule of law effectively.

Autonomy and responsibility: He/she feels responsible for the outcomes of public activities.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az emberi jogok fogalma, eszmetörténete, csoportosítása, korlátozhatósága (The concept of human rights, its history its classification, its limitation)

12.2. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának eljárása, dokumentumai, jogérvényesítési mechanizmusa. Szervezeti felépítése. (The procedure, documents and enforcement mechanism of the European Court of Human Rights. Organizational structure.)

12.3. Az élethez és az emberi méltósághoz való jog. Az emberi méltósághoz való jog. A kínzás tilalma 2.3 cikk (The right to life and human dignity. The right to human dignity. Prohibition of torture)

12.4. A diszkrimináció tilalma 14. cikk (Prohibition of discrimination)

12.5. Tisztességes tárgyaláshoz való jog 6. cikk (The fair trial)

12.6. A magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog, a házasságkötéshez való jog, 8. és 12. cikk (The right to respect for private and family life, the right to marry)

12.7. A gondolat, lelkiismereti és a vallásszabadság tartalma, egymáshoz való viszonyuk 9. cikk (The content of freedom of thought, conscience and religion, their relation to each other)

12.8. A szólás- és véleménynyilvánítás szabadsága, sajtószabadság. A közérdekű adatok nyilvánossága. 10. cikk (Freedom of expression and opinion, freedom of the press. Publicity of data of public interest.)

12.9. A választójog fogalma, alapelvei, a népszavazáshoz való jog (The concept of right to vote, its principles, the right to referendum)

12.10. Egyesüléshez és gyülekezéshez való jog. A pártokra vonatkozó szabályok. Panaszjog, a közügyek vitelében való részvételhez és közhivatal viseléséhez való jog. 11. cikk (The freedom of association and assembly. Rules of governing parties. Right of complaint, right to participate in public affairs and to hold a public office.)

12.11. A tulajdonhoz való jog, Gazdasági – szociális jogok elméleti alapvetés (The right to property, Economic-social rights in theory) Az Európai Szociális Charta.

12.12. A harmadik generációs jogok. A nemzetiségek egyéni és kollektív jogai. (Third Generation Rights. Individual and collective rights of nationalities.)

12.13. A kötelességek rendszere és csoportosítása (The System and classification of duties)

12.14. Dolgozatírás (Essay writing)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A kreditek megszerzésének feltétele, hogy a hallgató részére 3 hiányzásnál több nem megengedett. A hiányzások kimenthetőek orvosi igazolással, szolgálati ok igazolásával, vagy hatóság előtti megjelenést igazoló dokumentummal. A hallgató köteles maga gondoskodni a tananyag pótlásáról.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató két zárthelyi dolgozatot ír a félév során, amelyek átlagából adódik a félévközi jegy. Az írásbeli dolgozat legalább 60 százalék elérése esetén elégséges, 70 százaléktól közepes, 80 százaléktól jó, 90 százaléktól jeles minősítéssel zárul. A dolgozat témakörei illeszkednek a tantárgyi program témaköreihez és a megadott kötelező irodalomhoz. A tantárgy ötfokozatú jeggyel zárul, a hallgatónak lehetősége van a dolgozat pótlására, ha azt nem tudta betegség miatt vagy más okból megírni

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 3 hiányzást nem meghaladó jelenlét az órákon és a félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félévközi jegy a 2 zárthelyi dolgozat átlagából tevődik össze, mely lefedi a félévben leadott teljes tananyagot és szükséges a kreditek megszerzéséhez az előző pontokban meghatározott órai jelenlét is.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bódi Stefánia-Schweitzer Gábor (szerk.) Alapjogok-Az emberi jogok alkotmányos védelme Magyarországon, Budapest, Magyarország: Ludovika Egyetemi Kiadó (2021), 492 p. ISBN: 978- 96353
2. Grád András- Weller Mónika: A strasbourgi emberi jogi bíráskodás kézikönyve13990 (nyomtatott) 978- 9635314003 (epub) | 978- 9635314010 (pdf) Hvg-orac, Budapest, 2011.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Schanda Balázs – Balogh Zsolt (szerk.): Alkotmányjog – Alapjogok. Pázmány Press, Budapest 2014. ISBN: 9789633081891
2. Balogh Zsolt-Bódi Stefánia-Cserny Ákos-Gárdos-Orosz Fruzsina-Halász Iván-Horváth Attila -Orbán Balázs András-Patyi András-Schweitzer Gábor-Takács Albert-Téglási András: Alkotmányjog, Dialóg Campus, Budapest, 2018. ISBN 978-615-5764-47-9

Budapest, 2023.június 5.

Dr. Bódi Stefánia, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTV23
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az alkotmányjog-tudomány története Magyarországon
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The History of the Science of Constitutional Law in Hungary
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Takács Albert, PhD, professor emeritus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a közjogi tanulmányokkal összefüggésben bemutassa a hallgatók számára a polgári kori magyar alkotmányjog-tudomány legfontosabb eredményeit. A foglalkozások során a hallgatók áttekintést kapnak az alkotmányjog-tudomány kialakulásáról, módszertani kérdéseiről és korszakairól. Noha a polgári kori alkotmányjog-tudomány nemzetileg erősen elkötelezett volt, a külföldi hatások alól nem vonhatta ki magát. A kiemelkedő kutatók tudományos pályafutásának bemutatása mellett hangsúlyos a korabeli tudományos polémiák elemzése is.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The purpose of the course is to introduce students to the most important achievements of the science of Hungarian constitutional law. During the doscussions, students will receive an overview of the development of constitutional science in Hungary, its methodological issues and even its periods. Although constitutional science was strongly committed nationally in a historical perspective, it was also influenced by foreign ideas and institutions. In addition to represent the scientific careers of outstanding researchers, there is also an emphasis on analyzing contemporary scientific polemics.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A közjogi, ezen belül is az alkotmányjogi tanulmányokkal összefüggésben a hallgatók számára hasznos igazodási pontot jelenthet a tudománytörténeti előzmények megismerése, az alkotmányjog-tudomány szemléleti, módszertani kérdéseinek áttekintése, a kiemelkedő tudományos életutak bemutatása, valamint a polgári kori alkotmányjog-tudományt foglalkoztató szakkérdések áttanulmányozása. A kurzus abban is eligazítást nyújt, hogy a hallgatók helyesen értelmezzék és alkalmazzák az újjáéledő közjog-történeti fogalmakat és intézményeket (pl. történeti alkotmány, alaptörvény, sarkalatos törvény).

Képességei: A közjogi, ezen belül is az alkotmányjogi tanulmányokkal összefüggésben a hallgatók számára hasznos igazodási pontot jelenthet a tudománytörténeti előzmények megismerése, az alkotmányjog-tudomány szemléleti, módszertani kérdéseinek áttekintése, a kiemelkedő tudományos életutak bemutatása, valamint a polgári kori alkotmányjog-tudományt foglalkoztató szakkérdések áttanulmányozása. A kurzus abban is eligazítást nyújt, hogy a hallgatók helyesen értelmezzék és alkalmazzák az újjáéledő közjog-történeti fogalmakat és intézményeket (pl. történeti alkotmány, alaptörvény, sarkalatos törvény).

Attitűdje: A közjogi, ezen belül is az alkotmányjogi tanulmányokkal összefüggésben a hallgatók számára hasznos igazodási pontot jelenthet a tudománytörténeti előzmények megismerése, az alkotmányjog-tudomány szemléleti, módszertani kérdéseinek áttekintése, a kiemelkedő tudományos életutak bemutatása, valamint a polgári kori alkotmányjog-tudományt foglalkoztató szakkérdések áttanulmányozása. A kurzus abban is eligazítást nyújt, hogy a hallgatók helyesen értelmezzék és alkalmazzák az újjáéledő közjog-történeti fogalmakat és intézményeket (pl. történeti alkotmány, alaptörvény, sarkalatos törvény).

Autonómiája és felelőssége: A közjogi, ezen belül is az alkotmányjogi tanulmányokkal összefüggésben a hallgatók számára hasznos igazodási pontot jelenthet a tudománytörténeti előzmények megismerése, az alkotmányjog-tudomány szemléleti, módszertani kérdéseinek áttekintése, a kiemelkedő tudományos életutak bemutatása, valamint a polgári kori alkotmányjog-tudományt foglalkoztató szakkérdések áttanulmányozása. A kurzus abban is eligazítást nyújt, hogy a hallgatók helyesen értelmezzék és alkalmazzák az újjáéledő közjog-történeti fogalmakat és intézményeket (pl. történeti alkotmány, alaptörvény, sarkalatos törvény).

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: In the context of constitutional studies, students may gain a useful point of reference for familiarizing themselves with the history of science, reviewing the conceptual and methodological issues of constitutional science, and presenting outstanding scholarly paths in constitutional science. It provides guidance for students to correctly interpret and apply the reviving concepts of public law history (historical constitution, fundamental law).

Capabilities: In the context of constitutional studies, students may gain a useful point of reference for familiarizing themselves with the history of science, reviewing the conceptual and methodological issues of constitutional science, and presenting outstanding scholarly paths in constitutional science. It provides guidance for students to correctly interpret and apply the reviving concepts of public law history (historical constitution, fundamental law).

Attitude: In the context of constitutional studies, students may gain a useful point of reference for familiarizing themselves with the history of science, reviewing the conceptual and methodological issues of constitutional science, and presenting outstanding scholarly paths in constitutional science. It provides guidance for students to correctly interpret and apply the reviving concepts of public law history (historical constitution, fundamental law).

Autonomy and responsibility: In the context of constitutional studies, students may gain a useful point of reference for familiarizing themselves with the history of science, reviewing the conceptual and methodological issues of constitutional science, and presenting outstanding scholarly paths in constitutional science. It provides guidance for students to correctly interpret and apply the reviving concepts of public law history (historical constitution, fundamental law).

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Közjog – alkotmányjog – államjog. Az alkotmányjog-tudomány tárgya

12.2. Az alkotmányjog-tudomány kezdetei Magyarországon. A leíró alkotmányjog-tudomány

12.3. Alkotmányjog és alkotmányjog-tudomány a dualizmus idején. Történeti iskola, jogdogmatizmus/közjogi dogmatizmus, külföldi hatások

12.4. Portrék I. Concha Győző, Nagy Ernő. Concha Győző és Nagy Ernő vitája

12.5. Portrék II. Kmety Károly, Polner Ödön, Balogh Arthur, Jászi Viktor, Buza László

12.6. Alkotmányjog és alkotmányjog-tudomány a közjogi provizórium idején (1919-1944)

12.7. A közjogi provizórium paradoxonai és dilemmái: jogfolytonosság, vacuum juris, királykérdés, államforma, kormányzói jogkör

12.8. Alkotmánytörténet és alkotmányjog: a magyar alkotmányfejlődés útja, Szent Korona-tan és az Eckhart-vita

12.9. Az új közjogi irány: totalitárius és autoriter alkotmányjogi törekvések a két világháború közötti Európában

12.10. Az alkotmányjog-tudomány és a szabadságjogok

12.11. Portrék I: Molnár Kálmán, Zsedényi Béla, Bölöny József

12.12. Portrék II.: Tomcsányi Móricz, Csekey István, Egyed István

12.13. Alkotmányjog és államjog (1945-1950): a polgári alkotmányjog-tudomány alkonya - a szocialista államjogtudomány hajnala. A szocialista államjog korszakai (1950-1989/1990)

12.14. Alkotmányjog-tudomány a 1989/1990-es rendszerváltást követően

12.15. Alkotmányjog és alkotmányjog-tudomány az Alaptörvény elfogadása után

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

félévközi zh

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

órai jelenlét + félévközi zh (zh - 60%-tól megfelelt)

16.2. Az értékelés:

írásbeli beszámoló a félév végén (teszt jellegű és kifejtős kérdések)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges beszámoló (B).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Jakab András: A magyar alkotmányjog-tudomány története és jelenlegi helyzete. In: A jog tudománya. Szerk.: Jakab András – Menyhárd Attil. Bp., HVG-ORAC, 2015. 159-192.;
2. Schweitzer Gábor: A magyar királyi köztársaságtól a Magyar Köztársaságig: Közjog- és tudománytörténeti tanulmányok Pécs, Publikon Kiadó, 2017. 1-153.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kovács István: A magyar államjogtudomány. In: Kovács István: Magyar államjog II. kötet. Szeged, 1978. 73-90.
2. Vargyai Gyula: Jog és szellemi élet a két világháború közötti Magyarországon. Állam- és Jogtudomány, 1995/1-2. 43-89.

Budapest, 2023.12.01.

Prof. Dr. Takács Albert, PhD,
professor emeritus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM56
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az alkotmányos identitás sarokpontjai az Európai Unióban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Constitutional Identity in the European Union
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Orbán Endre, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja a hallgatók bevezetése az alkotmányos identitásról szóló kortárs diskuzusba, illetve e fogalommal kapcsolatos jogalkalmazási dilemmákba. E tekintetben a hallgatók két nagy, eltérő perspektívával ismerkednek meg, illetve az azokhoz tartozó értelmezési keretekkel. A két, eltérő perspektíva egyrészt a tagállami dimenziókra, másrészt az Európai Unió oldalára fókuszál.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The purpose of the course is to introduce students to the contemporary discourse on constitutional identity and the dilemmas of law application related to this concept. In this regard, students are introduced to two large, different perspectives and their respective interpretive frameworks. The two different perspectives focus on the Member State dimension on the one hand and the European Union side on the other.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió és a tagállamok viszonyáról, valamint az alkotmányos identitás elméletét és gyakorlati kihívásait illetően.

Képességei: Képes a felmerülő alkotmányossági dilemmák interdiszciplináris megközelítésére, illetve jogilag releváns elemzésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, és kritikusan elemzi a felmerülő jogi problémákat.

Autonómiája és felelőssége: Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli, hitelesen bemutatja.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students have in-depth knowledge of the relationship between the European Union

and its Member States, as well as on the theory and practical challenges of constitutional identity.

Capabilities: Students are capable of interdisciplinary approaches and legally relevant analysis of emerging constitutional dilemmas.

Attitude: Students seek to apply systematically the comprehensive knowledge they have acquired and critically analyze emerging legal issues.

Autonomy and responsibility: Students represent their professional opinion and position independently in well-known decision-making situations, and present it credibly.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az Európai Unió természete (The nature of the European Union)

12.2. Szubszidiaritás elve (The principle of subsidiarity)

12.3. Alkotmányellenes alkotmánymódosítások (Unconstitutional constitutional amendments)

12.4. Az alkotmányellenes alkotmánymódosítások hazai gyakorlata (The national case law concenning the unconstitutional constitutional amendments)

12.5. Alkotmányos identitás Németországban (Constitutional identity in Germany)

12.6. Alkotmányos identitás Franciaországban (Constitutional identity in France)

12.7. Alkotmányos identitás Magyarországon (Constitutional identity in Hungary)

12.8. Alkotmányos párbeszéd, többszintű alkotmányosság (Constitutional dialogue, multilevel constitutionalism)

12.9. Alkotmányos identitás az Európai Unió Bíróságán Lisszabon előtt (Constitutional identity at the Court of Justice of the European Union before Lisbon)

12.10. Alkotmányos identitás Lisszabon után (Constitutional identity after Lisbon)

12.11. Michaniki-ügy (Michaniki case)

12.12. Coman-ügy (Coman case)

12.13. Quis iudicabit? Quis interpretabitur? (Who will decide? Who will interpret?)

12.14. Alkotmányos pluralizmus (Constitutional pluralism)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles az órák 75%-án jelen lenni. A rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható az oktató által kijelölt, a tematikához kapcsolódó írásbeli beszámoló benyújtásával.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató köteles 1. az órán aktívan részt venni; 2. a számára a tematika alapján kijelölt egy darab kiselőadást, prezentációt bemutatni; 3. a félév végén esedékes zárthelyi dolgozatot megírni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való részvétel a Foglalkozásokon való részvétel feltételei című pont alatt meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A végső értékelés két részből áll össze. 50%-át a tematika alapján meghatározott kiselőadások, illetve prezentációk értékelése képezi. A fennmaradó 50% alapja a félév végén esedékes zárthelyi dolgozatra kapott osztályzat. A zárthelyi írásbeli dolgozat a maximális pontszám 60%-ig elégtelen; 61-70%-a között elégséges; 71-80%-a között közepes; 81-90%-a között jó; e felett jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gary J. Jacobsohn: Az alkotmányos identitás változásai. Fundamentum 2013/1. 5-16. ISSN 1417-2844
2. Chronowski Nóra – Vincze Attila: Önazonosság és európai integráció – az Alkotmánybíróság az identitáskeresés útján. Jogtudományi Közlöny 2017/3. 117-132. ISSN 0021-7166
3. Somssich Réka: Az alkotmányos identitás a francia és a belga alkotmánybírósági gyakorlatban. Alkotmánybírósági Szemle 2018/2. 9-19. ISSN 2061-5582
4. Orbán Endre: ALKOTMÁNYOS IDENTITÁS AZ EURÓPAI UNIÓBAN. Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézet, Budapest, 2020. ISBN: 9789637311871

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Yaniv Roznai: Unconstitutional Constitutional Amendments. The Limits of Amendment Powers. Oxford University Press, Oxford, 2017. ISBN 9780198768791
2. Elke Cloots: National Identity, Constitutional Identity, and Sovereignty in the EU. Netherlands Journal of Legal Philosophy 2016/2. 82-98. ISSN 2213-0713
3. Armin von Bogdandy – Stephan Schill: Overcoming Absolute Primacy: Respect for National Identity under the Lisbon Treaty. Common Market Law Review 2011/48. 1417–1454. ISSN 0588-7453
4. Monika Polzin: Constitutional Identity as a Constructed Reality and a Restless Soul. German Law Journal Vol. 18 No. 07, 1595-1616. ISSN 2071-8322
5. Leonard F.M. Besselink: National and Constitutional Identity before and after Lisbon. Utrecht Law Review 2010/6. 36-49. ISSN 1871-515X

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Orbán Endre, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTV23
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az Állam- és jogtudomány technológiai fejlődése (GovTech-LegalTech)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The technological development of law and public governance (GovTech – LegalTech)
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Iván Dániel, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (0 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (0 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgató betekintést nyerjen a szemünk előtt jelenleg is zajló technológiai átalakulás hozta – közigazgatásunkat és állami szervezet-rendszerünk egészét érintő – változás(ok)ba. A technológia ilyen ütemű fejlődése előbb-utóbb szükségszerűen közigazgatási paradigmaváltást is igényel. A paradigmaváltás ugyanis lehet szükségszerű és lehet a trendekkel szimultán folyó is. A tantárgy során ennek megfelelően a hallgató megismeri azokat a tényezőket és találkozhat azokkal a fogalmakkal, amelyek determinálják és egyben kihívások elé is állítják a közigazgatást. A tantárgy keretében a hallgató elsajátítja a technológia és a digitalizáció megoldásainak a jogi intézményrendszerbe épülését (vö. GovTech és a LegalTech fogalma és fejlődése), megismeri a globális digitalizáció kihívásait. Mindemellett a hallgató elsajátítja az adatvagyon, az adatgazdaság, az adatipar és az adatvédelem közötti különbözőségeket, illetve találkozik a mesterséges intelligencia, a blockchain, a hálózat és a platform fogalmával, fejlődésével és a közigazgatásban történő alkalmazhatóságával. A hallgató továbbá találkozik a mind a közjogi, mind pedig a magánjogi digitális/technológiai átalakulásának globális kihívásaival, végezetül betekintést nyer a közigazgatás és az igazságügyi rendszer digitális átalakulásának tendenciáiba.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to give the student an insight into the change(s) that are currently taking place in our public administration and state organization system, as a result of the technological transformation. Such a pace of technological development will inevitably lead to a paradigm shift in public administration. Paradigm shifts can be both necessary and simultaneous with the main trends. Accordingly, the course will introduce students to the factors and concepts that determine and challenge public

administration. Within the framework of the course, the student will learn about the integration of technology and digitalisation solutions into the legal institutional system (cf. the concept and development of GovTech and LegalTech), and the challenges of global digitalisation. In addition, the student will learn the distinctions among data assets, data economy, data industry and data protection, as well as the concepts, evolution and applications of artificial intelligence, blockchain, network and platform in public administration. The student will also encounter the global challenges of digital/technological transformation of both public and private law, and finally gain insights into the trends of digital transformation of public administration and the justice system.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Behatóan ismeri és átlátja a hazai közigazgatási rendszert érintő technológiai trendeket és irányokat.

Képességei: Képes különbséget tenni az egyes közigazgatási-technológiai fogalmak között.

Attitűdje: Kritikus megközelítéssel szemléli azon technológiai trendeket, amelyek hatást gyakorolnak a honi közigazgatási rendszerre.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez az egyes technológiák tudatos – közigazgatásban történő – alkalmazása iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He or she has an in-depth knowledge and insight into the technological trends and directions affecting the national public administration system.

Capabilities: He or she can distinguish between different administrative-technological concepts.

Attitude: He or she takes a critical approach to technological trends impacting on the domestic public administration system.

Autonomy and responsibility: He or she feels responsibility for the conscious use of certain technologies in public administration.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A GovTech-LegalTech dogmatikai keretei (The dogmatic framework of GovTech-LegalTech)

12.2. Az adat – az adatvagyon jelentősége és szabályozása (The data – the importance and regulation of data assets)

12.3. A mesterséges intelligencia fogalma, tipológiája, fejlődése (The concept, typology and evolution of artificial intelligence)

12.4. A hálózat – a hálózatkutatás fejlődése, szervezet- és eljárás-diagnosztika, szervezet- és ágazat-irányítás (The network – the evolution of network research, organization and procedure diagnostics, organization and sector management)

12.5. A platform – a globális platform ökoszisztéma kialakulása, jellemzői és fejlődése, jó gyakorlatok a platformokkal (The platform – the emergence, characteristics and evolution of the global platform ecosystem, best practices with platforms)

12.6. A magánjog digitális/technológiai átalakulásának globális tendenciái – LegalTech, FinTech, EduTech (Global trends in the digital/technological transformation of private law – LegalTech, FinTech, EduTech)

12.7. A közjog digitális/technológiai átalakulásának globális tendenciái – joghatósági kérdések, hitelesítés, ügyleti biztonság, kibervédelem (Global trends in the digital/technological

transformation of public law – jurisdiction issues, authentication, transaction security, cyber protection)

12.8. A magyar közigazgatás és igazságügyi rendszer digitális átalakulásának tendenciái 2023-ban (Trends in the digital transformation of the Hungarian public administration and justice system in 2023)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórákon való 75 %-os részvétel. A hallgató köteles a szeminárium anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A szemináriumvezető által az első szemináriumi órán meghatározott feladatok teljesítése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való 75 %-os részvétel és a szemináriumvezető által meghatározott egyéb félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése, amennyiben a szemináriumvezető külön félévközi feladatokat határoz meg az első szemináriumi órán.

16.2. Az értékelés:

A hallgató házidolgozatot köteles készíteni és prezentálni a szemináriumon, amelyet a szemináriumvezető ötfokozatú skálán értékel: i) elégtelen (0%-60%), ii) elégséges (61%-70%), iii) közepes (71%-80%), iv) jó (81%-90%), v) jeles (91%-).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és a legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ) megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ződi Zsolt (szerk.): Jogi technológiák. Digitális jogalkalmazás. Ludovika Egyetemi Kiadó (2022)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Osztovits András: Online bíróságok és az igazságszolgáltatáshoz való jog - esély vagy veszély? Magyar Jog (2020/11.) 625-632. o.
2. Parti Tamás: Gondolatok a jogalkotás és a jogalkalmazás technológiai fejlődéshez való alkalmazkodásáról. Gazdaság és Jog (2019/9.) 1-7. o.
3. Péter Kitti: Bírói kompetenciák a XXI. században, különös tekintettel a mesterséges intelligencia terjedésére. Magyar Jog (2022/10.) 561-572. o.
4. Ződi Zsolt: A digitalizáció hatása a jogászi szakmára. Gazdaság és Jog (2018/12.) 3-9. o.
5. Colin S. Levy (szerk.): Handbook of Legal Tech. Globe Law and Business (2023)
6. Kimberly Williams et al. (szerk.): The Legal Technology Guidebook. Springer (2017)
7. Lucy Endel Bassli: The Simple Guide to Legal Innovation. ABA Book Publishing (2020)
8. Nicola Shaver: The Handbook for Legal Innovation. Globe Law and Business (2023)
9. Richard Susskind: Online Courts and the Future of Justice. Oxford University Press (2021)
10. Susanne Chishti et al. (szerk.): The LegalTech Book: The Legal Technology Handbook for Investors, Entrepreneurs and FinTech Visionaries. Wiley (2020)

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Iván Dániel,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM35
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az EU reziliens stratégiái - Vitaszeminárium (Jean Monnet kurzus)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Smart Resilience Strategies – Debating Seminar (Jean Monnet Course)
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár, Jean Monnet Chair
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 GY

   8.1.2. levelező munkarend: 8 GY

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 6 blokkosított 4,5 órás szeminárium szemeszterenként

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az elmúlt évtizedekben az Európai Unió exogén és endogén sokkokat egyaránt átélt. A válságkezelés politikai, intézményi és szakpolitikai (3P) turbulenciákhoz vezetett, és feszültségek keletkeztek a tagállamok és az európai polgárok között is. A kurzus célja, hogy ismertesse e válságok főbb tényezőit, és olyan ismeretekkel és készségekkel ruházza fel a hallgatókat, amelyek lehetővé teszik számukra az EU különböző válságterületeinek vizsgálatát és értelmezését. A kurzus célja, hogy elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket kínáljon a politikai, intézményi, legitimációs válságok, valamint a jelenkori EU-politikai kérdések elemzéséhez. A kurzus az intelligens reziliencia (smart reziliencia) fogalmát ismerteti a hallgatókkal ezért, hogy megfelelő fogalmi keretet biztosítson számukra a kutatáshoz és elemzéshez. Ez egy vitaszeminárium, így a kurzus fő célja, hogy elősegítse a vitákat a hallgatók között az EU ún. rezilens stratégiáiról. A kurzus fejleszti a hallgatók kutatási és vitakészségét.

   Célcsoport: EU szakos mesterképzésben részt vevő hallgatók, valamint az NKE azon karainak hallgatói, akik általában nem foglalkoznak európai uniós kérdésekkel, de érdeklődnek bizonyos szakpolitikai területek iránt, mint például a víztudományok vagy a biztonság- és védelempolitika vagy a kohéziós politika.

   The academic content of the subject: In the last decades, the European Union experienced both exogenous and endogenous shocks. Crisis management lead to political, policy and polity (3P) turbulences and also resulted in the emergence of tensions among member states and European citizens. The aim of the course is to explain the main factors of these crises and to equip students

with knowledge and skills that enable them to examine the various crisis areas of the EU. This course is intended to offer theoretical knowledge and practical skills to analyse the political, institutional, legitimacy crises as well as EU policy issues in contemporary time. The concept of smart resilience is introduced to students in order to provide them a suitable conceptual framework for research and analysis. It is a debating seminar, thus the main aim of the course is to foster debates and discussion among the students on EU's resilient strategies . The research and debating skills of the students will be developed.

Target group: Master students both EU majored and also students from faculties of UPS that are not normally dealing with European Union issues but having an interest in particular policy areas such as water sciences or security and defense policy or cohesion policy etc.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Képes az EU reziliens stratégiáit értelmezni, és megvitatni a hallgatótársakkal, minden releváns elméleti és gyakorlati információ birtokában.

Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeletében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönfélébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – in English):

Knowledge: Understanding and interpreting the EU's resilient strategies and being able to discuss this with fellow students with having all the relevant theoretical and practical informations.

Capabilities: Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

12.1.1. EU válságból válságba - Bevezető előadás

12.1.2. Európa jövőjéről szóló viták. A reziliencia fogalmának ismertetése. Elméleti és módszertani alapok

12.1.3. A vita témájának kiválasztása csoportos szavazással. Csoportszerepek kiosztása minden hallgató számára.

12.1.4. Kutatás és konzultáció a csoporttal és az oktatóval

12.1.5. Csoportos vita hallgatói megfigyelőkkel

12.1.6. Csoportos és egyéni teljesítmények értékelése

12.2. Angolul – English:

12.2.1. EU in multiple crisis - Introductory lecture

12.2.2. Future of Europe debates. Introducing the concept of resilience

12.2.3. Selection of the topic of the debate by group voting. Assigning the group roles for each student.

12.2.4. Research and consultation with the group and the instructor

12.2.5. Group debate with student observers

12.2.6. Evaluation of group and individual performances

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles a szeminárium anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható igazolatlan hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatókat a csoportos vitájuk alapján értékeljük (100%). A hallgatók a félév végén a félévi teljesítményük alapján osztályzatot kapnak.

Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele 75%-os részvétel a szemináriumokon, és a vitában történő aktív részvétel. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles a szeminárium anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15.2. Az értékelés:

A hallgatókat a csoportos vitájuk alapján értékeljük (100%). A hallgatók a félév végén a félévi teljesítményük alapján osztályzatot kapnak.

A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a vitában történő részvétel.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

1. Arató Krisztina – Koller Boglárka: EU Válságdiagnózis és lehetséges terápia. *Létünk* 2016/2, 57-86.
2. Desmond Dinan, Neill Nugent, William E. Paterson (eds): *The European Union in crisis.* London : Palgrave, Macmillan, 2017.ISBN: 9781137604255
3. Trine Flockhart, Elena Korosteleva (eds): *Resilience in EU and International Institutions: Redefining Local Ownership in a New Global Governance Agenda*, Routledge, 2020. ISBN: 978-0367543914
4. *Strategic Foresight Reports*, European Commission

16.2. Ajánlott irodalom:

1. Laffan, Brigid (2016) Europe's union in crisis: tested and contested, *West European Politics*,

39:5, 915-932, DOI: 10.1080/01402382.2016.1186387
2. Hooghe, Liesbet, and Gary Marks (2009) A Postfunctionalist Theory of European Integration: From Permissive Consensus to Constraining Dissensus, *British Journal of Political Science*, 39:1, 1–23.
3. Pelkmans, Jacques (2016) Why the Single Market Remains EU's Core Business, *West European Politics*, 39:5, doi:10.1080/01402382.2016.1186388.
4. Rosenthal, Uriel, Arjen Boin, and Louise K. Comfort (2001). *Managing Crises: Threats, Dilemmas and Opportunities.* Springfield, IL: Charles C. Thomas

Budapest, 2022.november 30.

Dr. Koller Boglárka, PhD, Jean Monnet Chair
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM58
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Belső piaci jog
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Internal market law
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kozák Kornélia, tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat az Európai Unió belső piaci szabályozásával. A kurzus tárgyalja a belső piacra vonatkozó elsődleges és másodlagos jogforrásokat és jogesetek segítségével részletesen átveszi a négy szabadság érvényesülését.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course aims to provide basic command of internal market law. This course deals with the four freedoms, the primary and secondary legislation and legal practice.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri a belső piacra vonatkozó joganyagot és a releváns joggyakorlatot.

Képességei: A hallgató képes felismerni és alkalmazni a releváns jogszabályokat.

Attitűdje: Nyitott a csoportmunkára és az egyéni munkavégzésre.

Autonómiája és felelőssége: A megfelelő irányítás mellett képes átfogó és komplex feladatok önálló végzésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/She will be familiar with the sources of internal market law and relevant case law.

Capabilities: He/She will be able to identify legal rules applicable to a given factual situation.

Attitude: An openness for both team work and individual work.

Autonomy and responsibility: He/she is capable of carrying out comprehensive and complex tasks on his/her own initiative.

11. Előtanulmányi követelmények: Az EU közjogi alapjai ÁEKMTB01

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A belső piac kialakulása (The internal market)

12.2. Diszkriminációtilalom (Non-discrimination)

12.3. Az egyéb korlátozások tilalma (Prohibition of restriction)

12.4. A „4 szabadság"-áttekintés (The four freedoms)

12.5. Az áruk szabad áramlása -Vámunió (Free movement of goods - The Customs Union)

12.6. Az áruk szabad áramlása - Mennyiségi korlátozások és azzal azonos hatású intézkedések (Free movement of goods - Pohibition of quantitative restrictions)

12.7. Esetmegoldás (case law)

12.8. A munkavállalók szabad áramlása (Free movement of workers)

12.9. A letelepedés szabadsága (Right of establishment)

12.10. Esetmegoldás (case law)

12.11. A szolgáltatásnyújtás szabadsága (Free movement of services)

12.12. Esetmegoldás (case law)

12.13. A tőke szabad áramlása (Free movement of capitals)

12.14. Esetmegoldás (case law)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 13. pontban meghatározott óraszámot tekintve 2 alkalom (összesen 4 óra) megengedett hiányzás.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatók egy esettanulmányt készítenek, melyet a félév végén prezentálnak.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Órai részvétel, esettanulmány készítése és annak bemutatása.

16.2. Az értékelés:

gyakorlati jegy (GYJ)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: Európai jog - Az Európai Unió jogrendszere, Wolters Kluwer, 2019 ISBN: 978 963 295 890 3

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Haratsch/König/Pechstein: Europarecht (2016) ISBN 9783161545016

2. Frenz, Walter: Europarecht (2011) ISBN 9783642210181

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kozák Kornélia,
tanársegéd sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA22
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Bevezetés a menekültjogba
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Introduction to refugee law
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Stepper Péter, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus tematikája lefedi a a nemzetközi és európai menekültjogi rezsimek bemutatását és végigkíséri a menekültügyi intézményrendszer fejlődését kezdve az ENSZ menekültügyi egyezményétől az Európai Emberi Jogi Egyezmény vonatkozó részein keresztül napjaink reformtörekvéseiig. Megvitatjuk a fő szereplők helyét az intézményrendszerben, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának, az Európai Uniónak, az Európa Tanácsnak a tevékenységét. A kurzus során elemezzük a menekütfogalom kiterjesztésére vonatkozó törekvéseket és általában a kényszermigrációból fakadó kihívásokat (belső menekültek, hontalanok helyzete, tengeri kimentés, klímamenekültek). A kurzus végén tárgyaljuk a jelenlegi európai és hazai migrációs politika előtt kihívásokat, a határvédelem fejlesztésének terveit, valamaint az ezekre vonatkozó nemzetközi és európai jogi szabályrendszert.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course covers the international and EU refugee law regime, tracing the development of the Refugee Convention and European Convention on Human Rights. We discuss the role ofkey actors including the UN High Commissioner for Refugees, the European Union, the Council of Europe (the European Court of Human Rights), and become familiar with the refugee definition as interpreted in the EU. We study the relationship of refugee law to human rights law and assess legal and institutional efforts to respond to the situation of forced migrants who do not fit within the refugee definition (IDPs, statelessness, persons in distress at sea, climate refugees). At the end of the course, we have an outlook on European and Hungarian border control issues, with a special focus on international refugee law and human rights obligations.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik

Autonómiája és felelőssége: Szakmai álláspontjának képviseletével bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with the regional dimensions of the operation of international relations, international economic relations and the operations of the international community.

Capabilities: Is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks.

Attitude: His/her attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Kortárs menekültvédelmi formák

12.2. AZ UNHCR szerepe és feladata a menekültvédelemben

12.3. Non-refoulement és üldöztetés

12.4. Az üldöztetés jogi minősítése: faji, etnikai, vallási, politikai hovatartozás.

12.5. Az üldöztetés jogi minősítése: adott társadalmi csoporthoz tartozás.

12.6. Megalapozott félelem és a jogi bizonyítási eljárás problematikája

12.7. A Well-fouded fear c. dokumentumfilm megtekintése és elemzése

12.8. Belső menekültek és hontalanok

12.9. A tengeren hánykódó személyek – partiőrség, mentési műveletek

12.10. Esettanulmány: Lamepedusa és Málta helyzete a 2010-es évek közepén és ma

12.11. Az európai emberi jogi rezsim menekültekre vonatkozó joganyaga

12.12. Az EJEB joggyakorlata

12.13. Magyarország: határvédelmi kihívások és menekültvédelmi intézményrendszer

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgyfelelős számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A foglalkozásokon való részvételre vonatkozó feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga, amelyen 100 pont szerezhető. 50 pont szerezhető egy feleletválasztós teszten, 50 pont pedig 4 rövid esszé megírásával. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K) teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Elena Fiddian-Qasmiyeh et al.(eds.) Oxford Handbook of Refugee and Forced Migration Studies, Oxford University Press. ISBN: 9780199652433

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Guy S. Goodwin-Gill - Jane McAdam: The refugee in international law, Oxford University Press, 2007. ISBN: 9780199207633.
2. James C. Hathaway: The rights of refugees under international law, Cambridge University Press. 2005. ISBN-10: 0521542634
3. Steven Greer: The European Convention on Human Rights, Cambridge University Press, 2006. ISBN: 9780511494963.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Stepper Péter, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁCITV02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Birtokvédelem a gyakorlatban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Possession protection in practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 20 % elmélet, 80 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA ÁNTK MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Civilisztikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Dúl János, adjunktus, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók megismerkednek a birtokvédelem alapjaival, a jegyző hatáskörébe tatozó birtokvédelmi eljárás folyamatával, a birtokvédelmi végrehajtási eljárással. A képzés során gyakorlati ismeretanyag, jogesetelemzések segítik a szakterület elsajátítását. A birtokvédelem mindennapi életébe nyernek betekintést gyakorlati helyszíni oktatással és esetek megismerésével. A hallgatóknak lehetősége nyílik arra, hogy az elméleti tudást gyakorlati szakemberek irányításával magas szinten elsajátítsák és a későbbiekben alkalmazzák.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Students will learn about the basics of possession protection, the process of the local government clerk's possession protection procedure and the possession protection enforcement procedure. During the course, practical knowledge and case studies will help them to master the subject. They will gain insight into the day-to-day life of possession protection through practical on-site training and case studies. Students will have the opportunity to acquire a high level of theoretical knowledge under the guidance of practitioners and to apply it in their future work.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Készségszinten ismeri a jegyzői birtokvédelem releváns szabályait, a legfontosabb jogintézményeket és az eljárás felépítését.

    Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Képes tervezési, stratégiai, elemzési és vezetői feladatokkal összefüggő folyamatokban és döntésekben részt venni.

    Attitűdje: Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír. Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására. Szem előtt tartja a mindenkori közjót és közérdeket. Együttműködik másokkal a problémamegoldásban.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális közigazgatási kérdések, feladatok végig gondolását és a megfelelő források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Skills in the relevant rules of local government clerk possession protection, the most important legal institutions and the structure of the procedure.

Capabilities: Working for the common good and public interest based on professional and human standards sustained through professional commitment. Participating in processes and decision-making regarding planning, strategic, analytical and management tasks.

Attitude: Possessing the skills to recognize and handle problems competently. An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically. Keeping the common good and public interest in mind. He/she cooperates with others in order to solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she tackles complex and special public administration issues and tasks largely independently, and uses adequate resources for their solution. He/she can support his/her professional opinion and viewpoint independently in familiar decision-making scenarios.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A birtokvédelem jogintézményének bemutatása: a birtokvédelem eszközrendszere (jogos önhatalom, posszesszórius birtokvédelem, petitórius eljárás) [Introduction to the legal institution of the possession protection: the instruments of possession protection (arbitrariness, protection of possession on the basis of the de facto possessory status, possessory action)]

12.2. A jegyző hatáskörébe tartozó birtokvédelmi eljárás helye és szerepe a jogrendszerben és a szomszédkonfliktusokban (Place and role of the local government clerk in the legal system and in neighbour conflicts)

12.3. Jog és pszichológia, avagy felkészülni lélekben az eljárásra (Law and psychology, or preparing the mind for the procedure)

12.4. A jegyző hatáskörébe tartozó birtokvédelmi eljárás (Protection of possession under the jurisdiction of the local government clerk)

12.5. A birtokvédelmi határozatok végrehajtása (Enforcement of possession protection decisions)

12.6. Tipikus ügyek a jegyzői birtokvédelmi eljárásokban (Typical cases in local government clerk possession proceedings)

12.7. Elhatárolások I. (Jogági jogellenesség; változóban a birtokvédelem funkciója, a jegyzői birtokvédelem és a szomszédjogi per) [Delimitations I (Jurisdictional illegality; the changing function of possession protection, local government clerk's possession protection and neighbourhood disputes)]

12.8. Elhatárolások II. (A jegyzői birtokvédelem és a szabálysértés, a jegyzői birtokvédelem és az állattartással okozott zavarások) [Delimitations II (Local government clerk's possession protection and misdemeanour, local government clerk's possession protection and disturbances caused by livestock)]

12.9. Elhatárolások III. (Használat és birtoklás, a jegyzői birtokvédelmi eljárás és az adatvédelmi hatósági eljárás) [Delimitations III (Use and possession, local government clerk's possession procedure and data protection authority proceedings)]

12.10. Jogesetelemzések I. (Case law analysis I)

12.11. Jogesetelemzések II. (Case law analysis II)

12.12. Összefoglalás (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A gyakorlati alkalmakon az oktató a félév alkalmával jelenléti ív (katalógus) aláírását kéri a jelenlévő hallgatóktól, e katalógusok kétharmadán jelen kell lenni. Ha a hallgató a jelenléttel kapcsolatos kötelezettségének nem tesz eleget, ide nem értve az igazolt hiányzást, akkor a kurzus oktatója által összeállított négy darab jogeset feldolgozásán – részletes levezetésén és sikeres megoldásán – keresztül van lehetősége az aláírás utólagos megszerzésére. A kurzus oktatója pontozza a hallgató munkáját. Az aláírás akkor kerül megadásra, ha a hallgató az elérhető pontok legalább 60%-át megszerzi.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A hallgatók az oktató által kiadott jogesetekből készülnek az órákra, elvárás az aktív órai munka.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel feltételeinek megfelelő teljesítés és az órai aktivitás.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés ötfokozatú gyakorlati jeggyel történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gaál János – Kajó Cecília: Birtokvédelmi kézikönyv. ORAC Kiadó, Budapest, 2023.
2. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény kapcsolódó rendelkezései.
3. Az általános közigazgatási eljárásról szóló 2016. évi CL. törvény kapcsolódó rendelkezései.
4. A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény kapcsolódó rendelkezései.
5. Az előadásokon elhangzottak.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bisztriczki László: Megreformált birtokvédelem. Jegyző és Közigazgatás 2015/1. 25-30.
2. Domokos Klaudia – Méhes Tamás: A (jegyzői) birtokvédelem és annak komplex jogi természete. Pro Publico Bono - Magyar Közigazgatás 2019/3. 142-167. https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/ppbmk/article/view/147/5215
3. Fuglinszky Réka: A szomszédjogi generálklauzula. HVG Orac Kiadó, Budapest, 2019.
4. Gaál János: ZAJ(lik) az élet a birtokvédelemben – 1-3. rész. Jegyző és Közigazgatás 2022/3. 12-13., 2022/4. 30-31., 2022/6. 13-14.
5. Gaál János – Kajó Cecília: Kalandozás a birtokvédelem és a szomszédjog területén. Jegyző és Közigazgatás 2022/1. 12-14.
6. Kajó Cecília: „Kameráz a szomszéd” – adatvédelem vagy birtokvédelem? Jegyző és Közigazgatás 2022/2. 13-14.
7. Kajó Cecília: A jegyzői birtokvédelmi eljárás alkalmazhatóságáról való gondolkodás evolúciója „kamerás ügyekben” a NAIH beszámolói tükrében. Jegyző és Közigazgatás 2022/5. 19-23.

Budapest,

Dr. Dúl János, PhD
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM68
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Borkommunikáció
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Wine Communication
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Digitális Média és Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Veszelszki Ágnes, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám – nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: projektmunka
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Borkommunikáció fakultatív kurzus a borpiaci kommunikációs stratégiákkal ismerteti meg a hallgatókat, gyakorlatokon keresztül. A bor sajátos magyaros kulturális termék, amelynek kommunikációján keresztül a kurzus hallgatói elsajátítják a legfontosabb általános marketinges és kommunikációs fogalmakat, illetve technikákat. A kurzus tematikája folyamatosan évről évre fejlődik: a legújabb (bor)piaci trendeket követi nyomon, illetve a legfrissebb szakirodalommal dolgozik.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The optional course Wine Communication introduces students to wine communication strategies through practical exercises. Wine is a specific Hungarian cultural product, through the communication of which students will learn the most important general marketing and communication concepts and techniques. The topics of the course are constantly evolving from year to year: it follows the latest (wine) market trends and works with the most recent literature.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a bor és viselkedéskultúra alapvetéseit, az interkulturális vonatkozásokat. Elmélyül a bor kultúrtörténetében. Elméleti és gyakorlati szempontból is ismeri a bormarketing tevékenységet (bormárkázás, vizuális attribútumok). Ismer és értékelni képes többféle borkommunikációs kísérletet. Tisztában van a borról szóló kommunikáció szókincsének sajátosságaival, ismeri a borleírások jellegzetességeit.

Képességei: Képes lesz kiscsoportos munkában, mentorálás melletti önálló társadalomtudományi kutatás lefolytatására, az eredmények szóbeli és vizuális prezentálására.

Attitűdje: Kész csoportmunkában hatékonyan részt venni. Önkritikus saját munkájával szemben. Szem előtt tartja csoporttársai véleményét. Fontosnak tartja a társai visszajelzéseit és ezek beépítését a későbbi döntéseibe. Képes szakmai, árnyalt visszajelzést adni a társainak. Nyitott a

kreatív, újszerű megoldásokra.

Autonómiája és felelőssége: A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét, felelősséggel vállal fel és működtet egyenrangú partneri viszonyokat. A tevékenysége során felelős módon veti latba tudását és befolyását a minőségi munkavégzés és annak elismertetése mellett.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the basic principles of wine and culture of behaviour, with its intercultural aspects. Understands the cultural history of wine. Knowledge of wine marketing activities from both a theoretical and practical point of view (wine branding, visual attributes). Knowledge and ability to evaluate different wine communication experiments. Awareness of the specific vocabulary of wine communication and knowledge of the characteristics of wine descriptions.

Capabilities: Ability to conduct independent social science research in small groups under supervision and to present the results orally and visually.

Attitude: Self-critical of own work. Is self-critical in his/her own work. Values peer feedback and incorporates it into subsequent decisions. Ability to give professional, nuanced feedback to peers. Open to creative, innovative solutions.

Autonomy and responsibility: Organises his/her work and the activities of the staff under his/her supervision with autonomy and responsibility appropriate to his/her position in the organisational structure, assumes responsibility and manages equal partnership. He/she uses his/her knowledge and influence responsibly in his/her activities, while ensuring and rewarding quality work.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bor és kultúra (Wine and culture)

12.2. Szőlő- és borfajták (Vine and wine varieties)

12.3. Magyar borrégiók és borvidékek (Hungarian wine regions and wine districts)

12.4. Borillemtan (Wine etiquette)

12.5. Bormarketing-alapvetések (Wine marketing basics)

12.6. Online bormarketing (Online wine marketing)

12.7. Bormárkázás (Wine marketing)

12.8. Vizuális attribútumok (címke, szöveg, logó) (Visual attributes (label, text, logo))

12.9. A borkóstoló rendje (Order of wine tasting)

12.10. Borkommunikációs kísérletek (Wine communication experiments)

12.11. Oinoglossia. A borról szóló kommunikáció szókincse (Oinoglossia. Vocabulary of wine communication)

12.12. Borleírások (Wine descriptions)

12.13. Bormarketing a gyakorlatban (Wine marketing in practice)

12.14. Projektbemutató digitális poszterek formájában (Project presentation in the form of digital posters)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tanévente egyszer, őszi félévben

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a

távolmaradás pótlásának lehetősége:

Rendszeres, aktív részvétel az órán (legfeljebb három hiányzás)

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Csoportos projektmunka: 2-3 fős csoportokban borkommunikációs kutatás megtervezése és elvégzése az első órákon megbeszélt szempontok szerint és témákban; részletes prezentáció (adott órán): 20 perc prezentáció, 5 perc diszkusszió csoportonként; poszter készítése a kutatásról (bemutatás 5 percben).

Bármely részfeladat elégtelen (és nem javított) érdemjegye az összesített jegy elégtelen minősítését jelenti.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aktív részvétel a kurzuson.

Csoportos kutatási tevékenység (kiscsoportos kutatás, részletes és kompakt szóbeli prezentáció, vizuális megjelenítés: infografika/poszter)

16.2. Az értékelés:

100-as skálán: 100−90: 5; 89−80: 4; 79−70: 3; 69−60: 2; 59−: 1.

Szempontok: témaválasztás, kidolgozottság, végiggondoltság, eladhatóság, meggyőző erő, esztétikum.

Bármely részfeladat elégtelen (és nem javított) érdemjegye az összesített jegy elégtelen minősítését jelenti.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GY).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

6. Lehrer, Adrienne 2009: Wine & Conversation. Oxford et al.: Oxford University Press.
7. Tóth-Czifra, Erzsébet 2014: From Cabernet Sauvignon to Egri Csillag: Changing patterns in Hungarian wine naming. Hungarian Studies 28/2: 315−332.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Veszelszki Ágnes (szerk.) 2018: Borkommunikáció. Az aszútól a zenitig. Budapest: Századvég Kiadó. (külön kiemelt fejezetek)
2. Hamvas Béla (bármelyik kiadás): A bor filozófiája.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Veszelszki Ágnes, PhD,
egyetemi docens s.k.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEETV17
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Coaching-szemléletű szervezet és vezetés a közszolgálatban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Coaching for Leadership Development in the Public Service
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kajtár Edit, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy megismertesse a résztvevőket azokkal a lehetőségekkel, amelyeket a coaching személet nyithat meg a közszférában. A hallgatók interaktív gyakorlatok révén megismerik a coaching főbb jellemvonásait, úgy s mint: alapfogalmak, alkalmazhatóság, előnyök, elhatárolás más területektől, alapvető irányzatok, struktúra, főbb eszközök, továbbá kipróbálhatják magukat coach illetve ügyfél szerepben is.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course aims to introduce the participants to the realm of possibilities the coaching approach may facilitate in the public sector. Through interactive exercises students will learn about the essentials of coaching, i.e.: basic terms, applicability, advantages, delineation from other areas, main styles and structure. They will also try the role of the coach and the coachee.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Tisztában van az államot érő behatásokkal és az állam hatékony működésével szemben támasztott követelményekkel. Azonosítja a coachingra alkalmas helyzeteket. Ismeri coaching fő fajtáit. Megérti a coaching és egyéb fejlesztő eszközök közötti különbséget. Felismeri saját fejlesztői kompetenciája határait. Átlátja a coaching fő jellegzetességeit, modelljét.

    Képességei: Szakmai felkészültsége alapján rendszerszinten képes tervezési, stratégiai, elemzési és vezetési feladatokat ellátni. Képes együttműködni coach szakemberekkel. Képes a coaching szemlélet előnyeinek és hátrányainak elemzésére, azok bemutatására. Képes érvelni a coaching szemlélet alkalmazása mellett. Képes egyszerű coaching szemléletű intervenciók tervezésére és alkalmazására.

    Attitűdje: Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír. Fejlődés és fejlesztés iránt elkötelezett, empatikus, minőségorientált, nyitott, tudatos és reflektív.

Autonómiája és felelőssége: Támogatja a szervezeti egység beosztottjait a munkájukban. Felelősséget vállal döntéseiért. Képes az önellenőrzésre, önálló, kreatív fejlesztési javaslatokat fogalmaz meg. Szakmai önállóságra és hitelességre törekszik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The impacts influencing the state and is aware of the requirements of the effective functioning of the state. Knows how to identify situations suitable for coaching. Knows the main types of coaching. Understands the difference between coaching and other development tools. Recognizes the limits of his/her competency. Understands the main characteristics and models of coaching.

Capabilities: Performing planning, strategic, analytical and managerial tasks systematically based on his/her professional competencies. Capable of working with coach professionals. Able to analyse and present the advantages and disadvantages of coaching approach. Capable of arguing for the use of a coaching approach. Capable of planning and applying simple coaching interventions.

Attitude: Possessing the skills to recognize and handl+B30e problems competently. Committed to development and self-development, empathetic, quality-oriented, open-minded, conscious and self-reflective.

Autonomy and responsibility: He/she supports the work of the subordinates of his/her division. Takes responsibility for decisions. Capable of self-monitoring, makes independent as well as creative development proposals. Strives for professional autonomy and authenticity.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az együttműködés alapszabályai, egyéni célok kitűzése, bemelegítés. (Ground rules for cooperation, individual goal setting, warm up.)

12.2. Mi coaching? Alapfogalmak, ICF alapelvek. (What is coaching? Basic terms and ICF principles.)

12.3. Mi nem coaching? Elhatárolás más fejlesztési területektől (terápia, mentorálás, tréning, tanácsadás stb.) (What is not coaching? Delineation from other areas (therapy, mentoring, training, professional advice etc.))

12.4. Alkalmazhatóság: mikor érdemes alkalmazni coaching szemléletet a közszférában? (Applicability: when to apply coaching in Public Sector?)

12.5. A klasszikus coaching területeken a közszférában. (The classic coaching fields in Public Sector.)

12.6. A coaching megközelítés előnyei és hátrányai. (Advantages and disadvantages of the coaching approach.)

12.7. A fő coaching irányzatok (The main styles of coaching.)

12.8. A coaching szerkezete. A GROW modell. (The structure of coaching. The GROW model.)

12.9. Aktív hallgatás. (Active listening)

12.10. Erőteljes kérdések. (Powerful questions.)

12.11. Visszajelzés. (Feedback.)

12.12. Etikai kérdések, lényeges szabályok. (Ethics and Vital Standards.)

12.13. Értékelés. (Evaluation.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A kurzus tréning jellege miatt az aktív részvétel elvárt. Méltányolható (orvosi, hivatali) indok esetén a maximálisan megengedett hiányzás 15%, mely esettanulmány készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A soronkövetkező alkalom munkáját előkészítő, azt könnyítő feladatok (pl. kapcsolódó rövid cikk elolvasása).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

15%-nál magasabb mértékű hiányzás esetén a kurzus nem kerül aláírásra.

16.2. Az értékelés:

Aktív, konstruktív részvétel a kurzus teljes ideje alatt. 2 oldalas "Reflexiók" és saját akcióterv megküldése. Az érdemjegy az órai tevékenység és a Reflexiók beadandó átlaga.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kelló Éva (szerk.): Coaching alapok és irányzatok. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2019. ISBN: 9789630595308;
2. Peter Szabo, Daniel Meier, Hankovszky Katalin: Rövid és tartós coaching - Megoldásközpontú beszélgetések. SolutionsSurfers Magyarország, 2016, ISBN: 9789630801683

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gary Chapman - Paul White: A munkahelyi elismerés 5 nyelve - Útmutató az eredményes, személyre szabott motiváció gyakorlásához. Harmat Kiadó, 2019. ISBN: 9789632883021

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Kajtár Edit, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKINTV41
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Családi és társas kapcsolatok kommunikációja
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Communication in family and social relations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA/MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Korpics Márta Katalin, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: a 9. és a 15. pontban meghatározottak szerint
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy segítse a hallgatókat a mindennapi élet két fontos területén a kommunikáció hatékonyságának növelésében. A családi életben és a társas és csoportos kapcsolatokban a hatékony működést a kölcsönösség, a másokért való felelősségvállalás és a családból hozott minták határozzák meg. A tantárgy erre vonatkozó ismeretek átadását és a boldoguláshoz szükséges képességek fejlesztését célozza meg.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course aims at helping students in enhance their communication skills in two important fields of everyday life. The ability to function in family life as well as in social and group relations are determined by mutuality, responsibility for others and patters people see in their own families growing up. The course's objective is to share knowledge about these and develop skills that are necessary in order to be successful in this field of life.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a családi kommunikáció területét, tisztában van a család életciklusaival, a családi szerepekkel, a transzgenerációs elmélettel. Tisztában van a társas kapcsolatokat meghatározó kommunikáció sajátosságaival.

    Képességei: Szociális kompetenciái és IKT kompetenciái fejlődnek. Képes mindennapjai tudatos megélésére és megtervezésére.

    Attitűdje: Pozitívan viszonyul saját magához, családjához, társas kapcsolataiban a megértésre törekszik, fejleszti saját magát.

    Autonómiája és felelőssége: Felelősen viszonyul saját életéhez, családi és társas kapcsolataihoz.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Student are familiar with fields of intra-family communication, are aware of the lifecycles of families, know family roles, and transgenerational theory. The students are familiar with the specificities of the communication shaping social relations.

Capabilities: Development of social and info-communicational skills. The students are able to plan and to be present in their everyday lives.

Attitude: Student have a positive attitude towards themselves, their families, they strive to be understanding in their social relations, continuously look for ways of self-improvement.

Autonomy and responsibility: Students have responsibility of their own lives, families and social relations.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Ismerkedés, motiválás, elvárások összegyűjtése. Módszertani alapozó (Introduction, motivation, collection of expectations. Basic methodology)

12.2. A családok rendszerszemléletű megközelítése (System approach of families)

12.3. Családi életciklus modellek (Family lifecycle models)

12.4. A családi életciklusokhoz tartozó normatív krízisek (Normative crises related to family lifecycles)

12.5. Szerepek és kommunikáció a családi kapcsolatokban (Roles and communication in family relations)

12.6. Konfliktuskezelés, asszertív kommunikáció (Conflict management, assertive communication)

12.7. Transzgenerációs hatások: titkok, tabuk, diszfunkcionális mintázatok (Transgenerational effects: secrets, taboos, dysfunctional patters.)

12.8. Az egyén és a csoport. Csoportok fejlődési fázisai (The individual and the group. Phases of group development)

12.9. Csoportdinamika (Group dynamics)

12.10. Szerepek a csoportban (Roles within the group)

12.11. Konfliktuskezelési módszerek a csoportokban (Methods of conflict management in groups)

12.12. Közösségek, virtuális közösségek a mai társadalmakban. Mikrokutatások bemutatása (Communities, virtual communities in contemporary societies. Presentation of micro-researches)

12.13. A csoport, mint a pozitív tapasztalatok és az EQ fejlesztésének színtere (kreatív ötletbörze és bemutató) (The group as a place for positive experiences and EQ development (creative brainstorming and presentation))

12.14. A félév zárása, értékelés, összegzés (Conclusion, evaluation, summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/ tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 25%-ról való hiányzás az elfogadott.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatóknak a félév során több feladatot is kell teljesíteniük. A gyakorlati órákhoz kapcsolódóan kell feladatteljesítést leadni: családi narratívák felfejtése és párokban történő bemutatása; szerepek a családban (szereptorta elkészítése); transzgenerációs mintázatok a családban (írásbeli beadandó); a csoport mozgatása - kreatív ötletbörze és bemutató; virtuális közösségek kutatása mikrokutatás elkészítése és prezentálása. Minden feladat 2 pontot ér.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az órák min. 75%-án való részvétel. A megadott feladatok határidőre történő leadása.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés, ötfokozatú értékelés a 14. pontban meghatározott teljesítések alapján. (ÉÉ)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bagdy Emőke: Családi szocializáció és személyiségzavarok. Tankönyvkiadó, Budapest, 1997
2. Buda Béla – Szilágyi Vilmos: Párválasztás. Gondolat,1978.
3. Orvos-Tóth Noémi: Örökölt sors. Családi sebek és a gyógyulás útjai. Líra, Budapest, 2018.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Spannraft Marcellina - Korpics Márta – Németh László (szerk.): A család és közösség szolgálatában. KRE-L'Harmattan, Budapest, 2016.
2. Rudas János: Delfi örökösei. Önismereti csoportok. Gondolat, Budapest, 1997.
3. Rudas János: Csoportdinamika. Kezdőknek, haladóknak, kívülállóknak. Oriold és társai, Budapest, 2016.

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Korpics Márta Katalin, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKMTM59
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Digitalizáció az uniós kereskedelmi jogban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Digitalization in the EU commercial law
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Strihó Krisztina, PhD, tudományos munkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az elektronikus kereskedelem kialakulása (fogalmak, digitalizáció, információs társadalom). Az EU irányelve, hazai rendelkezések, jogesetek, fogyasztóvédelmi problémák. Webáruházakkal kapcsolatos kérdések.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Emergence of the e-commerce (definitions, digitization, information society). The EU directive, domestic regulations, legal cases, consumer problems. Problems of the webshops.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri és érti az elektronikus kereskedelemre vonatkozó normatív előírásokat, definíciókat, valamint gyakorlati problémákat.Képes eligazodni a vonatkozó dokumentumokban.

Képességei: A kurzus sikeres teljesítésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy megértsék az EU jogrendszerének jellemzőit, kapcsolódásait a tagállami jogrendszerekhez a kereskedelmi joggal összefüggésben.

Attitűdje: A hallgatók törekszenek az uniós jog hatékony alkalmazására, elfogadják a sajátos uniós jogrendszerből adódó jogértelmezési és jogalkalmazási feladatokat a kereskedelmi joggal összefüggésben.

Autonómiája és felelőssége: A hallgatók felelősséget vállalnak az Európai Unió jogának területére eső szakmai munkájukért. A kurzus segít abban, hogy a hallgatók autonóm módon, önálló javaslatokat fogalmazzanak meg uniós jogi kérdésekben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Attendees know and understand the regulatory provision, the definitions and the practical problems. Attendees are familiar with the basic legal documents and can use them without

any further assistence.

Capabilities: At the end of the course the students shall understand characteristics of the legal system of the EU and its linkage with the legal systems of the Member States in the context of commercial law.

Attitude: Students are pursue for the effective application of Union law, and accept the tasks of interpretation and enforcement arising from the specific EU legal order in the context of commercial law.

Autonomy and responsibility: Students take responsibility for their professional work in the field of European Union law. The course helps students to formulate autonomous proposals on EU law issues.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A digitalizáció és annak háttere (The digitalisation and its background)

12.2. Az információs társadalom (The information society)

12.3. Az elektronikus kereskedelem - alapfogalmak (The electronic commerce - basic definition)

12.4. Normatív háttér - (legal backgraund)

12.5. Az elektronikus kereskedelmi jogviszony sajátosságai (Specialities of the electronic commerce relationship)

12.6. A szerződés sajátosságai (Specialities of the contract)

12.7. Felelősségi kérdések (Responsibility questions)

12.8. Webáruházak (webshops)

12.9. Fogyasztóvédelmi kérdések (consumer protection issues)

12.10. Előnyök kontra hátrányok, adatvédelem (Preferences versus disadvantages, data protection)

12.11. Jogesetek I. (legal cases I.)

12.12. Jogesetek II. (legal casese II.)

12.13. Prezentáció I. (presentation I.)

12.14. Prezentáció II. (presentation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Legfeljebb a foglalkozások 25%-án (nappali tagozaton három alkalommal, levelező tagozaton egy konzultációról) megengedett a hiányzás. A hiányzást nem szükséges igazolni, azonban a megengedett mérték túllépése esetén az aláírás megtagadható. Megengedett mértékű mulasztás esetén a hallgató köteles a tantárgyi programban leírt kötelezettségeket teljesíteni, a mulasztott foglalkozás anyagából önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Legfeljebb két prezentáció a félév során, jogesetmegoldások, és órai aktivitás értékelése. Prezentációk és jogesetmegoldás a tematikában meghatározott témaköröknél. A prezentációk, a jogesetmegoldás, és az órai aktivitás a gyakorlati jegy 33-33-33%-át teszi ki.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A kiadott feladatok és példák határidőre történő megoldása, órai munka. Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés. A prezentációk, a jogesetmegoldás és az órai aktivitás az évközi jegy 33-33-33%-át teszi ki.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Strihó Krisztina: Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatással összefüggő szerződés. In: Papp Tekla (szerk.): Atipikus szerződések. Budapest, Opten, 2015. 127-159. ISBN 978-615-5122-23-1;
2. Strihó Krisztina: Az elektronikus kereskedelem: A kereskedelem digitalizációjának alapvetései. Wolters Kluwer, Budapest, 2020. ISBN: 9789632959689

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Pázmándi Kinga-Verebics János (szerk): E-jog. Budapest, HVG-ORAC, 2012, 15-48.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Strihó Krisztina, PhD,
tudományos munkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTV20
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Diktatúrák politikai és közjogi rendszere
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Political and public law in dictatorships
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Sáfrán József PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus mély betekintést nyújt a különböző diktatúrák politikai és közjogi rendszereibe. A hallgatók megtanulják, hogyan határozzák meg ezek a rendszerek a politikai hatalom szerkezetét és gyakorlatát, valamint a közjogot és a polgárok jogait. A gyakorlat során a hallgatók megismerik az alapvető politikai és jogi fogalmakat, és megértik, hogy a diktatórikus rendszerek hogyan alkalmazzák és torzítják ezeket a fogalmakat. A tananyag magában foglalja a történelmi és modern diktatúrák elemzését is, és rávilágít, hogy ezek a rendszerek hogyan alakítják az államok bel- és külpolitikáját. Az óra interaktív, elősegítve a kritikus gondolkodás és elemzési készségek fejlesztését. A hallgatók részt vesznek az előadásokban, vitákban, csoportos projektekben és önálló kutatásokban. Az előadások és viták célja, hogy a hallgatókat arra ösztönözzék, hogy alakítsák ki saját nézeteiket, miközben megismerik a témához kapcsolódó elméleteket és kutatásokat. A kurzus végére a hallgatók képesek lesznek arra, hogy összehasonlítsák és elemezzék a különböző diktatúrák politikai és közjogi rendszereit, valamint megértsék, hogyan alakulnak ki és működnek ezek a rendszerek, és milyen hatásuk van a polgárok életére és a nemzetközi politikára.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides a deep insight into the political and public law systems of different dictatorships. Students will learn how these systems define the structure and practice of political power, as well as public law and citizens' rights. Through this class, students will learn basic political and legal concepts and understand how dictatorial regimes apply and distort these concepts. The course will also include an analysis of historical and modern dictatorships and highlight how these regimes shape the domestic and foreign policies of states. The lesson is interactive, promoting the development of critical thinking and analytical skills. Students will participate in lectures, discussions, group projects and independent research. Lectures and debates are designed to encourage students to form their own views while learning about theories and research related to the topic. By the end of the course, students will be

able to compare and analyse the political and public law systems of different dictatorships, and to understand how these systems are formed and operate, and their impact on the lives of citizens and on international politics.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A hallgató megfelelő áttekintéssel rendelkezik az órán tanult diktatúrák politikai és közjogi helyzetével kapcsolatban. Az újonnan megtanult elemzési módszereket a gyakorlatban is alkalmazni képes.

Képességei: A hallgató képes jogi és politikai gondolkodásra, kritikai elemzésre, összehasonlításra.

Attitűdje: A hallgató nyitott és fogékony a demokráciától eltérő rendszerek ismeretére. A tanultakkal képes következtetéseket levonni, és másképp látja mostantól ezeket a rendszereket.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató képes politikai és jogi szövegek értő elemzésére, diktatórikus elemek beazonosítására és azok kontextusfüggő kritikai értelmezésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student will have a good overview of the political and public law of the dictatorships studied in the course. He/she is able to apply the newly learned analytical methods in practice.

Capabilities: The student will be able to think in legal and political terms, to analyse critically and to compare.

Attitude: The student will be open and receptive to systems other than democratic ones. He/she is able to draw conclusions from what he/she has learnt and now sees these systems differently.

Autonomy and responsibility: The student is able to analyse political and legal texts with understanding, to identify dictatorial elements and to interpret them critically in a context-dependent way.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, feladatelosztás (Introduction, division of tasks)

12.2. Fasizmus, nácizmus, kommunizmus: Olaszország, Németország és a Szovjetunió a II. világháború alatt (Fascism, Nazism, Communism: Italy, Germany and the Soviet Union during World War II)

12.3. Diktatúrák Magyarországon: Tanácsköztársaság, nyilasok, Rákosi-rendszer, Kádár-rendszer (Dictatorships in Hungary: the Soviet Republic, the Arrow Cross, the Rákosi regime, the Kádár regime)

12.4. A Szovjetunió – Oroszország (The Soviet Union - Russia)

12.5. Kambodzsa, Burma (Cambodia, Burma)

12.6. Türkmenisztán, Kirgizisztán, Szíria (Turkmenistan, Kyrgyzstan, Syria)

12.7. Diktatúrák a Karib-térségben: Kuba, Nicaragua, Panama (Dictatorships in the Caribbean: Cuba, Nicaragua, Panama)

12.8. Dél-Amerika: Argentína, Brazília, Chile (South America: Argentina, Brazil, Chile)

12.9. Szingapúr, Szaúd-Arábia (Singapore, Saudi Arabia)

12.10. Afrika: Tanzánia, Zimbabwe (Africa: Tanzania, Zimbabwe)

12.11. Észak-Korea (North Korea)

12.12. Kína (China)

12.13. Összefoglalás, értékelés (Summary, evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A kurzus sikeres elvégzéséhez a hallgatóknak a foglalkozások minimum 10 alkalmán kell részt venniük. Egy félév alatt három alkalommal lehet távol lenni. Ha valaki többször hiányzik, akkor a félévközi feladatok elvégzése mellett a félév végén szóbeli vizsgát is tennie kell, amely során bizonyítania kell a tantárgy anyagának megértését és elsajátítását.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató egy kiválasztott témakörben kutat és előadja azt.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgató minimum 10 alkalmon részt vett.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, melyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók. A féléves munka során a hallgatók pontokat szereznek, amelyeket a félév végén összesítünk. Az értékelés a következő ponthatárok szerint történik:

< 50 pont: elégtelen (1)

51-60 pont: elégséges (2)

61-70 pont: közepes (3)

71-80 pont: jó (4)

81-100 pont: jeles (5)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csikós Zsuzsanna – Horváth Emőke: Diktátorok és diktatúrák a Karib térségben. L' HARMATTAN KFT., Budapest, 2020.
2. Erényi Tibor - Harsányi Iván - Krausz Tamás - Ormos Mária - Pankovits József - Székely Gábor: Diktátorok - diktatúrák - Akik nyomot hagytak a 20. században. Napvilág Kiadó, Budapest, 1997.
3. Pándi Lajos: A kelet-európai diktatúrák bukása. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1996.
4. Balogh László: Rendszerváltások és diktatúrák - politikai-hatalmi viszonyok kelet-közép-európában 1944-1985. Századvég Pol. Isk. Alapítv., Budapest, 2004.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Juan J. Linz, Alfred Stepan: Problems of Democratic Transition and Consolidation: Southern Europe, South America, and Post-Communist Europe. The Johns Hopkins University Press, Baltimore, 1996.
2. Steven Levitsky, Lucan A. Way: Competitive Authoritarianism: Hybrid Regimes after the Cold War. Cambridge University Press, Cambridge, 2010.
3. Carl J. Friedrich, Zbigniew K. Brzezinski: Totalitarian Dictatorship and Autocracy. Harvard University Press, Cambridge, 1965.
4. Robert A. Dahl: Polyarchy: Participation and Opposition. Yale University Press, New Haven,

1971.
5. Hannah Arendt: The Origins of Totalitarianism. Harcourt, Brace & World, Inc., 1951.
6. Jean Edward Smith: The Defense of Berlin. The Johns Hopkins Press, 1963.
7. Andrei Lankov: The Real North Korea: Life and Politics in the Failed Stalinist Utopia. Oxford University Press, 2013.
8. Minxin Pei: China's Crony Capitalism: The Dynamics of Regime Decay. Harvard University Press, 2016.
9. Richard Sakwa: Putin: Russia's Choice. Routledge, 2008.

Budapest, 2023. június 5.

Dr. Sáfrán József, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM32
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Diplomácia a gyakorlatban – érdekérvényesítés és diplomáciai gyakorlatok az EU, az ENSZ és a nemzetközi szervezetek munkájában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Diplomacy in practice - advocacy and practices in diplomacy in the work of the EU, the UN and international organizations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 80% gyakorlat, 20% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Lovászy László Gábor, PhD, tudományos főmunkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (8 EA + 20 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (2 EA + 6 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Alapvetően négy témakör köré épül a kurzus. Az első témakör: az EU-s intézmények (EB, EP, EiT), az Európa Tanács, EBESZ és az EU Ügynökségek munkája diplomata és alkalmazotti szemmel. A második terület az ENSZ működésének tapasztalatairól diplomata és szakértői szemmel. A harmadik téma a nemzetközi lobbiszervezetek és think tankek érdekérvényesítési gyakorlata. A negyedik témakör az euróatlanti világ, azaz az euróatlanti szövetségi rendszer és az USA külpolitikája a gyakorlatban.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course is basically built around four topics. The first topic: the work of the EU institutions (COM, EP, EC), the Council of Europe, OSCE and EU Agencies from the perspective of diplomats and employees. The second area is about the experience of the operation of the UN from the perspective of diplomats and experts. The third topic is about the advocacy practice of international lobby organizations and think tanks. The fourth topic is on the Euro-Atlantic world, i.e. the Euro-Atlantic alliance system and US foreign policy in practice.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az európai intézmények (EB, EP, EiT, ET, EBESZ, ENSZ, stb.) szervezeti kultúráit, össze tudja hasonlítani az eltérő intézmények működési elveit. Ismeri az érdekérvélnyesítés gyakorlati elemeit.

    Képességei: Sikeres tárgyalásokhoz, intézményi munkához szükséges ismeretekhez nélkülözhetetlen háttér feltérképezése.

Attitűdje: Nagyfokú nyitottság a diplomáciatörténet, a geopolitika és az uniós/nemzetközi intézmények megértéséhez.

Autonómiája és felelőssége: Magas önbizalommal mutatja be a választott témát. Nyitottság és megértés azon nézetek iránt, amelyekkel kutatásai során kapcsolatba került, mint lehetséges jelölt a diplomáciai tevékenységre. Tudását, képességét és befolyását felelősségteljesen használja valamennyi kommunikációjában a sikeres munka érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/She knows the organisational cultures of the European institutions (EC, EP, EC, CoE, OSCE, UN, etc.) and can compare the working principles of the different institutions. Knowledge of the practical elements of lobbying and advocacy.

Capabilities: Background mapping is essential for successful negotiations and knowledge required for institutional work.

Attitude: A high degree of openness to understanding diplomatic history, geopolitics and EU/international institutions.

Autonomy and responsibility: They present the chosen topic with high confidence. Openness and understanding of the views with they come in contact during their research as a possible candidate for diplomatic activity. They use their knowledge, ability and influence responsibly in all their communications for successful work.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Ismerkedés, motivációk feltérképezése, a kurzus felépítése, módszer bemutatása, félév tematikájának ismertetése, alapfogalmak, EU, ENSZ, és egyéb nemzetközi szervezetek bemutatása szervezeti oldalról (Getting to know the students and their motivations, the structure of the course, presentation of the method, presentation of the theme of the semester, basic concepts, presentation of the EU, UN and other international organizations from the organizational side.)

12.2. Az Európai Bizottság, ET, EBESZ és az EU Ügynökségek szervezeti kultúrája és gyakorlata diplomata és bürokrata szemmel (The organizational culture and practice of the European Commission, EC, OSCE and EU Agencies from the perspective of diplomats and bureaucrats)

12.3. ENSZ működésének tapasztalatairól diplomata és szakértői szemmel (On the experience of the operation of the UN with the eyes of a diplomat and an expert)

12.4. Nemzetközi szervezetek és brüsszeli érdekérvényesítés és a think tankek gyakorlata (Practice of international organizations and advocacy as well as of think tanks in Brussels)

12.5. Az euróatlanti világ és lobbistái (The Euro-Atlantic world and their lobbysts)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Hiányzás mértéke maximum 20%. Az órák gyakorlati jellegéből fakadóan az ettől eltérő hiányzás esetén pótlásra nincs lehetőség.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az utolsó alkalmon leadandó egy elemzés (forrásmű Trócsányi-Lovászy (szerk.): Európai körkép), amely a vizsga alapját képezi.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az órákon való 80%-os részvétel, valamint az utolsó alkalmon leadott, 8 000 karakteres elemzés, amely a szóbeli vizsga alapjául szolgál.

16.2. Az értékelés:

A jeles értékelés olyan esetekben, amikor konkrét, Magyarországgal kapcsolatban megfogalmazott krikitára válaszul készül el egy elemzés, bemutatva a stratégiát (diplomáciai tárgyalási terv) és a felhasználandó országokra vonatkozó eseteket. Öt fokozatú értékelés. Az értékelés a 8000 karakteres elemzés és a szóbeli vizsga alapján történik. Pontozási rendszer: 100-80% jeles, 89-70% jó, 69-60% közepes, 59-50 elégséges, 49 -0% elégtelen.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Gyakorlati jegy. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább 50%-os értékelés elérése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

3. Trócsányi László – Lovászy László Gábor (szerk.): Európai körkép. Ludovika Kiadó, Budapest, 2020. ISBN 9789635313709
4. Arató Krisztina – Koller Boglárka: Az Európai Unió politikai rendszere. Dialóg Campus, Budapest, 2019. ISBN: 9789635310746
5. Nugent, Neill: The Government and Politics of the European Union. 8th edition. Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2017. ISBN 978-1137454089.

17.2. Ajánlott irodalom:

3. Kissinger, Henry: Diplomácia. Panem Kiadó, Budapest, 2014. ISBN: 9789635451999
4. Bába Iván (főszerk): Új diplomáciai lexikon. Kairosz, Budapest, 2022. ISBN 978-963-514-129-6O
5. Martonyi János: Nemzet és Európa. Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2021. ISBN: 9789635313839
6. Putnam, Robert D.: Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of Two-Level Games. International Organization, Vol. 42, No. 3. 427–460. DOI: https://doi.org/10.1017/S0020818300027697

Budapest, 2023.június 5.

Dr. Lovászy László, PhD,
tudományos főmunkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM50
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Döntéshozatal nemzetközi környezetben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Decision making in international environment
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a döntéshozatal széleskörű elméletikérdéseiről ad áttekintést, részletesen bemutatja a főbb döntéselméletiiskolákat és módszereket. Kiemelten foglalkozik a nemzetközi környezetben zajlódöntéshozatal sajátosságaival, a kulturális elemek hatásaival. A hallgatók elsajátítják a döntésmódszertan alapjait, a döntés-előkészítés és a döntéshozatal technikáit. Megismerik a döntéshozatalt befolyásoló fontosabb kulturális dimenziókat és a nemzetközi környezetben zajló döntéshozatalai folyamatok jellemzőit, képessé válnak a kulturális különbözőségekből fakadó döntési problémák azonosítására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an overview of the broad theoretical issues of decision making, and details the major schools and methods of decision theory. Special attention is paid to the peculiarities of decision making in the international environment and the effects of cultural elements. Students will learn the basics of decision-making methodology, techniques of decision preparation and decision making. They become familiar with the major cultural dimensions that influence decision-making and the characteristics of decision-making processes in an international context, and are able to identify decision problems arising from cultural differences.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.

Képességei: Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a változásokhoz alkalmazkodni, adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.

Attitűdje: Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan. Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Understands and interprets the most important relations in social sciences, with confident practical use of the acquired knowledge.

Capabilities: Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy . Independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. Adapting to changes and of having his/her concept of adaptation accepted by his/her colleagues and other partners.

Attitude: Using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.

Autonomy and responsibility: He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her. He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A félév megbeszélése. A problémamegoldás és a döntéshozatal kapcsolata. A problémák felismerése. A problémák időbeni fejlődése. Probléma taxonómiák. A döntéselmélet interdiszciplináris kerete. Filozófiai, közgazdasági közelítésmód, az adminisztratív modell, Skinner modellje, a fokozatos hozadék és a szemetes kosár modell. Az egyéni és szervezeti döntéshozatali modellek jellemzői. A bizonytalanság, a komplexitás és az időtényezőszerepe a problémamegoldásban. Bizonytalanságkerülés hatása a döntésekre.

12.2. Racionális döntéshozatal, rational choice.

12.3. A korlátozott racionalitás és megnyilvánulásai. Jól és rosszul strukturált döntési helyzetek. Az információfeldolgozás korlátjai. Stratégiai döntéshozatal. Inkrementalizmus.

12.4. Korlátozott racionalitás a nemzetközi kapcsolatokban.

12.5. Viselkedéstudományi megközelítés, irracionalitás, anomáliák.

12.6. Döntéshozatal kockázat mellett. Kilátáselmélet.

12.7. Csoportos döntéshozatal: A döntéshozatali csoportjellemzői. A csoportviselkedés elméletei. A csoportszerkezet. Csoportkommunikáció. A hatékony csoport jellemzői. Csoporton belüli szerepek. Groupthink, bizottsági döntéshozatal, elitcsoportok a döntéshozatalban. Nemzetközi szervezetek értelmezése döntéshozatali szempontból. A társadalmi döntések elméletei. A Public Choice.

12.8. A memória, a sztereotípiák és a sémák szerepe. A valószínűség normatív és leíró elmélete. Heurisztikák.

12.9. Játékelméleti modellek a döntéstámogatásban: mátrixok, döntési fák. Döntéshozatal versenyző környezetben, kompenzációs és nemkompenzációs modellek.

12.10. Döntések válságban és fenyegetettség alatt.

12.11. Kultúra és döntéshozatal, kötöttségek és kompromisszumok. A hatalmi távköz hatása a döntési

struktúrákra. Döntéshozatal individualista és kollektivista kultúrákban. A konfliktusok jellemzői és okai multikulturális környezetben. A tárgyalás, mint konfliktus megoldó technika. A konfliktusok játékelméletiközelítése. Alapjátszmák. Konfliktusok a csoportos döntéshozatal során.

12.12. Hallgatói esettanulmányprezentációk

12.13. Hallgatói esettanulmányprezentációk

12.14. Hallgatói esettanulmányprezentációk

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Aktív órai részvétel, csoportmunka, prezentáció, legalább 10 alkalom

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

esettanulmány elemzések

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése: legalább 10 alkalommal részvétel az órán.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: órai aktivitás 20 pont tanári értékelés alapján. Prezentáció és ehhez kapcsolódó beadandó esettanulmányelemzés 30 pont. ponthatárok: 25-től elégséges, 31-től közepes, 37-től jó, 42-től jeles. A prezentáció és beadandó 30 pontjának megoszlása: 3 pont előzetes konzultáció az oktatóval a prezentáció tartalmáról. Konzultációs időpontok az esettanulmányok kiadásával egy időben lesznek megadva, amelyre feliratkozással lehet jelentkezni. 10 pont a beadandó: Az esettanulmány elemzése 6-7 ezer karakter hosszan a megadott kérdésekre válaszolva. Beadási határidő: 2020. május 3. e-mailen: kutasi.gabor@uni-nke.hu .12 pont prezentáció: szempont, hogy mennyire alapos a felkészülés, mennyire fókuszál az elemzési kérdésekre, mennyire tudja bevonni a többieket egy-egy kérdéssel vagy feladattal. Az esettanulmányfeldolgozást és prezentációt a hallgatók párban végzik. (Esetleg megengedett, hogy valaki egyedül végezze.)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Zoltayné Paprika Zita (2005): Döntéselmélet. AlineaKiadó, Budapest. p. 600. ISBN: 9638665122

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Herbert A. Simon, “Human Nature in Politics: The Dialogue of Psychology with Political Science,” American Political Science Review 79 (1985), pp. 293-304.
2. Daniel Kahneman and Amos Tversky, “Prospect Theory: An Analysis of Decision Under Risk,”Econometrica 47 (1979), pp. 263-91.
3. Daniel Kahneman, Jack L. Knetsch, and Richard H. Thaler, “The Endowment Effect, Loss Aversion, and Status Quo Bias,” Journal of Economic Perspectives 5 (Winter 1991), pp. 193-206.
4. Glen Whyte, “Groupthink Reconsidered,” Academy of Management Review 14 (1989), pp. 40-56.
5. Jean A. Garrison, “Foreign Policymaking and Group Dynamics: Where We’ve Been and Where

We’re Going,” International Studies Review 5 (2003), pp. 177-83.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kutasi Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁEKMTM32**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul): Egy jogszabály „élete" a tervezettől a hatályosulásig**
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The "life" of a piece of legislation from drafting to application
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % elmélet, 50 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Váradi Ágnes, PhD, közszolgálati egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA +1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: fogadókészség függvényében egyes órák intézménylátogatással összekötve tarthatók
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus a jogszabályok megalkotásával, elfogadásával, alkalmazásával és nemzetközi vetületeivel összefüggő kérdéseket holisztikus megközelítésben mutatja be. A szakpolitikai igény felmerülésétől a kodifikációs és elfogadási folyamaton át a hazai és nemzetközi bírói, illetve monitoring mechanizmusok általi értékelésig terjedően vizsgálja egy jogszabály "életét". A kurzus során gyakorlati, a közigazgatás mindennapjaiban hasznosítható ismeretek átadására (pl. kodifikáció alapjai), egyúttal a hazai jogalkotás európai uniós és nemzetközi jogi összefüggéseinek bemutatására is sor kerül.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course will take a holistic approach to introduce the drafting, adoption and application of a piece of legislation as well as the relevant international aspects. The course examines the "life" of a law from the emergence of a policy need, through the codification and adoption process, to the evaluation by domestic and international judicial and monitoring mechanisms. The course will provide practical knowledge that can be used in the day-to-day work of public administration (e.g. the basics of codification), while also presenting the EU-level and international legal context of domestic legislation.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri egy jogszabály megalkotásának, hazai és nemzetközi fórumok általi vizsgálatának és alkalmazásának alapkérdéseit. Átlátja a jogszabály-alkotás folyamatát, a jogszabály alkalmazására való felkészülés alapkérdéseit, a jogalkotással összefüggő alkotmánybírósági gyakorlatot, valamint a nemzetközi és uniós bírósági eljárások, monitoring mechanizmusok hatását a jogalkotásra.

    Képességei: Felismeri a jogalkotási folyamat belső összefüggéseit, a jogalkotás és a nemzetközi

monitoring mechanizmusok, illetve bírósági eljárások kölcsönhatásait, ezeket képes logikus formában, rendszerszinten összegezni és konkrét jogalkotási lépések vonatkozásában leképezni. Képes a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelés alkalmazására, a következtetések levonására.

Attitűdje: A hallgató stratégiai módon gondolkodik a jogalkotás kontextusában; a megszerzett ismereteket egységben látja. Szakpolitikai célokat, intézkedéseket differenciáltan, az Alaptörvény rendelkezései, a jogalkotásra vonatkozó követelmények, a nemzetközi és az uniós jog kontextusában értelmezi.

Autonómiája és felelőssége: Jövőbeli feladatköréhez igazodóan konstruktívan és professzionálisan jár el a jogalkotási folyamatban felmerülő kérdések kapcsán; a magyar jogszabályok bemutatása és értékelése során felelős álláspontot képvisel hazai és nemzetközi fórumok előtt egyaránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students know the basic issues of the drafting, scrutiny (by national and international fora) and application of different pieces of legislation. They have a deep understanding of the legislative process, the basic issues of preparing for the application of legislation, the case-law of the Constitutional Court in relation to legislation, and the impact of international and EU-level court proceedings and monitoring mechanisms on legislation.

Capabilities: The students recognise the interrelationships within the legislative process, the interaction between legislation and international monitoring mechanisms and judicial procedures; they are able to summarise these in a logical and systematic way and apply them in the context of specific legislative measures. In this area, they are able to identify problems, formulate questions, search for and evaluate evidence, apply logical reasoning and draw conclusions.

Attitude: The students think strategically in the context of legislation; they see the obtained information in their complexity. They interpret policy objectives and measures in a differentiated way, in the context of the provisions of the Fundamental Law, legislative requirements, international and EU law.

Autonomy and responsibility: In line with their future responsibilities, the students will act in a constructive and professional way in connection with issues arising in the legislative process; they will present and evaluate Hungarian legislation in a responsible manner before both domestic and international fora.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Hogyan merül fel jogalkotási igény? A jogalkotás és a szakpolitika összefüggései. (How does a legislative need arise? The relationship between legislation and policy.)

12.2. Hogyan készül egy normaszöveg? Kodifikáció a gyakorlatban. (How is a legislative text drafted? Codification in practice.)

12.3. Mit szolgálnak az egyeztetési folyamatok? Társadalmi és közigazgatási egyeztetés, kormányzati döntéshozatal (What is the purpose of the consultation processes? Public and administrative consultation, government decision-making)

12.4. Parlamenti szak I. – kijelölt bizottsági munka és a Törvényalkotási Bizottság. (The process in the National Assembly I. – debate in standing committes and in the Committe on Legislation)

12.5. Parlamenti szak II. – plenáris ülés. (The process in the National Assembly II. – Plenary sitting)

12.6. A Sándor-palota szerepe (The role of the Office of the President of the Republic)

12.7. Felkészülés a jogalkalmazásra - a bírák nézőpontja (Preparing to the application of the law - the judges' perspective)

12.8. Jogszabályok az Alkotmánybíróság előtt: amicus curiae, meghallgatások gyakorlata, AB határozatok végrehajtása (Pieces of legislation before the Constitutional Court: amicus curiae, hearings, enforcement of decisions)

12.9. Kötelezettségszegési eljárások gyakorlata; az Európai Bizottság eljárása (The practice of infringement proceedings; the European Commission's procedures)

12.10. Eljárások az Európai Unió Bírósága előtt (Procedures in front of the Court of Justice of the EU)

12.11. Az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt zajló eljárások gyakorlata (Procedures in front of the European Court of Human Rights)

12.12. Nemzetközi monitoring mechanizmusok hatásai a hazai jogalkotásra (Impact of international monitoring mechanisms on domestic legislation)

12.13. Intézménylátogatás (Visit to institutions)

12.14. Értékelés, összegzés (Evaluation, summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi/ őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább 11 foglalkozáson jelen kell lennie a hallgatóknak, a félév során három hiányzás lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A félév során a hallgatók egy projektmunkát készítenek, amelyben egy előre egyeztetett jogszabály „életének” egy fázisát elemzik az órákon elhangzott ismeretek birtokában.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Legalább 11 foglalkozáson való részvétel

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, melyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók az elvégzett projektmunkára.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a projektmunka legalább elégséges szintű teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Tóth J. Zoltán (szerk.): Jogalkotástan. Jogdogmatikai és jogszabályszerkesztési ismeretek. Budapest: Dialóg Campus Kiadó, 2019.
2. Gombos Katalin: Európai jog – Az Európai Unió jogrendszere. Budapest: Wolters Kluwer, 2019.
3. Bruhács János: Nemzetközi jog II. Különös rész. Budapest: Dialóg Campus Kiadó, 2010.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kocsis Gergő: Az Európa Tanács monitoringmechanizmusai és azok aktuális kihívásai. Külügyi Szemle 2021/Különszám
2. Blahó András, Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2016.
3. UN OHCHR: The United Nations Human Rights Treaty System. Fact Sheet No. 30/Rev.1 Geneva: United Nations, 2012.

4. Juhász Endre: Magyarország és az Európai Unió Bírósága. Közgazdasági Szemle 2014, 373 – 390.
5. Schanda Balázs: Az alkotmánybíráskodás új szerepe az Alaptörvény első évtizedében. Kompromisszumok, identitás és jogfejlesztés. Acta Humana 2021/2. 117–134.
6. Lamm Vanda: „A nemzetközi bíróságok kialakulása, elterjedése, megsokszorozódásuk következményei" in Jakab András – Könczöl Miklós – Menyhárd Attila – Sulyok Gábor (szerk.): Internetes Jogtudományi Enciklopédia (Nemzetközi jog rovat, rovatszerkesztő: Sulyok Gábor) http://ijoten.hu/szocikk/a-nemzetkozi-birosagok-kialakulasa-elterjedese-megsokszorozdasuk-kovetkezmenyei (2022).

Budapest, 2024.12.01.

Dr. Váradi Ágnes, PhD,
közszolgálati egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM21
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Emberi, gazdasági, szociális és politikai jogok a 21. században - milyen társadalmi és intézményi kihívásokat idéz elő a technológiai szingularitás?
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Human, economic, social and political rights in the 21th century – what societal and institutional challenges will be triggered by the technological singularity?
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Lovászy László Gábor, PhD, tudományos főmunkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (0 EA + 14 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (0 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy megvizsgálja az emberiség jövőképességét annak érdekében, hogy megértsük a géntechnológia, a mesterséges intelligencia és a robotika perspektíváit az emberi jogi, valamint különösen a nemzetközi jogi, (geo)politikai, gazdasági, kulturális, munkaerő-piaci aspektusok és tudományos áttörések fényében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the class is to examine the social futuring of mankind in order to understand the perspectives of gene technology, artificial intelligence as well as robotics in light of human rights with special regards to the aspects of international law, (geo)political, economical, cultural, labour market as well as scientific breakthroughs.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismerje meg azokat a technológiai és komplex társadalmi folyamatokat és ügyeket, amelyek a közeljövőt fogják alakítani.

Képességei: A hallgatónak képesnek kell lennie értelmezni azokat a összetettebb jogi és erkölcsi dilemmákat és kihívásokat, amelyek a technológiai fejlődésből következnek.

Attitűdje: A hallgatónak nyitottnak kell lennie komplexen értelmezni azokat a mélyebb technolgiai-társadalmi következményeket, amelyek a technológia szingularitásából következnek.

Autonómiája és felelőssége: A hallgatók felelősek a technológiai innovációk esetleges társadalopolitikai hatásait önállóan megvizsgálni, azokra további kutatási irányokat javasolni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students must know the technological and complex social trends and issues, which will shape the near future.

Capabilities: The students must understand the holistic legal and ethical dilemmas and challlenges, which will be driven by the technological development.

Attitude: The students must holistically understand the results of societal and technological developments, which led to the technological singularity.

Autonomy and responsibility: The students must be independently able to analyse some possible societal results of technological innovations in order to propose further directions of research.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés – áttekintés (Introduction - Overview)

12.2. Történelmi áttekintés – ókortól napjainkig (Historical overview - from antiquity to the present day)

12.3. Egészségügy forradalma – öt fázisban (Healthcare Revolution - Five Phases)

12.4. A negyedik ipari forradalom általános jellemzőiről (General characteristics of the Fourth Industrial Revolution)

12.5. Az emberi faj átalakulása következik? – bioetikai dilemmákról (What happens next to the human race? - Bioethical dilemmas)

12.6. Az elhallgatott politikai diskurzusokról és tabukról (About silent political discourses and taboos)

12.7. A demográforradalmárok kora következik? – a termékenységi kihívásokról (The age of the demographic revolutionaries? - the challenges of fertility)

12.8. Munkaerő-forradalomról – termelékenységbeli kihívásokról (The Labor Revolution - Challenges to Productivity)

12.9. Bioszociális forradalom – új társadalmi szerződés jön? (Biosocial Revolution - New Social Contract Coming?)

12.10. Ecce homo 2.0 – milyen emberi jogi kihívások jönnek? (Ecce Homo 2.0 - What Human Rights Challenges Are Coming?)

12.11. Az e-személy mint jogképes, mesterséges jogalany? (The e-Person as legal entity, artificial a legal person?)

12.12. Új paradigmák útvesztőiben – milyen társadalomszervezési kihívások lesznek? (In the maze of new paradigms - what are the challenges of social organization?)

12.13. Legújabb technológiai eredmények és azok interpretálása (Latest technology results and their interpretation)

12.14. Society 5.0 (Society 5.0)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles az előadások legalább 75 %-án megjelenni és elvégezni a félév elején meghatározott feladatokat. Hiányzás esetén a feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató köteles az előadások legalább 75 %-án megjelenni és elvégezni a félév elején meghatározott feladatokat: kiselőadás és zárhelyi dolgozat (lásd aláírás és értékelés megszerzésének pontos feltételei).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele minimum 75 %-os órai jelenlét; a 15 perces előadás megtartása. A téma kiválasztása az első órán történik, az előadás konkrét időpontja pedig a tantárgyi program alapján kerül kijelölésre, szintén a szemeszter elején. Az értékelés szempontjai: felhasznált források, az előadás szakmai tartalma, előadásmód.

16.2. Az értékelés:

Zárthelyi dolgozat a tanórák anyaga és a kötelező olvasmányok alapján. Értékelés: 60% alatt: elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89%: jó és 90% vagy 90% felett: jeles. A zárthelyi dolgozat időpontja a szorgalmi időszak utolsó előtti hete. Pótlásra az utolsó héten van lehetőség.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Lovászy, L. (2018): Homo Sapiens Conrectus - íme, a fejlesztett ember!, Budapesti Corvinus Egyetem Társadalmi Jövőképesség Kutatóközpont
2. Lovászy–Szalay (2016): Eugenika és etikai kérdőjelek. Élet és Tudomány, LXXI. évf., 18. szám, pp. 564-565.
3. Lovászy, L (2019) A migráció vagy a robotok mentik meg Európát?, PORTFOLIO.HU, 2019.11.16.
4. Zara, O. (2016): Robo Sapiens - Avagy személy lesz-e a robot? Európai Jog, 2016/2, pp. 1-4.
5. Lovászy, L. (2020): What Few in the West Talk About HUNGARIAN REVIEW XI : 1 pp. 1-1. ,

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lovászy, L. (2017): Automatizációról, garantált alapjövedelemről és egy új társadalmi szerződésről, SZOCIÁLPOLITIKAI SZEMLE III,
2. Lovászy, L. (2009): A jövő kihívásai, új jogi, jogfilozófiai problémákról és a" demográforradalmárok" feladatairól - Avagy több joga van-e egy csimpánznak, mint egy sclerosis multiplexes embernek? EURÓPAI JOG, IX : 3 pp. 42-48.
3. Lovászy,L ; Szalay, M. G. (2015): Genetikailag háromszülős gyermekektől az eugenika polgári jogiasításáig, EURÓPAI JOG, XV : 5 pp. 1-6. ,
4. Lovászy, L. (2019): Milyen gyors lesz a negyedik ipari forradalom? VILÁGGAZDASÁG ONLINE, 2019. 11. 18.
5. Harari, Y. (2020): Homo Deus - A holnap rövid története, Animus Kiadó
6. Kurzweil, R. (2013): A szingularitás küszöbén – Amikor az emberiség meghaladja a biológiát. Ad Astra, Budapest

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Lovászy László Gábor, PhD,
tudományos főmunkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁNJTM52**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Emberi jogok a Digitális Korban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Human Rights in the Digital Age
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Nagy Noémi, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A negyedik ipari forradalomban átalakuló infokommunikációs társadalom emberi jogi vonatkozásai. Az emberi jogok digitális érvényesülési lehetőségeinek, korlátozásának és veszélyeinek feltárása. Az egyes emberi jogok technológiai és az egyes technológiák emberi jogi vonatkozásai, összefüggései. Az emberi jogok nemzetközi (univerzális és regionális) védelmének átalakulása, kifinomulása a 21. századi digitális transzformáció során.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The human rights aspects of the infomation society transformed by the 4th industrial revolution. Introduction to the digital promotion of, derogation from, and threat to human rights. Identification of the technological aspects of certain human rights and the human rights aspects of certain technologies. The transformation and refinement of the international protection of human rights in the 21st century, both universally and regionally.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Az emberi jogok nemzetközi és regionális védelme. A 4. ipari forradalom társadalmi kihívásai.

    Képességei: A digitális transzformáció feltérképezése és folyamatának felmérése, és a klasszikus emberi jogi rezsim megfelelő alkalmazása a technológiai fejlődés által generált kihívásokra.

    Attitűdje: Rendszerszintű gondolkodás, a digitális technológiákra való nyitottság, emberi jogok iránti érzékenység, és kritikai gondolkodásmód.

    Autonómiája és felelőssége: A hallgatók képesek lesznek önállóan beazonosítani a technológiai veszélyeket az emberi jogok egyéni érvényesülése szempontjából, felelősségteljes egyéni döntéseket lesznek képesek hozni, valamint képesek lesznek a jelenlegi szakpolitikai intézkedések

objektív értékelésére és megalapozottan hozzájárulni a jövőbeli szakpolitikai válaszokhoz.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Universal and regional human rights protection regimes. Challenges of the 4th Industrial Revolution.

Capabilities: Mapping and assessing digital transformation and its processes. Application of the classic regime of human rights protection to the challenges generated by the technological development.

Attitude: System thinking, open to digital technologies, sensitivity towards human rights, and critical thinking.

Autonomy and responsibility: Students will be able to identify threats posed to human rights by technologies, to make responsible individual decisions, as well as to objectively evaluate current policies and to contribute to future policy responses.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika:

12.1. A technológiai és infokommunikációs társadalom fejlődése és fejlődéstörténete. A négy ipari forradalom. (The evolution and history of technological and information society. The four industrial revolutions.)

12.2. Bevezetés az információs alapjogokba. Az információs önrendelkezési jog és az információszabadság. (Introduction to information rights. Informational self-determination and freedom of information.)

12.3. Az emberi jogok érvényesülésének feltételei. Technikai feltételek: elérhetőség (Right to access), hálózatsemlegesség, földrajzi területi korlátozások (geoblocking). Emberi feltételek: digitális írástudás, a megkülönböztetés tilalma. Az algoritmusalapú döntéshozatal és a mesterséges intelligencia jogi kérdései és a megkülönböztetés tilalma. (The preconditions of the promotion of human rights. Az emberi jogok érvényesülésének feltételei. Technical conditions: Right to access, network neitrality, geoblocking. Human conditions: digital literacy, anti-discrimination. The legal issues related to algorithm-based decision-making and the artificial intelligence and anti-discrimination.)

12.4. Az állam szerepe az adatkezelésben és az adatvédelemben. Az állam, mint az információszabadság záloga. (The role of the state in data management and data protection. The state as the key to freedom of informaiton.)

12.5. Polgári és politikai jogok digitális vonatkozásai (Digital aspects of certain civil and political rights):

12.5.1. Az élethez való jog és az autonóm eszközök (autók), autonóm fegyverek. (The right to life and autonomous devices (cars), autonomous weapons.)

12.5.2. A magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog. Személyes adatok védelme. (The right to private and family life. Privacy and data protection.)

12.5.3. Gondolat-, lelkiismeret- és vallásszabadság. Véleménynyilvánítás szabadsága. A „fake news". Átláthatóság. (Freedom of thought, conscience, and religion. Freedom of speech and opinion. Fake news. Transparency.)

12.5.4. Gyülekezés és egyesülés szabadsága online és offline. (Freedom of online and offline association and assembly.)

12.6. A gazdasági, szociális és kulturális jogok digitális vonatkozásai (Digital aspects of certain economic, social and cultural rights):

12.6.1. A munkához és a szociális biztonsághoz való jog. Az oktatáshoz való jog. (The right to work and social security The right to educaiton..)

12.6.2. A szellemi, illetve adattulajdonhoz való jog. A megosztó gazdaság (sharing economy). (The right to intellectual or data property. Sharing economy.)

12.7. Az információs jogok büntetőjogi védelme. A számítógépes bűnözés. (The criminal protection of informational rights. Cybercrime.)

12.8. Az információs alapjogok kikényszeríthetősége. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának információs jogokkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlata. (Enforcement of informational rights. The jurisprudence of the European Court of Human Rights.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórákon való személyes részvétel kötelező. Az órák 25%-án hiányzás elfogadott. A maximumot meghaladó hiányzás esetén egy órai munka pótlása egy házi dolgozattal történik. Az órák több mint feléről való hiányzás esetében a tárgy nem teljesíthető.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tárgy teljesítése: egy szóbeli kiselőadás és egy írásbeli beadandó egy a hallgató által választott környezetvédelmi témában, az oktatóval történő előzetes egyeztetés alapján.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a személyes jelenlét. A maximumot meghaladó hiányzás esetén egy órai munka pótlása egy házi dolgozattal történik. Az órák több mint feléről való hiányzás esetében a tárgy nem teljesíthető és az aláírást az oktató megtagadja.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés, ahol a feladatok értékelése 5 fokozatú. Az oktató a féléves teljesítmény értékelésénél a kiselőadást és a dolgozatot 50-50%-ban veszi figyelembe.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges jegy megszerzése a félévközi feladatok teljesítéséből (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Murray – Klang: Human Rights in the Digital Age. Glasshouse Press, Cavendish Publishing, 2005.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Tóth András: Az infokommunikációs és technológia jog alapjai. NKE, 2018.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Nagy Noémi, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁNJTM53**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Emberi jogi jogesetek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Human Rights Case Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE ÁNTK Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szappanyos Melinda, adjunktus, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 14 x 2 – 28 óra/szemeszter
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 óra (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 óra (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus lehetőséget kínál a hallgatóknak, hogy a nemzetközi jog egyik legdinamikusabban fejlődő területébe nyerjenek mélyebb betekintést. Ugyan számtalan kurzus foglalkozik az emberi jogok védelmével elméleti szinten, de e tárgyak keretében sokszor nem nyílik lehetőség arra, hogy gyakorlati példákon keresztül követhessék a hallgatók a tanult szabályok érvényesülését. Rövid elméleti bevezető után a kurzus kifejezett célja az esetjog elemzése. Minden elméleti előadást jogesetek elemzése követ.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course offers students an opportunity to get deeper understanding of one of the most dinamically developping fields of public international law. Though several courses give an insight into the theory of international human rights law, usually they have no time to allow the instructors and students to analyse the application of the rules learned, through real life examples. After a short theoretical introduction, the course wholly focuses on the examination and discussion of case studies. Every lecture will be complemented by a discussion on case studies.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Az emberi jogok nemzetközi védelmének elméleti alapjai.

Képességei: Képes legyen a hallgató arra, hogy a tanult szabályok gyakorlati alkalmazásának finomságait felismerje és értelmezze.

Attitűdje: Minden emberi jogokkal foglalkozó tárgy kifejezett célja, hogy a megértésen túl érzékenyítse a hallgatókat emberi jogi problémák iránt.

Autonómiája és felelőssége: A hallgatók képessé válnak arra, hogy a médiában hallott emberi jogokkal kapcsolatos problémákat objektíven, gyakorlatias alapon értelmezzék és azokról felelősen nyilatkozzanak.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Basics of the international protection of human rights

Capabilities: By the end of the course, students will be able to recognize and understand the practical application of the legal norms learned.

Attitude: One of the requirements of every course dealing with human rights is to not only make students understand problems related to the topic, but make them sensitive to the problems discovered.

Autonomy and responsibility: The students will be expected to understand, analyse, think and speak about human rights issues in an objective manner, while supporting their opinion and arguments with real-life examples.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Emberi jogok nemzetközi védelme – a rendszer (International protection of human rights – the system)

12.2. Emberi jogok univerzális védelme (Universal protection system)

12.3. Emberi jogok európai védelme (szerződések, szervek) (European protection of human rights (treaties, institutions))

12.4. Jogesetek (Lawless kontra Írország, 1960 – elemzési szempontok megbeszélése) (Case studies (Lawless v. Ireland, 1960 – as a first example for student analysis))

12.5. Jogesetek elemzése I. (a konkrét ügyek a hallgatók érdeklődésének megfelelően kerülnek kiválasztásra) (Case studies I. (the actual judgements will be selected based on students' interest))

12.6. Jogesetek elemzése II. (Case studies II.)

12.7. Emberi jogok védelmének amerikai rendszere (szerződések, szervek) (American protection of human rights (treaties, institutions))

12.8. Jogesetek (Case of Barrios Altos v. Peru, 2001 – elemzési szempontok megbeszélése) (Case studies (Case of Barrios Altos v. Peru, 2001 – as a first example for student analysis))

12.9. Jogesetek (Case studies)

12.10. Emberi jogok arikai védelme (szerződések, szervek) (African protection of human rights (treaties, institutions))

12.11. Jogesetek (Norbert Zongo and Others v. Burkina Faso – elemzési szempontok megbeszélése) (Case studies (Norbert Zongo and Others v. Burkina Faso – as a first example for student analysis))

12.12. Jogesetek (Case studies)

12.13. Moot court (Moot court)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi szemeszter

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantervben meghatározottak szerint, legalább 60%-os részvétel a tanórákon.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az ellenőrzés 3 komponense:

1) Részvétel a jogesetek elemzésében (folyamatos a szemeszter során)
2) Írásbeli teszt (szemeszter közepe – 8. hét)

3) Egy jogeset önálló feldolgozása (szemeszter vége – 14. hét)

Mindhárom komponensből (pótlási) javítási lehetőség egy alkalommal

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az ellenőrzés 3 komponense:

4) Részvétel a jogesetek elemzésében (20%)
5) Írásbeli teszt (30%)
6) Egy jogeset önálló feldolgozása (50%)

Az aláírás feltétele az értékelés mindhárom komponensén legalább 50%-os eredmény elérése

16.2. Az értékelés:

Évközi jegy, ötfokozatú értékeléssel, az alábbiak szerint:

0-50%: elégtelen (1)

50-60%: elégséges (2)

60-70%: közepes (3)

70-80%: jó (4)

80% felett: jeles (5)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges (2) érdemjegy (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Lamm Vanda (szerk.): Emberi jogi enciklopédia, HvgOrac, 2018, SBN: 9789632583457
2. Grád András: A strasbourgi emberi jogi bíráskodás kézikönyve, Budapest : Strasbourg Bt., 2005, ISBN 9632179722

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Emberi jogi fórumok döntései, ítéletei
   a. Emberi Jogok Európai Bírósága: https://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/az-emberi-jogok-europai-birosaganak-iteletei és HUDOC adatbázis https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]}
   b. Emberi Jogok Amerikaközi Bizottsága és Bírósága: https://www.oas.org/en/iachr/ (cases) és https://www.oas.org/en/iachr/decisions/cases.asp
   c. Ember és Népek Jogainak Afrikai Bírósága: https://www.african-court.org/wpafc/ (cases)

Budapest, 2021.12.20.

Szappanyos Melinda, PhD
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁKINTV47**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** ESG – az eszköz, amellyel a pályán és versenyben maradsz
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** ESG - the tool to stay on track and competitive
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar**,** Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Méhes Tamás, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: csoportmunka, páros feladatmegoldás, kiscsoportos feladatmegoldás, hallgatói kiselőadás
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Fenntarthatóság, fenntartható fejlődés, fenntartható növekedés: a 21. század fő hívószavai. De mit tehetünk vállalati szinten ezek megvalósítása érdekében? A tantárgy célja az ESG (környezeti, társadalmi, irányítási) fenntarthatósági követelmények megismertetése a hallgatókkal olyan gyakorlati szakemberek által, akik mindennapi munkájuk során törekednek a vállalatuk ESG szempontrendszernek való minél teljesebb megfelelésére.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Sustainability, sustainable development, sustainable growth: the watchwords of the 21st century. But what can we do at company level to achieve them? The aim of this course is to introduce students to ESG (environmental, social, governance) sustainability requirements by practitioners who, in their daily work, strive to make their companies as ESG-compliant as possible.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a fenntarthatóság fő területeinek jellemzőit és elemeit. Ismeri a környezeti, társadalmi és felelős társaságirányítási (ESG) jogi szakterülethez kapcsolódó hazai, európai uniós és nemzetközi jogszabályi környezetet.

Képességei: Képes felismerni a környezeti, társadalmi és felelős vállalatirányítási (ESG) szabályozáshoz kapcsolódó jogszabályi rendelkezések összefüggéseit. Képes a hatékony kommunikációs eszközeivel segíteni az együttműködést és tanácsadást az ESG kérdések kezelésében a különböző érdekelt felekkel.

Attitűdje: Elkötelezett a környezeti, társadalmi szempontok érvényesítésében. Elkötelezett a fenntarthatóság iránt és aktívan támogatja annak előmozdítását.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez az ESG tevékenységgel járó munka és az elvégzett feladatok minősége és következményei iránt. Felismeri cselekedeteinek etikai vonatkozásait és gondoskodik arról, hogy azokat megfelelően és felelősségteljesen alkalmazza.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/She knows the characteristics and elements of the main areas of sustainability. Knowledge of the national, European Union and international legal environment related to environmental, social and corporate governance (ESG) law.

Capabilities: Ability to recognise the context of the legal provisions related to environmental, social and governance (ESG) legislation. Ability to use effective communication tools to facilitate collaboration and consultation in addressing ESG issues with various stakeholders.

Attitude: Committed to environmental, social and governance issues. Committed to sustainability and actively supports its promotion.

Autonomy and responsibility: Has a sense of responsibility for the quality and consequences of the work and tasks undertaken in ESG activities. He/she recognises the ethical implications of his/her actions and ensures that they are applied appropriately and responsibly.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az ESG és az azt meghatározó nemzetközi megállapodások, ezek hatásmechanizmusa (ESG and the international agreements that define it, their mechanisms of action);

12.2. ESG társadalmi-jogi vonatkozásai a vállalatokban (Social and legal aspects of ESG in companies);

12.3. A hazai ESG törvény és rendeletei (Domestic ESG law and regulations);

12.4. A vállalati fenntarthatóság EU-s szabályozása (CSRD, CS3D) (EU regulation on corporate sustainability (CSRD, CS3D));

12.5. A Taxonómiarendelet és annak megjelenése a hazai gyakorlatban (The Taxonomy Ordinance and its emergence in domestic practice);

12.6. Ágazati fenntarthatósági szabványok és irányok az EU-ban és Magyarországon (Sectoral sustainability standards and trends in the EU and Hungary);

12.7. Klímaváltozás és környezetvédelem (Climate change and environmental protection);

12.8. Gazdasági egységek működésének környezeti vetületei (Environmental aspects of the operation of economic units);

12.9. Zöld közbeszerzések (Green public procurement);

12.10. Környezetirányítási és vállalatirányítási rendszerek (Environmental management and corporate governance systems);

12.11. Nemzetközi ESG Keretrendszerek és szabványok jelentéstételi folyamatban (International ESG Frameworks and Standards reporting process);

12.12. Fenntarthatósági jelentés és ESG beszámoló elemzése (Sustainability report and ESG report analysis);

12.13. Fenntarthatósági pénzügyi-számviteli ismeretek, a CSRD megjelenése a magyar számviteli tv-ben (Sustainability financial-accounting knowledge, the emergence of CSRD in the Hungarian Accounting Act);

12.14. Fenntarthatóság, mint üzleti lehetőség (Sustainability as a business opportunity).

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

tavaszi/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák 25%-ról való hiányzás az elfogadott. Kedvezményes tanulmányi rend esetén az érintett hallgató mentesül a tanóralátogatási kötelezettség alól. A kreditek megszerzésének feltétele a 15. pontban foglalt projektfeladat elkészítése.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatóknak a félév során elsajátított ismeretek alapján egy 10.000 karakter terjedelmű beadandó dolgozatot szükséges elkészíteniük.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórák minimum 75%-án való részvétel. A megadott feladat határidőre történő leadása.

16.2. Az értékelés:

Évközi, ötfokozatú értékelés a 15. pontban meghatározott teljesítések alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. 2023. évi CVIII. törvény (ESG törvény)
2. Radácsi László: Felelős és fenntartható vállalat, HVG Orac, Budapest, 2021. ISBN: 9789636386115
3. Pataki András, Révész Balázs: Fenntarthatóság és vállalatirányítás: Vállalatok társadalmi felelősségvállalása

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kurcsik Nóra- Miháldy Zsombor – Tóth András (2021): Az Európai Zöld Megállapodás bemutatása Körforgásos Gazdaság és Környezetvédelem, 5. évfolyam, 4. szám (2021)
2. The Global ESG Handbook – A Guide for Practitioners
3. Nyikos Györgyi: Fenntartható finanszírozás és fejlesztés- Stratégia és szabályozás: átállás a fenntartható finanszírozási modellekre
4. Budapesti Értéktőzsde: ESG Jelentéstételi Útmutató a Budapesti Értéktőzsde kibocsátói számára.

Budapest, 2024.12.01.

Dr. Méhes Tamás, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKKTV03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** EU szakpolitika formálás és európai civil párbeszéd a gyakorlatban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** EU policy-making and European civil dialogue in practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 30% elmélet, 70% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tantárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Fejes Zsuzsanna, habilitált egyetemi docens, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (8 EA + 20 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: tömbösített órák
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatók gyakorlati példákon keresztül ismerjék meg az Európai Unió intézményi és döntéshozatali rendszerét, miközben egy aktuális és átfogó szakpolitikai kérdés kapcsán közvetlenül bekapcsolódnak egy folyamatban lévő döntés-előkészítési folyamatba. A kurzus középpontjában a többszintű kormányzás, a helyi és regionális önkormányzatok bevonása, valamint a területi egyensúly, a kulturális és médiapolitikai dimenziók, illetve a demokratikus részvétel kérdései állnak. A kurzus két fő egységből épül fel. Az első rész strukturált bevezetést nyújt az uniós kormányzás rendszerébe, áttekinti a legfontosabb uniós intézmények és szervek döntéshozatalban betöltött szerepét. A kurzus második fele interaktív és gyakorlatorientált, amely lehetőséget ad a hallgatóknak arra, hogy megértsék a regionális és helyi szint szerepét az uniós szakpolitika-formálásban, valamint a civil és területi párbeszéd gyakorlati működését.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to introduce students to the institutional and decision-making systems of the European Union by providing practical examples and directly involving them in an ongoing decision-making process related to a current and comprehensive policy issue. It focuses on multi-level governance, the involvement of local and regional authorities, geographical balance, and the cultural and media policy dimensions of democratic participation. The course consists of two main parts. The first part provides a structured introduction to EU governance, reviews the role of key EU institutions and bodies in decision-making. The second part of the course is interactive and practice-oriented. Working in groups, the course gives students the opportunity to understand the role of regional and local levels in EU policymaking, as well as the practical functioning of civil and territorial dialogue.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az Európai Unió intézményeinek működését és együttműködésük sajátosságait, az Európai Unió döntéshozatalának eljárási rendjét. Ismeretekkel rendelkezik a nemzeti érdekérvényesítés mechanizmusairól és modelljeiről az Európai Unióban.

Képességei: Képes konfliktushelyzetek kezelésére és enyhítésére, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására. Magas szintű kapcsolatteremtési készséggel rendelkezik. Képes a közszolgálat nemzetközi kapcsolataiban döntések előkészítésére és meghozatalára.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Nyitottan, kreatívan és megoldás-centrikusan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokkal szemben. Felelős módon gazdálkodik a rábízott vagy megszerzett információval.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi/európai szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Feladatait a szakterületére vonatkozó hivatásetikai standardok figyelembevételével látja el.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The operations of the European Union institutions, their peculiarities and the decision-making mechanism in the European Union. The mechanism and models of asserting national interests in the European Union.

Capabilities: Managing conflict situations using successful negotiation and cooperation skills. Building relations professionally. Preparing and making decisions in international public service relations.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. Openness, creativity and solution-oriented to professional challenges. Responsible information management.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the national, international/European organisation or public service he/she works for. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. He/she considers the professional ethical standards while working.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika.:

12.1. Az európai kormányzás és az európai civil párbeszéd értelmezése, valamint az EU intézményrendszerének (Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, Régiók Bizottsága, stb.) és döntéshozatalának áttekintése.

12.2. A tagállam-EU hatáskörmegosztás és érdekérvényesítés, valamint az Európai Unió költségvetésének (szerkezet, fő kiadási fejezetek és programok, bevételi források, a költségvetés és a szakpolitika-formálás kapcsolata, stb.) áttekintése.

12.3. Interakciók az EU intézményi szintjei között: az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság szerepe döntéshozatali folyamatokban

12.4. A Régiók Bizottsága, a helyi és regionális szintű érdekérvényesítés az EU szakpolitikák formálásában

12.5. Civil párbeszéd és stakeholder engagement az uniós szakpolitika-formálásban

12.6. Gyakorlati műhelymunka – hallgatói csapatmunka

12.7. Összegzés és értékelés.

Description of the subject, curriculum (English)

12.1. The main features of European governance and European civil dialogue, as well as an overview of the EU institutional system (European Council, Council of the European Union, European Parliament, European Commission, Committee of the Regions, etc.) and its decision-making process.

12.2. Overview of the division of competences in the EU and representation of interests, as well as the main features of the EU budget (structure, main budgetary headings and programmes, sources of revenues, the relationship between the budget and policy-making, etc.).

12.3. Interactions between EU institutional levels: the role of the European Parliament, the Council and the Commission in decision-making process

12.4. The Committee of the Regions, local and regional interest representation in EU policy-making

12.5. Civil dialogue and stakeholder engagement in EU policy-making: case study

12.6. Practical workshop – student group work

12.7. Summary and evaluation.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 25%-ról való hiányzás az elfogadott. Az ezt meghaladó hiányzás esetén a hallgató a kurzus oktatóval egyeztetett határidőig, az oktató által meghítározott külön feldattal pótolhatja a kimaradó tanórai munkát.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Aktív részvétel az előadásokon és az egyes tanórához meghatározott feladatok elvégzésében. Az órákra kiadott ismeretanyag rendszeres feldolgozása és követése, a vitájákban történő aktív részvétel, javaslatok megfeogalmazása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az órák min. 75%-án való részvétel. Aktív részvétel a foglalkozásokon. A kurzus végére írásban egy publikálásra alkalmas blogbejegyzés benyújtása.

16.2. Az értékelés:

Aktív részvétel a foglalkozásokon, ahol az órai munkában a hallgatók százalékos értékelést kapnak. Az érdemjegy megszerzése során 90% fölött jeles, 80% fölött jó, 70% fölött közepes, 60% fölött elégséges értékelést kap a hallgató.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arató Krisztina – Koller Boglárka (szerk.):- Az Európai Unió politikai rendszere. Dialóg Campus Kiadó, 2019. (II-V. fejezetek.) Online: https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/14718/728_ATMA_Az_Europai_Unio_politikai_rendszere_PDF.pdf
2. Bóka János - Gombos Katalin - Szegedi László: Az Európai Unió intézményrendszere. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2019, ISBN: 9786156020772 Online: https://real.mtak.hu/102277/1/web_boka_gombos_szegedi___az_europai_unio_intezmenyrendszere.pdf
3. Halmai Péter: Európai gazdasági integráció. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó,2020 (IV. fejezet: Az Európai Unió közös költségvetése). Online: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://antk.uni-nke.hu/document/akk-copy-

uni-nke-hu/717_Europai_gazdasagi_integracio.pdf

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Az Európai Unió hivatalos honlapja az egyes szakpolitikákhoz kapcsolódóan

Budapest, 2026. január 09.

Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD
egyetemi docens

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM60
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Európai jogi esettanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** European Law Case Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja, hogy a jogalkalmazás szemszögéből mutassa be az Európai jog általános területeit. Célja továbbá, hogy jellemző jogeseteken keresztül láttassa az uniós jogszabályok gyakorlati érvényesülését. Az esettanulmány mind módszer használatával a hallgatók gyakorlati ismereteket szerezhetnek az uniós jog működéséről. A tárgy segít a jogértelmezési kérdésekben eligazodni. A tárgy magabiztos ismereteket ad az Európai Unió Bírósága működéséről és a jogalkalmazási feladatairól. Segítséget nyújt abban is, hogy a hallgatók helyesen használják fel munkájuk során az Európai Unió Bírósága által hozott ítéleteket.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The purpose of the course is to present general areas of European law from the point of view of law enforcement. It is also intended to illustrate the practical application of EU law through specific cases. Using the case study method, students can gain practical insights into how EU law works. The subject will help to navigate in the field of legal interpretation. The course gives a deep knowledge of the functioning of the Court of Justice of the European Union and its enforcement tasks. It also helps students to use well of the judgments of the Court of Justice of the European Union in their work.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az Európai Unió jogrendszerét és annak sajátosságait. A hallgató a gyakorlat során megismer európai jogeseteket. Megérti az uniós jogszabályok gyakorlati érvényesülését. Az esettanulmányokon keresztül megismeri az uniós jog tagállami jogoktól való eltéréseit, valamint az európai jogalkotás sajátosságaira tekintettel az Európai Unió Bíróságának a jog érvényesülésében betöltött jogfejlesztő tevékenységét. Felismeri, azonosítja és csoportosítja a jogértelmezési módszereket.

    Képességei: Képességei: Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre. Képes az európai és a hazai közpolitikai és kodifikációs folyamatokban való

közreműködésre. Képes felismerni uniós jogi problémákat, és azokat az esetjogi gyakorlat alapján kreatívan megoldani.

Attitűdje: Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is. Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakterületének innovációs törekvései iránt. Nyitottan, kreatívan és megoldás-centrikusan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokkal szemben.

Autonómiája és felelőssége: Autonómiája és felelőssége: Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knowlwdge: He/she is familiar with the legal system of the European Union and its peculiarities. The student becomes familiar with European law cases during the practice. Understands the practical effect of EU legislation. Through case studies, he/she will learn about the divergences between EU law and national law and, in view of the specific nature of European legislation, the legal development activities of the Court of Justice in the field of justice. Recognizes, identifies, and groups legal interpretation methods.

Capabilities: Capabilities: He/she is capable of participating in the work of international organisations and institutions. Participating in domestic and European public policy and codification processes. Able to recognize EU law problems and to solve them creatively based on case law.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually. Openness, as well as criticism regarding the innovative aspirations of his/her professional field. Openness, creativity and solution-oriented to professional challenges.

Autonomy and responsibility: Autonomy and responsibility: He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az uniós jog doktrínái I. – jogesetek feldolgozása; (1. Doctrines of EU Law I. - Processing of legal cases;)

12.2. Az uniós jog doktrínái II. – jogesetek feldolgozása; (2. Doctrines of EU law II. - processing of legal cases;)

12.3. Prezentációk; (3. Presentations;)

12.4. Esettanulmányok bemutatása; (4. Presentation of case studies;)

12.5. Az előzetes döntéshozatali eljárások I. – jogesetek feldolgozása; (5. Preliminary references I. - Processing of legal cases;)

12.6. Az előzetes döntéshozatali eljárások II. – jogesetek feldolgozása; (6. Preliminary references II. - Processing of legal cases;)

12.7. Egyéb eljárások – jogesetek feldolgozása; (7. Other procedures - processing of legal cases;)

12.8. Prezentációk; (8. Presentations;)

12.9. Esettanulmányok bemutatása; (9. Presentation of case studies;)

12.10. A belső piac I. - jogesetek feldolgozása; (10. The Internal Market I. - Processing of cases;)

12.11. A belső piac II. - jogesetek feldolgozása;(11. The Internal Market II. - Processing of cases;)

12.12. Prezentációk; (12. Presentations;)

12.13. Esettanulmányok bemutatása; (13. Presentation of case studies;)

12.14. Komplex gyakorlat jogértelmezési módszertannal. (14. Complex practice with law interpretation methodology.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel ajánlott.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Esettanulmányok, prezentációk

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az esettanulmányok, prezentációk legalább 50%-án való részvétel, órai aktivitás. A 15. pontban írt feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Értékelés: gyakorlati jegy. A tematikának megfelelő esettanulmányok, prezentációk teljesítése a félév során a gyakorlati jegy 50%-a, az órai aktivitás a gyakorlati jegy 50%-a.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: Az Európai Unió joga. 2. átdolgozott kiadás. Patrocínium Kiadó, Budapest, 2021. ISBN 978-963-413-336-0;
2. Bóka János – Gombos Katalin – Nagy Barna Krisztina: Európai köz- és magánjogi jogesetgyűjtemény (Szerk: Papp Tekla). Nemzeti Közszolgálati Egyetem Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar. Egyetemi jegyzet. 2016.;
3. [EN: Paul Craig - Gráinne de Búrca: EU Law - Text, Cases and Materials. 6th ed., Oxford University Press, 2015, ISBN 9780198714927 (relevant chapters)]

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gombos Katalin: Európai jog – Az Európai Unió jogrendszere. Wolters Kluwer, Budapest, 2019. ISBN: 978 963 295 890 3;
2. Blutman László: Az Európai Unió joga a gyakorlatban – a Brexit után. Harmadik, átdolgozott kiadás HVG-ORAC, Budapest, 2020. ISBN 978 963 258 493 5;
3. Koen Lenaerts – José A. Gutiérrez-Fons: Az Európai Unió Bíróságának jogértelmezési módszerei. HVG-ORAC, Budapest, 2022. ISBN: 978 963 258 552 9
4. Varga Zsófia: Az EU-jog alkalmazása. Wolters Kluwer, Budapest, 2017. ISBN: 9789632956565
5. [Robert Schütze: An Introduction to EU Law. 2nd ed., Cambridge University Press, 2015, ISBN 9781107530324]

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM28
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Európaizáció a Balkánon
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Europeanization in the Balkans
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa- tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ördögh Tibor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy keretében a Nyugat-Balkánnak az Európai Unióhoz történő csatlakozását kísérjük figyelemmel. A foglalkozások első része általános megközelítéseket tartalmaz, melynek során a bővítéspolitikára, az EU és Magyarország térségbeli érdekeit vizsgáljuk meg, kibővítve a demokratikus és gazdasági jellemzőkkel, továbbá a nagyhatalmi érdekekkel. A foglalkozások másik felében a térség államainak európai integrációja kerül középpontba, amelynek keretében orszgonként vizsgáljuk az előrehaladást.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Throughout his subject we are overseeing the Western Balkans' jpining to the European Union. The first part of the sessions are about general apporaches where we examine the interests of the EU and Hungary along with the EU's enlargement policy and regional interests widened with economical democratic features with the characteristcs of the great powers. During the rest of the sessions we will be focusing on the European integration of the region, examining it coutry by country.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Azonosítja azon problémákat, melyek nehezítik a nyugat-balkáni térség európai integrációját, beleértve a politikai, gazdasági és biztonságpolitikai kihívásokat is. Ismeri a térség európai integrációjának történetét.Azonosítja azon problémákat, melyek nehezítik a nyugat-balkáni térség európai integrációját, beleértve a politikai, gazdasági és biztonságpolitikai kihívásokat is. Ismeri a térség európai integrációjának történetét.

Képességei: Értékeli az európaizációs folyamatokat Magyarország érdekeit szem előtt tartva. .

Attitűdje: Törekszik legjobb szakmai tudása szerint a térség államainak csatlakozásának támogatására az Európai Unióhoz. Nyitott a Nyugat-Balkán európai integrációja során felmerülő problémákra és azok megoldására.Törekszik legjobb szakmai tudása szerint a térség államainak csatlakozásának támogatására az Európai Unióhoz. Nyitott a Nyugat-Balkán európai integrációja

során felmerülő problémákra és azok megoldására.

Autonómiája és felelőssége: Döntésekez hoz annak érdekében, hogy a térség mielőbbi csatlakozása megvalósulhasson, figyelembe véve a magyar érdekeket. Önállóan problémamegoldó kezdeményezéseket eszközöl.Döntésekez hoz annak érdekében, hogy a térség mielőbbi csatlakozása megvalósulhasson, figyelembe véve a magyar érdekeket. Önállóan problémamegoldó kezdeményezéseket eszközöl.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Able to identify current problems which are withholding the integration of the Western Balkans including political and defensice challanges as well. Familiar with the history of the region's European Intergration.

Capabilities: Evaluates the Europanizing processes keepingin mind the interests of Hungary.

Attitude: He tries to support the regional states in joining the European Union to the best of his abilities. Open to the upcoming problems and solutions reagrding the European Integraion of the Western Balkans.

Autonomy and responsibility: Makes decisions in order to achieve the region's earliest joining keeping Hungarian interests in mind. Can solve problems alone and able to suggest and iinitiate solutions

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Az EU bővítéspolitikája (The enlargement policy in the EU)

12.3. Demokrácia a Nyugat-Balkánon (Democracy in the Western Balkans)

12.4. Gazdasági érettség a Nyugat-Balkánon (Economic maturity in the Western Balkans)

12.5. Nagyhatalmi kapcsolatok a Nyugat-Balkánnal (Relations among Great Powers and the Western Balkans)

12.6. Védelem- és biztonságpolitika a Nyugat-Balkánon (Defense and security policy in the Western Balkans)

12.7. Horvátország európai integrációja és Európa-politikája (European integration and European politics of Croatia)

12.8. Montenegró európai integrációja (European integration of Montenegro)

12.9. Szerbia európai integrációja (European integration of Serbia)

12.10. Észak-Macedónia európai integrációja (European integration of Northern Macedonia)

12.11. Albánia európai integrációja (European integration of Albania)

12.12. Bosznia-Hercegovina európai integrációja (European integration of Bosnia and Herzegovina)

12.13. Koszovó európai integrációja (European integration of Kosovo)

12.14. Törökország az Európai Unió vonzásában (Turkey in the attraction of the European Union)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát

beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgató választ egy nyugat-balkáni államot, mellyel kapcsolatban a tematikában meghatározott szempontrendszer szerint a tantárgyi programban meghatározott előadáson beszámol kutatásáról. A hallgatók előre meghatározott időpontig az adott államukra vonatkozó félévi ismereteiket egy dolgozatban összegzik és elküldik az oktatónak.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók gyakorlati jegyüket az általuk elkészített országjellemzőket tartalmazó dolgozatra kapják, melynek terjedelme a tíz oldalt el kell érnie és legalább öt darab különböző forrást kell tartalmaznia. A hivatkozási rendet a hallgatók megkapják az oktatótól.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ördögh Tibor (2018): Szerbia, Horvátország és Szlovénia politikai rendszerének összehasonlítása 1990 és 2016 között. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. Budapest. ISBN: 9786155889714 (nyomtatott); ISBN: 9786155889721 (elektronikus)
2. Koller Boglárka – Ördögh Tibor (szerk.) (2019): Európaizáció a Nyugat-Balkánon. Dialóg Campus Kiadó. Budapest. ISBN: 9786155945786 (nyomtatott); ISBN 9786155945830 (elektronikus)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jelavich Barbara (1996): A Balkán története I-II. Osiris Kiadó. Budapest. ISBN: 9633791200
2. Juhász József (1999): Volt egyszer egy Jugoszlávia. A délszláv állam története. Aula Kiadó. Budapest. ISBN: 9639215511
3. Juhász József – Márkusz László – Tálas Péter – Valki László (2003): Kinek a békéje? Háború és béke a volt Jugoszláviában. Zrínyi Kiadó. Budapest. ISBN: 9633273633
4. Reményi Péter (2014): Állam- és nemzetépítés a Nyugat-Balkánon. Publikon. Pécs. ISSN: 1788-8026

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Ördögh Tibor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM61
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Fejlődésgazdaságtan
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Development Economics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgató a kurzus során mindamellett, hogy áttekinti a fejlődés elméleti és gyakorlati kérdéseit, az oktató személyes tapasztalatai mentén gyakorlati tapasztalatot is szerez a fejlődő országok fejlődési pályája kapcsán.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Apart from learning the questions of theoretical and practical development economics, the lecturer strives for sharing his experience in developming countries in the hope of better understanding the process of economic growth.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri a szakterület legfontosabb fogalmait és törvényszerűségeit. Képes a vizsgált kérdések összefüggésrendszerbe való helyezésére és kritikai megközelítésére.

Képességei: A hallgató képes az elméleti tudását a gyakorlatban is alkalmazni és képes önálló problémamegoldásra.

Attitűdje: A hallgató a szemeszter során bepillantást nyert a tantárgy lényei kérdéseinek fontosságába és ennek segítségével a szemlélete úgy formálódik, hogy közben felismeri a tárgy jelentőségét a komplex rendszerek megértésében.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató tantárgy elvégzése után képes lesz nemzetközi projektek és komplexitást igénylű munkák esetében a tanult kérdéseket illetően mások munkályát kiegészíteni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the most important definitions and theories of the field. He/She is capable of understanding the relevant questions in a critical way.

Capabilities: The student is able to use his/her theoretical knowled in practice as well. Individual

problem solving is also reached.

Attitude: The student gets an insight into the importance of the field during the semester and his view is shaped in order to understand the importance of the course in understanding complex systems.

Autonomy and responsibility: After attending the course the student will be capable of supplementing the international and complex projects with the acquired knowledge.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető gondolatok – Mivel foglalkozik a fejlődésgazdaságtan? Elmélettörténeti háttér bemutatása

12.2. Hogyan mérjük az országok és egyének gazdasági helyzetét? Melyek az egyes mérőszámok előnyei, hátrányai, összehasonlíthatóságuk

12.3. Klasszikus fejlődéselméletek

12.4. A strukturális átalakulás – A mezőgazdaság átalakulása, Iparosodás és kereskedelem szerepe a fejlesztésben

12.5. A külső tényezők általi meghatározottság, dependencia-elméletek

12.6. Munkaerőpiaci és demográfiai kérdések – a demográfiai osztalék fogalma és lehetőségei, az oktatásba befektetett erőforrások megtérülése, a fejlődő országok munkaerőpiaca

12.7. A korrupció politikai gazdaságtana, intézményi háttere, szerepe a fejlődő országokban

12.8. Jövedelem-egyenlőtlenségek szerepe a fejlődésben, hosszútávú jövedelem-eloszlás és növekedés

12.9. Állami szerepvállalás és korlátai a fejlődő országokban

12.10. Külföldi tőkebefektetések a fejlődés szolgálatában?

12.11. Importhelyettesítés, exportorientáció, a kis- és nagyméretű országok lehetőségei közötti különbségek

12.12. A nyersanyagokban gazdag országok lehetőségei és dilemmái

12.13. A járadékvadász rezsimek kialakulásának háttere

12.14. Összefoglalás, általános következtetések megfogalmazása

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások folyamatos látogatása maximum két hiányzással és a gyakorlatokon való aktív részvétel maximum két hiányzással. Igazolással további egy hiányzás igazolható. Az igazolások a munkaadótól, vagy orvostól kérhetőek, a hiányzás után azonnali pótlás szükséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egy darab félévközi feladatsor megírása a félév 7-ik hetében a korábban elhangzott témakörökből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az előadásokon és a gyakorlatokon történő aktív részvétel a maximális hiányzások figyelembevételével és a félévközi teszt megírásával.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli. A félév közben és végén írásbeli dolgozat, a megszervezett ponton alapján ötfokozatú érdemjeggyel. 100 pontos kollokvium, elégséges (2) 61 ponttól (százaléktól) szerezhető. 61-70 elégséges (2), 71-80 közepes (3), 81-90 jó (4), 91-100 jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szentes, T. (2011): Fejlődésgazdaságtan [Development economics], Akadémiai Kiadó ISBN: 9789630589819
2. Robinson, J. A. - Acemoglu, D. (2013): Miért buknak el a nemzetek? HVG Könyvek Kiadó, ISBN: 9789633041093

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Majoros, P. (Szerk.) (2011): Régiók a világgazdaságban. Perfekt Kiadó, ISBN: 9789633947999
2. Magas, I. (2007): Globalizáció és nemzeti piacok. Napvilág Kiadó, ISBN: 9789639697096

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKINTV43
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Felhasználói élmény (UX) a közigazgatásban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** User experience (UX) in public administration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 25 % elmélet, 75 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Herendy Csilla PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (7 EA + 21 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (2 EA +6 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (1 EA + 3 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Előadás mellett különböző egyszerű kutatási módszerek kipróbálása.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a felhasználói élmény, user experience legfontosabb alapfogalmait, szempontjait, kutatási módszereit. Az online szféra, azon belül a webes felületek használhatóságának területe egyre fontosabb gyakorlati és kutatási téma. A user experience a weboldalak, a mobil applikációk optimális kialakításával foglalkozik. Azzal, hogy miképp lehet optimálisan felépített, egyértelmű, a felhasználó számára könnyen átlátható, könnyen tanulható, komfortosan használható, letisztult weboldalakat létrehozni. A user experience a használhatósági élményt hivatott segíteni. Különösen a közszféra az, amely nem nélkülözheti a könnyen használható felhasználói felületet. A félév folyamán azzal foglalkozunk, hogyan lehet jobban használható, jobb ügyfélélményt biztosító felületeket létrehozni.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to familiarise students with the most important basic concepts, aspects and research methods of user experience. The field of usability of the online sphere, including web interfaces, is becoming an increasingly important topic of practice and research. User experience deals with the optimal design of websites and mobile applications. It is about how to create web pages that are optimally structured, clear, easy for the user to understand, easy to learn, comfortable to use and clean. The user experience is designed to support the usability experience. The public sector in particular cannot do without an easy-to-use user interface. During the semester we will look at how to create more usable interfaces that also provide a better customer experience.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Magabiztos módszertani tudással (pl. kognitív sémák és mentális modellek a UX kutatások területén, kutatási módszerek, analitikák, elemzési lehetőségek, card sorting és papír prototípus tesztelések, perszóna és stakeholder-interjúk) rendelkezik a User eXperience területén, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.

Képességei: Képes a User eXperience szakterületének meglévő új ismereteit hatékonyan feldolgozni. Magabiztosan kezeli a nyomtatott és a digitális szakirodalmi forrásokat a UX területén. Szakmai szóhasználata során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a UX szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.

Attitűdje: Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait is. Az innovációra való kritikai nyitottság: nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.

Autonómiája és felelőssége: Szakmai normák elfogadás és érvényesítése: egy szakmai munkaközösségbe kerülve képes az ottani szakmai elvárásoknak megfelelően összetett feladatok elvégzésére, illetve irányítására. Önállóság: a szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját a UX területén és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét. Konstruktivitás és asszertivitás intézményi működés keretében: önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Basic knowledge of User eXperience methodologies. Has confident methodological knowledge (e.g., cognitive schemas and mental models in UX research, research methods, analytics, analytics, card sorting and paper prototype testing, persona and stakeholder interviews) in User eXperience, understands methodological innovation opportunities and perspectives.

Capabilities: Openness to acquire new sectors of knowledge and ability to effectively acquire them in the field of User eXperience. Ability to accomplish scientific literature research in the field of User eXperience. Reliable use of professional language of UX.

Attitude: Presen Consciously advocates the methods used in his/her own profession and accepts the different methodological specificities of other disciplines. Critical openness to innovation: open to all forms of professional innovation, receptive but not unthinkingly accepting of theoretical, practical and methodological innovations.

Autonomy and responsibility: Acceptance and enforcement of professional standards: the ability to perform and manage complex tasks according to the professional expectations of a professional working group. Autonomy: organises his/her work in the UX area and the activities of the staff under his/her authority with the autonomy and responsibility appropriate to his/her position in the organisational structure. Constructiveness and assertiveness in the context of the institution's operations: autonomous, constructive and assertive in forms of cooperation within and outside the institution.

11. Előtanulmányi követelmények: –

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1 Bevezetés. Ergonómia, UX, UI alapfogalmak. (Introduction. Ergonomics, UX, UI basic concepts.)

12.2 Stakeholderek és perszónák. (Stakeholders and personas.)

12.3 Kvalitatív és kvantitatív módszerek. (Qualitative and quantitative UX research methods.)

12.4 Mentális modellek. (Mental models.)

12.5 Card sorting. (Card sorting.)

12.6 Papír prototípus tervezés, tesztelés. (Paper prototyping, testing.)

12.7 Empíria, hangosan gondolkodás, naplózás. (Empiricism, thinking out loud, logging.)

12.8 Design for all szemlélet vs. akadálymentesség. (Design for all approach vs. accessibility.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább 6 alkalmon (6x4 óra) jelen kell lennie a hallgatóknak, a félév során négy órányi hiányzás lehetséges. Aki ennél többet hiányzik az órákról, többletfeladatot kap.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Közös, féléven átívelő projektmunka: A hallgatók a félév során közös projektfeladatot dolgoznak ki, kiscsoportokban. Ennek témája: választott applikáció/webes felület kutatás alapú tervezése, fejlesztése, amelyet a félév végén prezentálnak. A prezentáció mellé közös, írott tanulmányt is készítenek, amelyben bemutatják a tervezés-fejlesztés menetét, használt kutatási módszereket. A tanulmány elvárt hossza 3 oldal/fő, Times 11-es betű, egyszeres sortáv. A tanulmány képeket is tartalmazhat.

Továbbá beadandó dolgozat megírása a félév folyamán megismert, vállalt projekthez illeszkedő szövegek alapján. A dolgozat (11-es betűméret, egyes sorköz, Times New Roman betűtípus) 2-3 oldal terjedelmű. A precíz hivakozás elvárt.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése. A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel

16.2. Az értékelés:

Közös projektmunka, dokumentáció (írott dokumentum és prezentáció) beadása és közös prezentálása a félév végén. Az elkészült munkára a csoport közösen kap pontszámot (1-5 pont/ fő összesen, az elvégzett munka tükrében), amit a résztvevők maguk között osztanak szét, a befektetett munka tükrében.

A házi feladatra beadott írásos anyagok pontozása 1-től 5-ig terjed

Számonkérés típusa	Súlyozás
Közös projektmunka elkészítése és közös prezentálása	60%
Házi feladat (írásos munka elkészítése)	40%
Összesen	100%

Értékelés: jeles 91-100%, jó 76-90%, közepes 56-75%, elégséges 41-55%, elégtelen 0-40%

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges jegy elérése.

Ehhez szükséges a fent kifejtett két gyakorlati feladat (15.1 és 15.2) önálló és csoportban történő elkészítése, és az elérhető pontok legalább 41 százalékának a megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Steve Krug: Ne törd a fejem! HVG Könyvek kiadó, 2008, Budapest.
2. Susan Weinschenk: 100 dolog amit minden tervezőnek tudnia kell az emberekről. Kiskapu, 2011, Budapest
3. Herendy Csilla: UX-kutatások elmélete és gyakorlata. BME, 2023, Budapest. In print.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Fordította Kende Gábor és Szaitz Mariann. 6. kiadás. Budapest, Balassi Kiadó, 2008.
2. Hercegfi Károly – Izsó Lajos (szerk.): Ergonómia. Budapest, Typotex Kiadó, 2010.
3. Herendy Csilla – Budai Balázs Benjámin: Az önkormányzati honlapok szakszerű tesztelése és használhatósága közötti kapcsolat. Csak akkor terjed jobban az e-közigazgatás, ha jól használhatók az online felületek. Információs Társadalom, 21. évf. 2021. 1. szám. 88–124. Online: https://doi.org/10.22503/inftars.XXI.2021.1.4
4. Herendy Csilla: Weboldalfejlesztés: hagyományos és innovatív módszerek I. Médiakutató, 9. évf. 2008b. 4. szám. 83–103. Online: https://mediakutato.hu/cikk/2008_04_tel/08_weboldalfejlesztes/
5. Herendy Csilla: Weboldalfejlesztés: innovatív és hagyományos módszerek II. Médiakutató, 10. évf. 2009. 1. szám. 49–61. Online: https://mediakutato.hu/cikk/2009_01_tavasz/04_weboldal_fejlesztes
6. Herendy, Csilla: „Agybéli képek”, mentális és fogalmi modellek 1–2. ergomania.hu, 2016a. augusztus 24., 2016b. augusztus 26. Online: http://ergomania.hu/agybeli-kepek-mentalis-es-fogalmi-modellek-1/; http://ergomania.hu/agybeli-kepek-mentalis-es-fogalmi-modellek-2/ Herendy Csilla: Ismerjük meg mélyebben felhasználóink valós és ismétlődő problémáit! Ergomania.hu, 2017. szeptember 13. Online: https://ergomania.hu/ismerjuk-meg-melyebben-felhasznaloink-valos-es-ismetlodo-problemait/
7. Herendy Csilla: 20. századi módszertanok a 21. századi UX-kutatásban. Jel-Kép. Kommunikáció, Közvélemény, Média. 39. évf. 2018. 2. szám. 28–44. Online: http://communicatio.hu/jelkep/2018/2/JelKep_2018_2_Herendy_Csilla.pdf
8. Herendy Csilla: „Aki húz, aki tol, aki von, aki nem…” A felhasználói élmény a részletekben rejlik. In Budai Balázs Benjamin (szerk.): Ünnepi tanulmánykötet a 65 éves Prof. Dr. Tózsa István tiszteletére. Liber amicorum in honorem Stephanus Tózsa aetatis sueae LXV. Budapest, Panem Kiadó, 2019. 84–89.

Valamint az órák során megadott további anyagok.

Budapest, 2023. június 5.

Dr. Herendy Csilla PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKTTV02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Felsőfokú kínai nyelvi társalgási gyakorlat
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Advanced Level Spoken Chinese
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Felsőfokú kínai nyelvi társalgási gyakorlat című tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatók otthonosan mozogjanak a különféle felsőfokú társalgási szituációkban, megismerjék a beszélt nyelv releváns fordulatait, képesek legyenek hatékony szóbeli kommunikációra komplex szituációkban. A kurzus feladata elősegíteni, hogy a hallgatók a szóbeli kommunikáció terén minél hatékonyabban legyenek képesek a magas szintű, komplex közlési szándék kifejezésére és befogadására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Advanced Level Spoken Chinese course is that the students get to know the characteristic phrases and expressions of the advanced level spoken Chinese language, to easily cope with different communication situations and to be able to communicate effectively in complex situations. The course improves the receptive and expressive spoken communication skills of the students.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: C1 szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. C1 szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit.

    Képességei: Képes C1 szinten kommunikációt folytatni partnerekkel. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

    Attitűdje: Magabiztosan végzi a Kínai Népköztársasággal összefüggő közszolgálati munkát. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. Alkalmas munkakörének

megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt a Kínával összefüggő közszolgálati munkában.Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she knows the language, technical language and intercultural knowledge necessary for the performance of his / her duties at C1 level. He knows the language and intercultural characteristics of one of the most influential countries in international relations, global economic, political, security and defense policy.

Capabilities: He / she is able to analyze, evaluate and synthesize different conclusions during professional tasks. He / she is able to navigate the complex system of social conflicts and problems, and is actively involved in conflict resolution work, building on his in-depth knowledge of his specific field.

Attitude: Open to work within Chinese language and culture environment. Open to work in an international, multicultural environment. Suitable for individual work and teamwork appropriate to his/her job. Open and tolerant to the views, ways of thinking and way of life of social groups with which he / she is exposed as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she takes part in China related public service works with great responsibility. He / she is responsible for the operation of his / her work organization, for developing, discussing and implementing professional concepts. It makes independent and responsible decisions about its own scientific work and the work programs of those under its control.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Hanyu kouyu sucheng 1/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 1/1)

12.2. Hanyu kouyu sucheng 1/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 1/2)

12.3. Hanyu kouyu sucheng 1/3 lecke (Hanyu kouyu sucheng 1/3)

12.4. Hanyu kouyu sucheng 2/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 2/1)

12.5. Hanyu kouyu sucheng 2/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 2/2)

12.6. Hanyu kouyu sucheng 2/3 lecke (Hanyu kouyu sucheng 2/3)

12.7. Hanyu kouyu sucheng 3/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 3/1)

12.8. Hanyu kouyu sucheng 3/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 3/2)

12.9. Hanyu kouyu sucheng 3/3 lecke (Hanyu kouyu sucheng 3/3)

12.10. Hanyu kouyu sucheng 4/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 4/1)

12.11. Hanyu kouyu sucheng 4/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 4/2)

12.12. Hanyu kouyu sucheng 4/3 lecke (Hanyu kouyu sucheng 4/3)

12.13. Hanyu kouyu sucheng 5/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 5/1)

12.14. Hanyu kouyu sucheng 5/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 5/2)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi,

vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés:

Órai munka, továbbá a félév végi szóbeli és írásbeli vizsga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ma Jianfei 马箭飞: Hanyu kouyu sucheng 汉语口语速成. Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2004. ISBN 7 - 5619 – 0695 – 1/H. 9903

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁISZLV07
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Felsőfokú nyelvvizsga felkészítő (C1)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Preparation for language exam B2
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szekrényesné dr. Rádi Éva, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: interaktív feladatok
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjenek angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol, japán vagy arab nyelven. A résztvevők szókincse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a nyelvvizsga tipusfeladatok gyakorlása is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish, Japanese or Arabic. It also expands students' vocabulary at the level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on typical language exam tasks as well.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Megérti a nehét, hosszú szövegeket és felismeri a rejtett jelentéstartalmakat. Folyamatosan és gördülékenyen fejezi ki magát, ritkán keresi a szavakat és kifejezéseket. A nyelvet könnyeden és hatékonyan használja a különböző társadalmi és szakmai kapcsolatokban.

Képességei: Gondolatait, véleményét pontosan ki tudja fejteni; hozzászólásait a beszélőtársakéhoz tudja kapcsolni.Világosan és részletesen tud leírni bonyolult dolgokat úgy, hogy más kapcsolódó témaköröket is bevon, egyes elemeket részletez, és mondanivalóját megfelelően fejezi be.

Attitűdje: Kritikusan szemléli a szakmai társalgásokat. Kész átvenni a szót és meggyőzni a társalgás többi résztvevőjét.

Autonómiája és felelőssége: Önállóan javaslatokat fogalmaz meg, képes az önellenőrzésre és mások javítására.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she understands a wide range of demanding, longer texts, and recognise implicit

meaning. He/she expresses him/herself fluently and spontaneously without much obvious searching for expressions. He/she uses language flexibly and effectively for social, academic and professional purposes.

Capabilities: He/she can produce clear, well-structured, detailed text on complex subjects, showing controlled use of organisational patterns, connectors and cohesive devices. He/she can describe elements in details and ends his/her speech adequately.

Attitude: He/she is critical about professional discourses. He/she is ready to take the floor and persuade the other parties.

Autonomy and responsibility: He/she makes suggestions individually, he/she is capable of self-check and correction of others.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Oktatás (Education)

12.3. Pénzügyek (Financial matters)

12.4. Olvasáskészség teszt (Reading test)

12.5. Kommunikáció (Communication)

12.6. Beszédértési teszt (Listening test

12.7. Ismétlés (Revision)

12.8. Zárthelyi dolgozat (Téma 1-7) (Test I. Unit 1-7)

12.9. Fogyasztói társadalom (Consumer society)

12.10. Technológiai fejlődés (Technological development)

12.11. Beszédkészség teszt (Speaking test)

12.12. Íráskészség teszt (Writing test)

12.13. Ismétlés (Revision)

12.14. Zárthelyi dolgozat (Téma 9-13) (Test II. Unit 8-13)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/. Rgy prezentáció tartása (szinttől függően 2-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi Tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Prezentáció tartása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 35-35%-ot, míg a prezentáció 30%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Michaela Perlmann-Balme, Susanne Schwalb, Dörte Weers: Em Neu Deutsch als Fremdsprache- Niveaustufe C1 Hauptkurs (Kursbuch+Arbeitsbuch). Hueber Verlag. München. 2008. ISBN: 978-3-19-541697-9 ISBN: 978- 3-19-551697-6
2. Stéphane Wattier: Les mots de l'info. Kiadva: www.bookelis.com 2019. május

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Halász Lászlóné: Orosz közép- és felsőfokú nyelvkönyv - teszt, fordítási és társalgási gyakorlatok megoldási kulcsokkal. Paginárium, Budapest, 1997. ISBN: 963-856-1505.

Budapest, 2021.01.05.

Szekrényesné dr. Rádi Éva, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁDMTM01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Figyelem, emlékezet, gondolkodás
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Attention, memory, and reasoning
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Digitális Média és Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Kovács Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 14
   - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (4 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: kéthetente 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: A kurzus témaköreit interaktív előadások keretében dolgozzuk fel. Az órák fontos részét képezi a hallgatók személyes tapasztalatainak és várakozásainak feltárása az adott témával kapcsolatban, a legfontosabb klasszikus kísérletek tanórai szimulációja/replikálása, valamint az eredmények összegzése és közös értékelése. A hallgatók ilyen módon közvetlen tapasztalatot szereznek saját elméjük működésmódjáról, a figyelmi, emlékezeti, gondolkodási folyamatok természetes korlátairól, illetve az adott folyamatok hatékonyságát javító stratégiák alkalmazásáról.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Miért felejtjük el, amit egyszer már megtanultunk? Megelőzhető-e a felejtés? Miért kalandozik el időnként a figyelmünk, sokszor akaratunk ellenére? Miért adunk néha rossz választ utólag triviálisnak tűnő kérdésekre? Milyen körülmények zavarhatják össze a gondolkodásunkat? Mi történik az elmében, mikor fontos döntéseket hozunk? Befolyásolhatják-e a döntéshozást olyan tényezők, amelyeknek nem is vagyunk tudatában?
   A kurzus célja, hogy a hallgatók személyes tapasztalatokat és azokat magyarázó elméleti ismereteket egyaránt szerezzenek az emberi elme információfeldolgozó folyamatainak működéséről és korlátairól. A figyelmi és emlékezeti rendszerek működésével, illetve a következtetési, problémamegoldási és döntéshozási folyamatokkal kapcsolatos tipikus jelenségek, hibák és torzítások tudatosítása mélyebb önismeretet eredményez, és a kurzuson elsajátított ismeretanyag hatékonyan alkalmazható a teljesítmény fokozására minden olyan élethelyzetben, amely figyelmi összpontosítást, a figyelem megosztást, bármilyen tudás vagy készség hatékony elsajátítását, illetve kreatív problémamegoldást igényel. A hallgatók a kurzus végére azt is megtapasztalják és megértik, időnyomás alatt miért juthatunk téves következtetésekre, miért hozhatunk rossz döntéseket, és mit tehetünk annak érdekében, hogy ezek kockázatát minimálisra csökkentsük. A kurzus a kognitív tudomány legfrissebb eredményeit is integrálja (pl. digitális eszközök használatának hatásaival kapcsolatban), de a tananyag döntő részét olyan jelenségek

bemutatása alkotja, melyek már jelentős empirikus bázissal rendelkeznek, azaz amelyeket független kutatócsoportok által végzett megismételt laboratóriumi kísérletek támasztanak alá.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Why do we forget what we once learnt? Is forgetting preventable? Why does our attention wander, sometimes even when we are trying to focus very hard? Why do we sometimes give the wrong answer to problems which seem utterly simple in hindsight? What circumstances may confuse our thinking? What happens in the mind when we make important decisions? Can our decisions be affected by factors we are not even aware of?
The objective the course is to familiarise students with the inner workings and natural limits of information processing in the human mind. In addition to the relevant theories, students gain first-hand experience of the phenomena being discussed by taking part in tasks that require them to exercise different modules of their cognitive architecture. Students enhance their self-knowledge by raising awareness of the mechanisms of human attention and memory systems, as well as the processes involved in reasoning, problem solving and decision making. The knowledge and skills acquired in this course can be effectively applied in all situations that require attentional focussing, multi-tasking, the acquisition of new material, or creative problem-solving. By the end of the course, the students also understand why people sometimes arrive at the wrong conclusions and make the wrong decisions (especially under time pressure), and what we can do to reduce the risk of such blunders to a minimum. The course integrates some of the most recent findings in cognitive science (e.g., regarding the effects of digital technology), but the bulk of the course material is based on phenomena that already have a strong empirical basis and have been established in experiments conducted by several independent research groups.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Ismeri az emberi elmében zajló figyelmi és emlékezeti folyamatok legfontosabb jelenségeit, és az azokat magyarázó elméleti modelleket. Ismeri a leggyakoribb emlékezeti torzításokat és azok okait. Ismeri a leggyakoribb következtetési hibákat és azok okait. Átlátja, jellemzően milyen tényezők segítik, illetve hátráltatják a hatékony problémamegoldást. Érti, milyen tényezők befolyásolják a döntéshozási folyamatokat, és milyen körülmények hajlamosítanak kockázatkeresésre, illetve kockázatkerülésre. Áttekintéssel rendelkezik a laboratóriumi kutatásokkal feltárt jelenségek és mindennapi élethelyzetek közötti kapcsolatokról. Látja a megismert kutatási eredmények és elméletek széleskörű alkalmazási lehetőségeit szakmai és hétköznapi kontextusokban egyaránt. Az alkalmazási lehetőségeket összekapcsolja saját képzésének profiljával és saját szakmai terveivel.

Képességei: Figyelmi koncentrációt vagy figyelemmegosztást igénylő helyzetekben képes az adott feladat elvégzéshez az optimális körülményeket megteremteni. Képes alkalmazni az emlékezeti kódolás és előhívás hatékonyságát bizonyítottan javító tanulási stratégiákat. Képes tudatosítani a helyes következtetést és a hatékony problémamegoldást akadályozó tényezőket, és adott helyzetben azok hatását minimalizálni. Képes a kísérletes kutatásokból származó eredményeket értelmezni/értékelni, és ezáltal elkülöníteni az empirikus bizonyítékokkal alátámasztott tudományos tényeket az emberi elmére vonatkozó áltudományos tévhitektől.

Attitűdje: Érdeklődik az emberi elme jelenségei iránt. Szándékában áll alkalmazni a kurzuson ismertetett és kipróbált technikákat/stratégiákat jövőbeni tanulmányai során és szakmai életében. Nincs benne megalapozatlan kétkedés az emberi megismerés bizonyítékokkal alátámasztott, robusztus jelenségei iránt. Bízik a területen végzett tudományos kutatások elfogulatlanságában. Értékeli azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a területen dolgozók tesznek annak érdekében, hogy a vizsgálatok tényszerű eredményeket hozzanak, és hogy az eredmények alternatív értelmezései kizárhatók legyenek. Ugyanakkor pontosan látja az tudományos elméletalkotás korlátait is, különösen, hogy a jelenlegi elméleteink a ma hozzáférhető tudásunkat összegzik, és a jövőbeni kutatások eredményeinek tükrében szükségszerűen módosításra szorulnak majd.

Autonómiája és felelőssége: Önállóan alkalmazza a kurzuson bemutatott és kipróbált emlékezeti, tanulási, következtetési, problémamegoldási és döntéshozási technikákat és stratégiákat. Témavezetői támogatással képes a saját képzési területéhez kapcsolható megismeréstudományi

jelenségek/elméletek szakirodalmának feldolgozására, és a két területet összekapcsoló, szakdolgozatban bemutatható kutatás megtervezésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the key phenomena related to the workings of human attention and memory, as well as the dominant theoretical models explaining those phenomena; is familiar with the most common types of memory errors and their causes; is familiar with the most commonly occurring reasoning errors and their causes; has a general understanding of the key factors facilitating and hindering successful problem solving; understands the range of factors affecting human decision-making, and knows the circumstances that tend to bias people towards risk seeking and risk avoidance; can see the points of connection between laboratory research and everyday situations; can see the wide scope of applicability of research findings and theories in both professional and everyday contexts; connects the possibilities of application to the profile of his/her major study programme and his/her own professional career plans.

Capabilities: The student can optimise the circumstances when faced with tasks or situations that require attentional focussing or multi-tasking; can apply a range of learning strategies that have been shown to enhance the efficiency of coding and retrieval processes in long-term memory; can become aware of the key obstacles to correct reasoning and successful problem solving, and can minimise the effects of those obstacles in the context of specific tasks; can interpret and evaluate findings emerging from experimental research, and thus differentiate between scientific facts supported by strong empirical evidence and pseudoscientific misconceptions about the human mind.

Attitude: The student develops a general interest in the phenomena of the human mind; has the intention to apply the techniques and strategies demonstrated in the course in his/her future studies and professional life; has no unfounded scepticism towards the empirically-supported, robust phenomena of human cognition; has trust in the unbiassed nature of cognitive research; appreciates the efforts made by the researchers in the field to produce objective findings and exclude rival interpretations; but – at the same time – can see the limitations of scientific theorising, especially the fact that our current theories can only summarise knowledge that is available today, and therefore will be inevitably modified to incorporate the new findings of future research.

Autonomy and responsibility: The student can autonomously apply the techniques and strategies presented in the course in order to enhance his/her attention, memory, reasoning, problem-solving and decision-making skills. With the assistance of a supervisor, the student will be able to find and explore academic literature that links cognitive phenomena to his/her own field of study, and to design an interdisciplinary research project for his/her thesis work.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A figyelem: A figyelmi koncentráció – Fókuszált figyelem és szelekció – Mi történik a nem figyelt ingerekkel? – Figyelemmodellek – A figyelmi váltás költsége – A kognitív terhelés szerepe a szelekcióban – Párhuzamos feladatvégzés és figyelemmegosztás – Párhuzamos feladatvégzés autóvezetés közben: a figyelmetlenségi vakság jelensége – A vizuális figyelem és a tekintet összefüggése – A figyelem szerepe társas helyzetekben (Attention: The experience of concentrating – Focussed attention and the process of selection – What happens to unattended stimuli? – Models of attention – The cost of attention shifts – The role of cognitive load in selective attention – Multi-tasking and divided attention – Multi-tasking while driving: the phenomenon of inattentional blindness – Visual attention and eye movements – The role of attention in social situations)

12.2. A rövid távú emlékezet: Az emlékezet típusai – A modális modell – A szenzoros emlékezet – A rövid távú emlékezet időtartama és kapacitása – A tömbösítés jelensége és jelentősége – Fejleszthető-e a rövid távú emlékezet? – A tömbösítés és a szakértelem kapcsolata – A

munkamemória-modell felépítése – A munkamemória terhelése párhuzamos feladatvégzés során – A központi végrehajtó és az irreleváns ingerek gátlásának fontossága a tanulásban (Short-term memory: Types of memory – The modal model – Sensory memory – The duration and capacity of short-term memory – The phenomenon and significance of chunking – Can short-term memory skills be improved? – Chunking and expertise – The architecture of the working memory model – Resource management within working memory – The central executive and the importance of inhibiting irrelevant stimuli in learning)

12.3. A hosszú távú emlékezet: A retrográd és anterográd amnézia jelensége – A rövid és hosszú távú emlékezet elkülönítése: kísérleti és neuropszichológiai bizonyítékok – A hosszú távú emlékezet felépítése: deklaratív és implicit emlékezeti rendszerek – Az epizodikus emlékezet (események) – A szemantikus emlékezet (tudás) – A procedurális emlékezet (készségek) – A perceptuális reprezentációs rendszer (korábban feldolgozott ingerek) – Az emlékezeti kódolás és előhívás folyamatai – A kódolás specifikussága és az állapotfüggő tanulás jelensége (Long term memory: Retrograde and anterograde amnesia – The distinction between short and long term memory: experimental and neuropsychological evidence – The structure of long term memory: declarative and implicit memory systems – Episodic memory (events) – Semantic memory (facts) – Procedural memory (skills) – The perceptual representation system (previously processed stimuli) – Processes of coding and retrieval in long term memory – Encoding specificity and state-dependent learning)

12.4. Gyakorlás és tanulás: A tanulási stratégiák kutatása – A mély feldolgozás módszerei – Az asszociációs kapcsolatok jelentősége – A teszthelyzethez hasonló körülmények megteremtése – A tananyag rendszerezése – A szeriális rendezés – Mnemotechnikai eljárások – A tanulásra/gyakorlásra fordított idő mennyisége és elosztása – A gyakorlás optimális ütemezése – Modern tanulástámogató alkalmazások (Practice and learning: Research on learning strategies – Methods of deep processing – The importance of forming associations – Learning and testing conditions: the role of similarities – Organising the material – Serial ordering – Mnemonics – The quantity and distribution of time devoted to learing/practice – The optimal practice schedule – Modern educational apps based on cognitive research)

12.5. A mindennapi emlékezet: Tennivalók: a prospektív emlékezet működése – Az önéletrajzi emlékezet – A fiatal felnőttkor jelentősége: az emlékezeti dudor önéletrajzi interjúkban – Kiemelkedően fontos események: a vakuemlékezet – Az emlékezeti előhívás mint konstruktív folyamat: az emlékezeti tévesztések okai – Pragmatikai következtetések és sémák – Az emlékek módosíthatósága utólagos szuggesztióval – Emlékezeti hibák szemtanúvallomásokban (Everyday memory: Things to do: prospective memory – Autobiographical memory – The significance of young adulthood: the reminiscence bump in autobiographical interviews – Events that stand out: flashbulb memory – Retrieval as a constructive process: the causes of memory errors – Pragmatic inference and schemata – Modifying memories by suggestions – Memory errors in eyewitness testimonies)

12.6. Problémamegoldás: Jól és rosszul definiált problémák – A belátás pillanata és az „Aha”-élmény – A belátásos és nem belátásos problémák megkülönböztetése – A megoldás megtalálását akadályozó tényezők: a funkcionális fixáció – A problémamegoldás mint keresési folyamat – Az eszköz-cél elemzés – A probléma valószerűségének és vizualizálhatóságának hatásai – Megfogalmazási hatások – Az analógiás problémamegoldás jelensége és akadályai – A szakértelem szerepe a problémamegoldásban (Problem solving: Well-defined and ill-defined problems – The moment of insight and the “Aha!” experience – The distinction between insight and non-insight problems – Obstacles to successful problem solving: functional fixedness – Problem solving as a search process – Means-ends analysis – The effects of the problem’s congruence with our knowledge of the world – Prominent elements in the problem’s description – The phenomenon of analogical problem solving and why it often does not happen – The role of expertise in problem solving)

12.7. Következtetés és döntéshozás: Deduktív és induktív következtetés – A premisszáktól a konklúzióig: kategorikus és feltételes szillogizmusok – A konklúzió helyessége és a

következtetés érvényessége közötti különbség – Következtetési hibák, a „naiv” logika jelenségei: atmoszférahatás, hihetőségi elfogultság, megfogalmazási hatások – Az induktív gondolkodás tipikus hibája: a megerősítési elfogultság – A megfigyelések számának figyelmen kívül hagyása és az illuzórikus korrelációk – A döntéshozás korai, normatív elméletei – Kilátáselmélet: kockázatkeresés és kockázatkerülés a döntéshozásban – A keretezés hatása és az indokolhatóság szerepe (Reasoning and decision-making: Deductive and inductive reasoning – From premises to a conclusion: categorical and conditional syllogisms – The difference between the truth of the conclusion and logical validity – Common reasoning errors: the atmosphere effect, belief bias, abstract *vs.* real-world formulations – A typical error in inductive reasoning: the confirmation bias – Ignoring the number of observations – Illusory correlations – Early, normative theories of decision-making – Prospect theory: risk seeking and risk aversion in decision-making – The framing effect and role of justifiability)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A kurzus teljesítésének feltétele, hogy a tanórákról való távolmaradás mértéke ne haladja meg a 2 alkalmat. Amennyiben a távolmaradások száma 3 vagy több alkalom, a hallgató a kurzust nem teljesítheti. Kivételes esetnek számít, ha a távolmaradások oka olyan igazolható, speciális körülmény, amely a hallgató számára egy hosszabb időszakon át általában nem tette lehetővé az egyetemi tanórák látogatását (pl. gyermekszülés, baleset, tartós kórházi kezelés, karantén). Ilyen esetben a hallgató egyénileg egyeztethet a tárgyfelelős oktatóval a távolmaradás pótlásának lehetőségéről. Ilyen kivételes és hivatalos dokumentummal igazolt esetben a két alkalmat meghaladó távolmaradást a hallgató jellemzően írásbeli dolgozat benyújtásával válthatja ki. A dolgozat műfaja összehasonlító szakirodalmi áttekintés; terjedelme kiváltandó alkalmanként 5000–6000 leütés, szóközök nélkül. A dolgozat témáját a hallgató az oktató által megadott lehetőségek közül választhatja ki. Elvárás, hogy a hallgató szövegben a választott témához kapcsolódóan tekintsen át és vessen össze legalább négy szakirodalmi forrást, azokra a dolgozat szövegében a megfelelő pontokon hivatkozzon és a források bibliográfiai adatait a dolgozat végén, külön hivatkozáslistában pontosan dokumentálja. A források lehetnek tudományos vagy egyetemi kiadók által publikált tankönyvek, tanulmánykötetek vagy kézikönyvek fejezetei, illetve szakfolyóiratokban megjelent tanulmányok. (Az enciklopédiák szócikkei – pl. Britannica, Wikipedia – nem fogadhatók el szakirodalmi forrásként.) Nem feltétel, hogy a források magyar nyelvűek legyenek: a hallgató idegen nyelvű forrásokat is felhasználhat, de azok tartalmát is az egységesen magyar nyelvű szöveg részeként kell összefoglalnia. A felhasznált források tartalmát a szövegnek integrált formában kell összegeznie, rámutatva, hogyan egészítik ki egymást a forrásokban tárgyalt megközelítések, és hol találhatók közöttük kapcsolódási pontok. Fontos tehát, hogy a dolgozat az egyes források tartalmát ne elkülönített szakaszokban mutassa be; a szöveg szerkezeti egységeit az egyes altémák határozzák meg, és a hallgató azokon belül vesse össze a források tartalmát, rámutatva a releváns kutatási eredmények és elméletek közötti hasonlóságokra és eltérésekre egyaránt. Természetesen nem elvárás, hogy e szűk terjedelmű dolgozat a választott témakör szakirodalmát teljeskörűen áttekintse; a dolgozat konkrét tárgykörét a témán belül a hallgató szabadon korlátozhatja a számára legfontosabbnak vagy legérdekesebbnek tűnő jelenségek és elméletek összegzésére. A dolgozatra az oktató szövegszerű visszajelzést ad, amelyben a dolgozatot külön érdemjeggyel nem értékeli, de egyértelműen jelzi, hogy a dolgozat a fenti követelményeknek megfelel-e, azaz elfogadható-e a távolmaradás kiváltásaként.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus interaktív előadás-sorozat, a félév során rendszeres számonkérés nincs. Ugyanakkor elvárás, hogy a hallgató az órákon folyó diskurzusba bekapcsolódjon, és az órai feladatokban aktívan részt vegyen.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a jelenlétre vonatkozó követelmények teljesítése (ld. 14. pont).

16.2. Az értékelés:

Az értékelés alapja a félévet záró írásbeli vizsga eredménye. A vizsgafeladatsor négy esszé típusú kérdésből áll, amelyből a hallgatónak háromra kell válaszolnia egy-egy oldal terjedelemben. Az esszékérdésekre egyenként 0–10 pont adható, a legmagasabb elérhető pontszám tehát 30 pont. Az esszék az alábbi szempontok alapján kerülnek pontozásra: (1) relevancia, problémaérzékenység és kritikus gondolkodás (0–3 pont/esszé), (2) a szakkifejezések pontos meghatározása és szabatos használata (0–2 pont/esszé), (3) a kapcsolódó elméletek és kutatási eredmények kifejtése (0–3 pont/esszé), (4) a szöveg nyelvi minősége (szerkezeti felépítés, stilisztika, nyelvhelyesség, helyesírás; 0–2 pont/esszé). Amennyiben a hallgató mind a négy esszékérdésre válaszol, az érdemjegyét a legmagasabb három esszépontszám összege határozza meg. A vizsga végső érdemjegye (kollokvium) az alábbi ponthatárok szerint kerül meghatározásra:

0–14 pont: elégtelen (1)

15–18 pont: elégséges (2)

19–22 pont: közepes (3)

23–26 pont: jó (4)

27–30 pont: jeles (5)

A lehetséges vizsgakérdéseket (előadásonként 4–4 kérdés) az oktató a vizsgát megelőzően kérdéskatalógus formában közzéteszi. A félévi végi vizsgára legalább két időpont kerül meghirdetésre a vizsgaidőszakban, a későbbi időpont így a korábbi vizsgán megszerzett érdemjegy javítására is felhasználható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges érdemjegy elérése a félév végi írásbeli vizsgán.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csépe, V., Győri, M. & Ragó, A. (2007). *Általános pszichológia 1. Észlelés és figyelem.* Osiris Kiadó. 16. fejezet.
2. Csépe, V., Győri, M. & Ragó, A. (2007). *Általános pszichológia 2. Tanulás, emlékezés, tudás.* Osiris Kiadó. 4. fejezet.
3. Csépe, V., Győri, M. & Ragó, A. (2008). *Általános pszichológia 3. Nyelv, tudat, gondolkodás.* Osiris Kiadó. 13. fejezet.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csépe, V., Győri, M. & Ragó, A. (2007). *Általános pszichológia 1. Észlelés és figyelem.* Osiris Kiadó. 17. fejezet.
2. Csépe, V., Győri, M. & Ragó, A. (2007). *Általános pszichológia 2. Tanulás, emlékezés, tudás.* Osiris Kiadó. 5–7. és 10. fejezetek.
3. Goldstein, E. B. (2018). *Cognitive psychology: Connecting mind, research, and everyday experience (5th ed.).* Wadsworth Publishing. 4–8. és 12–13. fejezetek.
4. Eysenck, M. W. & Keane, M T. (2020). *Cognitive psychology: A student's handbook* (8th ed.). Psychology Press. 5–8. és 12–14. fejezetek.

Budapest, 2023. június 5.

Kovács Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEETV18
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Fogyatékossággal élők esélyegyenlősége a közszolgálatban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Equal Opportunities for Disabled People in Public Service
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kriskó Edina, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy áttekinti a különféle fogyatékossági típusokat, a fogyatékosságügy területén megtett kormányzati intézkedéseket, kiemelt célokat, nemzetközi kezdeményezéseket, a hazánkban és a világ más országaiban működő jó gyakorlatokat. A hallgatók ismereteket szereznek mind a fizikai, mind az infokommunikációs, mind pedig a mentális akadálymentesítés szempontjairól és eszközrendszeréről. A hallgatók megismerik a különféle fogyatékossági csoportokba tartozó személyekkel és csoportokkal kapcsolatos viselkedési formákat, módszereket, melyeket jövőbeli közszolgálati munkájuk során alkalmazni tudnak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an overview of different types of disability, governmental action in the field of disability, priority objectives, international initiatives, and good practice in our country and in other parts of the world. Students will gain knowledge in both physical and info-communication as well as the mental aspects of accessibility and its tools. Students will learn about behaviours and methods related to individuals and groups of different disability groups that they can apply in their future public service work.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Behatóan ismeri a közigazgatás működésével kapcsolatos elméleti ismereteket és a „legjobb gyakorlatokat." Ismeri a főbb fogyatékossági típusokat, a fizikai, az infokommunikációs és a mentális akadálymentesítés szempontjait és eszközeit. Tudja, milyen vezetői feladatokat jelent a megváltozott munkaképességű és/vagy fogyatékossággal élő munkavállalók integrálása a szervezetbe.Tisztában van a sokszínűségmenedzsment szervezeti kihívásaival.

    Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati tisztviselői életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Képes a fogyatékossággal élő emberek munkavégzési és ügyintézési nehézségeit a

különféle élethelyzetekben felismerni és azokat a lehetőségekhez mérten „akadálymentesíteni”. Képes átlátni a vezető sokszínűség-menedzsmenttel kapcsolatos felelősségét, konkrét szervezeti teendőit. Képes megnevezni a szervezete komplex akadálymentesítéséhez szükséges intézkedéseket.

Attitűdje: Átfogó szemléletmóddal kezeli az elvi és gyakorlati dilemmákat. Felismeri a közigazgatási hivatásrend egyenlő esélyek biztosításával kapcsolatos felelősségét. Azonosul a szakmai értékekkel. Támogatja a szervezet sokszínűség-menedzsmenttel kapcsolatos célkitűzéseit.

Autonómiája és felelőssége: Átlátja a szervezeti működés elméleti és gyakorlati szempontjait.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she has an in-depth knowledge of the theoretical knowledge and "best practices" related to the operation of public administration. He/She is familiar with the main types of disability, aspects and tools of physical, info-communicational and mental accessibility. He/She can recognize the management responsibilities of integrating disabled workers (and/ or people with changed work capability) into the organization.

Capabilities: Serving the common good and the public interest, with due professional dedication and in line with the professional and human standards expected in civil service career. He/She is able to recognize the difficulties of people with disabilities in work and administration in different life situations and to "make them accessible" as much as possible. He/She is able to recognize the leader's responsibilities in terms of diversity management and specific organizational tasks. He/She is able to identify the measures required for the complex accessibility of your organization.

Attitude: He/she handles the conceptual and practical dilemmas with a comprehensive approach. He/she recognizes the responsibilities of the administrative profession to ensure equal opportunities. He/She identifies with public service professionals values. He/she supports the organization's diversity management goals.

Autonomy and responsibility: He/she understands the theoretical and practical aspects of organizational operation.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A társadalmi szemléletformálás eszközei, módszerei, a befogadó társadalom. (Means, methods of shaping social attitudes, inclusive society)

12.2. A fogyatékosság fogalma, fajtái (Concept and types of disability)

12.3. A fogyatékossággal élőkre vonatkozó jog fejlődése a világban és Európában, az ENSZ fogyatékosságügyi politikájára. (The development of disability law in the world and in Europe, the United Nations Disability Policy)

12.4. A látássérült emberek élete (Life of visually impaired people)

12.5. A hallássérültek világa és a jelnyelv (The world of hearing impaired people and sign language)

12.6. Képek és hangok nélkül élni – a siketvakság (Living without pictures and sounds - deaf blindness)

12.7. Az értelmi fogyatékossággal élők és ügyintézési nehézségeik (People with intellectual disabilities and their administrative difficulties)

12.8. A mozgássérült emberek világa és érdekképviseletük, a MEOSZ (The world of people with physical disabilities and their advocacy, the National Federation of Associations of Persons with Physical Disabilities)

12.9. Az autizmus spektrumzavar (The autism spectrum disorder)

12.10. Az egyenlő esélyű hozzáférés, az egyetemes vagy befogadó tervezés (Equal access, universal

or inclusive design)

12.11. A megváltozott fizkai állapot, illetve munkaképesség és a befogadó munkahely (Changed physical condition, ability to work and inclusive workplace)

12.12. Jó gyakorlatok Magyarországon (Best practices in Hungary)

12.13. Jó gyakorlatok külföldön (International best practices)

12.14. Az esélyegyenlőség és sokszínűségmenedzsment vezetői feladatai (Roles of the leader in equal opportunities and diversity management)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tréningen való aktív részvétel kötelező. A foglalkozásokról való távolmaradás mértéke nem érheti el a 25%-ot. 25%-ot el nem érő hiányzás esetén a jelenlét beadandó feladattal pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Tréningfoglalkozásról lévén szó, hétről-hétre a nyitógyakorlatok során szóban történik az ismeretek közös felidézése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aktív részvétel a gyakorlati foglalkozásokon. A távolmaradást a hallgató írásos beszámolóval pótolhatja, amennyiben a távollétek aránya nem éri el a 25 %-ot. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele írásos beszámoló készítése valamely fogyatékosság témájában 10-12.000n terjedelemben.

16.2. Az értékelés:

Aláírás megszerzése az előbbi pontban meghatározott teljesítési feltételek szerint (aktív részvétel és beszámoló elkészítése a szorgalmi időszak végét megelőző 10. napig). A gyakorlaton megszerzett értékelés és a beszámolóra adott érdemjegy 50-50%-ban számít az értékelésbe.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges beszámoló (B).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Jenei Ágnes-Korpics Márta-Kriskó Edina-Bajnok Andrea (2019): Egyenlő bánásmód a vezetői munkában, NKE KTI, Budapest, ISBN 978-963-498-232-6,
2. Ásványi Zsófia-Nemeskéri Zsolt (szerk.) (2017): Megváltozott munkaképességű személyek atipikus foglalkoztatási lehetőségei a Dél-Dunántúlon, Pécsi Tudományegyetem KPVK Munkatudományi Kutatócsoport, Pécs.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kriskó Edina (2013): Fogyatékkal élőkkel történő bánásmód a hivatalban, NKE, Budapest. ÁROP- 2.2.20
2. Kálmán Zsófia-Könczei György (2202): A Taigetosztól az esélyegyenlőségig. Osiris, Budapest, ISBN 963 389 311 9
3. 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról,
4. 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről,

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kriskó Edina, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTV24
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gazdasági és közpénzügyi alkotmányosság
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Economic and public financial constitutionality
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Téglási András, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus az alkotmányjog fogalmát és a gazdasági és közpénzügyi alkotmányosság főbb szabályait és intézményeit tárgyalja. Foglalkozik a gazdasági vonatkozású alapjogokkal is. A kurzus fontos részét képezi a belső, európai és nemzetközi jog kapcsolata, illetve a gazdasági és közpénzügyi szempontok érvényesítésének nemzeti, európai és nemzetközi rendszerei.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course deals with the notion and main institutions of constitutional law with the focus on the economical constitution and public finance. The course deals with the funadamental rights with economical and financial relevance. Important part of course is the relationship between the national, European and international law and the national, European and international system of foras of realizasation of economical and financial aspects. The course focuses on legal norms and legal hierarchy.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató tudása kiterjed az alkotmányos rendszer gazdasági vonatkozásainak ismeretére, valamint a kormányzati eszközrendszerre.

    Képességei: A hallgató képes a stratégiai gondolkodásra, az állami és közigazgatási működés jelenségeinek elemzésére, a közigazgatási és kormányzati döntés-előkészítő és döntéshozó feladatok ellátására, döntési javaslatok kidolgozásához szükséges probléma- és megoldáselemzésre.

    Attitűdje: Attitűdjét a társadalmi és természeti környezettel és igényekkel szembeni érzékenység jellemzi, továbbá elkötelezett és igényes a minőségi munka iránt.

    Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka és a beosztottak által végzett feladatok minősége és következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with system of constitution and the system of governmental instruments and the strategic tools of efficient public administration development.

Capabilities: The student is capable of strategic thinking, analysis of phenomena in state and public administration, preparing and making decisions in public administration and governance and problem and solution analysis necessary for creating proposals.

Attitude: The student's personal attitude is characterized by a need for life-long learning and continuous professional development.

Autonomy and responsibility: For exercising public power and for the quality and consequences of tasks performed by employees.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, követelmények ismertetése (Introduction, about the course)

12.2. A gazdasági alkotmány és a gazdasági alkotmányosság fogalma (Notion of economic constitution and economic constitutionality)

12.3. A gazdasági alkotmány Magyarországon (Economic constituion in Hungary)

12.4. A közpénzügyek szabályozása az Alkotmányban és az Alaptörvényben (Public finances in the Constitution and in the Fundamental Law)

12.5. A költségvetésre vonatkozó szabályok az alkotmányban (The regulation of budgetary issues in the Constitution)

12.6. A közteherviselési kötelezettség az alkotmányban (The fundamental obligation to contribute to public revenues)

12.7. Az államadósságra vonatkozó szabályok az alkotmányban (Constitutional rules on the State debt)

12.8. A közpénzügyi szervek alkotmányos szabályai: Állami Számvevőszék, Magyar Nemzeti Bank, Költségvetési Tanács. (Rules of public financial organs in the Constitution: State Audit Office, National Bank of Hungary, Budget Council)

12.9. A nemzeti vagyon és az állam kizárólagos gazdasági tevékenységének köre (The sphere of national assets and exclusive economic activities of the State)

12.10. Gazdasági alapjogok fogalma, helye az alapjogok rendszerében (Economic fundamental rights, their position in the system of fundamental rights)

12.11. A tulajdonhoz való jog. A tulajdoni formák védelme az alkotmányban (Right to property. The constitutional protection of forms of property)

12.12. A piacgazdaság, a tisztességes gazdasági verseny és a fogyasztók jogai az alkotmányban. Magyarország gazdasági rendje az Alaptörvényben (Market economy, fair economic competition, consumers' rights. Economical order of Hungary).

12.13. A szerződési szabadság és a vállalkozáshoz való jog (Freedom of contract and the right to free enterprise)

12.14. Összefoglalás, következtetések (Summary, conclustions)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláíráshoz kötelező az órák legalább 70%-án való aktív részvétel. Az ezt meghaladó rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) igazolás benyújtása fényében pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Kötelező az órákon való aktív részvétel és minden órára az óra anyagát képező tankönyvi részek előzetes elolvasása. Prezentáció készítése. Az utolsó órán lehetőség van megajánlott jegyért zárthelyi dolgozat írására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláíráshoz kötelező az órák legalább 70%-án való aktív részvétel. Az ezt meghaladó rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) igazolás benyújtása fényében pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

16.2. Az értékelés:

A kreditek megszerzéséhez a megajánlott jegyért a szorgalmi időszakban megírt zárthelyi dolgozat, vagy a vizsgaidőszakban az írásbeli vizsga elégtelennél jobb érdemjegyre való teljesítése szükséges.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Alkotmányjog. Szerk.:Halász Iván. Dialóg Campus, Budapest, 2018. 256-266. oldalak és 289-310. oldalak ISBN 978-615-5344-51-0
2. Az állam szervezete. Szerk.: Téglási András. Dialóg Campus, Budapest, 2018. 227-238. oldalak ISBN: 978-963-308-306 -2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Cserny Ákos -Téglási András: A gazdasági alkotmányosság új fejezete Magyarországon? - Az Alkotmánybíróság a korábbi alkotmányos alapelvek fogságában. Jog-Állam-Politika 2015/1. szám 7-25. oldalak
2. Drinóczi Tímea: Gazdasági alkotmány és gazdasági alapjogok, Dialóg Campus, 2007 ISBN: 9789637296192
3. Drinóczi Tímea (2012): Gazdasági alkotmány az Alaptörvényben. Pázmány Law Working Papers, 2012/33. pdf (A letöltés dátuma: 2017. 09. 01.)
4. Drinóczi Tímea (2011): A gazdasági alapjogok szabályozásának szükségessége az Alkotmányban – nemzetközi kitekintés. In Molnár Borbála – Gyombolai Zsolt – Téglási András szerk.: Gazdasági alapjogok és az új magyar Alkotmány. Budapest, Az Országgyűlés Emberi Jogi, Kisebbségi, Civil- és Vallásügyi Bizottsága. 11–62.
5. Klicsu László (2012): Közpénzügyek. In Trócsányi László – Schanda Balázs szerk.: Bevezetés az alkotmányjogba. Budapest, HVG-ORAC.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Téglási András, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM52
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gazdaságpolitika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Economic Policy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja a gazdaságpolitika elméleti alapjai, a gazdaságpolitikai praxist meghatározó tényezők, a gazdaságpolitikai döntések sajátosságai megismertetése, rendszerezése. A stúdium kiindulópontja a modern gazdasági rendszerek bemutatása általános érvényű tulajdonságaikra építve: hogyan épül fel, miképpen működik a piac, az állam és a korporatív intézmények – a gazdasági rendszerek alapvető meghatározó elemeiként, továbbá: a közép-kelet európai országok átmeneti (tranzíciós) folyamatainak bemutatása, a gazdasági rendszerek fő sajátosságai, különös tekintettel a magyar gazdaságra. A modernizáció sajátosságai az információs társadalom, illetőleg a globalizáció következményeinek tárgyalása során kerülnek rendszerezésre. A tantárgy keretében áttekintésre kerülnek a fő gazdaságpolitikai irányzatok, iskolák, a tagállami gazdaságpolitikák lehetőségei az Európai Unió erőterében. További fő témakörök: monetáris politika; költségvetési politika; növekedés, innováció, versenyképesség; strukturális politikák; foglalkoztatáspolitika; jóléti politika; gazdasági ciklusok, ingadozások, válságok; külső gazdasági nyitottság és a gazdaságpolitikai mozgástér. A stúdium a hallgatók addigi tanulmányai során megszerzett közgazdaságtani ismereteinek összefoglalására, rendszerezésére és alkalmazására is lehetőséget nyújt.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce and systematize the theoretical foundations of economic policy, the factors determining economic policy practice, and the peculiarities of economic policy decisions. The starting point of the course is the presentation of modern economic systems based on their general characteristics: how the market, the state and corporate institutions are structured as essential components of economic systems; the transition processes of Central and Eastern European countries; the main features of economic systems, with special regard to the Hungarian economy. The peculiarities of modernization are systematized in the discussion of the information society and the consequences of globalization. The course reviews the main economic policy directions, schools, and economic

policy options of the Member States in the European Union. Other main topics: monetary policy; fiscal policy; growth, innovation, competitiveness; structural policies; employment policy; welfare policy; economic cycles, fluctuations, crises; external economic openness and room for maneuver in economic policy. The study also provides an opportunity to summarize, systematize and apply the economics knowledge acquired by students during their studies.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.

Képességei: Képes komplex társadalmi, közpolitikai problémák elemzésére, azok megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a végrehajtás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra. Képes a társadalmi értékek érvényre jutásának és az értékátváltásoknak föltárására, explicit bemutatására, továbbá az ellentétes érintettségből fakadó konfliktusos helyzetek megértésére és kreatív kezelésére. Képes a közgazdasági, jogi, politikatudományi, szociológiai ismeretanyagát valóságos közpolitikai problémák és megoldások (javaslatok) elemzésében hasznosítani.

Attitűdje: Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Elkötelezett a közjó felismerése és előmozdítása iránt. Tudatosan keresi a megoldandó közgazdálkodási és közpolitikai problémákat, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.

Autonómiája és felelőssége: Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt. A szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The structure of business organizations, their operation, domestic and foreign relations, factors affecting information and motivation, institutional environment.

Capabilities: Analyzing complex social and public policy problems, forming strategies to solve them, planning the implementation, making decisions, providing professional advice to economic operators. Locating and explicitly demonstrating the prevailing social values and its changes; understanding and creatively managing hostile situations arising from conflicting interests. Applying his/her knowledge of economics, law, political science and sociology at the service of real public policy problems and solutions (proposals).

Attitude: An open-minded and receptive approach towards new findings of economic theory and practice. A commitment to recognize and promote the common good. A motivation to find and solve economic and public policy issues, exhibiting innovative and proactive behaviour in managing economic problems.

Autonomy and responsibility: He/she is proactive in providing solutions to problems, developing strategies, facilitating cooperation between teams and colleagues within and across organizations. When posing professional questions, he/she considers the economic and non-economic consequences independently and responsibly. He/she assumes and takes responsibility for the consequences his/her actions have on other fields/ departments.

11. Előtanulmányi követelmények: Makroökonómia

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Állami szerepvállalás, társadalmi modellek, a gazdaságpolitika autonómiája a globális világgazdaságban,

12.2. Gazdaságpolitikai irányzatok, iskolák, módozatok, gazdaságstatisztika,

12.3. Növekedés, versenyképesség,

12.4. A makrogazdasági egyensúly,

12.5. Konjunktúraciklusok és a gazdaságpolitika tennivalói Aktuális egyensúlytalanságok, kockázatok a világgazdaságban,

12.6. Gazdasági válságok eseményei és kezelésük,

12.7. Ökológiai fenntarthatóság közgazdasági összefüggései,

12.8. A fiskális politika alapjai, egyenlegmutatók

12.9. Adópolitika, az államadósság menedzselése,

12.10. Jóléti politika, jövedelmek, szociális gondoskodás, lakáspolitika,

12.11. Demográfia és gazdaságpolitika: Népesedéspolitika, Társadalmi és jövedelmi egyenlőtlenségek, idősödő társadalom,

12.12. Fejlesztéspolitika, innovációs politika,

12.13. Monetáris politika, pénzkínálat, inflációs célkitűzés, kamatdöntés, árfolyamrezsim-választás

12.14. Összefoglalás

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megszerzéséhez az elvárt részvétel legalább 5 szemináriumon és legalább 8 előadáson

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egyéni és kollektív feladatok teljesítése. Aktív részvétel a szemináriumon és a kis csoportlétszámú előadásokon. Csoportmunkában, esettanulmány-elemzésbe aktív részvétel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

legalább 5 szemináriumon és 8 előadáson való részvétel

16.2. Az értékelés:

Órai aktivitás, beadandó esettanulmányelemzés, prezentáció

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kutasi Gábor (szerk.): Gazdaságpolitika. Ludovika Egyetemi Kiadó, 2020., megjelenés alatt.
2. Bod Péter Ákos: Bevezetés a gazdaságpolitikába. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014. ISBN 9789639698093
3. Benczes István: Válság és válságrendezés a Gazdasági és Monetáris Unióban: A pénzügyi és gazdasági integráció forgatókönyvei. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2019. ISBN: 9789634543480

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bod Péter Ákos (2011): Gazdaságpolitikai döntések válságos időkben - A magyar eset (2008-

2010). Budapest: Századvég Kiadó, ISBN 978 963 7340 99 4,
2. Halmai Péter (2014): Krízis és növekedés az Európai Unióban. Európai modell, strukturális reformok. Budapest, Akadémiai Kiadó. ISBN 978 963 05 9523 0,
3. Csaba László (2013): Európai közgazdaságtan. Budapest Akadémiai Kiadó. ISBN 978 963 05 9467 7,
4. B. Eichengreen: Lessons of the crisis for emerging markets, International Economics and Economic Policy. Springer-Verlag, May 2010, Volume 7:49-62. Online ISSN 1612-4812, Going for Growth (2016) OECD, Paris. ISSN 1813-2714

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kutasi Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁKIBTV002**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gyermekek biztonsága az online térben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Children's safety in cyberspace
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tantárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE ÁNTK Kiberbiztonsági és e-Közigazgatási Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. habil. Krasznay Csaba, PhD, egyetemi docens, NKE ÁNTK
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 0 SZ + 2 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók valósághű, komplex esettanulmányon keresztül ismerjék meg a gyermekek online biztonságának kulcsterületeit. A kurzus interdiszciplináris szemléletet képvisel, és a különböző hivatásrendek szerepét (pedagógus, rendőr, jogász, szülő) integrálja az online térben jelentkező fenyegetések megelőzésére és kezelésére. A hallgatók a félév során egyetlen, fiktív eseten dolgoznak, és egy komplex megoldási tervet állítanak össze.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to familiarize students with key areas of child online safety through realistic, complex case studies. The course takes an interdisciplinary approach and integrates the roles of various professions (teachers, police officers, lawyers, parents) in preventing and dealing with threats in the online space. During the semester, students work on a single fictional case and develop a comprehensive solution plan.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

- Ismeri a gyermekeket érintő online kockázatokat, valamint a kapcsolódó jogi, pszichológiai, pedagógiai és technikai kereteket.

Képességei:

- Képes elemzést készíteni digitális fenyegetésekről.
- képes interdiszciplináris együttműködésre.

Attitűdje:

- Elkötelezett a gyermekek digitális biztonsága iránt.
- Nyitott a többszereplős szemléletmódra.

Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal a megelőző és válságkezelő javaslatok kidolgozásáért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- is familiar with the risks associated with children online and the relevant legal, psychological, educational, and technical frameworks.

Capabilities:

- is capable of analysing digital threats.
- is capable of working in an interdisciplinary team.

Attitude:

- his/her personal attitude is characterized by being committed to children's digital safety.
- his/her personal attitude is characterized by being open to a multi-stakeholder approach.

Autonomy and responsibility:

- Autonomy and responsibility are to develop preventive and crisis management proposals.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés: a gyermekek digitális világa (Introduction: The Digital World of Children)

12.2. Gyermekpszichológiai alapok (Child Psychology Foundations)

12.3. Jogi háttér: gyermekvédelem, adatvédelem, büntetőjog (Legal Background: Child Protection, Data Protection, Criminal Law)

12.4. Online fenyegetések: cyberbullying, sextortion, grooming (Online Threats: Cyberbullying, Sextortion, Grooming)

12.5. A pedagógus szerepe és iskolai reakciók (The Role of Educators and School Reactions)

12.6. A szülők szerepe a digitális nevelésben (The Role of Parents in Digital Upbringing)

12.7. A rendőrség szerepe: prevenció és intézkedés (The Role of Law Enforcement: Prevention and Intervention)

12.8. Adatvédelem és szülői felügyeleti megoldások (Data Protection and Parental Control Solutions)

12.9. Médiatudatosság és platformhasználat (Media Awareness and Platform Usage)

12.10. Edukációs eszközök, tudatosságnövelő kampányok (Educational Tools and Awareness Campaigns)

12.11. Multidiszciplináris együttműködés (Multidisciplinary Collaboration)

12.12. Projektek bemutatása I. (Project Presentations I)

12.13. Projektek bemutatása II. és zárás (Project Presentations II and Closing)

12.14. Digitális identitás, MI és a jövő kihívásai (Digital Identity, Artificial Intelligence and the Challenges Ahead)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A követelmény a tanórákon történő részvétel. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az efeletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni, mely a témához kapcsolódó házidolgozat elkészítését jelenti. Kedvezményes tanulmányi rend esetében a

hallgató az előadások témájába vágó videófelvételek megtekintésével pótolja a távollétet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A hallgatók a félév folyamán kiscsoportos foglalkozás során egy fiktív krízishelyzet kezelésének multidiszciplináris lépésein dolgoznak, a félév során megadott információkat követve.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való 75 %-os részvétel és a félévközi feladat sikeres teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A tantárgy a bemutatott félévközi feladat értékelésével zárul és ötfokozatú gyakorlati jeggyel (GYJ) történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Guld Ádám (2022): A Z generáció médiahasználata - Jelenségek, hatások, kockázatok. Libri Könyvkiadó Kft. ISBN: 9789636040314
2. Tóth Dániel (2022): Digitális Nevelés:Útikalauz az internet, videojátékok és okoskütyük útvesztőjéhez 1+2. Olvasni Menő Kiadó.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Online Hősök weboldal
2. Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat saferinternet.hu weboldal

Budapest, 2025. június 25.

Dr. habil. Krasznay Csaba, PhD, egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTV25
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Harmadik generációs jogok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Third generation rights
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Téglásiné dr. Kovács Júlia, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A harmadik generációs jogok tantárgy keretein belül a hallgató megismerkedhet a környezehez való jog és annak részjogosítványainak önálló alapjoggá való fejlődésének kérdéseivel (vízhez való jog, élelemhez való jog, biológiai sokféleség, GMO, a technológiai kérdések (információs jogok, a biotechnológia, az internet, a robotika és a mesterséges intelligencia) alapjogi vonatkozásaival és a csoportjogok (gyermekek, nők, kisebbségek, fogyatékosok) érvényesülésének kérdéseivel. Ezeknek az alapjogoknak a tartalmát meghatározó hazai és nemzetközi jogi normákkal, az érvényesülést biztosító hazai és küldföldi intézményi garanciáival.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): As part of the Third Generation Rights course, students will learn about the right to the environment and the development of its sub-entitlements into independent basic rights (water, food, biodiversity, GMO, technology (information rights, biotechnology, internet, robotics and artificial intelligence) and the enforcement of group rights (children, women, minorities, people with disabilities), the domestic and international legal norms defining the content of these fundamental rights, and domestic and foreign institutional guarantees of enforcement.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Átlátja az állam intézményrendszerét, alkotmányjogi, közjogi kereteit, az Alaptörvény értékrendszerét. Ismeri az alapjogi dogmatikát, különös tekintettel a harmadik generációs jogok doktrínájára

    Képességei: Határozottság, döntésképesség, hatékony érvelés. Átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

    Attitűdje: Nyitott és kritikus gondolkodás. Empátia, érzékenység a társadalmi problémákkal szemben.

Autonómiája és felelőssége: Munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, mások szempontjait figyelembe véve, a társadalom egészét szolgálva cselekszik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Public institutions, the framework of the Constitution and public law and the principles of the Fundamental Law. Basic doctrine of fundamental rights with special regard to the third generation of human rights

Capabilities: Dedication, making decisions, effective reasoning. Complex approach and problem solving.

Attitude: Open-mindedness and critical thinking. Empathy and sensitivity to social issues.

Autonomy and responsibility: He/She considers his/her work as service, performs his/her duties with modesty, serving people with respect, considering other's opinions, serving the society as a whole.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, fogalmi elhatárolások és tisztázások. (Introduction: about the course, terminology)

12.2. Az alapjogok megjelenésének társadalmi igénye: a harmadik generációs jogok. (Social Need for Fundamental Rights: Third Generation Rights.)

12.3. A környezethez való jog (The right to environment)

12.4. A vízhez való jog (Right to water)

12.5. Az élelemhez való jog (Right to food)

12.6. A fenntartható fejlődés. (Sustainable development)

12.7. A bioetikai kérdések alapjogi vonatkozásai (Fundamental rights aspects of bioethical issues)

12.8. Az információs jogok (Information rights)

12.9. Az internet alapjogi vonatkozásai (Fundamental rights aspect of internet)

12.10. A mesterséges intelligencia alapjogi vonatkozásai (Fundamental rights aspects of artificial intelligence)

12.11. A robotjog alapjogi vonatkozásai (Fundamental Rights Aspects of Robot Law)

12.12. Csoportjogok alapjai. Nők és gyermekek jogai (The basics of group rights. Rights of women and children)

12.13. Betegjogok (Patient rights)

12.14. Kisebbségek jogai (Minority rights)

12.15. Összegzés, lezárás. (Conclusion, closing remarks)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák legalább 75%-án való részvétel. 25%-nál magasabb arányú hiányzás esetében - a szemináriumvezető döntése alapján - többletfeladat (plusz beadandó dolgozat vagy kiselőadás) megtartásával is megszerezhető az aláírás.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az oktató által a szemináriumon kiosztott témakörök alapján egy kiselőadás megtartása vagy egy

beadandó dolgozat megírása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláíráshoz a tanórák legalább 75%-án való részvétel szükséges.

16.2. Az értékelés:

Az értékelést a kiselőadás és az órai teljesítmény együttesen adja.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Téglásiné Kovács Júlia: Az élelemhez való jog társadalmi igénye és alkotmányjogi dogmatikája. Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2020.;
2. Bándi, Gyula: Környezetjog. Budapest, Magyarország : Szent István Társulat. Bp. 2011, ISBN: 9789632772547;
3. T. Kovács, Júlia: Az élelemhez való jog alapjogi dogmatikája. JOGTUDOMÁNYI KÖZLÖNY 74 : 1 pp. 31-40. , (2019);
4. Csink Lóránt – T. Kovács Júlia (2013): Paradigmaváltás a környezet alapjogi jellegében? Jogelméleti Szemle, 4. sz. 42–54.;
5. Szappanyos Melinda (2013): Víz és jog. A vízhez való jog érvényesíthetősége az ENSZ keretében, Veszprém, Veszprémi Humán Tudományokért Alapítvány. ISBN:9786155360008

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kovács Júlia Marianna: Megvéd-e a jog az éhenhalástól - avagy megvalósulhat-e az élelemhez való jog a XXI. században? DE IURISPRUDENTIA ET IURE PUBLICO: JOG- ÉS POLITIKATUDOMÁNYI FOLYÓIRAT 5 : 381 (2011);
2. Szilágyi János Ede: Vízjog: Aktuális kihívások a vizek jogi szabályozásában. Miskolci Egyetem, Miskolc, 2013. ISBN:9789633580165 ;
3. Csörgits, Lajos: Alkotmányjog III.: Nemzetiségi jogok. In: Smuk, Péter (szerk.) Alkotmányjog III. : Alapjogok, Győr, Magyarország : Universitas-Győr Nonprofit Kft., 2015, ISBN: 9786155298554; pp. 387-396.;
4. Fodor László (2013): Víz az alaptörvény környezeti értékrendjében. Publicationes Universitatis Miskolcinensis, Sectio Juridica et Politica, Tom. XXXI. 329–345.;
5. Ződi Zsol: Platformok, robotok és a jog. Új szabályozási kihívások az információs társadalomban. Gondolat Kiadó. Bp. 2018, ISBN:978 963 693 865 9

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Téglásiné dr. Kovács Júlia, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁNKDV05**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Hatalom és diplomácia – Magyarország helye a világban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Power and diplomacy – Hungary's place in the world
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 75% elmélet, 25% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Zachar Péter Krisztián, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Csoportmunka, szcenárióelemzés, tantermi vita, hallgatói kiselőadás
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy átfogó képet nyújt Magyarország külpolitikai mozgásteréről és stratégiai környezetéről a 21. században. Elemzi a magyar külpolitikai gondolkodás alapjait, az európai integráció jövőjéről szóló vitákat, valamint az Egyesült Államok globális és regionális szerepvállalását. Vizsgálja a kínai–európai ipari versenyt, a keleti nyitás dilemmáit, a Közel-Kelet stabilitási kihívásait, az orosz–ukrán konfliktus lehetséges kimeneteleit és a Dél-Kaukázus biztonsági kérdéseit. Kiemelt figyelmet fordít Magyarország regionális kapcsolataira (Nyugat-Balkán, Közép-Európa) és a határon túli közösségek külpolitikai szerepére. A kurzus az NKE ÁNTK oktatói és a Magyar Külügyi Intézet kutatóival közösen valósul meg.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The course provides a comprehensive overview of Hungary’s foreign policy room for manoeuvre and strategic environment in the 21st century. It examines the foundations of Hungarian foreign policy thinking, debates on the future of European integration, and the global and regional role of the United States. It analyses Sino–European industrial competition, the dilemmas of the Eastern Opening policy, stability challenges in the broader Middle East, possible pathways to peace in the Russia–Ukraine conflict, and security issues in the South Caucasus. Special emphasis is placed on Hungary’s regional relations (Western Balkans, Central Europe) and the role of Hungarian communities abroad in foreign policy. The course is organized jointly by LUPS FPGIS lecturers and researchers from the Hungarian Institute of International Affairs.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató ismeri a nemzetközi biztonsági tanulmányok alapfogalmait, főbb elméleteit,

megérti a nemzetközi rend működését, valamint a posztbipoláris korszak biztonsági kihívásainak összefüggéseit. Mélyrehatóan érti és átlátja Magyarország geopolitikai és geostratégiai helyzetét, az ebből fakadó meghatározottságot, célokat és érdekeket.

Képességei: A hallgató képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére. Képes önálló és csoportos elemzések, prezentációk és érvelések strukturált megfogalmazására.

Attitűdje: A hallgató nyitott és kritikus szemlélettel viszonyul a biztonsági jelenségekhez, törekszik a különböző értelmezések megértésére és a szakmai vitákban való aktív, konstruktív részvételre. Elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan képes szakmai források feldolgozására és elemzési feladatok elvégzésére. Felelősséget vállal saját tanulási folyamataiért és a csoportos munkában rá háruló feladatok szakszerű teljesítéséért. Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állam, a tágabb szervezet és a munkahely céljait, feladatait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the core concepts and major theories of international security studies, understands the functioning of the international order and the interconnections of security challenges in the post-bipolar era. He/she is aware of the geopolitical and geostrategic situation of Hungary, the definiteness, the objectives and the interests arising from this situation.

Skills: The student is able to critically analyse current challenges through the application of security theories. The student is capable of formulating structured independent and group-based analyses, presentations, and arguments. He/she is capable of analysing and assessing challenges, risks and threats threatening the international and home security.

Attitude: The student approaches security phenomena with an open and critical mindset. The student strives to understand different interpretations and to participate actively and constructively in professional debates. He/she is committed to the interests of Hungary, social solidarity and equal opportunity, democratic values, the rule of law, the common ideals of Europe and the allies.

Autonomy and Responsibility: The student is able to independently process academic sources and carry out analytical tasks. The student takes responsibility for their own learning processes and for the professional completion of tasks assigned in group work. He/she with the best knowledge and commitment serves and represents the objectives, tasks and interests of the state, organization and work-place.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A magyar külpolitikai gondolkodás legfontosabb elemei (The most important elements of Hungarian foreign policy thinking – dr. Baranyi Tamás Péter)

12.2. A magyar külpolitika stratégiai prioritásai (Strategic priorities of Hungarian foreign policy – Külgazdasági és Külügyminisztérium munkatársa)

12.3. Erős nemzetek Európája vs föderalizációs törekvések – tantermi vita (A Europe of strong nations vs. federalization efforts – classroom debate; Stefán Csaba, Molnár Dorina)

12.4. Az amerikai „demokráciaexport" politikák európai hatása (The European Impact of American "Democracy Export" Policies – Seminar ; Siklósi Péter)

12.5. Az Egyesült Államok politikája a nyugati féltekével szemben – szcenárióelemzés (US policy towards the Western Hemisphere – scenario analysis; Lévai Dániel)

12.6. Kínai–európai ipari verseny a kulcsfontosságú ipari ágazatokban – tantermi vita (Chinese-

European industrial competition in key industrial sectors – classroom debate; Salát Gergely)

12.7. Keleti nyitás a kereskedelmi megállapodások és szankciók tükrében – tantermi vita (Opening towards the East in light of trade agreements and sanctions – classroom debate; Trembeczki Zsolt)

12.8. A tágabb értelemben vett Közel-Kelet stabilitását érintő kihívások (Challenges affecting stability in the Middle East in a broader sense; Dr. Csicsmann László)

12.9. A békéhez vezető lehetséges utak és a tartós béke feltételei az eurázsiai térségben (Possible paths to peace and conditions for lasting peace in the Eurasian region – scenario analysis; Dr. Seremet Sándor; Dr. Kránitz Péter Pál)

12.10. Magyarország és a régió I. – Nyugat-Balkán (Hungary and the Region I – Western Balkans – Seminar; Dr. Lángné Dr. Petruska Szidónia)

12.11. Magyarország és a régió II. – Közép-Európa (Hungary and the Region II – Central Europe – Seminar; Pál Illés, Ágnes Vass)

12.12. Határon túli közösségek szerepe Magyarország külpolitikájában (The role of national communities beyond the border in Hungary's foreign policy; Vass Ágnes)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és/vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét és aktivitás, illetve minimum 11 szakmai pont összegyűjtése. Elvárt az órák legalább 75 százalékának látogatása. A távolmaradás pótlásának módja: szakmai policy elemzés elkészítése 3-4 oldal terjedelemben.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tantárgy teljesítése során a hallgatók előre meghatározott pontrendszer alapján gyűjtenek pontokat. A félév végén elért összpontszám közvetlenül meghatározza a megszerzett érdemjegyet. A rendszer lehetőséget biztosít arra, hogy a hallgatók saját érdeklődésüknek és rendelkezésre álló kapacitásuknak megfelelően alakítsák részvételüket és aktivitásukat, ezáltal tudatosan döntve arról, mely szakmai tevékenységekre kívánnak nagyobb hangsúlyt helyezni a félév során.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és 11 szakmai pont elérése. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén az aláírás megtagadásra kerül.

16.2. Az értékelés: A félév értékelése gyakorlati jegy. A tantárgy teljesítése során a hallgatók előre meghatározott pontrendszer alapján gyűjtenek pontokat. A félév végén elért összpontszám közvetlenül meghatározza a megszerzett érdemjegyet.

A pontrendszer elemei:

- Minden órán való részvételért 1 pont jár automatikusan.

- Minden órán az oktató (ideálisan a tárgyfelelős vagy általa kijelölt személy) a legaktívabb hallgatókat jegyzi, és nekik 2 pontot ad az órán való aktív részvételért.

- Egy MKI-s rendezvényen (panelbeszélgetésen, konferencián) való részvétel, melyről a hallgató érdemi szakmai beszámolót ad le, 2 pontot ér.

Pontszám	**Megajánlott érdemjegy**

17+	5 (jeles)
15-17	4 (jó)
13-15	3 (közepes)
11-12	2 (elégséges)

Ha a pontrendszerben gyűjtött pontok alapján megajánlott jegyet a hallgató nem szeretné elfogadni, van lehetőség az elsajátított ismeretek szóbeli bemutatására. Ebben csak az a hallgató vehet részt, aki legalább 11 pontot elért év közben.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Pascal Boniface: A nemzetközi kapcsolatok atlasza. 100 térkép, hogy megértsük a világot 1945-től napjainkig. Pallas Athéné Books, Budapest, 2020. ISBN: 9789635730117
2. Tim Marshall: A földrajz fogságában – Tíz térkép, amely mindent elmond arról, amit tudni érdemes a globális politikai folyamatokról. Park Kiadó, Budapest, 2019. ISBN: 9789633554111
3. Sebastian Rosato – John Mearsheimer: A külpolitika logikája. Századvég Közéleti Tudásközpont, Budapest, 2023. ISBN: 9786156436320

17.2. Ajánlott irodalom:

1. John Lewis Gaddis: Nagystratégia. MCC Press, Budapest, 2025. ISBN: 9789636441104
2. Henry Kissinger: Diplomácia. Panem-Grafo, Budapest, 2017. ISBN: 978-963-545-199-7
3. Fischer Ferenc: A kétpólusú világ atlasza. Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 2005. ISBN: 963-9542-85-7
4. Bárdi Nándor: Tény és való. (A budapesti kormányzatok és a határon túli magyarság kapcsolattörténete.) Kalligram. Budapest, 2004. ISBN: 2399963609893

Budapest, 2026. 02. 16.

Dr. Zachar Péter Krisztián
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKINTV26
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Hatékony igazgatás és közszervezés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Efficient Public Management and Leadership
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koronváry Péter, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy válogatott, a gazdasági és közigazgatási szervezetekben egyaránt fontos vezetéstudományi és szervezetelméleti ismereteket közvetít. A menedzsment, a leadership, a stratégiai vezetés és a teljesítményértékelés szempontjaiból közelítve komplex képet nyújt a szervezeti élet szakmai és személyiségi kiteljesedést segítő, ugyanakkor a hatékony és eredményes célelérést lehetővé tevő aspektusairól.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course offers selected information on various areas of management and organization theory considered to be important for business and public administrators alike. Using the management, leadership, strategic management and performance evaluation perspectives, it provides a complex view of those aspects of organizational life that not only help reach organizational objectives efficiently and effectively, but also aid professional and personal development.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgatók képet nyernek a hatékony vezetés módszereiről. A tárgy alapos elméleti áttekintélyt nyújt a személyes vezetés kérdéseiről, valamint alkalmat ad e téren gyakorlati és elemző készségeik fejlesztésére is.

    Képességei: Képessé válik közreműködni a hatékony működéshez szükséges mechanizmusainak kialakításában, az érintettek minél szélesebb körben történő bevonásával, elvárásaik figyelembevételével.

    Attitűdje: A hallgató elkötelezetté válik az inkluzív működés megvalósítása, az érintettek bevonása mellett a települési fejlesztések során.

    Autonómiája és felelőssége: Másokkal együttműködve, felelőséggel részt vesz a szervezet életét meghatározó fejlesztések, döntések előkészítésében és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students will learn how to manage an organisation effectively and the course also provides a thorough theoretical knowledge on leadership as well as improving the students' practical and analytical skills thereupon.

Capabilities: The student will be able to contribute to the effectiveness of the organizational processes taking into account expectations of various stakeholders.

Attitude: The student becomes committed to the implementation of inclusive activities, with the involvement of stakeholders in community development.

Autonomy and responsibility: In cooperation with others, he takes part in the preparation and implementation of developments and decisions that determine the future success of the organization.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Motiváció és ösztönzés (Motivation and incentives)

12.2. Ösztönzőrendszerek (Incentive systems)

12.3. Szervezeti struktúrák (Organizational structures)

12.4. Az ideális szervezeti felépítés (What does the ideal organization structure look like?)

12.5. Miért van szükség vezetőkre? (Why do we need managers?)

12.6. Teljesítményértékelés (Performance evaluation)

12.7. 360 fokos visszacsatolás a teljesítmény-értékeléshez (The 360 degree feedback for performance evaluations)

12.8. Vezéregyéniség, vezetői személyiség, személyes vezetés (Leadership)

12.9. Patton és Gandhi (összehasonlító elemzés) (Contrasting Patton and Gandhi)

12.10. A küldetési nyilatkozat ('a stratégiai 4 M') (The four Ms of mission statements)

12.11. Csoportok, munkacsoportok és teamek (Groups and teams)

12.12. A teamek működési hibái/nehézségei (Dysfunctions of teams)

12.13. Esettanulmányok (Case studies)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások látogatása kötelező, három alkalommal megengedett az igazolatlan hiányzás. Ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. A hallgató köteles a képzés tantervében szereplő tantárgyak tantárgyi programjaiban leírt kötelezettségeket teljesíteni, az azokban meghatározott foglalkozásokon részt venni. A kötelezettségek teljesítésének jogalapja vonatkozásában a TVSZ 19. § (1), (2), valamint (2a) bek.-ben foglaltak az irányadóak.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az oktató döntése szerint, a tematikával összhangban. Pl.: 5-10 házifeladat egy-egy módszer használatának bemutatására. Felmentetteknek szóbeli beszámoló a törzsanyagból + kb. 15 oldalas tudományos cikk-jellegű esszé

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Óralátogatás, aktív részvétel

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: Óralátogatás, órai munka: 50% Feladatok, beadandók: 50%

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hatch, Mary Jo. 2011. Organizations. A Very Short Introduction. Oxford.
2. Hendry, J., 2013, Management; A Very Short Introduction. Oxford.
3. Schneider B. and Smith D. B. (edd.) 2004. Personality and Organizations. Lawrence Erlbaum Associates.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Sowcik M., Andenoro A. C., McNutt M., Murphy S. E. (edd.) 2015. Leadership 2050: Critical Challenges, Key Contexts, and Emerging Trends. Emerald.
2. Womack J., and Jones, D., 1996, Lean Thinking, Simon and Schuster.
3. Yozo Hasegawa, 2010, Rediscovering Japanese Business Leadership. Wiley.
4. Howard Schultz: Building Starbucks Community (A) (HBS 406127)
5. Howard Schultz: Building Starbucks Community (B) (HBS 407127)

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koronváry Péter, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁCITV01**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Hogyan (ne) nyerd meg a piaci versenyt?
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** How (not) to win the market competition?
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tantárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Civilisztikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Csirszki Martin Milán, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók számára elmélyült ismereteket nyújt a versenyjog és a fogyasztóvédelem aktuális kérdéseiben. A hallgatók graduális szakon tudást szereznek a területről, a szabadon választható kurzus ennek további gyakorlati ismereteit, esetjogon keresztül betekintést nyernek a versenyjog és a fogyasztóvédelem mindennapi hatósági működésébe. A hallgatók jogesetek bemutatásán keresztül megismerkednek a versenyjog és a fogyasztóvédelem alapvető szabályaival. A jogesetek mellett a hallgatók a Gazdasági Versenyhivatal eljárását is megtanulhatják, hogyan történik a jogsértések feltárása, milye lpések következnek a GVH működésében és milyen eredménnyel zárul egy-egy eset.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides students with in-depth knowledge of current issues in competition law and consumer protection. Students will acquire knowledge of the field in the undergraduate course, and the optional course will provide further practical knowledge and insights into the day-to-day work of competition law and consumer protection authorities through case law. Through case studies, students will learn the basic rules of competition law and consumer protection. In addition to the cases, students will also learn about the procedures of the Hungarian Competition Authority, how infringements are detected, what the steps are in the functioning of the Hungarian Competition Authority and what the outcome of a case is.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Készségszinten ismeri a versenyjog és a fogyasztóvédelem releváns szabályait, a legfontosabb jogintézményeket és az eljárások felépítését.

    Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Képes tervezési, stratégiai, elemzési és vezetői feladatokkal összefüggő folyamatokban és döntésekben

részt venni.

Attitűdje: Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír. Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására. Szem előtt tartja a mindenkori közjót és közérdeket. Együttműködik másokkal a problémamegoldásban.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális közigazgatási kérdések, feladatok végig gondolását és a megfelelő források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli**.**

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: proficiency in the relevant rules of competition law and consumer protection, the most important legal institutions and the structure of procedures.

Capabilities: Working for the common good and public interest based on professional and human standards sustained through professional commitment. Participating in processes and decision-making regarding planning, strategic, analytical and management tasks.

Attitude: Possessing the skills to recognize and handle problems competently. An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically. Keeping the common good and public interest in mind. He/she cooperates with others in order to solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she tackles complex and special public administration issues and tasks largely independently, and uses adequate resources for their solution. He/she can support his/her professional opinion and viewpoint independently in familiar decision-making scenarios.

11. Előtanulmányi követelmények: nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A verseny értelme és alapjai, a versenyjog uniós és nemzeti rendszere. (The meaning and basis of competition, EU and national competition regimes)

12.2. A versenyjog és a fogyasztóvédelem hazai intézményrendszere (Domestic institutional framework for competition law and consumer protection)

12.3. Versenyjogi és fogyasztóvédelmi compliance (Competition law and consumer compliance)

12.4. A versenykorlátozó megállapodások, ezen belül kartellek áttekintése jogeseteken keresztül (Overview of restrictive agreements, including cartels, through case law)

12.5. Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés jogeseteken keresztül (Abuse of dominant position through case law)

12.6. A fúziókontroll szabályai (Merger control rules)

12.7. A versenyjogsértések felderítése és vizsgálata jogeseteken keresztül (Detection and investigation of competition infringements through case law)

12.8. A versenyhatósággal való együttműködés jogeseteken keresztül (Cooperation with competition authorities through case law)

12.9. Bírságkiszabás versenyügyekben jogeseteken keresztül (Fining in competition cases through case law)

12.10. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok rendszere (Unfair commercial practices regime)

12.11. Megtévesztő és agresszív kereskedelmi gyakorlatok, a fekete lista jogeseteken keresztül (Misleading, aggressive and black-listed commercial practices through case law)

12.12. Fogyasztóvédelmi vizsgálatok jogeseteken keresztül (Consumer protection investigations through case law)

12.13. Híres-hírhedt külföldi versenyügyek (Notorious foreign competition cases)

12.14. Összegzés (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A részvétel a tanórákon kötelező, két hiányzás megengedett. A tanórákon való legalább 50%-os részvétel esetén a távolmaradás pótlására kiadott jogeset feldolgozásával kerülhet sor.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A hallgatók az oktató által kiadott jogesetekből készülnek az órákra, az aktív órai munka elvárt.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei: A félév során az oktató értékeli az órai aktivitást, amely az aláírás feltétele. Az órai részvétel mellett az oktató által kiadott feladat (csoportmunka) a kredit megszerzésének feltétele.

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félév során az oktató értékeli az órai aktivitást, amely az aláírás feltétele.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés ötfokozató gyakorlati jeggyel történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az órai részvétel mellett az oktató által kiadott feladat (csoportmunka) a kredit megszerzésének feltétele.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. 1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról
2. 2008. évi XLVII. törvény a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról
3. Az előadásokon elhangzottak.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Tóth András: Kortárs magyar versenyjog. Ludovika Kiadó, 2022.
2. A hazai fogyasztóvédelmi jog áttekintése: alapok, kihívások, aktualitások (https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/gvh/kiadvanyok/versenytukor-konyvsorozat/versenytukor-konyvsorozat_2_kotet&inline=true)
3. Twenty Years of EU Competition Law in Hungary (https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/gvh/kiadvanyok/versenytukor-konyvsorozat/Twenty_Years_of_EU_Competition_Law_in_Hungary_-_final.pdf1&inline=true)
4. Tóth Tihamér: Uniós és magyar versenyjog. Wolters Kluwer, 2021.
5. Nagy Csongor István: A kartelljog dogmatikai rendszere, 2021.
6. Zavodnyik József: Nagykommentár a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényhez. Wolters Kluwer, 2013.
7. Kommentár a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi

LVII. törvényhez. Gazdasági Versenyhivatal, 2015.

Budapest, 2025.

Dr. Csirszki Martin Milán, PhD

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKPTB15
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Hungarian Startup University Program I.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungarian Startup University I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 70% gyakorlat, 30% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közpénzügyi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Hutkai Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Program célja, hogy felhívja az érdeklődést az innováció és a vállalkozói lét iránt, és növelje az általuk indított innovatív vállalkozások számát. A Program fókuszában az innovációs szemléletmód elsajátítása áll. Az egyetemi kurzus keretében a startup szektorban tevékenykedő számos szakértő bevonásával a fiatalok megismerhetik az innovációs ökoszisztéma felépítését és működését, a megoldásközpontú gondolkodásmódot, továbbá lehetőséget kapnak az innováció világába történő bekapcsolódásra.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The program aims to raise interest in innovation and entrepreneurship and increase the number of innovative ventures. The focus of the program is on the acquisition of an innovative approach. As part of the university course, by involving experts from the start-up sector, young people can learn about the structure and operation of the innovation ecosystem, a solution-oriented way of thinking, also they are given the opportunity to engage in a world of innovation.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: Átlátja a szervezetrendszer tagozódását.

    Képességei: Rutinszerűen és hatékonyan alkalmaz korszerű informatikai ismereteket tükröző módszereket is a feladatok ellátása során. Szakmai felkészültsége alapján szervezeti és stratégiai szempontból jelentős területeken a megfelelő felügyelet mellett döntés-előkészítő és a hatósági ügyeket intéző feladatokat lát el.

    Attitűdje: Kellően kritikus a saját maga által elvégzett munkával szemben. Megfelelő kezdeményező képességgel rendelkezik.

    Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal az általa végzett munkáért. A megfelelő irányítás mellett képes a feladatok önálló végzésére, önellenőrzésre képes, javaslatokat tesz, mások munkáját

értékeli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she understands the structure of the organizational system.

Capabilities: Also, he/she routinely and effectively uses advanced IT-based methods while performing his/her tasks. Based on his/her professional skills, he/she performs decision-making and administrative tasks under appropriate supervision in areas of organizational and strategic importance.

Attitude: Being sufficiently critical of the work he/she has completed. Appropriately proactivity.

Autonomy and responsibility: He/she takes the responsibility for the work he/she has done. Under proper direction, carrying out tasks independently and self-monitoring. He/she can make recommendations and evaluate the work of others.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Innovációs alapismeretek - Startup világ

12.2. Bevezetés

12.3. Mi az innováció?

12.4. Modul 1 - Csapatépítés

12.5. Modul 2 - Lean startup módszertan és Üzleti Modell Canvas

12.6. Modul 3 - Üzleti terv, pénzügyi terv

12.7. Modul 4 – Piac- és versenytárselemzés. Marketing

12.8. Modul 5 - Szellemi tulajdonjog

12.9. Modul 6 - Roadmapping, Pénzügyek és befektetés, 1-pager

12.10. Modul 7 - Pitch deck structure, pitch training

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

-

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A modulzáró vizsgán való megfelelés és egy innovatív projektötlet „One-pager” (egy oldalas vezetői összefoglaló meghatározott tényszerű adatokkal) megalkotása: 7 darab modulzáró vizsga a szorgalmi időszak végéig. Onepager - vállalkozási ötlet bemutatása egy oldalban a szorgalmi időszak végéig.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az onlie képzés elvégzése

16.2. Az értékelés:

A hallgatók a modulzáró vizsgákon elért pontszámuk átlaga szerint kapnak ajánlott érdemjegyet. A onepager tartalma nem kerül értékelésre, így az nem számít bele az érdemjegybe, azonban annak az előre megadott szerkezet szerinti megléte és feltöltése kötelező.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A kurzus kötelező irodalma az e-learning felületen elérhető tananyag, valamint a megosztott videók és hanganyagok.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. A kurzus ajánlott irodalma az e-learning felületen bónusztananyagként elérhetővé tett írott anyagok, megosztott videók és hanganyagok.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Hutkai Zsuzsanna, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKPTB16
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Hungarian Startup University Program II.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungarian Startup University I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 70% gyakorlat, 30% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közpénzügyi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Hutkai Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Program célja, hogy felhívja az érdeklődést az innováció és a vállalkozói lét iránt, és növelje az általuk indított innovatív vállalkozások számát. A Program fókuszában az innovációs szemléletmód elsajátítása áll. Az egyetemi kurzus keretében a startup szektorban tevékenykedő számos szakértő bevonásával a fiatalok megismerhetik az innovációs ökoszisztéma felépítését és működését, a megoldásközpontú gondolkodásmódot, továbbá lehetőséget kapnak az innováció világába történő bekapcsolódásra.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The program aims to raise interest in innovation and entrepreneurship and increase the number of innovative ventures. The focus of the program is on the acquisition of an innovative approach. As part of the university course, by involving experts from the start-up sector, young people can learn about the structure and operation of the innovation ecosystem, a solution-oriented way of thinking, also they are given the opportunity to engage in a world of innovation.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Átlátja a szervezetrendszer tagozódását.

Képességei: Rutinszerűen és hatékonyan alkalmaz korszerű informatikai ismereteket tükröző módszereket is a feladatok ellátása során. Szakmai felkészültsége alapján szervezeti és stratégiai szempontból jelentős területeken a megfelelő felügyelet mellett döntés-előkészítő és a hatósági ügyeket intéző feladatokat lát el.

Attitűdje: Kellően kritikus a saját maga által elvégzett munkával szemben. Megfelelő kezdeményező képességgel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal az általa végzett munkáért. A megfelelő irányítás mellett képes a feladatok önálló végzésére, önellenőrzésre képes, javaslatokat tesz, mások munkáját

értékeli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she understands the structure of the organizational system.

Capabilities: Also, he/she routinely and effectively uses advanced IT-based methods while performing his/her tasks. Based on his/her professional skills, he/she performs decision-making and administrative tasks under appropriate supervision in areas of organizational and strategic importance.

Attitude: Being sufficiently critical of the work he/she has completed. Appropriately proactivity.

Autonomy and responsibility: He/she takes the responsibility for the work he/she has done. Under proper direction, carrying out tasks independently and self-monitoring. He/she can make recommendations and evaluate the work of others.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Innovációs alapismeretek - Startup világ

12.2. Bevezetés

12.3. Mi az innováció?

12.4. Modul 1 - Csapatépítés

12.5. Modul 2 - Lean startup módszertan és Üzleti Modell Canvas

12.6. Modul 3 - Üzleti terv, pénzügyi terv

12.7. Modul 4 – Piac- és versenytárselemzés. Marketing

12.8. Modul 5 - Szellemi tulajdonjog

12.9. Modul 6 - Roadmapping, Pénzügyek és befektetés, 1-pager

12.10. Modul 7 - Pitch deck structure, pitch training

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

-

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A modulzáró vizsgán való megfelelés és egy innovatív projektötlet „One-pager” (egy oldalas vezetői összefoglaló meghatározott tényszerű adatokkal) megalkotása: 7 darab modulzáró vizsga a szorgalmi időszak végéig. Onepager - vállalkozási ötlet bemutatása egy oldalban a szorgalmi időszak végéig.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az onlie képzés elvégzése

16.2. Az értékelés:

A hallgatók a modulzáró vizsgákon elért pontszámuk átlaga szerint kapnak ajánlott érdemjegyet. A onepager tartalma nem kerül értékelésre, így az nem számít bele az érdemjegybe, azonban annak az előre megadott szerkezet szerinti megléte és feltöltése kötelező.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A kurzus kötelező irodalma az e-learning felületen elérhető tananyag, valamint a megosztott videók és hanganyagok.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. A kurzus ajánlott irodalma az e-learning felületen bónusztananyagként elérhetővé tett írott anyagok, megosztott videók és hanganyagok.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Hutkai Zsuzsanna, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁISZLV01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Idegennyelv A1
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign language A1
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Miklósy Hajnalka, nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: interaktív feladatok
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjenek angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol japán vagy arab nyelven. A résztvevők szókincse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a munkahelyi készségek (kapcsolatteremtés, üdvözlési formák, vélemény formálása-kifejtése) is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish Japanese or Arabic. It also expands students' vocabulary at the level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on essential communications skills neccesary at work (building relationships, greetings, forming and expressing opinions).

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Fel tud tenni és meg tud válaszolni olyan kérdéseket, amelyek a mindennapi szükségletek konkrét kifejezésére szolgálnak. Egyszerű kifejezésekkel és mondatokkal be tudja mutatni a lakóhelyét és az ismerőseit.

Képességei: Képes egyszerű kapcsolatteremtésre, ha a másik személy hajlandó a mondanivalóját kissé lassabban vagy más kifejezésekkel is megismételni, illetve segíti a mondanivaló megformálását.

Attitűdje: Érdeklődik a társalgási partner személyes tulajdonságai, munkája illetve környezete iránt.

Autonómiája és felelőssége: Segítséggel tervezi meg mondanivalóját és ellenőrízteti tudását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she can introduce him/herself and others and can ask and answer questions about

personal details such as where he/she lives, people he/she knows and things he/she has.

Capabilities: He/she can understand and use familiar everyday expressions and very basic phrases aimed at the satisfaction of needs of a concrete type. He/she can interact in a simple way provided the other person talks slowly and clearly and is prepared to help.

Attitude: He/she is open to his/her partner's characteristics, work and environment.

Autonomy and responsibility: He/she plans his speech or writing with help and has his/her text checked.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Üdvözlések (Greetings)

12.3. Személyek jellemzése (Describing people)

12.4. Nyelvtani ismeretek bővítése (Grammar practice)

12.5. Mindennapos tevékenységek (Everyday activities)

12.6. Beszédértési gyakorlat (Listening practice)

12.7. Ismétlés (Revision)

12.8. Zárthelyi dolgozat (Téma 1-7) (Test I. Unit 1-7)

12.9. Életvitel (Lifestyles)

12.10. Étkezés (Food)

12.11. Szóbeli kommunikáció a munkahelyen (Oral communication at work)

12.12. Írásbeli kommunikáció a munkahelyereading (Written communication at work)

12.13. Ismétlés (Revision)

12.14. Zárthelyi dolgozat (Téma 9-13) (Test II. Unit 8-13)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/. Rgy prezentáció tartása (szinttől függően 2-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi Tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Prezentáció tartása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 35-35%-ot, míg a prezentáció 30%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Frédérick Airault, Vida Enikő: Allons-y PLUS 1 Méthode de français (tankönyv) Lexika kiadó, Székesfehérvár 2018. 978-615-5200-85-4
2. Stanislav Chernyshov, S.I. Chernyshov, G. Usejnova, Chernyshev S.: Pojehali 1. Zlatauszt, Szentpétervár 2016. 978-5-86547-859-1

17.2. Ajánlott irodalom:

1. T Marin / S Magnelli: Nuovo Progretto Italiano 1. EDILINGUA, EDIZIONI, 2013. 9789606632242

Budapest, 2021.01.05.

Miklósy Hajnalka,
nyelvtanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁISZLV02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Idegennyelv A2
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign language A2
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Ary Ildikó, nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Interaktív feladatok
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjenek angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol japán vagy arab nyelven. A résztvevők szókincse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a munkahelyi készségek (kapcsolatteremtés, üdvözlési formák, vélemény formálása-kifejtése) is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish Japanese or Arabic. It also expands students' vocabulary at the level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on essential communications skills neccesary at work (building relationships, greetings, forming and expressing opinions).

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Egyszerű eszközökkel és mondatokkal tud beszélni a családjáról és más személyekről, életkörülményeiről, tanulmányairól, jelenlegi vagy előző szakmai tevékenységeiről.

Képességei: Az egyszerű, rutinszerű helyzetekben egyszerű és közvetlen módon cserél információt mindennapi tevékenységekről vagy témákról. A nagyon rövid információcserére még akkor is képes, ha egyébként nem ért meg eleget ahhoz, hogy a társalgásban folyamatosan részt vegyen.

Attitűdje: Érdeklődik a társalgási partner személyes tulajdonságai, munkája illetve környezete iránt.

Autonómiája és felelőssége: Segítséggel tervezi meg mondanivalóját és ellenőrízteti tudását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she can understand sentences and frequently used expressions related to areas of most immediate relevance (e.g. very basic personal and family information, shopping, local

geography, employment).

Capabilities: He/she can communicate in simple and routine tasks requiring a simple and direct exchange of information on familiar and routine matters. He/she cCan describe in simple terms aspects of his/her background, immediate environment and matters in areas of immediate need.

Attitude: He/she is open to his/her partner's characteristics, work and environment.

Autonomy and responsibility: He/she plans his speech or writing with help and has his/her text checked.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Szabadidős tevékenységek (Free time activities)

12.3. Időjárás (Weather)

12.4. Nyelvtani ismeretek bővítése (Grammar practice)

12.5. Utazás (Travelling)

12.6. Beszédértési gyakorlat (Listening practice)

12.7. Ismétlés (Revision)

12.8. Zárthelyi dolgozat (Téma 1-7) (Test I. Unit 1-7)

12.9. Technológia (Technology)

12.10. Egészség (Health)

12.11. Szóbeli kommunikáció a munkahelyen (Oral communication at work)

12.12. Írásbeli kommunikáció a munkahelyereading (Written communication at work)

12.13. Ismétlés (Revision)

12.14. Zárthelyi dolgozat (Téma 9-13) (Test II. Unit 8-13)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: Tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/. Rgy prezentáció tartása (szinttől függően 2-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi Tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Prezentáció tartása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 35-35%-ot, míg a prezentáció 30%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Rosemaria Dallapiazza-Jan: Tangram Aktuell 2. Niveaustufe A2. Hueber Verlag. München. 2008. ISBN: 9783190018161
2. Frédérick Airault, Vida Enikő: Allons-y PLUS 2 Méthode de français. Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2019. ISBN: 978-615-5200-93-9

17.2. Ajánlott irodalom:

1. T Marin / S Magnelli: Nuovo Progretto Italiano 1. EDILINGUA, EDIZIONI, 2013. 9789606632242

Budapest, 2021.01.05.

Ary Ildikó,
nyelvtanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁISZLV03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Idegennyelv B1
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign language B1
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Ary Ildikó, nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: interaktív feladatok
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjenek angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol, japán vagy arab nyelven. A résztvevők szókincse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a munkahelyi készségek (kapcsolatteremtés, telefonálás, vélemény formálása-kifejtése, email írás) is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish Japanese or Arabic. It also expands students' vocabulary at the level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on essential communications skills neccesary at work (building relationships, telephoning, forming and expressing opinions, writing emails).

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Elboldogul a legtöbb olyan nyelvi helyzetben, amely utazás során adódik. Felkészülés nélkül részt tud venni az ismert, az érdeklődési körének megfelelő, vagy a mindennapi témákról (pl. család, szabadidő, tanulás, munka, utazás, aktuális események) folyó társalgásban.

Képességei: Képes egyszerű kifejezésekkel beszélni élményekről, eseményekről, álmairól, reményeiről és céljairól. Képes röviden megmagyarázni, indokolni véleményét és terveit.

Attitűdje: Érdeklődik a társalgási partner élete, munkája illetve környezete iránt. Társalgást kezdeményez és figyelembe veszi a másik véleményét.

Autonómiája és felelőssége: Felügyelet mellett tervezi meg mondanivalóját és útmutatás alapján véleményt fogalmaz meg.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with most situations likely to arise whilst travelling in an area where

the language is spoken. He/she understands the main points of clear standard input on familiar matters regularly encountered in work, school, leisure, etc

Capabilities: He/she can produce simple connected text on topics which are familiar or of personal interest. He/she can describe experiences and events, dreams, hopes & ambitions and briefly give reasons and explanations for opinions and plans.

Attitude: He/she is open to his/her partner's life, work and environment. He/she starts conversations and considers the other party's opinion.

Autonomy and responsibility: He/she can plan his speech or writing under supervision and forms his/her opinion based on guidelines.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Üdvözlések (Greetings)

12.3. A munka világa (The world of work)

12.4. Nyelvtani ismeretek bővítése (Grammar practice)

12.5. Környezetvédelmi problémák (Environmental problems)

12.6. Beszédértési gyakorlat (Listening practice)

12.7. Ismétlés (Revision)

12.8. Zárthelyi dolgozat (Téma 1-7) (Test I. Unit 1-7)

12.9. Bűntények és bűnözők (Crime and criminals)

12.10. Közlekedés (Transport)

12.11. Szóbeli kommunikáció a munkahelyen (Oral communication at work)

12.12. Írásbeli kommunikáció a munkahelyereading (Written communication at work)

12.13. Ismétlés (Revision)

12.14. Zárthelyi dolgozat (Téma 9-13) (Test II. Unit 8-13)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: Őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/. Rgy prezentáció tartása (szinttől függően 2-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi Tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Prezentáció tartása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 35-35%-ot, míg a prezentáció 30%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Ary Ildikó,
nyelvtanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁISZLV04
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Idegennyelv B2
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign language B2
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Miklósy Hajnalka, nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: interaktív feladatok
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjenek angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol, japán vagy arab nyelven. A résztvevők szókincse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a munkahelyi készségek (vélemény formálása-kifejtése, érvelés, prezentáció, email írás) is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish, Japanese or Arabic. It also expands students' vocabulary at the level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on essential communications skills neccesary at work (forming and expressing opinions, arguing, prezentation, writing emails).

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Világosan és kellő részletességgel fejezi ki magát számos, az érdeklődési körébe tartozó témában. Ki tudja fejteni a véleményét valamely aktuális témáról úgy, hogy részletezi a különböző lehetőségek előnyeit és hátrányait.

Képességei: Az anyanyelvi beszélővel természetes, könnyed és közvetlen kapcsolatteremtésre képes. Aktívan részt tud venni az ismert témákról folyó társalgásban, úgy, hogy közben érvelve kifejti a véleményét.

Attitűdje: Társalgást kezdeményez és figyelembe veszi a másik véleményét. Kész átvenni a szót és meggyőzni a társalgás többi résztvevőjét.

Autonómiája és felelőssége: Önállóan tervezi meg mondanivalóját, képes az önellenőrzésre és időnként javítja mások hibáit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she produces clear, detailed text on a wide range of subjects and explains a viewpoint on a topical issue giving the advantages and disadvantages of various options.

Capabilities: Can interact with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction with native speakers quite possible without strain for either party. He/she can explain his/her thoughts on current issues.

Attitude: He/she starts conversations and considers the other party's opinion. He/she is ready to take the floor and persuade the other parties.

Autonomy and responsibility: He/she can plan his speech or writing, he/she is able to check his own mistakes and sometimes others' as well.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Művészet (Art)

12.3. Ünnepek (Celebrations)

12.4. Nyelvtani ismeretek bővítése (Grammar practice)

12.5. Kommunikáció (Communication)

12.6. Beszédértési gyakorlat (Listening practice)

12.7. Ismétlés (Revision)

12.8. Zárthelyi dolgozat (Téma 1-7) (Test I. Unit 1-7)

12.9. Bűntények és bűnözők (Crime and criminals)

12.10. Egészség (Health)

12.11. Szóbeli kommunikáció a munkahelyen (Oral communication at work)

12.12. Írásbeli kommunikáció a munkahelyereading (Written communication at work)

12.13. Ismétlés (Revision)

12.14. Zárthelyi dolgozat (Téma 9-13) (Test II. Unit 8-13)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: Tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/. Rgy prezentáció tartása (szinttől függően 2-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi Tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Prezentáció tartása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 35-35%-ot, míg a prezentáció 30%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Michaela Perlmann-Balme, Susanne Schwalb: Em Neu Deutsch als Fremdsprache- Niveaustufe B2. Hauptkurs (Kursbuch+Arbeitsbuch). Hueber Verlag. München. 2008. ISBN: 978-3-19-541695-5. ISBN: 978–3–19–551695-2.
2. Vida Enikő: Le nouvel allons-y 2. Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2013.ISBN: 978-963-9357-93-8.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kalafatics Zsuzsanna, Mágocsi Nyina:Társalgás, szituációk, képleírások és hallás utáni szövegértés oroszul. Lexika, Budapest 2016. ISBN: 978-615-5200-61-8.

Budapest, 2021.01.05.

Miklósi Hajnalka,
nyelvtanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁISZLV06
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Idegennyelv C1
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign language C1
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Budai György, nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: interaktív feladatok

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjenek angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol, japán vagy arab nyelven. A résztvevők szókincse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a munkahelyi készségek (előadások tartása, megbeszélések-tárgyalások vezetése) gyakorlása is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish, Japanese or Arabic. It also expands students' vocabulary at the level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on skills essential at work (holding presentations, chairing meetings and leading negotiations) as well.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Megérti a nehét, hosszú szövegeket és felismeri a rejtett jelentéstartalmakat. Folyamatosan és gördülékenyen fejezi ki magát, ritkán keresi a szavakat és kifejezéseket. A nyelvet könnyeden és hatékonyan használja a különböző társadalmi és szakmai kapcsolatokban.

    Képességei: Gondolatait, véleményét pontosan ki tudja fejteni; hozzászólásait a beszélőtársakéhoz tudja kapcsolni.Világosan és részletesen tud leírni bonyolult dolgokat úgy, hogy más kapcsolódó témaköröket is bevon, egyes elemeket részletez, és mondanivalóját megfelelően fejezi be.

    Attitűdje: Kritikusan szemléli a szakmai társalgásokat. Kész átvenni a szót és meggyőzni a társalgás többi résztvevőjét.

    Autonómiája és felelőssége: Önállóan javaslatokat fogalmaz meg, képes az önellenőrzésre és mások javítására.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she understands a wide range of demanding, longer texts, and recognise implicit meaning. He/she expresses him/herself fluently and spontaneously without much obvious searching for expressions. He/she uses language flexibly and effectively for social, academic and professional purposes.

Capabilities: He/she can produce clear, well-structured, detailed text on complex subjects, showing controlled use of organisational patterns, connectors and cohesive devices. He/she can describe elements in details and ends his/her speech adequately.

Attitude: He/she is critical about professional discourses. He/she is ready to take the floor and persuade the other parties.

Autonomy and responsibility: He/she makes suggestions individually, he/she is capable of self-check and correction of others.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Oktatás (Education)

12.3. Pénzügyek (Financial matters)

12.4. Társadalmi problémák (Social problems)

12.5. Kommunikáció (Communication)

12.6. Nagyhatalmak a világban (World powers)

12.7. Ismétlés (Revision)

12.8. Zárthelyi dolgozat (Téma 1-7) (Test I. Unit 1-7)

12.9. Fogyasztói társadalom (Consumer society)

12.10. Technológiai fejlődés (Technological development)

12.11. Szóbeli kommunikáció a munkahelyen (Oral communication at work)

12.12. Írásbeli kommunikáció a munkahelyereading (Written communication at work)

12.13. Ismétlés (Revision)

12.14. Zárthelyi dolgozat (Téma 9-13) (Test II. Unit 8-13)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: Tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/. Rgy prezentáció tartása (szinttől függően 2-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi Tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Prezentáció tartása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 35-35%-ot, míg a prezentáció 30%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Michaela Perlmann-Balme, Susanne Schwalb, Dörte Weers: Em Neu Deutsch als Fremdsprache- Niveaustufe C1 Hauptkurs (Kursbuch+Arbeitsbuch). Hueber Verlag. München. 2008. ISBN: 978-3-19-541697-9 ISBN: 978- 3-19-551697-6
2. Stéphane Wattier: Les mots de l'info. Kiadva: www.bookelis.com 2019. május

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Halász Lászlóné: Orosz közép- és felsőfokú nyelvkönyv - teszt, fordítási és társalgási gyakorlatok megoldási kulcsokkal. Paginárium, Budapest, 1997. ISBN: 963-856-1505.

Budapest, 2021.01.05.

Budai György,
nyelvtanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKPTV12
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Integritás a közigazgatásban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Integrity in Public Management
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közpénzügyi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Gregóczki Etelka, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az integritás fogalma. A szabályok és értékek szerepe az integritás fejlesztésében Az integritás szintjei (személyi, szervezeti, ágazati, rendszerszint). . Az OECD integritás rendszere. Eszközök, folyamatok és struktúrák. Korrupció és integritás. Az értékek és az integritás kapcsolata.A vezetők szerepe és felelőssége az integritásirányítási rendszer kiépítésében. A magyar integritásirányítási rendszer

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The notion of integrity. The role of rules and values in the development of integrity. Levels of integrity (personal, organizational, sectoral, national). The OECD Integrity framework. Instruments, processes and structures. Corruption and integrity. Relationship between values and integrity. The role and responsibility of the leaders in building the integrity management system. The Hungarian Integrity Management System
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az integritás alapfogalmait és társadalmi jelentőségét. Az integritás szerepét megismeri a közigazgatási feladatok ellátásához kapcsolódóan. . A hallgató ismeri az integritás fogalmát és megközelítési módját.

    Képességei: Képes a közszolgálati értékek elfogadására és ennek megfelelő cselekvésre. Képes bekapcsolódni a szervezet céljaihoz kapcsolódó elkötelezettséggel, a menedzsment munkájába. Képes a szervezeten belüli, valamint a szervezettel szembeni bizalom erősítésére.Képes elkülöníteni az integritás fejlesztését szolgáló eszközöket, folyamatokat és struktúrákat képes alkalmazni az integritásmenedzsment eszközöket.

    Attitűdje: Belátja és elfogadja az integritás jelentőségének szerepét a közigazgatásban. . Elkötelezett a közigazgatás mindenszintjén az integritás megismertetése és megjelenítése tekintetében. Elkötelezett a szervezet integritásalapú működése iránt elhivatott a költségvetési

szervek korrupciómentes működése iránt.

Autonómiája és felelőssége: Önálló javaslatokat fogalmaz meg a közigazgatási egységekben az integritási elemek továbbfejlesztése és eredményessége tekintetében. Hatékonyan és eredményesen dolgozik a rábízott feladatok megvalósításán tudatosan keresi a lehetőséget ismereteinek bővítésére, képességeinek fejlesztésére. nyitott az integritás fejlesztésére irányuló szervezeti megoldások iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The participant knows the fundamentals and social importance of integrity. He/she undetrtands the role of integrity in relation to performing tasks in public administration. The participants obtains a thorough grounding in the conpect of and aproach to intergity. .

Capabilities: He/she is capable to accept public administraion values and act accordingly. He/she is capable to get actively involved in management tasks, with full commitment to the ultimate organisational goals. He/she is capable to improve confidence for the organisation internally and externally. He/she is able to identify and employ the instruments, processes and structures for integrity development.

Attitude: He/she understands and accepts the role of integrity in public administration. He/she is committed to inform on and present integrity at all levels of the public administration. He/she is committed to establishing integrity-based operation in the organisation as well as. to the fight against corruption. . .

Autonomy and responsibility: He/she is capable to produce independent recommendations for further developmen and improved effectiveness of integrity in the public administration. He/she accomplished his/her tasks efficiently, proactive in skills and knowledge development, reflects openness for . organizational solutions for integrity development-

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Tréning keretében az integritás fogalma, korrupció visszaszorításának jelentőségének megismerése.

12.2. A szabályok és értékek szerepe az integritás fejlesztésében

12.3. Az integritás szintjei (személyi, szervezeti, ágazati, rendszerszint.

12.4. Az OECD integritás rendszere.

12.5. Eszközök, folyamatok és struktúrák.

12.6. Korrupció és integritás. Az értékek és az integritás kapcsolata.

12.7. A vezetők szerepe és felelőssége az integritásirányítási rendszer kiépítésében.

12.8. A magyar integritásirányítási rendszer

12.9. Tréning Cressy C44háromszög jelentősége, Döge jogeset.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a tréningfoglalkozások legalább 75%-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tanárral való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

nincs

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgató köteles a tréningfoglalkozások legalább 75%-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tanárral való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

16.2. Az értékelés:

A beadandó dolgozat készítése választott témában- tanárral egyeztetve. A dolgozat terjedelme: 5-10 oldal. A tantárgy sikeres teljesítésének feltétele a feladat határidőre való elkészítése. Az oktató az alábbi szempontok mentén értékeli a beadott anyagot 1-5-ig terjedő skálán: szakmaiság, szaknyelv alkalmazása, felkészültség, tájékozottság szintje, szakirodalom használata, a felépítése mennyire tagolt.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Klotz Péter (2018): Integritás alapismeretek (e-tananyag szakanyag, NKE, KÖFOP2.2.3-VEKOP-16-2016-00001 fejlesztés)
2. OECD (2009): Egy szilárd integritás rendszer felé. OECD GOV/PGC/GF(2009)1.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kaiser Tamás (2014): Hatékony közszolgálat és jó közigazgatás – nemzetközi és európai dimenziók. Budapest: Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt.
2. Domschitz Mátyás - Ruzsa Ágota (2017): Szervezeti kultúra és működés integritás tanácsadóknak. Budapest: Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE KÖFOP-2.2.3- VEKOP-16-2016-00001 fejlesztés)

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Gregóczki Etelka, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEETV19
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Integritás kutatószeminárium
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Integrity Research Course
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Klotz Péter, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Egyéni feladatmegoldás
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy egyéni tapasztalatszerzés eszközeivel hozza közelebb a hallgatókat az integritásmenedzsment eszköztárához és módszereihez. Ennek keretében a hallgatók a bevezető előadások után a saját választott témájukban vizsgálják az integritásirányítási rendszerek hazai gyakorlatait, majd kiselőadás keretében mutatják be kutatási eredményeiket.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to bring students closer to the tools and methods of integrity management with the means of gaining individual research experience. In the framework of this, the students, after the introductory lectures, examine the chosen Hungarian practices of the integrity management systems, and then present their research results.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott az államban érvényesülő fontos mechanizmusokat illetően.

Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét.

Attitűdje: Szem előtt tartja a mindenkori közjót és közérdeket. Együttműködik másokkal a problémamegoldásban.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The prevailing mechanisms influencing the state.

Capabilities: Working for the common good and public interest based on professional and human standards sustained through professional commitment.

Attitude: Keeping the common good and public interest in mind. He/she cooperates with others in order to solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she feels responsible for the outcomes of public activities.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az integritás fogalma és szemlélete (The notion and approach of integrity)

12.2. Az integritásirányítási rendszer (The integrity management system)

12.3. Az integritásirányítási rendszer elemei I. (Toolkit of integrity management I.)

12.4. Az integritásirányítási rendszer elemei II. (Toolkit of integrity management II.)

12.5. Kutatási eredmények prezentációja (Presentation of the results of research)

12.6. Kutatási eredmények prezentációja (Presentation of the results of research)

12.7. Zárás és értékelés (Closing and evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A követelmény a tanórákon való aktív részvétel. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén egy külön beadandót szükséges készíteni a tantárgy tematikájában megtalálható, a tantárgy oktatója által meghatározott témakörben, 5000 leütés (3 oldal) terjedelemben.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A szorgalmi időszak során a hallgatók órai előadás keretében mutatják be kutatási eredményeiket, ezen túlmenően az ismeretek ellenőrzése a hallgatók számára feltett kérdések és órai feladatok teljesítése során történik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A foglalkozásokon való részvétel követelményeinek teljesítése szükséges az aláírás megszerzéséhez.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való aktív részvétel és előadás tartása.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Klotz Péter (2018): Integritás alapismeretek (e-tananyag szakanyag, NKE KÖFOP-2.2.3-VEKOP-16-2016-00001 fejlesztés)
2. 50/2013. (II. 25.) korm. rendelet az államigazgatási szervek integritásirányítási rendszeréről és az érdekérvényesítők fogadásának rendjéről

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Klotz Péter, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM58
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Intézményi elemzés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Institutional Analysis
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Csiszér Annamária, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az intézmények (formális és informális intézmények) legfőbb feladata a társadalmi, politikai és gazdasági folyamatok rendszerezése. Általánosságban, az intézményi közgazdaságtan célja meghatározni, hogy az intézmények (és azok átalakulása) hogyan befolyásolja a gazdasági viselkedést, míg a politikatudományi intézményi megközelítések alapvetően arra helyezik a hangsúlyt, hogy az intézmények miként határozzák meg a politikai szereplők interakcióit. A kettő megközelítés egymástól szinte elválaszthatatlan. Jelen kurzus komplex és modern intézményi elemzés megismerését kínálja, rávilágítva arra, hogy az intézmények hogyan és miért jönnek létre, hogyan működnek és milyen hatások miatt változnak meg. Mivel a társadalmi, politikai és gazdasági rendszerek mind intézményekre épülnek, így a tantárgy megismerteti mind a közgazdasági, mind a politikatudományi intézményi elemzési kereteit. A kurzus két alapvető blokk által ismerteti az intézményi elemzés megközelítéseit. Az első, az elméleti iskolákra és megközelítésekre építve mutatja be hogyan működnek a gazdasági és politikai intézmények. Míg a kurzus második fele, az elméletre építve, olyan gyakorlati kérdéseket vizsgál mint a gazdasági fejlődés, piacgazdasági modellek, politikai rendszerek, korrupció és a nemzetközi politikai és gazdasági kooperáció intézményi vonatkozásai. A kurzus összefoglalással zárul.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The fundamental objective of institutions (formal and informal) is to systematize social, political and economic processes. In general, institutional economics aims to define how institutuions (and their changes) influence economic behavior, whereas institutional approaches in political science particularly focus on how institutions determine the interactions of political actors. The two approaches are almost inseparable. The course provides an instight into complex and modern institutional analysis, emphasizing how and why institutions are created, how they function and why they evolve. Since social, political and economic systems are all standing on the ground of institutions, the course

offers a mixed approach equally touching both institutional economics and institutional approaches of political science. The course consists of two essential blocks. First, based on theoretical schools and approaches, the course shows how economic and political institutions function. Second, the course explores empirical issues, the institutional aspects of economic development, national systems of political economies, varieties of political systems, corruption and international political and economic cooperation. The course ends with a summary.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A hallgató ismeri az intézmények (intézményi megközelítések) kulcsfogalmait és összefüggéseit. A hallgató megérti a politika és a gazdaság közötti intézményesült kapcsolatokat elméleti és gyakorlati szinten.

Képességei: A hallgató képes a döntéshozatali folyamatok értelmezésére és formálására. A hallgató képest a nemzetközi és hazai szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre. A hallgató képes elemezni a komplex intézményi folyamatokat

Attitűdje: A hallgató komoly elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the key concepts and context of institutions (institutional approaches). The student understands the institutionalized interactions between politics and economics in theory and practice.

Capabilities: The student is capable of interpreting and shaping decision-making processes. The student is capable of participating in the work of national and international organizations and institutions. The student is capable of analyzing complex institutional processes.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by the ability to process information, consciousness in methodology.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she interacts with expertise in all organisational and institutional activities.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés: formális és informális intézmények, régi és új iskolák az intézmények vizsgálatában (Introduction: formal and informal institutions, old and new schools of institutional analysis)

12.2. Az új intézményi közgazdaságtan megközelítései: tranzakciós költségek, tulajdonjogok, szerződések elmélete és történeti iskola (New institutional economics: transaction costs, property rights, contracts and the historical school)

12.3. A politikatudomány intézményi megközelítései: racionális választások, historikus, szociológiai, konstruktivista és diszkurzív iskolák (Institutions in political science: rational choice, historical, sociological, constructivist and discursive approaches)

12.4. A rend, piac és vállalatok értelmezése intézményi megközelítésben (Order, market and firms)

12.5. Az állam és politikai intézmények (The state and political institutions)

12.6. Kormányzás és szabályozás (Governance and regulation)

12.7. Az intézmények változása (Institutional change)

12.8. Az intézményi elemzés empirikus megközelítései (Emprical approaches of institutional analysis)

12.9. Intézmények és gazdasági fejlődés (Institutions and economic development)

12.10. Intézmények és piacgazdasági modellek (Institutions and models of national systems of political economies)

12.11. Intézmények és politikai rendszerek (Institutions and political systems)

12.12. Informális intézmények és korrupció (Informal institutions and corruption)

12.13. Nemzetközi politikai és gazdasági intézmények: az Európai Unió intézményi megközelítésben (International political and economic institutions: the European Union)

12.14. Összefoglalás (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások 80%-án részt venni

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Kettő rövid (max 2 oldalas) beadandó (összefoglaló) készítése (a feldolgozandó tanulmányok listáját az oktató az első órán ismerteti), a félév folyamán meghatározott időpontig (6. és 11. hét).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A foglalkozásokon való részvétel 80%-a

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy két részből áll össze: 1) A félévközi kettő beadandó kapcsán elérhető 15-15% (összesen) 30% 2) Zárthelyi dolgozat (rövid kifejtős kérdések) az utolsó foglalkozáson: 70% Összesen 100%, az értékelés a következő: 51% 2; 63% 3; 75% 4; 87% 5.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Claude Ménard és Mary M. Shirley: Handbook of New Institutional Economics, Springer-Verlag, Berlin/Heidelberg, 2008.
2. R. A. W. Rhodes, Sarah A. Binder és Bert A. Rockman: The Oxford Handbook of Political Institutions, Oxford University Press, Oxford, 2006.
3. B. Guy Peters: Institutional theory in political science, Pinter, London/New York, 1999.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Douglass C. North: Institutions, Institutional Change and Economic Performance. Cambridge University Press, Cambridge, 1990.
2. Masahiko Aoki: Toward a comparative institutional analysis. MIT Press, Cambrdige/London, 2001.
3. Douglass C. North: Understanding the Process of Economic Change. Princeton University Press, Princeton/London, 2005.
4. Wolfgang Streeck és Kathleen Thelen: Beyond Continuity – Institutional Change in Advanced Political Economies. Oxford University Press, Oxford, 2005.

5. Eirik G. Furubotn és Rudolf Richter: Institutions and Economic Theory – The Contribution of the New Institutional Economics. The University of Michigan Press, Ann Arbor, 2005.
6. Ha-Joon Chang: Institutional Change and Economic Development, United Nations University Press, New York, 2007

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Csiszér Annamária , PhD
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁEKMTM33**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul): Két bíróság – egy eset: párhuzamos eljárások európai és nemzeti bírói fórumok előtt**
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Two courts - one case: parallel proceedings before European and national courts
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % elmélet, 50 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Váradi Ágnes, közszolgálati egyetemi docens, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA +1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja a meghatározó európai bírói fórumok (Európai Unió Bírósága, Emberi Jogok Európai Bírósága és nemzeti alkotmánybíróságok) eljárási sajátosságainak áttekintése olyan ügyek alapulvételével, amelyek több fórum előtt egyaránt felmerültek. Az alapjogi, a piaci alapszabadságokat, az uniós integráció határait és a jogállamiság alapelemeit érintő esetek megvitatásával lehetőség nyílik arra, hogy a hallgatók képet alkossanak az európai alkotmányos párbeszéd mibenlétéről, elmélyítsék az érintett bírói fórumok működésével kapcsolatos gyakorlati ismereteiket és átlássák az európai jogfejlődés aktuális trendjeit. Ezzel holisztikus módon ismerik meg a szakpolitika-alkotás, a jogalkotás és a jogalkalmazás alkotmányjogi és európai jogi vetületeit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to provide an overview of the procedural features of the main European judicial fora (the Court of Justice of the European Union, the European Court of Human Rights and national constitutional courts), based on cases that have been examined before several of them. By discussing cases concerning fundamental rights, market freedoms, the limits of EU integration and the basic elements of the rule of law, students will have the opportunity to gain an insight into the European constitutional dialogue, deepen their practical knowledge of the functioning of the relevant judicial fora and get an overview of current trends in the development of European law. This way, the course will provide a holistic understanding of the constitutional and European law dimensions of policy-making, law-making and application of laws.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Ismeri az Európai Unió Bírósága, az Emberi Jogok Európai Bírósága és az egyes nemzeti alkotmánybíróságok eljárásainak sajátosságait. Átlátja az alapjogokat, az uniós értékeket, piaci alapszabadságokat, valamint az EU és tagállamai viszonyát érintő joggyakorlat fő tendenciáit. Önálló képpel rendelkezik az európai alkotmányos párbeszéd mibenlétéről, lehetőségeiről és korlátairól.

Képességei: Felismeri a nemzeti jogalkotás európai uniós jogi és nemzetközi emberi jogi standardokon alapuló kötöttségeit, a bírósági eljárások kölcsönhatásait, ezeket képes logikus formában, rendszerszinten összegezni és konkrét jogalkotási lépések vonatkozásában leképezni. Képes a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelés alkalmazására, a következtetések levonására.

Attitűdje: A hallgató stratégiai módon gondolkodik a nemzeti jog, az uniós jog és a nemzetközi jog kontextusában; a megszerzett ismereteket egységben látja. Képes a szakpolitikai célokat, intézkedéseket differenciáltan, az Alaptörvény rendelkezései, a jogalkotásra vonatkozó követelmények, a nemzetközi és az uniós jog kontextusában értelmezni.

Autonómiája és felelőssége: Jövőbeli feladatköréhez igazodóan konstruktívan és professzionálisan jár el a jogalkotási folyamatban felmerülő kérdések kapcsán; a magyar jogszabályok bemutatása és értékelése során felelős álláspontot képvisel hazai és nemzetközi fórumok előtt egyaránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students are familiar with the procedures of the Court of Justice of the European Union, the European Court of Human Rights and certain national constitutional courts. They understand the main trends in case law concerning fundamental rights, EU values, fundamental market freedoms and the relationship between the EU and its Member States. The students have an independent view of the nature, possibilities and limits of the European constitutional dialogue.

Capabilities: The students recognise the constraints of national legislation based on EU law and international human rights standards, the interaction between judicial procedures, and are able to summarise them in a logical and systematic way and interpret them in the context of concrete legislative actions. They are able to identify problems, formulate questions, search for and evaluate evidence, apply logical reasoning and draw conclusions.

Attitude: The students think strategically in the context of national, EU and international law; they see the obtained information in their complexity. They are able to interpret policy objectives and measures in a differentiated way, in the context of the provisions of the Fundamental Law, legislative requirements, international and EU law.

Autonomy and responsibility: In line with their future responsibilities, the students will act in a constructive and professional way in connection with issues arising in the legislative process; they will present and evaluate Hungarian legislation in a responsible manner before both domestic and international fora.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

1. téma: Az alapjogvédelem sajátosságai nemzeti és európai szinten
    a. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye és az Emberi Jogok Európai Bírósága előtti eljárás sajátosságai
    b. A magyar Alkotmánybíróság hatáskörei az alapjogvédelem terén
    c. A magyar Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága által egyaránt tárgyalt alapjogi ügyek: tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés
2. téma: Az uniós integráció határainak meghatározása a nemzeti alkotmánybíróságok eljárásaiban
    a. Az uniós tagság keretei a magyar és a német alkotmányban

b. Az alkotmánybírósági eljárások sajátosságai
c. A két alkotmánybíróság kiemelt döntései az uniós hatáskörgyakorlás határairól

3. téma: A gazdasági érdekek, piaci alapszabadságok az Európai Unió Bírósága és a nemzeti alkotmánybíróság szemszögéből
   a. A piaci alapszabadságok áttekintése
   b. Az Európai Unió Bírósága eljárásainak hatása a nemzeti jogra
   c. Párhuzamos eljárások a távközlési különadó, a szerencsejáték-szabályozás és az „árstop" ügyében
4. téma: Jogállamisági alapkövetelmények (elsősorban az igazságszolgáltatás függetlensége kapcsán) az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Európai Unió Bírósága előtt
   a. A jogállamiság fogalma és védelmére szolgáló mechanizmusok Európában
   b. A bírói nyugdíjkorhatárt érintő ügyek megítélésének sajátosságai
   c. A lengyel igazságszolgáltatás függetlenségét érintő ügyek jelentősége

Az egyes témákon belül az eljárások és standardok bemutatása előadás, az esetismertetés hallgatói prezentációk formájában történik. Az egyes blokkok az eljárási hasonlóságok és különbségek csoportos megvitatásával zárulnak.

Topic 1: Specificities of fundamental rights protection at national and European level

a. The European Convention on Human Rights and the specificities of the procedures before the European Court of Human Rights
b. Powers of the Hungarian Constitutional Court in the field of fundamental rights protection
c. Fundamental rights cases examined by both the Hungarian Constitutional Court and the European Court of Human Rights: actual life imprisonment

Topic 2: Defining the limits of EU integration in the proceedings of national constitutional courts

a. The framework of EU membership in the Hungarian and German constitutions
b. Specific features of constitutional court proceedings
c. Key decisions of the two constitutional courts on the limits of the exercise of EU competences

Topic 3: Economic interests, fundamental market freedoms from the perspective of the CJEU and national constitutional courts

a. Overview of fundamental market freedoms
b. The impact of the CJEU's proceedings on national law
c. Parallel proceedings on the extra tax on the telecom sector, gambling regulation and the price caps

Topic 4: Basic requirements of the rule of law (in particular of the independence of the judiciary) before the European Court of Human Rights and the CJEU

a. The concept of the rule of law and mechanisms for its protection in Europe
b. The specific features of the adjudication of cases concerning the retirement age of judges
c. The importance of cases concerning the independence of the Polish judiciary

Within each topic, the procedures and standards will be presented in the form of lectures and case presentations by students. Each block will conclude with a group discussion of procedural similarities and differences.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi/ őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább 11 foglalkozáson jelen kell lennie a hallgatóknak, a félév során három hiányzás lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. A félév során a hallgatók egy projektmunkát készítenek, amelyben egy a tantárgy tematikájának részét képező, előre egyeztetett eljárást elemeznek az órákon elhangzott ismeretek birtokában, és azt az óra keretében bemutatják.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Legalább 11 foglalkozáson való részvétel. Az engedélyezettnél több foglalkozást mulasztó hallgatók a félév utolsó óráján zárthelyi dolgozatot kell, hogy írjanak az aláírás és az érdemjegy megszerzéséért.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, melyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók az elvégzett projektmunkára, annak bemutatására és az órai aktivitásra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a projektmunka legalább elégséges szintű teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: Európai jog – Az Európai Unió jogrendszere. Budapest: Wolters Kluwer, 2019.
2. Bruhács János: Nemzetközi jog II. Különös rész. Budapest: Dialóg Campus Kiadó, 2010.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Blahó András, Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2016.
2. Juhász Endre: Magyarország és az Európai Unió Bírósága. Közgazdasági Szemle 2014, 373 – 390.
3. Schanda Balázs: Az alkotmánybíráskodás új szerepe az Alaptörvény első évtizedében. Kompromisszumok, identitás és jogfejlesztés. Acta Humana 2021/2. 117–134.
4. Lamm Vanda: „A nemzetközi bíróságok kialakulása, elterjedése, megsokszorozódásuk következményei" in Jakab András – Könczöl Miklós – Menyhárd Attila – Sulyok Gábor (szerk.): Internetes Jogtudományi Enciklopédia (Nemzetközi jog rovat, rovatszerkesztő: Sulyok Gábor) http://ijoten.hu/szocikk/a-nemzetkozi-birosagok-kialakulasa-elterjedese-megsokszorozdasuk-kovetkezmenyei (2022).

Budapest, 2024.

Dr. Váradi Ágnes, PhD,
közszolgálati egyetemi docens, sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** INITV801
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kínai nyelv 1.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Chinese language 1.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Kínai nyelv 1. című óra célja, hogy a hallgatókat megismertesse a kínai nyelv alapjaival. Kiemelt hangsúlyt fektetünk a kínai nyelvű társalgás gyakoroltatására, a tanultak folyamatos gyakorlati alkalmazásra. Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a hallgatók elsajátítsák a helyes kiejtést, az alapvető szókincset, írásjegyeket, nyelvtani ismereteket, valamint a legfontosabb társalgási fordulatokat. A hallgatók hallás utáni megértési készségét, a társalgási gyakorlatokon kívül, irányított laborfoglalkozás keretében is fejlesztjük, szövegértési gyakorlatokon keresztül, azzal a céllal, hogy a hallgatók minél teljesebb mértékben megértsék a hanghordozókon hallható beszélő (vagy beszélők) közlési szándékát.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Chinese Language 1. course is to make the students get familiar with the basics of the Chinese language. We particularly emphasize the spoken language practises and to put the obtained knowledge in practice. The most important is that the students learn the correct pronounciation, basic vocabulary, characters, grammar, and the most important phrases. In addition to this we improve the students' listening comprehension skills throughout spoken Chinese tasks, listening comprehension tasks, in order to make it possible for the students to understand the speakers on the audio tape.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A1 szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. A1 szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit.

    Képességei: Képes A1 szinten kommunikációt folytatni partnerekkel. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb

szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Magabiztosan végzi a Kínai Népköztársasággal összefüggő közszolgálati munkát. Nyitott a kínai nyelvi és kultúrális környezetben történő munkavégzésre. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt a Kínával összefüggő közszolgálati munkában. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she knows the language, technical language and intercultural knowledge necessary for the performance of his / her duties at A1 level. He knows the language and intercultural characteristics of one of the most influential countries in international relations, global economic, political, security and defense policy.

Capabilities: Able to communicate on A1 l level with Chinese partners. He / she is able to analyze, evaluate and synthesize different conclusions during professional tasks. He / she is able to navigate the complex system of social conflicts and problems, and is actively involved in conflict resolution work, building on his in-depth knowledge of his specific field.

Attitude: Open to work within Chinese language and culture environment. He/ she is open to working in an international, multicultural environment. Suitable for individual work and teamwork appropriate to his/her job. Open and tolerant to the views, ways of thinking and way of life of social groups with which he / she is exposed as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she takes part in China related public service works with great responsibility. He / she is responsible for the operation of his / her work organization, for developing, discussing and implementing professional concepts. It makes independent and responsible decisions about its own scientific work and the work programs of those under its control.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Hanyu huihua 301 ju 1/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 1/1)

12.3. Hanyu huihua 301 ju 1/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 1/2)

12.4. Hanyu huihua 301 ju 2/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 2/1)

12.5. Hanyu huihua 301 ju 2/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 2/2)

12.6. Hanyu huihua 301 ju 3/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 3/1)

12.7. Hanyu huihua 301 ju 3/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 3/2)

12.8. Hanyu huihua 301 ju 4/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 4/1)

12.9. Hanyu huihua 301 ju 4/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 4/2)

12.10. Hanyu huihua 301 ju 5/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 5/1)

12.11. Hanyu huihua 301 ju 5/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 5/2)

12.12. Hanyu huihua 301 ju 6/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 6/1)

12.13. Hanyu huihua 301 ju 6/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 6/2)

12.14. Félév végi ismétlés és rendszerezés (Review)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés:

Órai munka, továbbá a félév végi szóbeli és írásbeli vizsga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kang Yuhua **康玉**华 – Lai Siping **来思平**: Hanyu huihua 301 ju 汉语会话301**句**. Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2008. ISBN 7561908628

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** INITV802
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kínai nyelv 2.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Chinese language 2.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Kínai nyelv 2. című óra célja, hogy a Kínai nyelv 1. című tantárgy teljesítésével megszerzett kínai nyelvtudásra alapozva tovább fejlesszük a hallgatók írás-olvasási készségét, megértési és beszédkészségét. Ennek érdekében az óra során nagy figyelmet fordítunk a szókincs és az írásjegytudás gyarapítására, a társalgás gyakorlására, a nyelvtani ismeretek elsajátítására és gyakorlati alkalmazására. Az óra során a hallgatók elsajátítják a mindennapi élet gyakori helyzeteiben használatos szókincset, kifejezéseket, társalgási fordulatokat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Chinese language 2. course is – after finishing Chinese Language 1. – to continue improving the students' reading-writing skills, listening comprehension, speaking skills. For that we stress out the widening of vocabulary, teaching new characters, practising spoken language skills and grammar and put all of these in practice. During the classes the students learn the most common phrases and vocabulary of everyday life.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A2 szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. A2 szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit.

Képességei: Képes A2 szinten kommunikációt folytatni partnerekkel. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Magabiztosan végzi a Kínai Népköztársasággal összefüggő közszolgálati munkát. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt a Kínával összefüggő közszolgálati munkában. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she knows the language, technical language and intercultural knowledge necessary for the performance of his / her duties at A2 level. He knows the language and intercultural characteristics of one of the most influential countries in international relations, global economic, political, security and defense policy.

Capabilities: He / she is able to analyze, evaluate and synthesize different conclusions during professional tasks. He / she is able to navigate the complex system of social conflicts and problems, and is actively involved in conflict resolution work, building on his in-depth knowledge of his specific field.

Attitude: Open to work within Chinese language and culture environment. Open to work in an international, multicultural environment. Suitable for individual work and teamwork appropriate to his/her job. Open and tolerant to the views, ways of thinking and way of life of social groups with which he / she is exposed as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she takes part in China related public service works with great responsibility. He / she is responsible for the operation of his / her work organization, for developing, discussing and implementing professional concepts. It makes independent and responsible decisions about its own scientific work and the work programs of those under its control.

11. Előtanulmányi követelmények: Kínai nyelv 1.

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Félév eleji ismétlés és rendszerezés (Review)

12.2. Hanyu huihua 301 ju 7/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 7/1)

12.3. Hanyu huihua 301 ju 7/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 7/2)

12.4. Hanyu huihua 301 ju 8/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 8/1)

12.5. Hanyu huihua 301 ju 8/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 8/2)

12.6. Hanyu huihua 301 ju 9/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 9/1)

12.7. Hanyu huihua 301 ju 9/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 9/2)

12.8. Hanyu huihua 301 ju 10/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 10/1)

12.9. Hanyu huihua 301 ju 10/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 10/2)

12.10. Hanyu huihua 301 ju 11/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 11/1)

12.11. Hanyu huihua 301 ju 11/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 11/2)

12.12. Hanyu huihua 301 ju 12/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 12/1)

12.13. Hanyu huihua 301 ju 12/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 12/2)

12.14. Félév végi ismétlés és rendszerezés (Review)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés:

Órai munka, továbbá a félév végi szóbeli és írásbeli vizsga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kang Yuhua **康玉**华 – Lai Siping **来思平**: Hanyu huihua 301 ju 汉语会话301**句**. Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2008. ISBN 7561908628

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** INITV803
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kínai nyelv 3.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Chinese language 3.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Kínai nyelv 3. című óra célja, hogy a Kínai nyelv 2. című tantárgy teljesítésével megszerzett kínai nyelvtudásra alapozva tovább fejlesszük a hallgatók írás-olvasási készségét, megértési és beszédkészségét. Ennek érdekében az óra során nagy figyelmet fordítunk a szókincs és az írásjegytudás gyarapítására, a társalgás gyakorlására, a nyelvtani ismeretek elsajátítására és gyakorlati alkalmazására. Az óra során a hallgatók elsajátítják a mindennapi élet gyakori helyzeteiben használatos szókincset, kifejezéseket, társalgási fordulatokat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Chinese language 3. course is – built on the knowledge gained by Chinese language 2. – to continue improving the students' reading-writing skills, listening comprehension, speaking skills. For that we stress out the widening of vocabulary, teaching new characters, practicing spoken language skills and grammar and put all of these in practice. During the classes the students learn phrases and vocabulary used in communication of everyday life.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: B1 szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. B1 szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit.

Képességei: Képes B1 szinten kommunikációt folytatni partnerekkel. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Magabiztosan végzi a Kínai Népköztársasággal összefüggő közszolgálati munkát. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt a Kínával összefüggő közszolgálati munkában. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she knows the language, technical language and intercultural knowledge necessary for the performance of his / her duties at B1 level. He knows the language and intercultural characteristics of one of the most influential countries in international relations, global economic, political, security and defense policy.

Capabilities: He / she is able to analyze, evaluate and synthesize different conclusions during professional tasks. He / she is able to navigate the complex system of social conflicts and problems, and is actively involved in conflict resolution work, building on his in-depth knowledge of his specific field.

Attitude: Open to work within Chinese language and culture environment. Open to work in an international, multicultural environment. Suitable for individual work and teamwork appropriate to his/her job. Open and tolerant to the views, ways of thinking and way of life of social groups with which he / she is exposed as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she takes part in China related public service works with great responsibility. He / she is responsible for the operation of his / her work organization, for developing, discussing and implementing professional concepts. It makes independent and responsible decisions about its own scientific work and the work programs of those under its control.

11. Előtanulmányi követelmények: Kínai nyelv 2.

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Félév eleji ismétlés és rendszerezés (Review)

12.2. Hanyu huihua 301 ju 13/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 13/1)

12.3. Hanyu huihua 301 ju 13/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 13/2)

12.4. Hanyu huihua 301 ju 14/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 14/1)

12.5. Hanyu huihua 301 ju 14/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 14/2)

12.6. Hanyu huihua 301 ju 15/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 15/1)

12.7. Hanyu huihua 301 ju 15/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 15/2)

12.8. Hanyu huihua 301 ju 16/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 16/1)

12.9. Hanyu huihua 301 ju 16/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 16/2)

12.10. Hanyu huihua 301 ju 17/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 17/1)

12.11. Hanyu huihua 301 ju 17/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 17/2)

12.12. Hanyu huihua 301 ju 18/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 18/1)

12.13. Hanyu huihua 301 ju 18/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 18/2)

12.14. Félév végi ismétlés és rendszerezés (Review)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés:

Órai munka, továbbá a félév végi szóbeli és írásbeli vizsga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kang Yuhua **康玉**华 – Lai Siping **来思平**: Hanyu huihua 301 ju 汉语会话301**句**. Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2008. ISBN 7561908628

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** INITV804
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kínai nyelv 4.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Chinese language 4.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Kínai nyelv 4. című óra célja, hogy a Kínai nyelv 3. című tantárgy teljesítésével megszerzett kínai nyelvtudásra alapozva tovább fejlesszük a hallgatók írás-olvasási készségét, megértési és beszédkészségét. Ennek érdekében az óra során nagy figyelmet fordítunk a szókincs és az írásjegytudás gyarapítására, a társalgás gyakorlására, a nyelvtani ismeretek elsajátítására és gyakorlati alkalmazására. Az óra során a hallgatók elsajátítják a mindennapi élet gyakori helyzeteiben használatos szókincset, kifejezéseket, társalgási fordulatokat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Chinese language 4. course is – built on the knowledge gained by Chinese language 3. – to continue improving the students' reading-writing skills, listening comprehension, speaking skills. For that we stress out the widening of vocabulary, teaching new characters, practising spoken language skills and grammar and put all of these in practice. During the classes the students learn phrases and vocabulary used in communication of everyday life.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: B1+ szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. B1+ szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit.

Képességei: Képes B1+ szinten kommunikációt folytatni partnerekkel. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Magabiztosan végzi a Kínai Népköztársasággal összefüggő közszolgálati munkát. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt a Kínával összefüggő közszolgálati munkában. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she knows the language, technical language and intercultural knowledge necessary for the performance of his / her duties at B1+ level. He knows the language and intercultural characteristics of one of the most influential countries in international relations, global economic, political, security and defense policy.

Capabilities: He / she is able to analyze, evaluate and synthesize different conclusions during professional tasks. He / she is able to navigate the complex system of social conflicts and problems, and is actively involved in conflict resolution work, building on his in-depth knowledge of his specific field.

Attitude: Open to work within Chinese language and culture environment. Open to work in an international, multicultural environment. Suitable for individual work and teamwork appropriate to his/her job. Open and tolerant to the views, ways of thinking and way of life of social groups with which he / she is exposed as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she takes part in China related public service works with great responsibility. He / she is responsible for the operation of his / her work organization, for developing, discussing and implementing professional concepts. It makes independent and responsible decisions about its own scientific work and the work programs of those under its control.

11. Előtanulmányi követelmények: Kínai nyelv 3.

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Félév eleji ismétlés és rendszerezés (Review)

12.2. Hanyu huihua 301 ju 19/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 19/1)

12.3. Hanyu huihua 301 ju 19/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 19/2)

12.4. Hanyu huihua 301 ju 20/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 20/1)

12.5. Hanyu huihua 301 ju 20/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 20/2)

12.6. Hanyu huihua 301 ju 21/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 21/1)

12.7. Hanyu huihua 301 ju 21/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 21/2)

12.8. Hanyu huihua 301 ju 22/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 22/1)

12.9. Hanyu huihua 301 ju 22/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 22/2)

12.10. Hanyu huihua 301 ju 23/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 23/1)

12.11. Hanyu huihua 301 ju 23/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 23/2)

12.12. Hanyu huihua 301 ju 24/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 24/1)

12.13. Hanyu huihua 301 ju 24/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 24/2)

12.14. Félév végi ismétlés és rendszerezés (Review)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés:

Órai munka, továbbá a félév végi szóbeli és írásbeli vizsga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kang Yuhua **康玉**华 – Lai Siping **来思平**: Hanyu huihua 301 ju 汉语会话301**句**. Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2008. ISBN 7561908628

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** INITV805
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kínai nyelv 5.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Chinese language 5.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Kínai nyelv 5. című óra célja, hogy a Kínai nyelv 4. című tantárgy teljesítésével megszerzett kínai nyelvtudásra alapozva tovább fejlesszük a hallgatók írás-olvasási készségét, megértési és beszédkészségét. Ennek érdekében az óra során nagy figyelmet fordítunk a szókincs és az írásjegytudás gyarapítására, a társalgás gyakorlására, a nyelvtani ismeretek elsajátítására és gyakorlati alkalmazására. Az óra során a hallgatók komplex nyelvi szituációkban használatos szókincset, kifejezéseket, társalgási fordulatokat sajátítanak el.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Chinese language 5. cours is – built on the knowledge gained by Chinese language 4. – to continue improving the students' reading-writing skills, listening comprehension, spekaing skills. In order to that we stress out the widening of vocabulary, teaching new characters, practising spoken language skills and grammar and put all of these in practise. During the classes the students learn phrases and vocabulary used in complex situations.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: B2 szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. B2 szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit.

Képességei: Képes B2 szinten kommunikációt folytatni partnerekkel. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Magabiztosan végzi a Kínai Népköztársasággal összefüggő közszolgálati munkát.

Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt a Kínával összefüggő közszolgálati munkában. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she knows the language, technical language and intercultural knowledge necessary for the performance of his / her duties at B2 level. He knows the language and intercultural characteristics of one of the most influential countries in international relations, global economic, political, security and defense policy.

Capabilities: He / she is able to analyze, evaluate and synthesize different conclusions during professional tasks. He / she is able to navigate the complex system of social conflicts and problems, and is actively involved in conflict resolution work, building on his in-depth knowledge of his specific field.

Attitude: Open to work within Chinese language and culture environment. Open to work in an international, multicultural environment. Suitable for individual work and teamwork appropriate to his/her job. Open and tolerant to the views, ways of thinking and way of life of social groups with which he / she is exposed as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she takes part in China related public service works with great responsibility. He / she is responsible for the operation of his / her work organization, for developing, discussing and implementing professional concepts. It makes independent and responsible decisions about its own scientific work and the work programs of those under its control.

11. Előtanulmányi követelmények: Kínai nyelv 4.

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Félév eleji ismétlés és rendszerezés (Review)

12.2. Hanyu huihua 301 ju 25/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 25/1)

12.3. Hanyu huihua 301 ju 25/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 25/2)

12.4. Hanyu huihua 301 ju 26/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 26/1)

12.5. Hanyu huihua 301 ju 26/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 26/2)

12.6. Hanyu huihua 301 ju 27/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 27/1)

12.7. Hanyu huihua 301 ju 27/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 27/2)

12.8. Hanyu huihua 301 ju 28/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 28/1)

12.9. Hanyu huihua 301 ju 28/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 28/2)

12.10. Hanyu huihua 301 ju 29/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 29/1)

12.11. Hanyu huihua 301 ju 29/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 29/2)

12.12. Hanyu huihua 301 ju 30/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 30/1)

12.13. Hanyu huihua 301 ju 30/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 30/2)

12.14. Félév végi ismétlés és rendszerezés (Review)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés:

Órai munka, továbbá a félév végi szóbeli és írásbeli vizsga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kang Yuhua **康玉**华 – Lai Siping **来思平**: Hanyu huihua 301 ju 汉语会话301**句**. Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2008. ISBN 7561908628

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** INITV806
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kínai nyelv 6.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Chinese language 6.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Kínai nyelv 6. című óra célja, hogy a Kínai nyelv 5. című tantárgy teljesítésével megszerzett kínai nyelvtudásra alapozva tovább fejlesszük a hallgatók írás-olvasási készségét, megértési és beszédkészségét. Ennek érdekében az óra során nagy figyelmet fordítunk a szókincs és az írásjegytudás gyarapítására, a társalgás gyakorlására, a nyelvtani ismeretek elsajátítására és gyakorlati alkalmazására. Az óra során a hallgatók komplex szituációkban használatos szókincset, kifejezéseket, társalgási fordulatokat sajátítanak el.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Chinese language 6. course is – built on the knowledge gained by Chinese language 5. – to continue improving the students' reading-writing skills, listening comprehension, speaking skills. For that we stress out the widening of vocabulary, teaching new characters, practising spoken language skills and grammar and put all of these in practice. During the classes the students learn phrases and vocabulary used in complex situations.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: C1 szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. C1 szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit.

Képességei: Képes C1 szinten kommunikációt folytatni partnerekkel. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Magabiztosan végzi a Kínai Népköztársasággal összefüggő közszolgálati munkát.

Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt a Kínával összefüggő közszolgálati munkában. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she knows the language, technical language and intercultural knowledge necessary for the performance of his / her duties at C1 level. He knows the language and intercultural characteristics of one of the most influential countries in international relations, global economic, political, security and defense policy.

Capabilities: He / she is able to analyze, evaluate and synthesize different conclusions during professional tasks. He / she is able to navigate the complex system of social conflicts and problems, and is actively involved in conflict resolution work, building on his in-depth knowledge of his specific field.

Attitude: Open to work within Chinese language and culture environment. Open to work in an international, multicultural environment. Suitable for individual work and teamwork appropriate to his/her job. Open and tolerant to the views, ways of thinking and way of life of social groups with which he / she is exposed as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she takes part in China related public service works with great responsibility. He / she is responsible for the operation of his / her work organization, for developing, discussing and implementing professional concepts. It makes independent and responsible decisions about its own scientific work and the work programs of those under its control.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Félév eleji ismétlés és rendszerezés (Review)

12.2. Hanyu huihua 301 ju 31/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 31/1)

12.3. Hanyu huihua 301 ju 31/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 31/2)

12.4. Hanyu huihua 301 ju 32/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 32/1)

12.5. Hanyu huihua 301 ju 32/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 32/2)

12.6. Hanyu huihua 301 ju 33/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 33/1)

12.7. Hanyu huihua 301 ju 33/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 33/2)

12.8. Hanyu huihua 301 ju 34/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 34/1)

12.9. Hanyu huihua 301 ju 34/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 34/2)

12.10. Hanyu huihua 301 ju 35/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 35/1)

12.11. Hanyu huihua 301 ju 35/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 35/2)

12.12. Hanyu huihua 301 ju 36/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 36/1)

12.13. Hanyu huihua 301 ju 36/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 36/2)

12.14. Félév végi ismétlés és rendszerezés (Review)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés:

Órai munka, továbbá a félév végi szóbeli és írásbeli vizsga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kang Yuhua **康玉**华 – Lai Siping **来思平**: Hanyu huihua 301 ju 汉语会话301**句**. Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2008. ISBN 7561908628

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA27
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Konfliktuselméletek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Conflict Theories
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Novák-Varró Virág
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Ezen a kurzuson a hallgatók megismerkednek a béke és konfliktus tanulmányok tárgykörébe tartozó legfőbb konfliktuselméletekkel, modellekkel. A teoretikus áttekintést követően esettanulmányok feldolgozására kerül sor, amelyek során a hallgatók a konfliktusok elemzésének gyakorlati oldalával ismerkednek meg. Továbbá az elméletek elsajátítását segíti a tematikába beépített számos csoportos gyakorlat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course objective for students is to develop basic knowledge and skills in peace and conflict studies. Students will further develop their ability to analyze key problems and issues in peace and conflict studies. Furthermore a number of excercises provide support to have a deeper understanding on conflict theories.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a 20. és a 21. század nemzetközi konfliktusainak napjaink biztonságpolitikájára gyakorolt általános hatásait, az aktuális nemzetközi konfliktusokat és azok geostratégiai kontextusát. Ismeri a különböző konfliktuselméleti megközelítéseket, képes megnevezni a béke- és konfliktuskutatás főbb szakértőit.

Képességei: Képes nemzetközi és hazai kommunikációra, konfliktus- és válságkezelési helyzetek kezelésében való részvételre, a tárgyalási, feladatmegoldási és együttműködési technikák alkalmazására.

Attitűdje: Alkalmas egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, álláspontját hitelesen képviseli. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, és a különféle önfejlesztő módszerekre.

Autonómiája és felelőssége: Szakmai álláspontjának képviseletével kezdeményezően és felelősségteljesen vesz részt munkahelyének tevékenységében, fejlesztésében, a szakmai

koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with the general effects of the international conflicts of the 20th and the 21st centuries on the security policies of our day, the current international conflicts and their geostrategic context. Is familiar with the different theoretical approaches to conflict and is able to name the main experts in peace and conflict research.

Capabilities: Is capable of communicating in Hungary and in the international arena, dealing with conflict- and crisis management, using discussion-, problem-solving- and co-operation techniques.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by the capability of individual- and team work, critical thinking, respecting different views, openness to critical self-assessment, different forms of continuing training and different methods of self-development.

Autonomy and responsibility: With a professional stance and in a responsible manner, he/she is an initiator in the professional activities and the development of the work place, in working out, discussing and realizing professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Óramegbeszélés. Elméleti felvezetés: konfliktusértelmezések, fogalmi tisztázás, a konfliktuselméletek, konfliktuskezelés helye, szerepe, jelentősége a XXI. században.

12.2. Konfliktuselméletek fejlődése: az 1, 2, 3. és 4. generációs konfliktuselméletek.

12.3. Konfliktustípusok, a konfliktusok nyomon követésének lehetőségei és az elemzés szintjei.

12.4. Klasszikus konfliktuselméletek és modellek.

12.5. Modern konfliktuselméletek és modellek.

12.6. A konfliktus-komplexum és a regionális biztonsági komplexum elméletek összevetése, esettanulmány.

12.7. Civilizációk harca? „Nyugati" (klasszikus) és „keleti" (buddhizmus és iszlám) konfliktuselméletek összevetése.

12.8. Vallási konfliktusok – a kultúra és a vallás szerepe a konfliktuskezelésben (esettanulmányok).

12.9. Aszimmetrikus konfliktusok és terrorizmus.

12.10. Esettanulmány (arab-izraeli konfliktus)

12.11. Az elméletek helye a békeműveletekben (békefenntartás, békekikényszerítés, békeépítés, háború utáni újjáépítés).

12.12. Az elméletek helye a békeműveletekben – szimulációs gyakorlat.

12.13. Az intervenció etikai vonatkozásai (R2P, igazságos háború), a média, mint kétélű eszköz.

12.14. A jövő konfliktusai (AI, a sci-fi világban megjelenő konfliktusok).

12.15. Összefoglalás és értékelés.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

3 hiányzás megengedett, további hiányzás csak igazolással. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgy oktatója számára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során az oktatóval egyeztetett témában egy PPT elkészítése és annak 10-15 percben való prezentálása. A gyakorlatokon való aktív részvétel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon való részvétel, a PPT és annak prezentálása.

16.2. Az értékelés:

A jegy 40%-át az aktív órai részvétel, 60%-át a PPT és a prezentáció adja.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. ÁGH Attila: Konfliktusok, háborúk. Zrínyi Katonai Kiadó, Bp. 1989. ISBN: 9633265924

17.2. Ajánlott irodalom:

1. GALTUNG, Johan (edt.): Peace by Peaceful Means. Peace and Conflict, Development and Civilization. PRIO, Sage Publications Ltd., Oslo, 1996. ISBN: 9780803975118
2. WALLENSTEEN, Peter: Understanding Conflict Resolution. SAGE Publications Ltd, London, 2007. ISBN: 9781526461988
3. RAMSBOTHAM, Oliver – WOODHOUSE, Tom – MIALL, Hugh: Contemporary Conflict Resolution. fourth edition. Polity Press, Cambridge, 2016. ISBN: 9780745687216

Budapest, 2021.01.05.

Novák-Varró Virág,
sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEETV20
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Konfliktuskezelés (tréning)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):**
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kajtár Edit, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy betekintést nyújt a konfliktuskezelés és a megoldásfókuszú beszélgetésvezetés technikáiba. A résztvevők megtanulják felismerni a konstruktív és destruktív konfliktusokat, megértik kialakulásuk okait és személyhez kötöttségük jelentőségét. A hallgatók elsajátítják az asszertív kommunikáció, értő figyelés és szükséglet-alapú kommunikáció technikáit. Konfliktusgyakorlatok során megismerik a közvetítő szereppel kapcsolatos elvárásokat, a mediáció levezetési tervét és a megoldásfókuszú beszélgetésvezetés alapjait.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an insight into conflict management and solution-driven conversation techniques. Participants learn to recognize constructive and destructive conflicts, understand the reasons for their emergence, and the importance of their unique and personal characters. Students will learn the techniques of assertive communication, active attention and need-based communication. During conflict exercises, students will learn about the expectations of the mediator's role and the mediation plan, and the basics of leading a solution-driven conversation.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a konfliktus fogalmát, a konfliktusok kialakulásának okait és a konfliktusok természetét. Ismeri a vitarendezés módjait beleértve az alternatív vitarendezési eszközöket és resztoratív gyakorlatokat. Ismeri a megoldásfókuszú beszélgetésvezetés alapjait.

    Képességei: Képes megkülönböztetni a konstruktív és destruktív konfliktusokat. Képes arra, hogy semleges közvetítőként hallgassa meg a vitás feleket, beazonosítsa a közléseik mögött megbúvó szükségleteket.

    Attitűdje: Átfogó szemléletmóddal kezeli az elvi és gyakorlati dilemmákat. Felismeri a közigazgatási hivatásrenddel járó felelősséget. Azonosul a szakmai értékekkel. Semleges harmadik

félként tekint a konfliktusra és a vitás felekre, támogatja őket a célkijelölésben.

Autonómiája és felelőssége: Átlátja a konfliktus szintjeit, felismeri és kimondtaja a felek szükségleteit, sugalmazás nélkül vezeti őket a megoldásig.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the concept of conflict, the causes of conflict and the nature of conflict. He/she is familiar with methods of dispute resolution, including alternative dispute resolution tools and restorative practices.He/she is familiar with the basics of solution-focused conversation management.

Capabilities: She/He is able to distinguish between constructive and destructive conflicts. She/He is able to listen to the disputing parties as a neutral mediator, identify the needs behind their communications.

Attitude: He/she handles the conceptual and practical dilemmas with a comprehensive approach. He/she recognizes the responsibilities of the administrative profession. He/she supports the objectives of the organization. As a neutral third party, she/he looks impartially at the conflict and disputing parties and supports them in settin-goal.

Autonomy and responsibility: He/she understands the levels of conflicts, recognizes and help the parties to articulate their needs, and guides them to a solution without any advice.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Biológiai és fenomenológiai érvek az emberi kapcsolatok ápolása mellett (Biological and phenomenological arguments for human relations)

12.2. A konfliktus fogalma, definíciók (The concept of conflict, definitions)

12.3. A konfliktusok természete, kialakulásuk okai (The nature of conflicts and their causes)

12.4. A konfliktusok típusai (Types of conflicts)

12.5. Vitarendezési módszerek (Dispute resolution methods)

12.6. Konfliktuskezelési stratégiák, a Thomas-Kilman modell (Conflict management strategies, the Thomas-Kilman model)

12.7. A konfliktusok eszkalációjának fázisai (Phases of escalation of conflicts)

12.8. A mediáció fogalma, alkalmazásának lehetőségei (Concept of mediation, possibilities of its application)

12.9. A mediáció alaptechnikái (Basic techniques of mediation)

12.10. A szükséglet-alapú kommunikáció (Needs-based communication)

12.11. Aktív hallgatás, empátia (Active listening, empathy)

12.12. A mediáció levezetési terve (The plan of conducting the mediation)

12.13. A megoldásközpontú beszélgetésvezetés (Solution-driven conversation management)

12.14. Konfliktusgyakorlatok (Conflict exercises)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tréningfoglalkozásokon való katív részvétel a foglalkozások legalább 75%-án. Legfeljebb 25%-nyi hiányzás megengedett. A 25%-ot meghaladó hiányzás nem pótolható, a 25%-ot el nem érő

távolmaradás beadandó dolgozattal pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Tréningfoglalkozásról lévén szó a megszerzett ismeretek ellenőrzése hétről-hétre a nyitó gyakorlatok során csoportmunkában történik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aktív részvétel a gyakorlati foglalkozásokon. A távolmaradást a hallgató írásos beszámolóval pótolhatja, amennyiben a távollétek aránya nem éri el a 25 %-ot. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele írásos beszámoló készítése a tréningtapasztalatokról vagy személyes fejlesztési terv elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Aláírás megszerzése az előbbi pontban meghatározott teljesítési feltételek szerint (aktív részvétel és beszámoló elkészítése a szorgalmi időszak végét megelőző 10. napig). A gyakorlaton megszerzett értékelés és a vizsgajegy 50-50%-ban számít az értékelésbe.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Lindemann, Holger-Mayer, Claude-Hélène-Osterfeld, Ilse (2020): Mediáció és konfliktuskezelés, Z-Press Kiadó, Miskolc, ISBN 978-963-9493-99-5, 9-247. o.
2. Fodor László-Kriskó Edina (2014): A hatékony kommunikáció alapjai, Noran Libro, Budapest, ISBN 978-615-5274-67-1, 180-226. o. (Empátia és asszertív kommunikáció) és 297-313. o. (Konfliktuskezelés)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Pallai Katalin (2014, 2017): Kooperatív tárgyalás és konfliktuskezelés, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest,
2. Rosenberg, Marshall B. (2001): A szavak ablakok vagy falak. Erőszakmentes kommunikáció, Budapest: Agykontroll Kft. ISBN 963-7959 87 4

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Kajtár Edit, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM09
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Konfliktusok és kommunikáció
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Conflicts and Communication
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Bajnok Andrea, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (0 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (0 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus résztvevői visszajelzéseket adnak és kapnak saját együttműködési, konfliktuskezelési és kommunikációs készségeikről. A gyakorlatok központi eleme a csoporton belüli kooperáció jellegzetességeinek és a személyes hozzájárulás fontosságának a tudatosítása, valamint a csoportos problémamegoldás előnyeinek a szemléltetése. A hallgatók reflektálnak egyéni magatartásukra és megküzdési stratégiáikra, önismeretük fejlődik az egyes helyzetekben adott reakcióik és megélt érzelmeik révén. A résztvevők megismerik a csoporton belüli konfliktusok fajtáit, a konfliktusok kezelésének lehetőségeit, különös hangsúlyt helyezve az ellenállás, a versengés és az együttműködés témaköreire. Elsősorban olyan kommunikációs technikák elsajátításával és gyakorlásával foglalkozunk, amelyek a kooperációt, a másik fél nézőpontjának megértését, illetve a vele való konstruktív konfrontációt támogatják.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Participants of the course give feedback and receive their own collaboration, conflict management and communication skills. A central part of the exercises is to raise awareness of the characteristics of intra-group collaboration and the importance of personal input, and to demonstrate the benefits of group problem-solving. Students reflect on their individual behaviors and coping strategies, and develop their self-awareness through their reactions and emotions in each situation. Participants will learn about the types of conflicts within a group and how to deal with them, with particular emphasis on resistance, competition and cooperation. We primarily focus on learning and practicing communication techniques that support collaboration, understanding the other's point of view, and constructive confrontation with one another.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: Rendelkezik a vezetői személyiségfejlesztéshez, az etikus és hatékony vezetéshez szükséges tudással.

Képességei: Képes a társadalmi értékek érvényre jutásának és az értékátváltásoknak föltárására, explicit bemutatására, továbbá az ellentétes érintettségből fakadó konfliktusos helyzetek megértésére és kreatív kezelésére. . Magas szintű stressz- és konfliktustűrő készséggel rendelkezik, ideértve az interkulturális konfliktusokat is, továbbá jól tűri a monoton munkavégzést. Képes konfliktushelyzetek kezelésére és enyhítésére, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására.

Attitűdje: Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/She is familiar with the concepts of ethical and effective leadership and leadership skill development.

Capabilities: is capable of locating and explicitly demonstrating the prevailing social values and its changes; understanding and creatively managing hostile situations arising from conflicting interests. Managing stress and conflicts at a professional level, including intercultural conflicts; also monotonous work. . Managing conflict situations using successful negotiation and cooperation skills.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by making decisions independently and responsibly in work-related and social conflict situations , and representing the interests of those he/she is responsible for consistently.

Autonomy and responsibility: To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az együttműködés és a versengés egyéni haszna és lehetséges veszteségei. (Individual benefits and potential losses of collaboration and competition.)

12.2. Csoportszerepek, csoportnormák alakulása. (Changes in group roles, group norms.)

12.3. Együttműködés és teljesítmény: egyéni jellemzők, a kooperáció lehetőségének előmozdítása.

12.4. Az együttműködés hiányából fakadó nehézségek kezelése kommunikációs technikákkal: értő figyelem, én-üzenet és konfrontáló én-üzenet. (Cooperation and performance: individual characteristics, promotion of the possibility of cooperation.)

12.5. A konfliktusok fajtái és kiterjedése. A konfliktusmegoldás társadalmi eszközei. (Types and extent of conflicts. Social tools of conflict resolution.)

12.6. A konfliktusrendezés alternatív útjai. (Alternative ways of conflict resolution.)

12.7. Az érték- és érdekkonfliktusok rendezésének lehetőségei. (Possibilities to resolve value and interest conflicts.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Hiányzás esetén a személyes jelenlét pótlása egyéni munkával, beküldendő dolgozat vagy szóbeli beszámoló formájában

történhet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató értékelése a 11. pontban meghatározott témakörökhöz köthető reflexiós dolgozat elkészítése, valamint annak prezentálása alapján történik. A reflexiós dolgozat terjedelme minimum 5.000 karakter (szóközökkel), amelyet legkésőbb a szorgalmi időszak végét megelőző 7. napon szükséges megküldeni az oktató számára, elektronikus úton. Az oktató az alábbi szempontok szerint értékeli a dolgozatot és a prezentációt: szakmaiság, reflexivitás. Az értékelés ötfokozatú: elégtelen (60% alatt), elégséges (61%-70%), közepes (71%-80%), jó (81%-90%), jeles (91%-100%). Pótlás, illetve 61% alatti eredmény esetén, javítási lehetőséget kell biztosítani a szorgalmi időszakban, egy alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 14. pontban meghatározott félévközi feladat legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félévközi számonkérés módja és formája: gyakorlati jegy, amely a félévközi feladatok sikeres teljesítéséből áll.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Meredith Belbin: A team avagy az együttműködő csoport. Budapest: Edge 2000 Kiadó, 2003. ISBN: 9789639760455
2. Patrick Lencioni: Kell egy csapat – A sikeres együttműködés öt akadálya. Budapest: HVG Könyvek, 2016. ISBN: 9789633043844

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Strasser, Freddie-Randolph, Paul: Mediáció. A konfliktusmegoldás lélektani aspektusai, Budapest: Nyitott Könyv, 2005. ISBN: 9638678836

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Bajnok Andrea, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** EKEKM05
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kormányzás és európai integráció
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Governance and European integration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 60 % elmélet, 40 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** BA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Eötvös József Kutatóközpont, Európa Stratégia Kutatóintézet
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Navracsics Tibor, PhD, tudományos főmunkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 4 (2 EA + 2 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy kétlépcsős szerkezetével a hallgatók elsőként alapozó ismereteket sajátítanak el az Európai Unió és a tagállamok kormányzati rendszeréről. Az alapozó ismeretekre épülnek az egyes szakpolitikai témájú órák, amelyek naprakészen mutatják be az adott szakpolitika fejlődését és helyét az európai integráció rendszerében. A tantárgy több perspektívából mutatja be az integráció dinamikai trendjeit az egyes szakpolitikai területek vetületében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): With the two-stage structure of the course, students acquire basic knowledge of the government system of the European Union and the Member States. Thereafter the course presents the dynamics and trends of integration in the perspective of different policy area from several perspectives.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A szabadon választható tantárgy teljesítésével a hallgatók az Európai Uniót érintő alapismeretek elsajátítása mellett az egyes szakpolitikai területekkel is megismerkednek. A hallgatók a kurzus végén képet nyernek a szuverenitás tagállami és uniós szintjein megjelenő törekvésekről. A hallgatók Európa-politika iránti tudományos érdeklődését támogatja a kurzus.

    Képességei: Képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletre, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására. A képzés a gyakorlati információk összekapcsolásának készségét és a rendszerelméleti jártasságot is fejleszti.

    Attitűdje: Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, álláspontját hitelesen képviseli. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, és a különféle önfejlesztő módszerekre.

    Autonómiája és felelőssége: Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy −

alkalmazásától függően − az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit. A szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok és érdekek érvényesítésére az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: By completing the course, students become acquainted with the basics of the European Union as well as with each policy area. At the end of the course, students will gain an insight into the aspects of sovereignty at Member State and EU levels. The course supports students' scientific interest in European politics.

Capabilities: Able to make a realistic judgment based on the information processed.

Attitude: Students will learn new skills necessary for individual task completion and teamwork. They will have a critical mindset, will respects the opinions of others, and represents their points of view credibly.

Autonomy and responsibility: Students will carry out their work with the appropriate autonomy, professionalism and responsibility for its place in the organizational structure.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Nemzeti és európai kormányzás

Az Európai Unió intézményrendszere mennyiben felel meg a tagállamok intézményrendszerének? A kormányzás nemzeti és szupranacionális szintjei közötti szinergiák és konfliktusok bemutatásán túl a tanóra a kormányzás gyakorlati ismereteibe vezeti be a hallgatókat.

To what extent does the institutional system of the European Union correspond to the institutional system of the Member States? In addition to presenting synergies and conflicts between national and supranational levels of governance, the course introduces students to practical knowledge of governance.

12.2. Nemzeti és európai szuverenitás

Mit jelent az Európai Unió stratégiai szuverenitása? Kizárólagos-e a nemzeti szuverenitás? Milyen kormányközi együttműködési formákat látunk? Milyen erőegyensúlyok találhatók a nemzeti és uniós politikai térben?

What does the strategic sovereignty of the European Union mean? Is national sovereignty exclusive? What forms of intergovernmental cooperation do we see? What balance of power do we find in the national and European political level?

12.3. Uniós hatáskörök, jogforrások (alapok)

Az Európai Unióhoz történő csatlakozással, a tagállamok a Szerződésekben hatásköreik egy részének gyakorlását átruházták az Unióra. Az EU-nak nincs általános jogalkotási hatásköre, csak olyan vonatkozásban, illetve olyan mértékig rendelkezik jogalkotási kompetenciával, amennyiben a tagállamok arról az Unió javára lemondtak. A tagállamok által átruházott feladatok megvalósítása egy önálló jogrend létrehozását tette szükségessé. A teljes joganyag magában foglalja az elsődleges és másodlagos joganyagot, továbbá az Európai Unió Bíróságának gyakorlatát is.

With their accession to the European Union, the Member States have transferred some of their powers to the Union via the Treaties. The EU has no general legislative competence, it has legislative competence only in those areas, and to such an extent, where the Member States have authorized the EU to do so. The aims set out in the EU treaties required the creation of an independent legal order. The acquis of EU law include of the primary and secondary EU law, as well as the case law of the Court of Justice of the European Union.

12.4. Uniós jogalkotás, szubszidiaritás, tagállami koordináció

Az Európai Unió hatásköreinek gyakorlását a szubszidiaritás elve és az arányosság elve szabályozza. Azokon a területeken, amelyeken az EU nem rendelkezik kizárólagos hatáskörrel, a szubszidiaritás elve egyrészt a tagállamok döntési és cselekvési képességét védelmezi, másrészt lehetővé teszi az uniós szintű cselekvést ha annak célkitűzései tagállami szinten nem valósíthatók meg megfelelő módon. A rendes jogalkotási eljárásban a tagállami koordináció célja a szubszidiaritás ellenőrzés. A Bizottság nem csupán az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, hanem velük egy időben a tagállami parlamenteknek is megküldi a jogszabályjavaslatokat, hogy véleményezzék őket. A tagállamok parlamentjei – azokon a területeken, amelyek nem az EU kizárólagos hatáskörébe tartoznak – ellenőrzik, hogy nem lenne-e hatékonyabb tagállami vagy regionális szinten cselekedni.

The exercise of the European Union's competences is governed by the principles of subsidiarity and proportionality. In areas where the EU does not have exclusive competence, the principle of subsidiarity protects the decision-making and action capacity of the Member States on the one hand, and allows action at EU level if its objectives cannot be properly achieved at Member State level on the other hand. In the ordinary legislative procedure, the aim of coordination between Member States is to check subsidiarity. The Commission sends legislative proposals not only to the European Parliament and the Council, but also to the national parliaments at the same time for their opinion. In areas outside the EU's exclusive competence, national parliaments scrutinize whether it would not be more effective to act at Member State or regional level.

12.5. Uniós jogállamiság-politika: az alapjogi garanciáktól a hatáskörbővítésig

Az alapjogok védelmét kezdetekben a tagállamok kérték számon az Európai Unión (pontosabban jogelődjén, az Európai Közösségeken) kifogásolva, hogy az állampolgárok alapvető jogainak védelme nem kellőképpen biztosított az európai intézményrendszerrel szemben. Az uniós jogba több évtizedes fejlődés eredményeként kerültek beépítésre az alapjogi garanciák. Ezt követően jelentős fordulat következett be: az uniós intézmények kezdték számon kérni a tagállamokon az alapjogok védelmét. Ezt a fordulatot testesíti meg az Unió 2010-es évtizedben kialakított jogállamiság-politikája, amelyen keresztül az Unió a jogállamiság védelmére hivatkozva igyekszik egyre szorosabb ellenőrzés alá vonni tagállamait olyan területeken is, amelyek nem tartoznak hatáskörébe.

Initially the European Union (more precisely its predecessor, the European Communities) was called by the Member States to account for the protection of fundamental rights, objecting that the protection of citizens' fundamental rights was not sufficiently guaranteed against the European institutional system. Guarantees of fundamental rights have been incorporated into EU law as a result of decades of development. After that, a significant turn took place: EU institutions started to hold Member States to account for the protection of fundamental rights. This is reflected by the establishment during the 2010s of the European Union’s policy on the rule of law. Through this policy, in the name of the rule of law, the EU is seeking to bring its Member States under ever closer control, even in areas outside its competences.

12.6. Gazdaság, költségvetés szakpolitika

Az Európai Unió gazdasági integrációja esetében alkalmazható a Dani Rodrik által kidolgozott lehetetlenségi trilemma. Az elmélet szerint a politika szintjén egyszerre nem megvalósítható a demokratikus politikai döntéshozatal, a teljes gazdasági integráció, illetve a nemzetállami szuverenitás. A gazdasági integráció szorossága magával vonja a szupranacionális politikai döntéshozatal integrációját, a fiskális föderáció kialakulását, ami viszont a tagállami szuverenitás rovására mehet.

The impossibility theorem developed by Dani Rodrik can be applied to the economic integration of the European Union. According to the theory, democratic political decision-making, full economic integration and nation-state sovereignty cannot be achieved at the political level at the same time. The tightness of economic integration necessitates the integration of supranational political decision-making, the formation of a fiscal federation, which in turn can be at the expense

of the sovereignty of the member states.

12.7. Digitális szuverenitás nemzeti és európai szintje

Ha digitalizációról beszélünk, szuverenitásról is beszélünk. Milyen digitális szakpolitikai törekvéseket látunk jelenleg nemzeti és uniós téren? Hol a helye Magyarországnak az Unióban és az európai integrációnak a világban, ha digitális versenyről beszélünk?

When we talk about digitalization, we are also talking about sovereignty. What digital policy aspirations are we currently seeing at national and EU level? Where does Hungary have a place in the EU and European integration in the world when it comes to digital competition?

12.8. European Institute of Innovation and Technology tanulmányút

A tanóra az elméleti megalapozást követően szakmai gyakorlati ismereteken keresztül mutatja be a Magyarországon található Európai Innovációs és Technológiai Ügynökség tevékenységét, annak vezetőinek előadásában.

After the theoretical basis, the course presents the activities of the European Institute of Innovation and Technology in Hungary through professional and practical knowledge.

12.9. Nemzeti szuverenitás és közös érdekek az európai oktatáspolitikában. National sovereignty and common interests in European education policy

Az Európai Unióban az oktatáspolitika nemzeti hatáskörben van, így az EU csak kiegészítő szerepet tölthet be ezen a területen. Az előadás bemutatja az oktatáspolitika közösségi szinten történő megjelenésének okait, céljait, az európai együttműködés fejlődését és annak határait. A hallgatók megismerkednek a legnagyobb hatású uniós kezdeményezésekkel, programokkal (pl; Erasmus, Európai Felsőoktatási Térség, Európai Egyetemek), illetve azok eredményeivel. Külön ismertetésre kerül Magyarország részvétele ezekben, annak jellemzői, tanulságai.

In the European Union Member States are responsible for their own education policy, so the EU can only play a complementary role in this area. The lecture presents the reasons for the emergence of education policy at the Community level, the goals and development of European cooperation and its limits. Students get acquainted with the most influential EU initiatives and programs (e.g. Erasmus, European Higher Education Area, European Universities) and their results. Hungary's participation in these, its characteristics and lessons will also be presented.

12.10. Közös Biztonság- és Védelempolitika; Bővítés

A közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) az Európai Unió politikai és katonai struktúrájának, valamint külföldön végrehajtott katonai és civil misszióinak és műveleteinek kereteit határozza meg. Az EKSZ által 2016-ban kiadott európai globális stratégia határozza meg a Közös Biztonság- és Védelempolitika stratégiáját. A Lisszaboni Szerződés az intézményi kereteit határozza meg. A folyamatosan változó, biztonságot illető kihívásokkal szemben és az egyre több európai uniós szintű válasz iránti erősödő igényre való tekintettel a közelmúltban a KBVP komoly stratégiai és műveleti változásokon esett át.

A Tanács 2018. március 6-án elfogadta a PESCO végrehajtására vonatkozó ütemtervet, amely stratégiai irány- és útmutatást nyújt. Jelenleg 34 projekt van fejlesztés alatt 25 tagállam köztük Magyarország részvételével. Emellett a Bizottság 2018 nyarán létrehozta az európai védelmi ipari fejlesztési programot amely uniós szinten fejlesztené az innovációt és versenyképességet a védelem területén. Az EU stratégiái mellett kiemelendő az EU-NATO kapcsolatok alakulása főként a hibrid fenyegetések elleni küzdelem és a kibervédelem területén. A 2016-is Joint Statement (Közös Nyilatkozat) rakta le a két szervezeti kultúrában is eltérő intézmény (civil vs. katonai) együttműködésének alapjait. Magyarország amellett, hogy mindkét szervezet aktív tagja és a bővítéspolitika rekurrens támogatója, az érdekeit szem előtt tartva vesz részt a biztonság és védelempolitika, amely területen Magyarország több alapító tagállamtól eltérően a lehető legszorosabb tagállami együttműködést tartja szükségesnek az EU-n kívül érkező fenyegetések elleni védekezéshez.

The Common Security and Defense Policy defines the EU’s framework regarding its political

military structures and its military and civilian mission conducted abroad. The 2016 European Global Strategy laid down by the EEAS defines the framework, while the Lisbon Treaty defines the institutional framework. The ever-changing landscape of security threats there has been a greater emphasis to strengthen the CSDP both in strategic and operational terms.

In March 2018 the Council adopted the implementation plan for PESCO (Permanent Structured Cooperation). Currently there are 34 different defense projects in which 25 EU member states participate, including Hungary. The Commission has also created a program to strengthen europeans defense industry and global competitiveness. Alongside EU strategy, it is important to mention EU-NATO relations regarding hybrid threats and cybersecurity. The Joint Statement of 2016 lays down the principles for cooperation of the two culturally different institutions (civil - military). Connected to security, Hungary is a staunch supporter of EU enlargement for the Western Balkans. It also supports a much closer integration of a common european defense and security Union to protect against external threats.

12.11. Együttműködés a rendvédelem területén. Law enforcement cooperation.

A bűnüldöző szervek együttműködésére nem állapíthatóak meg minden tagországban egységes szabályok, így az EU-nak különböző módon kell ezeket kezelni is. Az órán a hallgatók megismerik a főbb EU-ban működő rendészeti szervet (pl. Europol, Frontex, CEPOL), valamint az Interpolt, illetve ezen szervek Magyarországgal való együttműködését is.

It is not possible to establish uniform rules for law enforcement cooperation in all Member States, so the EU must deal with them differently. During this class, students will get to know the main law enforcement agencies operating in the EU (eg. Europol, Frontex, CEPOL), as well as Interpol and these agencies' cooperation with Hungary.

12.12. CEPOL tanulmányút. Study trip to CEPOL.

Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége, vagy más néven CEPOL, az EU egyik ügynöksége, melynek feladata a rendőrtisztek képzése és különösen a bűnüldöző szervek kialakuló fenyegetésekre való reagálási képességének erősítése, középpontban az európai, vagy határokon átnyúló dimenzióval rendelkező fenyegetésekkel. A CEPOL székhelye Budapesten található, így a második óra alkalmával a hallgatók egy tanulmányút keretében ismerhetik meg közelebbről Bűnüldözési Képzési Ügynökség működését.

The European Union Agency for Law Enforcement Training, also known as CEPOL, is an EU agency tasked with training police officers and, in particular, strengthening the capacity of law enforcement agencies to respond to emerging threats, focusing on those with a European or cross-border dimension. CEPOL's headquarters are located in Budapest so during the second class, students can learn more about the operation of the Law Enforcement Training Agency during a study trip.

12.13. Az európai kormányzás jövőbeni kihívásai

A tanóra a kurzus korábbi tudásanyagára építve az integráció jövőjével kapcsolatos kérdések feltételére, közös gondolkodásra sarkall.

Building on the previous knowledge of the modul, the course encourages common thinking on the condition of questions related to the future of the EU.

12.14. Összefoglaló (Wrap-up)

Az esszék kiértékelése, a kurzus összegzése.

Evaluation of essays, summary of the course.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A foglalkozások 80%-án jelen kell lenni, amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, az aláírást nem kaphatja meg, a távolmaradás

nem pótolható.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A hallgatók a félév során egy esszét írnak a kurzus oktatói által megadott témák közül. A minősítés öt fokozatú.

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: A félév végi aláírás feltétele az előadások látogatása a 13. pontban rögzített feltételek szerint, valamint a 15.2 pontban meghatározott csoportos feladatok legalább megfelelt teljesítése

15.2. Az értékelés: Félévközi jegy: évközi értékelés. Az évközi értékelés öt fokozatú, amely egy írásbeli dolgozat és egy csoportos feladat átlagából tevődik össze.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

1. Sarah Léonard (2010). EU border security and migration into the European Union: FRONTEX and securitisation through practices, European Security, 19:2, 231-254, DOI: 10.1080/09662839.2010.526937
2. Pépin, L. (2007). The History of EU Cooperation in the Field of Education and Training: how lifelong learning became a strategic objective. European Journal of Education, 42(1), 121-132. DOI: 10.1111/j.1465-3435.2007.00288.x.
3. Blutman László: Az Európai Unió joga a gyakorlatban, 2014. Elérhető: https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_548_EUjog/index.html (3.5. fejezet)
4. GRANAT, Katarzyna. The principle of subsidiarity and its enforcement in the EU legal order: the role of national parliaments in the early warning system. Bloomsbury Publishing, 2018.
5. Howorth, Jolyon (2018). "EU-NATO Cooperation and Strategic Autonomy-Logical Contradiction or Ariadne's Thread?." 5-16. https://refubium.fu-berlin.de/bitstream/handle/fub188/22767/WP_90_Howorth_WEB.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Vigvári, Gábor (2013) Gazdasági kormányzás a gazdasági és monetáris unióban - a globális politika lehetetlen szentháromsága szemszögéből (Economic governance in the economic and monetary union – applying the trilemma of global politics). Köz-gazdaság, 8 (1). pp. 129-138. Elérhető: http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/1177/
7. Gát Ákos Bence, Küzdelem az európai színtéren - A Magyarországgal szembeni "jogállamiság"-kritika feltáratlan összefüggései, Közép- és Kelet-Európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány, Budapest, 2019. 66-89., 120-136.

16.2. Ajánlott irodalom

1. Ivett, N. (2020). Kábítószer-bűncselekmények nemzetközi kitekintésben. Nemzetbiztonsági Szemle, 8(2), 40-49.
2. Benjamin Feyen, and Ewa Krzaklewska (eds.) (2013), The Erasmus Phenomenon. Symbol of a New European Generation? Frankfurt Am Main: Peter Lang.
3. Európai Bizottság: Az Európai Unió jogi ábécéje, 2016. decemberi kiadás. Elérhető:https://op.europa.eu/webpub/com/abc-of-eu-law/hu/#chap6
4. Gombos Katalin (2017): Az Európai Unió jogrendszere és közjogának alapjai. Budapest, Wolters Kluwer.
5. European External Action Service: The European Union's Global Strategy: Three years on, looking forward (June 2019) 8-31.
6. Brunnhuber, Stefan. (2019). Overcoming the Global Trilemma: New Monetary Politics in the Anthropocene: Dani Rodrik Revised. Cadmus, 4(1), 39-46. Elérhető: http://www.cadmusjournal.org/files/pdfreprints/vol4issue1/Overcoming-the-Global-Trilemma-SBrunnhuber-Cadmus-V4-I1-Reprint.pdf

7. Varga Zs. András: Eszményből bálvány? A joguralom dogmatikája. Századvég Kiadó, Budapest, 2015. 9-31.

Budapest, 2021.06.10.

Dr. Navracsics Tibor, PhD,
tudományos főmunkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM63
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Környezetgazdaságtan
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Environmental Economics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Vásáry Viktória, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy megismerteti a hallgatókkal a „fenntartható fejlődés” ökológiai, környezetgazdaságtani valamint környezetmenedzsment által alkalmazott megközelítésmódját. A tárgy amellett, hogy segít jól megkülönböztetni a három különböző tudományterület céljait és gondolkodásmódját, megismerhetjük a természeti környezet számszerű értékelésének különböző módszertanait (termelékenység-változás módszer, helyettesítési költség módszer, helyreállítási költség módszer, árnyékprojekt módszer, utazási költség módszer, hedonikus ármódszer, feltételes értékelés módszere), és a legfontosabb környezetvédelmet szolgáló gazdaságpolitikai eszközöket (emisszió szabályozása, imisszió szabályozása, környezetvédelmi adók típusai, szennyezési kvótakereskedelem) egyaránt. A hallgatók megismerhetik továbbá a makrogazdasági jólét alternatív indikátorait is (MEW, GPI, HPI, ISEW, Degree of Freedom, HDI, Quality-of-life Index), amelyek hozzásegíthetnek a gazdasági, társadalmi és környezetpolitikai döntésekhez.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject introduces the approaches of "sustainable development" applied by ecology, environmental economics and environmental management. In addition to helping to clearly distinguish the goals and the way of thinking of the three different disciplines, we can learn about the different methodologies of the evaluation of natural environment (productivity change method, substitution cost method, recovery cost method, shadow project method, travel cost method, hedonic price method, conditional evaluation method) and the most important environmental policy tools for environmental protection (emission control, immission regulations, environmental taxes, trading with pollution quotas). Students will also learn about alternative indicators of macroeconomic well-being (MEW, GPI, HPI, ISEW, Degree of Freedom, HDI, Quality-of-life Index) that can help economic, social and environmental policy decisions.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. Ismeri a közszektor működésének leírását és megértését elősegítő, közgazdaságtani alapú, inter- és transzdiszciplináris elméletek és fogalmi keretek összefüggéseit. Ismeri a közszektor gazdaságtanának fogalmait és azok összefüggéseit, a közpolitika alakításának és megvalósításának elveit és gyakorlatát, az alkotmányos társadalmi értékek és normák érvényre juttatásának (a közjót előmozdító közpolitikának) konfliktusos természetét. Elsajátította a környezetvédelemhez szükséges alapvető közpolitikai ismereteket, szabályozási eszközöket, módszereket és ismeri ezen közpolitikai ezközök előnyeit és hátrányait.

Képességei: Képes magyar és idegen nyelven közgazdálkodási és közpolitikai elméleti és ténybeli források feltárására, szakterületének, a szakterület szerint releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeinek követésére. Képes komplex társadalmi, közpolitikai problémák elemzésére, azok megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a végrehajtás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra. A környezetvédelem érdekében képes különböző szakpolitikákra javaslatokat megfogalmazni, valamint képes a különböző közpolitikai megoldásokat értékelni és az előnyök-hátrányok alapján közülük választani.

Attitűdje: Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Elkötelezett a közjó felismerése és előmozdítása iránt. Elkötelezett a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés előmozdítása iránt.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Felelősséget vállal a természeti környezetért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The concepts, theory, processes and characteristics of the economy and economics both on the micro and macro level, knows the defining economic facts. The interrelations of economics-based, inter- and transdisciplinary theories and conceptual frameworks that describe and help understand the functioning of the public sector. The concepts of public sector economics and its interrelations, the principles and practices of public policy design and implementation, the conflicting nature of enforcing constitutional social values and norms by public policies promoting the public good. The basic public policy knowledge, regulatory tools, methods necessary for environmental protection and knowledge of the advantages and disadvantages of these telecommunication tools.

Capabilities: Exploring theoretical and factual sources of economics and public policy in Hungarian and in foreign languages; following the professional publications of his/her area of expertise and its related sciences. Analyzing complex social and public policy problems, forming strategies to solve them, planning the implementation, making decisions, providing professional advice to economic operators. Formulating proposals for different policies in the interest of environmental protection, evaluating the different public policy solutions, and being able to choose them on the basis of advantages and disadvantages.

Attitude: An open-minded and receptive approach towards new findings of economic theory and practice. A commitment to recognize and promote the common good. A commitment to protecting the environment and promoting sustainable development.

Autonomy and responsibility: He/she takes responsibility for his/her own work, for the organization he/she manages, for his/her business and for his/her subordinates. He/she takes responsibility for the natural environment.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az ökológia, a környezetgazdaságtan és a környezetmenedzsment tudományterületek

megkülönböztetése, a különböző célok, szemléletek és a módszertanok bemutatása; az erős versus gyenge fenntarthatóság szemlélete (Distinguishing Ecology, Environmental Economics and Environmental Management: presenting the different goals, approaches and methodologies. Presentation of the strong versus weak sustainability approaches.)

12.2. Az ökológia legkiemelekedőbb képviselőinek munkássága (Meadows, Lorenz, Leontief, Schumacher, Boulding, Daly, Vida) (Works of the greatest scholars of ecology (Meadows, Lorenz, Leontief, Schumacher, Boulding, Daly, Vida))

12.3. Az externáliák fogalma és helye a közgazdaságtudományban. Pigou tétele, a Pigou-adók típusai a gyakorlatban. (The concept of externalities in economics. Pigou's theorem, the types of Pigou taxes in practice.)

12.4. Coase két tétele és gyakorlati alkalmazása. (Coase's two theorems and their applications.)

12.5. A hagyományos makrogazdasági mutatók (GDP) hiányosságai, a fejlődés és jólét új, alternatív mutatói (MEW, HPI, HDI, NEW, ISEW, GPI, Quality-of-life, Degree of Freedom). (Deficiencies of traditional macroeconomic income indicators (GDP), new alternative indicators for well-being (MEW, HPI, HDI, NEW, ISEW, GPI).)

12.6. A teljes gazdasági érték fogalma, a környezetértékelés költségalapú módszerei (termelékenység-változás módszer, helyettesítési költség módszer, helyreállítási költség módszer, árnyékprojekt módszer) (Concept of Total Economic Value, cost-based methods for environmental evaluations (productivity change method, substitution cost method, recovery cost method, shadow project method))

12.7. A környezetértékelés keresletalapú módszerei (utazási költség módszer, hedonikus ármódszer, feltételes értékelés módszere) (Demand-based methods for environmental Evaluations (travel cost method, hedonic price method, conditional evaluation method))

12.8. Az ipari környezetszennyezés szabályozásának mikroökonómiai elmélete és gyakorlata rövid- és középtávon (Microeconomic theory and practice for industrial pollution control in short and medium term)

12.9. Az ipari környezetszennyezés szabályozásának mikroökonómiai elmélete és gyakorlata hosszú távon (Microeconomic theory and practice for industrial pollution control in the long run)

12.10. A környezetszabályozás nemzetközi (elsősorban EU-s) és hazai gyakorlata. Az EU környezetpolitikája és –stratégiája (az EK/EU környezetpolitika fejlődésének főbb szakaszai, az aktuális stratégiai súlypontok és kihívások). (International (primarily EU) and domestic practice of environmental regulations. EU environmental policy and strategy (main stages of EC/EU environmental policy development, current strategic focus and challenges).)

12.11. A környezeti menedzsment alapelvei. A vállalati környezeti menedzsment eszközei és technikái. Az ISO 14000 szabványcsalád. A környezeti auditálás, számvitel és hatástanulmány-készítés (Principles of Environmental Management. Tools and techniques of corporate environmental management. The ISO 14000 standard family. Environmental auditing, accounting, and making impact studies.)

12.12. Vállalati környezeti stratégiák (környezeti marketing, öko-címkézés). (Corporate environmental strategies (environmental marketing, eco-labeling).)

12.13. Az ABC-Pareto-elemzés, a mátrix módszer és a SWOT elemzés lényege a környezetvédelemben (The essence of ABC-Pareto analysis, matrix method and SWOT analysis in environmental protection)

12.14. A környezeti teljesítményértékelés folyamata a PDCA-ciklus szerint (Process of environmental performance evaluation according to PDCA cycle)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a

távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de ajánlott, hiszen az egyrészt segíti a tananyag megértését és a vizsgára történő felkészülést, másrészt az évközi aktivitással és ZH-kal megajánlott jegy is szerezhető.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, az előadó katalógust nem vezet. Azonban, nappali tagozaton minden óra elején a hallgatók egy kb. 10 perces ZH-dolgozatot írnak, az előző heti előadáson megtárgyalt tananyagból, továbbá az előző héten átvett témakör tankönyvi tananyagából. Egy ZH-dolgozat 10 db igaz-hamis állítást vagy négyválasztós kérdést vagy rövidválaszos kérdést tartalmaz, amelyre a következők szerint tud a hallgató pontokat szerezni: hibátlan dolgozat = 5 pont, egyhibás dolgozat = 4 pont, kéthibás dolgozat = 3 pont, háromhibás dolgozat = 2 pont, négyhibás dolgozat = 1 pont. Amennyiben a hallgató elmulasztja egy-két ZH dolgozat megírását, akkor azt egy órai kiselőadás megtartásával pótolhatja. Továbbá, az előadásokon résztvevő és aktív hallgatók, alkalmanként egy-egy bónuszpontot kaphatnak, amelyek szintén hozzáadódnak a félév során szerzhető pontszámához.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

-

16.2. Az értékelés:

Nappali tagozaton a hallgatók a féléves aktivitásukkal megajánlott jegyet szerezhetnek (a félév során maximum 50 pont szerezhető). Amennyiben a hallgató nem elégedett a megajánlott jegyével, akkor a vizsgaidőszakban egy 50 pontos vizsgadolgozatot írhat, és az ott megszerzett pontszám alapján kapja az érdemjegyét Ponthatárok: 25 ponttól elégséges, 31 ponttól közepes, 37 ponttól jó, 43 ponttól jeles az osztályzat. Levelező tagozaton a hallgatók a féléves vizsgadolgozat alapján kapják az érdemjegyüket.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szlávik János (szerk.) (2007): Környezetgazdaságtan. Budapest, TYPOTEX Kiadó, ISBN: 9789639664623.
2. Kertész Krisztián (2012): Az ipari környezetszennyezés szabályozásának mikroökonómiai elmélete I. – rövid és középtávú elemzés; in: KÖZ-GAZDASÁG, VII. évfolyam 1. szám, 2012. február, 165-182. old., ISSN: 1788-0696.
3. Kertész Krisztián (2012): Az ipari környezetszennyezés szabályozásának mikroökonómiai elmélete II. – hosszú távú elemzés; in: KÖZ-GAZDASÁG, VII. évfolyam 2. szám, 2012. június, 141-152. old., ISSN: 1788-0696.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kósi Kálmán–Valkó László (2006): Környezetmenedzsment. Budapest, TYPOTEX Kiadó, ISBN: 9639664073.
2. Tietenberg, T. and Lewis, L. (2018): Environmental and Natural Resource Economics. Routledge Taylor and Francis Group. ISBN: 9781138632301.
3. Steven C. Hackett (2011): Environmental and Natural Resource Economics. London, M.E. Sharpe Inc., ISBN: 9780765624949.
4. Perman - Ma - McGilvray - Common - Maddison (2011): Natural Resource and Environmental Economics. Edinburgh, Pearson Addison Wesley, ISBN: 9780321417534.
5. Stephen Smith (2011): Environmental Economics. Oxford University Press, ISBN: 9780199583584.

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Vásáry Viktória, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM22
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közel-Kelet-tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Middle East Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (0 EA + 14 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (0 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus áttekinti a Közel-Kelet legfontosabb általános kérdéseit és konfliktusait. Az előadások mellett a hallgatók gyakorlati kérdések mentén dolgoznak fel egyes témákat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course gives an overview of the most important general questions and conflicts of the Middle East. Besides the lectures, the students will present on selected related topics.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri más kulturális és politikai régiók karakterét, az ott található országokról alapvető tudással, továbbá interkulturális ismeretekkel bír.

Képességei: Képes nemzetközi és európai uniós, valamint regionális folyamatok elemzésére, stratégiák értelmezésére és megfogalmazására.

Attitűdje: Figyelembe veszi és kritikusan értékeli a nemzetközi folyamatokat, nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with The characteristics of other cultural and political regions, basic knowledge of their countries as well as intercultural knowledge.

Capabilities: Is capable of analyzing international and European Union as well as regional

processes, the interpretation and formulating of strategies.

Attitude: takes into consideration and critically evaluates the international developments, his/her attitude is characterized by a commitment to the goals and interests of the international organisation he/she works for.

Autonomy and responsibility: To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a térség definiálása [Introduction, the definition of the region];

12.2. Általános jellemzők: a társadalom: demográfia, oktatás, stb[General characteristics: demography, education, etc];

12.3. Általános jellemzők: víz- és környezet [General characteristics: water and environment];

12.4. Általános jellemzők: kisebbségek – a kurdkérdés [General characteristics: minorities - the Kurdish issue];

12.5. A térség átalakulása: az arab tavasz és az Iszlám Állam [The transformation of the region: the Arab Spring and the Islamic State];

12.6. Az arab-izraeli konfliktus [The Arab-Israeli conflict];

12.7. Líbia [Libya];

12.8. Irán [Iran];

12.9. Hidegháború a Perzsa-öbölben [Cold War in the Persian Gulf];

12.10. Irak [Iraq];

12.11. Egyiptom [Egypt];

12.12. Törökország [Turkey];

12.13. Az euro-mediterrán együttműködés [The Euro-Mediterranean cooperation];

12.14. Zh

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

3 hiányzás megengedett

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

a félév során az oktatóval egyeztetett témában egy PPT elkészítése és annak 10-15 percben prezentálása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

az aláírás megszerzésének feltétele az órákon való részvétel, a PPT és annak prezentálása.

16.2. Az értékelés:

a PPT és a prezentáció adja a jegy 40%-át, míg 60%-ot az utolsó órán írandó zh.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. N. Rózsa Erzsébet: Az arab tavasz. Osiris, Budapest, 2015, ISBN 9789632762609;
2. Arany Anett-N. Rózsa Erzsébet-Szalai Máté: AZ Iszlám Állam kalifátusa. Osiris, 2016, ISBN: 9789632762784

17.2. Ajánlott irodalom:

1. N. Rózsa Erzsébet: Nemzeti identitás és külpolitika a Közel-Keleten és Kelet-Ázsiában, TLA, Budapest, 2005, ISBN: 9637081046;
2. a www.menaraproject.eu oldal tanulmányai

Budapest, 2021.01.05.

Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁISZLV05
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Középfokú nyelvvizsga felkészítő (B2)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Preparation for language exam B2
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szabó Ferenc Miklós, nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: interaktív feladatok

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjenek angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol, japán vagy arab nyelven. A résztvevők szókincse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a nyelvvizsga tipusfeladatok gyakorlása is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish, Japanese or Arabic. It also expands students' vocabulary at the level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on typical language exam tasks as well.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Világosan és kellő részletességgel fejezi ki magát számos, az érdeklődési körébe tartozó témában. Ki tudja fejteni a véleményét valamely aktuális témáról úgy, hogy részletezi a különböző lehetőségek előnyeit és hátrányait.

Képességei: Az anyanyelvi beszélővel természetes, könnyed és közvetlen kapcsolatteremtésre képes. Aktívan részt tud venni az ismert témákról folyó társalgásban, úgy, hogy közben érvelve kifejti a véleményét.

Attitűdje: Társalgást kezdeményez és figyelembe veszi a másik véleményét. Kész átvenni a szót és meggyőzni a társalgás többi résztvevőjét.

Autonómiája és felelőssége: Önállóan tervezi meg mondanivalóját, képes az önellenőrzésre és időnként javítja mások hibáit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she produces clear, detailed text on a wide range of subjects and explains a

viewpoint on a topical issue giving the advantages and disadvantages of various options.

Capabilities: Can interact with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction with native speakers quite possible without strain for either party. He/she can explain his/her thoughts on current issues.

Attitude: He/she starts conversations and considers the other party's opinion. He/she is ready to take the floor and persuade the other parties.

Autonomy and responsibility: He/she can plan his speech or writing, he/she is able to check his own mistakes and sometimes others' as well.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Művészet (Art)

12.3. Ünnepek (Celebrations)

12.4. Olvasáskészség teszt (Reading test)

12.5. Kommunikáció (Communication)

12.6. Beszédértési teszt (Listening test

12.7. Ismétlés (Revision)

12.8. Zárthelyi dolgozat (Téma 1-7) (Test I. Unit 1-7)

12.9. Bűntények és bűnözők (Crime and criminals)

12.10. Egészség (Health)

12.11. Beszédkészség teszt (Speaking test)

12.12. Íráskészség teszt (Writing test)

12.13. Ismétlés (Revision)

12.14. Zárthelyi dolgozat (Téma 9-13) (Test II. Unit 8-13)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/. Rgy prezentáció tartása (szinttől függően 2-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi Tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Prezentáció tartása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 35-35%-ot, míg a prezentáció 30%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Michaela Perlmann-Balme, Susanne Schwalb: Em Neu Deutsch als Fremdsprache- Niveaustufe B2. Hauptkurs (Kursbuch+Arbeitsbuch). Hueber Verlag. München. 2008. ISBN: 978-3-19-541695-5. ISBN: 978–3–19–551695-2.
2. Vida Enikő: Le nouvel allons-y 2. Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2013.ISBN: 978-963-9357-93-8.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kalafatics Zsuzsanna, Mágocsi Nyina:Társalgás, szituációk, képleírások és hallás utáni szövegértés oroszul. Lexika, Budapest 2016. ISBN: 978-615-5200-61-8.

Budapest, 2021.01.05.

Szabó Ferenc Miklós,
nyelvtanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKKTM113
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közép- és kelet- európai parlamentek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Parliamentarism and Forms of Democratic Participation in Central and Eastern Europe
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tanács-Mandák Fanni, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja, hogy bemutassa a közép- és kelet-európai politikai rendszereket, megvitassa a parlamentek helyzetét a különböző kormányformák esetén, bemutassa a parlamentek szervezeti struktúráját és a jogalkotási eljárásokat összehasonlító módszerrel, külön hangsúlyt helyezve a régió, a poszt-kommunista országok sajátos jellemzőire.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to introduce the Central and Eastern European political systems; discuss the position of parliaments in different governmental systems; describe the organization and proceedings of the parliaments – in a comparative approach, regarding the special features of the post-communist countries.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A kurzus elvégzését követően a hallgatók érteni fogják a régió demokratikus rendszerváltozásainak jellemzőit, alapvető ismeretekkel fognak rendelkezni a vizsgált országok jogi, politikai és intézményi berendezkedéseiről és képesek lesznek megérteni az ezen országokban zajló aktuálpolitikai folyamatokat.

    Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeletében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

    Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

    Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Completing the course students will understand the most important features of the democratic transitions in the region, will have a basic knowledge about the legal, political and institutional orders of the selected countries and the ability to understand the latest developments.

Capabilities: Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

Attitude: Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés

12.2. Történelmi előzmények – alkotmányjogi hagyományok és a rendszerváltás sajátosságai

12.3. A parlamentek szerepe a különböző kormányzati rendszerekben (parlamentáris, fél-elnöki, elnöki).

12.4. Választási rendszerek

12.5. Pártok és pártrendszerek Közép- és Kelet-Európában

12.6. A személyiség hatása: meghatározó politikusok

12.7. Parlamenti szervek: feladat- és jogkörök.

12.8. Parlamenti ülések és viták

12.9. A parlament tagjai: jogok és kötelezettségek

12.10. Jogalkotási eljárások

12.11. A parlament ellenőrző funkciói

12.12. Unitárius és föderális államok. Egy- és kétkamarás parlamenti rendszerek

12.13. A demokratizáció kérdései: az átalakulás modelljei, politikai elitek, pluralizmus, civil társadalom

12.14. A demokratikus részvétel formái: elmélet és gyakorlat

12.15. Szimuláció: rendes jogalkotási eljárás (vita, módosító indítványok, szavazás)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egy csoportos kiselőadás megtartása. A szimulációt előkészítő anyagok csoportos elkészítése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Egy csoportos kiselőadás megtartása. A szimulációt előkészítő anyagok csoportos elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Félévközi feladatok és a félév végi szimuláción nyújtott teljesítmény.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szente Zoltán: Európai alkotmány- és parlamentarizmustörténet 1945-2005, Osiris Kiadó, Budapest, 2006.
2. David M. Olson, Philip Norton (eds.): Post-Communist and Post-Soviet Parliaments. The Initial Decade., Routledge, New York, 2008. pp.1-88.
3. David M. Olson, Philip Norton: The New Parliaments of Central and Eastern Europe. Frank Cass, London, 1996. pp. 108-161.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Milos Brunclik, Michal Kubát: Semi-presidentialism, Parliamentarism and Presidents.Presidential Politics in Central Europe. Routledge, New York, 2018.
2. Thomas Sedelius, Jenny Aberg: Eastern Europe's Semi-Presidential Regimes. Routledge, New York, 2017.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Tanács-Mandák Fanni, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM43
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közép-kelet Európai médiakultúrák
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Cental and Easter European Meia Cultures
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Demeter Márton, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 4 (4 EA + 0 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 0 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus során megismerkedünk azokkal a főbb médialméletekkel, melyek a médiát elsősorban mint társadalmi intézményt tárgyalják. Ezen elméletek egy része médiastruktúrákra, egy másik része médiakultúrákra fókuszál. A kurzus során mindkét megközelítést használva igyekszünk megérteni a közép-kelet-európai médiarendszerek jellegzetességeit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an introduction to those meadi theories that consider media systems and media cultures as social institutions. One part of these theories focus on media systems while another research tradition focus on media cultures. We will use both kind of theoretical traditions in order to analyze the specific features on Central and Eastern European media systems and cultures.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgatók megismerkednek a globális és lokális médiarendszerekkel általában, és ezek kelet-európai megfelelőivel. Részletesen ismerik a régió médiatörténetének sajátosságait, s így történeti-kritikai szemlélettel közelítenek a hazai médiakultúrához is.

Képességei: Képes történeti perspektívában és keresztmetszeti perspektívában is elemezni a médiarendszerek és médiakultúrák eltérő sajátosságait.

Attitűdje: Elemző és rendszerszerű szemlélettel közelít komplex társadalmi kérdésekhez

Autonómiája és felelőssége: Önállóan képes szerkezeti sajátosságok kritikai elemzésére

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students will be familiar with global and local media systems in general, and their CEE counterparts in particular. Become familiar with regional characteristics in details, and they

can use a historical-critical perspective when analyze the national media culture.

Capabilities: Students are able to analyte media systems and cultures from both historical and cross-sectional perspectives.

Attitude: Approaches social realities from an analytical and systematic perspective

Autonomy and responsibility: Able to independently and critically analyze complex social systems

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A média kutatásának vázlatos története

12.2. médiakutatási módszerek és kutatási hagyományok

12.3. A média strukturális kutatásának nyugati modellje

12.4. Médiarendszerek globális vizsgálata

12.5. Médiarendszerek vizsgálata a periférián túl

12.6. Nyugati és keleti modellek

12.7. A médiarendszerek kulturális felfogása

12.8. Kelet-Európai médiakultúrák történelmi gyökerei

12.9. Az orosz modell

12.10. A lengyel és az észt modell

12.11. A szerb és a szlovén modell

12.12. A bolgár és a roman modell

12.13. Magyar médiakultúra

12.14. Közép-Kelet Európai médiakultúrák: hasonlóságok és különbségek

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások látogatása nem kötelező, de erősen ajánlott. Az előadásokon elhangzott anyagok beszerzése és felhasználása a hallgatók számára kötelező.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat valamint év végi vizsga 10 tételből

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Zárthelyi dolgozatok legalább elégséges átlaga, valamint az év végi vizsga legalább elégséges teljesítése

16.2. Az értékelés:

a zárhelyi dolgozatok és a vizsga is ötfokú értékelés alapján minősített: 60%-tól elégséges 70%-tól közepes 80%-tól jó 90%-tól jeles. A végső jegyet a két zárthelyi dolgozat eredményének átlaga (50%) valamint az év végi vizsga (50%) adják.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges beszámoló (B).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Daniel Hallin – Paolo Mancini (2008). Médiarendszerek. Budapest: AKTI. ISBN 9789636930691

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hallin, D., and P. Mancini. 2012. Comparing media systems beyond the western world. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Mihelj, S., and S. Huxtable. 2018. From media systems to media cultures. Cambridge: Cambridge University Press.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Demeter Márton, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTV15
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közigazgatás-elmélet - olvasószeminárium
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Theory of Public Administration - Reading Seminar
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koi Gyula, PhD, tudományos főmunkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Magyar nyelvű, előzetesen választott közigazgatási szakszöveg szakmai tartalmának magyar nyelvű prezentálása

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Presentation of a pre-selected administration-based text from the Hungarian technical literature
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató hazai szaknyelvi szakszövegismerete fejlődik.

    Képességei: Szakszövegek feldolgozásával kapcsolatos képességek, szakmai szövegértő képesség javulása

    Attitűdje: Szakmai elmélyültség.

    Autonómiája és felelőssége: Önálló szövegfeldolgozás, szakszövegértés, felelős szakmai véleményalkotás

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

    Knowledge:

    Capabilities: Improvement of professional text processing skills and professional text comprehension skills

    Attitude: Professional depth

    Autonomy and responsibility: Independent text processing, foreign language understanding, responsible professional opinion forming
11. **Előtanulmányi követelmények:** Közigazgatás-elmélet KKJ6M09 felvétele

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Wilson: A kig. tan. A 50-68. Magyary: Társadalmi kérdések M. Krit. Kiad. I. 45-56.

12.2. Simon: Tény- és értékelemek A 69-82. Magyary: Az állami ktgv. MKK I. 57-66.

12.3. Simon: (Köz)igazgatási közmondások A 83-102. Magyary: Tanszemélyzet ill. utalv. MKK I. 67-72.

12.4. Merton: Bürokratikus struktúra A 103-115. Magyary: A hitfel. tan. államsegély utalv. MKK I. 73-78.

12.5. Gulick: Szervezetelmélet A 116-129. Magyary: Az új idemnitás MKK I. 79-82.

12.6. Fayol: Az igazgatás elvei A 174-187. Magyary: A VKM 1867 előtt 83-94.

12.7. Debbasch: Az adm. döntés A 188-199. Magyary: Államtudományi oktatás MKK I. 133-146.

12.8. Crozier: A bürokrácia jelensége A 200-242.

12.9. Weber: Az uralom szoc. A 275-308. Magyary: A hadviselt tisztviselők MKK I. 155-162.

12.10. Mayntz: A kig. kialakulása A 309-324. Magyary: Iskolai illetmények MKK I. 163-170.

12.11. Magyary: Mai közig. A 351-361.

12.12. Magyary: Mennyi a fizetésünk? MKK I. 171-176.

12.13. Magyary: Emlékirat államéletünk... A 362-376.

12.14. Magyary: A köztisztviselők új... MKK I. 177-182.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató a tantervben írt jelenléti kötelezettséget teljesíteni tartozik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató prezentációját legkésőbb a félév utolsó foglalkozásán előkészíti és előadja

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A jelenléti követelmények teljesítése és a prezetáció megtartása

16.2. Az értékelés:

A tanulmányi követelményeknek megfelelő prezentáció megtartása. Ennek sikertelen megkísérlése vagy a prezentálás elmaradása a tárgy nem teljesítését vonja maga után

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. LŐRINCZ Lajos (szerk.): Közigazgatás-tudományi antológia. Budapest, HVG-Orac, 2007. 392. MKK I. =Magyary Zoltán összes munkái (1919-1922) I. Kritikai kiadás. Sorozatszerk.: PATYI András; lekt.: MÁTHÉ Gábor; szövegkritikai kiadó, szöveggond., bev., jegyz.: KOI Gyula. Budapest, NKE, 2015. 237.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. KOI Gyula (2020): Közigazgatás-tudomány(ok). In: SZALAI András (szerk.): A közigazgatás alapintézményei. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó. 20-50. (Megjelenés alatt).

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koi Gyula, PhD,
tudományos főmunkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM08
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közigazgatási kommunikáció és médiaszereplés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Communication and media appearances in the public governance
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Dominek Dalma Lilla, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (0 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (0 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy a hallgatók kommunikációs és médiatudatosságának fejlesztésére törekszik: érinti a személyes kommunikációs készségeiket, szervezeti kommunikációs kompetenciáikat, valamint a közszolgálati kommunikációra vonatkozó ismereteiket. A kurzus célja, hogy a hallgatók képesek legyenek felismerni a kommunikációs természetű működési zavarokat, akadályokat és a megoldási lehetőségeket. A kurzus további célja, hogy a résztvevők képessé váljanak szervezetük képviseletében különböző helyzetekben és környezetben eredményesen megnyilvánulni beszélgetőpartnerük, egy adott célcsoport vagy a szélesebb közönség előtt.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject seeks to improve students' communication and media awareness: their personal communication skills, their organizational communication skills, and their knowledge of public service communication. The goal is to be able to recognize if the cause of dysfunctional operation is of a communicative nature, notice possible barriers, blocks, and recognize their potential for intervention. Another goal is to be able to represent the organization in different forums, typical of the public administration, and in the media, to make their conversation partner, a particular target group or audience more conscious and effective.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Megismeri a társadalmi célú kampányokat, tisztában lesz a krízisforgatókönyv fogalmával, műfajával, elemeivel, a testületi, bizottsági ülések szervezésének és levezetésének legfontosabb lépéseivel.

Képességei: Fejlődik személyes - verbális, nonverbális és írásbeli - kommunikációs előadásmódja, konfliktuskezelési és tárgyalástechnikai készsége.

Attitűdje: Tudatosan használja a kommunikáció eszközeit.

Autonómiája és felelőssége: Felelősen kommunikál a kommunikációs térben, ismerve jogait és annak határait.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: They will be able to see what they need to plan their social campaigns, they will be aware of the concept, genre, elements of the crisis scenario, the most important steps in organizing and conducting board and committee meetings.

Capabilities: Students develop their personal - verbal, nonverbal and written - communication skills, conflict management skills, and negotiation skills.

Attitude: They are consciously using the meaning of communication.

Autonomy and responsibility: Communicates responsibly, knowing his or her rights and the limits of these rights.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A közigazgatási kommunikáció fogalma, területei, céljai és célcsoportjai. A célcsoportok elérésének eszközei.

12.2. Kommunikációs helyzetek a közigazgatásban: részvételi folyamatok tervezése.

12.3. A hatáskeltés eszközei a társadalmi kommunikációban. A célcsoportközpontú kommunikáció.

12.4. Jellegzetes kommunikációs alaphelyzet a közigazgatásban: a tárgyalás. A tárgyalás fő típusai, stratégiái, taktikái. A tárgyalás menete, szakaszai, logikai-racionális és pszichológiai síkjai.

12.5. Kommunikációs háttérmunka: a közigazgatás online kommunikációs fejlesztése, innováció az online kommunikációban.

12.6. Szervezeti médiakommunikációs feladatok a közigazgatásban: sajtókapcsolatok hagyományos és új médiafelületeken (sajtótájékoztató, sajtóanyag, médiafigyelés, médiaelemzés).

12.7. Szervezeti médiakommunikációs feladatok a közigazgatásban: állampolgárok felé irányuló kommunikáció tervezése. Jó gyakorlatok elemzése. Hatásvizsgálatok módszerei.

12.8. Rendhagyó kommunikációs helyzetek kezelése: válságkommunikáció.

12.9. Személyes kommunikációs kihívások beazonosítása, feloldási és kimeneti lehetőségek megismerése.

12.10. Felkészülés médiaszereplésre: a hangzás, a látvány és a tartalom összhangja a médiakommunikációban, gyakorlat és elemzés a tréningfeladatok megoldása során.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató a félév során egy szabadon választott, a gyakorlatvezetővel egyeztetett témában prezentációt tart.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati foglalkozásokon való aktív részvétel: 50%; Prezentáció: 50%

16.2. Az értékelés:

gyakorlati jegy (GYJ)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balatoni Mónika (2017): Közszolgálati kommunikáció, ügyfélkapcsolatok alapismeretek. Egyetemi jegyzet megjelenés alatt.
2. Bódi Zoltán- Kurcz Ádám szerk. (2017): Szóbeli kommunikáció. Budapest, Dialóg Campus órán megadott fejezetei.
3. Antal Zsolt-Gecsényi Enikő (2017): Kommunikációs kompetenciák a közigazgatásban. Megjelenés alatt.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Antal Zsolt (2017): Közintézmények közérthetősége. Győr: in. Jog-Állam- Politika. 2017/3.

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Dominek Dalma Lilla, PhD
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM07
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közigazgatási PR
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Public administration PR
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Balatoni Mónika, mesteroktató
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 14 (0 EA + 14 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 1 (0 EA + 1 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy során a hallgatók megismerkednek a Közigazgatási PR tevékenységgel, illetve a PR gyakorlati folyamataival. Képessé válnak a félév során elsajátított tananyag során megfelelő szakmai technikák segítségével a közigazgatásban szakmai PR anyagok és programok megalkotására és a válságkommunikáció felismerésére illetve annak kezelésére. Képessé válnak a közigazgatás szervezeti egységeit képviselni mind a nagyobb szervezet keretein belül, illetve a külvilág felé.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a közszolgálati , szervezeti egységek működését . Ismeri a közigazgatási szervezeti modelleket, azok sajátosságait. Ismeri a személyközpontú fejlesztési módszereket, és el tudja határolni azokat más személyközpontú fejlesztési módszerektől . Ismeri az államtudomány kereteit, el tudja benne helyezni a PR tevékenységet. Ismeri a közigazgatási szervezeti kultúra sajátosságait és a fejlesztés, változás. eszközeit. Ismeri a személyközi kommunikáció elméleteit, kódjait, csatornáit, szerkezetét és. dinamikáját. Ismeri a Public Relation eszközrendszerét és sajátosságait. Ismeri a lean elveket, a különböző szervezetek lean elvek alkalmazását. Tisztában van a politikai kommunikáció alapismereteivel. Meg tud nevezni néhány nemzetközi modellt, törekvést a közigazgatás fejlesztése terén. Megérti a branding fogalmát, meg tudja határozni az alapvető kritériumrendszerét

Képességei: Képes a saját szervezeti rendszerét a kommunikáció elméletnek megfelelő elemzésére. Képes az önálló munkára, gyakorlati és kutató tevékenységre. Jól kommunikál, képes a közös feladatmegoldásra. Képes bekapcsolódni elemzésekbe és aktívan alkalmazni a tapasztaltakat. Képes a rugalmas szemléletváltásra. Képes feldolgozni és értelmezni a hálozati elemzésekből fakadó adatokat, értékeket. Képes a pontos írásbeli dokumentációra, ismeri és alkalmazza az írásbeli kommunikáció megfelelő formáit.

Attitűdje: Nyitott, érdeklődő személyiség. Hajlandó új ismeretek befogadására. Kezdeményező, aktív a konfliktusmegoldásokban. Kész az eddigi ismereteinek hatékony használatára a gyakorlatok során. Értékként tekint a minőségi változásra, mint a fejlődés egyik elemére. Törekszik a szervezeti kultúra fejlesztésére, megbeecsüli a benne dolgozó személyeket. Tisztelettel tekint a személyiségekre, mint a szervezeti kultúra meghatározó elemeire. Elkötelezett a kritikus gondolkodás terén.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal vezetői munkája minden elem iránt. Képes az önellenőrzésre. Önálló javaslatokat fogalmaz meg egy-egy közigazgatási szervezeti működés vizsgálatánál. . Betartja a morális szabályrendszereket, etikusan viselkeedik. Korrigálja saját és mások hibáit, az automiájukat figyelembe véve. Kreatívan alkalmazza az elméleti ismereteket. Felméri saját feladatkörének jelentőségét és lehetőségeit a változásmenedzsment terén.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Capabilities:

Attitude:

Autonomy and responsibility:

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kommunikáció, mint egy szervezetépítés és menedzsment lehetősége.

12.2. A kommunikáció síkjainak megjelenése, értelmezése a közigazgatási kommunikáció keretein belül

12.3. A Közigazgatási Public Relations eszközrendszere és sajátossága.

12.4. A közigazgatás belső PR főbb jellemzői és eszközei.

12.5. A közigazgatási külső PR főbb jellemzői és eszközei.

12.6. Branding vagy rebranding?

12.7. Közigazgatási kommunikációs eszközök.

12.8. A közigazgatási PR feladatai és céljai a politikai szférában.

12.9. Válságkommunikáció fogalma és annak kezelése.

12.10. A közigazgatási rendszer a lean szemlélet tükrében.

12.11. Elemi lean a közigazgatásban- alternatív módszerek.

12.12. A szervezet vezetése és a dolgozók közti kommunikációs kapcsolatok szervezése, együttműködése.

12.13. A közigazgatás hatékonysága mögött meghúzódó mintázatok

12.14. Alkalmasság, kompetenciák, siker, jövő.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgatónak a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie, 30 % ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. A hallgató köteles a gyakorlat anyagát beszerezni, abból felkészülni a folyamatosság jegyében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja a gyakorlatokon való aktív részvétel, gyakorlati feladatok meegoldása, azokhoz kapcsolódó felkészülések a következő alkalomra.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

a gyakorlatokon való 70 %-os minimális részvétel, a gyakorlati teljesítések az órákon, a gyakorlati feladatok jó megoldása.

16.2. Az értékelés:

A félévközi számonkérés módja és formája: gyakorlati jegy, amely a félévközi feladatok sikeres teljesítéséből áll.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Barlai Róbert- Kővágó György: Krízismenedzsment, kríziskommunikáció. Századvég Kiadó, Bp. 2004.
2. Mónus Ágnes: Public Relations. A bizalomépítés művészete. EDGE2000 Kft. Bp. 2003.
3. Balázs István: Az európai unió és a közigazgatás-fejlesztés. NKE, e-jegyzet, Bp., 2014.
4. Nyárády Gáborné- Szeles Péter: Public Rerlations elmélet és gyakorlat. Bp.-i Gazdasági Főiskola Külkereskedelmi Főiskolai KAr, Bp. 2000.
5. Barabási Albert-László: A képlet. Libri Kiadó, Bp., 2018.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. A közigazgatási emberi erőforrás menedzsment tudásmegosztása és a HR szakemberek fejlesztése nemzetközi gyakorlatának vizsgálata
2. Józsa Zoltán: Közigazgatás, mint szervezet, SZTE
3. Szeles Péter: Public Relations a gyakorlatban. Geomédia Szakkönyvek. Bp., 1999.

Budapest, 2021.01.05.

Balatoni Mónika,
mesteroktató sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTV16
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közigazgatási praktikum
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Administrative Practicality: Central Public Administration in Practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Boros Anita, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók közelebbről is megismerkedjenek a központi közigazgatási szervek, különösen a Kormány tevékenységével, a döntéselőkészítő feladatok végrehajtásával. Ennek megfelelően a tárgy azt a célt szolgálja, hogy a hallgatók már tanulmányaik során megismerkedjenek azokkal a gyakorlati kérdéskörökkel, amelyekkel egészen biztosan találkozni fognak, amennyiben valamely központi közigazgatási szervnél szeretnének elhelyezkedni. A tárgy során modellezésre kerül egy minisztérium heti és havi tevékenysége és ennek megfelelően kerülnek kidolgozásra olyan esettanulmányok, dokumentumok, szituációk, amelyeket a hallgatóknak önállóan kell elkészíteniük, megoldaniuk: a félév során felkészülünk - egy hétindító főosztályi értekezlettől a miniszter vezetésével zajló kormányülésre történő felkészítőig - minden fontosabb szakmai fórumra.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to bring the central authorities and in particular the government activities, the implementation of the decision-making process closer to the students. The subject is inteded to bring the already acquired knowledge of the students to an upper level with practical questions, which they will certainly meet while working at a central administrative body. Accordingly, an other objective of the course is to model a Ministry's weekly and monthly activities with case studies, documents and situations in order to give practical skillset which they can use in their future workplace.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Behatóan ismeri a közigazgatás működésével kapcsolatos elméleti ismereteket és a „legjobb gyakorlatokat."

    Képességei: Képes a tanulmányai során szerzett tudásra támaszkodva a közigazgatási ügyek hatékony színvonalon történő intézésére.

Attitűdje: Hitelesen képviseli a közigazgatási működéssel járó, a köz érdekeit szem előtt tartó szellemiséget.

Autonómiája és felelőssége: A megfelelő irányítás mellett képes a feladatok önálló végzésére, önellenőrzésre képes, javaslatokat tesz, mások munkáját értékeli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she has an in-depth knowledge of the theoretical knowledge and "best practices" related to the operation of public administration.

Capabilities: He/she is capable of managing administrative matters efficiently, based on the knowledge gained during his/her studies.

Attitude: His/Her personal attitude is charactarized by genuinely representing the spirit of public administration, being in the public interest.

Autonomy and responsibility: Under proper direction, carrying out tasks independently and self-monitoring. He/she can make recommendations and evaluate the work of others.

11. Előtanulmányi követelmények: Általános közigazgatási jog és közigazgatástan I. / Közigazgatási jog

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A központi közigazgatás szervei: a Kormány és a minisztériumok kapcsolata

12.2. Varázsszavak a központi közigazgatásban: KÁÉ, FKB, PÁT, Kormány ülés, TAB,EKTB

12.3. Egy minisztérium havi programja - ütemterv összeállítása napirenddel együtt

12.4. Hogyan öltözködjünk, viselkedjünk, kommunikáljunk?

12.5. A főosztályi értekezlet; feljegyzés készítése a főosztályvezető részére; feljegyzés készítése a miniszter részére. 2

12.6. Előterjesztések, jelentések, tájékoztatók. A tájékoztató elkészítése.

12.7. A jelentés elkészítése.

12.8. Az előterjesztés elkészítése.

12.9. A Közigazgatási államtitkári értekezlet. Felkészítő feljegyzés készítése a közigazgatási államtitkár részére. A felsővezetők szóbeli felkészítése.

12.10. A Kormány ülése. Felkészítő feljegyzés készítése a miniszter részére. A miniszter szóbeli felkészítése.

12.11. A törvények születése a gyakorlatban.

12.12. Egy önálló törvénytervezet elkészítése.

12.13. Tárgyalástechnikák és hivatalos kommunikáció (sajtómegkeresések, közérdekű adatigénylések, parlamenti kérdések) a központi közigazgatásban I. Tárgyalástechnikák és hivatalos kommunikáció (sajtómegkeresések, közérdekű adatigénylések, parlamenti kérdések) a központi közigazgatásban II.

12.14. Hogyan illeszkedjünk be egy szakmai szervezeti egység munkájába?

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésére a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollétet a hiányzást követő első foglalkozáson kell igazolnia. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Emellett a hallgatóknak a gyakorlatvezető által meghatározott feltételek által meghatározott beadandó dolgozat elkésztése is szükséges, mely szintén követelmény a kurzus sikeres teljesítése érdekében.

16.2. Az értékelés:

A tantárgy teljesítéséhez szükséges a kurzus aláírásának megszerzése, valamint a zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése legalább elégséges értékeléssel.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény meghatározott részei;
2. A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény meghatározott részei;
3. A Kormány ügyrendjéről szóló 1144/2010. (VII. 7.) Korm. határozat;
4. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény meghatározott részei.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Az igazságügyi miniszter vezetése, irányítása és felügyelete alá tartozó szervek kormányügyeleti rendszerben teljesítendő jelentési kötelezettsége rendjéről, valamint a kormányzati intézkedést igénylő rendkívüli események jegyzékéről szóló 25/2015. (XII. 4.) IM utasítás;
2. A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet
3. A www.kormany.hu-n megjelenő egyes közlemények.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Boros Anita, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKKTM114
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közpolitikai elemzés gyakorlata
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Practice of Public Policy Analysis
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67% gyakorlat, 33% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Gellén Márton, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (14 EA + 28 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (4 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (1 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A gyakorlati foglalkozásokon közpolitikai elemzési módszerek elsajátítása zajlik. Számos konkrét, gyakorlati példa megismerésén keresztül a hallgatók megismerik a problémák felismerésének, megfogalmazásának és megoldásának eszközeit, módszereit. Mindezek alkalmasak az önálló és csoportos problémamegoldási képesség kialakítására és fejlesztésére.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Methods of public policy analisis are learned through practical education. Students get into the possession of the necessery tools of discerning, addressing and solving public policy matters by dealing with a variety of concrete cases and examples. These serve as promoters of developing independent problem solving through individual and groupwork.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgatók elsajátítják az esetelemzést: case research), valamint a sztenderd elemzési módszereket: kontextuselemzés, stratégia elemzés, érdekelemzés, intézményi politika elemzése, CBA, CUA, Metaanalízis. A tantárgy a hallgatókat a központi közigazgatásban való közigazgatási munkavégzésre készíti fel azáltal, hogy megismerik a közpolitikai elemzést és gyakorlatot, jártasságot szereznek a közpolitika tudomány által felhalmozott módszertani, analitikus eszközök alkalmazásában.

Képességei: A hallgatók képessé válnak a közpolitikai perspektívájú elemzésre anélkül, hogy elvesznének a részletekben.

Attitűdje: A hallgatók érdeklődővé válnak az aktuálisan tapasztalt jelenségek mélyebb összefüggéseinek megértésére, hajlandóknak mutatkoznak kérdések feltételére és azok lehetőség szerinti megválaszolására. A hallgatók többé nem érik be egyszerű válaszokkal, igyekeznek véleményüket tényekkel és logikai összefüggésekkel megalapozni, és ezt várják el másoktól is.

Autonómiája és felelőssége: A hallgatók számára tantermi körülmények között ismertté válik az a helyzet, hogy az adott döntést nekik kell meghozniuk információhiányos helyzetben, ugyanakkor rajtuk is múlik, hogy informáltsági szintjüket hogyan állítják be.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students get familiar with case research and other standard public policy analitical tools such as context analysis, strategic analysis, interest analysis, institutional policics, CBA, CUA, meta analysis. The course prepares students for working at the civil service by practicing public policy analysis and mastering the use of public policy analitical tools developed by public policy as an academic dscipline.

Capabilities: Students become skilled in carrying out analises of public policy perspecitves without getting lost in indifferent details.

Attitude: Students become interested in getting a deeper understanding of currently experienced phenomena. Furthermore, they demonstrate willingness for asking adequate questions and answering them if possible. Students' hunger for intellectual honesty cannot be satisfied by simple answers any more. They tend to support their opinions with facts and logical evidence. So they expect from others.

Autonomy and responsibility: Students get familiar with the situation - at least confined to the classroom - that they have to make decisions in weakly informed situations. Nevertheless, it is - at least partly - up to them to influence their level of being informed.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Esettanulmány módszertan története, jelentése, jelentősége a közigazgatási és közpolitikai képzésben. Az esettanulmány mint kutatási és mint oktatási eszköz. Az esettanulmány fókusza. Oksági összefüggés problematikája a társadalomtudományban és az esettanulmány módszertanban.

12.2. Mikor válasszuk az esettanulmány módszert és hogyan válasszuk ki a megfelelő esetet?

12.3. Az esettanulmányra alapuló kutatás hatóköre. Magyarázó, megértő, kritikai esettanulmányok. Megbízhatóság és validitás az esettanulmányok világában.

12.4. Egyszeres esettanulmányok. Az egyszeres esettanulmány jelentősége, mérete, vizsgálati köre. Belső és instrumentális esettanulmányok. Kétszintű esettanulmány-klasszifikáció.

12.5. Többszörös esettanulmányok. Olvasók és résztvevők. A többszörös esettanulmányok kategóriái. Az összehasonlító többszörös esettanulmány. A magyarázó többszörös esettanulmány. Idősoros többszörös esettanulmány.

12.6. Hogyan kezdjünk hozzá? Egyszeres vagy többszörös? A kutatás okának és céljának meghatározása. A tanulmányozott terület kiválasztása. A kutató pontos szerepkörének meghatározása. Kutatási projekt. Adatgyűjtés. Adatok elemzése és magyarázata. Kutatási összefoglaló tanulmány megírása.

12.7. Meta-analízis kutatási terv és folyamat. A meta-analízis előnyei és hátrányai. Hogyan kezdjünk hozzá? Probléma azonosítása. Vizsgálatba bevont esetek kritériumai. Elemzési pontok standardizálása. Dokumentumelemzési problémák a meta-analízisben.

12.8. Dokumentumelemzési módszerek. Írott források fajtái, elemzési módjai. Tartalomelemzés az esettanulmány módszeren belül. Szövegek számítógépes elemzése.

12.9. Esetekre vonatkozó adatok gyűjtése és elemzése. Ethográfiai megközelítés, terepkutatás, részvételi kutatás, interjúkészítés.

12.10. Kutatási jelentés írása közigazgatási és közpolitikai esettanulmányokban.

12.11. A közpolitikai kutatás témái. Közpolitikai egyszeres és többszörös kutatási terv. A közpolitikai

kudarcok elemzése mint domináns kutatási terület.

12.12. Fenntarthatósági politikák kutatása esettanulmány módszertannal.

12.13. Szociális és egészségügyi politika kutatása esettanulmány módszertannal.

12.14. A kormányzati munka értékelése: eredményesség javítása, elszámoltathatóság, helyi önkormányzati példák az Egyesült Államokból

12.15. Az empirikus közpolitika kutatás és közigazgatás kutatás Magyarországon, a 2000. év után.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantervben meghatározottak szerint.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat, legalább két tanulócsoportban elkészített házi feladat, amennyiben a csoportlétszám nem haladja meg a 20 főt.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az órákon való aktív részvétel, az órákon kiadott házi feladatok végrehajtása. Legfeljebb két hiányzás lehetséges.

16.2. Az értékelés:

Vizsgán való eredményes részvétel vagy megajánlott jegy, amennyiben az órai teljesítmény ezt lehetővé teszi.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hajnal György: Adalékok a magyarországi közpolitika kudarcaihoz. KSZK ROP Programigazgatóság, Budapest, 2008. ISBN: 978-963-87778-1-2;
2. David E. McNabb: Case Research in Public Management. M. E. Sharpe, USA, ISBN: 978-0-7656-2337-9

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gail Johnson: Research Methods for Public Administration. Third edition. M. E. Sharpe. M. E. Sharpe, Armonk, New York, London, England, 2014. ISBN 978-0-7656-3714-7

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Gellén Márton, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM13
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közszolgálati és médiaetika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):**
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Veszelszki Ágnes, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 4 (4 EA + 0 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 0 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hivatásetikai kurzus célja, hogy bemutassa a közszolgálat különböző területeinek eltérő vonását, különös tekintettel a kommunikációra. A közhivatalnok lehet alanya a médiának, esetenként tájékoztatási kötelezettsége van. Egy másik metszetben a médiának is létezik közszolgálati része, amely a társadalmi felelősségvállalás területén közös értékek hordozója más közszolgálattal.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the professional ethics course is to introduce you to various areas of public service, with particular emphasis on communication. The public official may be subject to the media and in some cases has an obligation to provide information. Otherwise, the public media must also take responsibility and cooperate with the public administration.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: Összefüggéseiben is képes értelmezni a közigazgatásra ható folyamatokat.

    Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati tisztviselői életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét.

    Attitűdje: Felismeri a közigazgatási hivatásrenddel járó felelősséget.

    Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

    Knowledge: Interpreting the processes affecting public administration in their context.

    Capabilities: Serving the common good and the public interest, with due professional dedication

and in line with the professional and human standards expected in civil service career.

Attitude: Recognizing the responsibilities of the administrative profession.

Autonomy and responsibility: He/she has a sense of responsibility for the consequences of acting in official power.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Szakmai etikák – modern rendszerelmélet (professional ethics, system theory)

12.2. Erkölcsszociológia - Értékek, normák, erkölcskutatás (ethics-sociology)

12.3. A vizualitás médiaetikai problémái, szabályozás és gyakorlat (visual ethics)

12.4. Az erőszak, az uszítás, a rágalmazás (violence)

12.5. Köztisztviselők etikája, újságírókkal való kapcsolattartás (Public Service ethics)

12.6. Gerbner konfliktus versus McQuail funkcionalista elmélete (conflict versus system theory)

12.7. Orvosetika és média (medical ethics)

12.8. Normatív médiamodellek (normative media models)

12.9. Etika a játékelméletekben (game theory)

12.10. Probléma, döntés, igazolás (Ethical steps)

12.11. Az erőszakszervezetek etikája és a média (police and military ethics)

12.12. Ügyvédi etika és a nyilvánosság (lawyer's ethics)

12.13. Reklámetika - személyiség védelme, kiskorúak védelme (advertising ethics)

12.14. Szerepviszonyok - riportalanyhoz, a közönséghez és a forráshoz (Role Conditions)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozások 75%-n kötelező részvétel

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félév során a választott téma, melyből az írásos házi dolgozat készül megbeszélése.

16.2. Az értékelés:

A beadott házidolgozatra kapott osztályzat.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges beszámoló (B).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Zsolt P. (2006): Médiaetika – Szakmai etikák, Budapest-Vác, Eu-Synergon ISBN 963 03 99466
2. Denis McQuail: A tömegkommunikáció elmélete, Budapest, Wolters Kluwer, 2015., ISBN 978 963 295 517 9

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gulyás Gyula (szerk): Közszolgálat és etika (Public Service and Ethics), Budapest, Helikon Kiadó, 1997
2. Zsolt Péter: A közszolgálati etikák professzionalizálódása, Globe Edit, 2017 ISBN10 6138242114 Letölthető:
3. Zsolt Péter: A befolyásolás etikus eszközei a médiában – szakújságírói jegyzet NKE RTK 2018, Dialóg Campus Kiadó, ISBN 978-615-5889-23-3

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Veszelszki Ágnes, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKTTV03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közszolgálati felsőfokú szakmai kínai nyelv
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Advanced Level Public Service Professional Chinese
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Közszolgálati felsőfokú szakmai kínai nyelv című tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatókat megismertesse a felsőfokú kínai közszolgálati szaknyelv fontos kifejezéseivel, jellegzetes nyelvi fordulataival, sajátosságaival, különös tekintettel a jogi, diplomáciai és közigazgatási szaknyelv területére.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Advanced Level Spoken Chinese course is that the students get to know with the important expressions, typical linguistic translations and peculiarities of the public service professional Chinese with special regard to the legal, diplomatic and administrative languages.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: C1 szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. C1 szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit.

    Képességei: Képes C1 szinten kommunikációt folytatni partnerekkel. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

    Attitűdje: Magabiztosan végzi a Kínai Népköztársasággal összefüggő közszolgálati munkát. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára. Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt a Kínával összefüggő közszolgálati munkában. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. . Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He / she knows the language, technical language and intercultural knowledge necessary for the performance of his / her duties at C1 level. He knows the language and intercultural characteristics of one of the most influential countries in international relations, global economic, political, security and defense policy.

Capabilities: He / she is able to analyze, evaluate and synthesize different conclusions during professional tasks. He / she is able to navigate the complex system of social conflicts and problems, and is actively involved in conflict resolution work, building on his in-depth knowledge of his specific field.

Attitude: Open to work within Chinese language and culture environment. Open to work in an international, multicultural environment. Suitable for individual work and teamwork appropriate to his/her job. Open and tolerant to the views, ways of thinking and way of life of social groups with which he / she is exposed as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she takes part in China related public service works with great responsibility. He / she is responsible for the operation of his / her work organization, for developing, discussing and implementing professional concepts. It makes independent and responsible decisions about its own scientific work and the work programs of those under its control.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Zhonguo falü 10/1 lecke (Zhonguo falü 10/1)

12.2. Zhonguo falü 10/2 lecke (Zhonguo falü 10/2)

12.3. Zhonguo falü 10/3 lecke (Zhonguo falü 10/3)

12.4. Zhonguo falü 10/4 lecke (Zhonguo falü 10/4)

12.5. Zhonguo falü 10/5 lecke (Zhonguo falü 10/5)

12.6. Zhonguo zhengzhi 6/1 lecke (Zhonguo zhengzhi 6/1)

12.7. Zhonguo zhengzhi 6/2 lecke (Zhonguo zhengzhi 6/2)

12.8. Zhonguo zhengzhi 6/3 lecke (Zhonguo zhengzhi 6/3)

12.9. Zhonguo zhengzhi 6/4 lecke (Zhonguo zhengzhi 6/4)

12.10. Zhonguo zhengzhi 6/5 lecke (Zhonguo zhengzhi 6/5)

12.11. Zhonguo waijiao 3/1 lecke (Zhonguo waijiao 3/1)

12.12. Zhonguo waijiao 3/2 lecke (Zhonguo waijiao 3/2)

12.13. Zhonguo waijiao 3/3 lecke (Zhonguo waijiao 3/3)

12.14. Zhonguo waijiao 3/4 lecke (Zhonguo waijiao 3/4)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés:

Órai munka, továbbá a félév végi szóbeli és írásbeli vizsga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Wang Ruojiang 王若江: Zhonguo falü 中国法律. Beijing Daxue Chubanshe, 2007. ISBN 978-7-301-11646-3/D.1704
2. Wang Tianmiao 王添淼: Zhonguo zhengzhi 中国政治. Beijing Daxue Chubanshe, 2007. ISBN 978-7-301-11644-9/D.1702
3. Wang Yan 汪燕: Zhonguo waijiao 中国外交 Beijing Daxue Chubanshe, 2007. ISBN 978-7-301-11645-6/D.1703

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKPTV14
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közvetlen uniós források és kapcsolódó szakpolitikák
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Direct EU funds and related policies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % elmélet, 100 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közpénzügyi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Fási Csaba, PhD, tudományos munkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A fejlesztéspolitikai alapismeretekkel rendelkező hallgatók számára a tantárgy a kritikus és – a pályázáshoz szükséges – analitikus szemléletet fejleszti. Támogatja az operatív programok és a közvetlen források közötti határterületek felismerését, valamint rávilágít a közvetlen uniós források területfejlesztésben betöltött szerepére. Gyakorlati tudást ad a szakpolitikákhoz kötődő szaknyelv gyakorlati értelmezéséhez. Átfogó, gyakorlati szempontú szakismeretet nyújt az érintett szakpolitikákról, elősegíti és fejleszti a szakpolitikai elmélet és a forrásszerzési gyakorlat közötti kapcsolatok felismerését, az uniós alapok igénybevételéhez szükséges menedzsmentismereteket. Betekintést nyújt a projektépítkezésbe, hazai és nemzetközi intézményrendszerbe, a partnerségi kapcsolatok (cégek és egyetemek), valamint nemzetközi konzorciumépítés lépéseibe. Végigvezeti a hallgatókat a pályázati folyamaton – a felhívástól a beadásig –, valós, aktuális eseteken keresztül esettanulmány-szerűen.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): For students with basic knowledge of development policy, the course develops the critical and the analytical thinking needed for applying to direct EU funds. It supports the recognition of the differences between operative programs and direct funds, by highlighting the role of direct EU funds in regional development. It provides practical knowledge for the interpretation of technical language related to EU policies. The course provides comprehensive, practical expertise on the relevant policies, promotes and raises awareness for the recognition of the relationship between policy theory and fundraising practice, and develops the management skills required to apply for EU funds and to execute projects. It provides insight into project construction, the domestic and international institutional system, the steps of partnership relations (companies and universities), and international consortium building. The course guides the students through the application process - from the call to submission - through real, current cases in the form of case studies.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Program és projekt szakismeretek, uniós intézményi rendszer és uniós források rendszere, projektmenedzsment és projektfinanszírozás, partnerségi kapcsolatok és konzorciumépítés, pályázatelőkészítés.

Képességei: Stratégiai tervezés és elemzés, absztrakciós képesség, határozottság, döntésképesség, hatékony érvelés, rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás.

Attitűdje: Nyitott és kritikus gondolkodás, eredménycentrikus szemlélet.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségvállalás fejlesztése. A feladatokat delegálni tudja, a felelősséget el tudja osztani, képes bizalmat adni és mások bizalmát elnyerni. Csapatmunka során konstruktív együttműködés és egyéni érdekérvényesítés.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Program and project expertise, EU institutional system and EU resources system, project management and project financing, partnership relations and consortium building, tender preparation

Abilities: Strategic planning and analysis, decisiveness, decision-making ability, effective reasoning, system-level approach, complex thinking.

Attitude: Open and critical thinking, result-oriented approach.

Autonomy and responsibility: Developing responsibility. Participants can delegate tasks, distribute responsibilities, give trust and gain the trust of others. Constructive cooperation and individual advocacy of interest during teamwork.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés az uniós intézményi rendszer gyakorlati működésébe (munkaprogramok, szakpolitikák) (Introduction to the operation of the EU institutional system (work programs, policies))

12.2. Az uniós szakpolitikák és költségvetési rendszer (közvetlen és közvetett) (The EU policies and budgetary system (direct and indirect))

12.3. Bevezetés a közvetlen uniós források rendszerébe (Introduction to the system of direct EU funds)

12.4. Digitális alapok és kapcsolódó uniós források (Digital funds and related EU resources)

12.5. Zöldítéssel kapcsolatos uniós alapok és forrásaik (Green trasnition funds and related EU resources)

12.6. KKV-knak, startupoknak szóló felhívások és források (Calls and resources for SMEs and startups)

12.7. Művészeti ágak és kulturáli szsektorra vonatkozó uniós alapok és forrásaik (Art branches and EU funds, sources for the cultural sector)

12.8. Területfejlesztés és uniós források cél- és eszközrendszere (Territorial development and the goal and instrument system of EU funds)

12.9. Projektmenedzsment I. az ötlettől a projektig (Project management I. from idea to project writing)

12.10. Projektmenedzsment II. a projekttervtől a pályázat beadásáig (Project management II. from the project plan to the application submission)

12.11. Partnerségi kapcsolatok kiépítésének technikái, konzorciumépítés (klaszterek jelentősége)

(Techniques for building partnerships, consortium building (importance of clusters))

12.12. Projektépítés bemutatása a gyakorlatban egy aktuális esettanulmányon keresztül-partnerbevonás (Presentation of project construction in practice through a current case study - partner involvement)

12.13. Konzorciumépítés bemutatása a gyakorlatban egy aktuális esettanulmányon keresztül-partnerbevonás (Presentation of consortium building in practice through a current case study - partner involvement)

12.14. Pályázati előkészítés bemutatása a gyakorlatban egy aktuális esettanulmányon keresztül-partnerbevonás (Presentation of application preparation in practice through a current case study - partner involvement)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, az az oktatóval történt egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Kurzus végén projektmunka készítése, melynek keretében saját projektötlet kidolgozása (mely magába foglalja a releváns pályázat és pénzügyi forrás felkutatását, a pályázás lépéseinek meghatározását) és bemutatása (rövid prezentációval támogatott előadás /pitch/ formájában) csoportszinten (max. 5 fő).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint és aktív órai részvétel.

16.2. Az értékelés:

Órai aktivitás, projektmunka minősége (a megfelelő forrás megtalálása, uniós forrás beazonosítása). A ponthatárok (összesen 100 pont szerezhető): 51 ponttól elégséges, 65-74 pontig közepes, 75-84 pontig jó, 85 ponttól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges félévközi jegy

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Nyikos, Györgyi (szerk.) (2017): Kohéziós Politika 2014–2020; Dialóg Campus Kiadó, 614 p. ISBN 978-615-5680-52-6

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Alexander Kleibrink - Carlo Gianelle - Mathieu Doussineau (2016): Monitoring innovation and territorial development in Europe: emergent strategic management. European Planning Studies Volume 24, 2016 - Issue 8: Regional Innovation Strategies 3 (RIS3): From Concept to Applications. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09654313.2016.1181717
2. Erik Larson and Clifford Gray (2011): Project Management: The Managerial Process; 2011 ISBN 9780-07-340334-2
3. Aimee van Wynsberghe: Sustainable AI: AI for sustainability and the sustainability of AI. AI and Ethics (2021) 1:213–218 https://doi.org/10.1007/s43681-021-00043-6

Budapest, 2023.június.05.

Dr. Fási Csaba, PhD,
tudományos munkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM71
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kulturális Expedíciók
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Cultural Expeditions
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikációs Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. habil. Dominek Dalma Lilla, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (21 EA + 21 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (6 EA + 6 GY)
   - ***8.2.*** heti óraszám - nappali munkarend: 8 (4 EA + 4 GY) tréning jellegű óra
   - ***8.3.*** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Kulturális Expedíció tantárgy célja, hogy a hallgatók interaktív és élményközpontú módon fedezzék fel a különböző kultúrák sokszínűségét, megismerjék azok történeti gyökereit, értékeit, kifejezésmódjait és a jelenkor kihívásait. A tantárgy nem csupán ismereteket kíván átadni, hanem a nyitottság, az empátia és a kulturális érzékenység fejlesztésére is hangsúlyt fektet. A résztvevők képessé válnak a kulturális jelenségek értelmezésére, a kulturális különbségek megértésére és a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Cultural Expedition course is for students to explore the diversity of different cultures, their historical roots, values, expressions and contemporary challenges in an interactive and experiential way. The course aims not only to impart knowledge, but also to develop openness, empathy and cultural sensitivity. Participants will be able to interpret cultural phenomena, understand cultural differences and promote intercultural dialogue.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató kulturális műveltsége erősödik a tantárgyon való részvétel eredményeként.

    Képességei: A hallgató gondolkodás- és látásmódját szélesíti. Képes eligazodni a kultúra világában, kreatív és megoldásközpontú szemlélettel tekint a művészeti értékekre, képes a kritikai gondolkodásra.

    Attitűdje: A tantárgyban való részvétel fejleszti az értelmiségi léttel kapcsolatos attitűdöket. Folyamatos önképzésre törekszik. A gyakorlati ismereteinek birtokában a hallgató fogékony a kultúrára.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató képes megfontolt, önálló, felelősségteljes értékelésére. Hozzájárul a társadalmi felelősségvállaláshoz. Kulturális identitása erősödik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student's cultural literacy is strengthened as a result of participation in the subject.

Capabilities: It broadens the student's way of thinking and seeing, is able to navigate the world of culture, looks at artistic values with a creative and solution-oriented approach, and is capable of critical thinking.

Attitude: He/she strives for continuous self-education. With practical knowledge, the student is receptive to culture.

Autonomy and responsibility: The student is capable of thoughtful, independent and responsible assessment. It contributes to social responsibility. Its cultural identity is strengthened.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a kultúra fogalmába: A kultúra definíciói és értelmezései; A kultúra elemei; A kultúra dinamikája és változékonysága; A kultúra és a társadalom kapcsolata. (Introduction to culture: defining and interpreting culture; elements of culture; dynamics and variability of culture; relationship between culture and society.)

12.2. A hallgatóság bevonásával a kulturális sokszínűség megismerése: Földrajzi régiók és azok jellegzetes kultúrái; Nyelvi és etnikai sokszínűség; Vallási és világnézeti rendszerek; A kultúrák közötti hasonlóságok és különbségek. (Engage the audience in an exploration of cultural diversity: geographical regions and their distinctive cultures; linguistic and ethnic diversity; religious and belief systems; similarities and differences between cultures.)

12.3. A kultúra kifejezésmódjai: Művészet; Építészet és design; Gasztronómia és étkezési szokások; Népművészet és hagyományok; Digitális kultúra és új médiák. (Cultural expressions: Arts; Architecture and Design; Cuisine and Nutrition; Folklore and Tradition; Digital Culture and New Media.)

12.4. A kulturális találkozások és kölcsönhatások: Globalizáció és a kultúrák homogenizációja vs. diverzifikációja; Kulturális csereprogramok és nemzetközi együttműködések; Kulturális konfliktusok és azok kezelése. (Cultural encounters and interactions: globalisation and homogenisation vs. diversification of cultures; cultural exchanges and international cooperation; cultural conflicts and their management.)

12.5. A kultúra megőrzése és védelme: Kulturális örökség fogalma és jelentősége; UNESCO Világörökség program; Kulturális intézmények (múzeumok, levéltárak, könyvtárak); A kultúra fenntartható fejlődésben betöltött szerepe. (Preserving and protecting culture: concept and meaning of cultural heritage; UNESCO World Heritage Programme; cultural institutions (museums, archives, libraries); role of culture in sustainable development.)

12.6. Kulturális expedíciók és reflexió: Felfedezés; Virtuális kulturális utazások. (Cultural voyaging and reflecting: exploring; virtual cultural journeys.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak kötelező a félév során a tanórák 75%-án részt vennie. A tanórákon a hallgatónak kötelező projekten dolgozni, szempontok alapján beszámolókat elkészíteni, reflexiós füzetet vezetni, illetve a megadott kérdőíveket kitölteni és aktivitást mutatni a tanórákon. Az adott tanulmányi félévben részvételi katalógus aláírása kötelező. E fenti feltételek nem teljesítése esetén

az aláírást a hallgató nem szerzi meg, pótlási lehetőség nincs.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatónak kötelező a félév során projekten dolgozni, melynek témáját az oktató határozza meg. A tanórákat követően az oktató által meghatározott szempontok alapján beszámolókat kell készíteni minimum 5000 karakter/alkalom/beszámoló, reflexiós füzetet kell vezetnie, illetve az alkalmak után a kérdőíveket ki kell tölteni és a projektet be kell mutatnia. A fentieken kívül aktivitást kell mutatnia a tantárgy alkalmai során. Az adott tanulmányi félévben részvételi katalógus aláírása kötelező. E fenti feltételek nem teljesítése esetén az aláírást a hallgató nem szerzi meg, pótlási lehetőség nincs.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Félévközi jegy: évközi értékelés. A félévközi jegy a tantárgy tanulmányi követelményeinek félévközi, folyamatos értékelésén és egy a félév során kiadandó projekt megvalósításán alapul. Erre tekintettel a hallgató a beszámolóira és a félév végi projektre értékelést kap. Minden beszámoló és a projekt megvalósítása is külön rész érdemjegynek számít. Az érdemjegy elérése a reflexiós füzet leadása, a beszámolók megfelelő szintű elkészítése a kiadott szempontok alapján, a félév végi projekt megvalósítása és a kérdőívek kitöltése. Amennyiben bármely fenti feltétel nem teljesül, nem teljesíti a hallgató a tantárgyat. Minden feltétel teljesülése esetében sem a jeles jegy adása érvényesül, ha a beszámolók és a projekt színvonala nem megfelelő, ezt az oktató értékeli.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, és a 14., 15., 16. pontban meghatározott követelmények teljesítése, valamint az elégséges évközi jegy elérése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Láncos, Petra Lea: A kultúra fogalmának és védelmének alakulása az UNESCO és az Európai Közösség jogforrásainak fényében. Iustum Aequum Salutare 4.4 (2007): 125-135.
2. Farkas Zoltán: A kultúra, a szabályok és az intézmények. Miskolci egyetem (2005).
3. Hornyák-Kövi, Franciska: Kulturális sokszínűség az oktatásban. Tudásmenedzsment 21.1-2 (2020): 221-228.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dominek, Dalma Lilla: Flow, avagy játékos kommunikáció a múzeumokban: Az élménycentrikus és az információcentrikus tárlatvezetés megítélése és lehetősége két hazai múzeumban. Szeged: Belvedere Meridionale, 128 p. (2020) ISBN: 9786156060181
2. Falk, John H. Identity and the Museum Visitor Experience. LeftCoast Press, Walnut Creek, 2009 CA.
3. Getz, J., Hartlieb, C. and Zhang, A. Visiting UncleTom's Cabin: University-Style Discussions in a Historic House Museum, Journal of Museum Education, no. 45 (2020): 263–272.
4. K. Allison Wickens. Museums and Community, Journal of Museum Education, no. 37 (2012): 91–100.
5. Pohanna Pyne Feinberg and Marie-Hélène Lemaire (2021) Experimenting Interpretation: Methods for Developing and Guiding a "Vibrant Visit", Journal of Museum Education, no. 46:3 (2020): 357–374.

Budapest, 2025.12.01.

Dr. Dominek Dalma Lilla, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM34
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Külpolitikai döntéshozatal az Egyesült Államokban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign Policy Decision Making in the United States
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Rada Péter, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A nemzetközi kapcsolatok tudománya és a külpolitika nem teljesen egyezik meg. A tárgy célja, hogy bevezesse a hallgatókat a külpolitika és a külpolitikai döntéshozatal folyamatába, megismertesse a dilemmákat és gyakorlati példákat hozzon különböző helyzetekben hozott külpolitikai döntésekkel kapcsolatban. A nemzetközi kapcsolatok elmélete ugyanakkor hasznos a külpolitikai döntéshozatal folyamatának megértésében. A kurzus során gyakorlati történelmi helyzetek és példák, a döntések következményeinek elemzésével lehet jobban megismerni a folyamat természetét. Az Egyesült Államok külpolitikai döntéshozatali folyamata az egyik legtranszparensebb, így a gyakorlati példák az Egyesült Államok döntéshozatalára koncentrálnak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): International Relations and Foreign Policy are not the same. The aim of the course is to introduce the nature and dilemmas of Foreign Policy and also to analyze the process how decisions are made in foreign policy in different situations. The theories and different models of IR are also useful in understanding the foreign policy decision making process. The course also aims at introducing examples of historic decisions and at bringing closer the understanding of the consequences of these decisions. Given the fact that the most transparent foreign policy decision making process can be found in the United States the cases will analyze with US foreign policy decisions.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: Megfelelő tájékozottság a külpolitikai döntéshozatal folyamatával kapcsolatban az elméleteken keresztül. Az elméletek megfelelő keretet adnak, de a döntéshozatali folyamat megértése nem lehetséges a gyakorlati példák áttekintése nélkül.

Képességei: A kurzus hallgatói képessé válnak egyedi esetek elemzésére az elméleti keretek használata segítségével, de a gyakorlati módszerek alkalmazásával.

Attitűdje: -

Autonómiája és felelőssége: -

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Deeper knowledge on the foreign policy decision making process through IR theories. These theories provide a suitable frame for analysis but the process itself cannot be understood without looking more thoroughly at the practical examples.

Capabilities: The students will be able to analyze particular cases by using the theoretic frames but applying the practical methodology.

Attitude: -

Autonomy and responsibility: -

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az IR és a külpolitika közötti különbség

12.2. A realizmus és liberalizmus megjelenése az Egyesült Államok külpolitikájában

12.3. Nem klasszikus elméletek megjelenése az Egyesült Államok külpolitikájában

12.4. A külpolitikai elemzés tradíciói

12.5. A külpolitikai döntések legfontosabb szereplői az Egyesült Államokban: Fehér Ház, State Department

12.6. A külpolitikai döntések legfontosabb szereplői az Egyesült Államokban: a Kongresszus, Pentagon

12.7. A külpolitikai döntések legfontosabb szereplői az Egyesült Államokban: média, lobbicsoportok, think-tankek és a közvélemény

12.8. A „grand strategy" befolyása az Egyesült Államok külpolitikájára

12.9. A külpolitikai döntéshozatal modelljei és a szereplők hatása egymásra

12.10. A belpolitika hatása a külpolitikára az Egyesült Államokban

12.11. A külpolitikai döntéshozatal dilemmái és kihívásai elméletben

12.12. A külpolitikai döntéshozatal dilemmái: esettanulmány 1.

12.13. A külpolitikai döntéshozatal dilemmái: esettanulmány 2.

12.14. A külpolitikai döntéshozatal dilemmái: esettanulmány 3.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások 75%-án való részvétel. Az előadásokon aláírással kell igazolni a jelenlétet. Az igazolt hiányzást (pl. betegség) elektronikusan kell megküldeni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Beadandó dolgozat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon történő részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

Előre megadott elemzési kérdés komplex megválaszolása beadandó dolozat formájában.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Houghton, David Patrick, 2012, The Decision Point: Six Cases in U.S. Foreign Policy Decision Making, Oxford University Press
2. Marton Péter, 2013, A külpolitika elemzése. Budapest: AJTK

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Mintz, Alex and DeRouen, Karl, 2010, Understanding Foreign Policy Decision Making, Cambridge University Press
2. Marton, Péter, Rada Péter, Balogh I., 2015. Biztonsági tanulmányok. Budapest: AJTK

Budapest, 2021.12.20.

Dr. Rada Péter, PhD,

egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM29
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kvantitatív módszerek a társadalomtudományban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Quantitative Methods in Social Science
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % elmélet, 100 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Marton Ádám, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a kvantitatív kutatási módszerek alapjait, azok elméleti összefüggéseit és gyakorlati alkalmazhatóságát különböző statisztikai programokban. A kurzus a félév során részletesen áttekinti az empirikus kutatás egyes fázisait. Ennek keretében kitér az empirikus kutatás alapjaira, az operacionalizálásra és a megfelelő empirikus módszer kiválasztására. Kiemelten foglalkozik a kapcsolat-, és összefüggésvizsgálatok különböző mérési skálán történő alkalmazhatóságával, valamint az ok-okozati kapcsolatok azonosításának lehetőségeivel. A kurzus kitér az egyes empirikus elemzési módszerek értékelésére, az adatvizualizáció lehetőségeire, valamint az eredmények interpretálásának eltérő módozataira.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is for students to introduce the basics of quantitative research methods, their theoretical connections and their practical applicability in various statistical programs. During the semester, the course provides a detailed overview of individual phases of empirical research. In this context, it covers the basics of empirical research, operationalization, and the selection of the appropriate empirical method. It mainly deals with the applicability of relationship analyses on different measurement scales, as well as the possibilities of identifying causal relationships. The course covers the evaluation of individual empirical analysis methods, the possibilities of data visualization, and the different methods of interpreting the results.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: A hallgató megfelelő ismeretekkel rendelkezik a különböző adatbázisokon történő kvantitatív módszerek alkalmazhatóságának lehetőségeiről, elvégzéséről és értékeléséről. Az egyes módszertani aspektusok ismerete alapján képes saját kutatási kérdés feltevésére, operacionalizásra,

valamint a megfelelő elemzések kiválasztására, elvégzésére és értelmezésére.

Képességei: A hallgató a módszertani aspektusok alapján képes önálló empirikus elemzés elvégzésre, annak eredményei alapján önálló új következtetéseket tud megfogalmazni, megoldásokat és szakpolitikai ajánlásokat kidolgozni.

Attitűdje: A hallgató a társadalomtudomány területének összetett, aktuális kutatási problémaköreit önállóan, kritikusan tudja elemezni és értékelni.

Autonómiája és felelőssége: A hallgatók szakmai tudásának birtokában képes a társadalomtudomány területén meglévő kvantitatív elemzések önálló, megfelelő értékelésére és saját elemzés elkészítésére, melynek alkalmazásával önállóan ellát elemzői, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students have adequate knowledge of the possibilities, implementation, and evaluation of the application of quantitative methods to different databases. Based on the knowledge of the individual methodological aspects, they are able to formulate and operationalize their own research question, as well as to select, perform and interpret the appropriate analyses.

Capabilities: Based on the methodological aspects, students are able to carry out an independent empirical analysis, and based on the results, they can independently formulate new conclusions, develop solutions and policy recommendation.

Attitude: Students can independently and critically analyse and evaluate complex, current research problems in the field of social science.

Autonomy and responsibility: Based on their theoretical knowledge the students are able to independently and appropriately evaluate existing quantitative analyses in the field of social sciences and to prepare their own analysis, based on which they independently perform analytical, decision-making and consulting tasks.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az empirikus kutatás alapjai. (The Foundations of Empirical Research.)

12.2. Bevezetés a különböző statisztikai programok használatába. (Introduction to the Application of Various Statistical Programs.)

12.3. Adatok, adattípusok, adatbázisok, adatvizualizációs technikák. (Data, Data Types, Databases, Data Visualization Techniques.)

12.4. Leíró statisztikák ismétlő áttekintése. (Review of descriptive statistics)

12.5. Kapcsolatvizsgálat alapjai. (The basics of Relationship between Variables.)

12.6. A kérdőíves kutatás kiértékelésének lehetőségei. (Possibilities of Evaluating Questionnaire Research.)

12.7. Klaszterelemzés, diszkriminancia-elemzés. (Cluster analysis, discriminant analysis.)

12.8. Faktor-, és főkomponens-analízis. (Factor- and Principal Components Analysis.)

12.9. Kereszttábla-elemzés, variancia-elemzés. (Cross-tabulation analysis, Analysis of Variance.)

12.10. Lineáris regressziószámítás alapjai. (Basics of Linear Regression.)

12.11. Többváltozós lineáris regressziószámítás alapjai. (Basics of Multivariate Linear Regression.)

12.12. Logisztikus regresszió. (Logistic Regression.)

12.13. Eseményelemzés. (Event Study.)

12.14. Hallgatói projektmunkák bemutatása. (Presentation of student project work.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Az aláírás megszerzéséhez elvárt legalább 11 szemináriumi alkalmon való részvétel. A maximum hiányzási mértéket meghaladó hiányzásnál a hallgatónak plusz elemző feladatot szükséges teljesítenie a tanórai elemzési technikák közül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A tanulmányi munka alapja a szemináriumok rendszeres látogatása, az órai feladatok és esettanulmányok elvégzése, a beadandó feladatok teljesítése, az önálló elemző projektmunka elkészítése és prezentálása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzéséhez elvárt legalább 11 szemináriumi alkalmon való részvétel. A maximum hiányzási mértéket meghaladó hiányzásnál a hallgatónak plusz elemző feladatot szükséges teljesítenie a tanórai elemzési technikák közül.

16.2. Az értékelés: A beadandó elemző projektmunka és a kapcsolódó prezentáció legalább elégséges szinten történő teljesítése. Gyakorlati jegy (ötfokozatú skálán értékelve).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kovács, E. (2014): Többváltozós adatelemzés, Typotex Kiadó, Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest, 2014. ISBN: 978 963 279 243 9

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Ramu Ramanathan (2003): Bevezetés az ökonometriába, Panem Kiadó, Budapest, 2003, ISBN: 9635453744
2. Sajtos, L. – Mitev, A. (2007): SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv, Alinea Kiadó, Budapest, 2007. ISBN: 978 963 9659 08 7
3. Ketskeméty, L. – Izsó, L. – Könyves Tóth, E. (2011). Bevezetés az IBM SPSS Statistics programrendszerbe. Módszertani útmutató és feladatgyűjtemény statisztikai elemzésekhez, Artéria Stúdió Kft., Budapest, 2011. ISBN: 9789630811002

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Marton Ádám, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁNKDV02**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Latin-Amerika biztonsági kihívásai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Security challenges in Latin America
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Thomázy Gabriella, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Csoportmunka, hallgatói kiselőadás, olvasószeminárium
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tárgy bevezetést nyújt Latin-Amerika regionális biztonsági kihívásainak tanulmányozásába. Az órák során a hallgatók megismerkednek a biztonsági tanulmányok főbb elméleti megközelítéseivel, aktuális módszertani ismeretkel. A tárgy főbb témái a szervezett bűnözés, a migráció, az éghajlat változáshoz köthető biztonsági kihívások, valamint többek között napjaink új fenyegetései, mint például a kiberbiztonsággal kapcsolatos jelenségek. A tantárgy során az elméleti és módszertani ismereteket a hallgatók a gyakorlatban alkalmazzák, így fejlesztve az analitikus készségeket. A kritikus gondolkodás elősegítése érdekében podcastokat, válogatott filmeket és dokumentumfilmeket is felhasznál a tantárgy. Minden óra 15 percet irányított csoportos beszélgetéssel zárul. A beszélgetések célja a kritikus gondolkodás, az érvelési készség erősítése.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The course provides an introduction to the study of regional security challenges in Latin America. During the classes, students will become familiar with the main theoretical approaches to security studies and current methodological knowledge. The main topics of the course are organized crime, migration, security challenges related to climate change, and new threats of today, such as cyber security issues. During the course, students apply theoretical and methodological knowledge in practice, thereby developing their analytical skills. To promote critical thinking, the course also uses podcasts, selected films, and documentaries. Each class ends with a 15-minute guided group discussion. The aim of the discussions is to strengthen critical thinking and argumentation skills.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A kurzus befejeztével a hallgatók átfogó és strukturált ismeretekkel rendelkeznek majd a

biztonsági tanulmányok főbb a latin-amerikai regionális biztonság kihívásairól, valamint elméleti és módszertani megközelítéseiről.

Képességei: A kurzus lehetővé teszi a biztonsági jelenségek összehasonlító elemzésének és kritikus gondolkodás és az érvelés képességének a fejlesztését. A hallgatók a csoportos projektmunkán keresztül a megtanulják az információk szintetizálását, a módszertani eszközök használatát és a csapatmunkát.

Attitűdje: A hallgatóktól elvárt, hogy nyitott és kritikus hozzáállást tanúsítsanak a különböző elméleti megközelítések, regionális kontextusok és kulturális megközelítések iránt. A kurzus elősegíti az akadémiai párbeszédet, valamint a latin-amerikai társadalom, politikai és kulturális sokszínűség iránti érzékenységet.

Autonómiája és felelőssége: A kurzus végére a hallgatók képesek lesznek az önálló tanulásra, az ajánlott irodalom, valamint a podcast feldolgozására, továbbá a csapatmunkában való aktív részvételre.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Upon completion of the course, students will have a comprehensive and structured understanding of the key challenges to regional security in Latin America, as well as the theoretical and methodological approaches to security studies.

Capabilities: This course enables students to develop their ability to conduct comparative analyses of security phenomena and the development of critical thinking and debating skills. Through group projects, students learn to synthesize information, apply methodological tools, and collaborate with others.

Attitude: Students are expected to adopt an open and reflective attitude towards various theoretical approaches, regional contexts and cultural perspectives. The course aims to promote academic dialogue and understanding of the social, political and cultural diversity of Latin America.

Autonomy and responsibility: At the end of the course, students will be able to learn independently, study and work with the recommended bibliography, listen to podcasts, and actively participate in teamwork.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető előadás: Latin-Amerika. Biztonságelméletek. (Introductory Lecture: Latin America. Security Theories)

12.2. Módszertan: kvantitatív és kvalitatív megközelítés (Methodology: Quantitative and Qualitative Approaches)

12.3. Szervezett bűnözés I. (Organized Crime I.)

12.4. Szervezett bűnözés II. (Organized Crime II.)

12.5. A migráció mint biztonsági kihívás. (Migration as a Security Challenge)

12.6. Populizmus és autokrata rendszerek. (Populism and Autocratic Systems)

12.7. Biztonság, társadalmi egyenlőtlenség és konfliktusok. (Security, Social Inequality, and Conflicts)

12.8. Éghajlatváltozsá és a biztonság összefüggései. (Climate Change and Security)

12.9. Kiberbiztonság és új fenyegetések (Cybersecurity and New Threats)

12.10. Esettanulmányok (Case Studies)

12.11. Projektek bemutatása (Presentation of Projects)

12.12. Projektek bemutatása (Presentation of Projects)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és/vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák legalább 60%-án részt kell venni. A teljesítés feltétele az írásbeli számonkérés és projektben való részvétel. A kedvezményes tanrenddel rendelkező hallgatóknak írásbeli számonkérésen kell részt venniük, valamint egy projektet kell kidolgozniuk önállóan. 60%-nál több hiányzás esetén: egy további önálló projekt kidolgozása a feltétel.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az ismeretek ellenőrzésére írásbeli teszt keretében a félév végén kerül sor. Az egyéni és csoportos projektfeladatok bemutatására szintén a félév végén kerül sor. A kedvezményes tanrendes hallgatóknak lehetősége van a teszt Moodle rendszerben történő kitöltésére, valamint a projektfeladat önálló feldolgozására és előadására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A hallgatóknak egy írásbeli tesztet kell megoldaniuk. Az értékelés a következő skála alapján történik: 60–69%: 2-es; 70–79%: 3-as o; 80–89%: 4-es; 90–100%: 5-ös. Kedvezményes tanrenddel rendelkező hallgatók: ugyanazok a követelmények vonatkoznak rájuk, és az írásbeli tesztet a félév végén kell teljesíteniük. Az értékelés is azonos. Ezenkívül a hallgatóknak egy csoportos projektet kell kidolgozniuk Latin-Amerika biztonsági kihívásaival kapcsolatban Rendes tanrendű hallgatók: csoportos prezentáció (2-3 hallgató). Időtartam: 15–20 perc, PowerPoint vagy hasonló prezentáció. Kedvezményes tanrenddel rendelkező hallgatók: egyéni prezentáció, PowerPoint vagy hasonló. A PowerPoint-prezentációt video formájában kell rögzíteni és feltölteni a Moodle felületre. Időtartam: 10-15 perc.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges (2) jegy a teszt és a projektfeladat értékelése alapján.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Schaefer, Richard T. 2016. Sociology: A Brief Introduction (12th Edition). McGraw-Hill Education. Chapter 7. Deviance, Crime, and Social Control
2. UNDP 2025. What do we know about organized crime in Latin America and the Caribbean? Trends, definitions and risks for democracy. United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2025-10/46_crimen_organizado.pdf

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bonilla-Silva, E. 1997. Rethinking Racism: Toward a Structural Interpretation. American Sociological Review, 62(3), 465–480. https://doi.org/10.2307/265731
2. Global Organized Crime Index. https://ocindex.net/
3. InsightCrime: https://insightcrime.org/
4. IPCC. Climate Change & Security https://www.ipcc.ch/
5. Migration Data Portal: Themes. https://www.migrationdataportal.org/es/themes-list

6. UNODC. Global Homicide Study https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/global-study-on-homicide.html
7. Podcast: InsightCrime - Audio: https://insightcrime.org/audio-from-the-ground-up/
8. UNODC. Module Series: Organized crime, Trafficking in Persons, Cybercrime, Counter terrorism https://www.unodc.org/cld/en/education/tertiary/index.html

Budapest, 2026.02.02.

Dr. Thomázy Gabriella,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM50
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Geopolitika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Geopolitics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD., egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Intézménylátogatás, szimulációs gyakorlat, kerekasztal vita meghívott szakemberrel.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A geopolitika az elmúlt évek politikai szótárának a leggyakrabban használt fogalmává vált. Ennek ellenére, még szakmai körökben sincs konszenzus azzal kapcsolatban, hogy mit is értünk pontosan geopolitika alatt. A kurzus célja, hogy a geopolitika két hagyományos megközelítése alapján, a hatalom és a geostratégiai tényezők tekintetében vizsgáljon meg egyes történelmi eseményeket és aktuálpolitikai jelenségeket. A kurzus során a hallgatók a bevezető előadásokban megismerik a két szemléletmód közötti különbségeket, illetve az elemzési keretek legfontosabb ismérveit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Geopolitics has become the most frequently used term in the political dictionary in recent years. However, even in professional circles there is no consensus on what exactly one can mean under this term. The aim of the course is to examine some historical events and current political phenomena based on two traditional approaches to geopolitics, power and geostrategic factors. During the semester, the students learn about the differences between this two approaches and the most important characteristics of the analytical frameworks.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató ismeri a geopolitikai gondolkodás két legfontosabb irányzatát, módszertanát és fogalmait.

    Képességei: A hallgató képes a nemzetközi események és történelmi folyamatok megértésére, geopolitikai szempontú elemzésére.

    Attitűdje: A hallgató képes értelmezni az egyes államok önrendelkezésének földrajzi alapjait,

választott céljait, stratégiáját, képes a hazai érdeklődést a globális térben elhelyezni.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató képes önálló elemző feladat elvégzésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is able to perform an independent analytical task.

Capabilities: The student is able to understand international events and historical processes and analyze them from a geopolitical point of view.

Attitude: The student is able to interpret the geographical bases of the self-determination of each state, its chosen goals and strategy, and is able to place the domestic interest in the global space

Autonomy and responsibility: The student is able to perform an independent analysis task.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A geopolitika reneszánsza és a geopolitika értelmezési lehetőségei: a hatalom (The renaissance of geopolitics and the interpretation possibilities of geopolitics: power)

12.2. A geopolitika értelmezési lehetőségei: a geostratégiai tényezők I.(Interpretation possibilities of geopolitics: geostrategic factors)

12.3. A tengeti hatalom elmélete (The theory of sea power)

12.4. Erőforrások geopolitikája (Geopolitics of resources)

12.5. Komplexebb erőforrások geopolitikája (Complex Geopolitics of resources)

12.6. Eurázsia jelentősége a geopolitikai gondolkodásban (The importance of Eurasia in geopolitical thinking)

12.7. Kritikai geopolitika (Critical geopolitics)

12.8. Az összekapcsoltság a geopolitikai gondolkodásban (Connectivity in geopolitical thinking)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások 75%-án (12 tanórán) részt venni. A 25 %-ot (4 tanórát) meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 25%-ot (4 tanórát) meghaladó hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyból fakadó kötelezettséget teljesített). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során írásbeli dolgozat megírására kerül sor a kötelező irodalom tekintetében meghatározott - az oktatóval egyeztetett - témában, valamint források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Minden munka szummatív értékelésre kerül. Ennek eredményességi minimuma: 51%. 51-70% elégséges (2), 71-80% esetén közepes (3), 81-90% esetén jó (4), illetve, ha 91-100% közötti az eredmény jeles (5) az osztályzat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok

teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, valamint a félév során elvárt tízoldalas oldalas dolgozat 50 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

3. Szilágyi István: A geopolitika elmélete. Pallas Athéné Könyvkiadó, Budapest, 2018. 15-36.
4. Kennedy, Paul. "The Influence and the Limitations of Sea Power." The International History Review 10, no. 1 (1988): 2-17. https://doi.org/10.1080/07075332.1988.9640465
5. Mackinder, Halford J. "The geographical pivot of history (1904)." The geographical journal 170, no. 4 (2004): 298-321. http://www.jstor.org/stable/3451460. Accessed 13 Jul. 2022.
6. Leonard, Mark. Connectivity wars. Why migration, finance and trade are the geo-economic battlegrounds of the future 13 (2016): 27. https://ecfr.eu/wp-content/uploads/Connectivity_Wars.pdf

17.2. Ajánlott irodalom:

9. Toal, Gerard, Gearóid Ó. Tuathail, Simon Dalby, and Paul Routledge, eds. The geopolitics reader. Psychology Press, 1998.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Szegedi László, PhD.,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM51
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Politikai eszmerendszerek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Legislative practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Velkey György László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: intézménylátogatások megvalósítása kodifikációs feladatokat ellátó szerveknél, workshopok lebonyolítása ezen feladatok ellátásában érintett szakemberek bevonásával
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy bevezetést nyújtson a politikai gondolkodás és a politikai dilemmák világába a Ludovika Collegium eltérő tudományos háttérrel rendelkező hallgatói számára. A mindennapi politikai viták mögé tekintve a szembenállások, konfliktusok és intézményes működés gondolati alapjait ismeri meg. A kurzus a politika világát a fontosabb politikafilozófiai megközelítések felől tárgyalja, reflektálva a politika mibenlétére adott különböző válaszokra. A kurzus során a hallgatók megismerik a politika sajátos nyelvezetét, az igazságosság és a törvényesség problémáit

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to provide an introduction to the world of political thinking and political dilemmas for Ludovika Collegium students with different academic backgrounds. By looking behind everyday political debates, the students get to know the ideological foundations of confrontations, conflicts, and institutional functioning. The course discusses the world of politics from the point of view of the most important philosophical approaches, reflecting on the different views given to the nature of politics.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató megismeri a legfontosabb politikai filozófiai irányzatokat és fogalmakat.

Képességei: Képes bonyolult politikai helyzetek elemzésére, a különböző politikai oldalak által adott válaszok értelmezésére.

Attitűdje: A hallgató figyelembe veszi a politikai viták, dilemmák és értékválasztások mögött meghúzódó politikafilozófiai és politikai eszmetörténeti nézőpontokat is.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató fel tud dolgozni komplex társadalmi, politikai kérdéseket

és képes ezekre az elsajátított ismeratanyagon keresztül különböző politikafilozófiai válaszokat adni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students get to know the most important political philosophical approaches and terms.

Capabilities: The students are able to analyze complicated political debates and interpret the answers given by different political parties.

Attitude: The student also takes into account the political philosophical and political ideological history points of view behind the political debates, dilemmas and value choices.

Autonomy and responsibility: The student can process complex social and political issues from different political philosophical views according to the acquired knowledge.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés: A politika problémája (Introduction: The problem of politics)

12.2. Egyenlőség a politikában (Equality in politics)

12.3. Utilitarista nézetek a politikáról (Utilitarian views on politics)

12.4. Szabadságelvű politikafelfogás (Freedom-based political concept)

12.5. Demokráciaértelmezések (Interpretations of democracy)

12.6. Nemek a politikában (Gender in politics)

12.7. Lojalitás a politikai közösségben I. (Loyalty in the political community I.)

12.8. Lojalitás a politikai közösségben II. (Loyalty in the political community II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások 75%-án (12 tanórán) részt venni. A 25 %-ot (4 tanórát) meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 25%-ot (4 tanórát) meghaladó hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyból fakadó kötelezettséget teljesített). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során írásbeli dolgozat megírására kerül sor a kötelező irodalom tekintetében meghatározott - az oktatóval egyeztetett - témában, valamint források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Minden munka szummatív értékelésre kerül. Ennek eredményességi minimuma: 51%. 51-70% elégséges (2), 71-80% esetén közepes (3), 81-90% esetén jó (4), illetve, ha 91-100% közötti az eredmény jeles (5) az osztályzat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, valamint a félév során elvárt tízoldalas oldalas dolgozat 50 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Sandel, Michael (2012) Mi igazságos... és mi nem? - A helyes cselekvés elmélete és gyakorlata. Corvina, Budapest.
2. Körösényi András (2005) Képviseleti demokrácia: fából vaskarika? in uő.: Vezér és demokrácia - Politikaelméleti tanulmányok. L'Harmattan, Budapest. 144-163.
3. Randall, Vicky (2003) Társadalmi nem és hatalom: a nők politikai részvétele in Vicky Randall & Gorgina Waylen (szerk.) Társadalmi nem, politika és az állam. Feminista társadalomtudományi tanulmányok. Jószöveg, Budapest. 252-278.
4. Waylen, Georgina (2003) Társadalmi nem, feminizmus és az állam: áttekintés in Vicky Randall & Gorgina Waylen (szerk.) Társadalmi nem, politika és az állam. Feminista társadalomtudományi tanulmányok. Jószöveg, Budapest. 13-34.
5. Wills, Garry (2004) Mi az igazságos háború? Michael Walzer Arguing about War című könyvének kapcsán. Beszélő 9. évf., 12. sz., 30-38.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Demeter M. Attila 2017. A politikai filozófia és a „kiterjesztett gondolkodásmód" módszertani követelménye. Kellék: Filozófiai folyóirat 57. sz., 159-188.
2. Democracy in Stanford Encyclopedia of Philosophy: https://plato.stanford.edu/entries/democracy/
3. Egalitarianism in Stanford Encyclopedia of Philosophy : https://plato.stanford.edu/entries/egalitarianism/
4. Feminist Perspectives on Power in Stanford Encyclopedia of Philosophy: https://plato.stanford.edu/entries/feminist-power/
5. Positive and Negative Liberty in Stanford Encyclopedia of Philosophy: https://plato.stanford.edu/entries/liberty-positive-negative/
6. Patriotism in Stanford Encyclopedia of Philosophy: https://plato.stanford.edu/entries/patriotism/
7. The History of Utilitarianism in Stanford Encyclopedia of Philosophy: https://plato.stanford.edu/entries/utilitarianism-history/
8. War in Stanford Encyclopedia of Philosophy: https://plato.stanford.edu/entries/war/

Budapest, 2022.11.30.

Velkey György László, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM52
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakmai gyakorlat I.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium – Traineeship I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Velkey György László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 240 (0 EA + 240 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 20 (0 EA + 20 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A szakmai gyakorlat a Ludovika Collegium képzési programjának integráns része, amely lehetővé teszi, hogy a hallgatói a belföldi vagy külföldi fogadó intézménynél szerezzen tapasztalatot.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This traineeship is an integrative and part of the Ludovika Collegium curriculum, which allows students to gain experience at host organizations in Hungary or in abroad.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató tapasztalatot szerez olyan intézményekben, amely közpolitikával, közügyekkel EU-politikával vagy diplomáciával foglalkoznak.

Képességei: A hallgató képessé válik egy szervezet keretei között integrált munkavégzésre.

Attitűdje: A szakmai gyakorlat során a hallgatónak proaktív attitűddel kell fellépnie, hogy valóban be tudjon kapcsolódni a fogadóintézmény tevékenységébe.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató tapasztalatot szerez a csoportban való munkáról, felelősséget vállal egy projekt vagy részprojekt megvalósításáért, munkájáról, annak eredményéről visszajelzést kap.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student gains working experience in an organizations working in the field of public policy and public affairs, EU policymaking, and diplomacy.

Capabilities: The students are able to integrate in the workflow of an organization.

Attitude: During the traineeship the student is expected to proactive attitude to take real part in the work of the host organization..

Autonomy and responsibility: The student experiences the workflow in a group, takes responsibility for a project or a part of a project, gains concrete feedback to his/her work and results.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató heti rendszerességgel számot ad munkájáról.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a szakmai gyakorlat teljesítése.

16.2. Az értékelés:

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges háromfokozatú skála (nem felelt meg, megfelelt, jól megfelelet).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2022.11.30.

Velkey György László, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM53
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakmai gyakorlat II.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium – Traineeship II.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Velkey György László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 240 (0 EA + 240 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 20 (0 EA + 20 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A szakmai gyakorlat a Ludovika Collegium képzési programjának integráns része, amely lehetővé teszi, hogy a hallgatói a belföldi vagy külföldi fogadó intézménynél szerezzen tapasztalatot.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This traineeship is an integrative and part of the Ludovika Collegium curriculum, which allows students to gain experience at host organizations in Hungary or in abroad.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató tapasztalatot szerez olyan intézményekben, amely közpolitikával, közügyekkel EU-politikával vagy diplomáciával foglalkoznak.

Képességei: A hallgató képessé válik egy szervezet keretei között integrált munkavégzésre.

Attitűdje: A szakmai gyakorlat során a hallgatónak proaktív attitűddel kell fellépnie, hogy valóban be tudjon kapcsolódni a fogadóintézmény tevékenységébe.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató tapasztalatot szerez a csoportban való munkáról, felelősséget vállal egy projekt vagy részprojekt megvalósításáért, munkájáról, annak eredményéről visszajelzést kap.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student gains working experience in an organizations working in the field of public policy and public affairs, EU policymaking, and diplomacy.

Capabilities: The students are able to integrate in the workflow of an organization.

Attitude: During the traineeship the student is expected to proactive attitude to take real part in the work of the host organization..

Autonomy and responsibility: The student experiences the workflow in a group, takes responsibility for a project or a part of a project, gains concrete feedback to his/her work and results.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató heti rendszerességgel számot ad munkájáról.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a szakmai gyakorlat teljesítése.

16.2. Az értékelés:

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges háromfokozatú skála (nem felelt meg, megfelelt, jól megfelelet).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2022.11.30.

Velkey György László, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM54
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakmai gyakorlat III.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium – Traineeship III.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 4 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Velkey György László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 480 (0 EA + 480 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 40 (0 EA + 40 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A szakmai gyakorlat a Ludovika Collegium képzési programjának integráns része, amely lehetővé teszi, hogy a hallgatói a belföldi vagy külföldi fogadó intézménynél szerezzen tapasztalatot.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This traineeship is an integrative and part of the Ludovika Collegium curriculum, which allows students to gain experience at host organizations in Hungary or in abroad.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató tapasztalatot szerez olyan intézményekben, amely közpolitikával, közügyekkel EU-politikával vagy diplomáciával foglalkoznak.

Képességei: A hallgató képessé válik egy szervezet keretei között integrált munkavégzésre.

Attitűdje: A szakmai gyakorlat során a hallgatónak proaktív attitűddel kell fellépnie, hogy valóban be tudjon kapcsolódni a fogadóintézmény tevékenységébe.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató tapasztalatot szerez a csoportban való munkáról, felelősséget vállal egy projekt vagy részprojekt megvalósításáért, munkájáról, annak eredményéről visszajelzést kap.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student gains working experience in an organizations working in the field of public policy and public affairs, EU policymaking, and diplomacy.

Capabilities: The students are able to integrate in the workflow of an organization.

Attitude: During the traineeship the student is expected to proactive attitude to take real part in the work of the host organization..

Autonomy and responsibility: The student experiences the workflow in a group, takes responsibility for a project or a part of a project, gains concrete feedback to his/her work and results.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató heti rendszerességgel számot ad munkájáról.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a szakmai gyakorlat teljesítése.

16.2. Az értékelés:

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges háromfokozatú skála (nem felelt meg, megfelelt, jól megfelelet).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2022.11.30.

Velkey György László, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM55
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek I.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Velkey György László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertesse a közpolitika alkotás kereteivel, intézményeivel és folyamataival, amely magában foglalja a közpolitikai aréna működési dinamikájának megértését, a közpolitikai érintettek és érdekelt felek sokszínűségének vizsgálatát. Ezen túl a kurzus olyan kérdésekre is fókuszál, hogy milyen tényezők, szempontok hatnak a döntéshozókra a szakpolitika alkotása során, és mi befolyolja, hogy a különböző szakpolitikai megoldások, intézkedések, illetve azok végrehajtás eltérő sikerrel, eredményességgel működnek a különböző kultúrális, politikai-admisztratív kontextusban.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to provide an understanding on the framework, instruments and processes of Public Policy development, which includes the investigation of dynamic nature of the public policy arena and the variety of stakeholders. The course also focuses on the factors that might influence the decision makers how to formulate a policy as well as the success of different forms of policy instruements and the effectiveness of implementation in different cultural, politico - adimistrative contexts.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri a közpolitikalkotás intézményeit és folymatait.

Képességei: Képes a kormányzati működés és szakpolitikai folyamatok szakszerű és komplex megközelítésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan fel tudja dolgozni a fontosabb esettanulmányokat és állást foglalni, javaslatot tenni azok megoldását illetően.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the basic concepts, institutions and processes of public policy.

Capabilities: Adopting a professional and complex approach to models and techniques of governance and public policy cycle.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: The student will be able to independently process the important case studies and take a stand and make suggestions on how to solve them.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a közpolitikába (Introduction to the Public Policy)

12.2. A közpolitikába bevont szereplők , stakeholderek. (Actors Involved in the Public Policy Process)

12.3. Közpolitikai napirend (Agenda Setting)

12.4. A társadalmi problémák megértése (Understanding social problems)

12.5. Közpolitikai célok megfogalmazása (Policy Formulation and Goal Setting)

12.6. Közpolitikaelemzés : Alternatívák kidolgozása (Policy Analyses: Design alternatives)

12.7. Közpolitikai eszközök (Policy Instruments)

12.8. Döntéshozatal. (Policy Decision Making)

12.9. A szakpolitikák elfogadása és a végrehajtás tervezése (Policy Adoption and Planning.)

12.10. A közpolitika alkotás nyilvánossága és átláthatósága. (Policy Communication and the transparency)

12.11. Hachathon I.

12.12. Hachathon II.

12.13. Végrehajtás (Policy Implementation) I.

12.14. Végrehajtás (Policy Implementation) II.

12.15. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) I.

12.16. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) II.

12.17. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.19. A szakpolitikák életképessége és megszűnése. Közpolitikai kudarcok. (Policy Maintenance / Termination. Policy Failure) I.

12.20. A szakpolitikák életképessége és megszűnése. Közpolitikai kudarcok. (Policy Maintenance / Termination. Policy Failure) II.

12.21. Projektfeladat I. 21. (Project task I.)

12.22. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.23. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.24. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a

távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben megszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Howlett, M - Ramesh. M. (1995) Studying Public Policy: Policy Cycles and Policy Subsystems 3rd Edition.Oxford University Press. 1995.ISBN-13: 978-0195428025
2. Hajnal - Gajduschek (2010): Közpolitika. A gyakorlat elmélete és az elmélet gyakorlata. Budapest, HVG- ORAC, 2010. ISBN: 9789632581064
3. Oktató által kiadott esettanulmányok

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Best, Joel. (2017). Social problems. 3d ed. New York: Norton. ISBN- 10: 0393283410
2. Hood, C. (1986) Administrative Analyses: An Introduction to Rules, Enforcement , and Organizations. Sussex:Wheatsheaf. 1986. ISBN: 0312004478

Budapest, 2022.11.30.

Velkey György László, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM56
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek II.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy II.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus átfogó célja az, hogy a hallgatók számára szilárd elméleti alapokat és gyakortai ismereteket adjon át a közügyek nemzetközi dimenzióiról, amely felkészíti a hallgatókat jövőbeli szerepükre, amilyen például a kormányzati döntéshozó, politikai tanácsadó, elemző, katonai vagy rendőrségi vezető akár a hazai kormányzatban, akár nemzetközi szervezeteknél. A kurzus célja, hogy széles körű interdiszciplináris áttekintést biztosítson, amely a jog, a közgazdaságtan, a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi konfliktusok és az együttműködés, a politikatudomány és a közpolitika tudományterületeire támaszkodik.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The overarching aim of the course is to provide students with a solid conceptual grounding and practical knowledge in international dimensions of public affairs that will prepare students for their future roles such as government decision-maker, policy advisors,analyst, Army officer or high- ranked police officer in government, international organizations. The course is designed to provide a broad interdisciplinary overview that built on the disciplines of law, economics, international relations, international conflicts and coopertaion, politics and public policy.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató ismeri a nemzetközi ügyek és a nemzetközi kormányzás alapelveit, intézményeit és folyamatait, a nemzetközi szakpolitikákat, valamint az államok közötti fokozott együttműködés szerepét.

    Képességei: Képes arra, hogy különböző tudományos diszciplinákon átívelően gondolkodjon és interdiszciplináris megközelítéssel forduljon a nemzetközi szakpolitikai kérdésekhez és konfliktusokhoz.

    Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó , interdiszciplináris ismeretek rendszerszintű

alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan fel tudja dolgozni a fontosabb esettanulmányokat és állást foglalni, javaslatot tenni azok megoldását illetően.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the basic concepts, institutions and processes of international affairs and governancem, international policies and the role of increased coopertaion between states.

Capabilities: Has an ability to navigate disciplinary boundaries and work with interdisciplinary approach on understanding public issues and conlictt in an international environment.

Attitude: An intention to apply the comprehensive, interdisciplinary knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: The student is able to independently process the important case studies and take a stand and make suggestions on how to solve them.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A „nemzetközi kapcsolatok" mögött meghúzódó elméletek, fogalmak és alapelvek megismerése (Understanding of theories, concepts and principles behind 'international public affairs')

12.2. Konfliktus és együttműködés a nemzetközi rendszerben I. (Conflict and cooperation in the international system I.)

12.3. Konfliktus és együttműködés a nemzetközi rendszerben II. (Conflict and cooperation in the international system II.)

12.4. A belföldi befolyás az állam külkapcsolataira és a nemzetközi rendszer jellemzőire (Understanding the domestic influences on the foreign relations of the state and on the characteristics of the international system I.)

12.5. A belföldi befolyás az állam külkapcsolataira és a nemzetközi rendszer jellemzőire (Understanding the domestic influences on the foreign relations of the state and on the characteristics of the international system. II.)

12.6. Globális kormányzásI I: a nemzetek közötti fokozott együttműködés (Global governanceI I: increased cooperation between nations)

12.7. Globális kormányzásI II: a nemzetek közötti fokozott együttműködés (Global governanceI II: increased cooperation between nations)

12.8. A nemzetközi kapcsolatok kulcsszereplői és intézményei I.: Együttműködés a biztonság és a védelem területén (The key players and institutions of International public affairs I. : Cooperation on security and defence)

12.9. A nemzetközi kapcsolatok kulcsszereplői és intézményei II.: Együttműködés gazdasági kérdésekben (The key players and institutions of International public affairs II. : Cooperation on economic issues)

12.10. A nemzetközi kapcsolatok kulcsszereplői és intézményei III.: Emberi jogok (The key players and institutions of International public affairs III. : Human rights)

12.11. Hachathon I.

12.12. Hachathon II.

12.13. Végrehajtás (Policy Implementation) I.

12.14. Végrehajtás (Policy Implementation) II.

12.15. Lehetőségek és előnyök a nemzetközi kapcsolatokban I. (Opportunities and benefits in International Relations I.)

12.16. Lehetőségek és előnyök a nemzetközi kapcsolatokban II. (Opportunities and benefits in International Relations II)

12.17. Kockázatok és kihívások a nemzetközi kapcsolatokban I. (Risks and Challanges in International Relations I.)

12.18. Kockázatok és kihívások a nemzetközi kapcsolatokban II. (Risks and Challanges in International Relations II.)

12.19. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.20. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.21. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.22. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A 15. pontban meghatározottak szerint.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben meszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Stone, Diane - Moloney, Kim (Eds.) (2019). Oxford Handbook of Global Policy and Transnational Administration, Oxford: Oxford University Press. ISBN: 9780198758648
2. Mingst (2011) : A nemzetközi kapcsolatok alapjai. Budapest, Napvilás Kiadó Kft. , ISBN: 9789633380420
3. Kende, T. (szerk.) (2015) Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Wolters Kluwer Kft., 2015 ISBN: 9789632954615

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Erik-Hans Klijn and Joop Koppenjan (2015) Governance Networks in the Public Sector. Routledge ISBN 9781134587049

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Szegedi László, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM57
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium- Szakpolitikai Ismeretek III.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy III.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Török Bernát, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Ez a kurzus felkészíti a hallgatókat arra, hogy megértsék a kormányzati döntéshozatalt, a stratégiai tervezés és értékelés folyamatát és alkalmazni tudják azt egy kiszámíthatatlan környezetben, ahol a hálózatok komplexitása és a változások sebessége jelentősen megnőtt. Akár vezetői, adminisztratív, katonai, rendőri vagy politikai pozíciókban legyenek, az állami tisztviselõknek képesnek kell lenniük megérteni a szakpolitikai problémák bonyolultságát, a többcsatornás közpolitikai folyamatokat annak érdekében, hogy azokat kezelni tudják vagy az abban hatékonyan legyenek képesek működni. Ennek érdekében szükséges mind a politikai és stratégiai döntéshozatal folyamatainak, mind a közpolitika értékelésnek, elemzésnek megértése. A kurzus különféle országok és intézmények tapasztalataiból válogatva mutat be valós eseteket és példákat , és ezek tanulságain keresztül igyekszik a hallgatók stratégiai gondolkodását és alkalmazkodóképességét fejleszteni.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course enables students to understand and contribute to the process of governmental policy-making, strategic planning and evaluation in an unpredictable environment where the complexity of networks and the speed of changes have increased significantly . Whether in managerial, administrative, military , police or political positions, public officials need to be able to understand the complexity of the policy problems, the multi - channels policy process in order to manage it or operate effectively within it. This involves both an understanding of the processes of policy and strategy making and of the techniques of policy evaluation. The course draws on cases and examples from a wide variety of countries' and institutions' experineces and aims to drawn lessons from those cases in order to develop the students' the capability of strategiacal thinking and adaptibility.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: A hallgató ismeri a stratégia, a stratégiai gondolkodást és a hálózatokat elméletét és alapvető fogalmait, érti a szakpolitika alkotás, a stratégia kialakításának és értékelésnek a komplex

folyamatát és technikáit.

Képességei: Képes arra, hogy különböző tudományos diszciplinákon átívelően gondolkodjon és interdiszciplináris megközelítéssel forduljon a nemzetközi szakpolitikai kérdésekhez és konfliktusokhoz.

Attitűdje: Törekszik az átfogó , stratégiai megközelítés alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan fel tudja dolgozni a fontosabb esettanulmányokat és állást foglalni, javaslatot tenni azok stratégiai megoldását illetően egy komplex környezethez alkalmazkodva.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the concepts of strategy, strategycal thinking and networls and understands the multiple processes of policy and strategy making and of the techniques of policy evaluation

Capabilities: Has an ability to navigate disciplinary boundaries and work with interdisciplinary approach on understanding public issues and conlictt in an international environment.

Attitude: An intention to apply the comprehensive, startegical approach systematically.

Autonomy and responsibility: The student will be able to independently process the important case studies and take a stand and make suggestions on how to solve them startegically in a complex situation.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A hálózatok alapfogalma: a kormányzás növekvő összetettsége (The basic concept of Networks: increasing complexity of the governance)

12.2. A hálózatok alapfogalma: a kormányzás növekvő összetettsége (The basic concept of Networks: increasing complexity of the governance)

12.3. Stratégiai hálózat (Strategic network)

12.4. A stratégia fogalma (The concept of strategy)

12.5. Stratégiai tervzés és döntéshozatal I. (Strategical planning and Decision making I)

12.6. Stratégiai tervezés és döntéshozatal II. (Strategical planning and Decision making II.)

12.7. A kihívások a végrehajtásban. Komplex folyamatok menedzsmenje I. (Solving the execution challange. Manging complexity I.)

12.8. A kihívások a végrehajtásban. Komplex folyamatok menedzsmenje II. (Solving the execution challange. Manging complexity II.)

12.9. Tanulságok levonása az esetekből és a tapasztalatokból: esettanulmányok elemzése (Drawing lessons from cases and experinces: case study analyses)

12.10. Tanulságok levonása az esetekből és a tapasztalatokból: esettanulmányok elemzése (Drawing lessons from cases and experinces: case study analyses)

12.11. Tanulságok levonása az esetekből és a tapasztalatokból: esettanulmányok elemzése (Drawing lessons from cases and experinces: case study analyses)

12.12. Hachathon I.

12.13. Hachathon II.

12.14. Tanulságok levonása az esetekből és a tapasztalatokból: esettanulmányok elemzése (Drawing lessons from cases and experinces: case study analyses)

12.15. Tanulságok levonása az esetekből és a tapasztalatokból: esettanulmányok elemzése (Drawing lessons from cases and experinces: case study analyses)

12.16. Tanulságok levonása az esetekből és a tapasztalatokból: esettanulmányok elemzése (Drawing lessons from cases and experinces: case study analyses)

12.17. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.19. Programértékelés (Policy Evaluation) III.

12.20. Összefoglalás és értékelés (Wrap up and assesment)

12.21. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.22. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.23. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.24. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások 75%-án (21 tanórán) részt venni. A 25 %-ot (7 tanórát) meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 25%-ot (7 tanórát) meghaladó hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyból fakadó kötelezettséget teljesített). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben meszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas oldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Porkoláb, I. (2019) A stratégia művészete. Szervezeti innováció kiszámíthatatlan üzleti

környezetben - Szun-ce gondolatai alapján. ISBN: 9789633047408
2. Az oktató által kiadott esetek.
3. Ferlie - Ongaro (2015): Strategic Management in Public Services Organizations: Concepts, Schools and Contemporary Issues. Oxon, UK: Routledge ISBN-10: 0415855381

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Streib(1999):Strategic Management in the Public Sector: Concepts, Models, and Processes. Public Productivity & Management Review, Vol. 22, No. 3 (Mar., 1999), pp. 308-325, HVG - Orac, ISBN: 9789633047408
2. Klijn - Koppenjan- Termeer (1995): Managing Networks In The Public Sector: A Theoretical Study Of Management Strategies In Policy Networks. In: Public Administration Vol73 Autumn 1995 (437-454)
3. Kiechhel, W (2010) : Lords of Strategy: The Secret Intellectual History of the New Corporate World. Harvard Business Review Press . ISBN-10: 1591397820

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Török Bernát, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM58
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek IV.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy IV.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Velkey György László, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatók felismerjék a kontinensenkét eltérő érdekeket, azonosítani tudják a nemzetközi intézmények mögötti nemzetállami befolyást, osztályozni tudják a nemzetközi intézményeket státusuk és szabályozásuk alapján. A hallgató a nemzetközi jog leképződését megérti a nemzetközi intézmények szintjén. A magyar érdekeket és Magyarország helyét képes felmérni a globális környezetben az aktuális események tükrében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The objective of the class is to render students are able to identify different continental interests and to assess the influence of nation states on international organisations. The different classification of IOs and their regulation are presented. The relevance of international law is demonstrated through the introduction of IOs. The weight of Hungary and its national interests may be assessed in world politics through the lenses of current affairs.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató ismeri a nemzetközi intézmények különböző típusainak működését és alapvető szabályait és jogköreit. A hallgató ismeri a nemzetközi intézmények érdekképviseleti és finanszírozási megoldásait. Képes az egyes országok és az adott nemzetközi intézm

    Képességei: A hallgató képes arra, hogy felmérje az egyes nemzetközi intézmények kompetenciahatárait. Képes a tagállamok egymáshoz való viszonyát szemléltetni, az intézményi struktúra meghatározó elemeit felmérni. Jól használja a legnagyobb intézmények alapdokumentum

    Attitűdje: Képes a hallgató reflektív módon megközelíteni az intézmények átalakítására vonatkozó terveket, érdekeket. Tudatos az intézményi kultúra alkalmazásában. Érzékeny az intézményi típusú gondolkozásra.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató képes arra, hogy az egyes alapszabályokat önállóan értelmezze. Képes a szimulációs gyakorlat során önálló és csoportdöntések meghozatalára, facilitálására. Alkotó módon járul hozzá a vitához, szimulációs gyakorlat plenáris üléseihez.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students are familiar with the different typology, functioning and competences of IOs. The students know the financing and interest representation models of IOs. Students are able to assess the dependence of a given IO and its member state.

Capabilities: The students are able to reckon with the limits of competences of IOs. Students are capable to demonstrate the groupings of member states, to assess the structure of the IO. Students are ready to use the founding treaties and texts of IOs.

Attitude: Students can drive reflection on the future reform plans of Ios and the interests moving it. Students are aware of the application of institutional culture. Students are sensitive to institutional thinking.

Autonomy and responsibility: Students are able to autonomously interpret regulations of IOs. Students are making and facilitating decisions alone and in teams over the simulation exercise. They are constructive during the debate, during the plenary assembly of the simulation exercise

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction) I.

12.2. Bevezetés (Introduction) II.

12.3. Intézményi gondolkodás és a nemzetközi intézmények (Institutional thinking and International Institutions)

12.4. A rezsimek és intézmények szerepe az emberi magatartás szabályozásában (Regimes and institutions regularing human behavoiur)

12.5. Politikai hatalom és az intézmények létrehozása (Establishment of Institutions and Political Power)

12.6. Az intézmények szerkezete (Organisational design of institutions)

12.7. Intézmények működtetése és finanszírozása (Financing and running of Intstitutions)

12.8. Tagállamok, szavazás és a képviseleti modellek a nemzetközi intézményekben (Member states, votes and representation models in international institutions)

12.9. Szimulációs gyakorlat I. (Simulatuon exercise I)

12.10. Egy budapesti nemzetközi intézménybe tett látogatás (International Institutions in Budapest - visit)

12.11. Magyarország szerepvállalása a nemzetközi intézményrendszerben (Hungary's role in the international organisations)

12.12. Hachathon I.

12.13. Hachathon II.

12.14. A nemzetközi intézményrendszer átalakulása a 21. században (The transformation of International Organisations in the 21th century)

12.15. Szimulációs gyakorlat II (Simulatuon exercise II)

12.16. Vita egy meghívott előadóval (Debate with invited guest) I.

12.17. Vita egy meghívott előadóval (Debate with invited guest) II.

12.18. Összefoglalás, értékelés (Summary, Assessment)

12.19. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.20. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.21. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.22. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.23. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.24. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben meszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas oldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Tim Dunne (Editor), Milja Kurki (Editor), Steve Smith (Editor), International Relations Theories: Discipline and Diversity 4th Edition, Oxford University Press; 4 edition (March 28, 2016), ISBN-13: 978-0198707561; Tamar L. Gutner: International Organizations in World Politics 1st Edition, ISBN 978-1568029245, CQ Press; 1 edition (January 29, 2016).

17.2. Ajánlott irodalom:

1. William Offutt, Patriots, Loyalists, and Revolution in New York City, 1775-1776 (Second
2. Edition) (Reacting to the Past) , 2015, W.W.Norton and Company, ASIN: B015X57BI0

Budapest, 2022.11.30.

Velkey György László, Nincsen,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM59
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek V.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy V.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Török Bernát, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a vezetési funkciók összefüggő rendszerén keresztül bemutassa, hogy a szervezetek vezetőinek milyen feladataik vannak a célkitűzés és stratégiaalkotás, a szervezés, a személyes vezetés és a kontroll vezetési tekintetében. A kurzus fő célkitűzése, hogy segítséget nyújtson a hallgatóknak a szervezeti menedzsmenttel kapcsolatos ismeretekhez. Ezeket az aktuális szakpolitikai stratégiákhoz lépéseihez illesztve vizsgáljuk.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to present, through the connected system of management functions, what tasks the managers of organizations have in terms of goal and strategy creation, organization, personal leadership and control management. The main objective of the course is to help students with knowledge related to organizational management. We examine these in relation to current policy strategies.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri a közpolitikalkotás intézményeit és folymatait.

Képességei: Képes a kormányzati működés és szakpolitikai folyamatok szakszerű és komplex megközelítésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan fel tudja dolgozni a fontosabb esettanulmányokat és állást foglalni, javaslatot tenni azok megoldását illetően.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the basic concepts, institutions and processes of public policy.

Capabilities: Adopting a professional and complex approach to models and techniques of governance and public policy cycle.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: The student will be able to independently process the important case studies and take a stand and make suggestions on how to solve them.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a közpolitikába (Introduction to the Public Policy)

12.2. Az elmúlt évtizedek szakpolitikai áttekintése I. (Policy overview of the past decades)

12.3. Az elmúlt évtizedek szakpolitikai áttekintése II. (Policy overview of the past decades)

12.4. A társadalmi problémák megértése (Understanding social problems)

12.5. Service design módszerek I. (Service design methods)

12.6. Service design módszerek II. (Service design methods)

12.7. Közpolitikai eszközök (Policy Instruments)

12.8. Döntéshozatal. (Policy Decision Making)

12.9. A szakpolitikák elfogadása és a végrehajtás tervezése (Policy Adoption and Planning.)

12.10. A közpolitika alkotás nyilvánossága és átláthatósága. (Policy Communication and the transparency)

12.11. Hachathon I.

12.12. Hachathon II.

12.13. Hálózatkutatás, adattudomány (Network research, Data Science) I.

12.14. Hálózatkutatás, adattudomány (Network research, Data Science) II.

12.15. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) I.

12.16. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) II.

12.17. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.19. A szakpolitikák életképessége és megszűnése (Policy Maintenance / Termination. Policy Failure) I.

12.20. A szakpolitikák életképessége és megszűnése Közpolitikai kudarcok. (Policy Maintenance / Termination. Policy Failure) II.

12.21. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.22. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.23. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.24. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során

egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben megszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Pásztélyi Zs: Szakmai fejlesztési programok: a tét a vállalati működés leképezése. IME - Az egészségügyi vezetők szaklapja. (1)2 8. Old, 2000.
2. Dencsi J, Varró J: A pénzügyi-számviteli rendszerből nyert indikátorok szerepe az intézmények értékelésében IME - Az egészségügyi vezetők szaklapja (7) 3, 21. old, 2008.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Best, Joel. (2017). Social problems. 3d ed. New York: Norton. ISBN- 10: 0393283410
2. Mintzberg H, Ahlstrand, B, Lampel J (2005): Stratégiai szafari. HVG Kiadó
3. Hood, C. (1986) Administrative Analyses: An Introduction to Rules, Enforcement , and Organizations. Sussex:Wheatsheaf. 1986. ISBN: 0312004478

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Török Bernát, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM60
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek VI.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy VI.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Velkey György László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus átfogó célja, hogy a természeti dimenziót egyenrangú szinten értelmezze a gazdasági és társadalmi szempontokkal. Ennek keretében a hallgatóknak legyen egy átfogó képe az ahhoz kapcsolódó környezeti kihívásokról és lehetséges kitörési pontokról globálisan is, de elsősorban magyar nézőpontból, illetve egy általuk preferált szakpolitikai területen mélyedjenek el.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The overall goal of the course is to interpret the natural dimension on an equal level with the economic and social aspects. In this framework, the students should have a comprehensive picture of the related environmental challenges and possible breakout points globally, but primarily from a Hungarian point of view, and should delve deeper into a policy area they prefer.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri a közpolitikalkotás intézményeit és folymatait.

Képességei: Képes a kormányzati működés és szakpolitikai folyamatok szakszerű és komplex megközelítésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan fel tudja dolgozni a fontosabb esettanulmányokat és állást foglalni, javaslatot tenni azok megoldását illetően.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the basic concepts, institutions and processes of public policy.

Capabilities: Adopting a professional and complex approach to models and techniques of

governance and public policy cycle.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: The student will be able to independently process the important case studies and take a stand and make suggestions on how to solve them.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction) I.

12.2. Bevezetés (Introduction) II.

12.3. Az „ideális egyeztetés" lehetőségei, döntéshozatali kíhívásol (Possibilities of "ideal negotiation", decision-making challenge) I.

12.4. Az „ideális egyeztetés" lehetőségei, döntéshozatali kíhívások(Possibilities of "ideal negotiation", decision-making challenge) II.

12.5. Energiatermelés (Energy production) I.

12.6. Energiatermelés (Energy production) II.

12.7. Szektorokon átívelő szakpolitikai kihívások I. (A cross-sector policy challenge)

12.8. Szektorokon átívelő szakpolitikai kihívások II. (A cross-sector policy challenge)

12.9. A szakpolitikák elfogadása és a végrehajtás tervezése (Policy Adoption and Planning.)

12.10. A közpolitika alkotás nyilvánossága és átláthatósága. (Policy Communication and the transparency)

12.11. Hackathon I.

12.12. Hackathon II.

12.13. Végrehajtás (Policy Implementation) I.

12.14. Végrehajtás (Policy Implementation) II.

12.15. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) I.

12.16. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) II.

12.17. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.19. A szakpolitikák életképessége és megszűnése. Közpolitikai kudarcok. (Policy Maintenance / Termination. Policy Failure) I.

12.20. A szakpolitikák életképessége és megszűnése. Közpolitikai kudarcok. (Policy Maintenance / Termination. Policy Failure) II.

12.21. Projektfeladat I.

12.22. Projektfeladat II.

12.23. Kurzusértékelés I.

12.24. Kurzusértékelés II.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben meszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Rockström, Johan, Owen Gaffney, Joeri Rogelj, Malte Meinshausen, Nebojsa Nakicenovic, and Hans Joachim Schellnhuber. “A Roadmap for Rapid Decarbonization.” Science 355, no. 6331 (March 24, 2017): 1269–71. https://doi.org/10/gc2g2s.
2. Steffen, Will, Johan Rockström, Katherine Richardson, Timothy M. Lenton, Carl Folke, Diana Liverman, Colin P. Summerhayes, et al. “Trajectories of the Earth System in the Anthropocene.” Proceedings of the National Academy of Sciences 115, no. 33 (August 14, 2018): 8252–59. https://doi.org/10/gdxtms.
3. Warszawski, Lila, Elmar Kriegler, Timothy M Lenton, Owen Gaffney, Daniela Jacob, Daniel Klingenfeld, Ryu Koide, et al. “All Options, Not Silver Bullets, Needed to Limit Global Warming to 1.5 °C: A Scenario Appraisal.” Environmental Research Letters 16, no. 6 (June 1, 2021): 064037. https://doi.org/10.1088/1748-9326/abfeec.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hood, C. (1986) Administrative Analyses: An Introduction to Rules, Enforcement , and Organizations. Sussex:Wheatsheaf. 1986. ISBN: 0312004478

Budapest, 2022.11.30.

Velkey György László, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM61
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek VII.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy VII.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a forgatókönyv-elemzés és előrejelzés változatos módszereire építve felkészítse a hallgatókat a jövő bizonytalanságainak módszeres megközelítésére, ennek alapján képessé tegye őket közpolitikai javaslatok megfogalmazására bizonytalan kimenetelű folyamatokkal kapcsolatban.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to prepare students to tackle future uncertainties with a methodologically sound approach and to prepare them to provide advice in connection to challenges with high number of unknown elements.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató tisztában van a jövő bizonytalan eseményeit megközelítő keretrendszerek közül többel is, ezek alkalmazási területeivel és korlátaival.

Képességei: A hallgató képes az átlagosnál nagyobb pontossággal előrejelezni nagy bizonytalanságú eseményeket.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató kritikus, önkritikus, strukturált megközelítéssel végzi elemző munkáját.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students are aware of multiple frameworks that can be used to forecast uncertain future events. They are aware of their fields of application and limitations.

Capabilities: Students are able to forecast future events with an above-average accuracy.

Attitude: Students are critical, self-critical and well-structured in their analytical work.

Autonomy and responsibility: Students are able to identify key elements that influence political goals decisively, they are able to focus on the most important leverage points in theri analysis.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction) I.

12.2. Bevezetés (Introduction) II.

12.3. Bizonytalan események és hatásuk (Uncertain Events and their Consequencese) I.

12.4. Bizonytalan események és hatásuk (Uncertain Events and their Consequencese) II.

12.5. A legjobb előrejelzők módszertana I.

12.6. A legjobb előrejelzők módszertana II.

12.7. A legjobb előrejelzők módszertana III.

12.8. Scenario elemzés I. (Scenario analysis)

12.9. Scenario elemzés II. (Scenario analysis)

12.10. A szakpolitikák elfogadása és a végrehajtás tervezése (Policy Adoption and Planning.)

12.11. A közpolitika alkotás nyilvánossága és átláthatósága. (Policy Communication and the transparency)

12.12. Hachathon I.

12.13. Hachathon II.

12.14. Előrejelzés a gyakorlatban (Forecasting in practice) I.

12.15. Előrejelzés a gyakorlatban (Forecasting in practice) II.

12.16. Előrejelzések szerepe a döntéshozatalban (Role of Forecasting in Decision Making) I.

12.17. Előrejelzések szerepe a döntéshozatalban (Role of Forecasting in Decision Making) II.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.19. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.20. A szakpolitikák életképessége és megszűnése. Közpolitikai kudarcok. (Policy Maintenance / Termination. Policy Failure) I.

12.21. A szakpolitikák életképessége és megszűnése. Közpolitikai kudarcok. (Policy Maintenance / Termination. Policy Failure) II.

12.22. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.23. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.24. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.25. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források

(dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben meszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Tetlock, Philip E.: Superforecasting The art and science of prediction. Crown Publishers 2015. 978080413669
2. Taleb, Nassim Nicholas: The Black Swan: The Impact of the Highly Improbable. Random house, 2007. 978-0713999952

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Biggs, Schlüter, Schoon: Principles for Building Resilience - Sustaining Ecosystem Services in Social-Ecological Systems. Cambridge University Press, 2015. 9781316014240

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Szegedi László, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM62
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek VIII.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy VIII.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsanak modellezési eljárásokat, amelyek alkalmasak közpolitikai döntéstámogatásra. Ide tartoznak többek között a statisztikai, térinformatikai, rendszerdinamikai és mesterséges intelligencia módszerek. A kurzus a módszerek működési elvét, lehetőségeit és alkalmazási területeit oktatja, nem a kivitelezés technikai részleteit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to introduce a few modelling methodologies that are useful for decision support in public policy challenges. It will cover statistical, geospatial, system dynamics and artificial intelligence methodologies. The course covers the basic principles of these methods, their fields of application but not their technical implementation.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató tisztában van néhány elemzési módszertan alapelveivel, használatának lehetőségeivel.

    Képességei: A hallgató képes megfelelő szakemberrel kompetens párbeszédet folytatni, elemzést megrendelni, annak eredményeit értelmezni és alkalmazni.

    Attitűdje: A hallgató nyitott és agilis a problémamegoldási eszköztára tágul.

    Autonómiája és felelőssége: A hallgató képes megrendelőként fellépni szakértők felé, képes önállóan megfogalmazni kutatási igényeket és az eredményeket alkalmazni.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

    Knowledge: Students are aware of multiple analysis methods that can be applied in policy

modelling.

Capabilities: Students are able to have a conpetent converstaion with a professional analyst, ask questions and interpret the results.

Attitude: Students are open and agile, have a wide problems solving toolkit.

Autonomy and responsibility: Students are able to describe analysis problems to professionals, are able to individually frame problems and express expectations based on policy needs.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction) I.

12.2. Bevezetés (Introduction) II.

12.3. A modellezés alapelvei (Foundations of modelling) I.

12.4. A modellezés alapelvei (Foundations of modelling) II.

12.5. Statisztikai modellek és problémák I. (Statistical Models and Related Challenges)

12.6. Statisztikai modellek és problémáka II. (Statistical Models and Related Challenges)

12.7. Statisztikai modellek és problémák III. (Statistical Models and Related Challenges)

12.8. Rendszerdinamikai modellek és problémák I. (statistical models and related challenges)

12.9. Rendszerdinamikai modellek és problémák II. ()

12.10. A mesterséges intelligencia alkalmazási területei I. (Artficial Intelligence and its Applications)

12.11. A mesterséges intelligencia alkalmazási területei II. (Artficial Intelligence and its Application)

12.12. Hachathon I.

12.13. Hachathon II.

12.14. Térinformatikai modellek és problémák (Models in Geospatial Systems and Related Challenges) I.

12.15. Térinformatikai modellek és problémák (Models in Geospatial Systems and Related Challenges) II.

12.16. Esetbemutatás (Case Study) I.

12.17. Esetbemutatás (Case Study) II.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.19. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.20. Stratégiai hálózat (Strategic network)) I.

12.21. Stratégiai hálózat (Strategic network) II.

12.22. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.23. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.24. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.25. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a

távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben meszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas oldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Porkoláb, I. (2019) A stratégia művészete. Szervezeti innováció kiszámíthatatlan üzleti környezetben - Szun-ce gondolatai alapján. ISBN: 9789633047408
2. Az oktató által kiadott esetek.
3. Ferlie - Ongaro (2015): Strategic Management in Public Services Organizations: Concepts, Schools and Contemporary Issues. Oxon, UK: Routledge ISBN-10: 0415855381

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Streib(1999):Strategic Management in the Public Sector: Concepts, Models, and Processes. Public Productivity & Management Review, Vol. 22, No. 3 (Mar., 1999), pp. 308-325, HVG - Orac, ISBN: 9789633047408
2. Klijn - Koppenjan- Termeer (1995): Managing Networks In The Public Sector: A Theoretical Study Of Management Strategies In Policy Networks. In: Public Administration Vol73 Autumn 1995 (437-454)
3. Kiechhel, W (2010) : Lords of Strategy: The Secret Intellectual History of the New Corporate World. Harvard Business Review Press . ISBN-10: 1591397820

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Szegedi László, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM63
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek IX.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy IX.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy gyakorlati betekintést nyújtson a hallgatóknak fejlesztéspolitika jelenkori kihívásairól és trendjeiről. Hazai példák bemutatásával és elemzésével, a gyakorlati megközelítéseket előtérbe helyezve tárgyal átfogó, nagyobb léptékű kérdéseket és lokális problémákat. A fő tematikus elemek konkrét folyamatokra, másrészt az ezekkel kapcsolatos szakpolitikai, döntéshozatali, stratégiai kihívásokra és lehetőségekre koncentrálnak. Ebből következően a kiindulásnak tekintett hazai önkormányzati, közigazgatási és szakpolitikai környezet lehetséges fejlődési irányait.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to provide students with practical insight into the current challenges and trends of development policy. By presenting and analyzing domestic examples, it discusses comprehensive, larger-scale issues and local problems, emphasizing practical approaches. The main thematic elements focus on specific processes, on the one hand, on the related political, decision-making, and strategic challenges and opportunities. As a result, the possible development directions of the domestic self-government, public administration and policy environment are considered as a starting point.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató tisztában van a fejlesztéspolitika alapelveivel, használatának lehetőségeivel.

    Képességei: A hallgató képes megfelelő fejlesztéspolitika eredményeit értelmezni és alkalmazni.

    Attitűdje: A hallgató nyitott és agilis a problémamegoldási eszköztára tágul.

    Autonómiája és felelőssége: A hallgató képes megrendelőként fellépni szakértők felé, képes önállóan megfogalmazni kutatási igényeket és az eredményeket alkalmazni.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students are aware of multiple analysis methods that can be applied in policy modelling.

Capabilities: Students are able to have a conpetent converstaion with a professional analyst, ask questions and interpret the results.

Attitude: Students are open and agile, have a wide problems solving toolkit.

Autonomy and responsibility: Students are able to describe analysis problems to professionals, are able to individually frame problems and express expectations based on policy needs.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction) I.

12.2. Bevezetés (Introduction) II.

12.3. Gazdaság, ipar 4.0 (Economy, Industry) I.

12.4. Gazdaság, ipar 4.0 (Economy, Industry) II.

12.5. Fejlesztéspoliitka és fenntarthatóságk I. (Statistical Models and Related Challenges)

12.6. Fejlesztéspoliitka és fenntarthatóság II. (Statistical Models and Related Challenges)

12.7. Fejlesztéspoliitka és fenntarthatóság III. (Statistical Models and Related Challenges)

12.8. Passzív reziliencia I. (Passive resilience)

12.9. Passzív reziliencia II. (Passive resilience)

12.10. A mesterséges intelligencia alkalmazási területei I. (Artficial Intelligence and its Applications)

12.11. A mesterséges intelligencia alkalmazási területei II. (Artficial Intelligence and its Application)

12.12. Hackathon I.

12.13. Hackathon II.

12.14. Térinformatikai modellek és problémák (Models in Geospatial Systems and Related Challenges) I.

12.15. Térinformatikai modellek és problémák (Models in Geospatial Systems and Related Challenges) II.

12.16. Esetbemutatás (Case Study) I.

12.17. Esetbemutatás (Case Study) II.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.19. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.20. Kormányzás és digitalizáció (Governance and Digitalisation)) I.

12.21. Kormányzás és digitalizáció (Governance and Digitalisationk) II.

12.22. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.23. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.24. Kurzusértékelés (Evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben megszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hill, Adrian V (ed.). (2020) Foundries of the Future: a Guide to 21st Century Cities of Making. With contributions by: Ben Croxford, Teresa Domenech, Birgit Hausleitner, Adrian Vickery Hill, Han Meyer, Alexandre Orban, Víctor Muñoz Sanz, Fabio Vanin and Josie Warden. Delft. TU Delft Open, 2020.
2. Williams, Sarah. Data Action – Using Data for Public Good. MIT Press
3. Rittel and Webber. Dilemmas in a General Theory of Planning, in: Policy Sciences 4 (1973.) pp155-169.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gáspár és Kovács (szerk.) – A jó önkormányzás technológiai háttere a digitális transzformáció korában. NKE, 2020.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Szegedi László, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM64
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek X.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertesse az innováció és fejlesztés, valamint gazdasági területek szakpolitikai intézményeivel és folyamataival. Ezzel együtt a kurzus arra is fókuszál, hogy e területek szakpolitika alkotása során milyen jogi és a szabályozási keretek érvényesülnek, mik a nemzetiközi (EU) összefüggései, valamint a legfontosabb stratégiaalkotási feltételei.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce students to the policy institutions and processes of innovation and development, as well as economic fields. At the same time, the course also focuses on what legal and regulatory frameworks prevail during the creation of policy in these areas, what the inter-national (EU) connections are, and the most important strategy-making conditions.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri a közpolitikalkotás intézményeit és folymatait, gyakorlati megoldásait, különös tekintettel az innováció, fejlesztés és gazdaság területein.

Képességei: Képes a kormányzati működés és szakpolitikai folyamatok szakszerű és komplex megközelítésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan fel tudja dolgozni a fontosabb esettanulmányokat és állást foglalni, javaslatot tenni azok megoldását illetően.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the basic concepts, institutions and processes, also tha practices of

public policy.

Capabilities: Adopting a professional and complex approach to models and techniques of governance and public policy cycle.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: The student will be able to independently process the important case studies and take a stand and make suggestions on how to solve them.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a közpolitikába (Introduction to the Public Policy)

12.2. A közpolitikába bevont szereplők, stakeholderek. (Actors Involved in the Public Policy Process) (Development Opportunities and Challenges)

12.3. Fejlesztési lehetőségek és kihívások (evelopment Opportunities and Challenges)

12.4. A társadalmi problémák megértése (Understanding Social Problems)

12.5. A mesterséges intelligencia (Artficial Intelligence)(Case Study)

12.6. Esetbemutatás II. (Case Study)

12.7. Közpolitikai eszközök (Policy Instruments)

12.8. Döntéshozatal. (Policy Decision Making)

12.9. A szakpolitikák elfogadása és a végrehajtás tervezése (Policy Adoption and Planning.)

12.10. A közpolitika alkotás nyilvánossága és átláthatósága. (Policy Communication and the transparency)

12.11. Hachathon I.

12.12. Hachathon II.

12.13. Döntéshozatal. (Policy Decision Making) I.

12.14. Döntéshozatal. (Policy Decision Making) II.

12.15. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) I.

12.16. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) II.

12.17. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.19. (Esetbemutatás Case Study) I.

12.20. Esetbemutatás (Case Study) II.

12.21. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.22. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.23. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.24. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben meszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas oldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Meadows, Donella Thinking in Systems: A primer. Chelsea Green Publishing, 2008. 9781603580557
2. Howlett, M - Ramesh. M. (1995) Studying Public Policy: Policy Cycles and Policy Subsystems 3rd Edition.Oxford University Press. 1995.ISBN-13: 978-0195428025
3. Hajnal - Gajduschek (2010): Közpolitika. A gyakorlat elmélete és az elmélet gyakorlata. Budapest, HVG- ORAC, 2010. ISBN: 9789632581064
4. Oktató által kiadott esettanulmányok

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Best, Joel. (2017). Social problems. 3d ed. New York: Norton. ISBN- 10: 0393283410
2. Hood, C. (1986) Administrative Analyses: An Introduction to Rules, Enforcement , and Organizations. Sussex:Wheatsheaf. 1986. ISBN: 0312004478
3. Sterman, John: Business dynamics. McGraw Hill, 2000. 0-07-231135-5
4. Mitchell, Melanie: Complexity a guided tour. Oxford University Press, 2010. 9780195124415

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Szegedi László, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM65
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek XI.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD, egyetmei docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertesse közpolitikák intézményeivel és folyamataival valmint közpolitikai elemzés legfontosabb módszertanaival. Ezzel együtt a hallgatók betekintést nyerhetnek a közpolitikák jogi és hazai valamint nemzetközi (EU) szabályozási kereteibe is.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce students to the institutions and processes of public policies as well as the most important methodologies of public policy analysis. At the same time, students can also gain insight into the legal and domestic and international (EU) regulatory frameworks of public policies.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri a közpolitikalkotás intézményeit és folymatait, gyakorlati megoldásait.

Képességei: Képes a közpolitikai folyamatok szakszerű és komplex megközelítésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan fel tudja dolgozni a fontosabb esettanulmányokat és állást foglalni, javaslatot tenni azok megoldását illetően.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the institutions and processes of public policy-making, as well as practical solutions.

Capabilities: He is capable of a professional and complex approach to public policy processes.

Attitude: It strives to apply the acquired comprehensive knowledge on a systemic level.

Autonomy and responsibility: The student can independently process the most important case studies and take a position and make a proposal regarding their solution.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a közpolitikába (Introduction to the Public Policy)

12.2. A közpolitikába bevont szereplők, stakeholderek. (Actors Involved in the Public Policy Process) (Development Opportunities and Challenges)

12.3. Fejlesztési lehetőségek és kihívások (evelopment Opportunities and Challenges)

12.4. A társadalmi problémák megértése (Understanding Social Problems)

12.5. A mesterséges intelligencia (Artficial Intelligence)(Case Study)

12.6. Esetbemutatás II. (Case Study)

12.7. Közpolitikai eszközök (Policy Instruments)

12.8. Döntéshozatal. (Policy Decision Making)

12.9. A szakpolitikák elfogadása és a végrehajtás tervezése (Policy Adoption and Planning.)

12.10. A közpolitika alkotás nyilvánossága és átláthatósága. (Policy Communication and the transparency)

12.11. Hachathon I.

12.12. Hachathon II.

12.13. Döntéshozatal. (Policy Decision Making) I.

12.14. Döntéshozatal. (Policy Decision Making) II.

12.15. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) I.

12.16. A végrehajtás során jelentkező kihívások (Policy Implementation Challenges) II.

12.17. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.19. (Esetbemutatás Case Study) I.

12.20. Esetbemutatás (Case Study) II.

12.21. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.22. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.23. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.24. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben meszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Meadows, Donella Thinking in Systems: A primer. Chelsea Green Publishing, 2008. 9781603580557
2. Howlett, M - Ramesh. M. (1995) Studying Public Policy: Policy Cycles and Policy Subsystems 3rd Edition.Oxford University Press. 1995.ISBN-13: 978-0195428025
3. Hajnal - Gajduschek (2010): Közpolitika. A gyakorlat elmélete és az elmélet gyakorlata. Budapest, HVG- ORAC, 2010. ISBN: 9789632581064
4. Oktató által kiadott esettanulmányok

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Best, Joel. (2017). Social problems. 3d ed. New York: Norton. ISBN- 10: 0393283410
2. Hood, C. (1986) Administrative Analyses: An Introduction to Rules, Enforcement , and Organizations. Sussex:Wheatsheaf. 1986. ISBN: 0312004478
3. Sterman, John: Business dynamics. McGraw Hill, 2000. 0-07-231135-5
4. Mitchell, Melanie: Complexity a guided tour. Oxford University Press, 2010. 9780195124415

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Szegedi László, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM66
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitikai Ismeretek XII.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - Public Policy I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 48 (0 EA + 48 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: hackathon, projektfeladat, esetszimuláció
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertesse a társadalmi alrendszereket érintő szakpolitikák intézményeivel és folyamataival, külön figyelmet folytatva az aktuális szakpolitikai stratégiák vizsgálatára esetgyakorlatokon keresztül. A kurzus fontos célkitűzése, hogy ezek alapján képessé tegye a hallgatókat komplex szakpolitikai javaslatok megfogalmazására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to familiarize students with the institutions and processes of policies affecting social subsystems, paying special attention to the investigation of current policy strategies through case exercises. An important objective of the course is to enable students to formulate complex policy proposals based on these.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri a közpolitikalkotás intézményeit és folymatait, gyakorlati megoldásait, különös tekintettel az innováció, fejlesztés és gazdaság területein.

Képességei: Képes a kormányzati működés és szakpolitikai folyamatok szakszerű és komplex megközelítésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan fel tudja dolgozni a fontosabb esettanulmányokat és állást foglalni, javaslatot tenni azok megoldását illetően.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows the basic concepts, institutions and processes, also tha practices of

public policy.

Capabilities: Adopting a professional and complex approach to models and techniques of governance and public policy cycle.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: The student will be able to independently process the important case studies and take a stand and make suggestions on how to solve them.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a közpolitikába (Introduction to the Public Policy)

12.2. A közpolitikába bevont szereplők, stakeholderek. (Actors Involved in the Public Policy Process) (Development Opportunities and Challenges)

12.3. A társadalmi problémák megértése (Understanding social problems) I.

12.4. A társadalmi problémák megértése (Understanding Social Problems) II.

12.5. A reziliencia elméletei (Theories of resilience)

12.6. Közpolitikai eszközök (Policy Instruments)

12.7. Esetbemutatás (Case Study)

12.8. Rendszerdinamikai modellek és problémák (System Dynamics Modelling and Related Challenges)

12.9. A kihívások a végrehajtásban. Komplex folyamatok menedzsmenje I. (Solving the Execution Challange. Manging Complexity I.)

12.10. A kihívások a végrehajtásban. Komplex folyamatok menedzsmenje II. (Solving the Execution Challange. Manging Complexity II.

12.11. Hachathon I.

12.12. Hachathon II.

12.13. Döntéshozatal. (Policy Decision Making) I.

12.14. Döntéshozatal. (Policy Decision Making) II.

12.15. Politikai hatalom és az intézmények létrehozása (Establishment of Institutions and Political Power). I.

12.16. Politikai hatalom és az intézmények létrehozása (Establishment of Institutions and Political Power) II.

12.17. Programértékelés (Policy Evaluation) I.

12.18. Programértékelés (Policy Evaluation) II.

12.19. (Esetbemutatás Case Study) I.

12.20. Esetbemutatás (Case Study) II.

12.21. Projektfeladat I. (Project task I.)

12.22. Projektfeladat II. (Project task II.)

12.23. Kurzusértékelés I. (Evaluation I.)

12.24. Kurzusértékelés II. (Evaluation II.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során egy tízoldalas esszé megírására kerül sor. A közbeeső időben a foglalkozásokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Ezen kívül a hallgató köteles részt venni a félévben meszervezésre kerülő esetversenyen (hackathon). Ezen kívül a hallgató köteles prezentálni az egyénileg és csoportmunkában született eredményeket a szemesztert záró konferencián.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, hackathon, zárókonferenca 15-15%, valamint a félév során elvárt tízoldalas dolgozat 20 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Meadows, Donella Thinking in Systems: A primer. Chelsea Green Publishing, 2008. 9781603580557
2. Best, Joel. (2017). Social problems. 3d ed. New York: Norton. ISBN- 10: 0393283410
3. Ferlie - Ongaro (2015): Strategic Management in Public Services Organizations: Concepts, Schools and Contemporary Issues. Oxon, UK: Routledge ISBN-10: 0415855381
4. Howlett, M - Ramesh. M. (1995) Studying Public Policy: Policy Cycles and Policy Subsystems 3rd Edition.Oxford University Press. 1995.ISBN-13: 978-0195428025
5. Michael J Sandel: „The Tyranny of Merit: Can we find the common good?", Picador Publishing, 2021 September. (5. fejezet)
6. Hajnal - Gajduschek (2010): Közpolitika. A gyakorlat elmélete és az elmélet gyakorlata. Budapest, HVG- ORAC, 2010. ISBN: 9789632581064

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Best, Joel. (2017). Social problems. 3d ed. New York: Norton. ISBN- 10: 0393283410
2. Hood, C. (1986) Administrative Analyses: An Introduction to Rules, Enforcement , and Organizations. Sussex:Wheatsheaf. 1986. ISBN: 0312004478
3. Frank J. Lechner (Editor), John Boli (Editor), The Globalization Reader, 5th Edition, Blackwell, 2015, ISBN-13: 978-1118733554
4. David Held, Anthony McGrew, Globalization / Anti-Globalization: Beyond the Great Divide, 2nd edition, Wiley. ISBN 9780745639116

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Szegedi László, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM67
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Collegium - Szakpolitika-alkotás alapjai és gyakorlata
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Collegium - The foundations and practices of policy-making
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA / MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Török Bernát, PhD., egyyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: tréning
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertesse a közigazgatás és a közpolitikai diskurzus alapvető fogalmaival, leíró elméleteivel, intézményeivel és folyamataival. A kurzus során a hallgató ismereteket szerez a kormányzás és közigazgatás alapvető mechanizmusairól, intézményeiről a közigazgatási döntéshozatal sajátosságairól, ideértve az érintett felek bevonásáról a közpolitikai folyamatokba, a közpolitikai napirend állításnak és döntéshozatalnak a sajátos logikájáról és a közigazgatási programok értékelésének módszeréről.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to familiarize students with the basic concepts, descriptive theories, institutions and processes of public administration and public policy discourse. During the semester, the students acquire knowledge about different kids of topics: the basic mechanisms and institutions of governance and public administration, the peculiarities of administrative decision-making, including the involvement of the parties involved in public policy processes. Also they learn about the specific logic of setting the public policy agenda and decision-making, and finally the method of evaluating public administration programs.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri, tisztában van a közigazgatás és a közpolitikai diskurzus alapvető fogalmaival, leíró elméleteivel, intézményeivel és folyamataival.

Képességei: A hallgató képes a sokrétű társadalmi és gazdasági problémák komplex leírására és elemzésére.

Attitűdje: A hallgató felismeri és kritikusan értékeli a különböző szakpolitikák és intézkedések közötti a különbségeket.

Autonómiája és felelőssége: A kurzusnak köszönhetően a hallgató képes lesz komplex megközelítéssel és módszerekkel vizsgálni a közigazgatás működését és a közpolitikai ciklust.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student knows and is aware of the basic concepts, descriptive theories, institutions and processes of public administration and public policy discourse.

Capabilities: The student is able to describe and analyze complex social and economic problems.

Attitude: The student recognizes and critically evaluates the differences between various policies and measures.

Autonomy and responsibility: The student is able to examine the operation of public administration and the public policy cycle with a complex approach and methods.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető: A közigazgatás elhelyezkedése az államhatalmi rendszerben I. (Introduction: the location of public administration in the state power system)

12.2. Közigazgatás kihívásai I. (Challenges of public administration)

12.3. Civil részvétel a közpolitikában I. (Civil participation in public policy)

12.4. A közpolitika tervezés és döntéshozatal I. (Public policy planning and decision-making)

12.5. Stakeholderek és koalíciók a közpolitikában I. (Stakeholders and coalitions in public policy)

12.6. Közpolitikai programok értékelése és hatásvizsgálata I. (Evaluation and impact assessment of public policy programs)

12.7. A közpolitikák végrehajtásának intézményei és folyamata a közigazgatás egyes szintjein. I. (Institutions and the process of implementing public policies at different levels of public administration)

12.8. Szakpolitikai elemzések prezentálása I. (Presentation of policy analyzes)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások 75%-án (12 tanórán) részt venni. A 25 %-ot (4 tanórát) meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 25%-ot (4 tanórát) meghaladó hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyból fakadó kötelezettséget teljesített). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója a foglalkozásokon való részvétel. A félév során írásbeli dolgozat megírására kerül sor a kötelező irodalom tekintetében meghatározott - az oktatóval egyeztetett - témában, valamint források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Minden munka szummatív értékelésre kerül. Ennek eredményességi minimuma: 51%. 51-70% elégséges (2), 71-80% esetén közepes (3), 81-90% esetén jó (4), illetve, ha 91-100% közötti az eredmény jeles (5) az osztályzat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel és a félévközi feladatok teljesítése a fentiekben meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy az alábbi összetevőkből áll: a foglalkozásokon kifejtett gyakorlai munka 50 %, valamint a félév során elvárt tízoldalas dolgozat 50 %

A kredit megszerzéséhez szükséges az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A közpolitika alapkérdései In: Gajduschek György- Hajnal György (2010) Közpolitika - A gyakorlat elmélete és az elmélet gyakorlata. HVG-Orac Kft., 2010
2. Kaiser Tamás (szerk): JÓ ÁLLAM JELENTÉS 2019 Nemzeti Közszolgálati Egyezet. Letölhető: https://joallamjelentes.uni-nke.hu/kiadvanyok/jo-allam-jelentes-2019-elso-valtozat/
3. The advocacy coalition framework: coalitions, learning, policy change, pp. 125-137;
4. Ch. 14: Focusing Events and Policy Windows, pp. 175-188;
5. A közpolitikai napirend és a tematizáció. In: Gajduschek György- Hajnal György (2010)Közpolitika - A gyakorlat elmélete és az elmélet gyakorlata. HVG-Orac Kft., 2010.
6. Theories of the Nonprofit Sector In. :LeRoux,K - Feeney, M. K. (2014) Nonprofit Organizations and Civil Society in the United States. Routledge.
7. Az Ifjúsági Foglalkoztatási Kezdeményezés. Eredményeinek Értékelése. Equinox Consulting Kft. 2018. Letölthető: https://www.palyazat.gov.hu/download.php?objectId=1087639
8. Hajnal, Gyorgy. "Failing Policies or Failing Politicians? Policy Failures in Hungary" World Political Science, vol. 6, no. 1, 2010. https://doi.org/10.2202/1935-6226.1089

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Howlett - Ramesh:Studying Public Policy . Ch. 5. In. Howlett, M - Ramesh. M. (1995) Studying Public Policy: Policy Cycles and Policy Subsystems 3rd Edition.Oxford University Press. 1995.ISBN-13: 978-0195428025

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Török Bernát, PhD.,
egyyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁÁJTV22
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Ludovika Show Kórus
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ludovika Show Choir
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar**,** Állam- és Jogtörténeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Horváth Attila, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.2. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   8.1.3. levelező munkarend: 8 (0 EA +8 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: nyári tábor
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   Minden nagyobb, vagy híres egyetemnek van kórusa. Nem csak a brandépítés szempontja miatt, hanem az alábbiak szerint is:

   A kórusban való éneklés a valódi összetartozás érzését kelti. Kodály Zoltán zenepedagógiai koncepciójának ma is meghatározó eleme a kóruséneklés, amely évszázadok óta kedvelt zenei közösségi forma. A kórustagok zenei képességeik fejlődésén túl a közös munka során megtapasztalják a kóruséneklés szociális és emocionális előnyeit, valamint a közös éneklés egészségre gyakorolt kedvező hatásait is.

   A kóruséneklés a zenei tevékenység aktív formája, amely magában foglalja az ember összes legfontosabb pszichofiziológiai rendszerét, amely meghatározza az ilyen típusú művészet hatalmas lehetőségeit az ember személyes tulajdonságainak kialakulásának folyamatában. Meg tudja oldani a fiatalabb generáció művészeti és esztétikai nevelésének fontos problémáit.

   A Ludovika Show Kórus célja, hogy az egyetemi hallgatók legszélesebb körének színvonalas lehetőséget biztosítson a közös éneklésre, szereplésre az egyetemi és egyéb rendezvényeken. Másik célja a közösségépítés az egyetem minden hallgatója részére. A kurzus keretein belül, tapasztalt oktatók segítségével a hallgatók könnyed formában sajátíthatják el a kóruséneklés fortélyait.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Every major or famous university has a choir. Not only because of the aspect of brand building, but also according to the following:

Singing in a choir creates a real sense of belonging. Zoltán Kodály's music pedagogy concept is still a defining element of choral singing, which has been a popular form of musical community for centuries. In addition to the development of their musical abilities, the choir members experience the social and emotional benefits of choral singing, as well as the positive effects of singing together on health. Choral singing is an active form of musical activity, which includes all the most important psychophysiological systems of a person, which determines the huge potential of this type of art in the process of the formation of personal qualities of a person. It can solve the important problems of artistic and aesthetic education of the younger generation. The goal of the Ludovika Show Choir is to provide the widest range of university students with a high-quality opportunity to sing together and perform at university and other events. Another goal is community building for all students of the university. Within the framework of the course, with the help of experienced instructors, students can learn the tricks of choral singing in an easy way.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A hallgatók ösztönös énektudásának tudatossá tétele, hogy azokat készség szinten tudják alkalmazni. El tudjanak igazodni és ismerjék a kottaolvasás alapjait. Lehetőség szerint, akár a kórus szólistájaként is meg tudjanak művészileg formálni egy dalt. Ismerjék meg a különböző zenei korok stílusait és zenei formáit beleértve a mai popzenét is.

Képességei: A hallgatók képessé válnak nyilvános fellépésekre, azokon avatott módon közreműködni, művészi átéléssel interpretálni az adott kórusműveket. Önállóan is tudjanak „beénekelni", a hangképző szerveiket az énekléshez ideális állapotba hozni. Egyértelműen tudják követni a karnagy „non verbális" kéz és mimikai jelzéseit, valamint a pop dalok előzetesen kidolgozott, karnagy nélküli előadásakor egymást figyelve, teljes összhangban előadni azt.

Attitűdje: A próba és az előadás. A kórustagok magatartásában e két fő tevékenységhez való szellemi beállítottságnak azonos szinten kell lenni. Mindkettőhöz való viszonyulásuknak azonos szinten kell képviselni, hiszen egyik nélkül nincs sikere a másiknak. A próbák néha nehéz és fárasztó folyamatok, de egy jól sikerült előadás meghozza a további pozitív hozzáállást, nemcsak a kórus közösségéhez, hanem a próbákhoz is. A fellépéseken a legjobb tudásukat kell reprodukálni, bármilyen esetleges zavaró tényező ellenére. A közönséget mindig tisztelni kell.

Autonómiája és felelőssége: A hallgatók képessé válnak az egyéni tevékenységvégzésre a művek megtanulása, gyakorlása terén, valamint elemezni, értékelni tudják azt, kreatív, tudatos és önálló módon fejleszteni előadásmódjukat. A szakmai identitást új területeken kibontakoztatni, új irányokat keresve, gyakorlati megoldásokra építve. Az énekkari próbákon, a társas helyzetekben konstruktív hozzáállással részt venni. Erkölcsi értelemben vett felelősségük a szabályok, normák betartása, betartatása, de egyúttal konstruktív alakítása is, felelősséget vállalva, saját vagy mások cselekedeteiért, együttműködve a kitűzött cél érdekében. Tevékeny elkötelezettség a kórus tevékenysége mellett.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Making the students aware of their instinctive singing skills so that they can apply them at a skill level. They should be able to adapt and know the basics of reading music. If possible, even as a choir soloist, they can artistically shape a song. Get to know the styles and musical forms of different musical eras, including today's pop music.

Capabilities: The students become able to participate in public performances and to interpret the given choral works with artistic experience. They should also be able to "sing" on their own, to bring their vocal organs to an ideal condition for singing. They can clearly follow the conductor's "non-verbal" hand and mime signals, as well as listen to each other and perform in full harmony during the pre-prepared performance of pop songs without the conductor.

Attitude: The rehearsal and the performance. In the behavior of choir members, the mental attitude towards these two main activities must be at the same level. Their attitude towards both must be represented at the same level, since without one, the other cannot succeed. Rehearsals are sometimes difficult and tiring processes, but a well-done performance brings further positive attitude, not only to the choir community, but also to the rehearsals. At the performances, they must

reproduce their best skills, despite any possible distractions. The audience must always be respected.

Autonomy and responsibility: The students become capable of performing individual activities in the field of learning and practicing the works, as well as being able to analyze and evaluate them, and to develop their performance in a creative, conscious and independent way. Developing professional identity in new areas, looking for new directions, building on practical solutions. Participate in choir rehearsals and social situations with a constructive attitude. In a moral sense, their responsibility is to observe and enforce the rules and norms, but also to shape them constructively, taking responsibility for their own actions or those of others, and cooperating for the sake of the set goal. Active commitment to the choir's activities.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kurzus módszerének megismertetése a hallgatókkal (Introducing the course method to the students)

12.2. Az éneklés anatómiája (The anatomy of singing)

12.3. A mélylégzés technikájának elsajátítása (Learning the technique of deep breathing)

12.4. A prozódia, a szöveg és a zene helyes illeszkedésének tanítása. A zene ritmusának és hangsúlyainak helyes alkalmazása a szöveg lejtéséhez és hangsúlyozásához. (Teaching the correct fit of prosody, text and music. Correct use of the rhythm and accents of the music to inflect and emphasize the text.)

12.5. Artikulációs gyakorlatok (Articulation exercises)

12.6. Acapella

12.7. Színpadi gyakorlatok (Stage exercises)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább az órák 80%-án jelen kell lenni, a nyilvános előadáson mindenkinek kötelező részt vennie. Pótlásra nincs lehetőség.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel, melynek végén közös nyilvános előadás formájában referálhatnak a megszerzett tudásról és képességeikről. A gyakorlati jegy alapja az órai aktivitás és a nyilvános előadás együttes értékelése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a próbákon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, melyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy. (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kardos Pál: Kórusnevelés, kórushangzás ISBN: 9633301505
2. Kesztler Lőrinc: A klasszikus zene összhangrendjének elmélete ISBN: 2000156105

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dobszay László: A hangok világa ISBN M080052266
2. Alan L. Alder: Show Choir Handbook - Rowman & Littlefield Kiadó 2016

Budapest, 2023. június 5.

Prof. Dr. Horváth Attila, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM20
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyar békeszerződések (Trianon, 1920, Párizs 1947)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungarian peace treaties 1920, 1947.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Fülöp Mihály, CSc, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to analyze the latest international and Hungarian historiography of the Hungarian peace settlements (Trianon, 1920 and Paris, 1947) of the Great War and WWII and give an overview about the victorious Great powers negotiations of the military, political and economic terms of these treaties. The course is based on a thourough research of the American, British, Soviet, French, Hungarian, Romanian and Bulgarian Archives.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A legújabb, klasszikus diplomáciatörténeti kutatások eredményeit ismerik meg a hallgatók a trianoni (1920) és a párizsi (1947) magyar békeszerződésekről

Képességei: Képes a nagyhatalmi béketárgyalások titkos diplomáciai iratainak elemzésére és nemzetközi kontextusba helyezésére

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/ she is familiar of the latest results of the classical , straightforward diplomatic history archival research on the "Trianon" (1920) and Paris peace treaties on Hungary

Capabilities: He/she is able to analyze and contextualize the secret diplomatic doucuments of the great powers negotiations of the terms of the Hungarian peace treaties.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Magyarország helye és szerepe az Osztrák-Magyar Monarchia diplomáciájában és katonapolitikájában. (Hungary's role in the common defense policy and diplomacy of the Austrian-Hungarian Monarchy) Összeomlás és függetlenség. Pádua és Belgrád. Kis szomszédállami imperializmusok születése. (The collapse of the Austrian- Hungarian Monarchy and the independence of Hungary. The Armistice of Padova and the Beograd military convention. The genesis of the neighboring countries' "small states imperialisms")

12.2. A Négyek Tanácsának tárgyalásai. A Legfelsőbb Tanács tárgyalásai. (The Paris Peace Conference: the Big Four and the Supreme Council of the Allied negotiation).

12.3. A Clerk- misszió története és a Horthy-Bethlen rendszer születésének nemzetközi körülményei. (The mission of Sir George Russell Clerk and the genesis of the Horthy-Bethlen regime)

12.4. A trianoni békeszerződés aláírása, ratifikációja és életbelépése 1920-1921. (The signature, ratification and entering into force of tha Hungarian (called Trianon) peace treaty 1920-1921)

12.5. A moszkvai magyar fegyverszünet (1945) és a magyar békeelőkészítés. Az Európai Tanácsadó Bizottság és a Külügyminiszterek Tanácsa. (The Hungarian armistice (1945) signed in Moscow and the Hungarian peace preparation. The European Advisory Commission and the Council of Foreign Ministers)

12.6. A nagyhatalmak és a magyar-román határvita a Külügyminiszterek Tanácsa londoni értekezletétől a párizsi értekezletig. The Great Powers negotiations of the Romanian- Hungarian border issue from the London's session of the Council of Foreign Ministers to the Paris Conference).

12.7. A nagyhatalmak kitelepítési politikája a moszkvai Sztálin- Benes tárgyalástól (1943) Potsdamig (1945). A felvidéki magyarok és a magyarországi svábok kiűzésének összefüggései. (Great Powers debate about the forced transfer of populations from Stalin- Benes negotiations in Moscow (1943) to the Berlin (Potsdam) conference. The expulsion of Hungarians from Slovakia and Germans from Hungary.)

12.8. Az első és második prágai tárgyalások és a magyar-csehszlovák „lakosságcsere egyezmény". Az 1946. április 10-i csehszlovák emlékirat. (The first and second round of Hungarian-Czechoslovak negotiation in Prague and the so-called "population exchange agreement". The Czechoslovak memorandum of 10 Avril 1946)

12.9. A magyar kormányküldöttség moszkvai és nyugati útja. (The Hungarian government delegation in Moscow, Washington D.C., London and Paris)

12.10. A párizsi értekezlet. Jóvátétel. Gazdasági rendelkezések. (The Paris Conference. Reparation. Economic clauses of the Hungarian peace treaty)

12.11. A szovjet csapatok visszavonása. Katonai rendelkezések. (The withdrawal of Soviet troupes. Military clauses.)

12.12. A párizsi békeszerződés aláírása, ratifikációja és életbelépése (1947). A Szövetséges Ellenőrző Bizottság megszűnése. (The signature in Paris, ratification and entering into force of the Hungarian peace treaty. The dissolution of the Allied Control Commission)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A gyakorlatok 75 %-án kötelező résztvenni, az igazolt hiányzás túllépés esetén beszámolót készíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítéséhez a vonatkozó szakirodalom ismerete, folyamatos feldolgozása szükséges.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az órák 75%-án és a kötelező szakirodalom ismerete a gyakorlati órákon.

16.2. Az értékelés:

A félév során a hallgatók dolgozatot írnak, és kiselőadást tartanak PPT/prezi.com vetítéssel, melyek alapján a tantárgyfelelős megadja az aláírást, és jegymegajánlást tesz lehetővé.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fülöp Mihály: A befejezetlen béke. Püski, Budapest, 2008. ISBN: 978 963 9592 64

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Litván György: Trianon felé. A győztes nagyhatalmak tárgyalásai Magyarországról. Budapest, MTA Történettudományi Intézete. 1998. ISBN 963 8312 55 6
2. Romsics Ignác (szerk): Magyarország és a nagyhatalmak a 20. században. TLA, Budapest, 1995.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Fülöp Mihály, CSc,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTV21
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyar közigazgatás: aktuális dilemmák és megoldási lehetőségek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungarian Public Administration: actual dilemmas and solutions
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % elmélet, 100 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Pollák Kitti, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA+ 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatókkal közösen feldolgozásra kerüljön egyes a magyar közigazgatást érintő aktuális dilemmák és ezekre adható megoldási lehetőségek. A kurzus először a közigazgatási szervezetrendszer jelenlegi kérdéseire fókuszál így különösen is arra, hogy a centralizált vagy a decentralizált közigazgatás a hatékonyabb. Továbbá e körben az autonómia és szervezeti függetlenség a központi államigazgatásban kérdéskört vizsgálja. Ezt követően a közigazgatás működésével, eljárásával kapcsolatos egyes problémákra fókuszál így különösen is arra, hogy milyen követelményeknek szükséges teljesülnie ahhoz, hogy tisztességesnek tekintsünk egy közigazgatási hatósági eljárást. Végül két további témakörben található problémákat vitat meg a tantárgy: a közigazgatási bíráskodás jövőbeni irányait, illetve a mesterséges intelligencia közigazgatásban való használatának kérdésköreit. A tantárgy során a hallgatók is javaslatokat tehetnek egyes témakörök kapcsán, hogy aktuális dilemmákat közösen elemezzen a csoport. A tantárgy célja az is, hogy a hallgatók érvelés technikája, előadó -és íráskészsége is fejlődjen az egyes dilemmák megvitatása során.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the subject is to discuss with the students some current dilemmas affecting the Hungarian public administration and possible solutions to them. The course firstly focuses on the current issues of the public administration organization system, thus especially on whether centralized or decentralized public administration is more efficient. Furthermore, it examines the issue of autonomy and organizational independence in the central state administration. After that, it focuses on certain problems related to the administrative procedure, and in particular on what requirements must be met in order to consider an administrative authority procedure fair. Finally, the subject discusses problems found

in two additional topics: the future directions of administration justice and the issues related to the use of artificial intelligence in public administration. During the course, the students can also make suggestions regarding certain topics so that the group can analyse current dilemmas together. The purpose of the subject is also to improve the students' argumentation technique, presentation and writing skills during the discussion of the dilemmas.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Rendszerszinten ismeri az állam feladataival, szervezetével és működésével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére.

Attitűdje: Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi, gazdaságtudományi és politikatudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel. Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír. Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására. Szem előtt tartja a mindenkori közjót és közérdeket. Együttműködik másokkal a problémamegoldásban.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális közigazgatási kérdések, feladatok végig gondolását és a megfelelő források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with the systematic contexts, theories and the underlying conceptual system regarding the tasks, structure and functioning of the state.

Capabilities: Is capable working for the common good and public interest based on professional and human standards sustained through professional commitment. Is capable handling different issues in an interdisciplinary manner establishing a synthesis characteristic to the concepts of public governance.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by: A comprehensive approach based on social, legal, economic, and political science. Possessing the skills to recognize and handle problems competently. An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically, Keeping the common good and public interest in mind. He/she cooperates with others to solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she tackle complex and special public administration issues and tasks largely independently and uses adequate resources for their solution. He/she can support his/her professional opinion and viewpoint independently in familiar decision-making scenarios.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)

12.2. Közigazgatás alapfogalmai (Basics of public administration)

12.3. Magyar közigazgatás: aktuális dilemmák (Hungarian public administration: current dilemmas)

12.4. Magyar közigazgatás szervezetrendszerének áttekintése (Organizational system of the Hungarian public administration)

12.5. Közigazgatás szervezetrendszere: centralizált vagy decentralizált közigazgatás a hatékonyabb? (Organizational system of the public administration: is a centralized or a decentralized public administration more efficient?)

12.6. Közigazgatás szervezetrendszere: autonómia és szervezeti függetlenség a központi államigazgatásban (Organizational system of public administration: autonomy and organizational independence in the central state administration)

12.7. Közigazgatás feladatai, működése, közigazgatási hatósági eljárás (Functions of the public administration, administrative procedures)

12.8. Tisztességes közigazgatási hatósági eljárás követelményei (Requirements of a fair administrative procedure)

12.9. Közigazgatás feletti kontroll (Control over public administration)

12.10. Közigazgatási bíráskodás jövőbeni irányai 1. (Future directions of administrative justice 1.)

12.11. Közigazgatási bíráskodás jövőbeni irányai 2. (Future directions of public administration 2.)

12.12. Mesterséges intelligencia a közigazgatásban (Artificial intelligence in public administration)

12.13. Mesterséges intelligencia a közigazgatási bíráskodásban (Artificial intelligence in administrative justice)

12.14. Összegzés (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. A távollétet a hiányzást követő első foglalkozáson kell igazolni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Foglalkozásokon való részvétel, kiselőadás készítése. A 15-20 perces kiselőadást 3-5 fős csoportban az év elején meghatározott dilemmáról szükséges elkészíteni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint és a 15. pontban foglalt kiselőadás készítése.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés: kollokvium ötfokozatú jeggyel. A vizsga formája: írásbeli, amelyet akként lehet teljesíteni, hogy a 3-5 fős hallgatói csoport az év elején meghatározott dilemmáról egy minimum 0,5 íves tanulmányt készít elő.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges eredmény elérése a tanulmányra.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. VARGA ZS. András: A közigazgatás és a közigazgatási jog alkotmányos alapjai. Institutiones Administrationis I. Budapest, Dialóg Campus, 2017. – tematikához kapcsolódó fejezetei
2. PATYI András: A magyar közigazgatási bíráskodás elmélete és története, Dialóg Campus, Budapest, 2019. – tematikához kapcsolódó fejezetei

17.2. Ajánlott irodalom:

1. VÁCZI Péter: A jó közigazgatási eljáráshoz való alapjog és annak összetevői, Dialóg Campus

Kiadó, Budapest – Pécs, 2013

Budapest, 2023. június 5.

Dr. Pollák Kitti, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKKTM111
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyar politikatörténet XX. század második felében
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):**
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szabó Máté Csaba, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy arra a sokszor tapasztalt helyzetre kíván választ adni, hogy az Intézményünkbe érkező érettségizett hallgatók történelemismerete igen széles skálán mozog, a középiskolai történelemoktatás nem minden esetben tudja megfelelően felkészíteni a hallgatókat a XX. század második felének politikai viszonyainak, folyamatainak ismeretére. A kurzus alapvető célja, hogy bővítse a jövendő államtudományi szakembereknek a jelenkorra vonatkozó történelmi ismereteit, a második világháború és azt követő időszak kommunista diktatúrájára vonatkozóan. A kurzus kitűzött célja, hogy a rendszerváltás után született releváns szakirodalmak feldolgozásával hozzájáruljon a hallgatók reális történelemszemléletének kialakításához, illetve a demokratikus gondolkodásuk elmélyítéséhez. A tantárgyat elsősorban a képzés elején járó hallgatóknak ajánljuk, mivel annak szakmai tartalma illeszkedik a politológia és más társadalomtudományi tantárgyak tartalmához.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The main purpose of the course is to expand the historical knowledge of the students about the Second World War and the subsequent period of the communist dictatorship in Hungary. The further aim of the course is to contribute to the students' realistic historical viewpoint and the deepening of their democratic thinking through processing of relevant literature. The course is mainly suggested to junior students at the beginning of the training, as its content matches to the content of other social science subjects (e.g. political science).

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: Tisztában van az államot érő behatásokkal és az állam hatékony működésével szemben támasztott követelményekkel. Összefüggéseiben is képes értelmezni az államra ható folyamatokat. A fentieken túl a tantárgy elvégzése nyomán a hallagtók átfogó alapismeretekkel rendelkeznek a XX. századi magyar politikatörténet legfőbb eseményeiről, a politikai folyamatokról, és azok következményeiről.

Képességei: Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére. A fentieket túl, a tantárgy elvégzése nyomán a hallagtók képesek lesznek azonosítani az egyes múltbeli politikai jelenségeket, és azokra a szakirodalom fényében reagálni. A hallagtók képesek lesznek megfelelő társadalmi érzékenységgel viszonyulni napjaink társadalmának múltban gyökeredző problémáihoz - ideértve a politikai törésvonalak eredetét.

Attitűdje: Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi, gazdaságtudományi és politikatudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel. Nyitott, fogékony és érdeklődő a XXI. század államára ható komplex globális és regionális hatások társadalmi, politikai és gazdasági szempontú elemzése és kezelése iránt. Kritikus a századunkat alakító folyamatokkal szemben. Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír.

Autonómiája és felelőssége: Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Új, komplex ismereteket igénylő helyzetekben is felelősséget vállal a döntések környezeti, társadalmi és államigazgatási hatásaiért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The prevailing mechanisms influencing the state. The correlations between processes influencing the state. In addition to the above, completing the course, students will have a te a comprehensive knowledge of the main events of the 20th century Hungarian political history, the political processes and their consequences.

Capabilities: Handling different issues in an interdisciplinary manner establishing a synthesis characteristic to the concepts of public governance. In addition to the above, students will be able to identify and respond to a political phenomena of the past. Students will be able to respond with the proper politicial sensitivity to the problems rooted in the past in today's society. (eg.: the origins of political cleavages)

Attitude: A comprehensive approach based on social, legal, economic and political science. An open-minded, sensitive and inquiring attitude to the social, political and economic analysis and management of complex global and regional impacts influencing the 21st century state. Critical thinking about the processes influencing our century. Possessing the skills to recognize and handle problems competently. In addition to the above, students are committed to learning about the political processes of the past with a scientific need.

Autonomy and responsibility: He/she takes responsibility for the environmental, social and state administration impacts of decisions in new situations requiring complex knowledge. In addition to the above, students are able to participate independently in basic historical research and to interpret their results appropriately.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés és értelmezési lehetőségek a XX. századi politikatörténetről (Introduction and possible interpretations of the political history in the XX. century)

12.2. Magyarország német megszállása, és következményei: a holocaust; a világháborús pusztítás (The german occupation of Hungary and its consequences: the Holocaust; the destruction of the war)

12.3. Magyarország helyzete a világháború után, a politikai élet újraindulása, a politikai pártok összehasonlítása, az 1945-ös választások (The situation of Hungary after the World War, the resumption of political life, the comparison of political parties, electionsd in 1945)

12.4. Politikai küzdelmek a koalíciós kormányzás időszakában, az 1947-es választások, a két választás összehasonlító elemzése (Political struggles in coalition governance, 1947 elections)

12.5. A kommunista fordulat és hatalomátvétel, és ennek következményei: a pártállam kialakulása

és annak jellemzői (The Communist takeover and Its consequences: the formation of the party state and its Features)

12.6. Magyarország szovjetizálása: a Rákosi-rendszer jellege (Sovietization of Hungary: the character of the Rákosi system)

12.7. Nagy Imre reformkísérlete és annak bukása (Imre Nagy's reform attempt and its failure)

12.8. Az 1956-os forradalom és szabadságharc (The 1956 uprising)

12.9. A forradalom bukása és a megtorlás: a Kádár-rendszer első évei (The fall of revolution and retribution: the first years of the Kádár regime)

12.10. A kommunista titkosszolgálatok szerepe a társadalom kontrolljában, a koncepciós perek (The role of communist secret services in the control of society, conceptual litigation)

12.11. Az érett Kádár-rendszer jellegzetes vonásai - azonosságok és különbségek a Rákosi- és a Kádár-korszakban (Characteristics of the late Kádár system - Identities and differences in the Rákosi and Kádár era)

12.12. Magyarország helye és külpolitikája a bipoláris világban (Hungary's place and foreign policy in the bipolar world)

12.13. A Kádár-rendszer válsága és okai (The crisis of the Kádár system)

12.14. Ellenzéki és rendszerellenes csoportok a Kádár-rendszerben - út a rendszerváltás felé (Opposition groups in the Kádár system - the path to regime change)

12.15. Összefoglalás - értékelés (Summary and evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább 11 foglalkozáson jelen kell lennie a hallgatóknak, a félév során három hiányzás lehetséges. A tanórákról történő igazolatlan hiányzás öt oldalas házi dolgozattal pótolható, melynek témáját az oktatóval kell egyeztetni a hiányzást követő első órán. A megengedett mértéket túllépő, nem pótolt hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatóknak a félév során egy referátumot kell tartaniuk, valamint egy dolgozatot kell beadniuk az általuk félév elején vállalt témákból. A beadandó dolgozatra és a referátumra 10-10 pont szerezhető. A jól teljesítő hallgatók megajánlott vizsgajegyet szerezhetnek az alábbiak szerint: 20-18 – jeles (5); 17-16 – jó (4). A 11 pont alatt teljesítő hallgató nem bocsátható vizsgára, tárgyismétlésre kötelezett. A minimum öt oldalas beadandót a tizedik oktatási hétre kell elkészíteniük a hallgatóknak. Ha bármelyik félévközi feladat sikertelen (azaz elégtelen értékelést kap), akkor annak javítására nézve a TVSZ vonatkozó rendelkezései az irányadók. Ha a hallgató igazolt ok miatt nem tudja beadni a dolgozatát, úgy számára biztosított a pótlólagos benyújtás lehetősége. Ha egy héten túl, igazolás nélkül nem nyújt be dolgozatot a hallgató, nincs pótlási lehetőség, és ez 0 pontot von maga után, vagyis tárgyismétléssel jár. A dolgozat késedelmes benyújtása minden nap csúszás esetén egy pont levonását eredményezi az értékelés során.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele a fentiekben meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon valamint a referátum megtartása.

16.2. Az értékelés:

A hallgató egy 10 oldalas szemináriumi munkát nyújt be, ennek hiányában a félév tananyagából

vizsgát tesz. Ötfokozatú jegyet kaphatnak a hallgatók. Megajánlott jegyre a fentebb leírtak az irányadók.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században, Osiris, 2010 ISBN: 978-963-2761794
2. Bihari Mihály: Magyar politika 1944-2004., Osiris, 2005, ISBN: 978-963-3897850

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Romsics Ignác: Magyar történeti szöveggyűjtemény 1904-1999 II. kötet, Osiris, 2005 ISBN: 963-379-820-5
2. Romsics Ignác: Hungary in the twentieth century, Corvina Kiadó 2010, ISBN: 978-9631359329

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szabó Máté Csaba, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁNKDV04**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyarország a szomszédok szempontjából
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungary from the Perspective of Its Neighbours
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Gyurcsík Iván, közszolgálati egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Csoportmunka, hallgatói kiselőadás, olvasószeminárium, policy paper készítés
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A kurzus célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak arról, miként jelenik meg Magyarország történelmileg, politikailag és kulturálisan a szomszédos államok narratíváiban, közpolitikáiban és közgondolkodásában. A tárgy különös figyelmet fordít a 20–21. századi történelmi fordulópontokra – így például az első világháború, az trianoni békeszerződés, a második világháború, valamint a rendszerváltás időszakának folyamataira –, és arra, hogy ezek miként befolyásolták a térség államai közötti kapcsolatokat és kölcsönös percepciókat. A hallgatók elemzik a kollektív emlékezet, a nemzeti identitás, az emlékezetpolitika és a kisebbségpolitika kérdéseit, továbbá megvizsgálják az együttműködés és a konfliktus különböző formáit a régióban. A kurzus interdiszciplináris megközelítést alkalmaz, ötvözve a történettudomány, a politológia, a nemzetközi kapcsolatok és a kulturális tanulmányok szempontjait, ezzel elősegítve a kritikai gondolkodás és az összehasonlító elemzési készségek fejlődését.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the course is to provide students with a comprehensive understanding of how Hungary appears historically, politically, and culturally in the narratives, public policies, and public thinking of neighboring states. Special emphasis is placed on key turning points of the 20th and 21st centuries, such as World War I, the Treaty of Trianon, World War II, and the post-communist transitions, and on how these events have shaped regional relations and mutual perceptions. Students will explore issues of collective memory, national identity, memory politics, and minority policies, while also examining patterns of conflict and cooperation in Central and Eastern Europe. The course adopts an interdisciplinary approach, combining perspectives from history, political science, international relations, and cultural studies, thereby fostering critical thinking and

comparative analytical skills.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A hallgató ismeri a nemzetközi kapcsolatok elméletének alapfogalmait, főbb elméleteit és azok megjelenését a szakmai diskurzusban. Megérti a nemzetközi rend működését, valamint a posztbipoláris korszak diplomáciai kihívásainak összefüggéseit.

Képességei: A hallgató képes a narratívák kritikai elemzésére az NK-elméletek alkalmazásával. Képes önálló és csoportos elemzések, prezentációk és érvelések strukturált megfogalmazására.

Attitűdje: A hallgató nyitott és kritikus szemlélettel viszonyul a nemzetközi jelenségek eltérő megítéléséhez. Törekszik a különböző értelmezések megértésére és a szakmai vitákban való aktív, konstruktív részvételre.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan képes szakmai források feldolgozására és elemzési feladatok elvégzésére. Felelősséget vállal saját tanulási folyamataiért és a csoportos munkában rá háruló feladatok szakszerű teljesítéséért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the core concepts and major theories of international relations and their representations from the Cold War to the present. The student understands the functioning of the international order and the interconnections of diplomatic challenges in the (post-)bipolar era.

Skills: The student is able to critically analyse different narratives through the application of IR theories. The student is capable of formulating structured independent and group-based analyses, presentations, and arguments.

Attitude: The student approaches representations of international phenomena with an open and critical mindset. The student strives to understand different interpretations and to participate actively and constructively in professional debates.

Autonomy and Responsibility: The student is able to independently process academic sources and carry out analytical tasks. The student takes responsibility for their own learning processes and for the professional completion of tasks assigned in group work.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető: Elméleti, fogalmi és módszertani keretezés. Szomszédság, percepciók, identitás és diskurzus, történeti narratívák, nemzetpolitika, külpolitika. (Theoretical, conceptual, and methodological framework. Neighbourhood, perceptions, identity and discourse, historical narratives, national policy, foreign policy.)

12.2. Nagyhatalmak, Közép-Európa és Magyarország. (Great powers, Central Europe, and Hungary.)

12.3. A magyar szomszédságkép. (The Hungarian image of its neighbours.)

12.4. Románia (Romania)

12.5. Szlovákia (Slovakia)

12.6. Szerbia (Sebia)

12.7. Ukrajna (Ukraine)

12.8. Horvátország/Szlovénia. (Croatia/Slovenia)

12.9. Ausztria (Austria)

12.10. Visegrádi együttműködés és egyéb regionális együttműködési formák. (Visegrad cooperation and other forms of regional cooperation.)

12.11. Tiszteletbeli szomszédok, a szomszédok szomszédjai – Lengyelország, Csehország, Bosznia-Hercegovina, Moldova, Bulgária, Észak-Macedónia, Albánia, Koszovó. (Honorary neighbors, neighbors of neighbors – Poland, Czech Republic, Bosnia and Herzegovina, Moldova, Bulgaria, North Macedonia, Albania, Kosovo.)

12.12. Értékelés, összegzés (Evaluation, summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és/vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét és aktivitás, illetve a szóbeli prezentáció elkészítése, az órák legalább 75 százalékának látogatása. A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat 3-4 oldal terjedelemben.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatók választanak egy-egy témát, országot és egy hozzákapcsolódó problémakört a tematikában meghatározott szempontrendszer szerint és szóbeli beszámolót vagy írásbeli policy papert készítenek. Ezt követően a hallgatók az oktató moderálásával és a kiadott szakirodalom alapján közösen vitatják meg kritikai szempontból az egyes témakörök kontextusát, valóságtartalmát és társadalmi percepcióját, illetve elemzik azokat a nemzetközi kapcsolatok elméletein keresztül.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén az aláírás megtagadásra kerül.

16.2. Az értékelés: A félév értékelése gyakorlati jegy. Az oktató értékeli a hallgatók aktivitását, a viták során való kreativitást és önállóságot (35%), továbbá az egyéni felkészülésben elkészített prezentációt (65%) a 15. pontnak megfelelően.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. *Új diplomáciai lexikon, A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve I.-II.*, Kairosz, Budapest, 2021.
2. Bába Iván-Gyurcsík Iván-Kiss Gy. Csaba: *Közép-Európa magyar szemmel*, Felsőbbfokú tanulmányok Intézete (IaSK), Köszeg, 2020.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Herczegh Géza: A szarajevói merénylettől a Potsdami konferenciáig, Magyar Szemle Könyvek, Budapest, 1999.
2. Jeszenszky Géza: Kísérlet a trianoni trauma orvoslására - Magyarország szomszédsági politikája a rendszerváltozás éveiben, Osiris Kiadó, Budapest, 2016.
3. Jeszenszky Géza: Az elveszett presztízs - Magyarország megítélésének megváltozása Nagy-Britanniában (1894-1918), Fekete Sas Kiadó, 2020.
4. Vizi Balázs (szerk.): Magyarország és szomszédai. Kisebbségvédelem a kétoldalú kapcsolatokban, L' Harmattan, 2021.
5. Martyn Rady: Közép-Európa új története, Római birodalomtól a posztkommunizmusig, Helikon, Budapest, 2025.
6. Kiss Gy. Csaba: Nemzetek és előítéletek, Esszék, tanulmányok az Adriától a Balti-tengerig, Nap Kiadó, Budapest, 2013.

7. Rákos Péter: Nemzeti jelleg a miénk és a másoké, Öncsalások és előítéletek, mint történelemformáló tényezők, Kalligram, Pozsony, 2000.
8. Niederhauser Emil: Kelet-Európa története, História Könyvtár, MTA Történettudományi Intézete, Budapest, 2001.
9. Mészáros Andor-Halász Iván-Illés Pál Attila: Visegrádi kézikönyv, Történelem-politika-társadalom, Szent Adalbert Közép- és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány, Esztergom, 2017.
10. Juhász József: A Nyugat-Balkán rendhagyó történelme, Tanulmányok a modern délszláv történelemről, l'Harmattan, 2025; Volt egyszer egy Jugoszlávia, Aula, 1999.

Budapest, 2026.02.02.

Dr. Gyurcsík Iván
közszolgálati egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** EITKMI02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Mesterséges intelligencia az egyes társadalmi alrendszerekben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Artificial Intelligence in Various Social Subsystems
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 4 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Eötvös József Kutatóközpont Információs Társadalom Kutatóintézet
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ződi Zsolt, PhD, tudományos főmunkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy az élet szinte minden területén jelen levő, és egyre fontosabb szerepet játszó mesterséges intelligencia alkalmazások különböző változataival ismerteti meg a hallgatókat. A kurzus első részében a hallgatók bevezetést kapnak a mesterséges intelligencia technológiai alapjaiba, a gépi tanulás különböző módszereibe, a mesterséges intelligenciák funkcionális és technikai típusaiba. (1-3 alkalmak). A kurzus második blokkjában (4-10 alkalmak) a különböző társadalmi alrendszerekben már használatos mesterséges intelligenciák fajtáival, működésével, alapvető képességeikkel, valamint korlátjaikkal ismerkedhetnek meg. Az utolsó blokkban, (11-14 alkalmak) az LLM-ekkel, ezek felhasználási lehetőségeivel, valamint az utolsó két órán a jog területén használt mesterséges intelligenciák egyes változataival ismerkednek meg a hallgatók.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject introduces the students to different versions of artificial intelligence applications that are present in almost all areas of life and play an increasingly important role. In the first part of the course, students are introduced to the technological foundations of artificial intelligence, different methods of machine learning, and functional and technical types of artificial intelligence. (1-3 sessions). In the second block of the course (4-10 sessions), they can learn about the types of artificial intelligences already used in different social subsystems, their operation, their basic capabilities and their limitations. In the last block (sessions 11-14), the students get to know the LLMs, their possibilities of use, as well as some versions of artificial intelligence used in the field of law.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az MI-k különböző funkcionális változatait. (NLP, robotika, gépi érzékelés). Ismeri az MI mögött álló technológiákat (gépi tanulás, statisztikai módszerek). Ismeri a leggyakrabban

használt MI-ket az egyes társadalmi alrendszerekben. Ismeri az MI-re vonatkozó specifikus szabályozás alapelemeit az egyes életterületeken.

Képességei: Képes tanácsot adni az MI-k bevezetésével alkalmazásával kapcsolatban a döntéshozóknak. Képes felmérni az MI-k kockázatait az egyes élethelyzetekben. Képes azonosítani az MI előnyeit. Képes alkalmazni az MI-re vonatkozó szabályokat.

Attitűdje: Óvatos, de a szükséges mértékig innovatív és kockázatvállaló az MI-vel kapcsolatos döntésekben és tanácsadásban. Az MI-t egyszerre nézi az etika, az emberi jogok és az innováció szemszögéből.

Autonómiája és felelőssége:

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knows the different functional versions of AIs. (NLP, robotics, machine perception). Knows the basics of technologies behind AI (machine learning, statistical methods). Knows the most frequently used AIs in different social subsystems. Knows the basic elements of the specific regulations for AI in different areas of life.

Capabilities: Able to give advice to decision-makers regarding the application of the introduction of AI. Able to assess the risks of AI in certain life situations. Able to identify the benefits of AI. Able to apply AI rules.

Attitude: Cautious, but innovative and risk-taking to the extent necessary in AI-related decisions and advice. Looks at AI simultaneously from the perspective of ethics, human rights and innovation.

Autonomy and responsibility:

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az MI fogalma, története. Társadalmi kontextusa. Az MI-ben rejlő lehetőségek. (The concept and history of MI. Its social context. The future potential of AI.)

12.2. Az MI technológiai háttere: gépi tanulás, statisztikai módszerek. A gépi tanulás változatai. (The technological background of AI: machine learning, statistical methods. Variations of machine learning.)

12.3. Az MI funkcionális változatai: természetes nyelvfeldolgozás, egyéb generatív rendszerek. Robotika, gépi érzékelés. (Functional variants of AI: natural language processing, other generative systems. Robotics, machine perception.)

12.4. MI az egészségügyi szektorban. A prevenciótól az MI-diagnosztikán keresztül a robotsebészetig. (AI in the healthcare sector. From prevention through AI diagnostics to robotic surgery.)

12.5. Az MI az oktatásban. Testre szabott oktatás, tanulási asszisztensek. A Chat GPT a felsőoktatásban. (AI in education. Customized education, learning assistants. Chat GPT in higher education.)

12.6. Az MI a mezőgazdaságban. Precíziós mezőgazdaság. (AI in agriculture. Precision agriculture.)

12.7. Az MI a gyártásban és a logisztikában. (AI in manufacturing and logistics.)

12.8. Önvezető járművek (Self-driving vehicles)

12.9. Az MI az egyes szolgáltatási szektorokban. Pénzügyi szolgáltatások, robottanácsadók. (AI in individual service sectors. Financial services, robo-advisors.)

12.10. Az MI a kreatív iparban. Kép- és videógeneráló MI-k és ezek felhasználása (AI in the creative industry. Image and video generating AIs and their use)

12.11. Az LLM-ek technológiai háttere, lehetőségei és korlátai (Technological background, opportunities and limitations of LLMs)

12.12. Az LLM-ek felhasználhatósága. „Prompt engineering”. Veszélyek és korlátok. (Applicability of LLMs. "Prompt engineering". Risks and limitations)

12.13. Az MI a jogi szolgáltatások területén. Hagyományos szövegfeldolgozó és klasszifikáló szoftverek (AI in the field of legal services. Traditional text processing, analytical and classification software)

12.14. Az LLM-ek felhasználása a jog területén: a Chat GPT-re épülő jogi applikációk (The use of LLMs in the field of law: legal applications based on Chat GPT)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: Tavaszi és őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítéséhez legalább 11 foglalkozáson jelen kell lennie a hallgatóknak, a félév során három hiányzás lehetséges. Aki ennél többet hiányzik az órákról, annak a félévközi feladatok teljesítésén kívül a félév végén szóbeli beszámoló formájában is számot kell adnia a tantárgy követelményeinek elsajátításáról.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Minden hallgatónak a félév során egy referátumot kell tartania egy félév elején vállalt témából, valamint egy Moodle tesztet kell kitöltenie A jegy az órai aktivitás, a referátum és a Moodle teszt együttes értékeléséből áll össze.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú érdemjegy, amely a következőképp alakul ki:

Órai aktivitással szerezhető pontszám: 10 pont, önként vállalt feladattal szerezhető pontszám 10 pont, Moodle teszt: 10 pont.

Elégtelen: 0-12; elégséges: 13-15; közepes: 16-18; jó: 19-21; jeles: 22 felett

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele a legalább elégséges jegy (13 pont). Évközi értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

3. Magyarország mesterséges intelligencia stratégiája https://ai-hungary.com/api/v1/companies/15/files/137203/view
4. Török – Ződi (szerk.): A mesterséges intelligencia szabályozási kihívásai - Tanulmányok a mesterséges intelligencia és a jog határterületeiről, Ludovika, 2021

17.2. Ajánlott irodalom:

11. History of AI (Wikipedia) - https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_artificial_intelligence
12. Csepeli György: Ember 2.0, Kossuth, Budapest, 2020

13. Andreas Häuselmann: Disciplines of AI: An Overview of Approaches and Techniques in B. Custers and E. Fosch-Villaronga (eds.), Law and Artificial Intelligence, Information Technology and Law Series 35, https://doi.org/10.1007/978-94-6265-523-2_3
14. Stephen Wolfram: What Is ChatGPT Doing and Why Does It Work? https://writings.stephenwolfram.com/2023/02/what-is-chatgpt-doing-and-why-does-it-work/
15. Fareed Shakhatreh: The Basics of Robotics https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/37806/Shakhatreh_Fareed.pdf
16. Thomas Davenport - Ravi Kalakota: The potential for artificial intelligence in healthcare, Future Healthc J. 2019 Jun; 6(2): 94–98. https://doi.org/10.7861%2Ffuturehosp.6-2-94
17. Balogh et al: A mesterséges intelligencia alapú megoldások fejlesztése és bevezetése az egészségügyben – kézműves manufaktúrától a gyártósorig? IME – 2022/2 https://doi.org/10.53020/IME-2022-206
18. John Bailey: AI in Education Technology Vol. 23, no. 4 https://www.educationnext.org/a-i-in-education-leap-into-new-era-machine-intelligence-carries-risks-challenges-promises/
19. Dietz Ferenc: A mesterséges intelligencia az oktatásban: kihívások és lehetőségek Scientia et Securitas vol 1. no 1. (2020) https://doi.org/10.1556/112.2020.00009
20. 43 Examples of Artificial Intelligence in Education https://onlinedegrees.sandiego.edu/artificial-intelligence-education/
21. AI in Agriculture — The Future of Farming, https://intellias.com/artificial-intelligence-in-agriculture/
22. Indrajit Ghosh - Uditendu Sarkar - Gouravmoy Banerjee: Artificial Intelligence in Agriculture: A Literature Survey https://www.researchgate.net/profile/Gouravmoy-Banerjee/publication/326057794_Artificial_Intelligence_in_Agriculture_A_Literature_Survey/links/5b35ab970f7e9b0df5d83ec6/Artificial-Intelligence-in-Agriculture-A-Literature-Survey.pdf
23. Erdeiné Késmárky-Gally Krisztina: A precíziós gazdálkodás jelentősége a mezőgazdaság versenyképességében https://doi.org/10.33565/MKSV.2020.02.03
24. Lindsay Moore: 10 AI use cases in manufacturing. https://www.techtarget.com/searcherp/feature/10-AI-use-cases-in-manufacturing
25. Bart De Muynck: The True Role Of AI In Logistics https://www.forbes.com/sites/forbestechcouncil/2023/08/17/the-true-role-of-ai-in-logistics/?sh=5de8a34051d3
26. Sudeep Srivastava: AI in Logistics Industry: Key Benefits and Use Cases https://appinventiv.com/blog/ai-in-logistics-industry/
27. Mesterséges intelligencia a logisztikában https://mle.hu/mesterseges-intelligencia-a-logisztikaban/
28. Veres Péter: Mesterséges intelligencia kiválasztása és felhasználási lehetőségei a logisztika területén Multidiszciplináris tudományok, 13. kötet. (2023) 1sz. pp. 32-41 https://doi.org/10.35925/j.multi.2023.1.4
29. Self-diriving car (Wikipedia) https://en.wikipedia.org/wiki/Self-driving_car
30. Sean Tucker: Self-Driving Cars: Everything You Need To Know https://www.kbb.com/car-advice/self-driving-cars/
31. Ződi Zsolt: A robottanácsadók jogi problémái. Állam és Jogtudomány (4) 2020. 108 – 128. https://jog.tk.hu/uploads/files/2020-04_ZODI-tan.pdf
32. Tojin T. Eapen, Daniel J. Finkenstadt, Josh Folk, and Lokesh Venkataswamy: How Generative AI Can Augment Human Creativity Harvard Business Review, 2023 /7-8

https://hbr.org/2023/07/how-generative-ai-can-augment-human-creativity

33. Dominik K. Kanbach, Louisa Heiduk, Georg Blueher, Maximilian Schreiter & Alexander Lahmann: The GenAI is out of the bottle: generative artificial intelligence from a business model innovation perspective. Review of Managerial Science, 2023 https://link.springer.com/article/10.1007/s11846-023-00696-z
34. Amato et al: AI in the media and creative industries https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1905/1905.04175.pdf
35. James Fodor: Intrinsic limitations of GPT-4 and other large language models, and why I'm not (very) worried about GPT-n https://forum.effectivealtruism.org/posts/6dphu3p8d5mQZEZzk/intrinsic-limitations-of-gpt-4-and-other-large-language
36. Prompt engineering (Wikipedia) https://en.wikipedia.org/wiki/Prompt_engineering
37. Ződi Zsolt (szerk): Jogi technológiák Ludovika, 2022.
38. Péter Homoki – Zsolt Ződi: Large Language Models and Their Possible Uses in Law http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.14315.41764

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Ződi Zsolt, PhD,
tudományos főmunkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKINTV27
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Mesterséges intelligencia és automatizáció a közigazgatásban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Artificial intelligence and automation in public administration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kiberbiztonsági és e-Közigazgatási Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. László Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: A tárgy gyakorlatorientált jellegének megfelelően kiemelt szerepet kap a legfrissebb ismeretek közös feltárása és feldolgozása, a csoportos feladatmegoldás, esettanulmányok megoldása.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A közigazgatási szervek döntéshozóinak figyelembe kell venniük a közszféra speciális szempontjait, mielőtt kihasználnák a mesterséges intelligencia hatékony átalakító erejét. A tárgy célja széleskörű áttekintés nyújtása a mesterséges intelligencia fejlődéséről, területeiről, alkalmazási módszereiről. Kiemelt szerepet kap a logikai következtetést végző szakértő rendszerek ismertetése és alkalmazási lehetőségeinek a bemutatása a közigazgatás területén, a szabályokon alapuló és jól modellezhető döntések meghozatala során.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): In public administration, decision-makers must take into account specific public sector considerations before they can realize the true transformational power of AI. The aim of the course is to provide a wide-ranging overview of the development, fields and methods of application of AI. A key role will be given to the presentation of logical conclusion expert systems and the presentation of their possibilities for applying them in the field of public administration, in making rules-based and well-modelled decisions.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Összefüggéseiben is képes értelmezni a közigazgatásra ható folyamatokat.

Képességei: Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására. Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír.

Autonómiája és felelőssége: A megfelelő irányítás mellett képes átfogó és komplex feladatok

önálló végzésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The correlations between processes influencing the state.

Capabilities: Handling different issues in an interdisciplinary manner establishing a synthesis characteristic to the concepts of public governance.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically. Possessing the skills to recognize and handle problems competently.

Autonomy and responsibility: He/she is capable of carrying out comprehensive and complex tasks on his/her own initiative.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Overview)

12.2. Mesterséges intelligencia és szakértői rendszerek (Artificial intelligence and expert systems)

12.3. Tudás, tudásmodellezés, következtető rendszerek (Knowledge, knowledge modelling, inference systems)

12.4. Szakértői rendszerek szolgáltatásai, architektúrája (Services and architecture of expert systems)

12.5. Szakértői rendszerek alkalmazásának a lehetőségei a közigazgatásban – jogi szakértői rendszerek (Possibilities for the use of expert systems in public administration - legal expert systems)

12.6. Szakértői rendszerek alkalmazásának a lehetőségei a közigazgatásban – közigazgatási döntéstípusok (The possibilities for the use of expert systems in public administration - types of administrative decisions)

12.7. Automatizálható döntések (Automatable decisions)

12.8. A mesterséges intelligencia értékének kimutatása a kormányzati munkában az INSEAD segítségével (Define a holistic AI strategy for government with INSEAD)

12.9. Közigazgatási folyamatok átalakítása a mesterséges intelligencia használatával – Bevezetés az esettanulmányba (Transforming administrative processes using AI - Introduction to the case study)

12.10. Közigazgatási folyamatok átalakítása a mesterséges intelligencia használatával – Vezetői kérdések és válaszok (Transforming administrative processes using AI - Leadership questions and answers)

12.11. Közigazgatási folyamatok átalakítása a mesterséges intelligencia használatával – Esettanulmány megoldása (Transforming administrative processes using AI - Solving a case study)

12.12. Esettanulmány készítése csoportokban (Create a case study in groups) I.

12.13. Esettanulmány készítése csoportokban (Create a case study in groups) II.

12.14. Összefoglalás (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 75%); rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, hivatalos) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Félévközi feladatok típusa: beadandó dolgozat (esettanulmány) és prezentáció. Téma: esettanulmány készítése egy kiválasztott közigazgatási folyamat mesterséges intelligenciával támogatott megoldására. Az esettanulmány terjedelme: min. 10 000 karakter. A tantárgy sikeres teljesítésének feltétele a feladatok határidőre való elkészítése. Az oktató az alábbi szempontok mentén értékeli a beadott és prezentált megoldást: szakmaiság, felkészültség, tájékozottság, irodalomfeldolgozás, prezentációs technika szintje.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy. Az értékelés alapja a 15. pontban meghatározott beadandó dolgozat (70%) és prezentáció (30%) összesített eredménye. Értékelés az elért pontok alapján: 88-100 jeles, 76-87 jó, 63-75 közepes, 51-62 elégséges, 0 - 50 elégtelen. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a gyakorlati jegy legalább elégséges szintű teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Futó Iván: Mesterséges intelligencia-eszközök – szakértő rendszerek – alkalmazása a közigazgatásban, Dialóg Campus, Budapest, 2019 ISBN 978-615-6020-59-8
2. Microsoft: Értékteremtő AI-stratégia definiálása a közigazgatásban – Online képzés,

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bernd W. Wirtz, Wilhelm M. Müller: Artificial Intelligence and the Public Sector—Applications and Challenges; Public Management Review; Volume 42, 2019 – Issue 7; Pages 596-615.
2. S. Russell, P. Norvig: Mesterséges Intelligencia - Modern megközelítésben, Panem Kft., 2005,
3. Futó Iván: Mesterséges intelligencia alkalmazások – szakértő rendszerek – a közigazgatásban, Új Magyar Közigazgatás 2019. június, 12. évfolyam 2. szám, 47-65.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. László Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁÁJTV31**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul): Mit üzen Bibó István a mának?**
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Importance of István Bibó Today
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar Állam- és Jogtörténeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szoboszlai-Kiss Katalin, PhD, tudományos főmunkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 14
   - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (7EA + 7 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (2 EA + 2 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 1 GY) (kéthetente tartott kurzus)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A tárgy célja Bibó István szellemi hagyatékának kutatása és elmélyítése. Elsősorban Bibó István jogbölcseleti, jogelméleti és közéleti munkásságát tárjuk fel. Bibó István a 20. századi magyar történelem emblematikus alakja, személyes élete a 20. századi elnyomó diktatúra történeti feltárására is alapot ad. Bibó István minden elnyomó rendszerrel szembenálló értelmiségiként, jogászként vagy éppen politikai elítéltként felszólalt, tevékenykedett és erkölcsi tartásával üzent. A tantárgy kiváló alkalmat ad a képzés keretei között Bibó István örökségének aktualizálására azzal a nem rejtett céllal, hogy új publikációk és kutatási eredmények szülessenek. Bibó István írásai örökérvényű gondolatokat tartalmaznak, a Szabadságszerető ember politikai tízparancsolata, a hatalommegosztásról írt munkája korukat megelőző eszmék megfogalmazását sűrűn tartalmazzák. Bibó István az 1956-os forradalom államminiszteréként kiállásával hitelesítette etikai maximáinak valóságos gyakorlatát. Bibó István a közéleti szerepvállalásra készülők számára iránymutató, számos irodalmi és képzőművészeti alkotót megihletett, tudományos feltárása szövegeinek folyamatos, tantárgyi oktatása sokat tesz emléke megőrzéséhez, eszméi életben tartásához.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to explore the intellectual legacy of István Bibó. The main focus of the course is on István Bibó's work in legal philosophy, legal theory and public life. István Bibó is an emblematic figure of 20th century Hungarian history, and his personal life also provides a basis for the historical exploration of the repressive dictatorship of the 20th century. As an intellectual, lawyer or political prisoner, István Bibó spoke out, acted and delivered a moral message against all oppressive regimes. The subject is an excellent opportunity to update István Bibó's legacy in the context of education, with the not hidden aim of producing new publications and research results. István Bibó's writings contain eternal ideas, the political ten commandments of the freedom-loving man, his work on the division of power, contain a dense formulation of ideas that are ahead of their time. István Bibó's stand as

Minister in the 1956 revolution gave credence to the real practice of his ethical maxims. István Bibó was an inspiration to many literary and artistic artists, and the ongoing scholarly exploration of his texts and the teaching of his works in schools do much to preserve his memory and keep his ideas alive.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Ismeri szakterülete általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a rokon szakterületekhez. Részletekbe menően ismeri az adott szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát. Ismeri szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Képességei: Elvégzi az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisét, az átfogó és speciális összefüggéseket szintetizálva megfogalmazza és ezekkel adekvát értékelő tevékenységet végez Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. A szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazza. Feladatai ellátása során együttműködik a kapcsolódó szakterületek képviselőivel.

Attitűdje: Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését. Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állításában.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan tervezi meg és végzi tevékenységeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: understanding concepts, usage, definitions, identifies, recognizes, names

Capabilities: developing debating, scientific critical public speaking,

Attitude: developing open-minded, empathetic skills is capable of routinely performing, presenting, managing, complying with, developing, applying, exploring, comparing, preparing, analyzing, illustrating

Autonomy and responsibility: Responsible/supervises independently, cooperates with others, provides guidance, capable of self-monitoring and correcting mistakes independently, makes decisions, formulates independent proposals, creative, leads, directs, corrects

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bibó István portréja (Portrait of István Bibó)

12.2. Bibó és a Márciusi Front (Bibó and the March Front)

12.3. A szabadságszerető ember tízparancsolata (The Ten Commandments of a Freedom-Loving Man)

12.4. A hatalommegosztás problémája (The problem of power sharing)

12.5. Etika és büntetőjog (Ethics and criminal law)

12.6. Bibó István válságelemzései: Válasz cikkek (István Bibó's analysis of the crisis)

12.7. 1956 államminisztere (1956 Minister of State)

12.8. A fogoly Bibó (The Prisoner Bibó)

12.9. Az elnyomó rendszer foglya (Prisoner of the regime)

12.10. Bibó az értelmiségi és közíró (Bibó the intellectual and public writer)

12.11. Hanák Gábor és Huszár Tibor interjúi (Interviews with Bibó (Gábor Hanák and Tibor Huszár))

12.12. Bibó István halála. Az Emlékkönyv (The death of István Bibó. The István Bibó Memorial Book)

12.13. Bibó recepciótörténet és a Bibó István Szakkollégium (Bibó's reception history)

12.14. Bibó István emlékezete (István Bibó's memory)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 2/3-án való jelenlét elvárt. Az esetleges hiányzások pótlását beadandó dolgozatokkal lehet kiváltani. Az aláírás feltétele az órák 2/3-n való jelenlét és a kötelező irodalmak olvasása. A hallgató a szemináriumokon köteles részt venni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A szemináriumokra kiadott szövegek ismeretének ellenőrzése az órán az oktató által feltett vitaindító kérdésekre adott szóbeli válaszok. Hiányzás esetén a pótlást utólag írásban, beadandó jegyzet formájában elfogadható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: lásd 14. pont.

Az aláírás feltétele az órákon való jelenlét 2/3-os arányban, az esetlegesen elmaradt feladatok pótlása egy referátum megtartása és a kötelező irodalmak olvasása.

16.2. Az értékelés:

Az aláírást követően a szemináriumi dolgozat (esszé) értékelése érdemjeggyel.

Az értékelés: 60%referátum; 20% órai munka; 20% szemináriumi dolgozat. Lásd 14. pont.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges (GYJ). gyakorlati jegy

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

BIBÓ István 1986a [1942]. Elit és szociális érzék. In: Uő. Válogatott tanulmányok. Első kötet, 1935–1944. Magvető Könyvkiadó, Budapest

BIBÓ István 1986b [1944]. Jogszerű közigazgatás, eredményes közigazgatás, erős végrehajtó hatalom. In: Uő. Válogatott tanulmányok. Első kötet, 1935–1944. Magvető Könyvkiadó, Budapest

BIBÓ István 1986c [1947]. Az államhatalmak elválasztása egykor és most. In: Uő. Válogatott tanulmányok. Második kötet, 1945–1949. Magvető Könyvkiadó, BudapestBIBÓ István 1986a [1942].

BIBÓ István A szabadságszertő ember politikai tízparancsolata. Budapest, 1938–1940.; Magyarok!

Budapest, 1956.; Tervezet a magyar kérdés kompromisszumos megoldására. Budapest, 1956.; Levél Nagy Imréhez. Budapest, 1956.; Magyarország helyzete és a világhelyzet. Budapest, 1957.

17.2. Ajánlott irodalom:

DÉNES Iván Zoltán (szerk.) 2016–2018–2020. Bibó István összegyűjtött írásai. 1–3. kötet. Kalligram Kiadó, Budapest .

GYARMATI György – KUKORELLI István (szerk.) 2009. Kortársak Bibóról. Előadások a Bibó István Szakkollégiumban. ELTE, Budapest.

HUSZÁR Tibor 1989. Bibó István. Beszélgetések, politikai-életrajzi dokumentumok. Kolonel, Debrecen.

KENEDI János (szerk.) 1996. A fogoly Bibó István vallomásai az 1956-os forradalomról. 1956-os Intézet, Budapest.

KUKORELLI ISTVÁN – SZOBOSZLAI-KISS KATALIN: Aki a tízparancsolata szerint élt – Bibó István emlékezete, Méry Ratio kiadó, 2024.

.

Budapest, 2025. 08. 27.

Dr. Szoboszlai-Kiss Katalin sk.

tudományos főmunkatárs

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM54
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Modern piacelmélet
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Modern Industrial Organization
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Fülöp Katalin, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A modern piacelmélet a vállalatokra és az iparágakra vonatkozó legfrissebb elméleti eredményeket empirikus bizonyítékokkal ötvözve mutatja be. Túllép a hagyományos szerkezet-magatartás-teljesítmény megközelítésen és felhasználja a mikroökonómia legújabb fejleményeit: a tranzakciós költségeken alapuló elemzést, a játékelméletet, a piacok megtámadhatóságának elméleteit és az információelméletet. A piac gazdaságtana a tökéletesen versenyző modellhez a valódi életből vett súrlódásokat ad hozzá, mint amilyen a korlátozott információ, az árváltoztatás költsége, a kormányzati intézkedések, vagy olyan korlátok, amelyek meggátolják új vállalatok belépését a piacra. Ezek a témák, amelyek alapvető fontosságúak, ha hétköznapi problémákra szeretnénk alkalmazni a piaci szervezetek elméleteit, számos közpolitikai vita középpontjában állnak, és a közelmúltban jelentős mennyiségű kutatás tárgyát képezték.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Modern industrial organization combines the latest theories with empirical evidence about the organization of firms and industries. It goes beyond the descriptive traditional structure-conduct-performance approach by using the latest advances in microeconomic theory, including transactioncost analysis, game theory, contestability, and information theory. The study of industrial organization adds to the perfectly competitive model real-world frictions such as limited information, costs of adjusting prices, government actions, and barriers to entry by new firms into a market. These topics, essential for applying the theories of industrial organization to everyday problems, are at the heart of many public policy debates and are the focus of considerable recent research.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: Ismeri a modern piacelmélet alapjait. Megfelelő áttekintéssel rendelkezik a modern piacokkal kapcsolatos komplex tudnivalók szintetizálására.

Képességei:

Attitűdje: Átfogó gazdaságtudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel. Törekszik a megszerzett átfogó modern piacelméleti ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban modern piacelméleti módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familar with the basics of modern indutstrial organization. He/she is familar with the comprehensive synthesis of the complex knowledge of modern markets.

Capabilities: He/she is capable of interpreting and executing strategies at modern market. He/she is capable creating economic working hypothesis using his/her theoretical background while being familiar with its methodological background.

Attitude:

Autonomy and responsibility: Autonomy and responsibility: He/she applies a wide range of methods and techniques of modern industrial organizational in practice independently in contexts varied in complexity and certainty.

11. Előtanulmányi követelmények: Mikroökonómia - ÁKNGTO01, illetve lehetséges az ÁKNGTB07 is

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A vállalat. Fúziók és felvásárlások. Méretgazdaságosság és választékgazdaságosság. Életképességi tanulmányok. (The firm. Mergers and acquisitions. Economies of scale and economies of scope. Survivorship Studys).

12.2. A tökéletes verseny. Hatékonyság és jólét. Be-és kilépés, megtámadhatóság. A belépési korlátok mérete az egyes iparágakban. (Perfect competition. Efficiency and welfare. Entry and exit, contestability. The size of entry barriers by industry).

12.3. A monopolista viselkedés. Járadékvadászat. A kormányzat által létrehozott monopóliumok, természetes monopólium. Monopszónium és domináns vállalat. (Monopoly behavior. Rent-seeking behavior. Goverment-created monopolies, natural monopoly. Monopsony and dominant firm).

12.4. Miért kartellforma? Kartellek és árháborúk. A fogyasztók nyernek a kartellek kudarcaiból. (Why cartels form? Cartels and price wars. Consumer gain as cartels fail).

12.5. Játékelmélet. Egyidőszakos oligopólium modellek, többidőszakos játékok. Kevert stratégiák. (Game theory. Single-period oligopoly models, multiperiod games. Mixed stratigies).

12.6. Termékdifferenciálás és monopolisztikus verseny. Iparági szerkezet és teljesítmény. (Product differentiation and monopolistic competition. Industry structure and performance).

12.7. Árdiszkrimináció. Újraértékesítés. A kétrészes ár, a kapcsolt értékesítés, árcsomagok közti választás, árverések. (Price discrimination. Resales. Two-part tariff, tie-in sales, selection of price schedules, auctions).

12.8. Nem kooperatív stratégiai viselkedés. Ragadozó és limit-árképzés. A versenytársak költségének növelése. Kooperatív stratégiai viselkedés és a bíróságok szerepe. (Noncooperative strategic behavior. Predatory and limit pricing. Raising rivals' costs. Cooperative strategic behavior and the role of the courts).

12.9. Vertikális integráció. Integráció a tranzakciós költségek csökkentésére. Outsourcing. transzfer-árazás. Vertikális korlátozások. Franchising. (Vertical integration. Integration to lower transaction costs. Outsourcing, transfer-pricing. Vertical restrictions. Franchising).

12.10. Információ, korlátozott információ az árról és a minőségről. A turistacsapda-modell. Információ és reklám. Terméktámogatás és hamis reklámok. A hazugság határa, csalásellenes törvények. (Information, limited information about price and quality. The tourist-trap model. Information and Advertising. Promotions and false advertising. Limits to lying and antifraud laws).

12.11. Dinamikus modellek. A monopólium választása a bérbeadás és az értékesítés között. Szabadalmak, szerzői jogok, védjegyek. Szabadalmak, díjak, kutatási szerződések és közös vállalatok. Az innovációk optimális időzítése. (Dynamic models. Renting versus selling by a monopoly. Patents, copyrights, and trademarks. Patents, Prizes, Research contracts, and joint ventures. Optimal timing of innovation).

12.12. Trösztellenes törvények és politikák. Piaci erőfölény és a piac fogalma. Árrögzítési és outputmegállapodások. Információcsere a versenytársak között. Kizáró intézkedések és a stratégiai viselkedés más formái. (Antitrust laws and policy. Market power and the definition of markets. Price-fixing and output agreements. Information exchanges among competitors, Exclusionary actions and other strategic behavior).

12.13. Szabályozás és dereguláció. A monopóliumok átalakítása versenyzőbb vállalatokká. (Regulation and deregulation. Making monopolies more competitive).

12.14. Összefoglalás.(Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a tanórák minimum 75%-án részt venni, mely az aláírás feltétele. A hiányzás orvosi igazolással fogadható el, és beadandóval pótolható.A mulasztás szankciója az aláírás megtagadása.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Félévközi feladat két eredményes zárthelyi dolgozat teljesítése. Igazolt hiányzás esetén az egyik zárthelyi dolgozat pótolható, két zárthelyi csak különösen indokolt esetben pótolható. Javító zárthelyi nincs. Az eredménytáblázat a következő: 51% alatt elégtelen, 51% – 62% elégséges, 63% – 74% közepes, 75% – 86% jó, 87% felett jeles. Az első zárthelyi a tematika 1-6. pontja, a második zárthelyi a tematika 7-13. pontja

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy két eredményes (legalább elégséges) zárthelyi dolgozat teljesítésével. Igazolt hiányzás esetén az egyik zárthelyi dolgozat pótolható, két zárthelyi csak különösen indokolt esetben pótolható. Javító zárthelyi nincs. Az eredménytáblázat a következő: 51% alatt elégtelen, 51% – 62% elégséges, 63% – 74% közepes, 75% – 86% jó, 87% felett jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Carlton, D.W.- Perloff, J.M.: Modern piacelmélet, Panem Kiadó, Budapest, 2006.(ISBN

9789635453412)
2. Pepall, L.-Richards, D.J.-Norman, G.: Piacelmélet - Modern megközelítés gyakorlati alkalmazásokkal-,HVG-ORAC, Budapest, 2008.(ISBN 9789632580341)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bishop, Simon – Walker, Mike: Az európai közösségi versenyjog közgazdaságtana – Alapfogalmak, alkalmazások és mérési módszerek – Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központ, Budapest, 2011. (ISBN 9789630819930)
2. Krugman, P.R.-Obstfeld, M.: Nemzetközi gazdaságtan – Elmélet és gazdaságpolitika-, Panem Kiadó, Budapest, 2003. (ISBN 9789635453399)
3. Roóz József: A menedzsment alapjai, BGF-Perfekt, Budapest, 2009. (ISBN 9789633946695)

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Fülöp Katalin, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM30
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Multi-dimenziós Európa - a differenciált integráció elméleti és gyakorlati kérdései az EU-ban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Multi-Dimensional Europe - Theory and Practice of Differentiated Integration in the EU
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa- tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Válság idején a már meglévő paradigma, az intézményi rendszerek és szerepek, valamint a politikai döntéshozatali folyamatok is újraértelmeződnek. Hogy ezt megérthessük, az európai integrációs folyamatokat és eredményeket/következményeket is meg kell értenünk. A kurzus célja az európai integráció fontos vektorjának, a differenciált integrációnak (DI) a bemutatása. Bár ez messze nem új mechanizmus (a Római Szerződés megkötése óta létezik), csak az elmúlt tizenöt évben vált az európai integráció hivatalos irányává. A DI terjedése befolyásolja a politikai versengést, a politikai fejleményeket és a tagállamok közötti kapcsolatokat, valamint az EU jövőjének alakulását is. A kurzus célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a differenciált integráció fogalmát. A diákok megismerkednek a DI politikai, jogi és tudományos koncepciójának fejlődésével, és képesek lesznek megérteni a válságkezelést a DI keretei között.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): In times of crises the existing paradigm, the political modes, the institutional systems and roles as well as the policy-making processes are reinterpreted and affected. In order to understand this, the European integration processes and outcomes have to be understood as well. The aim of this course is to introduce one important vector of current developments in European integration, the differentiated integration (DI). Although it is far from new (It has existed since the establishment of the Treaty of Rome), it only in the last fifteen years has become an official course for European integration. The spread of DI affects politics, policy-developments and the relationship between Member States as well as the shape the future of the EU. The aim of the course is to introduce the concept of differentiated integration to students. Students get acquainted with the evolution of the political, legal and academic concept of DI and will be able to understand crisis management in the context of DI.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.

Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeletében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

Attitűdje: Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

Autonómiája és felelőssége: Felelős módon őrködik szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Understands and interprets the most important relations in social sciences, with confident practical use of the acquired knowledge.

Capabilities: Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

Attitude: Making decisions independently and responsibly in work-related and social conflict situations , and representing the interests of those he/she is responsible for consistently.

Autonomy and responsibility: In his/her professional work, he/she protects responsibly the adherence to the strict ethical rules of researches and analyses in social sciences , and he/she undertakes to raise and answer new ethical issues.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, áttekintés (Introduction, overview)

12.2. A differenciált integráció fogalmának alakulása (Evolution of the concept of differentiated integration)

12.3. Tipológia - többsebesség, a la Carte, változó geometria (Typology – multi speed, a la Carte, variable geometry)

12.4. Elméleti magyarázatok (Theoretical explanations)

12.5. A DI új elmélet? (Is DI a new theory?)

12.6. DI a szakpolitikai fejlesztésekben (DI in the policy developments)

12.7. DI a politikai vitákban (DI in the political debates)

12.8. DI az intézményi reformokban (DI in the institutional reforms)

12.9. Európa normatív hatalma(Normative Power Europe)

12.10. A DI hatása az uniós polgárok identitására (Effects of DI on the identity of EU citizens)

12.11. Európai kormányzás és az integráció differenciált módja (European governance and the differentiated way of integration)

12.12. DI az EU jövőbeli forgatókönyveiben (DI in the EU's future scenarios)

12.13. DI a jelenlegi politikai vitákban (DI in current political debates)

12.14. DI vagy szétesés? (DI or disintegration?)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi

félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

75%-os részvétel a tanórákok. A távollét igazolására orvosi vagy munkáltatói igazolás megküldése az okatató számára elektronikusan.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Referátum (50%) és a 10 oldalas házi dolgozat (50%).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

75%-os részvétel a tanórákok. A távollét igazolására orvosi vagy munkáltatói igazolás megküldése az okatató számára elektronikusan.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók a referátumra (50%) és a 15 oldalas házi dolgozatra (50%) megajánlott jegyet kapnak, amennyiben a jegy nem felel meg a hallgató számára, úgy a félév végén szóbeli vizsgát tehet.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Koller Boglárka (2012): Klubtagságok az EU-ban. A differenciált integráció gyakorlati és elméleti vonatkozásai. Politikatudományi Szemle. XXI/1. 32–57.
2. Leuffen, Dirk and Rittberger, Berthold and Schimmelfennig, Frank (2013): Differentiated integration. Explaining Variation in the European Union, Palgrave Macmillan, pp. 287., ISBN: 9780230246430
3. Koller Boglárka (2012): „The takeoff after Lisbon. The practical and theoretical implications of differentiated integration." World Political Science Review, Volume 8., Issue 1, Published Online.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Andersen, S. S. and N. Sitter (2006): „Differentiated Integration: What is it and How Much Can the EU Accommodate?", Journal of European Integration, 28 (4), p. 313-330.
2. Avbelj Matej (2008): „Revisiting Flexible Integration in Times of Post-enlargement and Lustration of EU Constitutionalism", In: Croatian Yearbook of European Law and Policy, Vol. 4 No. 4.
3. Boele-Woelki, Kathrina (2008): „To be or not to be: enhanced cooperation in international divorce law within the European Union", Victoria University of Wellington Law Review, 39 (4), p. 779-792.
4. De la Serre, F. and Wallace, Hellene (1997): „Flexibility and Enhanced Cooperation in the European Union: Placebo rather than Panacea", Notre Europe' Research and Policy Paper no. 2, September 1997.
5. De Neve, Jan-Emmanuel (2007): „The European Onion? How differentiated integration is reshaping the EU?", European Integration, Vol.29. No.4, p. 503-521

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koller Boglárka, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM53
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi fiskális és monetáris pénzügyek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International fiscal and monetary finances
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy a költségvetési és monetáris politikára fókuszáló közgazdaságtudományi gondolkodás fejlődéstörténetének megjelenítése által kalauzolja a hallgatókat a költségvetési és monetáris pénzügyek területén. A költségvetési és monetáris politika különféle szegmensei így megjelennek a Makroökonómia, a Gazdaságpolitika, a Pénzügytan, az Államháztartástan, a Nemzetközi gazdaságtan, a Nemzetközi pénzügyek, az Elmélettörténet, az Európai integráció stb. tantárgyak keretein belül is. A tárgy az említett területek egyfajta keresztmetszeti vizsgálatát kínálja úgy, hogy magát a fiskális és monetáris politika elméletét és gyakorlati vonatkozásait állítja a tárgyalás középpontjába. .

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject guides students through the history of the development of economics thinking in the field of fiscal and monetary policy in the field of fiscal and monetary finance. Also within the subjects of International Finance, History of History, European Integration, etc. The subject offers a kind of cross-sectional study of these fields, focusing on the theory and practical aspects of fiscal and monetary policy itself.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A fiskális és monetársi folyamatok, összefüggések ismeretet. Intézményi, társadalmi és nemzetközi kontextus ismerete a gazdaságpolitikában.

    Képességei: A fiskális és monetáris politika mechanizmusainak megértése. A gazdaságpolitikai döntéshozatalt mozgató közgazdasági racionalitás átlátása. Fiskális és monetársi döntések gazdasági és társadalmi hatásainak átlátó képessége.

    Attitűdje: Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Elkötelezett a közjó felismerése és előmozdítása iránt. Tudatosan keresi a megoldandó közgazdálkodási és közpolitikai problémákat, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.

Autonómiája és felelőssége: Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt. A szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knowledge of fiscal and monetary processes and relationships. Knowledge of institutional, social and international context in economic policy.

Capabilities: Understanding the mechanisms of fiscal and monetary policy. Understanding of economic rationality that drives economic policy making. Structural view about the economic and social impact of fiscal and monetary decisions.

Attitude: An open-minded and receptive approach towards new findings of economic theory and practice. A commitment to recognize and promote the common good. A motivation to find and solve economic and public policy issues, exhibiting innovative and proactive behaviour in managing economic problems.

Autonomy and responsibility: He/she is proactive in providing solutions to problems, developing strategies, facilitating cooperation between teams and colleagues within and across organizations. When posing professional questions, he/she considers the economic and non-economic consequences independently and responsibly. He/she assumes and takes responsibility for the consequences his/her actions have on other fields/ departments.

11. Előtanulmányi követelmények: makroökonómia, gazdaságpolitika

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Fiskális politika a modern vegyes gazdaságokban, bevezető óra

12.2. Makroökonómiai alapmodellek a költségvetési politika hatásosságának értelmezéséhez: IS-LM rendszer és Mundell-Flemming modell

12.3. Aktív gazdaságpolitikától a szabálykövetés felé: Phillips-görbe doktrína és monetarista kritikája, a gazdaságpolitika hatástalansága, kormányzat csalási hajlama

12.4. A költségvetési politika fenntarthatósága

12.5. Intézményi szempontok: A szabályok szerepe a fiskális politikában, fiskális politikai szabályok a Gazdasági és Monetáris Unióban. A fiskális fegyelem megteremtésének egyéb intézményi eszközei.

12.6. A költségvetési hiány politikai gazdaságtana: adókisimítás elve, Wagner-törvény, fiskális illúzió, politikai- és választási rendszerek jelentősége fiskális kérdésekben.

12.7. A közalap probléma és a költségvetési döntéshozatal, A politikai üzleti ciklusok, Költségvetési kiigazítás és államháztartási reform

12.8. Nemzetközi monetáris transzmisszió. Taylor-szabály és Pool-modell.

12.9. Monetáris célkitűzés típusok. A pénzügyi represszió elmélete és az infláció, mint jelenség. A magas és hiperinfláció tulajdonságai, kialakulásának okai, kezelése.

12.10. Válság és válságtünetek. Pénzügyi válságok fajtái. Első és második generációs bank és valutaválságok. Early warning. Fertőzés veszélye a pénzpiacon. A világgazdasági válságok hatása a közpénzügyekre

12.11. Monetáris politika válságok idején, heterodox és unortodox eszköztár, Monetáris politika az eladósodott államháztartás szolgálatában: quantitative easing és tapering.

12.12. Pénzügyi ragályosság és pénzügyi integráltság: elemzés a bankszektoron keresztül

12.13. Államkötvénypiac optimális futamidő és optimális devizaarány, államkötvényhozamok és a devizaárfolyam kapcsolata, államkötvényhozamok és a FED/ECB kamatok kapcsolata, lakossági és intézményi befektetők viselkedése az állampapírpiacon

12.14. Pénzügyi ciklusok és a hitelválság. A túlzott eladósodás következményei és kezelése fiskális és monetáris eszközökkel.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megszerzéséhez az elvárt részvétel legalábbaz órákon 70%-os részvétel.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egyéni és kollektív feladatok teljesítése. Aktív részvétel a szemináriumon és a kis csoportlétszámú előadásokon. Csoportmunkában, esettanulmány-elemzésbe aktív részvétel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

legalább 70%-os részvétel az órákon

16.2. Az értékelés:

Órai aktivitás, beadandó esettanulmányelemzés, prezentáció

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Benczes István – Kutasi Gábor : Költségvetési pénzügyek, 2010 ISBN: 9789630589185

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kutasi Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁKKTM118**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi kapcsolatok elmélete
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Theory of International Relations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % elmélet, 0 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Mesterszak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Egedy Gergely, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A „Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe” tárgy azt a célt szolgálja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a nemzetközi kapcsolatok legfontosabb elméleti kérdéseivel. Globalizálódó világunkban ugyanis egyre nagyobb szükség van a nemzetközi kitekintés képességére. A tantárgy nézőpontját a politikatudomány határozza meg, de a kurzus más szakterületekre is épít. A tantárgy foglalkozik a tudományterület kialakulásával, a nemzetközi kapcsolatok történetének főbb korszakaival, a külpolitika elemzésével, a diplomácia funkcióival, a háborúk és az intervenciók típusaival, a terrorizmussal, a nemzetközi szervezetekkel, a nemzetközi kapcsolatok világgazdasági hátterével, az Észak-Dél ellentéttel, valamint a kultúrának és a vallásnak a nemzetközi kapcsolatokban játszott szerepével.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course "Introduction to International Relations Theory" is to introduce students to the most important theoretical issues in international relations. In our globalizing world, there is an increasing need for the ability to have an international perspective. The course is based on a political science perspective, but also draws on other disciplines. The course will cover the development of the discipline, the main periods in the history of international relations, the analysis of foreign policy, the functions of diplomacy, types of war and intervention, terrorism, international organisations, the world economy of international relations, the North-South divide, and the role of culture and religion in international relations.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Segít az egyre bonyolultabb nemzetközi viszonyokban való tájékozódásban. A cél olyan szakemberek képzése, akik képesek arra, hogy megfeleljenek az európai integrációs folyamatból adódó kihívások kezelésére.

Képességei: A nemzetközi kitekintés képességére a közigazgatási dolgozóknak is egyre nagyobb szükségük van.

Attitűdje: A hallgatók megtanulnak elemzői szemléletben, szűkebb és tágabb összefüggésben, rendszerszemléletben viszonyulni az őket körülvevő valósághoz.

Autonómiája és felelőssége: Képessé teszi a hallgatókat nemzetközi pályázatok elkészítésére, megírására.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: It helps you navigate the increasingly complex international landscape. The aim is to train professionals capable of meeting the challenges of the European integration process.

Capabilities: The ability to have an international outlook is also increasingly needed by public administrators.

Attitude: Students learn to relate to the reality around them in an analytical, systemic and broader context.

Autonomy and responsibility: It enables students to prepare and write international proposals.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nemzetközi kapcsolatok elméletének fejlődése (The development of international relations theory)

12.2. A nemzetközi kapcsolatok főbb korszakai. 1648-1789. (The main periods in international relations 1648-1789)

12.3. A „hosszú" XIX. század. (The „long" 19th century)

12.4. A „rövid" XX. század. (The „sort" 20th century)

12.5. A nemzetközi kapcsolatok lehetséges értelmezései. A nemzetközi rendszer típusai. (Possible interpretations of international relations. Types of international system)

12.6. Állam és nemzet. Nacionalizmus. (State and nation. Nationalism)

12.7. A külpolitika elemzése. Orientációk, szerepek, célok. Analysis of foreign policy. Orientations, roles, objectives)

12.8. A külpolitikai döntéshozatal. A diplomácia funkciói. (Foreign policy making. Funktions of diploacy)

12.9. A háborúk típusai. (Types of wars)

12.10. Intervenció és propaganda a nemzetközi kapcsolatokban. (Intervention and propaganda in international relations)

12.11. A terrorizmus mint az intervenció rendhagyó formája. (Terrorism as an unconventional form of intervention)

12.12. Az Észak-Dél szakadék. Függőség és modernizáció. (The North-South divide. Dependence and modernisation)

12.13. A „fenntartható fejlődés" dilemmái. (Dilemmas of „sustainable development")

12.14. Kultúra és vallás a nemzetközi kapcsolatokban. (Culture and religion in international relations)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A félév végi aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel feltételeinek megfelelő teljesítése, a tanórák legalább 60%-ának látogatása.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való részvétel feltételeinek megfelelő teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Vizsga eredménye alapján, a vizsga típusa kollokvium.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Egedy Gergely: Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe, 2. kiadás, HVGORAC, Budapest, 2011, ISBN:978-963-258-136-1

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Galló Béla: A túlélés tudománya, Helikon, Budapest, 2000, ISBN: 963-208-616-3
2. Romsics Gergely: A lehetetlen művészete, Osiris, Budapest, 2009, ISBN: 978-963-276-040-7
3. Mingst, Karen: A nemzetközi kapcsolatok alapjai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2011, 1-407. ISBN: 978-963-338-042-0

Budapest, 2021.12.20.

Dr. Egedy Gergely, CSc
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM16
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi kapcsolatok elmélete: szakszövegolvasás-szeminárium
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Theories of International Relations: Reading the Classics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Hettyey András, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja bevezetést adni a hallgatóknak egy tudományágba, amelyet talán nem tudatosan, de naponta maguk is alkalmaznak: a nemzetközi kapcsolatok elméleteibe. A kurzus áttekinti a legfontosabb elméleteket és megközelítéseket, valamint azok kritikáit és hiányosságait. A kurzus célja a nemzetközi folyamatok mélyebb és sokszínűbb megértése.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The goal of the course is to give an introduction to the theories of internationa relations, whose basic assumptions we all apply on a daily basis even if we are not aware of it. The course gives an overview on the most important theories of IR and their critiques and shortcomings. The goal is to achieve a deeper and more variegated understanding of the international system.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri és érti a nemzetközi kapcsolatok elméleteit.

Képességei: Képes arra, hogy alkalmazza a nemzetközi kapcsolatok elméleteit.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal az általa végzett munkáért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Has a knowledge and understanding of the theories of international relations.

Capabilities: Can apply the theories of international relations.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: He/she takes the responsibility for the work he/she has done.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés - Introduction

12.2. Realizmus I. - Realism I.

12.3. Realizmus II. - Realism II.

12.4. Liberalizmus I. - Liberalism I.

12.5. Liberalizmus II. - Liberalism II.

12.6. Konstruktivizmus I. - Constructuvusm I.

12.7. Konstruktivizmus II. - Constructivism II.

12.8. Poszt-struktralizmus - Post-structuralism

12.9. Neokolonializmus - Neocolonialism

12.10. Feminizmus - Feminism

12.11. A külpolitikaelemzés I. - Foreign Policy Analysis I.

12.12. A külpolitikaelemzés I. - Foreign Policy Analysis II.

12.13. A külpolitikaelemzés III. - Foreign Policy Analysis III.

12.14. Összegzés - Conclusions

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások 75%-án részt venni. Pótlás egyéni megbeszélés szerint, beadandó dolgozat írásával.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Zárthelyi dolgozat a félév utolsó óráján. 50%-tól elégséges, 60%-tól közepes, 70%-tól jó, 80%-tól jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgató köteles az órák 75%-án részt venni.

16.2. Az értékelés:

Órai részvétel és elégséges vagy jobb jegy az írásbeli vizsgán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Dunne - Smith - Kurki: Theories of international relations. OUP, Oxford 2016. 978-0198707561
2. Jackson - Sorensen: Introduction to international relations. OUP, Oxford 2010. 978-0199548842

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Hettyey András, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁTKTB55**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi Légijog
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Aviation Law
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 80 % elmélet, 20 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Sipos Attila, PhD., tudományos főmunkatárs (NKE EJKK Távközlési- Légi és Világűrjogi Kutatóintézet).
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** Össz. óraszám/félév: 14
   - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (4 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A légijog, mint a nemzetközi jog minőségileg elkülönült, sajátos struktúrával rendelkező része, a tengerjog évszázados hagyományaiból merítve vált a jogtudomány egyik legfiatalabb és modern ágává. Egyedi voltát a repülésbiztonsággal, és a légiközlekedés-védelemmel szemben támasztott rendkívül szigorú követelmények teremtik meg. Az kurzuson feldolgozásra került a témát szabályozó két legfontosabb szerződés: a nemzetközi polgári repülésről szóló Chicagói Egyezmény (1944), valamint a nemzetközi légifuvarozásra vonatkozó egyes jogszabályok egységesítéséről szóló Montreali Egyezményt (1999). Emellett átvesszük a többi, a téma szempontjából releváns nemzetközi egyezményt és hazai jogszabályt. A kurzus során külön hangsúlyt helyezünk a drónok szabályozási környezetére is.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Aviation law, as a qualitatively distinct part of international law with its own specific structure, has developed into one of the youngest and most modern branches of jurisprudence, drawing on centuries of maritime law tradition. The stringent regulatory framework governing aviation safety and air traffic management is the primary factor contributing to the aircraft's distinctiveness. The course encompasses the two most significant treaties governing the subject: the Chicago Convention on International Civil Aviation (1944) and the Montreal Convention on the Unification of Certain Rules for International Carriage by Air (1999). Furthermore, a review of additional international agreements and domestic legislation relevant to the topic will be conducted. The programme will also place particular emphasis on the regulatory environment for drones.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Megismeri a nemzetközi jog alapelveit, intézményeit, a nemzetközi kapcsolatok összefüggésit a légijogi diszciplínán keresztül. Megérti a nemzetközi légi közlekedés védelmi, hatósági és kereskedelmi aspektusait. Átlásja a repülési iparág technikai, szabályozási és pénzügyi rendszerét.

Képességei: Képes összetetten értelmezni egy nemzetközi folyamatot (pl. légijáratok engedélyezése), adott szakmai kihívást (pl. légtérsértés), látva annak állami (hatósági, diplomáciai), szabályozási (engedélyek, eljárások), valamint gazdasági következményeit. Logikusan képes értelmezni az összefüggéseit az iparági eseményeknek (pl. baleset, védelmi kérdések, biztonsági követelmények).

Attitűdje: Nyitottá válik a légi közlekedésben rejlő szakmai lehetőségekre, mert látja annak komplex rendszerét, felismeri jelentőségét és szerepét egy nemzet életében.

Autonómiája és felelőssége: Önállóan értékeli és értelmezi az alapkövetelményeit a nemzeti légtér használatának, különösen a nem betartókkal (légijármű üzemeltetőkkel, szolgáltatókkal) szembeni fellépés tekintetében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Learns the principles, institutions and relations of international law through the discipline of aviation law. Understands the safety, security, regulatory and commercial aspects of international aviation. Understands the technical, regulatory and financial system of the aviation industry.

Capabilities: Able to interpret an international process (e.g. flight authorization), a given professional challenge (e.g. airspace violation) in a complex way, seeing its State (authority, diplomatic), regulatory (permits, procedures) and economic consequences. Able to logically interpret the connections of industry events (e.g. accident, security issues, safety requirements).

Attitude: Becomes open to the professional opportunities inherent in aviation, because sees its complex system, recognizes its significance and role in the life of a nation.

Autonomy and responsibility: It independently assesses and interprets its basic requirements for the use of national airspace, in particular with regard to take action against non-compliant aircraft operators or service providers.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A légi közlekedési iparág bemutatása, jelentősége; Közjog:

12.2. Légijárművek (drónok, helikopterek, repülőgépek);

12.3. Légtér használata (nemzetközi és nemzeti légterek);

12.4. Repülésbiztonság;

12.5. Légiközlekedés-védelem;

12.6. Magánjog:

12.7. Légitársasági kárfelelősség;

12.8. Gyakorlat.

Description of the subject, curriculum (English)

12.1. Introduction the aviation industry and its importance; Public aviation law:

12.2. Aircraft (drones, helicopters, airplanes);

12.3. Usage of airspace (international and national airspaces);

12.4. Aviation safety;

12.5. Air transport security;

12.6. Private aviation law:

12.7. Air carrier liability;

12.8. Practice.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatóknak nappali munkarenden legalább 10, levelező munkarenden pedig legalább 4 tanórán részt kell venniük. Az ezt meghaladó hiányzás esetén a hallgatónak egy 5.000-7.000 karakteres (minden leütés) beadandót kell írnia a kihagyott alkalmon elhangzott témából, amelyet a tárgyfelelőssel kell egyeztetnie. A leadási határidő a szorgalmi időszak utolsó hetének utolsó napja.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév végén a hallgatók egy zárthelyi dolgozatban kell számot adjanak a félév tananyagából.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. pontban meghatározott órai jelenlét és az esetleges – elfogadható minőségben leadott – pótló feladat leadása.

16.2. Az értékelés:

Zárthelyi dolgozat (elégséges 60% +; közepes 70%+; jó 80%+; jeles 90%+).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges osztályzat elérése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Sipos Attila: *Nemzetközi légijog.,* ELTE Kiadó, Budapest, 2021. november, 3. kiadás, Tankönyv, 1-444. o.
2. Sipos, A.: *International Aviation Law. Regulations in Three Dimensions,* Springer Nature Switzerland, 1st ed., September 2024, pp. 1-460.
3. Dempsey, S.P. and Milde, M.: International Air Carrier Liability: The Montreal Convention of 1999. McGill University Centre for Research in Air & Space Law, 2005, pp. 1-463.
4. Truxal, S.: Commentary on the Chicago Convention. Routledge, 1st ed., 2026, pp.1-500.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Sipos, A.: Milde's International Air Law and ICAO., Eleven International Publishing, The Hague, 28 Series, 4th ed., May 2023, pp. 1-478.
2. Anderson, D.F. and Eberhardt, S.: Understanding Flight.
3. McGraw Hill, 2nd ed., 2010, pp.1-230.

Budapest, 2026. január 5.

Dr. Sipos Attila, PhD. s.k.

tudományos főmunkatárs

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM51
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi menedzsment
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Management
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (8 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (2 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgya nemzetközi üzleti környezet és a multinacionális vállalatok működésijellemzőinek elméleti és gyakorlati kérdéseiről ad áttekintést. Kiemeltenfoglalkozik a nemzetközi üzleti stratégiákkal, vezetési, szervezési ésirányítási megoldásokkal. A kulturális különbözőségekből fakadó fontosabbvezetési kihívásokra adott gyakorlati megoldások is bemutatásra kerülnek. A kurzus célja, hogy a hallgatókat bevezesse a nemzetközi. vállalatok világába, multinacionális/transznacionális vállalatok fogalmaiba és elméleti kereteibe. illetve felkészítse őket arra, hogyan értelmezzék, értékeljék a vállalati nemzetköziesedést és egy. nemzetköziesedett vállalat működését/funkcióit. A múltban és a jelenben is a menedzserek feladata. a vállalati stratégia kialakítása, beruházási döntések hozása a részvényesi érdek figyelembe. vételével. Az országhatárokon átnyúló munkavégzés járulékos kötöttségekkel jár, de lehetőségeket. is jelent egy vállalat számára. A sikeres menedzserek figyelnek arra, hogy mi a fontos a hazai, és. külföldi ügyfeleknek, érintetteknek egyaránt, finoman összehangolják a vállalkozói tevékenységet az. innováció szellemében a technikai-igazgatási értelemben vett tevékenységgel. A kurzus kiemelt. figyelmet szentel a nemzetközi színtér kulcsfontosságú ösztönzőire és változásaira, tárgyalja a. szükséges irányítási és szervezeti feladatokat és számos esettanulmány is a feldolgozandó tananyag. része annak bemutatása céljából, hogyan szolgálhatják a nemzetközi menedzserek az egyéni és. szervezeti célokat most, és az elkövetkezendő évtizedekben.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an overview of the theoretical and practical issues of the international business environment and the operational characteristics of multinational companies. It focuses on international business strategies, leadership, organization and management solutions. introduce international corporate world, concepts and theoretical frameworks of multinational / transnational corporations and prepare them for how to interpret, evaluate, and evaluate corporate internationalization operation / functions of

an internationalized company. Managers have a role in the past and in the present developing corporate strategy and making investment decisions with shareholder interest in mind account. Cross-border work entails additional constraints but opportunities also means for a company. Successful managers pay attention to what is important in the home, and for foreign clients and stakeholders alike, fine-tune the entrepreneurial activity of the in the spirit of innovation, activities in the technical-administrative sense. The course is highlighted focuses on key drivers and changes in the international arena, discusses necessary management and organizational tasks, and numerous case studies are included in the curriculum to be processed is part of an introduction to how international managers can serve the individual and organizational goals now, and for decades to come.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben. Imseri a nemzetközi vállalati irányítás folyamatait, kihívásait, rendszereit.

Képességei: Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The main theories of civilisation and culture. Knowing the processes, challenges and systems of international corporate governance.

Capabilities: Outward-looking work, using the results of other related professional fields and disciplines actively and efficiently. Independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher.

Attitude: Using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.

Autonomy and responsibility: He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her. He/she participates responsibly in establishing and managing work organizational units.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Nemzetköziesedés – a globalizáció folyamata

12.2. Kereskedelmi és gazdaságtani elméletek és a nemzetközi vállalatok menedzselése

12.3. Vállalati kultúra és kommunikáció nemzetközi környezetben

12.4. Vállalati funkciók nemzetközi környezetben

12.5. Nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje

12.6. Szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben

12.7. Nemzetközi konszernek és holdingok irányítása

12.8. Termelés és logisztika a nemzetközi vállalatoknál

12.9. Adózási problémák nemzetközi környezetben

12.10. Nemzetközi erőforrás-menedzsment

12.11. Tudásmenedzsment nemzetközi környezetben.

12.12. KKV-k menedzselése nemzetközi környezetben

12.13. Esettanulmány gyakorlatok

12.14. Összefoglalás

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Aktív órai részvétel, csoportmunka, prezentáció, legalább 10 alkalom

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

esettanulmány elemzések, csoportmunka, beadandó elemzés

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése: legalább 10 alkalommal részvétel az órán. Esettanulmányelemzések, aktív szemináriumi részvétel, aktív előadás-részvétel

16.2. Az értékelés:

beadandó esettanulmányelemzés (8 ezer karakter hosszú) + vizsga (A tankönyv 5.-15. fejezetéből (96-320. oldal) írásbeli vizsgát tesznek a vizsgaidőszakban. A félév során semmi egyéb teendőjük nincs.), továbbá: aktív szemináriumi részvétel, aktív előadás-részvétel

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Blahó András – Czakó Erzsébet – Poór József (2015): Nemzetközi menedzsment, Akadémiai kiadó, Budapest, ISBN: 9789630595360

17.2. Ajánlott irodalom:

1. -

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kutasi Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM59
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi munkaerő-gazdaságtan
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Labour Economics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Honvári János, PhD, mesteroktató
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy megismerteti a hallgatót a nemzetközi munkaerőgazdaságtan alapvető folyamataival. Bemutatja a munkaerőkereslet és kínálat hazai és nemzetközi szinten ható tényezőit. Foglalkozik a nemzetközi munkaerő-áramlást kiváltó faktorokkal és annak fontosabb gazdasági következményeivel. Áttekinti a fizikai és humán tőke áramlásának nemzetközi folyamatait, és annak munkapiaci következményeit. Megvizsgálja az országok közötti bérkülönbségeket magyarázó tényezőket, és a bérfelzárkózás lehetséges módjait. A tantárgy foglalkozik az európai uniós munkapiaci folyamatokkal, és annak főbb kihívásaival, mint a demográfiai problémák, az unión belüli egyenlőtlenségek és a belső (unión belüli) valamint a külső migráció.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course, students will understand the basic process of international labour economics. International and national factors influencing the labour demand and supply will be presented. The course also puts an emphasis on the triggering factors of international labour mobility and the major economic consequences. International processes of human and physical capital mobilty (and the consequences) will be reviewed. We will examine the factors explaining the wage inequalities between the countries, and the possible ways of convergence. The course also deals with labour market of the European Union, presenting the main challenges, like the demographic problems, inequalities within the Union and the internal and external migration.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: A tantárgy teljesítését követően a hallgató érti az alapvető nemzetközi munkaerő-piaci folyamatokat. Azonosítja az országon belüli és országok közötti bérkülönbségek főbb okait. Ismeri a termelési tényezők nemzetközi mozgásának főbb folyamatait, és megérti azok gazdasági jelentőségét.

Képességei: A tantárgy teljesítését követően a hallgató képes lesz elemezni a nemzetközi bérkülönbségek adatait, feltárni az azok mögött meghúzódó okokat, végiggondolni a globalizáció nemzeti és nemzetközi munkaerő-piacokra gyakorolt pozitív és negatív hatásait.

Attitűdje: A tantárgy teljesítését követően a tudatos hallgató figyelembe veszi a bérek alakulásának gazdasági törvényszerűségeit, kritikusan szemléli a brain drain és brain waiste jelenségeit, szem előtt tartja és tiszteletben tartja a diszkrimináció mentes bánásmód jelentőségét a munkaerő-piacon.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önállóan figyelemmel követi és elemzi a munkaerő-piacok nemzetköziesedésének folyamatait.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: After accomplishing the course, students will understand the fundamental processes of international labour market. Identifying the main causes of wage inequalities within a country and between countries. Understanding the process and economic significance of international mobility of production factors.

Capabilities: After accomplishing the course, students will be able to analyse the data of international wage differences, revealing the underlying factors, considering the positive and negative effects of globalisation on the national and international labour markets.

Attitude: After accomplishing the course, the conscious students will take into account the economic principles of how the wages develop, critically observe the phenomenon of brain drain and brain waste, respect the importance of discrimination free treatment on the labour market.

Autonomy and responsibility: Students independently monitor and analyse the internationalisation of labour markets.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A munkaerő-piac áttekintése (Overview of the labour market)

12.2. Munkaerőpiaci kereslet törvényszerűségei (Principles of labour market demand)

12.3. A munkaerő-kereslet rugalmassága (Elasticity of labour demand)

12.4. A munkaró kínálat törvényszerűségei (Principles of labour market supply)

12.5. Humán tőke befektetés: oktatás és tréning, nemzetközi vonatkozásai (Investment in human capital: education and training, international aspects)

12.6. A munkanélküliség (Unemployment)

12.7. A munkaerő mobilitás alapösszefüggései (Basic principles of labour mobility)

12.8. A nemzetközi munkaerő-áramlás taszító és húzó tényezői (Pushing and pulling factors of international labour migration)

12.9. Migrációs tendenciák történelmi távlatban (Migration trends in a historical perspective)

12.10. A magyarországi vándorlási folyamatok (Migration process in Hungary)

12.11. A nemzetközi munkaerő-áramlás jóléti hatásai a küldő és fogadó országokban (Welfare affects of international labour mobility in the sending and host countries)

12.12. A nemzetközi tőkebefektetések munkaerő-piaci hatásai (Labour market effects of international capital investment)

12.13. A nemzetközi kereskedelem munkaerő-piaci hatásai (Labour market effects of international trade)

12.14. Bérkülönbségek és diszkrimináció a munkaerő-piacokon (Wage differences and discrimination on labour markets)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel nem kötelező.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Évközi feladatok: 1) Csoportmunka: Beadandó dolgozat elkészítése a 10. oktatási hétig. (25 pont/csoportttag); 2) Csoportmunka: A beadandó dolgozatok prezentációja és megvitatása. (25 pont/csoporttag).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az évközi 50 pontból minimum 25 pont elérése.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban. (50 pont). Az írásbeli vizsga tartalma az évközben leadott tananyag, ill. a kötelező irodalom. Az adott félévben megírt írásbeli vizsga pontszámához, hozzáadódik az adott félévben szerzett évközi pontszám. Az így kialakult 100-as pontskálán az alábbi érdemjegyek szerezhetők: 0-59 = Elégtelen, 60-69 = Elégséges, 70-79 = Közepes, 80-89 = Jó, 90-100 = Jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ronald G. Ehrenberg, Robert S. Smith: Korszerű munkagazdaságtan. Panem Kiadó, Budapest, 2003. ISBN: 963545340X 9789635453405
2. Paul R. Krugman- Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Panem Könyvkiadó 2003.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. George J. Borjas: Labor Economics. (7. ed) McGraw-Hill, New York. 2016.
2. George J. Borjas: Immigration economics.Harvard University Press, Cambridge. 2014.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Honvári János, PhD,
mesteroktató sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM57
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi politikai gazdaságtan
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Political Economy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Vásáry Viktória, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az 1970-es évektől kezdve a Nemzetközi Politika Gazdaságtan (NPG) önálló aldiszciplínává fejlődött a nemzetközi kapcsolatokon belül, elemzési kerete során a politika és a közgazdaságtan közötti kapcsolatot vizsgálja globális kontextusban. Másképpen fogalmazva, az NPG azokat a problémákat kutatja, amelyek az államok, piacok és társadalmak közötti kapcsolatokra terjednek ki, különösen a globális gazdasági kapcsolatok nyertesei és vesztesei közötti politikai csatározásokat. Így az NPG számos felmerülő kérdést vizsgál olyan területeken mint nemzetközi kereskedelem, nemzetközi monetáris rendszer, nemzetközi pénzügyek, a gazdag és szegény országok közötti kapcsolatok, gazdasági fejlődés, a multinacionális vállalatok szerepe, a regionális integrációk fejlődése és a hegemónia kérdéskörét, valamint a gazdasági globalizáció következményeit. A globális rendszer folyamatainak megértéséhez szükségünk van a közgazdasági elméletek felhasználására, a nemzetállami politika vizsgálatára, a kormányok közötti kapcsolatok értékelésére és a nemzetközi gazdasági szervezetek ismeretére. Ezért, az NPG mindenképp interdiszciplináris területnek tekinthető. Jelen tárgy célja, hogy a hallgatók mély ismereteket szerezzenek arról hogyan működik a világgazdaság, mindezt pedig az NPG széleskörű elméleti, módszertani és empirikus keretrendszeri által. A kurzus három alapvető blokk által ismerteti az NPG-t. Az első, egy kiterjedt bevezetés az NPG keretrendszere kapcsán: eltérő diszciplináris háttérben (politikai gazdaságtan, közgazdaságtan, nemzetközi gazdaságtan és nemzetközi kapcsolatok) elhelyezni az NPG-t; a legfőbb elméleti megközelítések (realista/merkantilista, liberalista és strukturalista/kritikai) feltérképezése; alternatív elméletek ismertetése; irányzatok és iskolák (amerikai és brit, valamint régi és új) bemutatása; módszertani és empirikus kérdések taglalása; és a nemzeti piacgazdasági modellek tárgyalása. A második, megvizsgálja az NPG hagyományos struktúráit és szektorális területeit: nemzetközi kereskedelem, nemzetközi monetáris és pénzügyi rendszer, multinacionális vállalatok és a termelés globalizációja, gazdasági fejlődés és regionalizmus. A harmadik, az aktuális kihívásokat mutatja be a globális pénzügyi válság után időszakban: az új gazdasági rend és globális kormányzás; a klímaváltozás és

környezeti kihívások; és globalizáció kihívásai, jövedelmi egyenlőtlenség, gazdasági bizonytalanság és migráció. És végül, a kurzus összefoglalással zárul.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Since the 1970s, International Political Economy (IPE) has developed as an independent sub-discipline in International Relations and analyses the relationship between politics and economics within a global context. In other words, IPE studies problems that arise from or affected by the interaction between states, markets, institutions and societies and particularly investigates the political battle between winners and losers of global economic exchange. IPE explores a set of related questions that arise from issues such as international trade, international monetary system, international finance, relations between wealthier and poorer countries, economic development, the role of multinational corporations, evolution of regional integrations and the problems of hegemony along with the consequences of economic globalization. Understanding developments in the global economy requires us to draw on economic theory, explore domestic politics, examine the dynamics of political interactions between governments, and familiarize ourselves with international economic organizations. In doing so, IPE is interdisciplinary by its very nature. The aim of this course is for students to obtain in-depth knowledge about the functioning of the world economy by applying diverse theories, methodologies and empirical issues of IPE. The course consists of three fundamental blocks. Firstly, the course provides a comprehensive introduction to the main perspectives of IPE: varieties of disciplines (political economy, economics, international economics, and international relations) and positioning IPE; main theoretical approaches (realism/mercantilism, liberalism and structural/critical approaches) and alternative theories; schools of IPE (American vs British, old vs new), methodological and empirical issues of IPE and national systems of political economy (also known as varieties of capitalism). Secondly, the course examines the traditional structures and sectoral issues of IPE: international trading, monetary and financial system, multinational corporations and the globalization of production, economic development and regionalism. Thirdly, the course evaluates actual global challenges of the post-crisis era: a new global order and global governance; climate change and environmental challenges; and challenges of globalization, income inequality, economic insecurity and migration. And finally, the course ends with a summary.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A hallgató ismeri a nemzetközi politikai gazdaságtan kulcsfogalmait és összefüggéseit. A hallgató megérti a politika és a közgazdaságtan közötti kapcsolatokat elméleti és gyakorlati szinten.

Képességei: A hallgató képes a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és formálására. A hallgató képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre.

Attitűdje: A hallgató komoly elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the key concepts and context of international political economy. The student understands the interactions between politics and economics in theory and practice.

Capabilities: The student is capable of interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes. The student is capable of participating in the work of international organisations and institutions.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by the ability to process information, consciousness in methodology.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and

interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she interacts with expertise in all organisational and institutional activities.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés: eltérő diszciplínák és az NPG (politikai gazdaságtan, közgazdaságtan, nemzetközi gazdaságtan és nemzetközi kapcsolatok) (Introduction: Varieties of disciplines and IPE (political economy, economics, international economics and international relations))

12.2. NPG - elméleti megközelítések, alternatív elméletek és iskolák az NPG-ben (The concept of IPE - theoretical approaches, alternative theories and schools of IPE)

12.3. NPG - módszertani és empirikus kérdések az NPG-ben (The concept of IPE - methodological and empirical issues of IPE)

12.4. Nemzeti gazdasági modellek (piacgazdasági modellek) (National systems of political economy - Varieties of Capitalism)

12.5. A nemzetközi kereskedelmi rendszer (International trading system)

12.6. A nemzetközi monetáris rendszer (International monetary system)

12.7. A nemzetközi pénzügyi rendszer (International financial system)

12.8. Multinacionális vállalatok és a termelés globalizációja (Multinational corporations and the globalization of production)

12.9. Gazdasági fejlődés (Economic development)

12.10. Regionális integrációk (Regional integrations)

12.11. Globalizáció, nemzetközi szervezetek és globális kormányzás (Globalization, international organizations and global governance)

12.12. Globális kihívások - klímaváltozás, környezeti kihívások, energia és természeti erőforrások (Global challenges - climate change, environmental challenges, energy and natural resources)

12.13. Globális kihívások - a válság utáni globális rend (a globalizáció nyertesei és vesztesei, az állami szerepvállalás újjáéledése, jövedelmi egyenlőtlenség, gazdasági bizonytalanság és migráció) (Global challenges - post-crisis global order (winners and losers of globalization, the return of statism, income inequality, economic insecurity and migration))

12.14. Összefoglalás (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások 75%-án részt venni

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

nincs

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A foglalkozásokon való részvétel 75%-a.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga (rövid kifejtős kérdések) összesen 100 megszerezhető pont. Értékelés: 51% 2; 63%

3; 75% 4; 87% 5.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Robert Gilpin: Nemzetközi Politikai Gazdaságtan, BUCIPE, Budapest, 2004.
2. Thomas Oatley: International Political Economy (Sixth Edition), Routledge, New York és London, 2019

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Mark Blyth: Routledge Handbook of International Political Economy (IPE) - IPE as a global conversation, Routledge, New York és London, 2009.
2. Ha-Joon Chang: Institutional Change and Economic Development, United Nations University Press, New York, 2007.
3. Benjamin J. Cohen: International Political Economy - An Intellectual History, Princeton University Press, Princeton és Oxford, 2008.
4. Benjamin J. Cohen: Global Monetary Governance, Routledge, London és New York, 2008.
5. Daniel W. Drezner: All Politics is Global - Explaining International Regulatory Regimes. Princeton University Press, Princeton és Oxford, 2007.
6. Manuela Moschella – Catherine Weaver: Handbook of Global Economic Governance - Players, power and paradigms, Routledge, London és New York, 2014.
7. Robert O'Brian és Marc Williams: Global Political Economy - Evolution & Dynamics, Palgrave, New York, 2016.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Vásáry Viktória, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKINTV28
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi tudásmenedzsment a közszférában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Knowledge Management for Public Administration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koronváry Péter, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók számára bevezetést nyújtson a tudásmenedzsment (TM) elméletébe, megismertesse velük annak nemzetközileg egyre terjedő gyakorlatát (különös tekintettel a TM közszolgálati alkalmazására), valamint betekintést nyújtson annak eszköztárába, különös tekintettel az IT technológiák alkalmazási lehetőségeire, a költségkímélő lehetőségekre és a TM „puha", közösségszervező eszközeinek alkalmazására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): To give an introduction in the theory of knowledge management (KM), to help acquire its international practice with special attention to public administration, to give an overview of its main tools and methods, including relevant IT technologies and their adaptation, low-cost solutions and the „soft" methodologies ot KM aiming at community building.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a hatékony tanuló szervezeti működés eléréséhez szükséges tudásmenedzsment eszközöket, a szervezeti működés legfontosabb kapcsolódó elemeit, ezeknek a tudásmenedzsment gyakorlatára való hatását.

Képességei: Képes ábrázolni a szervezetben zajló tudás- folyamatokat az elérhető dokumentáció és a kutatási eredmények alapján, elemezni az tudástérképeket, kommunikációs folyamatmodelleket és az elemzés eredményeként fejlesztési irányokat megfogalmazni.

Attitűdje: Törekszik a szervezet működésének fejlesztésére, elkötelezett a fejlődés, tanulás, minőség és a hatékonyság iránt.

Autonómiája és felelőssége: Önállóan vagy másokkal együttműködve támogatja a hatékony és

korszerű tanuló szervezeti működés kialakításához szükséges vezetői döntések előkészítését és végrehajtását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: They are able to use the most important knowledge management methods, techniques and tools to help effective functioning of the learning organisation, its functions, structure and units, and their effects on the knowledge management practice.

Capabilities: They are able to model the knowledge management processes of organisational learning based on available documentation and research results; to analyse knowledge maps, communication processes and as a result identify and suggest targets and objectives for development.

Attitude: They get involved in organisaton development, devoted to improvement, learning, quality and effectiveness.

Autonomy and responsibility: They are able to support individually and in teams the identification, preparation and execution of managerial decisions necessary for the functioning and development of an effective and up-to-date learning organisation.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés. Bemutatkozás. Definíciók: mi a tudásmenedzsment (és mi nem).Alapfogalmak.

12.2. Szakirodalom, internetes források. Hasznos szoftverek. Tennivalók és követelmények a félév során. Felkészülési feladat.

12.3. A TM kialakulása, fejlődése; helye és szerepe az elméletben és gyakorlatban. Szervezeti kontextus, gondolkodási és működési keretrendszer. TM és a tanuló szervezet.

12.4. A szervezeti TM feladata és helye a szervezeti és vezetési funkciók, ill. a vezetéstudományi területek között; a TM viszonya az információmenedzsmenttel, humánerőforrás-menedzsmenttel, projektmenedzsmenttel, változásmenedzsmenttel stb. A tudásmenedzser: személyiség, hozzáállás, tudás, önfejlesztés, feladatok és tevékenységek. A TM folyamata: a tudás előállításának, megszerzésének, bemutatásának, terjesztésének, ismételt felhasználásának stb. tervezése, szervezése, irányítása és ellenőrzése.

12.5. A TM alkalmazása más országokban.

12.6. Explicit ismeretek kezelése és az információs technológia.

12.7. A TM és az IT viszonya. Szervezeti IT eszközök, lehetőségek és megoldások a tudásmenedzsment szolgálatában. Költségtakarékos megoldások. A TM „kemény" eszközei: előnyök, hátrányok, alkalmazás a közszolgálati gyakorlatban. Az explicit tudás gyűjtése, rögzítése, terjesztése. „Tacit" ismeretek explicitté alakítása. Korlátok.

12.8. Egyéni tudásmenedzsment: praktikus eszközök. Felkészülési feladat.

12.9. A tudásmenedzsment és a „tacit" tudás.

12.10. A TM „puha" módszerei: előnyök, hátrányok, alkalmazás a közszolgálati gyakorlatban. Kapcsolatteremtő, -építő, -fejlesztő módszerek, a „tacit" tudás azonosításának, gyűjtésének és átadásának folyamatai. Felkészülési feladat.

12.11. Módszerek és alkalmazásuk a gyakorlatban: esettanulmányok.

12.12. Nemzetközi TM esettanulmány, esettörténet elemzése. Felkészülési feladat.

12.13. Módszerek és alkalmazásuk a gyakorlatban: gyakorlati feladatok.

12.14. „Hogyan csinálnád te?" Gyakorlati feladatok, szituációs gyakorlatok csoportmunkában. Felkészülési feladat.

12.15. A TM a 21. században: jelen és jövő. Szervezeti tanulás, szervezetfejlesztés, vezetésfejlesztés, tanuló szervezetek, tudásszervezetek és a tudásmenedzsment.

12.16. TM stratégia és a stratégiai tudásmenedzsment.

12.17. Szervezetközi tudásmenedzsment: „tudásszövetségek”.

12.18. Tudás és tudatlanság: tudásmenedzsment és tudatlanságmenedzsment?

12.19. Értékelés.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások látogatása kötelező, három alkalommal megengedett az igazolatlan hiányzás. Ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. A hallgató köteles a képzés tantervében szereplő tantárgyak tantárgyi programjaiban leírt kötelezettségeket teljesíteni, az azokban meghatározott foglalkozásokon részt venni. A kötelezettségek teljesítésének jogalapja vonatkozásában a TVSZ 19. § (1), (2), valamint (2a) bek.-ben foglaltak az irányadóak.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az oktató döntése szerint, a tematikával összhangban. Pl.: 5-10 házifeladat egy-egy módszer használatának bemutatására. Felmentetteknek szóbeli beszámoló a törzsanyagból + kb. 15 oldalas tudományos cikk-jellegű esszé

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Óralátogatás, aktív részvétel

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: Óralátogatás, órai munka: 50% Feladatok, beadandók: 50%

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bencsik Andrea A tudásmenedzsment elméletben és gyakorlatban (Akadémiai Kiadó 2015) ISBN 978-963-05-9589-6
2. Davenport, Thomas H. Prusak, Laurence Tudásmenedzsment (Kossuth Kiadó, 2001) ISBN 963-09-4208-9

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koronváry Péter, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁKINTV45**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Önismeret a közigazgatásban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Self-awareness in public administration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):**
   Az ÁNTK alapképzési szakjain, szabadon választható tantárgyként
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. habil Korpics Márta Katalin, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: – (– EA + – GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: a 9. és a 14. pontban meghatározottak szerint
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja az önismeret fontosságának tudatosítása és az önismeret különböző módszereinek, területeinek megismertetése és a folyamatos önfejlesztésre nevelés. Mindenki rendelkezik valamilyen szintű önismerettel, de az eredményes és hatékony egyetemi évekhez elengedhetetlen az, hogy egy fiatal ezen a területen is fejlődjön. Az önismeretnek számos területe van, a kurzus keretében egyéni, páros és csoportos feladatokon keresztül néhány kiemelt területre fókuszálva zajlik majd a fejlesztés. A félév második felében a vezetői önismeret és erre építve a vezetői kompetenciák fejlesztése is előtérbe kerül.

   Course description: The aim of the course is to raise awareness of the importance of self-awareness and to introduce different methods and areas of self-awareness and to educate for continuous self-development. Everyone has some level of self-awareness, but for a young person to be successful and effective in their university years, it is essential that they also develop in this area. There are many areas of self-awareness, and the course will focus on a few key areas of development through individual, pair and group exercises. The second half of the semester will also focus on leadership self-awareness and building on this, the development of leadership competences.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az önismeret területét, felismeri ennek különböző területeit. Eligazodik a terület szakirodalmában.

    Képességei: Tisztában van képességeivel, érti önmagát, tisztában van motivációival, belső folyamataival, nehézségeivel, céljaival.

    Attitűdje: Elkötelezett önmaga megismerésében, nyitottan áll a különböző önfejlesztési

módszerekhez. Elkötelezett egyéni kompetenciái fejlesztésében.

Autonómiája és felelőssége: Felelősen viszonyul saját életéhez, jövendőbeli munkájához és tudatosan építi karrierjét.

Elérendő kompetenciák (angolul):

Knowledge: Knows the field of self-awareness, can distinguish between different areas of self-awareness. Become familiar with the literature in the field.

Capabilities: Awareness of his/her abilities, understanding of self, awareness of motivations, inner processes, difficulties, goals.

Attitude: Committed to self-awareness, open to different methods of self-development. He is committed to developing his individual competences.

Autonomy and responsibility: Responsible for his/her own life and future work and consciously building his/her career.

11. Előtanulmányi követelmények: –

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika

12.1. Alapozás, ismerkedés, a téma fontossága. SMART célok kijelölése. Az önismeret fejlesztésének területei, lehetőségei.

12.2. Ki vagyok én? Milyennek látnak mások? Hogy tudok fejlődni társas kapcsolataimban? Johari-ablak.

12.3. Az ön-és énismeret mint kompetencia. Az önismeret fejlesztésének módszerei.

12.4. Identitás és szerep.

12.5. Vezetői önismeret, a vezetői önismeret fejlesztésének lehetőségei a közigazgatásban.

12.6. DISC. DISC az önismeretben és a vezetői munkában.

12.7. SMART célok értékelése, reflektív napló értékelése, önreflexió az elvégzett önismereti munkáról.

Description of the subject, curriculum

12.1. Basics, getting to know each other, the importance of the topic. Setting SMART objectives. Areas and possibilities for developing self-awareness.

12.2. Who am I? What do others see me as? How can I develop in my social relationships? Johari Window.

12.3. Methods to develop self-awareness.

12.4. Identity and role.

12.5. Leadership self-awareness, ways of developing leadership self-awareness in public administration.

12.6. DISC. DISC in self-awareness and leadership.

12.7. Evaluation of SMART objectives, evaluation of reflective diary, self-reflection on self-awareness work done.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az ezt meghaladó, egy alkalom jogos (pl. kórházi kezelés, rendkívüli szolgálat) indokkal történt, igazolt hiányzást a hallgató egy

beadandó dolgozat elkészítésével pótolhatja. A dolgozat témáját, formai követelményeit, terjedelmét, benyújtási határidejét az oktatóval kell a szemeszter ideje alatt egyeztetni. További hiányzás esetén a hallgató nem szerezheti meg az aláírást.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kötelező órákon kiadott feladatok elvégzése. Reflektív önismereti napló folyamatos vezetése, a feladatokra való reakciók leírása és elemzése. A reflektív naplót a félév végéig kell elkészíteni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az órák min. 75%-án való részvétel. A megadott feladatok határidőre történő leadása.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés, ötfokozatú értékelés a 14. pontban meghatározott teljesítések alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ludányi, Ágnes (2004). Önismeret-pályaszocializáció. *Az Eszterházy Károly Főiskola tudományos közleményei (Új sorozat 31. köt.). Tanulmányok a pszichológiai tudományok köréből= Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Sectio Psychologiae*, 41-46.
2. Mavronyi, Gyuláné (1994). Az önismeret fejlesztése. *Iskolakultúra*, *4*(20), 72-74.
3. Széles, Péter (1996). Önismeret és tükörkép, avagy álmaink és a külső valóság. *Marketing & Menedzsment*, *30*(1), 33-36.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Szakács, Gábor & Juhász, T. (2017). Vezetői önismeret.
2. Albert, Júlia. Az önismeret szerepe a pozitív én-kép kialakításában. *ME. DOK Média-Történet-Kommunikáció*, 2008, 3.1: 35-46.
3. Kajtár, Edit; Stréhli-Klotz, Georgina. Szakmai önismeret. 2021. Budapest, NKE.

Budapest, 2024.12.01.

Dr. Korpics Márta Katalin, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM51
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Önrendelkezési jog és nemzetközi politika a XXI. Sz. küszöbén
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The principle of self-determination and
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Vizi Balázs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A szeminárium célja, hogy a hallgatókat megismertesse a modern nemzetközi jog és nemzetközi kapcsolatok egyik sokat vitatott alapelvével - az önrendelkezési joggal. A kurzus során a hallgatók megismerkedhetenek a nemzetközi jog szerepével a gyarmati felszabadítási mozgalmakban, a vonatkozó nemzetközi dokumentumokkal. Ezen felül az ENSZ szerepének bemutatására is sor kerül az önrendelkezési jog fejlődésében. Az elméleti kérdések között a demokrácia és önrendelkezés közötti kapcsolat, az állami szuverenitás határainak témája is szerepel. A szeminárium az elméleti kérdéseket gyakorlati példák (a gyarmati felszabadítás ügyében pl. Gibraltár és Nyugat-Szahara; pl. a kisebbségi autonómia esetén Dél-Tirol, stb) segítségével igyekszik megvilágítani.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims at introducing one of the most debated principle of international law - the right to self-determination. Students will become familiar with the role of international law and international instruments in the process of decolonisation. Besides that the role of the UN in the evolution of the concept of self-determination. Theoretical issues like, the relation of self-determination to state sovereignty will be addressed as well. The course uses case-studies (e.g. Western Sahara, Gibraltar, etc.) for highlighting specific theoretical conundrums.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgatók megismerik az önrendelkezési elvre vonatkozó nemzetközi jogi normákat és gyakorlatokat.

Képességei: Képesek lesznek a nemzetközi jogi normákat megfelelően értelmezni és alkalmazni.

Attitűdje: Megfelelően kritikus megközelítéssel tudja figyelembe venni a nemzetközi jogi mechanizmusok szerepét

Autonómiája és felelőssége: Szakmai felelősséggel tud nemzetközi jogi területi vitákat elemezni

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students will be acquianted with international norms and practices relevant for the principle of self-determination

Capabilities: Will be able to appropriately interpret international norms relevant for self-determination principle

Attitude: Students will be able to take evaluate from a critical approach the international legal mechanisms

Autonomy and responsibility: Will be capable to analyse with professional responsability international legal territorial disputes

11. Előtanulmányi követelmények: nemzetközi jog

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az önrendelkezéshez való jog történeti előzményei. A francia forradalomtól a wilson-i (és lenini) alapelvekig.

12.2. Az ENSZ alapokmánya és az önrendelkezéshez való jog.

12.3. Az 1966-os ENSZ emberi jogi egyezmények.

12.4. A gyarmati népek felszabadítása, az ENSZ határozatai és a gyarmati sorban élő népek szabadságmozgalmai. A „külső" önrendelkezés joga.

12.5. Az ENSZ 1970-es nyilatkozata az államok közötti baráti kapcsolatokról, az államok szuverenitásának és területi integritásának alapelvei.

12.6. Az önrendelkezési jog alanyai a nemzetközi jogban: a népek és nemzetek fogalma.

12.7. Területi szuverenitás, és elszakadási törekvések. Gibraltár és Nyugat-Szahara esete. Koszovó.

12.8. Az önrendelkezési jog és az önigazgatáshoz való jog a nemzeti kisebbségek esetében.

12.9. A területi alapú autonómia. Dél-Tirol esete.

12.10. A kisebbségek autonómia-követelései Kelet- és Közép-Európában napjainkban.

12.11. Politikai fejlemények: a területi elszakadás és az európai integráció.

12.12. A nemzeti önrendelkezéshez való jog értelme az Unióban

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles legalább a foglalkozások 66%án részt venni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

kiselőadás, prezentáció

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórák 66%-án való részvétel

16.2. Az értékelés:

gyakorlati jegy

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bíró Gáspár: Demokrácia és önrendelkezés a 21. sz. küszöbén. Bp., Rejtjel, 2003. ISBN: 9639149896;
2. Vizi Balázs: Regionális, kisebbségi politikai mozgalmak és az európai integráció in: Szarka L. - Vizi B. - Majtényi B.- Kántor Z. (szerk.) Nemzetfogalmak és etnopolitikai modellek Kelet-Közép-Európában. Budapest, Gondolat Kiadó (2007) , 324-333.p. ISBN: 9789636930745

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Antonio Cassese: Self-Determination of Peoples: A Legal Reappraisal (Cambridge, CUP, 1999) ISBN: 978-0521637527

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Vizi Balázs, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTV17
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Összehasonlító közigazgatás és közigazgatás-fejlesztés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Comparative Public Administration and administrative reform
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Linder Viktória, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatói célcsoport számára a hagyományos komparatív jellegű közigazgatási ismeretek átadása mellett hangsúlyt fektessen a közigazgatási, közszolgálati modernizációs trendek bemutatására a közigazgatásbeli konvergencia-jelenségek és az europaizációs folyamatok tükrében. Az oktatott tudásanyag átfogja a közigazgatás, a közszolgálat szervezeti felépítésének, működési mechanizmusainak bemutatását. Cél, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek a hagyományos és az átalakulóban lévő közigazgatási és közszolgálati modellek főbb jellemzőiről, az egyes modellekbe tartozó „mintaadó" országok megoldásairól. Váljanak képessé átfogó kép megalkotására a jelenlegi nemzetközi tendenciákról, aktuális modernizációs törekvésekről, megoldásokról, valamint a magyar megoldások nemzetközi és európai kontextusban való elhelyezéséről, beazonosításáról.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Besides transferring traditional comparative administrative knowledge,the aim of the course is to focus on the context of the convergence phenomena in public administration and in the process of Europeanization. The topics cover the organizational structure and operation mechanisms of public administration and public service. The aim is to provide students with knowledge of the main features of traditional models of public administration and civil service (also of the transformation process of these models), as well as other exemplary solutions of these models. By completing the course students should be able to form a comprehensive picture of current international trends, reform initiatives and solutions, as well to place the Hungarian administrative and public service solutions in an international and European context.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: Magas szintű ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió, valamint tagállamainak és a Magyarország számára releváns partnerországok közigazgatására vonatkozóan.

Képességei: Mesterszinten ismeri a közigazgatás nemzetközi modelljeit

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt,nemzetközi közegben toleráns magatartás tanúsítására képes.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the public administrations of the European Union's and member states' and partner countries' relevant for Hungary.

Capabilities: He/she is capable of describing patterns of models of public administration

Attitude: He/she is committed to the public service, when working in an international organization for the purposes and interests of the organization,and capable of tolerance in an international environment.

Autonomy and responsibility: Is committed to serving and representing the goals and interests of the organization when working for a governmental or international organization.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Összehasonlítás a közigazgatásban. A közigazgatási rendszerek fejlődésének irányai; Comparison in public administration; Tendencies in development of administrative systems;

12.2. Hagyományos és átalakulóban lévő közigazgatási modellek; a modellképzés kérdései napjainkban; Traditional and transforming administrative models; questions of modeling today;

12.3. Közigazgatási és közszolgálati reformirányzatok és -folyamatok; Trends and processes in public administration and civil service reforms.

12.4. A közigazgatás szervezeti jellemzői, működési mechanizmusai összehasonlító aspektusból; Organizational characteristics and operating mechanisms of public administration from a comparative point of view.

12.5. A közszféra személyi állománya, jogi szabályozás és humánerőforrás gazdálkodás összehasonlító aspektusból; The public sector personnel, it's legal regulation and human resource management.

12.6. A nemzetközi szervezetek szerepe a közigazgatás- és közszolgálat-modernizációban; The role of international organizations in the modernization of public administration and civil service.

12.7. Globális és európai konvergencia. Konvergencia az Európai Közigazgatási Térben. Az európai közigazgatási alapelvek szerepe a közigazgatás europaizációjában; Global and European convergence. Convergence in the European Administrative Space. The role of European administrative principles in the Europeanisation of public administration.

12.8. A francia modellbe tartozó egyes országok közigazgatása és közszolgálata. Jó gyakorlatok; Public administrations and civil services in some countries of the French model. Good practices.

12.9. A német modellbe tartozó egyes országok közigazgatása és közszolgálata; Public administrations and civil services in some countries of the German model;

12.10. Az angolszász modellbe tartozó egyes országok közigazgatása és közszolgálata; Public administrations and civil services in some countries of the Anglo-Saxon model.

12.11. A skandináv modellbe tartozó egyes országok közigazgatásának és közszolgálatának jellemzői; Characteristics of public administrations and civil services in some countries of the Scandinavian model.

12.12. Egyes poszt-szocialista országok közigazgatása és közszolgálata; Public administrations and

civil services in some post-socialist countries.

12.13. Az Európai Unió közigazgatása és közszolgálata; Administration and civil service of the European Union.

12.14. A magyar közigazgatás és közszolgálat modernizációs törekvései a rendszerváltoztatástól napjainkig I.; Modernization efforts of the Hungarian public administration and public service from the change of the regime to the present day.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Prezentáció készítése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A foglalkozásokon történő, előzőekben ismertetett részvétel, valamint prezentáció készítése.

16.2. Az értékelés:

A szemeszter során bemutatott prezentáció, valamint teszt vagy beadandó dolgozat sikeres teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szamel Katalin – Balázs István – Gajduschek György – Koi Gyula (szerk.) (2011): Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása. Budapest. Complex ISBN 9789632952161
2. Gellén Márton (2013): Állam és közigazgatás új szerepben: Közigazgatási reformok és az államszerep változásai. Budapest, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt. ISBN 9786155344398

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kuhlmann, Sabine – Wollmann, Helmut (2019) Introduction to Comparative Public Administration. Administrative Systems and Reforms in Europe. Second Edition. Edward Elgar Publishing;
2. Chandler, J.A. (ed.): Comparative Public Administration. Routledge. London - New York 2000;
3. Goetz, Klaus H. (2005): Europäisierung der öffentlichen Verwaltung – oder europäische Verwaltung:
4. Linder Viktória: A közszolgálat modernizációjának irányai Magyarországon a nemzetközi tendenciák összefüggésében: irányváltások és útkeresés az ezredforduló után. In: Pro Publico Bono: Magyar Közigazgatás. 2018:4 76-95.
5. Linder Viktória: Közszolgálati reformtrendek az Európai Unió és az OECD tagállamaiban: A közigazgatással szembeni új kihívások – a közszolgáktól elvárt új készségek? In: Glossa Iuridica. 2018. V. 1-2. 11-128.
6. Lőrincz, Lajos: Közigazgatási reformok: mítoszok és realitás. Közigazgatási Szemle. Budapest, 2007/2. sz. pp. 3-13;
7. Tummala, Krishna K.(ed): Comparative Bureaucratic Systems. Lexington Books. Lanham-Boulder-New York-Oxford

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Linder Viktória, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTV18
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Összehasonlító közigazgatási jog -olvasószeminárium
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Comparative Administrative Law - Reading Seminar
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koi Gyula, PhD, tudományos főmunkatárs
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Idegen nyelvű, előzetesen választott összehasonlító közigazgatási szakszöveg szakmai tartalmának magyar nyelvű prezentálása

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Presentation of a pre-selected foreign language comparative public administration-based text from the technical literature in Hungarian
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató idegen nyelvi szakszövegismerete fejlődik.

Képességei: Szakszövegek feldolgozásával kapcsolatos képességek, szakmai szövegértő képesség javulása

Attitűdje: Szakmai elmélyültség

Autonómiája és felelőssége: Önálló szövegfeldolgozás, szakszövegértés idegen nyelven, felelős szakmai véleményalkotás

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student develops his/her foreign language skills via studying of texts of foreign technical literature

Capabilities: Improvement of professional text processing skills and professional text comprehension skills

Attitude: Professional depth

Autonomy and responsibility: Independent text processing, foreign language understanding, responsible professional opinion forming

11. Előtanulmányi követelmények: Összehasonlító közigazgatás KKJ6M09 felvétele

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Riggs: The prizmatic modell LO 17-60. Balázs: Des nouvelles tendances M 69-76.

12.2. Heady: Comparison in SPA LO 61-128. Chevallier: Notion de territoire 97-104.

12.3. Waldo: CPA problems LO 129-170. Delpérée: Légende communale M 141-152.

12.4. La Palombara: Bureaucracy and pol. development LO 193-220. Kopric: Decentralisation M 243-254.

12.5. Garcia-Zamor: Neoteric theories LO 297-320. Kuhlmann: Comp. Loc. Gov. Sys. Ref. M 255-268.

12.6. Caiden: Administrative State LO 515-542. Muller-Quoy: Autonomie locale aux Etats-Unies M 303-314.

12.7. Farazmand: The New World Order LO 701-728. Potvin-Solis: Aut. locale en UE M 363-390.

12.8. Riggs: Comp. and Intl. Adm. LO 729-734. Ojeda: La asignación MiFID M 553-564.

12.9. Kickert-Stillman: Changing European States LO 735-740. López Ramón: Las obras públicas M 859-868.

12.10. Chevallier: PA in France LO 741-758. Sánchez-Morón: El recurso administrativo M 995-1004.

12.11. Seibel: Adm. sci. in Germany LO 741-758. Sundfeld: Dr. adm. au Brésil 1005-1022.

12.12. Pollit: PA in UK 759-774. Wang: Cont. adm. en Chine 1049-1060.

12.13. Kickert: Postwar Welfare State of the Netherlands LO 778-792. Tolkovanov: Aut. loc. en Ukraine M 415-428.

12.14. Jorgensen: Scandinavian PA 793-810. Yamashita: Japan's Loc. Gov. Sys. 459-480.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató a tantervben írt jelenléti kötelezettséget teljesíteni tartozik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató prezentációját legkésőbb a félév utolsó foglalkozásán előkészíti és előadja

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A jelenléti követelmények teljesítése és a prezetáció megtartása

16.2. Az értékelés:

A tanulmányi követelményeknek megfelelő prezentáció megtartása. Ennek sikertelen megkísérlése vagy a prezentálás elmaradása a tárgy nem teljesítését vonja maga után

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Nancy S. LIND, Eric OTENYO (eds.): Comparative Public Administration: the Essential Readings. New York, Elsevier, 2006. 980.
2. Thomas PERROUD et al. (eds.): Mélanges en l'honneur du Professeur Gérard Marcou. Paris - Millau, IRJS, 2017. 1185.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. KOI Gyula: Gérard Marcou és az összehasonlító közigazgatási anyagi- és eljárásjog I. Általános kérdések. - Az európai uniós és a farnkofón rendszer (francia példákkal). Polgári Szemle 15. évf. (2019) 1-3. sz. 204-219.
2. KOI Gyula: Gérard Marcou és az összehasonlító közigazgatási anyagi- és eljárásjog II. Rendszerek frankofón hatás alatt; a germán, a skandináv, angolszász, posztszocialista, ázsiai és afrikai rendszerek példája. Polgári Szemle 15. évf. (2019) 4-6. sz. 193-211.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koi Gyula, PhD,
tudományos főmunkatárs sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTV26
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Parlamenti jog az elmélet és a gyakorlat tükrében
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Parliamentary law in the light of theory and practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Smuk Péter, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Lehetőség Országház-látogatásra.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy összehasonlító perspektívában, de a magyar Országgyűlésre koncentrálva mutatja be a parlamentarizmus elméleti alapjait és egyes jogintézményeit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject depicts the basic institutions of parliamentary law in a comparative perspective, but focuses especially to the Hungarian National Assembly.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri az egyes parlamenti jogi jogintézmények nemzetközi modelljeit, továbbá a magyar Országgyűlés működését és közjogi korlátait.

Képességei: Képes strukturáltan leírni és mások számára is érthetően bemutatni egy külföldi törvényhozás működését. Értékelni képes jogesetek megoldásait, meggyőzően érvel.

Attitűdje: Érdeklődik más alkotmányos rendszerek megoldásai iránt. Kritikusan szemlél joglakotói és jogalkalmazói döntéseket.

Autonómiája és felelőssége: Másokkal együttműködve, kreatívan old meg szakmai feladatot. Önálló véleményt fogalmaz meg.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students know the international models of parliamentary institutions and the operation and structures of parliaments - especially the Hungarian National Assembly.

Capabilities: Students are able to depict and present a foreign parliament's operation in a well-structured way. Students can evaluate of legal sources and decisions and give appropriate

reasoning.

Attitude: Students inquire about foreign governmental systems and operation of legislations. Students look legal institutions and decisions critically.

Autonomy and responsibility: Students solve a professional task in co-operation with others in a creative way. Students create and defend their own opinion.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető előadás, a követelmények ismertetése. (Introduction)

12.2. A parlamenti jog alapfogalmai.

12.3. A parlamentek a hatalommegosztás rendszerében. (Parliaments and the separation of powers)

12.4. Ellenzéki jogok. (Rights of the oppostion)

12.5. Parlamenti funkciók. (Parliamentary functions)

12.6. Törvényalkotási modellek. (Models of law making procedures)

12.7. Ellenőrzés intézményrendszere. (System of parliamentary scrutiny)

12.8. Parlamentek szervezete. (Structures of parliaments)

12.9. A parlamenti képviselő jogállása. (Legal status of MPs)

12.10. Parlamenti aktusok. (Parliamentary decisions)

12.11. Prezentációk 1. (Prezentations 1.)

12.12. Prezentációk 2. (Prezentations 2.)

12.13. Prezentációk 3. (Prezentations 3.)

12.14. Zárthelyi dolgozat – open book (Written examination – open book)

12.15. Konzultáció. (Consultation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Kötelező a foglalkozások 75%-án részt venni

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

zárthelyi dolgozat (open book)

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Kötelező jelenlét teljesítése, valamint csoportos prezentáció tartása

16.2. Az értékelés:

évközi értékelés: a prezentáció színvonalának (1-5 skálán értékelve) és a zárthelyi dolgozat eredményének (1-5 skálán értékelve) számtani átlaga

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szente Zoltán: Bevezetés a parlamenti jogba. Atlantisz, Budapest, 2010. (ISBN: 9789639777095)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Erdős Csaba: Parlamenti autonómia. Gondolat, Budapest, 2016. (ISBN: 9789636936457)
2. Dukán Ildikó - Varga Aida (szerk.): Parlamenti jog. Országgyűlés Hivatala, Budapest, 2018. (ISBN: 978 615 5674 46 4)
3. Pesti Sándor: Az újkori magyar parlament. Osiris, Budapest, 2002. (ISBN: 9633892287)
4. Smuk Péter: Ellenzéki jogok a parlamenti jogban. Gondolat, Budapest, 2008. (ISBN: 9789636931193)

Budapest, 2023.12.01.

Prof. Dr. Smuk Péter, PhD,
egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKPTV13
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Pénz - és tőkepiaci szabályozás és gyakorlat
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Banking and Stock Market in regulation and practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közpénzügyi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Szabó Ildikó, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Látogatás a Magyar Nemzeti Bankba vagy a Budapesti Értéktőzsde Zrt-hez.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy áttekinti a banki szabályozás fejlődését, valamint a tőzsde kialakulását. Vizsgáljuk az egyes gazdasági válságok hatását a pénz- és tőkepiac működésére. Elemezzük a Bankuniót előnyeit és hátrányait, amely az Európai Unió javaslata a gazdasági válságok elleni jobb védekezés érdekében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an overview of the development of banking regulation and the development of the stock exchange. We examine the impact of each economic crisis on the functioning of the banking and stock markets. We are analyzing the pros and cons of Banking Union, which is the European Union's proposal for better protection against economic crises.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató megismeri a pénz- és tőkepiaci szabályozás történeti hátterét. A hallgató képes lesz csoportosítani a pénz- és tőkepiaci termékeket, és felismeri a hozzájuk kapcsolódó kockázatokat.

Képességei: A hallgató elemezni tudja a banki folyamatokat, és minősíteni tudja az egyes pénzügyi termékeket.

Attitűdje: A hallgató kritikusan tudja szemlélni a pénzpiaci folyamatokat a magyar gazdaság érdekeit szem előtt tartva.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató képes önálló javaslatokat megfogalmazni a pénz- és tőkepiac fejlődése érdekében a magyar gazdaság szempontjából.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the historical background of banking and stock market

regulation. The student will be able to classify the products of banking and stock market and recognize the relevant risks with them.

Capabilities: Students will be able to analyze banking processes and rate individual financial products.

Attitude: The student is able to critically observe the financial market processes in the interest of the Hungarian economy.

Autonomy and responsibility: The student is able to make independent proposals for the development of the money and capital market from the point of view of the Hungarian economy.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A pénz- és tőkepiaci szabályozás alapfogalmai (Basic Definition of Banking and Stock Market Regulation)

12.2. A pénz- és tőkepiac történeti fejlődése (Historical Development of Banking and Stock Market Regulation)

12.3. Központi Bank (Central Bank)

12.4. Európai Központi Bank (European Central Bank)

12.5. Bankunió (Banking Union)

12.6. Magyar Központi Bank (Hungarian Central Bank)

12.7. Pénzügyi intézmények (Financial institutes)

12.8. Pénzügyi szolgáltatások (Financial services)

12.9. Értékpapírok (securities)

12.10. Vállalatok bevezetése a tőzsdére (Introducing companies to the stock market)

12.11. A tőzsde működése (Operation of stock market)

12.12. Különbség a pénz- és a tőkepiaci finanszírozás között (The difference between financing from banking or stock market)

12.13. Trendek az Európai Unióban a pénz- és tőkepiaci szabályozás területén (Trends in Banking and Stock Market Regulation in the European Union)

12.14. Digitalizáció a pénz- és tőkepiaci szabályozás területén (Digitalisation in Banking and Stock Market Regulation in the European Union)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a tanórák 75%-án részt kell vennie.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincsenek félévközi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórák 75%-án való részvétel, amely hiányzás esetén beadandó dolgozattal váltható ki.

16.2. Az értékelés:

A félév végén írásbeli dolgozat megírása. Az írásbeli dolgozatban 50 pont érhető el, amelyből 0-25 pont elégtelen (1), 25-31 elégséges (2), 32-38 közepes (3), 39-45 pont jó (4), 45-50 pont jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Simon István (szerk.): Pénzügy jog I.-II. Osiris Kiadó, Budapest, 2012. ISBN: 9789632762289
2. Paul H Dmbinski: Etika és felelősség a pénzügyi életben, KETEG Budapest, 2018 ISBN 978 963 662 918 2.
3. Halustyik Anna: Pénzügyi jog III. Pázmány Press. Budapest. 2014. ISBN 978 963 308 096 2
4. Matolcsy, György: Egyensúly és növekedés: Konszolidáció és stabilizáció Magyarországon 2010-2014. Budapest, Magyarország : Kairosz Kiadó (2015) , 644 p. ISBN: 9789636627348
5. Kolozsi Pál Péter (Szerkesztő): Közpénzügyek és államháztartás. Budapest, Magyarország : Dialóg Campus Kiadó (2017) , 100 p. ISBN: 9786155680762

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Matolcsy, György: Éllovasból sereghajtó: Elveszett évek krónikája. Budapest, Magyarország : Éghajlat Könyvkiadó (2008) , 359 p. ISBN: 9789639262036

Budapest, 2021.01.05.

Szabó Ildikó, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁCITV03**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Polgári jog a tárgyalóteremben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Civil law in the courtroom
4. **Kreditérték és képzési karakter:**

   4.1. 2 kredit

   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják): ÁNTK MA**
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Civilisztikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Muzsalyi Róbert, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. összes óraszám/félév: 12

   8.1.1. nappali munkarend: 12 (6 EA + 6 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A kurzus célja, hogy a hallgatók betekintés nyerjenek a polgári jogi tantárgyak keretében elsajátított joganyag gyakorlati részébe, így különösen a bírói joggyakorlatba és a polgári jogérvényesítés lépéseibe. A kurzus két részből áll: az elméleti megalapozás során gyakorlati példákon, jogesetek megoldásán keresztül kerülnek ismertetésre azok az alapvető eljárásjogi fogalmak, amelyek a polgári peres eljárás megértéséhez, készségszintű ismeretéhez szükségesek. A hallgatók egy-egy összetett jogeset közös, csoportmunkában történő megoldásán keresztül ismerhetik meg a bírói munka folyamatát, megvizsgálják az adott polgári jogi rendelkezés gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos nehézségeket, így – többek között – azt, hogy az adott törvényi tényállás kapcsán miként alakul a bizonyítási teher, milyen bizonyítékok lehetnek alkalmasak az igény megalapozásához.

Az elméleti órákat követően a hallgatók budapesti bíróságokon három tárgyaláson vesznek részt – lehetőség szerint – első-, másodfokú- és felülvizsgálati eljárásban. Ennek keretében családjogi, gazdasági jogi és kártérítési jogot érintő tárgyalásokat látogatnak meg, ahol közvetlenül láthatják az eljárási cselekményeket, így többek között a felek, tanúk meghallgatását és egyéb bizonyítási cselekményeket. A hallgatóknak a tárgyalás befejezését követően az eljáró bíróval is lesz lehetőségük találkozni, ahol feltehetik kérdéseiket, megoszthatják álláspontjukat a konkrét üggyel kapcsolatban.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to give students an introduction into the practical part of the civil law courses, in particular the practice of the judiciary and the civil procedures. The course is divided into two parts: the theoretical part covers the basic procedural concepts necessary for the understanding of civil procedure through practical examples and case studies. In group work, students will learn about the process of judicial work, examine the difficulties of practical application of a civil law, including how

the burden of proof is determined in a particular case, and what evidence may be suitable to substantiate a claim.

After the theoretical lessons, students will attend three trials in Budapest courts, possibly at first instance, second instance and on review procedures. Students will attend hearings on family law, economic law and tort law, where they will directly observe procedural acts, including the hearing of parties, witnesses and other evidentiary acts. Students will also have the opportunity to meet with the judge, where they can ask questions and share their views on the case.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Készségszinten ismeri a polgári peres eljárás részeit, a bíróságok felépítését, szerepét, a legfontosabban eljárásjogi szabályokat.

Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Képes tervezési, stratégiai, elemzési és vezetői feladatokkal összefüggő folyamatokban és döntésekben részt venni.

Attitűdje: Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír. Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására. Szem előtt tartja a mindenkori közjót és közérdeket. Együttműködik másokkal a problémamegoldásban.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális közigazgatási kérdések, feladatok végig gondolását és a megfelelő források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knowing the parts of civil procedure, the structure and role of courts, in particular procedural rules.

Capabilities: Working for the common good and public interest based on professional and human standards sustained through professional commitment. Participating in processes and decision- making regarding planning, strategic, analytical and management tasks.

Attitude: Possessing the skills to recognize and handle problems competently. An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically. Keeping the common good and public interest in mind. He/she cooperates with others in order to solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she tackles complex and special public administration issues and tasks largely independently, and uses adequate resources for their solution. He/she can support his/her professional opinion and viewpoint independently in familiar decision-making scenarios.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum

(magyarul, angolul - English):

12.1. A polgári eljárásjog alapfogalmai: a polgári eljárás típusai, a perindítás, a peres eljárás szakaszai, perorvoslatok. (The basic definitions of civil procedure: types of civil procedure, the opening of a case, the stages of the procedure, remedies.)

12.2. A polgári perben eljáró bíróságok: szervezeti felépítés, összetétel. Joghatóság, hatáskör, illetékesség, (Civil procedure courts: organisation and structure. International jurisdiction, competence and jurisdiction.)

12.3. Bizonyítás a polgári perben. A bizonyítás módja és eszközei. (Evidence in civil proceedings. Methods and means of evidence.)

12.4. Tárgyaláslátogatás: elsőfokú eljárás (családjog, gazdasági jog vagy kártérítési jog) (Visiting a court hearing: first instance, family law, economic law or tort law cases)

12.5. Tárgyaláslátogatás: másodfokú eljárás (családjog, gazdasági jog vagy kártérítési jog) Visiting a court hearing: second instance, family law, economic law or tort law cases

12.6. Tárgyaláslátogatás: felülvizsgálati eljárás (Kúria) Visiting a court hearing: judicial review proceedings (Curia of Hungary).

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie, 30 %-ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. Amennyiben a megengedett hiányzásokat túllépi a hallgató, akkor 4 jogesetet írásban kell megoldania oktatói instrukciók alapján; az írásbeli beadvány 60 %-ot meghaladó értékelése esetén sikeres a pótlás. A hallgató köteles a képzés tantervében szereplő tantárgyak tantárgyi programjaiban leírt kötelezettségeket teljesíteni, az azokban meghatározott foglalkozásokon részt venni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása, az előadások anyagának és a kötelező irodalomként megadott tananyagnak, a jogszabályok ismeretanyagának az elsajátítása, írásbeli jogesetmegoldások és beadandók elkészítése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább megfelelt minősítésű teljesítése

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése zárthelyi dolgozat. A ZH tartalma az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai, valamint a kötelező, vonatkozó jogszabályok ismeretanyaga képezik. A vizsga és az évközi zárthelyi dolgozat értékelése három fokozatú.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább megfelelt minősítésű eredmény a 16.2. pontban leírt ZH-ban.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog I. (harmadik, átdolgozott kiadás), Wolters Kluwer, Budapest, 2021. (megjelölt részek)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Döme Attila: „Bizonyítás” in Jakab András – Könczöl Miklós – Menyhárd Attila – Sulyok Gábor (szerk.): Internetes Jogtudományi Enciklopédia (Polgári eljárásjog rovat, rovatszerkesztő: Harsági Viktória) http://ijoten.hu/szocikk/bizonyitas (2019).

2. Kiss Daisy: *A polgári per titkai – Kérdések és válaszok a polgári perrendtartás Általános részéből*, Budapest, HVG-ORAC, 2009.

3. Kengyel Miklós: Magyar polgári eljárásjog. Osiris, Budapest, 2014.

Budapest, 2025. április 20.

Dr. Muzsalyi Róbert, PhD
adjunktus

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM32
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Politikai kultúra az EU-ban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Political culture in the EU
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa- tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga András, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: esszé
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy egy átfogó képet próbál adni az uniós tagállamok különböző politikai kultúrájáról, valamint egy uniós kultúra lehetséges kialakulásáról.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course seeks to give a comprehensive picture about the different political cultures among the member-states and tries to analyse the possible development of a European one.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató megismeri a politikai kultúra fogalmát és politikai térben betöltött szerepét.

Képességei: A hallgató képes lesz küönbséget tenni a különböző karakterű politikai kultúrák között.

Attitűdje: A hallgató befogadóbbá válik a más politikai kultúrát követő rendszerek irányába.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató ismeretein keresztül képes lesz a politikai kultúra alakítására.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student will learn the concept of the political culture and its role in the dimension of politics.

Capabilities: The student will be able to differentiate among the political cultures of different character.

Attitude: The student will be more open-minded towards the systems with different political culture.

Autonomy and responsibility: The stundent could be able to alter the local political culture due

to its related knowledge.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés; követelmények, a félév menete (Introduction; requirements, program of the semester)

12.2. Alapfogalmak; a politikai kultúra fogalma, típusai, a politikai kultúra szerepe a politikai rendszerekben (Basic concepts; concept of the political culture; typologies of the political culture; role of the political culture in the political system)

12.3. Konszenzus-orientált politikai kultúra (Consensus-oriented political culture)

12.4. Konfliktusos politikai kultúra (Conflictual political culture)

12.5. Politikai döntéshozatal az EU-ban (Political decision-making in the EU)

12.6. Politikai kultúra az EU-ban - neofunkcionalizmus, technokrata vezetés, luxemburgi kompromisszum (Political culture of the EU – neofunctionalism, technocratic leadership, compromise of Luxemburg)

12.7. Politikai kul+túra a tagállamokban #1 - konszociális régi tagállamok (Political culture of the member-states# 1 – consocial old member-states)

12.8. Politikai kultúra a tagállamokban #2 - konfliktusos régi tagállamok (Political culture of the member-states#2 – conflictual old member-states)

12.9. Politikai kultúra a tagállamokban #3 - euszkeptikus tagállamok (Political culture of the member-states#3 – Eurosceptic member-states)

12.10. Politikai kultúra a tagállamokban #4 - poszt.szocialista tagállamok (Political culture of the member-states#4 – post-socialist member-states)

12.11. Politikai kultúra a tagállamokban #5 - déli tagállamok (Political culture of the member-states#5 – southern member-states)

12.12. Konzultáció (Consultation)

12.13. Értékelés (Evaluation of the essays)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantervben meghatározottak szerint.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az órák 75% való részvétel - efölötti hiányzás esetén orvosi igazolás szükséges

16.2. Az értékelés:

Aláírás megszerzése és a félév végi esszé elkészítése

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Varga András: A politikai kultúra változásainak lehetséges irányai az EU döntéshozatalában, 2017
2. Simon Hix (Author), Dr Bjørn Høyland (Author) – The Political System of the European Union (The European Union Series) 1 Mar 2011
3. Gabriel Abraham Almond és Sidney Verba – The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations
4. Roger Eatwell – European Political Cultures

17.2. Ajánlott irodalom:

1. -

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Varga András, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA21
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Régiók - kihívások - megoldások
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Regions - security challenges - solutions
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Remek Éva, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A szabadon választható tantárgy célja, hogy a hallgatók a korábbi (horizontális) szaktudásukat felhasználva, mélyebb (vertikális) ismeretekre tegyenek szert az egyes régiókat érintő 21. századra jellemző, új típusú, globális biztonsági kihívásainak fogalmi hátteréről és legfontosabb területeiről Európa szemszögéből (az államkudarcok, a nemzetközi terrorizmus, az etnikai konfliktusok, a tömeges migráció, környezetszennyezés, járványok, demográfiai robbanás, a szervezett bűnözés stb.) Így képessé válnak áttekinteni és elemezni a kockázati tényezők teljes skáláját napjaink valós válságainak keresztmetszetén keresztül, különös figyelmet szentelve a földrajzi eloszlásuknak. Mindez hozzájárul a globális politikai folyamatok jobb megértéséhez, a geopolitikai, geostratégiai, geoökonómiai ismeretek szinergiájához.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The primary goal of the optional subject is for students to use their previous (horizontal) expertise to gain a deeper (vertical) understanding on the conceptual background and key areas of the new types of global security challenges facing each region in the 21st century from Europe perspective (state failure, international terrorism, ethnic conflicts, mass migration, environmental pollution, pandemics, demographic explosion, organized crime, etc.) Thus they will be able to review and analyze the full range of risk factors across the cross-section of today's real crises, paying particular attention to their geographical distribution. All this contributes to a better understanding of global political processes and synergies between geopolitical, geostrategic and geoeconomic knowledge.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
    Tudása: Ismeri a nemzetközi jog elveit, sajátosságait, az államok közötti konfliktusok rendezésének nemzetközi jogi szabályait, valamint a nemzetközi biztonsággal kapcsolatos nemzetközi intézmények működését és tárgyát szabályozó jogi előírások rendszerét és összefüggéseit.

Képességei: Képes megbízhatóan kezelni a hazai védelmi igazgatási és a nemzetközi biztonsági intézményekben használt legfontosabb adatbázisokat.

Attitűdje: Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen építi szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the principles and characteristics of the international law, the international law regulating the settlement of conflicts between states, the system and the context of laws regulating the operation and spheres of authority of international institutions in the field of international security.

Capabilities: Furthermore he/she is capable of reliably working with the most important databases used in institutions of home defence management and international security.

Attitude: Her/his personal attitude is characterized by sensitivity and openness to professional issues, with a problem-solving approach and innovative thinking.

Autonomy and responsibility: He/She builds his/her professional career in a responsible manner, helps subordinate colleages advance their career path.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a feladatok kiosztása, követelmények (Introduction - assignment of tasks and details of requirements.)

12.2. A regionalizmus (Regionalism)

12.3. A földrajzi helyzet – kényszerhelyzet? – nyitó előadás. (Geographical position – case of necessity? – opening lecture.)

12.4. Eurázsia: Oroszország – „…egy rejtvénybe csomagolt találóskérdés" (Eurasia: Russia –„…is a riddle wrapped in a mystery)

12.5. Oroszország és Európa (Russia and Europe)

12.6. Nyugat-Balkán – „egymást fedő övezetek övezete (Western Balkan countires – region of overlapping regions")

12.7. Nyugat-Balkán és Európa (Western Balkan countries and Europe)

12.8. Az eddigi szemináriumi gyakorlatok egyéni összefoglalói – hallgatói előadások (Individual summaries of previous seminar exercises - student lectures)

12.9. Az eddigi szemináriumi gyakorlatok egyéni összefoglalói – hallgatói előadások Individual summaries of previous seminar exercises - student lectures)

12.10. Afrika – nyersanyagok és piac (Africa – raw materials and market)

12.11. Afrika és Európa (Africa and Europe)

12.12. Az Északi-sarkvidék – „a szélsőségek birodalma"(The Arctic – „the realm of extremes")

12.13. Az Északi-sarkvidék – jogviták és versengő érdekek – írásbeli munka leadása (The Arctic – legal disputes and competiting interests - submission of essay.)

12.14. Összegzés – a félévi munka értékelése. (Summary - evaluation of semester work)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 80%). Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Ebben az esetben egyrészt a hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Másrészt a kiesett időszak pótolható az oktató által kijelölt témakörben beadott, legalább elégségesre értékelt házidolgozattal

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka elsődleges meghatározója az előadásokon való részvétel (14. pont szerint). A félév során egy választott témából készített ppt-s előadásra kerül sor (a korábbi gyakorlatok esszenciájaként, szóbeli/írásbeli bemutatással -tancsoport létszámától függően) és egy hét oldalas szemináriumi dolgozat megírására kerül sor. A hét oldalas dolgozatot a 13. tanulmányi héten kell leadni, hogy az utolsó alkalommal minden elvégzett munka értékelése megtörténhessen (a korábbi gyakorlati munka, a ppt-s előadás és az írásbeli elemzés). A közbeeső időben a szemináriumokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Minden munka szummatív értékelésre kerül. Ennek eredményességi minimuma: 51%. 51-70% elégséges (2), 71-80% esetén közepes (3), 81-90% esetén jó (4), illetve, ha 91-100% közötti az eredmény jeles (5) az osztályzat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

a tantárgyi tematika 14. pontban meghatározott arányú jelenlét és a 15. pontban a félévközi feladatok minimum elégséges osztályzattal.

16.2. Az értékelés:

gyakorlati jegy. Minden félévközi tevékenység szummatív értékeléssel zárul (lásd tantárgyi tematika15. pont). Követelmény: a tematikában megadott témák, illetve az órákon felhasznált források, dokumentumok, a kötelező és az ajánlott irodalom ismerete.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Tim Marshall: A földrajz fogságában. Park Könyvkiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978 963 355 411
2. Bernek Ágnes: A közép és a kelet-európai országok a 21. század geopolitikai/geoökonómiai stratégiáiban. A 20. századi Nyugat és Kelet közötti ütközőzónájától a 21. századi eurázsiai hídtérségig. Akadémia Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978 963 4541 98 1
3. Bába Iván (szakmai főszerk.): Diplomáciai lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve, Éghajlat Könyvkiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978 963 9862 14 2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Henry Kissinger: Világrend. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2015. ISBN: 978 615 5559 07 5,
2. Kormányzati, illetve nemzetközi szervezetek portáljai,
3. Válságkutató központok internetes oldalai

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Remek Éva, PhD,

egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM14
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Retorika és szövegalkotás
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Rhetoric and text formation
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Digitális Média és Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Veszelszki Ágnes, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (0 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (0 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A közigazgatásban dolgozók a társadalmi diskurzus keretében egyre gyakrabban kerülnek olyan helyzetbe, amikor kisebb-nagyobb közönség előtt kell beszélniük, előadniuk. A szakmai felkészültség alapvető, de nem elégséges feltétele a sikeres szereplésnek. A tantárgy a klasszikus retorika és a modern szociálpszichológia eredményeit egyaránt felhasználva nyújt segítséget a közszerepléshez. .

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Public administrators are increasingly involved in social discourse when they need to talk and present to a smaller or larger audience. Professional preparedness is fundamental but not sufficient for a successful presentation. The course helps the public to use the results of both classical rhetoric and modern social psychology.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Az előadónak -beszéde tárgyától függetlenül- tisztában kell lennie a meggyőző kommunikáció eszköztárával.

Képességei: Meggyőzőképesség, hatékony kommunikáció, kiváló íráskészség.

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: Felelősen vállalja a társadalmi fórumok résztvevői számára az ismereteinek közérthető átadását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The speaker, regardless of the subject of the speech, should be aware of the toolbox of compelling communication.

Capabilities: Convincing others and communicating efficiently. He/she has excellent writing

skills.

Attitude: Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she undertakes responsibly to present his/her knowledge to the participants of social forums in an easily understandable way.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Közszereplés, retorika és szövegalkotás -bevezetés

12.2. Hatásos kezdés

12.3. A jóindulat megszerzése -captatio benevolentiae

12.4. Elbeszélés

12.5. Bizonyítás

12.6. Befejezés

12.7. Retorikai alakzatok I.

12.8. Retorikai alakzatok II.

12.9. Beszédelemzés

12.10. Mitől meggyőző?

12.11. Nonverbális kommunikáció

12.12. Beszéd előadása és elemzése, értékelése I.

12.13. Beszéd előadása és elemzése, értékelés II.

12.14. Beszéd előadása és elemzése, értékelése III.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Folyamatos órai munka. Egy beszéd írásban történő benyújtása .majd az órán történő előadása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az órákon való részvétel és aktivítás.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegyet a benyújtott feladat értékelése alapján kapják a hallgatók.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Dömötör Ildikó – Gyorgyevics Miklós: Retorika és szövegalkotás. Budapest, NKE VTKI jegyzet 2013.
2. Németh Erzsébet: Közszereplés. Budapest, Osiris Kiadó, 1999.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Adamik Tamás - A. Jászó Anna - Aczél Petra: Retorika. Budapest, Osiris Kiadó, 2005.
2. Wacha Imre: A korszerű retorika alapjai I-II. Budapest, Szemimpex Kiadó, é.n.
3. Szabó Katalin: Kommunikáció felsőfokon. Budapest, Kossuth Kiadó, 2002.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Veszelszki Ágnes, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTV19
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Stratégiai menedzsment a közszektorban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Strategic management in the Public Sector
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Balogh-Békesi Nóra, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A közigazgatás működése és a közszolgálatok iránti igények világszerte olyan változásokon mennek keresztül, amelyek általában befolyásolják a közigazgatás szervezését, különösen a közigazgatási szervezetek és közintézmények menedzsmentjét. A közigazgatási szerveknél és közintézményeknél is felmerül az igény az olyan menedzsment megoldásokra, tervezési, szervezési technikákra, amelyek segíthetik a közigazgatási szervet, hogy megfelelően reagáljon a folyamatosan a változó társadalmi, politikai elvárásokra és jogi környezetre. Általánosan elfogadott nézet, hogy a vezetői döntések és intézkedések befolyásolják a közigazgatási szervezetek teljesítményét és túlélési esélyeit. Emiatt az olyan népszerűsödő közigazgatástudományi irányzatok jelentősége egyre inkább nő, amelyek a közigazgatási menedzsement fejlesztésével foglalkoznak, mint például a magánszektorban alkalmazott szervezetirányítási modellek és technikák adaptálhatósága a közszférában vagy az együttműködésre épülő közszolgáltatási modellek, amelyek lényege a közszektoron belüli koordináció erősítése és azon túl a társadalmi szereplőkkel való kooperáció, mint például a közösség, a nonprofit szervek vagy a piaci szervek szerepe a közszolgáltatásokban (hálózati közszolgáltatásszervezés). De a különböző közigazgatási, közszolgáltatásszervezési formák különböző menedzsment megközelítést és technikákat igényelnek. Ezért a tantárgy rá kíván világítani a különböző vezetési és irányítási megközelítésekre az eltérő közigazgatási modellekben. Ez a kurzus bemutatja a közigazgatási menedzsment eltérő irányzatait, a stratégiai menedzsment fogalmát, technikáit és alkalmazásának lehetőségeit a közpolitikaalkotás és a közszolgáltatásnyújtás szervezése területén. Olyan területekre terjed ki, mint az állami menedzsment különböző iskolái, a közszféra erőforrás- és teljesítménykezelése, valamint a stratégiai irányítás és az állami szektor teljesítménye közötti kapcsolat megértése, a polgárok és a szociális közösség szerepe a közszolgálati menedzsmentben, az e- a kormányzat és a modern technológia a közszférában. A kurzus során , elsősorban esettanulmányokon keresztül, elsősorban olyan témákat érintünk, mint erőforrás és teljesítménymenedzsment a közszférában, a stratégiai

tervezés és a teljesítménymenedzsment kérdései, az állampolgárok és a közösség szerepe a közszolgáltatásnyújtás szervezésében vagy az új technológiai megoldások hogyan hatnak a közszféra menedzsmentjére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Public administration and public services across the world are undergoing changes that affect the organization of the public administration systems in general, and the management of those organizations, in particular. Public organizations are required to continuously find better ways to compete in the rapidly changing social, political and legal environment. It is widely accepted that the managerial decisions and actions affect the performance and survival of public organizations. Hence these triggering factors enhanced the significance of emerging public management trends such as the transfer of private sector models and management techniques to the public sector, strengthening the coordination within the government (joined- up or whole of government model) or widening the cooperation with societal actors such as civil, professional and international organizations (network governance). But different public administration forms rely on different management techniques and modes. That is why this course aims to highlight different approaches and techniques of public management. This course introduces the key concepts, tools, and principles of public management, strategy formulation and strategic management within the public sector and public organizations. It will cover areas such as different schools of public management, resource and performance management in public sector, and the understanding of the linkages between strategic management and public sector performance, the role of citizens and the social community in public service management, introducing e-government and modern technology within the public sphere.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az szervezetelméleti kérdésekben és a közmenedzsment egyes funkcionális területeinek gyakorlati megközelítésében.

Képességei: Képes a kormányzati modellek és technikák szakszerű és komplex megközelítésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális közigazgatási menedzsment és szervezési kérdések, feladatok végig gondolását és a megfelelő források alapján történő kidolgozását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Organiztional theories and precitcal approach towards the different management fields of a public organization.

Capabilities: Adopting a professional and complex approach to models and techniques of governance.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: He/she tackles complex and special public management and organizational management issues and tasks largely independently, and uses adequate resources for their solution.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a stratégiai menedzsmentbe (Introduction to strategic management)

12.2. A szervezetelméleti megközelítések: a szervezettelmélet fejlődése, scientific menedzsment, a weberi bürokrácia és a szervezet viselkedéstan (Different approach of organization: the evolution of organizational theory. scientific management, the weberian bureaucracy and the organizational behaviorism)

12.3. A közimenedzsment fejlődési irányai: klasszikus közigazgatás, új közmenedzsment, kormányzás (The Development Of Public Management: Public Administration, New Public

Management And New Public Governance)

12.4. A stratégia és a stratégiai menedzsment fogalma. (The concept of strategy and strategic management within the public sector.)

12.5. A közigazgatási reformok és stratégiai irányok kontextualizálása. ('context matters': analyzing the implications of distinctive contexts and constraints to public management reforms and strategies.)

12.6. A közszféra szervezeti menedzsmentjének különféle területei: HR, pénzügyi menedzsment, IT (Different fields of public organizational management: HR, finance Management, IT)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi , nem szerz aláírást. Hiányzás esetén az órai részvétel pótolható a tananyag önálló feldolgozásával és arról írásban történő számadással az oktatóval előre egyeztetve. The student is required to attend at least 75% of the classes. If the student exceeds the acceptable absences, s(he) is not entitled to get the signature at the end of the semester. In case of absence the class work might be completed by individual work and presentation on the topic.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglakozásokon való aktív részvétel. Megadott témában önálló referátum határidőn belül történő, sikeres elkészítése. 5 esettanulmány félévközben történő teljesítése. . Active participation in the classes. Individual presentation on a given topic. Achieving 5 assignments during the semester.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A foglakozásokon való aktív részvétel. Active participation in the classes.

16.2. Az értékelés:

Megadott témában önálló referátum határidőn belül történő, sikeres elkészítése (50%). 5 esettanulmány félévközben történő teljesítése. (5X10%) Individual presentation on a given topic.(50%) Achieving 5 assignments during the semester.(5X10%)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ferlie - Ongaro (2015): Strategy as process. Ch. 4. In: Strategic Management in Public Services Organizations: Concepts, Schools and Contemporary Issues. Oxon, UK: Routledge
2. Owen E. Hughes (2003) Public Management and Administration, Third Edition: An Introduction. Palgrave Macmillan, 2002
3. Klijn - Koppenjan- Termeer (1995): Managing Networks In The Public Sector: A Theoretical Study Of Management Strategies In Policy Networks. In: Public Administration Vol73 Autumn 1995 (437-454)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Pollitt, C (1995): Justification by Works or by Faith? Evaluating the New Public Management
2. Bovaird T and Loeffler E (2012) From engagement to co-production: How users and communities contribute to public services. In: Pestoff V, Brandsen T and Verschuere B (eds)

New Public Governance, the Third Sector and Co-production. New York: Routledge,
3. pp. 35–60.
4. Streib(1999):Strategic Management in the Public Sector: Concepts, Models, and Processes. Public Productivity & Management Review, Vol. 22, No. 3 (Mar., 1999), pp. 308-325

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Balogh-Békesi Nóra, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEETV21
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szervezetfejlesztés a közszolgálatban (tréning)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Organization development t in the public service
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Paksi-Petró Csilla, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy átfogó képet ad a közszolgálati szervezetszemlélet tipikus nézőpontjairól, és fejlesztési gyakorlatáról. A hallgatók gyakorlati példákon ismerik meg a kormányzati, az önkormányzati és a civil szféra tipikus szervezeti sajátosságait. A hallgatók gyakorolják a szervezetfejlesztési projektek során alkalmazható eszközöket, azok hard és soft elemeit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject provide hypotenuse picture about the typical viewpoints and development practice of civil service organizations. Recognize the practical peculiarities of governmental, local governmental and civil sphere. The students practice the hard and soft elements which can be applied in the course of the organization development projects.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A megszerzett kompetenciák birtokában a hallgatók képesek lesznek korunk szervezetfejlesztési szemléleteit kritikusan alkalmazni. Képesek lesznek a munkájuk során felbukkanó szervezeti problémákat felismerni, elemezni, részletes helyzetelemzési munkát végezni, projekt szervezetben részt venni, megoldási módokat javasolni. Aktívan részt fognak tudni venni a leendő munkahelyükön végzendő szervezeti változásokban, idővel pedig értő és javaslattevő munkatársai lehetnek szervezetüknek.

Képességei: Ismeri a szervezetfejlesztés elméleti hátterét és képes a gyakorlatban tanórai keretek között alkalmazni az elsajátított szervezetfejlesztési eszközöket.

Attitűdje: Érti és értékeli a közigazgatási szervezetfejlesztési akciók jelentőségét.

Autonómiája és felelőssége: Képes önállóan a szervezetfejlesztési alapfogalmak használatára és alapvető szervezetdiagnosztikai eljárások elvégzésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students will be able to apply the organization development views of our age critically in the possession of the purchased competences. The organizational problems appearing in the course of their work will be able to be recognized, to analyze, to make detailed situation analysis work, project to take a part in an organization, to suggest solution manners. They will be able to be taken in the organizational changes to be made on their prospective workplace actively, their organization may have petitioning colleagues in course of time.

Capabilities: Knows the theoretical background of the organization development and capable of appling the acquired organization development practices within the framework of lesson.

Attitude: Understands and affirm the values and significant role performance management is played in the life of organizations and its development.

Autonomy and responsibility: Capable of the supply of related fundamental leadership tasks independently with the function of the organizational development.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Elméleti megközelítések összefoglalása, követelmények tisztázása.

12.2. Közigazgatási szervezetek jellemzői, a szervezetek fajtái

12.3. Szervezetfejlesztési modellek (McKinsey).

12.4. A szervezetfejlesztés fogalma alapvető funkciói

12.5. A szervezetfejlesztés lépései, a szervezetfejlesztési terv, a szervezetfejlesztés korlátai

12.6. A szervezetfejlesztés története és irányzatai

12.7. Csoportok közti kapcsolatok, team fejlesztés

12.8. Szervezetfejlesztés a gyakorlatban: a problémahelyzet definiálása

12.9. Szervezetfejlesztés a gyakorlatban: helyzetelemzés és diagnózis

12.10. Szervezetfejlesztés a gyakorlatban: szervezetfejlesztési terv, program

12.11. Szervezetfejlesztés a gyakorlatban: megvalósítás és nyomon követés.

12.12. Szervezetfejlesztés a gyakorlatban: a szervezetfejlesztés sikerkritériumai, a kudarc okai

12.13. Esettanulmány: átfogó közigazgatási szervezetfejlesztési program bemutatása I.

12.14. Esettanulmány: átfogó közigazgatási szervezetfejlesztési program bemutatása II.

12.15. Az anyag összefoglalása, záró konzultáció, személyes értékelés.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák 80 %-án való aktív részvétel (hiányzás csak a tanárral egyeztetett módon és mértékben lehetséges, szükség esetén a tanár pótfeladatokat adhat).

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tréninget vezető tanár által meghatározott feladatok teljesítése (részvétel a páros, egyéni és csoportos gyakorlati feladatokban).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a tréningen nyújtott teljesítmény és a hallgató aktív közreműködése.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú gyakorlati jegy, amelyet a fenti követelmények teljesítése alapján értékel a foglalkozást vezető tanár.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Czuprák Ottó-Kovács Gábor: A szervezetvezetés elmélete. A közszolgálati szervezetek vezetésének elméleti alapjai. Dialóg Campus, 2017. ISBN 978-615-5764-42-4

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Antal Zsuzsanna - Dobák Miklós: Vezetés és szervezés, Budapest, 2011. ISBN: 978 963 969 8895
2. Bakacsi Gyula: A szervezeti magatartás alapjai, Budapest, 2010. ISBN: 978 963 9698 857

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Paksi-Petró Csilla, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ÁKNGTM49**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Technológiai fejlődés gazdaságtana
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Economics of Technological Development
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Czeczeli Vivien, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy keretében a hallgatók megismerhetik a technológiai fejlődés legújabb dimenzióinak közgazdaságtani összefüggéseit. Az ipar 4.0 és a digitalizáció főbb hatásmechanizmusainak, azaz a munkaerő-piaci és termelékenységi, gazdasági növekedési összefüggések azonosítása mellett az egyes gazdasági szereplőkre gyakorolt hatásokat is elemezzük a kurzus során. A fogyasztókra, vállalatokra gyakorolt hatás mellett kiemelt szerepet kap a pénzügyi szektor legújabb technológiai vívmányai és azok hatásainak vizsgálata. A kurzus elvégzésével a hallgatók képesek lesznek a legújabb technológiai vívmányok hatásainak azonosítására, elemzésre, illetve a hatások kezelésére megfelelő válaszreakció kidolgozására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): In the framework of the subject, students can learn about the economic relationships of the latest dimensions of technological development. In addition to identifying the main impact mechanisms of Industry 4.0 and digitalization, that is the labour market and productivity, economic growth relationships, the course also analyses the effects on individual economic actors. Besides to the impact on consumers and companies, the examination of the latest technological achievements of the financial sector and their effects plays a prominent role. By completing the course, students will be able to identify and analyse the effects of the latest technological achievements, as well as to develop an appropriate response to deal with the effects.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri a technológiai fejlődés főbb közgazdaságtani összefüggéseit, a különböző gazdasági szereplőkre gyakorolt hatásokat. Azonosítani tudja az ipar 4.0 és digitalizáció hatásainak kezeléséhez szükséges intézkedéseket, s tisztában van azok bevezetésének különböző összefüggéseivel.

Képességei: A hallgatók felismerik a technológiai fejlődés gazdasági hatásainak különböző

vetületeit, illetve képesek azonosítani az azokból fakadó tovagyűrűző gazdasági és társadalmi hatásokat. A szakmai ismereteik birtokában képesek a technológiai folyamatok gazdasági elemzésre, valamint képesek megfelelő válaszreakció kidolgozására az adott folyamatok kezelése érdekében.

Attitűdje: Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány a technológiai fejlődés által érintett legújabb eredményei iránt.

Autonómiája és felelőssége: Önálló szakmai nézetei alapján, önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő feladatokat.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students know the main economic relationships of technological development and the effects on various economic actors. They can identify the measures necessary to manage the effects of Industry 4.0 and digitalization, and they are aware of the various contexts of their application.

Capabilities: Students recognize the various aspects of the economic effects of technological development, and are able to identify the resulting economic and social spillover effects. With their professional knowledge, they are capable of economic analysis of technological processes, as well as the ability to develop an appropriate response in order to manage the given processes.

Attitude: An inquiring and receptive approach towards economics to the latest results affected by technological development.

Autonomy and responsibility: Based on her/his independent professional views, she/he performs economic analysis and decision-making tasks independently.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A technológiai fejlődés közgazdaságtani alapjai. (Economic foundations of technological development.)

12.2. A technológiai fejlődés munkaerő-piaci összefüggései. (Labor market relations of technological development.)

12.3. A technológiai fejlődés termelékenységi és gazdasági növekedési hatásai. (The effects of technological progress on productivity and economic growth.)

12.4. E-kereskedelem és a fogyasztói szokások átalakulása. (E-commerce and the transformation of consumer habits.)

12.5. Innováció és vállalkozásfejlesztés a legújabb technológiai fejlődés korszakában. (Innovation and business development in the era of the latest technological developments.)

12.6. Technológia átmenet, technológiai adaptáció és a technológia okozta egyenlőtlenségek összefüggései. (The relationship between technological transition, technological adaptation and inequalities caused by technology.)

12.7. Big data és AI összefüggései a közgazdaságtanban. (Big data and AI in economics)

12.8. Blockchain technológia pénzügyi alkalmazásai. (Financial applications of blockchain technology.)

12.9. Fintech innovációk. (Fintech innovations.)

12.10. Digitális fizetések, tranzakciók. (Digital payments, transactions.)

12.11. Digitális bankok és Neobankok. (Digital banks and Neobanks.)

12.12. Big data és AI összefüggései a pénzügyekben. (Big data and AI in finance)

12.13. A technológiai fejlődés szabályozási oldala. (The regulatory side of technological development.)

12.14. Projektmunkák bemutatása. (Presentation of student project work.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/tavaszi félév**.**

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megszerzéséhez elvárt legalább a szemináriumi alkalmak 75%-án való részvétel. A maximum hiányzási mértéket meghaladó hiányzás esetén a hallgatónak plusz elemző feladatot szükséges teljesítenie a tanórai elemzési technikák közül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja a szemináriumok rendszeres látogatása, az órai feladatok és esettanulmányok elvégzése, a beadandó feladatok teljesítése, az önálló elemző projektmunka elkészítése és prezentálása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzéséhez elvárt legalább 11 alkalmon való részvétel. A maximum hiányzási mértéket meghaladó hiányzásnál a hallgatónak plusz elemző feladatot szükséges teljesítenie. Kedvezményes tanulmányi rend esetén a beadandó dolgozattal kapcsolatos feltételeket és a prezentálás módját a tárgy oktatójával a félév elején szükséges egyeztetni.

16.2. Az értékelés:

A beadandó elemző projektmunka és a kapcsolódó prezentáció legalább elégséges szinten történő teljesítése. Gyakorlati jegy (ötfokozatú skálán értékelve).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Johnson, N. (2020): Economics of the Fourth Industrial Revolution (Innovation and Technology Horizons), Routledge; 1st edition, ISBN: 978-1138366947

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Goos, M. (2018). The impact of technological progress on labour markets: policy challenges. Oxford Review of Economic Policy, Vol. 34, No. 3, 2018, pp. 362–375.
2. Mokyr, J. – Vickers, C. – Ziebarth, N. L. (2015). The History of Technological Anxiety and the Future of Economic Growth: Is This Time Different? Journal of Economic Perspectives, 29 (3). pp. 31-50. DOI: 10.1257/jep.29.3.31

Budapest, 2024.12.01.

Dr. Czeczeli Vivien, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM19
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Többszintű alkotmányosság
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Multilevel constitutionalism
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Orbán Endre, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám: - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a többszintű alkotmányosság fogalmát és elméleteit. Alkotmányos jelentőségű – például az emberi jogok védelmére vonatkozó – szabályok párhuzamosan találhatók az alkotmányokban, a nemzetközi jogban és az Európai Unió jogában is. E többszintű alkotmányosság kontextusában megfigyelhető a nemzetközi jog alkotmányjogiasodási folyamata, amelynek eredményeként az egyes alapvető alkotmányos értékeket már nem pusztán nemzeti rendelkezések, hanem a nemzetközi jog instrumentumai és az Európai Unió joga is védik. Ezzel párhuzamosan megy végbe az alkotmányjog nemzetköziesedésének folyamata is, jelesül az, hogy a nemzeti alkotmányjog ma már nem merül ki a nemzeti alkotmányokban, hanem befolyással vannak rá a nemzetközi jogból és az Európai Unió jogából eredő kötelezettségek, standardok is, és így a hatalomgyakorlás jogi korlátai nem pusztán az állami szabályozás szintjén találhatók meg.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to familiarise students with the concept and theories of multilevel constitutionalism. Rules of constitutional importance, such as those relating to the protection of human rights, can be found in constitutions, international law and European Union law. It is in the context of this multilevel constitutionalism that the process of constitutionalisation of international law can be observed, with the result that certain fundamental constitutional values are no longer protected by national provisions alone, but also by instruments of international law and EU law. At the same time, there is a parallel process of internationalisation of constitutional law, namely that national constitutional law is no longer limited to national constitutions, but is also influenced by obligations and standards arising from international law and European Union law, and thus the legal limits to the exercise of power are not merely found at the level of state regulation.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató megfelelő áttekintéssel rendelkezik a többszintű alkotmányosság rendszerének kialakulásával, történeti alakváltozataival és fogalomrendszerével kapcsolatban.

Képességei: A hallgató képes szakirodalmi szövegek, illetve a Velencei Bizottság jelentéseinek értő elemzésére és azok kontextusfüggő kritikai értelmezésére.

Attitűdje: A hallgató nyitott és fogékony a napjaink közjogi problémáival kapcsolatos kérdések iránt. Tágabb horizontból, differenciáltan közelíti meg azokat, átlátva azok összetettségét.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students have a good overview of the development of the system of multilevel constitutionalism, its historical forms and terminology.

Capabilities: Students are capable of a knowledgeable analysis of the literautre and the reports of the Venice Commission, and of a context-based critical interpretation of these.

Attitude: The students are open and receptive to issues related to contemporary public law problems. He/she will approach them from a broader perspective and in a differentiated way, understanding their complexity.

Autonomy and responsibility: Students are capable to develop a professional opinion.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A többszintű alkotmányosság fogalma és területei (The concept and areas of multilevel constitutionalism)

12.2. A többszintű alkotmányosság elméletei (Theories of multilevel constitutionalism)

12.3. Transznacionális alkotmányosság (Transnational constitutionalism)

12.4. Tagállami szuverenitás és nemzeti identitás az Európai Unióban (Member State sovereignty and national identity in the European Union)

12.5. Az uniós jog és a belső jog viszonya (The relationship between EU law and national law)

12.6. A nemzetközi jog és az uniós jog viszonya (The relationship between international law and EU law)

12.7. Jogállamiság mechanizmusok az Európai Unióban (Rule of law mechanisms in the European Union)

12.8. A nemzetközi jog szerepe az alkotmánybíráskodásban, különös tekintettel az Emberi Jogok Európai Egyezményére (The role of international law in constitutional law, with particular reference to the European Convention on Human Rights)

12.9. Alapjogvédelem az Európai Unióban, uniós jog és az Emberi Jogok Európai Egyezménye (Protection of fundamental rights in the European Union, EU law and the European Convention on Human Rights)

12.10. Az összehasonlító jog szerepe az alkotmánybíráskodásban (The role of comparative law in constitutional law)

12.11. Velencei Bizottság (The Venice Commission)

12.12. A 7. cikk szerinti eljárás (The Article 7 procedure)

12.13. Az alkotmányos párbeszéd (Constitutional dialogue)

12.14. Összefoglaló (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgyfelelős számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül.

A kedvezményes tanulmányi rendre jogosult hallgatónak a tantárgy teljesítése érdekében beadandó dolgozatot kell készítenie az oktatóval egyeztetett téma alapján.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az órákon való figyelmes és aktív részvétel. Minden hallgatónak a félév során olvasónaplót kell készítenie, amely a kötelező szakirodalomhoz, illetve az egyes órák témájához kapcsolódóan tartalmaz a) min. 800 leütésnyi reflexiót (a téma továbbgondolását, összekötését már tanultakkal) és két kérdést az olvasott, illetve az órán megismert területekről. A gyakorlati jegy az órai aktivitás és olvasónapló együttes értékeléséből áll össze.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy, melyen ötfokozatú érdemjegyet kapnak a hallgatók.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

2. Orbán Endre: A Velencei Bizottság helye a többszintű alkotmányosság rendszerében és hatása a hazai alkotmányozási folyamatokra. Közjogi Szemle 2022. 4. sz. 1-12. o.
3. Orbán Endre: Uniós értékviták és alkotmányos kérdések. Közjogi Szemle 2023. 4. sz. 1-12. o.
4. Fekete Balázs: Alternatív kommentár az EUSZ 7. cikkéhez. Közjogi Szemle 2013. 2. sz. 1-11. o.
5. Jan Komárek: Whose ideas matter? Studying the origins of European constitutional imaginaries (2022) iCourts Working Paper Series, no. 300.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Chronowski Nóra: Alkotmányosság három dimenzióban. TK JTI, Budapest, 2022.
2. Kecsmár Krisztián: A jogállamiság fogalma az Európai unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatában, avagy a jog került a politika vagy a politika a jog csapdájába? Európai Tükör 2020. 2. sz. 34-37. o.
3. Blutman László: Az uniós jog elsőbbsége: alkotmánybíróságok lázadása. Közjogi Szemle. 2022. 1. sz. 1-10. o.
4. Ignolf Pernice: Multilevel Constitutionalism in the European Union. European Law Review 2002. 5. sz. 514. o.

5. Joseph H.H. Weiler: The Transformation of Europe, Yale Law Journal 1991. 100. sz. 2403-2483. o.
6. Anne Boerger – Morten Rasmussen: Transforming European Law: The Establishment of the Constitutional Discourse from 1950 to 1993. European Constitutional Law Review 2014. 10. sz. 199-225. o.
7. Harm Schepel – Rein Wesseling: The Legal Community: Judges, Lawyers, Officials and Clerks in the Writing of Europe. European Law Journal 1997. 3. sz. 165-188. o.
8. Eric Stein: Lawyers, Judges, and the Making of a Transnational Constitution. American Journal of International Law 1981. 75. sz. 1-27. o.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Orbán Endre PhD,
adjunktus s.k.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKINTV42
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Tudatos jelenlét a mindennapokban és a közigazgatásban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Mindfulness in every days and in public service
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% elmélet, 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA/MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Korpics Márta Katalin, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: a 9. és a 15. pontban meghatározottak szerint
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy tudatosítsa a hallgatókban, hogy saját mindennapjaikban és munkavégzésük során is mindig felkészültek legyenek. Fontos, hogy megértsék, a jelenlét és az aktivitás segíti őket az életük tudatos szervezésében. A tantárgy három nagyobb részből áll: az első rész az éber figyelemre (mindfulness), a második rész az időmenedzsmentre, a harmadik rész pedig a közigazgatási tudatos jelenlétre fókuszál és ezen a területen igyekszik a hallgatók tudatosságát, tudását és kompetenciáit fejleszteni.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The objective of this course, is to prompt students to be prepared and reflective in their everyday conduct as well as in their professional endeavours. It is important for them to understand that being present and active helps them in being able to consciously organise their lives. The course consists of three main parts: the first one is about mindfulness, the second part is about time management, and the third part focuses on mindfulness in public administration. This course sets out to improve students' consciousness, knowledge and competences.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az éber figyelem fogalmát, ismeri az időmenedzsment és a tudatos jelenlét legfontosabb módszereit.

    Képességei: Szociális kompetenciái és IKT kompetenciái fejlődnek. Képes mindennapjai tudatos megélésére és megtervezésére.

    Attitűdje: Pozitívan viszonyul saját hivatásához és minden területen igyekszik felkészültnek lenni.

    Autonómiája és felelőssége: Felelősen viszonyul saját életéhez, jövendőbeli munkájához és

tudatosan építi karrierjét.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The students are familiar with the notion of mindfulness, and with the most important methods for time management.

Capabilities: Improvement of social and info-communicative capabilities. The students are able to live and plan their everyday lives consciously.

Attitude: Students have a positive attitude towards their vocations, and strive to be prepared in every field.

Autonomy and responsibility: Responsible attitude towards the students' own lives, future jobs and they are able to consciously plan their own carriers.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, fogalmi tisztázás, munkamódszer megbeszélése (Introduction, presentation of terminology and methods)

12.2. Önismeret, önreflexió (Self-knowledge, self-reflection)

12.3. Mindfulness alapok (Basics of mindfulness)

12.4. A tudatosság különböző gyakorlatai (Different exercises of mindfulness)

12.5. A fókuszáltság, összeszedettség gyakorlatai (Exercises of focus and self-control)

12.6. Bevezetés az időmenedzsmentbe (Introduction to time management)

12.7. Időmenedzsment módszerek I. (Time management methods I.)

12.8. Időmenedzsment módszerek II. (Time management methods II.)

12.9. Időmenedzsment módszerek III. (Time management methods III.)

12.10. A közigazgatási szervezeti kultúra (Organisational culture of public administration)

12.11. Tudatosság a közigazgatásban. Esettanulmányok (Consciousness in public administration. Case studies)

12.12. Tudatosság a közigazgatásban. Esettanulmányok (Consciousness in public administration. Case studies)

12.13. Szakmai karrier, tudatos életút (Professional carrier, conscious life planning)

12.14. A félév zárása, értékelés, összegzés (Summarising the semester, evaluation, conclusion)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi/ tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 25%-ról való hiányzás az elfogadott.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatóknak a félév során több feladatot is kell teljesíteniük. A gyakorlati órákhoz kapcsolódóan kell feladatteljesítést leadni: időgazdálkodási napló, Gant-diagram, szakmai projektfeladat a közizgazgatási területről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az órák min. 75%-án való részvétel. A megadott feladatok határidőre történő leadása.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés, ötfokozatú értékelés a 15. pontban meghatározott teljesítések alapján. (ÉÉ)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. John Teasdale-Mark Williams – Zindel Segal: Tudatos jelenlét a gyakorlatban. Kulcslyuk Kiadó, 2016.
2. Korpics Márta – Roberts Éva: Vezetői eszköztár: Hatékony időgazdálkodás. In Korpics Márta – Méhes Tamás (szerk.): Vezető és vezetés a közszolgálatban tantárgy. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2019, 95-104.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Allen, David: Hatékonyságnövelés stresszmentesen – Az időmenedzsment új módszertana. Budapest, HVG Kiadó, 2015.
2. Bokodi Márta – Szakács Gábor: A közszolgálati szervezetek jellemzői és az emberi erőforrás gazdálkodás. Közszolgálati Humán Tükör 2013 – résztanulmány. Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, 2013.
3. Covey, Stephen R.: A kiemelkedően eredményes emberek 7 szokása. Az önfejlesztés kézikönyve. Budapest, Bagolyvár Trade Kft, 2014.
4. Goleman, Daniel – Boyatzis, Richard – McKee, Annie: A természetes vezető: az érzelmi intelligencia hatalma. Budapest, Vince Kiadó, 2003.

Budapest, 2022.11.30.

Dr. Korpics Márta Katalin, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTB10
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Úton a magyar uniós elnökség felé, intézményrendszer és szakpolitikák
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** On the way to the Hungarian EU presidency, institutions and policies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % elmélet, 100 % gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK BA és MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Simonné Prof. Dr. Gombos Katalin, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy aktualitását adja, hogy 2024 második felében Magyarország látja majd el az Európai Unió Tanácsának elnöki tisztségét, egyidőben az intézményi ciklusváltási folyamatokkal. A kurzusra jelentkező hallgatók potenciális bázisai lehetnek azoknak a liaison officereknek, akik az NKE részéről az Egyetemi EU Elnökség Stratégia keretében hozzájárulnak a lebonyolítás során a magyarországi rendezvények sikeréhez. A kurzus célja helyzetjelentést adni a magyar szempontból kiemelkedő fontosságú szakpolitikákról és szakpolitikai kérdésekről, a 2024. évi magyar uniós elnökség előtt várhatóan felmerülő lehetőségekről és kihívásokról. A kurzus az EU intézményrendszerének és a soros elnökség uniós hatalommegosztásban betöltött szerepének áttekintését követően sorra veszi a magyar elnökség szempontjából kiemelkedő jelentőségű szakpolitikai kérdéseket, a szakpolitikákban rejlő magyar érdekek ismertetésével. A kurzust egy szimulációs gyakorlat zárja le, amelynek célja, hogy a hallgatók a megszerzett tudást a gyakorlatban is próbára tegyék.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The actuality of the course is given by the fact that in the second half of 2024, Hungary will assume the presidency of the Council of the European Union, at the same time as the institutional cycle change processes. The participants of the course can be a potential basis for the selection process of the liaison officers who contribute to the success of events in Hungary in the framework of the University's EU Presidency Strategy. The aim of the course is to provide an overview on the policies of outstanding importance from the Hungarian point of view, and the opportunities and challenges expected to arise before the Hungarian EU presidency in 2024. After an introduction of the EU's institutional system and the role of the rotating presidency in the EU's power balances, the course examines policy issuies of outstanding importance from a Hungarian point of view, while also

explains the Hungarian interests. The course concludes with a simulation exercise, the purpose of which is for the participants to put the acquired knowledge in practice.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Uniós szakpolitikai és intézményi rendszer ismeretek, tárgyalás- és érveléstechnika fejlesztése a szimulációs gyakorlaton keresztül.

Képességei: Stratégiai tervezés és elemzés, absztrakciós képesség, határozottság, döntésképesség, hatékony érvelés, rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás.

Attitűdje: Nyitott és kritikus gondolkodás, eredménycentrikus szemlélet.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségvállalás fejlesztése. Csapatmunka során konstruktív együttműködés és érdekérvényesítés.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Development of knowledge of the EU policy and institutional system, negotiation and reasoning techniques through the simulation exercise.

Abilities: Strategic planning and analysis, decisiveness, decision-making ability, effective reasoning, system-level approach, complex thinking.

Attitude: Open and critical thinking, result-oriented approach.

Autonomy and responsibility: Developing responsibility. Participants can delegate tasks, distribute responsibilities, give trust and gain the trust of others. Constructive cooperation and individual advocacy of interest during teamwork.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés: EU intézményrendszer alapismeretek (12.14.1. Introduction: Basic knowledge of the EU institutional system)

12.2. Bevezetés: az Európai Unió Tanácsának soros elnöksége (Introduction: successive presidency of the Council of the European Union)

12.3. Az elnökségi trió: munkaprogram és prioritások bemutatása (The presidency trio: presentation of the work program and priorities)

12.4. Szakpolitikák I. Kohéziós politika (EU policies I. Cohesion policy)

12.5. Szakpolitikák II. Közös kereskedelempolitika (Petri Bernadett) (EU policies II. Common trade policy)

12.6. Szakpolitikák III. Energiapolitika (EU policies III. Energy policy)

12.7. Szakpolitikák V. Zöld átállás (EU policies V. Green transition)

12.8. Szakpolitikák IV. Digitális szakpolitika (EU policies IV. Digital policy)

12.9. Szankciópolitika (Sanctions policy)

12.10. Jogállamiság (Rule of law)

12.11. Alkotmányos reform: Az EU alapszerződéseinek lehetésges módosítása (Constitutional reform: Possible amendment of the basic treaties of the EU)

12.12. Roma stratégia és kisebbségek védelme (Roma strategy and protection of minorities)

12.13. Szimulációs gyakorlat (Simulation exercise)

12.14. Szimulációs gyakorlat (Simulation exercise)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi

és tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák legfeljebb 20%-ának igazolatlan hiányzása fogadható el az aláírás megszerzéséhez. Egyéni tanulmányi rend kérelem esetén beadandó dolgozattal szerezhető meg az aláírás valamely szakpolitikát érintően, azonban a szimulációs gyakorlaton valamennyi hallgató részvétele kötelező az értékeléshez.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során megszerzett ismeretek alapján a szimulációs gyakorlaton nyújtott teljesítmény kerül értékelésre.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint és aktív órai részvétel.

16.2. Az értékelés:

Órai aktivitás, szimulációs gyakorlaton nyújtott teljesítmény értékelése. A teljesítmény értékelése az alábbi százalékban történő meghatározás alapján valósul meg.

100-91% - jeles

90-81%- jó

80-71%- közepes

70-61%- elégséges

60% alatt elégtelen.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges félévközi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ördögh Tibor (szerk.): Az Európai Unió szakpolitikai rendszere. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2022.
2. Navracsics,Schmidt, Tárnok (szerk.): Úton a magyar uniós elnökség felé. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2023.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bóka, J., Gombos, K., & Szegedi, L. (2019). Az Európai Unió intézményrendszere.
2. Ershova, Anastasia: The Watchdog or the Mandarin? Assessing the Impact of the Directorates General on the EU Legislative Process, Journal of European Public Policy, Vol. 26., No.3., 407-427. (21 oldal)
3. Majoros, P. (2019). Az Európai Unió kereskedelempolitikai törekvései az elmúlt évtizedben. *Prosperitas*, *6*(2), 30-55.
4. Navracsics Tibor: Párizstól Lisszabonig: az Európai Bizottság első ötven éve. (13 oldal)
5. Navracsics Tibor: Intézményi jövőképek a Brexit utáni időszakban. Európai Tükör 2017/1. (16 oldal)
6. Navracsics Tibor: A csúcsjelölti rendszer rövid élete és furcsa halála. Európai Tükör 2020/1. (22 oldal)

7. Nyikos Györgyi: Kohéziós politika 2014–2020 Tankönyv. Fejezetek: A 2014–2020-as programozási időszak 47. oldal- 54.oldal, Az átalakítás előzményei, Koncentráció, Az alapok rendszere és szabályozása, Az eredményesség növelése, Adminisztratív terhek csökkentése.
8. Ophey, Kristina: Post-Lisbon Policy-Making in the European Commission, ARENA Working Paper 6/2018 (21 oldal)
9. Petri, B. (2020). Az Európai Parlament működése a koronavírus-járvány idején: valódi megoldás-e a távmegoldás?, *EURÓPAI TÜKÖR: AZ INTEGRÁCIÓS STRATÉGIAI MUNKACSOPORT KÉTHAVONTA MEGJELENŐ FOLYÓIRATA*, *23*(3), 75-93.
10. Szép, V. (2018). Korlátozott tagállami mozgástér a Közös Kül-és Biztonságpolitikában?-A (gazdasági) szankciók alkalmazásának jogi feltételei az Európai Unióban. *Állam-és Jogtudomány*, *59*(2), 53-71.
11. Tárnok Balázs (2021): Az európai polgári kezdeményezés különös tekintettel a nemzeti kisebbségek jog- és érdekvédelmére. PhD értekezés, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Doktori Iskola, Budapest. (1.2. és 1.3. alfejezet, 29-58.o. - összesen 30 oldal)

Budapest, 2023.június. 05.

Dr. Simonné Prof. Dr. Gombos Katalin, PhD,
egyetemi tanár s.k.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA23
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** V4 tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** V4 Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Stepper Péter, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   8.1. össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus olyan témákat ölel fel mint a közép-európai történelem, a rendszerváltozás és az euroatlanti integráció korszaka, valamint a jelenleg viták Európa jövőjéről. A különböző regionális együttműködési kísérletek, a V4, CEI, CEFTA, TSI, B9 közül a visegrádi együttműködési kiemelkedik korábbi történelmi szerepe és jelenlegi politikaformáló tevékenysége miatt. A V4 ugyan nem intézményesült, de mégis időtálló kerete a politikai dialógusnak és fontos szerepe lehet az térég európai érdekérvényesítő képessége növelésében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course revolves around the topics of Central European history, the transformation period of the 1990s, the euroatlantic integration of the region and recent debates on the future of Europe. Among the various regional cooperation formats such as the V4, CEI, CEFTA, Slavkov, Weimar, TSI, Bucharest 9, the Visegrad cooperation is the core of policy-making activity, which is a non-institutionalized, but still long-lasting platfom of political dialogue. The course intends to analyze the historical role of V4 in EU/NATO accession procedure as well as its present activity within the euroatlantic structure.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik

Autonómiája és felelőssége: Szakmai álláspontjának képviseletével bátran és felelősségteljesen

vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with the regional dimensions of the operation of international relations, international economic relations and the operations of the international community.

Capabilities: Is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks.

Attitude: His/her attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Közép-Európa történelmi és földrajzi helyzete

12.2. A kommunizmus vége és hatása a V4-re

12.3. A V4 gazdasági-társadalmi átalakulása

12.4. A V4-en kívüli egyéb regionális együttműködési formák

12.5. A V4 és az EU integráció

12.6. A V4 és a NATO integráció

12.7. A közvélemény ismerete a V4-ről

12.8. Regionalizmus az EU-ban

12.9. V4 napjaink európai politikájában

12.10. V4 működés a gyakorlatban

12.11. V4 szakpolitikai egyeztetés: energiapolitika

12.12. V4 szakpolitikai egyeztetés: digitizáció

12.13. V4 szakpolitikai egyeztetés: EU bővítés és a Nyugat-Balkán

12.14. V4 szakpolitikai egyeztetés: Keleti Partnerség

12.15. Összefoglalás

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgyfelelős számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A foglalkozásokon való részvételre vonatkozó feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga, amelyen 100 pont szerezhető. 50 pont szerezhető egy feleletválasztós teszten, 50 pont pedig 4 rövid esszé megírásával. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K) teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Stepper Péter: Közép-Európa és a Visegrádi együttműködés. Antall József Tudásközpont, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5559-61-7
2. Zaltko Sabic – Petr Drulák: Regional and International Relatons of Central Europe, Palgrave MacMillan, London, 2012. ISBN: 978-1-137-28345-0.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Tálas Péter: Kelet-Közép-Európa sajátosságai Az európai politikai térben. NKE, Budapest, 2016. ISBN 978-615-5527-87-6

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Stepper Péter, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM60
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Válságok és egyensúlytalanságok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Crises and imbalances
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Marton Ádám, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy megismerteti a hallgatót a konjunktúra-ciklusok legfontosabb közgazdaságtani összefüggéseivel. Tárgyalja az egyes válságtípusok kialakulásának okait, hatásmechanizmusait és következményeit. Fókuszál a gazdaságpolitika válságkezelésben betöltött szerepére, annak egyes intézkedéseire, s azok hatékonyságára. Kiemelten foglalkozik a gazdaságpolitika szűkölő mozgásterével, s az aktuális egyensúlytalanságok legfontosabb aspektusaival.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce students to the most important economic relation of business cycles. It discusses the causes, mechanisms and consequences of each type of crisis. It focuses on the role of economic policy in crisis management, as well as its individual measures and their effectiveness. It emphasizes the narrowing role of economic policy measures. It deals with the most important aspects of current imbalances in the world economy.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A kurzus elvégzése után a hallgatónak lesz rálátása a világgazdaságban végbemenő egyensúlytalanságokra, ismerni fogja a társadalmi-gazdasági válságok természetét. Ismerni fogja a krízisek kezelésének gazdaságpolitikai módozatait. Átlátja az aktuális világgazdasági kihívásokat, így majd szakmai munkáját még magasabb szinten végezheti.

Képességei: Megfelelő ismeretekkel lesz felvértezve ahhoz, hogy képes legyen a jelen folyamatainak értékelésére, azaz potenciális válság kibontakozásának beazonosítására.

Attitűdje: Kritikusan szemléli majd a túlzottan redukcionista ám kétségtelenül koherens és konzisztens makromodellek világát, azok helyett egy a valóság folyamatait jobban értelmező megközelítés alkalmazására válik alkalmassá.

Autonómiája és felelőssége: Más diszciplínákkal együttműködő, felelős döntéseket hozó, óvatos és a berögződött evidenciákra rákérdező elemzői mentalitás alakul ki nála, kreatív és hozzáadott értéket adó elemzési módszerekkel él.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: After completing the course, the student, being equipped with the insights obtained, will be able not only to discover and interpret the major imbalances in the world economy, but also to get a better understanding over the very nature of socio-economic crises. The student will be familiar with economic policy approaches that are more likely to mitigate the implications of such crises. The student will better understand the current challenges of the world economy and will take his/her professional work to a higher level.

Capabilities: The student will be barded with the necessary knowledge needed to scientifically interpret current socio-economic phenomena, i.e. to identify the latent development of a potential crisis.

Attitude: By the end of the course, the student will have a critical view over the ever-more reductive macroeconomic models that are coherent and consistent enough but are far from describing what is really going on in the economy. The student will go beyond such approaches.

Autonomy and responsibility: The student will have an analytic attitude pervaded by willingness to cooperate with the representatives of other disciplines, responsible decision-making, cautiousness and the continuous effort to question ingrained and often false beliefs by creatively using value-added methods.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető előadás

12.2. Konjunktúra-ciklusok, konjunktúraciklus-elméletek

12.3. Válságok, válságtípusok, egyensúlytalansági tényezők

12.4. Krízisek történelmi távlatból

12.5. Pénzügyi buborékok, válságok I.

12.6. Pénzügyi buborékok, válságok II.

12.7. Szuverén adósság és fizetésképtelenség

12.8. A 2008-as világgazdasági válság

12.9. Válságkezelés fiskális politikai aspektusai

12.10. Válságkezelés monetáris politikai aspektusai

12.11. A gazdaságpolitika szűkülő mozgástere

12.12. Piaci kudarcok okozta turbulenciák: társadalmi és jövedelem egyenlőtlenségek

12.13. Piaci kudarcok okozta turbulenciák: környezetszennyezés és környezetvédelem

12.14. Aktuális egyensúlytalanságok, világgazdasági kockázatok

12.15. Összegzés, hallgatói prezentációk

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Max. 3 alkalom igazolatlan hiányzás megengedett

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató a félév során egy aktuális, előremeghatározott világgazdasági egyensúlytalansággal kapcsolatos témából egyéni elemzést készít, melynek főbb következtetéseit a félév utolsó óráján prezentáció formájában mutatja be.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az előadások tanterv szerinti látogatása, valamint a megfelelő színvonalon elkészített beszámoló benyújtása és prezentálása. Félév végi számonkérés: kollokvium (5 fokozatú értékelés)

16.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés kollokvium formájában történik, amelynek értékelésekor a következők kerülnek figyelembe vételre: a tematika szerint leadott anyagok elsajátítása, a kötelező irodalom legfontosabb üzeneteinek ismerete.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Carmen M. Reinhart - Kenneth S. Rogoff (2011): This Time Is Different: Eight Centuries of Financial Folly, Princeton University Press ISBN: 978-0691152646
2. Paul R. Krugman (2012): Elég legyen a válságból! - Most!, Akadémiai Kiadó Zrt., ISBN: 9789630592871
3. Kovács Olivér (2015): Stabilitás és dinamizmus. Az innovatív fiskális politika alapjai. Alinea Kiadó, ISBN: 9786155303845

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kutasi Gábor – Benczes István (2010): Költségvetési pénzügyek. Akadémiai Kiadó, Budapest., ISBN: 9789630589185
2. Halmai Péter (2014): Krízis és növekedés az Európai Unióban, Európai modell, strukturális reformok, ISBN: 9789630595230
3. Michael Lewis (2014): Összeomlás - Adósságválság, tőzsdék, devizapiacok, Alinea Kiadó, ISBN: 9789639659810
4. Thomas Piketty (2015): A tőke a 21. században, Kossuth Kiadó, 978-963-09-8191-0
5. Vonnák Balázs (2017): Modern jegybanki gyakorlat. MNB, Budapest, ISBN: 9786155318177

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Marton Ádám, PhD,
adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM55
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Versenyképességi mérések
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Measuring Competitiveness
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Fülöp Katalin, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a versenyképesség értelmezési lehetőségeit, a kapcsolódófogalmakat, a méréseket végző intézményeket, módszereiket és eredményeiket. Képesek legyenek értelmezni az eredményeket és felismernia tendenciákat. A hallgatók a kurzus elvégzése után ismerik a versenyképességet befolyásoló főbb tényezőket és a Magyarországra vonatkozó mérések eredményeit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): With this course, students will be familiar with the possible interpretations of competitiveness, related concepts, measuring institutions, their methods and their results. They will be able to interpret the final result and its components and identify the trends. After completing the course, students will be aware of the main factors influencing competitiveness and the results of Hungarian measurements.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgatók megismerik a versenyképesség alapfogalmait, főbb mérési módszereit és értelmezési lehetőségeit. Ismerik a versenyképességet befolyásoló tényezők nagy területeit és a Magyarországra vonatkozó mérések eredményeit.

Képességei: Képességeik kiterjednek a versenyképességi eredmények értékelésére és a tendenciák felismerésére. A hallgatók képesek önálló munkavégzésre és nagyfokú információfeldolgozásra, problémaelemzésre és problémamegoldásra. Képesek meggyőzően prezentálni a helyzetképet.

Attitűdje: Munkájuk során a résztvevőket nyitott gondolkodás, kreativitás, rugalmasság, jó logikai készség, valamint jó kommunikációs és együttműködési attitűd, vezetői kommunikációs készség jellemzi.

Autonómiája és felelőssége: Önállóan végzik a problémák végiggondolását és a rendelkezésre álló adatok objektív értékelését, elemzését. Felelősséggel részt vesznek a szakmai közéletben,

véleményformálásban, döntésekben. Képesek rangsorolni a problémákat és felismerni saját pozíciójukat adott helyzetekben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students will get acquainted with the basic concepts of competitiveness, its main measuring methods and its interpretation possibilities. They will be familiar with the huge amount of factors influencing competitiveness and the results of different measurements concerning the Hungarian competitiveness.

Capabilities: Their capabilities include evaluating competitiveness results and identifying trends. Students are able to work independently and have a high degree of information processing, problem analysis and problem solving. They are able to present the situation convincingly.

Attitude: The personal attitude of participants is characterized by an open mind, creativity, flexibility, logical thinking and the use of good communication and cooperation skills and managerial communication skills in their work.

Autonomy and responsibility: They are able to think about competitiveness related problems independently, they can judge and study information in an objective, impartial way. They take on responsibility in the public sphere, as well as in forming opinions and making decisions. Finally, they can classify and rank problems as well as identify their own position in certain situations.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A versenyképesség értelmezési szintjei

12.2. A versenyképességet mérő intézmények

12.3. A puha tényezők

12.4. A kemény tényezők

12.5. A hazai versenyképesség alakulása

12.6. A kimaradó komponensek

12.7. Az innováció jelentősége

12.8. Az állam szerepe

12.9. Az intézményrendszer jelentősége

12.10. A vállalati versenyképesség

12.11. Új felvetések, komplex módszerek

12.12. Kihívások, trendek, válságok hatása

12.13. Összevetések

12.14. Esettanulmány

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Órai jelenlét szükséges a foglalkozások több, mint felén. Az 50%-ot meghaladó hiányzás esetén vagy egyéni tanrend esetén kijelölt beadandó feladattal történő pótlás szükséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során a hallgatók aktívan részt vesznek a szemináriumi feladatok megoldásában, részben

egyénileg, részben kisebb csoportokban dolgoznak.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a foglalkozások legalább 50%-án való részvétel vagy a kijelölt beadandó feladat határidőre történő teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy a félévi órai jelenlét (50%) és aktivitás (50%) értékeléséből születik. Auz eredmény 51-64%-ig elégséges, 65-74%-ig közepes, 75-84%-ig jó, 85%-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csath M. (2016): Versenyképesség és innováció, NKE

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csath M. (2019): A versenyképesség-mérés változásai és új irányai, Dialóg Campus

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Fülöp Katalin, PhD,
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKINTV29
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Vezetésetika és morális vezetés közszervezetekben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ethical Management and Moral Leadership in Public Organisations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Emberi Erőforrás Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koronváry Péter, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A klasszikus és a modern etikai iskolák vezetéssel és a közszervezetek irányításával kapcsolatos tanításainak áttekintése után a tárgy lehetőséget nyújt a résztvevőknek arra, hogy olyan gyakorlatias, etikai alapokon álló keretrendszert állítsanak fel maguknak, mely számukra keretet és módszert nyújt az értékalapú döntéshozatalhoz és proplémamegoldáshoz.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): After an overview of the development of classical and modern teachings of ethics on management, leadership and decision-making in general and in public organizations, the course offers an opportunity for students to create a framework of practice-oriented, ethics-based managerial thinking that provides them with a methodology for value-centred decision-making in their present problems as well as in their future work.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató elsajátíthatja mindazokat a kompetenciákat és készségeket, amelyek a vezetői problémák azonosítását és kifejezését, valamint elemzését és megoldását etikai/morális keretek között, értékvezérelt modellek segítségével lehetővé teszik.

Képességei: A hallgatók képesek lesznek felmérni a szervezeti élet morális elemzésére, a kulturális értékrendszerek működésének modellezésére, az értékek hatásának felmérésére.

Attitűdje: Elkötelezettek lesznek a szervezeti működések etikai vetületének figyelembevételére, a szervezeten belüli és kívüli morális hatások kauzális vizsgálatára.

Autonómiája és felelőssége: Felelősen vesznek részt a szervezet által kirótt feladatok egyéni és csoportos végrehajtásában, a lehetőségek etikai vonatkozásainak és morális következményeinek

figyelembevételével.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students will aquire competences and skills necessary to identify management problems and express them in an ethical/moral scheme/model furthering practical value-based (cultural) problem analysis and problem solving.

Capabilities: They will be able to estimate the morality of organizational behaviour, actions, decisions and assess the effects of cultural values on them.

Attitude: They get involved in value-based modelling of causes and effects within organizational contexts and outside them.

Autonomy and responsibility: They will be able to estimate the relativity of moral values in processing day-to-day decisions and therefore they will become more sensitive to the truths of others without necessarily feeling the need to change good decisions.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A history of moral thought.

12.2. Ethics and social sciences.

12.3. Individual and social ethics – gaps and bridges.

12.4. Community – the elusive unity of public leadership.

12.5. Lines of thinking in 21st century social ethics.

12.6. Morality and the ideal of rationality in formal organizations.

12.7. Management ethics – an outline.

12.8. Ethical public leadership.

12.9. Ethical decision-making: theory.

12.10. Ethical decision-making: case study.

12.11. Ethics and motivation (case study).

12.12. The choice of tasks and leaders (case study).

12.13. Success and morality (mini cases).

12.14. Summary, conclusions.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások látogatása kötelező, három alkalommal megengedett az igazolatlan hiányzás. Ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. A hallgató köteles a képzés tantervében szereplő tantárgyak tantárgyi programjaiban leírt kötelezettségeket teljesíteni, az azokban meghatározott foglalkozásokon részt venni. A kötelezettségek teljesítésének jogalapja vonatkozásában a TVSZ 19. § (1), (2), valamint (2a) bek.-ben foglaltak az irányadóak.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az oktató döntése szerint, a tematikával összhangban. Pl.: 5-10 házifeladat egy-egy módszer használatának bemutatására. Felmentetteknek szóbeli beszámoló a törzsanyagból + kb. 15 oldalas tudományos cikk-jellegű esszé

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Óralátogatás, aktív részvétel

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: Óralátogatás, órai munka: 50% Feladatok, beadandók: 50%

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Donald C. Menzel: Ethics Management for Public Administrators; Building Organizations of Integrity (M. E. Sharpe, Inc. 2007)
2. Piers Benn: Ethics (UCL Press, 1998)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. További irodalmat az oktató ad meg.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koronváry Péter, PhD,
egyetemi docens sk.

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM83
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Világűrjog és Politika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Space Law and Policy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Bartóki-Gönczy Balázs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (14 EA + 0 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (4 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 1 (1 EA + 0 GY)
   - ***8.3.*** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: a félév során az oktatás tanteremben történik, azonban nappali órarendben lehetőség szerint egy-két alkalom külső helyszínen valós meg. Az oktatásban meghívott katonai műszaki és biztonságpolitikai szakemberek is részt vesznek.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja megismertetni a Hallgatókkal a fokozódó jelentőséggel bíró emberi űrtevékenység, az űrszegmens kihívásait, annak biztonságpolitikai és jogi környezetét. A tárgy három nagyobb részből áll. Első körben az emberi űrtevékenység kerül kontextusba, megismerkednek a hallgatók a minket körülvevő univerzummal, a közeli Naprendszer emberi felhasználásának alapjaival és az emberi űrkutatás legfontosabb eredményeivel. A második rész a nagyhatalmak és az európai államok űrpolitikájáról szól, mindezt történelmi kontextusba helyezve. Végül, az emberi űrtevékenység jogi szabályozásának alapjait ismerik meg a Hallgatók, elsősorban a nemzetközi közjogi szabályozást, de szó esik a legfontosabb regionális és nemzeti szabályokról is.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to familiarize students with the challenges of the increasingly important human space activity, the space segment, and its security policy and legal environment. The subject consists of three major parts. In the first round, human space activity is put into context, the students get to know the universe that surrounds us, the basics of human use of the nearby solar system and the most important results of human space exploration. The second part is about the space policy of the great powers and the European states, placing it all in a historical context. Finally, students learn the basics of the legal regulation of human space activities, primarily international public law regulation, but the most important regional and national rules are also discussed.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az űrszegmens jelentőségét, illetve ismeri az e területen releváns fontosabb állami

stratégiákat, nemzetközi szerződéseket, jogszabályokat.

Képességei: Átfogó megközelítéssel, komplex problémakezelési képességekkel rendelkezik, képes a nagyfokú információfeldolgozásra.

Attitűdje: Szakmai álláspontjának képviseletével bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knows the importance of the space segment, and knows the most important policy strategies, international treaties, and legislation relevant in this area.

Skills: Has a comprehensive approach, complex problem management skills, able to process a large amount of information.

Attitude: By representing his professional position, he/she participates courageously and responsibly in the operation of his work organization, in the development, discussion and implementation of professional concepts.

Autonomy and responsibility: Has a significant degree of independence in the development of comprehensive and special professional questions, in the representation and justification of professional views.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az emberi űrtevékenység környezete, az űrszegmens felhasználásának civil és védelmi alkalmazásai *(The environment of human space activity, civil and defense applications of the use of the space segment)*

12.2. Az emberi űrtevékenység a második világháborútól napjainkig *(Human space activity from the Second World War to the present day)*

12.3. Az európai űrpolitika *(European Space Policy)*

12.4. EU-n kívüli nagyhatalmak űrpolitikai stratégiái *(Space Policies of space pharing nations, outside of the EU.)*

12.5. Világűrjog: jogforrások, alapelvek *(Space law: legal sources, basic principles)*

12.6. Világűrjog: elhatárolás kérdése, erőforrások kiaknázása, felelősség *(Space Law: delimitation, exploitation of ressources, liability)*

12.7. Világűrjog: emberes űrrepülés jogi kérdései, űrobjektum forgalomszabályozás, űrtávközlés *(Space Law: legal aspects of human space flights, space traffic management, space telecommunications*

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatóknak nappali munkarenden legalább 10, levelező munkarenden pedig legalább 4 tanórán részt kell venniük. Az ezt meghaladó hiányzás esetén a hallgatónak egy min. 10.000 max. 12.000 karakteres (minden leütés) beadandót kell írnia a szorgalmi időszak végét megelőző hét végéig a tárgyfelelőssel egyeztett témából.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nappali munkarend esetén:

A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie:

- Folyamatos, aktív szemináriumi munka, különös tekintettel a szituációs játékon való aktivitásra.

Az évközi jegy 60%-át az aktív órai munka, 40%-át az egyetemi rendezvényeken való részvétel és az erről elkészült 3.000-5.000 karakteres beszámoló adja.

Az értékelés a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.

Levelező munkarend esetén:

A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie:

- Egy 10-12.000 karakteres évközi beadandó a 12. pontban megadott tematikához kapcsolódóan.

Az értékelés a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Órai részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

Az évközi értékelés megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a 15. pontban részletezett feladatok teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom

1. Bartóki-Gönczy Balázs – Sulyok Gábor (szerk.): *Világűrjog*, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2022.
2. Sulyok Gábor: Világűr és önvédelem, In: Kajtár, Gábor; Sonnevend, Pál (szerk.) *A nemzetközi jog, az uniós jog és a nemzetközi kapcsolatok szerepe a 21. században: tanulmányok Valki László tiszteletére*, Budapest, Magyarország: ELTE Eötvös Kiadó (2021) 881 p. pp. 451-467.
3. Magyarország Űrstratégiája, 2021.

17.2. Ajánlott irodalom

1. Takó Dalma: A világűrre vonatkozó nemzetközi jogalkotást érintő aktuális kihívások, A soft law anyagok előtérbe kerülése a nemzetközi világűrjog területén, Századvég, 2023/1. 87-104.
2. Tilinger Krisztina: Az emberi űrtevékenység jogi környezete, Századvég, 2023/1. 67-87.
3. Trembeczki Zsolt: Az európai űrtevékenységek általános áttekintése és kilátásai az új űrversenyben, Századvég, 2023/1. 9-30.

Budapest, 2023.12.01.

Dr. Bartóki-Gönczy Balázs PhD.
egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM57
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** XXI. századi kihívások az EU jogban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** EU Law Challenges in the 21st Century
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** ÁNTK MA szintű szabadon választható tárgy
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szűcs Anikó Edit, tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja a hallgatók bevezetése az Európai Uniót érintő legjelentősebb 21. századi politikai, gazdasági és társadalmi kihívásokba. E horizontális áttekintés holisztikus szemléletmód révén bemutatja azt is, milyen erős összeüggés áll fenn az egyes területek között.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to introduce students to the major political, economic and social challenges of the 21st century in the European Union. This horizontal overview also illustrates, through a holistic approach, the strong interrelationship between areas.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió intézményrendszere és tagállamai előtt álló kihívásokról és az azokhoz kapcsolódó lehetséges forgatókönyvekről.

    Képességei: Képes a felmerülő problémához kapcsolódóan a megfelelő elemzésre és javaslatok megtételére.

    Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, és kritikusan szemléli a felmerülő megoldási javaslatokat.

    Autonómiája és felelőssége: Kialakított szakmai véleményét, álláspontját önállóan képviseli, hitelesen, argumentatív módon bemutatja.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

    Knowledge: Students have in-depth knowledge of the challenges facing the European Union institutional system and its Member States and possible scenarios.

    Capabilities: Students are able to analyze and make recommendations regarding the problem.

Attitude: Students seek to apply the comprehensive knowledge gained at systemic level and critically examine emerging solutions.

Autonomy and responsibility: Students represent their professional opinion and position independently, present it in a credible and argumentative way.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Globalizáció (Globalization)

12.2. Új típusú biztonsági kihívások I. (New types of security challenges I)

12.3. Új típusú biztonsági kihívások II. (New types of security challenges II)

12.4. Fogyasztóvédelem I. (Consumer protection I)

12.5. Fogyasztóvédelem II. ((Consumer protection II)

12.6. Új elemek a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban (New elements in the law of international economic relations)

12.7. Az EU jogrendszere és a változásának trendjei I. (The EU legal system and trends in its change I)

12.8. Az EU jogrendszere és a változásának trendjei II. (The EU legal system and trends in its change II)

12.9. Az egészségügy mint rendszer a XXI. században (Health care as a system in 21st century)

12.10. Az oktatás új kihívásai az EU-ban (New challenges for education in the EU)

12.11. A mesterséges intelligencia jogi kérdései (Legal Issues in Artificial Intelligence)

12.12. A társadalmi fenntarthatóság (The sustainable development)

12.13. Összegzés (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi, vagy tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles az órák 75%-án jelen lenni. A rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható az oktató által kijelölt, a tematikához kapcsolódó írásbeli beszámoló benyújtásával.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató köteles 1. az órán aktívan részt venni; 2. a számára a tematika alapján kijelölt egy darab kiselőadást, prezentációt bemutatni..

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon részvétel a Foglalkozásokon való részvétel feltételei című pont alatt meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés alapja a kiselőadás. Az oktató az alábbi szempontok mentén értékeli az előadott anyagot 1-5-ig terjedő skálán: szakmaiság, szaknyelv alkalmazása, felkészültség, tájékozottság, reflektivitás szintje. A maximális pontszám 60%-ig az osztályzat elégtelen; 61-70%-a között elégséges; 71-80%-a között közepes; 81-90%-a között jó; e felett jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balázs Péter: Hogyan tovább, Európa? Noran Libro, 2017. ISBN: 9786155761089
2. Glavanits Judit - Horváthy Balázs - Knapp László (szerk.): EU Business Law and Digital Revolution: Selected Studies from New Fields of Technology. Győr, Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar, 2019. ISBN: 9786155837654
3. Gombos Katalin – Sziebig Orsolya Johanna: Az európai uniós környezetvédelmi szabályozás legújabb irányai. Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2021. ISBN: 9789635315314 ISBN: 9789635315147 ISBN: 9789635315154
4. Strihó Krisztina – Szegedi László (szerk.): Európai szabályozáspolitikai kihívások. Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, megjelenés alatt,

17.2. Gelencsér Dániel – Selnicean László (szerk.): Uniós polgári eljárásjogi vívmányok a társadalmi fenntarthatóság szolgálatában. Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2021. ISBN: 9789635314119 ISBN: 9789635314126 ISBN: 9789635314133, **Ajánlott irodalom:**

1. Varju Márton (szerk.): Between compliance and particularism: Member State interests and European Union law. Springer, 2019.Print ISBN 978-3-030-05781-7, Online ISBN 978-3-030-05782-4
2. Szép Viktor: New intergovernmentalism meets EU sanctions policy: the European Council orchestrates the restrictive measures imposed against Russia. Journal of European Integration 2019. ISSN 0703-6337 (print) 1477-2280 (web)
3. Glavanits Judit - Király Péter Bálint: Law 4.0 Challenges of the Digital Age. Győr, Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar, Nemzetközi Köz- és Magánjogi Tanszék, 2019. ISBN: 9786155837456

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szűcs Anikó Edit,
tanársegéd sk.